

**Vi bygger landet
med kunskap**

Innehållsförteckning

C VI BYGGER LANDET MED KUNSKAP	3
VI BYGGER EN SKOLA FÖR ALLA	3
UC122 Fokus på kunskap och bildning så att alla kan lyckas	3
UC124 Samhället – inte marknaden – ska styra skolans utveckling	19
UC120 Vi bygger en trygg förskola, fritidshem och barnomsorg	33
UC121 Vi bygger en gymnasieskola som leder till arbete och vidare studier	40
VI BYGGER UTBILDNINGSMÖJLIGHETER UNDER HELA LIVET, I HELA LANDET	44
UC127 Vi bygger utbildningsmöjligheter under hela livet, i hela landet	44
UC109 Ökade möjligheter att studera	53
HÖGRE UTBILDNING OCH FORSKNING I HELA LANDET	60
UC108 Ett starkt och jämlikt studiestöd	60
UC110 Forskning för att möta samhällsutmaningarna	68
UC143 Kultur	72
UC141 Civilsamhälle och folkbildning	82
UC142 Medier, presstöd, public service och sociala medier	85

C VI BYGGER LANDET MED KUNSKAP

5 VI BYGGER EN SKOLA FÖR ALLA

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A43:4, B32:3, B177:2, B182:1, B212:6, B219:6, C1:1, C1:2, C3:1, C4:1, C5:1, C5:2, C5:3, C5:4, C8:1, C12:1, C12:2, C12:3, C12:4, C12:5, C12:6, C12:7, C13:1, C13:2, C13:3, C14:1, C14:2, C14:3, C15:1, C15:2, C15:3, C16:1, C16:2, C16:3, C17:1, C17:2, C17:3, C18:1, C18:2, C18:3, C19:1, C19:2, C19:3, C23:11, C24:1, C25:3, C27:1, C27:3, C27:4, C27:6, C27:7, C27:8, C27:9, C31:1, C32:1, C35:3, C36:1, C36:2, C37:2, C37:3, C40:1, C40:2, C40:3, C43:1, C44:1, C44:2, C47:4, C50:1, C50:2, C50:3, C50:4, C53:2, C53:3, C55:1, C58:1, C58:2, C59:1, C59:2, C59:3, C60:1, C60:2, C61:1, C62:1, C63:1, C63:2, C64:1, C65:1, C65:2, C66:1, C66:2, C66:3, C67:2, C69:1, C69:2, C69:3, C69:4, C69:5, C73:1, C73:2, C74:2, C74:3, C74:4, C74:5, C75:1, C75:2, C76:1, C76:2, C77:1, C77:2, C78:1, C78:2, C79:1, C79:2, C80:1, C80:2, C81:1, C81:2, C82:1, C82:2, C83:1, C84:1, C84:2, C85:1, C85:2, C86:1, C86:2, C87:1, C87:2, C88:1, C89:1, C89:2, C90:1, C90:2, C91:1, C91:2, C93:1, C94:1, C95:1, C101:1, C102:1, C103:1, C103:2, C103:3, C103:4, C103:5, C106:1, C106:2, C107:2, C107:3, C108:1, C109:1, C113:1, C113:2, C114:1, C116:1, C116:2, C119:1, C120:1, C120:2, C120:3, C121:1, C123:1, C124:1, C124:2, C124:3, C125:1, C125:2, C125:3, C125:4, C125:5, C156:9, C156:10, C156:11, C156:12, C166:5, C210:2, C229:3, C229:7, C230:9, C247:2, D503:5, D503:6, D535:1

25

UC122 Fokus på kunskap och bildning så att alla kan lyckas

Sverige har tidigare haft ett av de mest jämlika och högpresterande skolsystemen i världen. Dit ska vi ta oss igen. Därför har vi socialdemokrater i regeringsställning satsat på skolan. Experiment och marknadstänk har ersatts av fokus på kunskapsuppdraget. Mer personal i skolan och fler utbildade lärare med bättre förutsättningar har gjort att fler elever nu lär sig mer. Studiero, tidiga stödinsatser och förlängd skolplikt har gett mer undervisningstid för eleverna att nå längre.

35 Det har gett resultat. Fler elever klarar skolan och resultaten har ökat i de internationella kunskapsmätningarna. Vi har visat att det går att vända sjunkande kunskapsresultat. Nu ska vi se till att vi åter får kunskapsresultat i världsklass. Då behöver vi fortsätta att prioritera skolan.

40 Vi ska bygga en skola som har fokus på kunskap och bildning. Läroplanerna ska därför fortsätta att fokusera på skolans kunskaps- och bildningsuppdrag. Partistyrelsen välkomnar att den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat om en rad ändringar i läroplanerna samt

reviderade kurs- och ämnesplaner. Det är viktigt för att öka fokus på kunskap och bildning och stärka kunskapsprogressionen ju äldre eleverna blir. Det bidrar också till en bättre balans mellan vad som ska behandlas i undervisningen, det centrala innehållet, och skolämnenas timplaner. När läroplaner och timplaner inte hänger ihop riskerar allt innehåll att inte hinnas med, 5 något som bidrar till en olikvärdig skola. Därför har vi i regeringsställning förbättrat kurs- och ämnesplanerna, utökat undervisningstiden i skolämnenas matematik respektive idrott och hälsa samt gett Skolverket i uppdrag att se över timplanerna, vilket visat att det finns behov av att öka undervisningstiden i framförallt samhällskunskap och historia, men även i NO-ämnen samt i praktisk-estetiska ämnen som hem- och konsumentkunskap, bild och slöjd. Partistyrelsen anser att det behövs mer tid för lärande, inte minst genom att uppvärdera fritidshemmen och steg 10 för steg använda delar av sommarlovet för fler elever. På sikt behöver eleverna dessutom få mer undervisning totalt i grundskolan. Först bör timmar i svensk- och historieämnena prioriteras, vilket bland annat är viktigt för språkutvecklingen hos eleverna och att undervisningen täcker fler viktiga delar ur vår historia, men det kan först ske när det finns tillgång till fler utbildade lärare, så 15 att undervisningen kan hålla hög kvalitet. Partistyrelsen anser dock att vi i nuläget inte bör införa helt nya ämnen eller kunskapsområden i skolan. Inte minst mot bakgrund av den lärarbrist som råder, behöver politiken vara restriktiv med att lasta på nya arbetsuppgifter på skolans personal.

Språket är nyckeln till all annan kunskap. Alla elever ska mötas av höga förväntningar på att 20 lära sig bra svenska, oavsett vem man är eller vilket språk man pratar hemma. Goda kunskaper i svenska och engelska, men också andra språk kommer vara en viktig tillgång i en global värld. Modersmålsundervisningen och den nationella minoritetsspråksundervisningen ska stärkas och undervisningstiden garanteras genom att ämnet regleras i timplanerna och ger meritpoäng på samma sätt som moderna språk. Fler läsförbättrande insatser ska genomföras. Partistyrelsen 25 instämmer i att skolan ska vara sekulär, men menar samtidigt att ett religionsämne som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet även fortsatt är viktigt för att förstå omvärlden.

För oss socialdemokrater är det självklart att den elev som anstränger sig ska ha alla möjligheter att lyckas. Alla ska mötas av höga förväntningar. Oavsett var du bor, vilka föräldrar du har eller vilken 30 skola du går på. Därför är fler utbildade och skickliga lärare i hela landet en förutsättning för att fler elever ska lära sig mer. Under vår tid i regeringsställning har vi anställt mer personal i skolan, höjt lärarlönerna, utbildat fler lärare, förbättrat kompetensutvecklingen och lärarutbildningarna samt minskat lärarnas administrativa börda. Men mer behöver göras. Att få fler legitimerade lärare handlar främst om att fortsätta att öka läraryrkets attraktivitet och förbättra arbetsvillkoren, 35 men det är också viktigt att kontinuerligt se över legitimeringsreglerna, inklusive kostnaden för legitimeringsansökan. Partistyrelsen anser att lärarna ska få ägna sin tid åt att planera, genomföra och följa upp sin undervisning. Skolan ska anställa yrkeskategorier som kan avlasta lärarna, till exempel lärarassistenter, klassmentorer, kuratorer och socialpedagoger. Lärarna behöver också ges bättre och mer relevant kompetensutveckling genom hela yrkeslivet. De nationella 40 professionsprogrammen för rektorer, lärare och förskollärare ska fortsätta utvecklas för att erbjuda bättre och mer relevant kompetensutveckling som förbättrar undervisningen och breddar

lärarnas kompetens, till exempel för att möta elever med neuropsykiatriska diagnoser. Nationella professionsprogram med tydliga kvalifikationsnivåer och relevant kompetensutveckling av hög kvalitet kan också bidra till att alla lärare utvecklas och växer i sin yrkesroll samtidigt som karriär- och löneutvecklingen blir mer transparent och rättvis.

5

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har ökat möjligheterna att bedriva fjärr- och distansundervisning för att bland annat öka möjligheterna att anordna undervisning med utbildade och behöriga lärare och erbjuda särskilt stöd till de elever som behöver få det via distanslösningar. Den utvecklingen som nu pågår och de erfarenheter och lärdomar som svensk skola dragit av digitala lösningar under coronapandemin ska användas klokt när vi nu bygger ett starkare samhälle. Närundervisning kommer fortsatt vara det bästa för att eleverna ska lära sig mycket och växa upp som demokratiska medborgare, men fler och bättre digitala lösningar kan stärka kunskapsuppdraget i vissa situationer.

10

Skolan ska vara för alla elever, inte bidra till utslagning av barn och ungdomar. Dagens betyg- och skolsystem sorterar och slår dock ut en stor andel av varje årskull i såväl grund- som gymnasieskolan. Utslagningen behöver upphöra och skolan ska alltid leda vidare utifrån varje elevs behov och möjlighet att lära sig mer och efter gymnasieskolan etablera sig i arbetslivet. Partistyrelsen delar problembeskrivningen att dagens målrelaterade betygssystem med en skarp godkäntgräns bidrar till en utslagning av elever som med andra och rätt förutsättningar skulle kunna ta sig vidare i utbildningssystemet. Syftet med det målrelaterade betygssystemet har aldrig varit, och får aldrig bli, att slå ut betydande delar av varje årskull. Därför behöver skolsystemet reformeras så att utslagningen minskar samtidigt som kunskapsresultaten ökar.

20

Elever ska få återkoppling som gynnar lärande och utveckling. Betyg fyller en viktig funktion, men ska framförallt användas som urval till vidare studier när antalet platser är färre än antalet sökande, inte som markör på hur man ska komma vidare i sitt lärande eller för att rangordna skolor. Betygen ska vara likvärdiga och de nationella proven ska fungera som ett viktigt instrument för att stötta lärare i deras betygssättning och för att motverka betygsinflation. De nationella proven ska skrivas anonymt, till delar rättas externt och det pågående arbetet med att digitalisera dessa och i så stor uträkning som möjligt automaträtta dem är viktigt för en likvärdig betygssättning och minskad administrativ börda för lärarna.

30

I den skola vi bygger ska ingen elev halka efter eller hållas tillbaka. Alla barn ska ges förutsättningar att lyckas, oavsett vem man är, var man kommer ifrån, eller vilken skola man går på. Arbetet med att se till att varje elev får rätt stöd i skolan innan problemen hunnit växa sig alltför stora behöver fortsätta genom att Läsa-skriva-räkna-garantin följs upp och att fler speciallärare och specialpedagoger utbildas och anställs i hela utbildningssystemet. Alla skolor ska ha en väl utbyggd elevhälsa och kunna erbjuda det stöd som behövs, exempelvis i mindre undervisningsgrupper. Extra utmaningar ska ges till de som kan springa före genom förbättrade möjligheter att läsa på en mer utmanande nivå. Läxor kan rätt använda bidra till mer kunskap

40

och fördjupat lärande, men läxor ska inte förstärka ojämlika uppväxtvillkor eller kräva att eleverna kan få hjälp hemifrån. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen avskaffat läx-RUT och gjort stora satsningar för att hundratusentals elever i hela landet ska få tillgång till kostnadsfri läxhjälp inom ramen för skolan. Partistyrelsen vill att alla elever som behöver mer tid för lärande genom lovskola och läxhjälp ska garanteras det. Även prao-platser med hög kvalitet är ett viktigt verktyg för att möta arbetslivet.

En jämlik skola förutsätter att alla grund- och gymnasieskolor har en tillgänglig elevhälsa som förebygger såväl fysisk som psykisk ohälsa. Skolans förebyggande arbete för att främja den psykiska hälsan behöver förbättras, exempelvis genom förbättrade möjligheter att träffa kurator. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen satsat på personalförstärkningar i elevhälsan och låtit utreda hur en acceptabel lägsta nivå kan införas så att alla elever garanteras en tillgänglig elevhälsa. Dessutom har regeringen låtit utreda hur en sammanhållen god och nära vård för barn och unga kan skapas. Partistyrelsen anser att satsningarna på elevhälsan och elevhälsopersonal behöver fortsätta, det har inte minst blivit tydligt under pandemin att behovet är stort. Elevhälsan bör främst vara en resurs som används som en del av skolans pedagogiska arbete och som arbetar förbyggande, varför samarbetet med hälso- och sjukvården är otroligt viktigt. Partistyrelsen instämmer i att alla skolor bör ha en väl utbyggt och tillgänglig elevhälsa, men då skolornas storlek kraftigt varierar ser dock partistyrelsen betydande nackdelar med att nationellt föreskriva allt för detaljerat exakt hur ofta och länge olika personalkategorier ska vara på plats på varje skola. Det är också svårt att detaljreglera exakt vilka kompetenser som ska finnas, då behoven ser väldigt olika ut. Ett regelverk för kvalitet i elevhälsan behöver därför ta hänsyn till att allt för detaljerade krav kan göra det ytterst svårt att driva mindre skolenheter i Sverige.

Fokus ska vara på kunskap och bildning i alla klassrum. Det kräver att alla elever får en trygg skolgång med studiero, fri från mobbing och trakasserier. Den nationella planen för trygghet och studiero som regeringen tagit fram ska kontinuerligt följas upp och utvärderas för att förbättra skolornas arbete. Mobbing kan aldrig accepteras och skolans personal behöver ha rätt kompetens och stöd för att kunna förhindra att barn och unga får illa i skolan, och för att kunna bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.

Partistyrelsen är övertygad om att en fullgjord skolgång är det bästa vaccinet mot utanförskap, ohälsa och kriminalitet, och att ett fortsatt arbete behöver göras för att förbättra samverkan mellan skola, elevhälsa, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och polisen. Fler insatser än de som redan gjorts behöver göras för att bryta lång och problematisk frånvaro. De förbättringar av skollagen som den socialdemokratiskt ledda regeringen drivit igenom behöver kompletteras med bättre kunskap och stöd på nationell och lokal nivå om hur skolan kan bryta frånvaro. Digitala lösningar och framgångsrika sätt att arbeta ska utvecklas och spridas för att stötta så kallade hemmasittare tillbaka till skolan. Särskilda insatser ska göras mot att fortsätta höja pojkarnas skolresultat och fånga upp elever som riskerar att tappa motivationen.

Utbildning ska aldrig leda in i återvändsgränder. Skolan ska alltid kunna anpassas till varje elevs

kraft och kompetens och leda vidare till arbete eller fortsatta studier. Möjligheterna för elever med en intellektuell funktionsnedsättning att läsa delar av sin anpassade utbildning inom ramen för grund- och gymnasieskolan ska stärkas, och elever i såväl specialskolan som inom anpassad utbildning ska ges bättre och bredare möjligheter till vidare studier. I det lagstiftningsarbete som nu pågår kring en tioårig grundskola menar partistyrelsen att det är ytterst viktigt att utbildningen i det som är dagens förskoleklass dels anpassas till sexåringarnas behov av rörelse, lek och kreativitet, dels att möjligheterna för sexåringar med en intellektuell funktionsnedsättning och som har behov av en anpassad utbildning får det.

Skolan ska vara en murbräcka mot klassamhället, bland annat genom att ge alla barn och unga tillgång till kultur- och museiverksamhet. Skolbibliotek i alla skolor är viktiga för lärandet och en jämlik tillgång till bland annat litteratur, läromedel och digitala resurser. I skolan ska alla elever få möjlighet att möta skapande uttryck och kunna uttrycka sig estetiskt. Regeringens arbete för hågkomsten av Förintelsen behöver spridas i hela landet, ett viktigt exempel kan vara att det finns förutsättningar för skolelever att besöka det nya Förintelsemuseet i Stockholm.

Fysisk aktivitet främjar hälsa och lärande och det är oerhört viktigt att skolan, som möter alla barn och unga, lägger grunden för en aktiv livsstil med daglig rörelse. Därför har regeringen utökat undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa och genomfört Samling för daglig rörelse, för att fler elever ska röra på sig och främja skolans och fritidshemmets samarbete med bland annat idrotts- och friluftsrörelsen. Det arbetet behöver fortsätta och skolgårdar och skolmiljöer planeras för att uppmuntra fysisk aktivitet hos barn och unga.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har satsat på sex- och samlevnadsundervisningen och förstärkt kunskapsområdet, som framöver kommer att heta "sexualitet, samtycke och relationer". Det är i dag ett obligatoriskt kunskapsområde, och med de nu beslutade skrivningarna i läroplanerna ska undervisningen ske återkommande och bidra till att främja elevernas hälsa och välbefinnande samt stärka deras förmåga att göra medvetna och självständiga val. Det gör vi med kraft i en tid då sex- och samlevnadsundervisningen samtidigt attackeras av högerkonservativa krafter i en rad länder. Några viktiga delar som stärks i undervisningen är samtycke, då skolan har en viktig roll i att bidra till att skapa en samtyckeskultur, där sex bygger på frivillighet och sexuella trakasserier inte normaliseras, och att eleverna ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. Dessutom ska rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser i skolan. I regeringsställning har vi även infört att sexualitet, samtycke och relationer ska vara en obligatorisk del på lärarutbildningarna. Partistyrelsen välkomnar de förbättringar som den socialdemokratiskt ledda regeringen genomdrivit på området och anser att porrfilter kan vara en av många bra åtgärder att använda för tryggare förskolor och skolor, och för att säkerställa att digitala verktyg används till lärande. En majoritet av landets förskolor och skolor använder sig redan idag av porrfilter och liknande lösningar, vilket är förenligt med dagens lagstiftning. Men oavsett teknisk lösning behöver alla

förskolor och skolor ha policys och arbetssätt för att de digitala verktyg som används i skolan inte ska kunna användas till vad som helst. För att motarbeta pornografins skadliga verkningar bland barn och unga behöver alla skolor bedriva ett helhetsarbete och säkerställa att lärare och annan skolpersonal kan ha kritiska samtal med eleverna om sexuella övergrepp som visas i pornografi.

5

Näringsriktig och bra skolmat är viktigt under hela skoldagen, det har inte minst blivit tydligt under pandemin. Partistyrelsen anser att det är bra att alternativ kost finns för de elever som önskar det, och att större hänsyn tas till hållbarhetsaspekter och matens klimatpåverkan. Elever ska inte behöva ta med egen mat till skolan för att vara mätta.

10

Enligt skollagen får det förekomma enstaka inslag i grundskolan som innebär en obetydlig kostnad för eleverna. Partistyrelsen ser med oro på den tolkning som grundskolor och kommuner ibland gör utifrån begreppet ”obetydliga kostnader”. Vissa skolor arrangerar verksamhet som innebär kostnader som kan kännas betungande för elever och föräldrar. Undervisningens upplägg får aldrig innebära att elever och föräldrar känner sig ekonomiskt pressade, eller att elever sorteras utifrån deras föräldrars ekonomi.

15

Partikongressen föreslås besluta:

20

att bifalla motionerna B177:2, C25:3, C27:8, C35:3, C47:4, C66:2, C156:9, C156:12

B177:2 (Solna arbetarekommun - enskild) att Förskola, skola, fritids, ungdomsgårdar och andra miljöer där barn och unga vistas ska vara fria från porr

25

C25:3 (Jönköpings arbetarekommun) att det införs fler tjänster i skola. Lärarna ska hålla på med undervisningen, inte vara kurator, förälder eller polis. Fler vuxna i skolan behövs för att fånga upp elever med olika problem. Detta får inte ske på bekostnad av lärartätheten

C27:8 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att öka möjligheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning att vidareutbilda sig efter gymnasiet

30

C35:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att berörda myndigheter måste samverka för att öka skolresultaten och förhindra rekrytering till gängkriminalitet

C47:4 (Gotlands partidistrikt) att extern bedömning av de nationella proven införs till skillnad från dagens system där proven rättas internt på skolan

C66:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för att stödja och om så behövs, styra, huvudmän i arbetet med att få tillbaka eleverna till skolan

35

C156:9 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att det behövs fler speciallärare, specialpedagoger och elevassistenter i förskoleklass och tidiga årskurser. Tidiga insatser skapar lugn längre fram

C156:12 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att satsningar görs på elevhälsan

40

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: B32:3, B182:1, B212:6, B219:6, C1:1, C1:2, C3:1, C4:1, C5:1, C5:2, C5:3, C5:4, C8:1, C12:1, C12:2, C12:3, C12:4, C12:5, C12:6, C12:7, C13:1, C13:2, C14:1, C14:2, C15:1, C15:2, C16:1, C16:2, C17:1,

C17:2, C18:1, C18:2, C19:2, C19:3, C23:11, C24:1, C27:3, C27:4, C27:6, C27:7, C27:9, C31:1, C32:1, C36:1, C36:2, C37:2, C37:3, C40:1, C40:2, C40:3, C44:1, C44:2, C50:4, C53:3, C55:1, C58:1, C58:2, C59:1, C59:2, C59:3, C60:1, C60:2, C61:1, C62:1, C64:1, C65:1, C65:2, C66:1, C66:3, C67:2, C69:1, C69:2, C69:3, C69:4, C69:5, C73:1, C73:2, 5 C74:2, C74:3, C74:4, C74:5, C75:1, C75:2, C76:1, C76:2, C77:1, C77:2, C78:1, C78:2, C79:1, C79:2, C80:1, C80:2, C81:1, C81:2, C82:1, C82:2, C83:1, C84:1, C84:2, C85:1, C85:2, C86:1, C86:2, C87:1, C87:2, C88:1, C89:1, C89:2, C90:1, C90:2, C91:1, C91:2, C95:1, C101:1, C102:1, C103:1, C103:2, C103:3, C103:4, C103:5, C106:1, C106:2, C107:2, C107:3, C108:1, C109:1, C113:1, C113:2, C114:1, C116:1, C116:2, C119:1, C120:1, C120:2, 10 C120:3, C123:1, C125:1, C125:2, C125:3, C125:4, C125:5, C156:10, C156:11, C166:5, C229:3, C229:7, C230:9, C247:2, D503:5, D503:6, D535:1

B32:3 (Ale arbetarekommun - enskild) att det finns med i läroplanen där det beskrivs vad som händer i ett samhälle där hat får fotfäste

15 B182:1 (Järfälla arbetarekommun) att verka för att öka resurser till grundskole- och gymnasiepersonal får kompetensutveckling om våld i nära relationer

B212:6 (Emmaboda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i

20 gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer

B219:6 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i

25 gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer

C1:1 (Lunds arbetarekommun) att en tydlig och konkret strategi utarbetas i syfte för att nå målet i partiprogrammet om "en god skola för alla"

C1:2 (Lunds arbetarekommun) att bedriva en opinionsbildning kring de insatser och åtgärder som är nödvändiga för att nå målet

30 C3:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för utökat tillämpande av anonymisering vid bedömning av betygsgrundande uppgifter och prov i grundskolan samt gymnasiet

C4:1 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att anonyma prov blir normerande i svenska skolor

C5:1 (Sotenäs arbetarekommun) att arbetarrörelsens historia ska läggas in i svenska skolböckerna

35 C5:2 (Sotenäs arbetarekommun) att även kvinnorna får ta plats i svenska historieböckerna

C5:3 (Sotenäs arbetarekommun) att eleverna får en gedigen kunskap om arbetarrörelsen och den svenska modellen i skolan

C5:4 (Sotenäs arbetarekommun) att arbetarklassens liv och vardag skildras i slutet på 1800-talet till början på 1900-talet

40 C8:1 (Göteborgsområdets partidistrikt) att den obligatoriska skolan skall vara helt kostnadsfri. Inga avgifter skall få tas ut och inga medel samlas in. All verksamhet skall betalas av de medel som skolan får i sitt anslag.

- C12:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att tillsätta resurser för fler yrkesroller och vuxna i skola och förskola med fokus på att förebygga och med olika kompetens – för att kunna fullgöra ambitionen med denna motion
- C12:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för fler kuratorer i skolan
- 5 C12:3 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att varje skola ska ha elevhälsoteam där också psykisk ohälsa ingår
- C12:4 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att skapa generella riktlinjer för skolor för att elever får rätt stöd med läxor eller att komma ifatt i skolan
- C12:5 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att få till en utredning
10 gällande hur skollagen efterlevs för elever med behov av särskilt stöd
- C12:6 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för betyg från tidigast klass 7
- C12:7 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att utreda och ta fram en långsiktig strategi för alla barns trygghet och stöd i skolan
- C13:1 (Falun arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den subjektiva godkänthöjningen kan
15 avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C13:2 (Falun arbetarekommun) att se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C14:1 (Landskrona arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen
20 kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C14:2 (Landskrona arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg
endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången
gymnasieskola
- C15:1 (Älvsbyns arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen kan
25 avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C15:2 (Älvsbyns arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast
ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C16:1 (Hudiksvalls arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen
30 kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C16:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg
endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången
gymnasieskola
- C17:1 (Haparanda arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen
kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C17:2 (Haparanda arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg
35 endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången
gymnasieskola
- C18:1 (Skellefteå arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen kan
avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C18:2 (Skellefteå arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast
40 ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola

- C19:2 (Kalix arbetarekommun) att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C19:3 (Kalix arbetarekommun) att i ett första steg utreda hur den hårda godkäntgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- 5 C23:11 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att betyg även i fortsättningen, sätts tidigast i årskurs 6
- C24:1 (Göteborgs partidistrikt) att skolan ska erbjuda frukt till alla skolelever i förskoleklass och lågstadiet under alla fruktstunder
- C27:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att införa fler timmar estetiska ämnen i grundskolan och göra estetiska ämnen obligatoriska i gymnasieskolan
- 10 C27:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att alla elever ska ha likvärdig tillgång till bibliotek och bibliotekarie
- C27:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att införa en lagstadgad rätt för pedagogisk personal inom skolan att inom sin betalda arbetstid bedriva akademiska studier
- 15 C27:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att sex- och samlevnad som ett eget obligatoriskt kunskapsområde
- C27:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att barn ges större möjlighet att röra sig under och utanför skoltid
- C31:1 (Vallentuna arbetarekommun) att socialdemokraterna i Riksdagen verkar för en utredning om en statlig finansiering av de Sverigefinska skolorna
- 20 C32:1 (Katrinesholms arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över betygskriterierna i de lägre stegen av betygsskalan med målet att betygen ska motsvara kunskaper som krävs men också inte i onödan slå ut elever som har svårt att klara av de mer abstrakta delarna av kunskapskraven.
- 25 C36:1 (Trollhättans arbetarekommun) att ge grundsärskolan möjlighet att även bedriva förskoleklass
- C36:2 (Trollhättans arbetarekommun) att ge barn med utvecklingsstörningar på nivå grav (A), måttlig(B) rätt till en utvecklande och lärande skolgång utifrån deras behov inom särskolan. Om barnet tillhör grupp A (grav) ska barnet gå i träningsskolan. Om barnet tillhör grupp B ska
- 30 Vårdnadshavare rekommenderas att välja sarskola/traningsskola framfor grundskolan
- C37:2 (Vasteras arbetarekommun - enskild) att vara lärare får den kompetens de och eleverna har rätt till
- C37:3 (Vasteras arbetarekommun - enskild) att vi satsar mer pengar på skolan
- C40:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna jobbar mer på att öka möjligheterna för
- 35 döva och hörselskadade att få rätt och fullständig utbildning efter eventuella behov
- C40:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska satsa mer på lärare, pedagogiska lärare, rektorer, kuratorer med kunskap om teckenspråk och hörselskador så att kommunikationen fungerar och folk med hörselskador ska kunna få fullständig utbildning
- C40:3 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna gör hjälpmedel gratis och mer
- 40 tillgängligt för de som har behov till det
- C44:1 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en implementering av jämlikhet/jämställdhet och normkritisktänkande i läroplanen

- C44:2 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbeta med att förebygga skadliga mansnormer i läroplanen
- C50:4 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att det för att vi ska driva angelägna motioner och återta initiativet när det gäller skolan. Historiskt sett så har Socialdemokratiska partiet aldrig tvekat inför stora reformer vilket under historisk tid, har ”borgat” för en ledande politisk ställning.
- 5 C53:3 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att kvalitetssäkra det normkritiska arbetet i skolorna
- C55:1 (Uppsala läns partidistrikt) att en utredning tillsätts med målet att läxläsning endast ska ske under skoltid.
- 10 C58:1 (Mariestads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att samhällskunskapsundervisningen utökas i grundskolan och gymnasieskolan
- C58:2 (Mariestads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ämnet samhällskunskap får mer praktiska inslag i grundskolan och gymnasieskolan
- C59:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att vi satsar mer pengar på barnomsorgen i skolan, så att vi i framtiden slipper ha dessa barn i fängelser
- 15 C59:2 (Västerås arbetarekommun - enskild) att det ska bli fler medarbetare på alla skolor
- C59:3 (Västerås arbetarekommun - enskild) att alla skolor ska ha tillgång till kurator och beteendevetare i större utsträckning än vad som finns idag
- C60:1 (Värnamo arbetarekommun) att det i kommunala, regionala och statliga chefsutbildningar läggs in ett avsnitt om mobbing
- 20 C60:2 (Värnamo arbetarekommun) att det i skolundervisningen genom alla årskurser finns inlagt utbildning angående mobbing
- C61:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna beslutar om att ta fram en nolltolerans och en nollvision mot mobbing samt tar fram en strategi för hur den ska förverkligas
- 25 C62:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att förstärkt utbildning om konspirationsteorier - med utgångspunkt från ett kritiskt granskande perspektiv - införs i skolundervisningen som en del av läroplanen
- C64:1 (Skellefteå arbetarekommun) att vi ser på bildning, som en dynamisk samhällskraft, inte en individuell repertoar av kunskaper
- 30 C65:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C65:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att skoldatorer och paddor betalda av skattemedel har pornografifilter. Ingen porr betald av skattemedel till våra barn och ungdomar
- 35 C66:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en nationell kartläggning för hur omfattande problemet är
- C66:3 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna också verkar för att en finansieringsplan tas fram på nationell nivå för att säkerställa att dessa elever får den utbildning de har rätt till
- 40 C67:2 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att förstärka

elevhälsans uppdrag att verka för en tillgänglig lärmiljö för alla elever tillsammans med ändringen att specialpedagog ska vara ett krav inom elevhälsan, samt verka för att det finns speciallärare med autismspecifik kompetens

5 C69:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisningen i skolan ska jämställdhetssäkras

C69:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisning är obligatorisk

C69:3 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisning ska återfinnas i samtliga årskurser på högstadiet och gymnasiet

10 C69:4 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att införa porrkunskap inom ramen för sexualundervisning

C69:5 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skolor inom ramen för sexualundervisning ska samarbeta med ungdomsmottagningar, tjej- och killjourer

15 C73:1 (Gävle arbetarekommun) att påskynda skolornas arbete med att hitta fler och flexiblere arbetssätt som gör att alla elever kan tillgodogöra sig den undervisning de har rätt till

C73:2 (Gävle arbetarekommun) att se över bemanningsbehoven för skolan och hur vi säkrar att den kompetens som behövs finns tillgänglig för alla elever i alla skolor

20 C74:2 (Arboga arbetarekommun) att en utredning genomförs där korrelationen mellan den psykiska hälsan hos barn och unga och sjunkande skolresultat analyseras, men där det också relateras till/görs en genomgripande analys med fokus på elevernas arbetsmiljö och gällande läroplan. Detta med syfte att på sikt skapa en skola som ger alla barn likvärdiga villkor

C74:3 (Arboga arbetarekommun) att elevhälsans uppdrag utreds i syfte att förändra/förstärka/troligen utöka dess uppdrag utifrån det behov som utredningen visar föreligger

25 C74:4 (Arboga arbetarekommun) att tillgången till elevhälsa och i vilken omfattning den ska erbjudas av varje huvudman tydligare regleras i lag

C74:5 (Arboga arbetarekommun) att basutredningar för neuropsykiatrisk problematik läggs in i skolans/elevhälsans uppdrag, vilket skulle leda till en mer patientbaserad nära vård samt minska trycket på BUP. Självklart ska utökade resurser följa med ett utökat uppdrag

30 C75:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C75:2 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklade normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

35 C76:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C76:2 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklade normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

40 C77:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C77:2 (Stenungsunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att

- sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C78:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i alla offentligt finansierade verksamheter
- 5 C78:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C79:1 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- 10 C79:2 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C80:1 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- 15 C80:2 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C81:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- 20 C81:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C82:1 (Varbergs arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- 25 C82:2 (Varbergs arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C83:1 (Gotlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn
- 30 möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C84:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C84:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk
- 35 undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C85:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C85:2 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn
- 40 möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C86:1 (Karlshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

- C86:2 (Karlshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C87:1 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen
5 uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C87:2 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C88:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så
10 att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C89:1 (Haparanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C89:2 (Haparanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn
15 möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C90:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- C90:2 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn
20 möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C91:1 (Kungälv's arbetarekommun) att normen för landets skolor ska vara att skolsköterska och kurator är på plats hela skolveckan och att regeringen ska skjuta till nödvändiga medel till kommunerna för att det ska infrias
- C91:2 (Kungälv's arbetarekommun) att varje elev i gymnasiet och grundskolan i samband med det
25 obligatoriska skolsköterskebesöket erbjuds ett kuratorsamtal/kontakt med kurator
- C95:1 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att samtliga svenska skolor skall få möjligheten att besöka statliga museer genom riktade statliga bidrag till skolresor
- C101:1 (Kungälv's arbetarekommun) att elevrådet på alla skolor skall erbjudas utbildning i demokratisk påverkan och mötesteknik
- C102:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Skollagen kompletteras
30 med att det inom elevhälsan även ska finnas tillgång till kompetensen logoped för att stärka rätten för elever med språkstörning att nå de mål som finns inom skolan
- C103:1 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ett krafttag för sex- och samlevnad som ett eget kunskapsområde
- C103:2 (Haninge arbetarekommun) att sex- och samlevnadsundervisning ska vara ett
35 obligatoriskt skolämne
- C103:3 (Haninge arbetarekommun) att sex- och samlevnadsundervisning ska bygga på kunskap om makt, jämställdhet och våld
- C103:4 (Haninge arbetarekommun) att undervisningen ska ha ett kunskapsunderbyggt och
40 kritiskt förhållningssätt till porr
- C103:5 (Haninge arbetarekommun) att Skolverket bör få ett permanent uppdrag att arbeta med fortbildning för lärare om sex- och samlevnad

- C106:1 (Västerås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet verkar för att sexualkunskapen på högstadiet och gymnasiet på ett bättre och tydligare sätt inkluderar HBTQ+-perspektiv
- C106:2 (Västerås arbetarekommun) att sexualkunskapen i högstadiet och på gymnasiet också ska adressera hur det är att leva som HBTQ+person i samhället nu och hur detta tagit sig uttryck genom olika typ av förtryck genom historien
- 5 C107:2 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftning uppdateras så att skollagen inte ger utrymme för dolda avgifter
- C107:3 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Barnkonventionen efterlevs så att alla barn har rätt till utbildning
- 10 C108:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet tar initiativ till att avskaffa betyget F – Underkänt och samtidigt reformera kraven för behörighet till nationellt program på gymnasiet
- C109:1 (Årjängs arbetarekommun) att arbeta för att ta bort betygssteget F i grundskolan.
- 15 C113:1 (Marks arbetarekommun) att utreda konsekvenserna av förändringen 2011 då elever med autism men utan utvecklingsstörning inte längre var berättigade att gå i särskolan
- C113:2 (Marks arbetarekommun) att utredningen även får i uppdrag att föreslå adekvata förändringar så att alla elever får rätt stöd
- C114:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att en utredning genomförs som ser över om lagens intentioner levts upp till, genom den praxis som idag tillämpas
- 20 gällande kränkande behandling i alla våra skolformer
- C116:1 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraternas ställer sig bakom motionen i sin helhet
- C116:2 (Karlskrona arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla elever i Sveriges förskolor och skolor ska beviljas vegansk kost om de så önskar
- 25 C119:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att fortsatt göra det möjligt med särskilt stöd till skolhuvudmän för våldsförebyggande arbete
- C120:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetarrörelsens historia blir en tydligare del i läroplanen
- 30 C120:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det i läroplanen finns en tydlig förklaring av arbetsmarknadens parter och dess funktion
- C120:3 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att man i skolan ger alla elever kännedom om arbetsrätten
- C123:1 (Höörns arbetarekommun) att regeringen och riksdagen så fort som möjligt beslutar att ändra bestämmelsen i Skollagen så att digital hemundervisning kan och får bedrivas utanför skolan och att det är rektorn för skolan som beslutar om detta
- 35 C125:1 (Kristianstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att landets alla skolor skall erbjuda daglig fysisk aktivitet utifrån WHO:s rekommendationer, dvs sammanlagt 60 minuter dagligen, under eller i direkt anslutning till skoldagen
- 40 C125:2 (Kristianstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att åk F-3 integrerar rörelsekompetens som en viktig del av elevernas lärande

- C125:3 (Kristianstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att samtliga skolor i Sverige tar fram en handlingsplan för hur man arbetar med daglig rörelse enligt WHO:s rekommendationer samt att utveckla elevernas rörelsekompetens
- 5 C125:4 (Kristianstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att samtliga skolgårdar skall vara utformade så att de främja elevernas vilja och möjlighet till att röra på sig. Alla skolor ska ha en skolgård/utomhusmiljö som främjar aktiva raster
- C125:5 (Kristianstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att skapa goda förutsättningar för ett rörelserikt samhälle för alla genom att stimulera byggandet av fysiska miljöer som främjar fysisk aktivitet och idrott på fritiden för alla
- 10 C156:10 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att utbildningen för de som jobbar i skolan förbättras avseende vikten och utformningen av fungerande tidiga insatser. Staten bör ta ett större ansvar för att sprida fungerande metoder för att förbättra barns läs-, skriv- och matematiska förmåga
- C156:11 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att fler lärarassistenter och elevassistenter anställs för en tryggare skolmiljö
- 15 C166:5 (Växjö arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna verkar för att lärarnas löner höjs väsentligt
- C229:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för kultur i förskolan, att estetiska ämnen ska stärkas i grundskolan samt att etiska ämnen återinförs som obligatoriska i gymnasieskolan
- 20 C229:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att bristen på pedagoger- och musiklärare åtgärdas samt att kommunerna bedriver ett arbete med att minska deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar
- C230:9 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att bristen på pedagoger- och musiklärare åtgärdas samt att kommunerna bedriver ett arbete med att minska deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar
- 25 C247:2 (Örnsköldsviks arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att övergreppen på Vipeholmsanstalten blir en del av svensk skolas läroplan
- D503:5 (Sotenäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att alla skolor skall vara NPF certifierade
- 30 D503:6 (Sotenäs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att strategier mot NPF problematik implementeras i landets alla skolor för både barn och pedagoger
- D535:1 (Lunds arbetarekommun - enskild) att underlätta och stimulera möjlighetertill aktiviteter i form av motion, sport och idrott särskilt för barn och ungdomar både i skolan och på fritiden
- 35 att avslå motionerna A43:4, C13:3, C14:3, C15:3, C16:3, C17:3, C18:3, C19:1, C27:1, C43:1, C50:1, C50:2, C50:3, C53:2, C63:1, C63:2, C93:1, C94:1, C121:1, C124:1, C124:2, C124:3, C210:2
- 40 A43:4 (Malmö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för kostnadsfri frukost i grundskolan

- C13:3 (Falun arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C14:3 (Landskrona arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri.
- 5 C15:3 (Älvsbyns arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C16:3 (Hudiksvalls arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C17:3 (Haparanda arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och
- 10 kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C18:3 (Skellefteå arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C19:1 (Kalix arbetarekommun) att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- 15 C27:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att handläggningsavgiften för ansökan om lärarlegitimation ska avskaffas
- C43:1 (Hedemora arbetarekommun) att hälsokunskap införs som ett fristående ämne i den svenska grundskolan
- C50:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att börja arbeta fram ett reformförslag i
- 20 motionens anda
- C50:2 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att vi ska också se på det lämpliga i att enbart ha en klasslärare i gruppen och i varje fall under låg och mellanstadieåren
- C50:3 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att då detta är en reformmotion med genomgripande förändringar i skolan, ska det lanseras som socialdemokratisk reformpolitik i bästa
- 25 solidariska anda och vara klart till nästa valrörelse eller möjligen den därefter
- C53:2 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utveckla föräldrautbildningen i enighet med denna motion
- C63:1 (Karlshamns arbetarekommun) att införa tre nya ämnen i läroplanen nämligen psykisk hälsa, hållbar miljö och ett demokratiskt hållbart samhälle
- 30 C63:2 (Karlshamns arbetarekommun) att ge skolverket i uppdrag att införa och fördjupa dessa ämnen i grundskolan
- C93:1 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att moderna språk andra än svenska och engelska görs frivilliga och på sikt avvecklas i skolan
- C94:1 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att undervisningen standardiseras i linje med
- 35 motionens beskrivning
- C121:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet tar initiativ till att införa årskursmål i grundskolan
- C124:1 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att religion som ämne i skolan avskaffas
- C124:2 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att de delar i religionskunskapen som är
- 40 relevanta istället tas upp i samhällskunskap och historia
- C124:3 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att den tid som ägnas åt religionskunskap istället tillförs samhällskunskapen

C210:2 (Trollhättans arbetarekommun) att en legitimering av Conductorer i Sverige inrättas inom skolväsendet på motsvarande sätt som skett inom vården

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A163:10, A164:10, A165:10, A166:10,
5 A167:10, A168:10, A169:8, A171:10, A172:10, A173:10, A175:10, A176:10,
A178:10, A179:10, A180:7, A181:10, A182:10, A183:9, A184:11, A185:10, A187:10,
A188:10, A189:10, A190:10, A191:10, A192:10, A193:10, A194:10, A195:10,
A196:10, A197:10, B159:1, C2:1, C6:1, C7:1, C9:1, C10:1, C10:2, C11:1, C20:1,
C20:2, C21:1, C21:2, C21:3, C21:4, C21:5, C21:6, C22:1, C22:6, C23:1, C23:2,
10 C23:3, C23:4, C23:5, C23:6, C23:7, C23:8, C23:9, C25:2, C26:1, C26:2, C28:1,
C28:2, C28:3, C28:4, C28:5, C28:6, C28:7, C28:8, C28:9, C28:10, C29:1, C29:2,
C30:1, C33:1, C33:2, C34:1, C35:1, C35:2, C37:1, C38:1, C39:1, C41:1, C42:1,
C45:1, C45:2, C45:3, C46:1, C46:2, C47:1, C47:2, C47:3, C47:6, C47:7, C47:8,
C48:1, C48:2, C48:3, C49:1, C51:1, C51:2, C52:1, C54:1, C54:2, C56:1, C56:2,
15 C56:3, C57:1, C64:2, C67:1, C68:1, C68:2, C68:3, C68:4, C70:1, C71:1, C71:2,
C72:1, C74:1, C92:1, C96:1, C96:2, C96:3, C96:4, C96:5, C96:6, C96:7, C96:8,
C97:1, C97:2, C97:3, C98:1, C98:2, C99:1, C99:2, C99:3, C100:1, C100:2, C100:3,
C104:1, C104:2, C105:1, C107:1, C110:1, C111:1, C111:2, C111:3, C115:1, C117:1,
C117:2, C117:3, C118:1, C122:1, C156:13, C156:14, C156:15, C165:2, C166:3,
20 C166:4, C226:2, D4:1, D15:2, D17:2, D40:2, D50:2, D50:3, D50:4, D50:5, D50:6,
D50:8, D50:9, D50:10, D50:11, D50:12, D50:13, D50:14, D63:2

UC124 Samhället – inte marknaden – ska styra skolans utveckling

25 Skolan är inte vilken verksamhet som helst; den är grunden för vårt samhälles framtid. Att alla som växer upp i Sverige ges möjlighet att lära sig det de behöver är inte bara avgörande för varje elevs framtid, det är en nationell angelägenhet som angår oss alla.

30 Att skolan tillåtits bli en marknad är ett av vår tids största politiska misslyckanden. Marknadsstyrningen leder till att eleverna reduceras till kunder, att lärarrollen devalveras, att kunskapsuppdraget förtylligas och att skolsystemet ökar klyftorna i samhället i stället för att motverka dem. Det har varit förödande. Inget annat land i världen har velat följa efter Sverige. Marknadsskolan har nått vägs ände. Ska kunskapsresultaten fortsätta uppåt och Sverige åter
35 skapa en av världens bästa och mest jämlika skolor, behöver samhället ta tillbaka kontrollen över skolans utveckling. Skolans aktörer ska ges tid att ställa om så att elevernas behov av trygghet och kontinuitet tillgodoses.

40 Vi socialdemokrater vill att skolan åter ses som en gemensam samhällsinstitution där fokus är på kunskap och bildning. Då kan syftet med vår gemensamt finansierade skola aldrig vara vinst. Skolornas drivkraft ska vara att förmedla kunskaper och värden och se till att varje elev

utvecklas så långt det är möjligt. Därför ska idéburna friskolor ges bättre möjligheter att utvecklas medan aktörer med vinstintresse inte ska driva skola. De skattemedel som vi gemensamt investerar i skolan ska gå till skolan. Socialdemokraterna anser att det inte ska finnas vinstuttag ur skolan. I dag delas barn och elever upp efter sin sociala och etniska bakgrund. Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera. Partistyrelsen menar att en livskraftig demokrati och ett jämlikt samhälle förutsätter att barn från olika bakgrunder och med olika erfarenheter möts. Den socialdemokratiska ledda regeringen har låtit utreda hur vi kan ta steg mot en mer likvärdig skola. Bland annat föreslås att skolledningen ska tydliggöra att alla skolhuvudmän ska arbeta för att skolan ska vara en mötesplats för elever med olika bakgrund, exempelvis genom att arbeta aktivt med upptagningsområden och urvalskriterier som bryter skolsegregationen.

Skolvalet är i dag varken fritt eller rättvist – det bidrar till ett segregerat samhälle. Partistyrelsen instämmer i att dagens skolvalsregler bidrar till ojämlikhet, men anser att möjligheten att kunna uttrycka önskemål om vilken skola man helst vill gå i ska finnas kvar. Men valfriheten behöver utvecklas och jämlikheten stärkas genom att skolvalet görs fritt och rättvist för alla elever. Elever ska kunna välja skola, men skolor ska inte kunna välja elever. Antagningsregler och urvalskriterier ska därför bidra till en mer jämlik skola, samtidigt som valfriheten värnas. Partistyrelsen instämmer i att en gemensam antagning ska införas till alla skolor, men då kommunala huvudmän har ett skolpliktsansvar behöver urvalskriterierna i vissa fall se olika ut mellan kommunala och fristående skolor. Kötid ska inte få vara ett urvalskriterium, då det är orättvist och spär på segregationen. Skolor ska inte kunna ta referenser på barn och inte heller kunna neka elever som är i behov av särskilt stöd att få gå på deras skola. Oberoende skolinformation ska finnas tillgänglig för alla elever och föräldrar inför skolvalsperioden.

Ett starkt samhälle bygger vi gemensamt med en skola för alla barn och unga. Då behöver alla skolor vara en plats för öppenhet, demokrati och kunskap. Varje elev ska vara fri att forma sin egen uppfattning och framtid. Partistyrelsen delar bedömningen att regeringens arbete med att införa ett etableringsstopp för nya konfessionella friskolor, och bättre kontroll av de befintliga bör prioriteras. Konfessionella friskolor ska förbjudas, med respekt för de internationella åtaganden som Sverige ingått.

Partistyrelsen delar analysen att kommunernas ansvar för skolan och sin egen ekonomi måste motsvaras av en hög grad av bestämmanderätt över desamma. Det är inte rimligt att friskolors fria etableringsrätt fortsätter väga tyngre än det offentliga möjligheten att planera en jämlik kunskapsskola. Tillstånd som ges för att etablera friskolor behöver därför i högre utsträckning ta hänsyn till att skolplatserna kan dimensioneras på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt som inte bidrar till segregation, som tar hänsyn till samhällets och arbetsmarknadens behov och som ger kommunerna långsiktiga planeringsförutsättningar över sin egen skolverksamhet. Ett kommunalt veto mot friskoleetableringar är ett viktigt och bra verktyg.

40

Partistyrelsen delar bilden att dagens finansieringsmodell för skolan skapar många problem. Dagens resursfördelning och skolpengsmodell överkompenserar de stora skolkoncernerna som kan fylla upp klasserna. Den bidrar också till att reducera varje elev till en kund med en påse pengar. Finansieringsmodellen kan även skapa problem med överkompensation vid
5 nybyggnation av skolor och renovering av skollokaler. Därför bör skolpengssystemet göras om från grunden. Resursfördelningen skulle behöva ta större hänsyn till skolornas fasta kostnader, vilket skulle gynna mindre skolor, inte minst på landsbygden, som i dag har svårt att överleva på grund av skolpengens utformning. Partistyrelsen anser vidare att det är fullkomligt självklart att ett skolpliktsavdrag ska införas så att de kommunala skolorna kompenseras för det större
10 samhällsansvar de har. I dag får fristående huvudmän betalt för ett ansvar de inte har, vilket är ett stort slöseri med skattepengar. För att förbättra jämlikheten och möjliggöra skolans kompensatoriska uppdrag, behöver såväl staten som kommunala och fristående skolhuvudmän i högre utsträckning fördela resurser efter elevernas behov.

15 Skolan i Sverige har sedan länge varit ett delat ansvar mellan staten och kommunerna. Ansvarsfördelningen har varierat över tid, men såväl kommunerna respektive staten har, och kommer att ha, viktiga uppgifter i att bland annat reglera, finansiera, planera och dimensionera förskola och skola. Partistyrelsen konstaterar att det finns en rad definitioner och avvägningar som behöver göras för att tydligt kunna svara på exakt vad ett så kallat förstatligande skulle innebära.
20 Partistyrelsen instämmer dock i att det behövs en starkare och tydligare samhällelig styrning av skolan. De senaste åren har staten tagit ett allt större ansvar för skolans kunskapsuppdrag och jämlikhet, exempelvis genom att Likvärdighetsbidraget byggts ut, och partistyrelsen anser att statens ansvar behöver öka. Det är viktigt för att säkerhetsställa en jämlik kunskapskola i hela landet, för alla elever. I en starkare statlig och samhällelig styrning ingår bland annat att staten ska
25 kunna finnas närvarande regionalt i hela landet för att kunna stödja skolorna lokalt. Partistyrelsen anser också att skolan behöver ha en stabil och mindre ryckig finansiering som inte påverkas kraftigt av konjunktursvängningar eller tillfälliga statsbidrag. De många riktade statsbidragen på skolområdet behöver slås samman och på sikt bör ett sektorsbidrag införas som säkrar skolans långsiktiga finansiering och bidrar till skolutveckling utifrån lokala behov.

30 Den ägar- och ledningsprövning för fristående skolor och förskolor som vi socialdemokrater har infört i regeringsställning har varit ett välbehövligt verktyg som har haft effekt. Friskolor med olämpliga ägare får nu stänga. Partistyrelsen anser att det bör ses över hur ägar- och ledningsprövningen kan skärpas ytterligare. Den bör säkerställa att skolor inte finansierar eller får
35 bidrag från aktörer med kopplingar till kriminalitet eller extremism. Ett regelverk som säkrar att skolor och känslig elevinformation inte kan tas över på ett sätt som hotar Sveriges säkerhet eller enskildas integritet behöver också införas. Skolinspektionen ska alltid kunna granska vad skattemedel används till i skolorna och snabbare kunna stänga skolor med stora brister. Insyn och transparens ska öka genom att offentlighetsprincipen och meddelarfriheten gäller för alla
40 huvudmän.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A163:10, A164:10, A165:10, A166:10, A167:10, A168:10, A169:8,
A171:10, A172:10, A173:10, A175:10, A176:10, A178:10, A179:10, A180:7, A181:10,
5 A182:10, A183:9, A184:11, A185:10, A187:10, A188:10, A189:10, A190:10, A191:10,
A192:10, A193:10, A194:10, A195:10, A196:10, A197:10, C2:1, C6:1, C21:1, C21:2, C21:3,
C21:5, C21:6, C22:1, C23:1, C23:4, C23:5, C23:6, C23:7, C23:8, C28:5, C28:8, C33:1,
C33:2, C34:1, C35:1, C35:2, C41:1, C42:1, C47:6, C47:7, C47:8, C48:2, C49:1, C56:2,
C96:1, C96:2, C96:3, C96:6, C97:3, C99:1, C100:1, C107:1, C111:1, C122:1, D50:2, D50:9,
10 D50:13, D50:14

A163:10 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

15 A164:10 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

A165:10 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

20 A166:10 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

A167:10 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

25 A168:10 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

A169:8 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

30 A171:10 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

A172:10 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
35 skolor

A173:10 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

40 A175:10 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

A176:10 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade

upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A178:10 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor

- 5 A179:10 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A180:7 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A181:10 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
10 upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A182:10 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor
A183:9 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
15 förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor
A184:11 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genomförändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A185:10 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
20 upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A187:10 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A188:10 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
25 skolor
A189:10 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
skolor
A190:10 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
30 upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A191:10 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A192:10 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
35 skolor
A193:10 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade
upptagningsområdenoch urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
A194:10 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom
förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på
40 skolor
A195:10 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att genom

förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

A196:10 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

5 A197:10 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

C2:1 (Kumla arbetarekommun) att alla skolor oavsett ägare ska omfattas av offentlighetsprincipen

10 C6:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att kommunerna får vetorätt vad gäller nyetablering av friskolor

C21:1 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom ökad insyn i tydligare, mer enhetliga och mer rättvisa urvalsgrunder. Kötid ska inte få användas som urvalsgrund

15 C21:2 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom att fördela skolpengen mer rättvist och fördela den efter behov. Kompensera kommunerna för deras särskilda ansvar och merkostnader

20 C21:3 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom att införa ett gemensamt skolval

25 C21:5 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom en förstärkt statlig roll för stöd och rådgivning till skolhuvudmännen i syfte att öka den kompensatoriska förmågan samt att införa en återkommande systematisk uppföljning av skolans likvärdighet

C21:6 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom att det i Skollagen ska ställas krav på att huvudmännen aktivt verkar för en allsidig social sammansättning av elever på sina skolenheter

30 C22:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

C23:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att reformera skolvalssystemet

35 C23:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett större ansvar för skolans likvärdighet

C23:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att införa en kommunal vetorätt för etablering av fristående skolor

C23:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att kommunerna ska ha ansvar för och beslutsmakt över planering och etablering av skolor, oavsett driftsform

40 C23:7 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att differentiera ersättningen till kommunala respektive fristående huvudmän, utifrån kommunernas större ansvar

- C23:8 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att kötid inte ska få användas som urvalsmetod till skolan
- C28:5 (Järfälla arbetarekommun) att verka för att samtliga skolor ska omfattas av offentlighetsprincipen oavsett driftsform
- 5 C28:8 (Järfälla arbetarekommun) att verka för att religiösa friskolor förbjuds
- C33:1 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver en politik om att lagstadga förbud mot att skolor ska kunna ta referenser på barn
- C33:2 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver en politik som säkerställer att barn har lika förutsättningar att kunna söka till olika skolor oavsett vem man är, vilken bakgrund
- 10 de än har eller vilken ekonomisk bakgrund som have
- C34:1 (Kronobergs partidistrikt) att vi socialdemokrater påskyndar förslaget att förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor
- C35:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att undervisningen i socioekonomiska utsatta områden måste prioriteras genom särskilda resursförstärkningar
- 15 C35:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att särskilda resurser ska satsas i socioekonomiska utsatta områden för att öka lärares vilja att arbeta i dessa områden
- C41:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att i det nuvarande statsbidragssystemet med många riktade statsbidrag inom skolans område ersätts av mer generella statsbidrag till förskola och skolan som huvudmannen kan använda utifrån sina förutsättningar
- 20 C42:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att i det nuvarande statsbidragssystemet med många riktade statsbidrag inom skolans område ersätts av mer generella statsbidrag till förskola och skolan som huvudmannen kan använda utifrån sina förutsättningar
- C47:6 (Gotlands partidistrikt) att den statliga tillsynen av skolan skärps och sanktionsmöjligheterna ses över
- 25 C47:7 (Gotlands partidistrikt) att offentlighetsprincipen skall gälla även fristående skolor och att fristående skolors anställda skall ha samma meddelarfrihet som offentligt anställda
- C47:8 (Gotlands partidistrikt) att friskoleföretags möjlighet till vinstutdelning begränsas
- C48:2 (Malmö arbetarekommun) att partiet driver frågan om kommunal vetorätt
- C49:1 (Burlövs arbetarekommun) att kommuner ges rätt att neka friskolor att etablera sig utifrån
- 30 en egen bedömning av kommunens helhetsbehov
- C56:2 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en tydlig politik om hur vi ska få en mycket mer jämlik skola i landet oavsett var man bor.
- C96:1 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna aktivt ska verka för att lägga
- 35 förslag i Sveriges riksdag som minskar marknadens inflytande över vart och hur skolverksamheter etableras
- C96:2 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska ta fram nya politiska förslag som leder till att vinster som görs i aktiebolag som driver skolor återinvesteras i skolans verksamhet
- 40 C96:3 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro

läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att förändra och förbättra det fria skolvalet så att det inte bidrar till att öka skolsegregationen

5 C96:6 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna omgående arbetar för att långsiktigt säkra transparensen och offentlighetsprincipens funktionalitet i all skolverksamhet som är skattefinansierad

C97:3 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att en hårdare kvalitetsgranskning av existerande friskolor görs

10 C99:1 (Kronobergs partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka det kommunala vetot vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

C100:1 (Kalmar läns partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att införa ett kommunalt veto vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

C107:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att säkerställa att alla skolor i Sverige tar sitt kompensatoriska uppdrag

15 C111:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att kommunen får vetorätt när det gäller etablering av friskolor

C122:1 (Linköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

20 D50:2 (Uppsala arbetarekommun) att skolans resurser ska fördelas efter socioekonomisk bakgrund hos eleverna

D50:9 (Uppsala arbetarekommun) att det sätts upp en gemensam antagning och gemensamma ansökningsperioder för alla skolor

D50:13 (Uppsala arbetarekommun) att studie- och yrkesvägledningen förstärks

25 D50:14 (Uppsala arbetarekommun) att etablering av nya skolor inte ska driva på segregation. Kommuner måste ha möjlighet att styra över om fristående skolor får etablera sig i kommunen och i så fall var

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: B159:1, C10:1, C10:2, C20:1, C20:2, C21:4, C22:6, C23:2, C23:3, C25:2, C26:1, C26:2, C28:1, C28:2, C28:3, 30 C28:4, C28:6, C28:7, C28:9, C28:10, C29:1, C29:2, C30:1, C38:1, C39:1, C45:1, C45:2, C45:3, C46:1, C46:2, C47:1, C47:2, C47:3, C48:1, C48:3, C51:1, C51:2, C52:1, C54:1, C54:2, C56:3, C57:1, C67:1, C68:1, C68:2, C68:3, C68:4, C70:1, C71:1, C72:1, C96:4, C96:5, C96:7, C96:8, C97:1, C97:2, C98:1, C98:2, C99:2, C99:3, C100:2, C100:3, C104:1, C104:2, C105:1, C110:1, C111:3, C117:1, C117:2, C117:3, C118:1, C156:13, C156:14, 35 C165:2, C226:2, D4:1, D15:2, D17:2, D40:2, D50:3, D50:4, D50:5, D50:6, D50:8, D50:10, D50:11, D50:12, D63:2

B159:1 (Gävleborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar nationellt och internationellt för en jämlik skolgång oavsett könstillhörighet

40 C10:1 (Malmö arbetarekommun) att partiet verkar för att skolpengen avskaffas

C10:2 (Malmö arbetarekommun) att ett nytt ersättningsystem som utgår från faktiska kostnader

och driver jämlikhet hellre än att motverka den, tas fram

C20:1 (Älmhults arbetarekommun) att när kommunen investerar i nybyggnation ska det inte utgå någon ökad ersättning under de fem första åren till friskolorna.

C20:2 (Älmhults arbetarekommun) att skolpengen börjar behovsprövas.

- 5 C21:4 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att bryta skolegregationen genom att fortsätta ökningen av statsbidrag för stärkt likvärdighet

C22:6 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skolor bara drivs i offentlig eller idéburen regi

- 10 C23:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa skolpengen
C23:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att offentligt finansierad skola ska bedrivas i egen regi eller av idéburna aktörer som återinvesterar eventuell vinst i verksamheten

- 15 C25:2 (Jönköpings arbetarekommun) att en utredning tillsätts skyndsamt med uppdraget att göra skolan mer jämlik och öppen för demokratisk insyn

C26:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i beräkningen av elevpeng så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna

- 20 C26:2 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en utredning om att förändra beräkningarna av elevpengen så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna

C28:1 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en statlig utredning av huvudmannaskap för grundskolan

- 25 C28:2 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en statlig utredning gällande statligt eller regionalt huvudmannaskap för gymnasieskolan

C28:3 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en utredning om förändrat huvudmannaskap även innehåller förslag på skatteväxling mellan stat, primär- och sekundärkommun

C28:4 (Järfälla arbetarekommun) att vid skifte av huvudmannaskap för grundskola och gymnasieskola föreslå nytt regelverk för att säkerställa demokratiskt inflytande

- 30 C28:6 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en ny statlig utredning avseende vinstförbud och utdelning till ägare av skolor

C28:7 (Järfälla arbetarekommun) att verka för statlig utredning om stopp för etablering av skolor i aktiebolagsform

- 35 C28:9 (Järfälla arbetarekommun) att verka för att skolmyndigheterna ges stärkta möjligheter att utfärda viten och bättre möjlighet att stänga skolor som ej lever upp till regelverk och skolplan

C28:10 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en statlig utredning gällande förändring av skolvalet med syfte att bättre fördela elever inom ett geografiskt område för att gynna likvärdighet och integration

- 40 C29:1 (Lomma arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen ålägger partistyrelsen att arbeta fram ändringsförslag av skolpengen så att dess konstruktion blir ett fördelningssystem för rättvisa och jämlikhet inom alla skolverksamheter

- C29:2 (Lomma arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen ålägger partistyrelsen att arbeta för att kommuner med skolor med låg måluppfyllelse i mångfaldsområden får villkorade bidrag så att skolorna i dessa områden kan hålla hög kvalitet och därmed stärka möjligheter till en framgångsrik skolgång för elever som bor inom området
- 5 C30:1 (Olofströms arbetarekommun) att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas och granskas av den kommun som utbetalat medlen
- C38:1 (Katrineholms arbetarekommun - enskild) att det Socialdemokratiska partiet aktivt agerar för att ta fram förslag och underlag för hur en statlig skola ska kunna införas för att undvika de problem som drev fram den sk. kommunaliseringen men säkerställer en likvärdig, anständigt finansierad och effektivt organiserad skola för hela Sverige med målsättning att skapa världens
- 10 bästa skola.
- C39:1 (Laxå arbetarekommun) att ge skolministern i uppdrag att tillskapa en landsomfattande likvärdig skolorganisation som täcker hela landet
- C45:1 (Ystads arbetarekommun) att avsluta experimentet med vinstutdelande skolor
- 15 C45:2 (Ystads arbetarekommun) att tillvarata de idéburna skolornas engagemang och utveckla metoder för att stödja detta
- C45:3 (Ystads arbetarekommun) att fördela medel till idéburna skolor med tydlig värdegrund för demokrati, jämlikhet och solidaritet i syfte att stärka integrationen
- C46:1 (Gävle arbetarekommun) att det tillsätts en utredning för att säkerställa en likvärdig skola
- 20 för alla elever
- C46:2 (Gävle arbetarekommun) att det tillsätts en utredning som säkerställer att de resurser som fördelas till utbildningssystemet stannar i vårt offentliga utbildningssystem
- C47:1 (Gotlands partidistrikt) att resurserna till skolorna skall fördelas inom ramen för ett centralt reglerat system på basis av lokala faktorer som elevernas socioekonomiska bakgrund, andelen utlandsfödda elever, bebyggelsestruktur med mera. Resurstilldelningen ska även ta hänsyn
- 25 till att de offentliga skolorna har kostnadskrävande uppgifter som de fristående skolorna inte har
- C47:2 (Gotlands partidistrikt) att ansökan till skolor hanteras inom ramen för ett gemensamt antagningssystem. Turordningen bestäms av en kombination av individuella önskemål och politiskt bestämda krav på en varierad bakgrund i elevsammansättningen. Principerna för att
- 30 fördela elever mellan olika skolor ska vara desamma i de offentliga och de fristående skolorna
- C47:3 (Gotlands partidistrikt) att dimensioneringen och planeringen av utbildningen görs gemensamt för offentliga och fristående skolor. Den fria etableringsrätten inom skolområdet begränsas genom förhandsprövning
- C48:1 (Malmö arbetarekommun) att partiet verkar för att kommunerna har fullt ansvar för
- 35 skolorganisationen inom sina kommuner
- C48:3 (Malmö arbetarekommun) att partiet driver frågan om att begränsa nyetablering av friskolor
- C51:1 (Halmstads arbetarekommun) att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas och granskas av den kommun som utbetalt medlen
- 40 C51:2 (Halmstads arbetarekommun) att lagstiftning införs så att detta gäller såväl en kommunal som en fristående skola

- C52:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att arbeta för att riktlinjerna i Björn Åstrands utredning kring ”En mer likvärdig skola- minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning” (SOU 2020:28) genomförs
- 5 C54:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokratiska företrädare, där så är möjligt, verkar för att ändra skolpengssystemet så att det i högre grad motsvarar faktiska kostnader för skolan
- C54:2 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokratiska företrädare, där så är möjligt, verkar för att kommunen behåller en större del av resurserna räknat per elev då ansvaret är mer långtgående än det ansvar en friskola har
- 10 C56:3 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna för en politik om att förbjuda företag som bedriver skola att kunna ta ut vinst och göra aktieutdelningar av skattepengar som är menat att gå till barns utbildning
- C57:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att kommunala och fristående skolhuvudmäns olika ansvar och förutsättningar avspeglas i skollagen så att kommunala skolor ges högre ersättning än fristående huvudmän
- 15 C67:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att ta fram förslag rörande resursfördelning som omfattar ett funktionshinderperspektiv i enlighet med det som anförts i motionen
- C68:1 (Lunds arbetarekommun) att en utredning tillsätts vilken får i uppdrag att utreda hur en avveckling av de vinstutdelande friskolorna ska gå till.
- 20 C68:2 (Lunds arbetarekommun) att det fria skolvalet i sin nuvarande form avskaffas. Det ersätts med ett skolval som tillåter icke-vinstutdelande skolor och som konstrueras så att det effektivt motverkar segregation. Hänsyn ska kunna tas till angelägna enskilda önskemål om skolplacering, t.ex vid fall av mobbning
- C68:3 (Lunds arbetarekommun) att motionen översänds till de socialdemokratiska ledamöterna av riksdagens Utbildningsutskott för kännedom
- 25 C68:4 (Lunds arbetarekommun) att motionen översänds till utbildningsminister Anna Ekström för kännedom
- C70:1 (Marks arbetarekommun) att det utreds hur vi kan skapa en mer jämlik skola. Allt från styrning, finansiering, driftsformer och pedagogik bör förutsättningslöst ses över
- 30 C71:1 (Ulricehamns arbetarekommun) att staten inte ska ge bidrag till skolor och lärosäten, som drivs med vinstsyften
- C72:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att en form av reglering tas fram som reglerar skolpengen till en fördel för de som öppet redovisar sina uppgifter
- 35 C96:4 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att minskad skolsegregation är det övergripande målet i alla beslut som påverkar resursfördelning, antagning och skolvalsprinciper
- C96:5 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att Skolverket får
- 40 i uppdrag att ta fram en tydligare resursfördelningsmodell för det statliga stödet på skolområdet, som tar mer hänsyn till de ojämlika förutsättningarna mellan olika klassrum

- C96:7 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna medverkar till att de stora skillnaderna i ansvar mellan kommunal huvudman och fristående huvudman fortsätter att visualiseras och att påverka elevpengens utformning
- 5 C96:8 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att ta bort den fria etableringsrätten och ersätter den med ett system som bygger på ett större kommunalt veto vad gäller både om och var en ny fristående verksamhet ska få etableras utifrån eventuella negativa ekonomiska och/eller segregeringseffekter för kommunen, i samråd med Skolinspektionen
- 10 (friskolor) eller vid egna tillståndsutgivanden (fristående förskolor, pedagogisk omsorg)
- C97:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att ytterligare etablering av friskolor stoppas
- C97:2 (Örnsköldsviks arbetarekommun) att vinstuttaget minimeras kraftigt
- C98:1 (Uppsala arbetarekommun) att utveckla en modell för skolan som möjliggör val av skola samtidigt som segregation motverkas och likvärdigheten stärks
- 15 C98:2 (Uppsala arbetarekommun) att inleda ett arbete syftande till en succesiv avveckling av de fristående skolor på grundskole- och gymnasienivå vilkas överordnade mål är vinst till ägarna eller drivs i form av aktiebolag.
- C99:2 (Kronobergs partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka den kommunala insynen vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor med syfte att
- 20 uppnå en likvärdig skola
- C99:3 (Kronobergs partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för en nationell riktlinje för elevpeng där hänsyn tas till kommunala kostnader och beredskap att kunna ta emot elever vid eventuella nedläggningar och/eller konkurser
- C100:2 (Kalmar läns partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka den
- 25 kommunala insynen vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor med syfte att uppnå en likvärdig skola
- C100:3 (Kalmar läns partidistrikt) att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för en nationell riktlinje för elevpeng där hänsyn tas till kommunala kostnader och beredskap att kunna ta emot elever vid eventuella nedläggningar och/eller konkurser
- 30 C104:1 (Botkyrka arbetarekommun) att om inte synnerliga skäl föreligger ska skolbyten enbart kunna ske vid terminsstart
- C104:2 (Botkyrka arbetarekommun) att en utredning tillsätts för att ta fram ett skolpengssystem som bygger på att varje klass får en fast summa, samt en marginalkostnadspeng för varje elev
- C105:1 (Värmdö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för mer statligt ansvar för
- 35 glesbygdsskolorna genom särskild kompensation till kommuner för glesbygdsskolornas dyrare utbildningskostnader i jämförelse med skolor i centrumnära lägen
- C110:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att ändra regelverket så att kommunen som offentlig huvudman för skolan ska ha ansvar för planering och etablering av skolor oavsett driftsform i den egna kommunen
- 40 C111:3 (Sundbyberg arbetarekommun) att kommunen har rätt att ge grundskolorna resurser utifrån behov

- C117:1 (Lunds arbetarekommun) att partiet verkar för avskaffandet av skolvalet i sin nuvarande form
- C117:2 (Lunds arbetarekommun) att partiet verkar för en klarare reglering av etableringsrätten för skolor på så sätt att kommunerna och skolverket i högre grad kan stoppa nyetablering
- 5 C117:3 (Lunds arbetarekommun) att endast organisationer utan vinstintresse får driva grund- och gymnasieskolor (t.ex. aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning)
- C118:1 (Malmö arbetarekommun) att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas till och granskas av den kommun som utbetalt medlen
- C156:13 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att en nationell handlingsplan för hur nya skolor ska lokaliseras tas fram, i syfte att minimera skolsegregationen
- 10 C156:14 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att populära skolor byggs ut, så att fler får plats på de skolor de önskar
- C165:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utreda en form av deposition vid nyetablering av fristående skolor för att kompensera eventuella kostnader vid snabb nedstängning
- 15 C226:2 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att partiet stimulerar bildandet av nya kooperativa verksamheter inom skolan och vården
- D4:1 (Strängnäs arbetarekommun) att Reglerna för utbetalning av skattemedel till friskolor ändras.
- 20 D15:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att privata skolor inte ges rätt att neka barn och elever med särskilda behov plats
- D17:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att verka för central antagning till alla skolor i alla kommuner med nationella kriterier för antagning med syfte med att minska skolsegregationen
- D40:2 (Alingsås arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att ta bort
- 25 likabehandlingsprincipens bestämmelser iskollagen.
- D50:3 (Uppsala arbetarekommun) att skolpengen ska avskaffas. Ett nytt ersättningsystem ska tas fram som utgår från faktiska kostnader och som driver jämlikhet snarare än att motverka den
- D50:4 (Uppsala arbetarekommun) att skollagen ska skrivas om så att fristående skolor inte överkompenseras
- 30 D50:5 (Uppsala arbetarekommun) att lagen ändras så att kommuner kan fördela resurser efter behov, snarare än för att garantera "lika villkor" mellan skolor
- D50:6 (Uppsala arbetarekommun) att staten tar ett större ansvar för skolans finansiering
- D50:8 (Uppsala arbetarekommun) att underrepresenterade elever ska ges företräde i skolvalet. Urvalskriterier i valsystemen ska styra mot jämlikhet
- 35 D50:10 (Uppsala arbetarekommun) att upptagningsområdena ritas om för att få mer blandade skolor
- D50:11 (Uppsala arbetarekommun) att det skapas enhetliga system för skolval i alla kommuner
- D50:12 (Uppsala arbetarekommun) att antalet valtillfällen i skolan begränsas
- D63:2 (Värmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag som ger friskolor en tilldelning i % av den kommunala skolpengen, som speglar deras mindre ansvar för
- 40 skolstrukturen i stort

att avslå motionerna C7:1, C9:1, C11:1, C23:9, C37:1, C56:1, C64:2, C71:2, C74:1, C92:1, C111:2, C115:1, C156:15, C166:3, C166:4

- 5 C7:1 (Eslövs arbetarekommun - enskild) att partiet verkar för kvotering av styrelseledamöterna i privata vinstdrivande skolföretag så att flertalet av dem har pedagogisk kompetens såsom lärar- eller rektorsutbildning
- C9:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa det fria skolvalet
- 10 C11:1 (Gotlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att det fria skolvalet skall avvecklas
- C23:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att fristående skolor inordnas under samma demokratiskt styrda huvudmannaskap som de offentligt drivna skolorna
- C37:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att skolan förstatligas
- C56:1 (Lilla Edets arbetarekommun) att Socialdemokraterna jobbar för att förstatliga skolan.
- 15 C64:2 (Skellefteå arbetarekommun) att friskolereformen avskaffas, så vi åter får en sammanhållen medborgerlig bildning, som är till gagn för vår demokrati
- C71:2 (Ulricehamns arbetarekommun) att skolor endast får bedrivas av olika pedagogiska inriktningar och inga andra bevekelsegrunder
- C74:1 (Arboga arbetarekommun) att Socialdemokraterna tar ställning för ett återförstatligande av skolan och att vinstdrivande företag inte tillåts vara huvudman för skolor. Friskolor i form av föräldrakooperativ och dylika initiativ bör fortfarande tillåtas
- 20 C92:1 (Norra Ölands arbetarekommun) att det fria skolvalet slopas helt
- C111:2 (Sundbyberg arbetarekommun) att kommunen blir huvudman för all antagning till grundskolor inom det geografiska område som utgörs av kommunen
- 25 C115:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningspolitiken i dess helhet görs till föremål för en samlad parlamentarisk bedömning
- C156:15 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att skolor med de svåraste förutsättningarna ska stängas
- 30 C166:3 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa det fria skolvalet
- C166:4 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att alla grund- och gymnasieskolor ska drivas i offentlig regi

35

40

VI BYGGER EN TRYGG FÖRSKOLA, FRITIDSHEM OCH BARNOMSORG

5 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A163:14, A164:14, A165:14, A166:14, A167:14, A168:14, A171:14, A172:14, A173:14, A175:14, A176:14, A178:14, A179:14, A181:14, A182:14, A184:15, A185:14, A188:14, A189:14, A191:14, A192:14, A193:14, A194:14, A196:14, A197:14, A455:2, C22:5, C47:5, C119:2, C126:1, C127:1, C127:2, C127:3, C127:4, C127:5, C127:6, C128:1, C129:1, C130:1, 10 C131:1, C132:1, C133:1, C134:1, C135:1, C136:1, C137:1, C138:1, C139:1, C140:1, C141:1, C142:1, C143:1, C144:1, C145:1, C146:1, C147:1, C148:1, C149:1, C150:1, C151:1, C152:1, C153:1, C153:2, C154:1, C155:1, C156:1, C156:2, C156:3, C156:4, C156:5, C156:6, C156:7, C156:8, C157:1, C158:1, C159:1, C159:2, C160:1, C166:2

15

UC120 Vi bygger en trygg förskola, fritidshem och barnomsorg

I förskolan läggs grunden för det livslånga lärandet. Genom en bra och jämlik förskola kan alla barn få en bra start i livet och på sitt lärande, oavsett uppväxtvillkor. Alla barn ska få gå i 20 en förskola av hög kvalitet med små barngrupper, där behörig och kunnig personal har tid att se var och en. Därför har den socialdemokratiskt ledda regeringen satsat på förskolan så att barngrupperna har minskat och kunskapsuppdraget och det pedagogiska ledarskapet stärkts. Detta har gjorts samtidigt som antalet barn ökat kraftigt. Att fortsätta prioritera förskolan är viktigt för att bygga ett jämlikt samhälle, då vi vet att en förskola av hög kvalitet kan ge varje barn 25 en trygg, lärorik och stimulerande uppväxt.

Ska kvaliteten i förskolan stärkas och deltagandet ytterligare öka behöver fler förskollärare och barnskötare utbildas och anställas, bland annat genom förbättrade möjligheter att vidareutbilda sig med lön samtidigt som man arbetar kvar i verksamheten. Kontinuerlig fortbildning och 30 kompetensutveckling är en förutsättning för verksamhet av hög kvalitet där lärandeuppdraget ges ökat fokus. Det nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare som regeringen nu inför kommer vara viktigt för att utveckla förskolans pedagogiska uppdrag. Partistyrelsen anser att förskolan ska utvecklas för att skapa tryggare anställningar, bättre arbetsvillkor och mer utbildad personal i förskola och pedagogisk omsorg. Partistyrelsen delar 35 uppfattningen om att det ska erbjudas arbetskläder till personal inom förskolan men att det är en lokal fråga för huvudmännen och en fråga för avtalsförhandlingar. Det är viktigt att kommunerna är jämställda i sitt agerande. Förskolans språkutvecklande arbete behöver stärkas ytterligare, bland annat genom att krav på goda svenskkunskaper ska införas för all pedagogisk personal.

40 Ojämligheten mellan olika förskolor är i dag för stor. De barn som bor i utsatta områden och har störst behov av förskolan möts oftare av utbildad personal. Kompetensförsörjningen behöver

stärkas och kommunerna behöver anställa personal med adekvat utbildning. Förskolan ska motverka traditionella könsmonster, könsroller och lägga grunden för barns kroppsliga integritet och självbestämmande. Det är därför viktigt att barn i förskolan får erfara att män och kvinnor kan arbeta i alla yrkeskategorier. I en jämställd förskola trivs, utvecklas och lär sig både flickor och
5 pojkar på lika villkor.

Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att alla barn får tillgång till en stimulerande start på sitt lärande, oavsett föräldrarnas ställning på arbetsmarknaden. Barnens behov av förskola eller fritidshem blir inte mindre av att deras föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga. Därför
10 vill vi verka för att allmän förskola införs från två års ålder med ett automatiskt erbjudande om förskoleplats från kommunen, med möjlighet att tacka nej. Det skulle göra att fler barn fick ta del av förskolans pedagogiska verksamhet. Partistyrelsen konstaterar samtidigt att skolplikten förlängdes 2018 genom att förskoleklassen gjordes obligatorisk samt att regeringen har låtit utreda hur deltagande i förskolan för barn tre till fem år kan öka ytterligare. En bra förskola för alla är en
15 grundsten för jämlikhet. Det ger alla barn – oavsett andra förhållanden – en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. Därför ska förskola erbjudas från två års ålder med ett automatiskt erbjudande om förskoleplats, med möjlighet att tacka nej.

Tillsammans med en bra föräldraförsäkring är en väl utbyggd barnomsorg en viktig förklaring
20 till att andelen sysselsatta kvinnor i Sverige är bland de högsta i världen. Barnomsorgen behöver utvecklas med arbetsmarknaden och svara mot familjers behov, också för de arbetstagare som arbetar på obekväma arbetstider. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har höjt statsbidraget för att fler kommuner ska erbjuda barnomsorg på obekväma arbetstider, så kallat ”nattis”. Partistyrelsen anser att barnomsorg på kvällar, nätter och helger ska finnas för dem som behöver
25 och att en lagstadgad rätt ska införas på sikt. Partistyrelsen vill påminna om att partiprogrammet behandlas i särskild ordning.

Alla barn har rätt till en trygg omsorg som ger en bra start i livet. Socialdemokraterna har såväl lokalt som nationellt pekat på de kvalitetsbrister som finns inom vissa delar av pedagogisk
30 omsorg, och den socialdemokratiskt ledda regeringen har låtit utreda och drivit på för skärpta regler. Partistyrelsen anser att regelverket för pedagogisk omsorg behöver fortsätta skärpas, inte minst vad gäller personalens kompetens och fristående aktörers lämplighet att bedriva verksamheten.

Fritidshemmen har en enorm potential för ökat lärande och jämlika uppväxtvillkor. Partistyrelsen menar att fritidshemmen behöver prioriteras högre, både av huvudmän och staten, avseende resurser och utbildad personal. Fler skolsatsningar ska riktas mot fritids för att höja kunskapsresultaten, stärka jämlikheten, skapa mer tid för lärande under hela skoldagen och ge alla barn en meningsfull fritid. Läsande, lek och lärande ska stimuleras för alla elever. Fler
40 idrottsaktiviteter och estetiska aktiviteter ska kunna ske i samarbete mellan fritids och föreningsliv. Partistyrelsen anser att rätten till fritidshem successivt behöver vidgas till att omfatta alla elever.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna C127:4, C153:2, C156:3, C156:6, C158:1

- 5 C127:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att rätt till barnomsorg på obekvämt arbetstid lagstadgas
C153:2 (Kiruna arbetarekommun) att socialdemokraterna arbetar för en lagstadgad rätt till omsorg under obekvämt tid
C156:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att fler aktiviteter ska erbjudas på fritids, såväl vad
10 gäller kultur och idrott som möjligheter till läsläsning, stöd av speciallärare och fri lek
C156:6 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att skoldagen, inklusive fritids, ska ses som en helhet, där eleven får möjlighet att utveckla sina förmågor inom en rad områden
C158:1 (Götene arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar strategiskt för att få fler män att arbeta inom förskolan
- 15 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A179:14, A455:2, C119:2, C126:1, C127:1, C127:3, C127:5, C127:6, C128:1, C129:1, C130:1, C132:1, C133:1, C134:1, C135:1, C136:1, C137:1, C138:1, C139:1, C140:1, C141:1, C142:1, C143:1, C144:1, C145:1, C146:1, C147:1, C148:1, C149:1, C150:1, C151:1, C152:1, C153:1, C154:1, C155:1, C156:1,
20 C156:2, C156:4, C156:5, C156:7, C156:8, C159:1, C159:2, C160:1
- A179:14 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från fem års ålder
A455:2 (Uppsala arbetarekommun) att barnomsorg måste finnas tillgänglig när föräldrar arbetar,
25 även på obekväma arbetstider. Detta ska garanteras i lag, så att kommunerna blir skyldiga att erbjuda detta
C119:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att särskilt beakta förskolan
C126:1 (Borås arbetarekommun) att reglerna ses över för rätt till förskola på heltid så att inget barn diskrimineras utan får samma förutsättningar i livet, inom det kommande året
30 C127:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att förskolan görs avgiftsfri
C127:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att alla barn ska ha lika rätt till förskola oavsett vårdnadshavarnas ställning på arbetsmarknaden
C127:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetstagare inom
35 förskolan ska ha rätt till arbetskläder
C127:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsvillkoren och status för personalgrupperna i förskolan förbättras genom nationella kompetenskrav och tillsvidareanställningar på heltid som norm
C128:1 (Växjö arbetarekommun) att socialdemokraterna ställer sig positiva till en generell ökning
40 av antalet timmar inom allmän förskola
C129:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna ställer sig positiva till en generell ökning av antalet timmar inom allmän förskola

- C130:1 (Karlshamns arbetarekommun) att kongressen beslutar lagstifta om barnomsorg för alla barn på tider som passar föräldrarnas arbetstider, då många idag jobbar både nätter och helger dvs förskolor som är öppna 24/7. Minst en sådan förskola ska finnas i varje kommun
- 5 C132:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C133:1 (Älmhults arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C134:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- 10 C135:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C136:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C137:1 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen
- 15 verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C138:1 (Kalmar arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C139:1 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- 20 C140:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C141:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C142:1 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen
- 25 verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C143:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C144:1 (Stenungsunds arbetarekommun) att socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- 30 C145:1 (Marks arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C146:1 (Kalix arbetarekommun) att socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C147:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer
- 35 beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C148:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C149:1 (Karlshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- 40 C150:1 (Varbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

- C151:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C152:1 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- 5 C153:1 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna bifaller motionen och skriver in rätten till barnomsorg under obekvämtid i partiprogrammet
- C154:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C155:1 (Mönsterås arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på så att regeringen
- 10 verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid
- C156:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att resurser måste tillföras för att kraftigt öka personaltätheten och minska barngruppernas storlek på fritids. Det behövs både fler fritidsledare och fler lärare mot fritidshem
- C156:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att fritids ska byggas ut för att nå fler barn, även
- 15 bland 10–12-åringarna
- C156:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att alla barn ska ges rätt att gå på fritids. Lagen ska skrivas om så att kommuner blir skyldiga att erbjuda fritidsplats även om en förälder inte förvärvsarbetar eller studerar
- C156:5 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att staten tar ett större ansvar för
- 20 kompetensförsörjningen på fritids, och kommunerna behöver ta ansvar för att anställa personal med adekvat utbildning
- C156:7 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att avgiften slopas för att möjliggöra för fler att ta del av fritids
- C156:8 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att barn till föräldralediga, arbetslösa och personer
- 25 med försörjningsstöd ska ha rätt till barnomsorg minst 30 timmar i veckan
- C159:1 (Nässjö arbetarekommun) att utbildningsplatserna mångdubblas i hela landet
- C159:2 (Nässjö arbetarekommun) att statusen höjs genom respekt för förskollärares ansvar och kompetens, realiserad genom högre anställningstäthet, bättre lön, möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling samt god arbetsmiljö
- 30 C160:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det tillsätts en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola. Utredningens uppdrag bör vara att genomföra en grundlig genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar i svensk förskola för att genomföra en likvärdig utbildning. Utredningen bör även forma förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskolans medarbetare samt föreslå finansieringsformer för en tryggad
- 35 personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag
- att avslå motionerna A163:14, A164:14, A165:14, A166:14, A167:14, A168:14, A171:14, A172:14, A173:14, A175:14, A176:14, A178:14, A181:14, A182:14, A184:15, A185:14,
- 40 A188:14, A189:14, A191:14, A192:14, A193:14, A194:14, A196:14, A197:14, C22:5, C47:5, C127:2, C131:1, C157:1, C166:2

- A163:14 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A164:14 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 5 A165:14 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A166:14 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A167:14 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 10 A168:14 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A171:14 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 15 A172:14 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A173:14 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A175:14 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 20 A176:14 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A178:14 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 25 A181:14 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A182:14 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A184:15 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 30 A185:14 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A188:14 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 35 A189:14 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A191:14 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- A192:14 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- 40 A193:14 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från tvåårs ålder

A194:14 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från tvåårs ålder

A196:14 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri förskola och verkar för att utreda möjligheterna för en obligatorisk förskola från två års ålder

5 A197:14 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

C22:5 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

10 C47:5 (Gotlands partidistrikt) att förskolan görs obligatorisk från tre års ålder samtidigt som kvalitetskraven på verksamheten höjs

C127:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att förskola blir obligatorisk från tre års ålder

C131:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

15 C157:1 (Burlövs arbetarekommun) att det som idag är "allmän förskola" blir obligatorisk förskola och ingår under det ordinarie skolsystemet

C166:2 (Växjö arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna verkar för en obligatorisk allmän förskola från två års ålder

20

25

30

35

40

VI BYGGER EN GYMNASIESKOLA SOM LEDER TILL ARBETE OCH VIDARE STUDIER

- 5 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A338:5, A338:6, B14:2, C23:10, C28:12, C28:14, C161:1, C161:2, C161:3, C162:1, C162:2, C163:1, C163:2, C164:1, C165:1, C166:1, C167:1, C168:1, C169:1, C169:2, C169:3, C170:1, C171:1, C172:3, C173:1, C174:1, C174:2, C175:1, C176:1, C176:2, C191:2, C191:3, C230:5, C232:2, C233:6, C234:6

10

UC121 Vi bygger en gymnasieskola som leder till arbete och vidare studier

- 15 Vi ska bygga ett samhälle där alla som kan jobba ska jobba. Då behöver alla som växer upp i vårt land eller kommer hit senare ska kunna skaffa sig en gymnasieexamen eller sådan gymnasiekompetens som leder till arbete. Det är den grund som krävs för att etablera sig på arbetsmarknaden eller studera vidare. Därför ska gymnasieskolan leda till jobb och vidare studier.

- 20 Partistyrelsen menar att en av de viktigaste framtidsfrågorna är att den utslagning som i dag sker av stora delar av varje årskull från gymnasiet upphör. Alla elever ska kunna nå en gymnasieexamen, men resan dit ska tydligare utgå från varje elevs förutsättningar och behov. Nya och mer flexibla vägar till en gymnasieexamen ska införas där grundskoleämnena läses parallellt. Möjligheten för fler elever att läsa ett nationellt yrkespaket som leder till jobb ska öka.

- 25 Gymnasieskolans finansiering ska viktas så att mest resurser går till de skolor som behöver det bäst. Ämnesbetyg ska ersätta de nuvarande kursbetygen för att fördjupa kunskapsprogressionen, vilket också skulle kunna skapa en jämnare fördelning av ämnena mellan årskurser.

- 30 Kraven på språkliga, matematiska, digitala, kreativa och sociala kompetenser ökar i de flesta yrken. Därför ska alla gymnasieprogram ge grundläggande högskolebehörighet, där eleven ges möjlighet att välja bort. Av samma skäl ska gymnasieskolan bli obligatorisk och skolplikten förlängas till 18 års ålder. Estetiska ämnen är viktiga för gymnasieskolans bildningsuppdrag och bör erbjudas alla gymnasieelever.

- 35 Gymnasieskolans yrkesprogram utgör basen i kompetensförsörjningen. Fler ska välja en yrkesutbildning och fler ska vilja välja och känna stolthet i en yrkeskarriär. Därför ska yrkesarbete ska uppvärderas och yrkesskicklighet synliggöras. Yrkesutbildningarnas status behöver fortsätta höjas bland annat genom att yrkescollege, lärlingsutbildningar och branschskolor vidareutvecklas. Möjligheten att läsa högskoleförberedande program med yrkesutgång ska införas.

40

Samhället behöver ta tillbaka kontrollen över gymnasieskolans innehåll från marknaden.

Den gymnasiala utbildningen behöver planeras och dimensioneras utifrån samhällets och arbetsmarknadens regionala och nationella behov. Arbetsmarknadens parters inflytande över yrkesutbildningarnas innehåll och utformning ska stärkas. Den garanterade undervisningstiden ska tydligare regleras så att skolor inte ska kunna komma undan med att spara in på elevernas
5 lektionstid.

Alla elever ska ges goda förutsättningar att göra kloka yrkes- och utbildningsval. Återinförandet av obligatorisk prao i grundskolan ska följas av stärkt kvalitet och likvärdighet i studie- och yrkesvägledningen. Studie- och yrkesvägledningen ska ha ett tydligare kompensatoriskt uppdrag
10 och aktivt arbeta för att bryta stereotypa studieval baserat på kön, social och etnisk bakgrund. Fler elever måste ges verktyg att fatta kloka studie- och yrkesval som bryter med skolans förväntade normer om att högskolestudier är den bästa vägen. Facklig information kan vara oerhört viktig som del av skolans studie- och yrkesvägledning. Att alla elever ges grundläggande kunskaper om vikten av och hur man engagerar sig i föreningsliv, fackföreningar och politiska partier bör
15 värnas och ses över. Elever ska också ges möjlighet att kunna få politisk information i skolan, från exempelvis partier och partipolitiska ungdomsförbund.

Då ett körkort för många kan vara avgörande för att kunna ta ett jobb, bör möjligheterna att ta körkort inom ramen för relevanta gymnasieprogram uppmuntras, partistyrelsen anser dock inte
20 att körkortsutbildning primärt är gymnasieskolans uppgift och att de förbättringar av studiestödet som den socialdemokratiskt ledda regeringen gjort för att kunna ta körkort hellre bör utvecklas. På sikt bör även elever i gymnasieskolan och motsvarande skolformer ha lagstadgad rätt till kostnadsfri skolmat.

25 **Partikongressen föreslås besluta:**

att bifalla motionerna C23:10, C28:14, C166:1

C23:10 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att ämnesbetyg ska ersätta
30 kursbetyg

C28:14 (Järfälla arbetarekommun) att verka för att gymnasieskolan blir obligatorisk

C166:1 (Växjö arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för en obligatorisk gymnasieskola

35 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A338:5, A338:6, B14:2, C28:12, C161:1, C161:2, C161:3, C162:1, C162:2, C163:1, C163:2, C164:1, C165:1, C167:1, C168:1, C169:1, C169:2, C169:3, C170:1, C172:3, C173:1, C174:1, C174:2, C175:1, C176:1, C176:2, C191:2, C191:3, C230:5, C232:2, C233:6, C234:6

40 A338:5 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler gymnasieelever ges möjligheten att driva delta i Ung företagsamhet

- A338:6 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att entreprenörskap får en större roll i yrkesprogrammen på gymnasieskolan
- B14:2 (Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt) att öka effektiviteten i svenskundervisningen och
- 5 tydliggör kraven att alla nyanlända ska uppnå målen
- C28:12 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en statlig utredning avseende gymnasieutbildningar med lärlings profil men med möjlighet till högskolebehörighet
- C161:1 (Mora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett lagstiftat krav om att alla gymnasielever erbjuds avgiftsfri skolmat på gymnasiet
- 10 C161:2 (Mora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett lagstiftat krav om att alla gymnasielever ska erbjudas näringsrik skolmat
- C161:3 (Mora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skolmaten på grundskolan likställs med gymnasieskolan i skollagen
- C162:1 (Luleå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för igångsättandet av en
- 15 utredning där man undersöker möjligheten att alla elever någon gång under sin gymnasietid bereds möjligheten att göra "Demokratipraktik", som en obligatorisk del i undervisningen, i sin kommuns (eller annan kommuns) fullmäktige, kommunstyrelse eller någon nämnd. Om möjligt så kan eleven göra praktiken i riksdagen
- C162:2 (Luleå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en utredning av huruvida
- 20 det är möjligt för representanter från politiska partier (åtminstone de som finns representerade i riksdagen) att få möjlighet att fler gånger, än i samband med val, beträda gymnasieskolans marker för presentation och information
- C163:1 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för igångsättandet av en
- 25 utredning där man undersöker möjligheten att alla elever någon gång under sin gymnasietid bereds möjligheten att göra "Demokratipraktik" under handledning, som en obligatorisk del i undervisningen, i sin kommuns (eller annan kommuns) fullmäktige, kommunstyrelse eller någon nämnd. Om möjligt så kan eleven göra praktiken i riksdagen
- C163:2 (Kalix arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en utredning av huruvida
- 30 det är möjligt för representanter från politiska partier (åtminstone de som finns representerade i riksdagen) att få möjlighet att fler gånger, än i samband med val, beträda gymnasieskolans marker för presentation och information
- C164:1 (Malmö arbetarekommun) att det införs obligatorisk Idrott och hälsa under gymnasiet samtliga år, under de villkor som vi angivit ovan
- C165:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för ett successivt införande av
- 35 körkortsundervisning i gymnasieskolan som inte belastar kommunernas ekonomi eller möjliggör ökade vinstuttag för fristående huvudmän
- C167:1 (Varbergs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att stärka utbildningen i gymnasiet kring arbetsmarknadens parter samt lagar som reglerar arbetslivet
- C168:1 (Nora arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever ska kunna
- 40 lära sig i skolan hur de organiserar sig och driver en förening
- C169:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utreda och

- kartlägga vilka behov som behöver tillgodoses för att alla våra unga går ut gymnasiet med god gymnasieutbildning som vid behov eventuellt är individualiserad i form, tid och innehåll
- C169:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utifrån utredningen ta fram en strategi och plan med åtgärder så att alla våra unga går ut i livet med god gymnasieutbildning som vid behov eventuellt är individualiserad i både form, tid och innehåll
- 5 C169:3 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att frågan om att alla gymnasieelever ska gå ut i livet med godkänd examen från gymnasiet ska vara en av våra viktigaste frågor inför kommande valrörelse 2022
- C170:1 (Kumla arbetarekommun) att det bildas en ny gymnasieutbildning som inriktar sig på skolan och kan heta Lärarassistent
- 10 C172:3 (Örebro arbetarekommun) att verka för att kommuner och regioner tar ett större helhetsgrepp och ansvarar för att behovet av kompetensförsörjningsredskap, såsom studie- och yrkesvägledning och möjligheten till validering av tidigare erhållen kompetens, ska kunna tillgodoses
- 15 C173:1 (Karlstads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever ska kunna lära hur de driver en förening – i en likvärdig form som Ung Företagsamhet
- C174:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att ungdomar som missgynnats av pandemin kompenseras för de kunskaper de inte fått, exempelvis genom att få gå ett fjärde år på gymnasiet för att kunna göra praktik och få tillräckliga färdigheter i de praktiska ämnena
- 20 C174:2 (Lindesbergs arbetarekommun) att kommunerna kompenseras för extra kostnader kopplat till ett fjärde år på gymnasiet
- C175:1 (Gävle arbetarekommun) att arbeta för att en eftergymnasialutbildning inom kultursektorn för elever med intellektuell funktionsvariation startas upp
- 25 C176:1 (Hallands partidistrikt) att undervisningstiden i svenska gymnasieskolor måste återregleras
- C176:2 (Hallands partidistrikt) att ett kurspoäng återigen ska motsvaras av en undervisningstimme
- C191:2 (Bengtsfors arbetarekommun) att utöka undersköterskeutbildningen med en fördjupad modern sjukdomslära.
- 30 C191:3 (Bengtsfors arbetarekommun) att delmomentet fördjupad modern sjukdomslära skall vara obligatorisk i utbildningen och inte valbar.
- C230:5 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att estetiska ämnen ska vara obligatoriska i grundskolan och gymnasiet samt att estetiska ämnen återinförs i gymnasieskolan
- 35 C232:2 (Karlstads arbetarekommun) att de estetiska ämnena ska vara obligatoriska i såväl grundskolan som gymnasiet
- C233:6 (Älvsbyns arbetarekommun) att estetiska ämnen blir obligatoriska i alla nationella program i gymnasieskolan
- 40 C234:6 (Haparanda arbetarekommun) att obligatoriska estetiska ämnen återinförs i gymnasieskolan

att avslå motionerna C171:1

C171:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över programmen på gymnasiet i linje med motionens intentioner

5

VI BYGGER UTBILDNINGSMÖJLIGHETER UNDER HELA LIVET, I HELA LANDET

10

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A332:7, A370:1, A370:6, A373:9, A527:2, A529:2, A530:2, A531:2, A532:2, A533:2, A578:3, A578:11, A622:5, A670:3, A670:10, A671:3, A671:11, A704:5, A783:1, A783:5, B18:2, C27:2, C27:5, C47:9, C112:1, C174:3, C177:1, C178:1, C178:2, C179:1, C180:1, C180:2, C180:3, C181:1, C182:1, C182:2, C182:3, C183:1, C183:2, C183:3, C184:1, C184:2, C184:3, C185:1, C185:2, C185:3, C186:1, C186:2, C186:3, C187:1, C187:2, C187:3, C188:1, C188:2, C189:1, C190:2, C191:1, C192:1, C192:2, C193:1, C193:2, C194:1, C194:2, C195:1, C195:2, C196:1, C196:2, C197:1, C197:2, C198:1, C199:1, C199:2, C200:1, C215:1

15

20

UC127 Vi bygger utbildningsmöjligheter under hela livet, i hela landet

25

Vi ska bygga möjligheter för alla att genom hela livet fylla på med kunskap och skaffa sig nya färdigheter. Det är grunden för jobb, trygghet och frihet. Kunskap och bildning får människor att växa och driver samhällsutvecklingen, ekonomin och omställningen till ett bättre Sverige. När världen förändras ska vårt starka samhälle finnas där och stötta alla som behöver ställa om för att komma vidare i livet. Oavsett var i landet man bor eller var i livet man befinner sig ska möjligheter till utbildning och kompetensutveckling finnas, så att man kan ta de jobb som växer fram och försörja sig själv.

30

Under vår tid i regeringsställning har möjligheterna till utbildning förbättrats rejält. Vi har vänt nedskärningar på vuxenutbildning till satsningar på fler utbildningsplatser och bättre möjligheter att studera. Tack vare det kunskapslyft som vi har genomfört har resurser för över 150 000 nya utbildningsplatser i hela landet skapats samtidigt som de ekonomiska möjligheterna för individen att studera har förbättrats.

35

40

Partistyrelsen vill att möjligheterna att studera i hela landet och genom hela livet fortsätter att förbättras och utökas ytterligare. Det behövs i en tid då kunskap och kompetensutveckling aldrig

5 varit viktigare, för att bygga ett bättre och starkare samhälle. Vi ska utbilda oss ur pandemikrisen, bekämpa arbetslösheten, förbättra integrationen och möta klimatomställningen genom stora investeringar i kunskap och utbildning. Utbildningssatsningar i hela landet kommer vara helt avgörande för att kunna bygga ett hållbart och klimatneutralt samhälle där sektorer som energi, industri, bygg och infrastruktur behöver ställa om.

10 Ingen generation ska lämnas efter. Det ska finnas en andra – och en annan – chans till utbildning och för de elever som under pandemin gjort stora uppoffringar för att bidra till minskad smittspridning att ta igen de kunskaper de har missat. För att motverka ett kunskapsstapp hos de elever som gått i skolan under denna tid har regeringen satsat extra resurser och byggt ut lovskolan. Det finns också möjligheter att undervisningen fördelas över längre tid än tre år för elever i gymnasieskolan, innan examen tas ut. Vuxenutbildningen ska stå öppen som en möjlighet för de elever som på grund av sämre möjligheter till inläring under pandemin, behöver ytterligare stöd och tid för lärande

15 De största kompetensbristerna på svensk arbetsmarknad finns inom yrken som kräver en gymnasial yrkesutbildning. För att möta arbetslösheten och kompetensbristerna behöver yrkesutbildningen för vuxna kraftigt utökas. Så kan vi bygga kunskap hos människor som möter arbetsmarknadens behov. Vikten av vuxenutbildningen kommer samtidigt att öka när behovet av omställning växer. Vi har i regeringsställning därför infört en rätt till Komvux för alla som vill komplettera med det som krävs för att studera vidare. Den rätten ska utvidgas, så att också den som redan har en examen men behöver ställa om senare i livet har rätt att studera inom gymnasial yrkesutbildning. För att vuxenutbildningen ska kunna bekämpa arbetslösheten och ge alla möjlighet att ta till sig utbildningen, behöver rätt till elevhälsa införas och specialpedagogisk kompetens av hög kvalitet finnas. Studerande inom vuxenutbildningen ska utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs. Möjligheterna att studera vidare, och utbildningsutbudet, på folkhögskola och inom den kommunala vuxenutbildningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning ska öka. Upphandlingarna kan behöva ses över då de ofta fungerar dåligt och skapar en ryckighet i verksamhetens förutsättningar och planering.

30 Vi ska fortsätta bygga ut utbildningsmöjligheterna i hela landet och göra det lättare för yrkesverksamma att fylla på med ny kunskap. Utbildning behövs för varje människas utveckling, men ska också spegla samhället och arbetsmarknadens behov nationellt, regionalt och lokalt. Det saknas i dag en sammanhållen offentlig planering och styrning och av utbildningsutbudet. Det begränsar företagets expensionsmöjligheter och kvalitetshöjningar i välfärden. Ett brett och likvärdigt utbud av utbildningar av hög kvalitet och som matchar arbetsmarknadens behov ska finnas i hela landet genom att en regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning införs. Utbildning ska leda till jobb, och därför har den offentliga sektorn ett ansvar att anställa utbildad personal samt ställa krav vid upphandlingar på att rätt kompetens finns hos dem som anställs och att tillgång till praktik och APL-platser finns. Partistyrelsen anser att det offentliga har 40 ett särskilt ansvar för att se till att samhällsviktiga yrken, såsom undersköterska och brandman,

har en god kompetensförsörjning och ett relevant utbildningsinnehåll som kontinuerligt ses över och moderniseras i takt med yrkenas utveckling. Arbetsmarknadens parter inom de nationella programråden behöver ges ett större inflytande över yrkesutbildningarnas utformning och nationellt kvalitetssäkrade lärlingsutbildningar behöver utvecklas inom bristyrken. För att fler utbildningar ska kunna skraddarsys ska det fortsatt finnas goda möjligheter att anordna uppdragsutbildningar. Parternas arbete med collegekoncept är viktigt.

Vi ska välkomna nya invånare i vårt land med bra förutsättningar att lära sig svenska, och tydliga krav på vad som krävs på att bli en del av vår samhällsgemenskap. Genom tydligare krav på att lära sig svenska och goda möjligheter att gå en utbildning som leder till jobb kan integrationen fortsätta att förbättras. Som nyanländ ska du ges möjligheter att få en bra utbildning, men du har också en skyldighet att anstränga dig och lära dig svenska. Det är viktigt att integrationen startar tidigt, därför är satsningar som svenska från dag 1 och Vardagssvenska viktiga för att ge asylsökande och nyanlända i Sverige möjlighet att lära sig svenska tidigt och samtidigt få en grundläggande förståelse för det svenska samhället. Folkbildningen spelar här en oerhört viktig roll. Fortsatta insatser behöver göras för att förbättra undervisningen i svenska för invandrare (sfi) så att fler lär sig svenska bättre och snabbare. Fler nyanlända ska exempelvis kunna läsa en kombinationsutbildning bestående av yrkesutbildning och utbildning i svenska.

Folkbildningen bygger hela Sverige stark och demokratiskt och är ett värn mot faktaresistens, populism och förtygligande. Den miljö och den pedagogik som erbjuds inom folkbildningen har en unik förmåga att möta individen just där den står. Jämlika förutsättningar till bildning kräver en stark och aktiv folkbildning nära människors vardag. Pandemin har drabbat folkhögskolorna hårt och därför behövs fler insatser på såväl lokal, regional som nationell nivå, för att folkbildningen ska utvecklas i hela landet. Partistyrelsen anser att en viktig del är att deltagarsättningen kontinuerligt ses över. Antalet utbildningsplatser ska fortsätta öka och fler satsningar behöver göras för att stärka folkhögskollärarna och folkhögskolepedagogiken. För att folkhögskolorna ska kunna ge alla deltagare stöd i undervisningen, behöver den specialpedagogiska kompetensen fortsätta utvecklas.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har sedan 2014 fördubblat antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan. Den har nu vuxit till att bli en motor för regional kompetensförsörjning och tillväxt i hela landet. Yrkeshögskolans betydelse kommer att fortsätta att öka i takt med att behovet av skickliga yrkesarbetare ökar och nya samhällsutmaningar ska lösas. Partistyrelsen menar att antalet platser på yrkeshögskola under det kommande tio år återigen bör fördubblas. Utbudet av kurs- och kurspaket ska öka, i minst för att säkra ett utbud av högkvalitativ kompetensutveckling för yrkesverksamma i hela landet. Partistyrelsen anser att det inte är upp till kongressen att besluta om innehållet i läroplanen. Nya kombinationsutbildningar, där såväl högskole- som yrkeshögskolestudier ingår, ska skapas. Fler ska kunna röra sig i vardera riktningen, dels genom att fler yrkeshögskoleutbildningar görs relevanta för akademiker, dels genom att validering och tillgodoräknande av yrkeshögskoleutbildning förbättras för den som vill söka sig

till högskolan. Delar av yrkeshögskolan ska få ett nationellt likvärdigt innehåll så att innehållet håller lika hög kvalitet över hela landet, utan för den skull göra avkall på yrkeshögskolans unika koppling till arbetslivets kompetensbehov.

- 5 Pandemin har visat på ökade möjligheter att arbeta och studera på distans. Distansutbildningar ska fortsätta utvecklas och ta hänsyn till landsbygdens behov och människors frihet att kunna bo där de vill. Utbildning ska bli tillgänglig för fler genom fortsatta satsningar på lärcentrum. Samverkan mellan kommuner, yrkeshögskolan och lärosäten ska stärkas så att fler utbildningsplatser kopplas till lärcentrum och den digitala pedagogiken utvecklas för att säkra
10 kvaliteten i utbildningarna.

- Sverige kan byggas starkare om vi kan tillvarata fler människors tidigare studier och arbetslivserfarenheter, som leder vidare till arbeten inom bristyrken på såväl gymnasial som högskolenivå. Partistyrelsen vill att yrkesverksamma ska ges bättre möjlighet att få sin formella och
15 icke formella kompetens validerad och utbildning bedömd. Branschvalideringen ska främjas så att fler branschmodeller av hög kvalitet kan tas fram och användas.

Partikongressen föreslår besluta:

- 20 att bifalla motionerna A370:6, A783:5, C182:3, C187:1, C190:2

A370:6 (Gullspångs arbetarekommun) att en ökad satsning på komvuxutbildningar och yrkesutbildningar

- 25 A783:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att folkbildningens långsiktighet säkras genom förbättrade villkor

C182:3 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att folkhögskolor på landsbygd och i städerna, så väl dagfolkhögskolor som skolor med internat, ges förutsättningar att fortsätta utvecklas för att möta framtidens behov av kunskap och bildning nära medborgarna

- 30 C187:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver på för att vuxna ska ha utökad tillgång till olika möjligheter att vidareutbilda sig i ett yrke

C190:2 (Norrtälje arbetarekommun) att staten tillsammans med utbildningsutförare samt fackförbund snabbt tar fram nya och effektivare valideringssätt för akademiker och andra yrkesgrupper som kräver validering samt tar fram komplementutbildningar för att det ska vara
35 enkelt och snabbt att validera/komplettera utbildningar från andra länder inom rimlig tid

- att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A332:7, A370:1, A373:9, A527:2, A529:2, A530:2, A531:2, A532:2, A533:2, A578:3, A578:11, A622:5, A670:3, A670:10, A671:3, A671:11, A704:5, A783:1, B18:2, C27:2, C27:5, C47:9, C112:1, C174:3,
40 C177:1, C178:1, C178:2, C179:1, C180:1, C180:2, C180:3, C182:1, C182:2, C183:1, C183:2, C183:3, C184:1, C184:2, C184:3, C185:1, C185:2, C185:3, C186:1, C186:3, C187:2, C187:3,

C188:1, C188:2, C189:1, C191:1, C192:1, C192:2, C193:1, C193:2, C194:1, C194:2, C195:1, C195:2, C196:1, C196:2, C197:1, C197:2, C199:1, C199:2, C200:1, C215:1

- 5 A332:7 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Yrkehögskolan bör byggas ut med ett särskilt uppdrag gällande landsbygdens kompetensförsörjning
- A370:1 (Gullspångs arbetarekommun) att ett nytt kunskapslyft införs för både gymnasieutbildningar och högskoleutbildningar för de som behöver ställa om men också för bristyrken
- 10 A373:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma
- A527:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som
- 15 motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A529:2 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- 20 A530:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A531:2 (Falun arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska
- 25 utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A532:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska
- 30 utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A533:2 (Örebro arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att det svenska utbildningssystemet anpassas för att i högre grad rikta sig till redan yrkesverksamma. Fler bör ges möjlighet till kompetensutveckling och att utbilda sig till bristyrken med en ersättningsnivå som
- 35 motsvarar inkomstbortfallsprincipen i arbetslöshetsförsäkringen
- A578:3 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- A578:11 (Älmhults arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom ökade krav på jämställdhet och riktade
- 40 informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- A622:5 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet

- kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser
- A670:3 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- A670:10 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom ökade krav på jämställdhet och riktade informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- 5 A671:3 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till energiomställningens behov av nya kompetenser
- 10 A671:11 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att flera kvinnor söker sig till energisektorn genom ökade krav på jämställdhet och riktade informationskampanjer mot både arbetslösa och de som går sista åren i grundskolan
- A704:5 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utbildningssystemet kopplas tydligare till omställningens behov av nya kompetenser
- 15 A783:1 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att säkerställa lärcentra i varje kommun
- B18:2 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att de som läser SFI på D-nivå erbjuds en anpassad läskurs där hälften av utbildningen sker i form av en arbetsinriktad utbildning och praktik inom bristyrken i Sverige och hälften i svenskundervisning
- 20 C27:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare
- C27:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att ersättningen för deltagarveckor höjs
- 25 C47:9 (Gotlands partidistrikt) att staten tar ett väsentligt större ansvar för vuxenutbildningen, både vad avser organisationen och finansieringen
- C112:1 (Årjängs arbetarekommun) att i kommande budgetförhandlingar arbeta för att sökbara resurser för kommuner i arbetet med lärcentra blir verklighet
- 30 C174:3 (Lindesbergs arbetarekommun) att antalet platser på KOMVUX utökas för att ta hand om utbildningsskulden som uppstått under pandemin
- C177:1 (Sollentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för krav på svenska lärlingsprogram i offentliga upphandlingar av nybyggnation samt renovering
- C178:1 (Heby arbetarekommun) att man ser över skrivningar vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer för att få in skrivningar om att bereda praktikplatser på förhand (APL) till förmån för gymnasieskola samt vuxen yrkesutbildning
- 35 C178:2 (Heby arbetarekommun) att man skriver in vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer att man skall tillhanda hålla handledare med adekvat utbildning
- 40 C179:1 (Munkedals arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen på nationell, regional och lokal nivå

- C180:1 (Gullspångs arbetarekommun) att fler projekt startar som syftar till att tillvarata individers tidigare studier och erfarenheter som leder till examen/behörighet som ex sjuksköterska, socionomer, ingenjör, lärare
- C180:2 (Gullspångs arbetarekommun) att en särskild satsning görs på distansutbildningar på
5 bristyrken för t.ex. lärarutbildningar, undersköterska
- C180:3 (Gullspångs arbetarekommun) att fler projekt startas som ger fler behörighet/examen till undersköterska, elektriker, anläggningsarbetare
- C182:1 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att säkerställa statliga resurser till utbildningsformen folkhögskola för att öka antalet permanenta utbildningsplatser och öka
10 statens delfinansiering
- C182:2 (Sörmlands partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler folkhögskolor kan startas upp där man gynnar en mångfald av så väl rörelsedrivna skolor som skolor med offentliga ägare
- C183:1 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda dagens
15 utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten
- C183:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman
- 20 C183:3 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen Skydd Mot Olyckor kopplas till det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden
- C184:1 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i "Skydd Mot Olyckor" ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman
25 inom räddningstjänsten
- C184:2 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i "Skydd Mot Olyckor" för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman
- C184:3 (Borås arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen "Skydd Mot
30 Olyckor" kopplas till det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden
- C185:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten
- 35 C185:2 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman
- C185:3 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen Skydd Mot Olyckor kopplas till det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär
40 kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden
- C186:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att utbildning i Skydd

Mot Olyckor kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman

C186:3 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att utbildning i Skydd

Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten

5 C187:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna föreslår förändrade regleringsbrev eller ändrad lagstiftning i de fall det behövs för att fler vuxna på ett ekonomiskt tryggt sätt ska kunna genomgå en yrkesrelaterad vuxenutbildning samt

C187:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna föreslår lämpliga utredande insatser för att underlätta för samtliga aktörer (YH-myndigheten, universiteten, kommunerna, regionerna m.fl.) att samverka för att förbättra kompetensförsörjningen genom vuxenutbildning och bättre
10 möta den demografiska förändringen under 2020-talet

C188:1 (Södertälje arbetarekommun - enskild) att det görs en översyn av folkhögskolornas förutsättningar i syfte att kunna koncentrera sig på huvuduppdraget

C188:2 (Södertälje arbetarekommun - enskild) att ersättningen för deltagarveckor höjs så att den följer löne- och prisutvecklingen

15 C189:1 (Oxelösunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att se över förordningen om yrkesinriktad vuxenutbildning med syfte att underlätta för kommuner att anordna uppdragsutbildning genom yrkesvux

C191:1 (Bengtsfors arbetarekommun) att undersköterskeutbildningen i sin helhet moderniseras eller görs om för att leva upp till de krav som ställs på en skyddad yrkestitel.

20 C192:1 (Umeå arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C192:2 (Umeå arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket

25 C193:1 (Nyköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C193:2 (Nyköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för
30 yrket och som avser att byta jobb

C194:1 (Göteborgs partidistrikt) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C194:2 (Göteborgs partidistrikt) att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial
35 utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

C195:1 (Borås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C195:2 (Borås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial
40 utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

- C196:1 (Norrköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare
- C196:2 (Norrköpings arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb
- 5 C197:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att asylsökande som sorterar in i Migrationsverkets spår 1 utan dröjsmål ska kunna påbörja studier i svenska motsvarande SFI
- 10 C197:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att arbetskrafts- och anhöriginvandrare utan dröjsmål ska kunna påbörja studier i svenska motsvarande SFI
- C199:1 (Västerås arbetarekommun) att man ser över skrivningar vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer för att få in texter om att bereda praktik platser (APL) till gymnasieskola samt vuxen yrkesutbildning
- 15 C199:2 (Västerås arbetarekommun) att man skriver in vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer att man skall tillhanda hålla handledare med adekvat utbildning
- C200:1 (Solna arbetarekommun - enskild) att kompetensutveckla hälso- och sjukvården, socialtjänsten, rättsväsendet och alla andra aktörer i samhället som på något sätt möter barn och unga
- 20 C215:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att elever som gått i gymnasiet under pandemin får goda möjligheter att läsa upp gymnasiebetygen inom ramen för komvux utan att behöva vänta till dess att de fyller 20 år
- 25 att avslå motionerna C181:1, C186:2, C198:1
- C181:1 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt utreda förutsättningar och föreslå modell för att etablera skolor eller andra forum för svensk yrkesutbildning på gymnasial nivå i utvecklingsländer.
- 30 C186:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att genomgången utbildning i Skydd Mot Olyckor ger högskolepoäng
- C198:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att SFI-utbildningen stärks och att medborgarskapsfrågan hanteras utan språktest

35

40

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A338:23, A741:5, A741:6, A741:7, A783:2, B398:1, C28:11, C28:13, C53:1, C60:3, C171:2, C172:1, C172:2, C202:1, C203:1, C204:1, C205:2, C205:3, C205:4, C205:5, C205:6, C210:1, C212:3, C213:4, C214:1, C214:2, C214:3, C215:2, C216:1, C217:1, C219:1, C221:1, D32:5, D639:7, D639:8

UC109 Ökade möjligheter att studera

10 Utbildning i hela landet

Socialdemokraterna ser utbildning, forskning och innovation som kraftfulla verktyg för bildning, välfärd och utveckling. För att skapa fler jobb, ge människor ökade möjligheter i livet och för att skapa ett starkt samhälle.

- 15 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har presenterat en stor reform för omställning på svensk arbetsmarknad. Alla anställda kommer få rätt till ett omställningsstöd för att ställa om till ett nytt arbete och kunna vidareutbilda sig under hela sitt arbetsliv. Samtidigt stärks anställningsskyddet för de som har osäkra anställningar. Ett nytt offentligt studiestöd införs för att stärka arbetstagarens ställning på arbetsmarknaden. Det gör det enklare att utbilda sig mitt i livet tack vare ett studiestöd som för de allra flesta som tar del av både låne- och bidragsdelen kommer motsvara 80 procent av lönen. Alla yrkesaktiva ges denna möjlighet, även de som har en visstidsanställning eller jobbar deltid.

- 25 Grunden för vårt kunskapssamhälle är inte en självklarhet, utan något som byggts starkt under mycket lång tid. Stora reformer genom åren har byggt en högskola i hela landet, med avgiftsfri högskoleutbildning och ett av världens starkaste, jämlika och mest rekryterande studiemedel. Med framgångsrika och samhällsviktiga universitet och högskolor runtom i landet. Detta har varit vägval för Sverige som lönat sig väl. Det har möjliggjort en världsledande välfärd, skapat tillväxt och stärkt samhället. Sverige har gått från ca 17 000 studenter 1956 till över 400 000 studenter idag.

- 30 Socialdemokraterna ser att det behövs fler kunniga lärare till våra skolor och fler välutbildade läkare och sjuksköterskor till sjukhus i hela landet. Vi ser hur det behövs fler ingenjörer och tekniker för en rättvis klimatomställning och för att möta näringslivets behov. Då industrin till stor del ligger utanför de stora städerna och välfärden måste vara stark och gå att lita på måste det finnas möjligheter att utbilda sig där jobben finns. Därför ska det finnas bra utbildning i hela landet. Att utbildning finns tillgänglig i hela landet är även av stor vikt för att säkra människors tillgång till utbildning. Var du bor ska inte vara avgörande för dina möjligheter i livet.

- 40 Sverige har mycket framgångsrika högskolor runtom i landet som lyft hela regioner och stärkt möjligheterna att leva och arbeta i alla delar av vårt land. För att långsiktigt möjliggöra detta

behövs fortsatta satsningar på utbildning och forskning i hela Sverige. Vi ska värna det starka svenska högskolelandskapet, innehållandes lärosäten med olika styrkeområden och profiler. Vi ser vikten av stark forskningsanknytning i all akademisk utbildning, oavsett om den bedrivs på ett äldre universitet eller en liten högskola. Alla universitet och högskolor har ett viktigt nationellt uppdrag.

Socialdemokraterna värnar bredden i det svenska högskolelandskapet från högskolor till äldre breda universitet till våra nyare universitet. Med ledande forskning och samhällsviktiga utbildningar som är avgörande för vår välfärd och utveckling. Dessa satsningar har varit viktiga för svensk forskning, för vårt land och vårt välbefinnande. Nästa steg är att stärka forskningsmöjligheterna vid alla svenska lärosäten.

Sedan Stefan Löfven tillträdde som statsminister har den socialdemokratiskt ledda regeringen investerat i ett omfattande kunskapslyftet med fler utbildningsplatser på alla nivåer i hela landet. Redan innan covid-19 pandemin hade det tillförts resurser för över 100 000 utbildningsplatser på Komvux, yrkesvux, yrkeshögskola, folkhögskola samt högskola och universitet.

Utifrån den försämrade arbetsmarknaden har sedan det till 2021 tillförts resurser för 50 000 ytterligare platser. Genom dessa omfattande investeringar i utbildning står det svenska utbildningssystemet väl rustat för att kunna möta fler som vill studera. Inte minst i spåren av pandemins påverkan på arbetsmarknaden. Framtiden kommer kräva fortsatta investeringar i ökade möjligheter att studera. Därför anser partistyrelsen att satsningen på fler utbildningsplatser via Kunskapslyftet ska fortsätta i hela landet med fler permanenta utbildningsplatser. För fler utbildade sjuksköterskor, lärare och ingenjörer. En viktig del av det fortsatta arbetet är att i utbyggnaden tillgodose behoven av omställning och vidareutbildning. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också moderniserat basåret och gjort en rad satsningar på utbildningsplatser inom detta, det har varit viktigt för att fler ska kunna studera. Partistyrelsen instämmer i vikten av att fortsätta arbetet för att möjliggöra att det går att kombinera studier och arbete.

Det är centralt att det finns tillgång till lärar- och förskolläraryt utbildning med hög kvalitet i hela landet. Läraryt utbildningarna ska fortsätta utvecklas och stärkas, ett viktigt utvecklingsområde är att fortsätta skapa fler vägar in i läraryrket. Ett annat område är att öka möjligheten att läsa en läraryt utbildning kombinerat med arbete, vilket den socialdemokratiskt ledda regeringen infört en satsning på.

Inom hälso- och sjukvårdsutbildningarna är en viktig framtidsfråga att arbetsgivarnas tar ansvar för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Sverige ska använda lärdomarna från pandemin när det gäller digital undervisning och omställning. Det ska göras ett digitalt pedagogiskt lyft i högskolan för bättre distansundervisning, kopplingen till lärcentrum ska stärkas, nya vägar för att ta tillvara på kompetens för att söka

till högskolan ska skapas. Det är av vikt att fortsätta arbetet för att undervisning ska ses som meriterande inom akademien.

5 Det är centralt att de som läser utbildningar kan studera under sommaren och tillgodoräkna de studierna i sin ordinarie utbildning. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har därför gjort en rad satsningar på sommarkurser för att öka möjligheten att studera under sommaren. Detta som steg mot ett treterminssystem. Partistyrelsen anser att andelen relevanta sommarkurser fortsatt ska öka, så att fler studenter snabbare kan bli klara med sin examen.

10 **Utbildningsklyftan ska stängas**

Vi behöver öka takten i arbetet för att möta den utbildningsklyfta vi har i Sverige. Det är fortfarande dubbelt så vanligt att studera vidare om ens föräldrar har högskoleutbildning. Övergången från gymnasiet till högskolan varierar dessutom stort över landet. Jämlikhetskommissionen har konstaterat att klass, kön och vart du bor skapar en ojämlikhet i vilka som studerar vidare. Denna utveckling måste vändas. Socialdemokraterna anser att kunskap 15 inte blir mindre för att den delas av fler. Alla ska inte bli akademiker, men möjligheten ska finnas där att kunna utbilda dig oavsett bakgrund när det krävs. När du vill fortsätta din utbildning av eget val eller när omvärlden ändras utan att du kan påverka det själv, då ska utbildning finnas där, för dig som ett sätt att ta det vidare. Det bygger trygghet i en föränderlig värld.

20 Socialdemokraterna anser att möjligheterna behöver öka för fler att kunna studera vidare, så Sverige kan möta behoven vi har av utbildad personal. Därför anser partistyrelsen att ytterligare åtgärder behövs. Även den könsmissiga snedrekryteringen behöver motverkas, så att män på landsbygd och i förorter också kommer med på samma sätt som kvinnorna.

25 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har stärkt upp Sveriges lärcentrum och tydliggjort att högre utbildning ska vara en del av lärcentrums verksamhet. Lärcentrum har en viktig roll för den regionala och kommunala kompetensförsörjningen och bidrar till att öka möjligheterna att hitta ett nytt jobb. Partistyrelsen ser det av vikt att detta arbete fortsätter och att incitament ges 30 för att ytterligare stärka samarbetet mellan kommuner och universitet och högskolor. För att bryta klassmönstren och se till att utbildning finns tillgänglig i hela landet behövs fortsatt arbete för att göra utbildning tillgänglig.

Högskoleprovet är och ska vara en andra chans att få studera på högskolan. Partistyrelsen anser 35 det viktigt att fortsätta utveckla högskoleprovet med fokus på ansvarsfördelning och utformning. Avgifterna till högskoleprovet ska vara rimliga men ej avgiftsfria. Det behövs ses över hur högskoleprovet kan användas för att bredda rekryteringen till högskolan.

När det gäller antagningssystemet i stort så har den socialdemokratiskt ledda regeringen via en 40 proposition moderniserat antagningssystemet. Partistyrelsen ser att det i det fortsatta arbetet ska prioriteras att återinföra arbetslivserfarenhet som meriterande vid ansökan till högskola.

Det pågående arbetet med införandet av ett nationellt behörighetsprov är viktigt för detta. Partistyrelsen anser inte att kongressen bör fastslå hur antagningssystemet bör justeras utifrån pandemin då effekterna av pandemin på antagningen inte är klarlagda.

5 Hög kvalitet i den högre utbildningen

Den svenska högskolan håller hög kvalitet enligt de fakta och de systematiska studier som utförts av tillsynsmyndigheten Universitetskanslersämbetet. Socialdemokraterna ser det som viktigt att fortsätta stärka kvaliteten inom den högre utbildningen, med fokus på områden som lärarledd tid, pedagogik och forskningsanknytning.

10

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har genomfört och följt upp kvalitetssatsningar inom humaniora-samhällsvetenskap för att se till till ökad lärarledd tid. Så har varit fallet och arbetet för att främja mer lärarledd tid och stärka kvaliteten ska fortsätta. Det är dock en del av ett större arbete för att stärka kvaliteten i den högre utbildning.

15

De stora resurser som Sverige lägger på högre utbildning och forskning möjliggör för lärosätena att vidta kvalitetshöjande insatser. För att försäkra att utbildningarna håller hög kvalitet har den socialdemokratiskt ledda regeringen prioriterat att det ska finnas ett välfungerande kvalitetssäkringssystem som omfattar både högre utbildning och forskning. Lärosätena har sedan för att verksamheten håller hög kvalitet och Universitetskanslersämbetet granskar att så sker. Detta har visat sig vara starkt kvalitetsdrivande och har nyligen granskats och godkänts av en europeisk kvalitetssäkringsorganisation för högskolan. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har dessutom ökat andelen forskningsmedel som fördelas utifrån antal studenter för att förbättra balansen mellan utbildning och forskning.

25

Partistyrelsen menar att examensmål för högskoleutbildningar endast bör förändras med stor försiktighet från politiken. Det gäller även inslag av specifika kurser på olika områden, specifika inriktningar inom utbildningar eller initiering av nya utbildningar. Vi litar på professionen vid Sveriges lärosäten.

30

Däremot bör universitet och högskolor ta ett stort ansvar för att studenterna förbereds för arbetslivet. Högskoleutbildning ska ge både beredskap att möta förändringar i arbetslivet, träning i att formulera och lösa problem samt kunskaper och färdigheter baserade på en stabil vetenskaplig eller konstnärlig grund. All högskoleutbildning ska även i linje med Högskolelagen ha ett perspektiv gällande hållbar utveckling, vilket inkluderar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

35

Högskoleutbildning ska förbereda studenten för arbetslivet. Men högskoleutbildning är också något mer. Den ska bilda individen och ge förmåga till kritiskt och självständigt tänkande. En högskoleutbildning ska vara användbar för studenten, oavsett vad denna väljer att göra i livet och arbetslivet efter sin utbildning.

40

Internationalisering är viktigt för kvaliteten i högskolan och för att utbyta kunskap och idéer, men också för att öka förståelsen för varandra och ta del av nya perspektiv. Efter pandemin är det viktigt att se över hur internationaliseringen kan stärkas, för att främja att svenska studenter studerar utomlands, och internationella studenter i Sverige.

5

Möjligheter att studera under hela livet

Socialdemokraterna anser att vårt land ska konkurrera med kompetens och kunskap. Det är rätt väg framåt när arbetsmarknaden förändras så snabbt som den gör idag. Vi behöver ett samhälle där människor får växa under livet och där kunskap finns där när du behöver den. Ingen ska stå ensam. Arbetsmarknaden kommer även efter pandemin alltmer kräva att vi får lära om och lära nytt genom hela livet. Nuvarande och kommande generationer kommer förmodligen inte bara ha en bana utan flera under sitt yrkesverksamma liv.

Satsningarna på högre utbildning i hela landet, bättre kompetensbedömning vid antagningen och stärkt studiestöd är viktiga delar för att öka möjligheterna till ett livslångt lärande. Därför ska vi fortsätta satsa på högskoleutbildning via lärcentrum där du bor, på korta kurser för yrkesverksamma och på högskoleplatser för de som behöver vidareutbilda sig och ställa om senare i livet. Det bygger ett starkt samhälle. Alla ska kunna bygga på med kunskap och kompetens under livet.

20

Den trygga högskolan

Ska vi ha utbildning tillgänglig för alla så måste alla kunna ta del av högre utbildning på lika villkor och forskare ha de bästa villkoren för att forska. Därför är ett fokus för Socialdemokraterna att skapa förutsättningar för trygga högskolor och universitet. Anställda ska ges trygga och bra arbetsvillkor och alla studenter ska ha goda förutsättningar att studera oavsett bakgrund, utan sexuella trakasserier och hot.

Högskolan ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete. Det ska råda lika möjligheter att forska och utbilda sig oavsett kön. Män och kvinnor ska kunna verka på lika villkor och de ska ges samma möjligheter till akademisk karriär. Därför handlar jämställdhet inte bara om rättvisa, utan också om kvalitet i utbildning och forskning.

Mycket återstår att göra. Det visade metoo-rörelsen med all tydlighet. Socialdemokraterna vill se ett starkt förbyggande arbete för att förebygga sexuella trakasserier och utsatthet. Högskolan ska jobba systematiskt med aktiva åtgärder. Vi vet att utsattheten ökar med en visstidsanställning, arbetsvillkoren måste därför förbättras. Studenter, doktorander och anställda ska känna sig trygga och mötas med respekt inom akademien.

40

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A741:7, C28:13, C202:1, C205:2, C205:3

- A741:7 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att högskolor och universitet ska säkerställa tillgång till högre utbildning i hela landet, själva och i samverkan med lokala lärcentra
- C28:13 (Järfälla arbetarekommun) att verka för fler vägar för den med akademisk utbildning att
 5 enklare kunna komplettera sin utbildning för att bli behörig lärare
- C202:1 (Lunds arbetarekommun) att den Socialdemokratiska partikongressen beslutar verka för att universitet och högskolor stimuleras att utnyttja de möjligheter de har att på det sätt de bestämmer bredda rekryteringen och premiera kunskaper vid antagningen
- C205:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom en översyn av
 10 högskoleprovet med syfte att ge bättre möjligheter för de personer som annars inte hade haft möjlighet att komma in på den önskade utbildningen
- C205:3 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom intentionen att bevara särarten, uppdragen och betydelsen av universitet respektive högskolor
- 15 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A338:23, A741:5, A741:6, A783:2, B398:1, C28:11, C53:1, C171:2, C172:1, C172:2, C203:1, C205:4, C205:5, C205:6, C210:1, C212:3, C213:4, C214:1, C214:2, C214:3, C215:2, C216:1, C217:1, C219:1, C221:1, D32:5, D639:7, D639:8
- 20 A338:23 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det fortsatt behövs stora investeringar i det svenska utbildningssystemet, inte minst i yrkesutbildningar
- A741:5 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att högskolor och universitet får ett tydligare uppdrag att driva på för regional utveckling och att samverka med
 25 näringsliv och offentlig sektor
- A741:6 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att högskolor och universitet ska stötta lokala lärcenter för högre utbildning
- A783:2 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att förtydliga uppdraget
 30 och finansieringen till högskolor och universitet för att kunna erbjuda utbildning vid dessa lärcentra
- B398:1 (Mölnåls arbetarekommun) att motionen skickas vidare till den socialdemokratiska riksdagsgruppen för ett vidare arbete om att utöka kommunallagens paragraf till att också
 35 innefatta ungas universitets- och högskolestudier
- C28:11 (Järfälla arbetarekommun) att verka för en utveckling av system kring vidareutbildning av obehöriga lärare genom delvis betald lärarutbildning
- C53:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att utveckla lärar- och pedagogutbildningarna i enighet med denna motion
- 40 C171:2 (Katrineholms arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över och justera antagningskriterierna till högskolan

- C172:1 (Örebro arbetarekommun) att verka för att landets regioner ges i uppdrag att arbeta för att regionens kommuner, om möjligt i samarbete med närliggande kommuner, inrättar lärcentra som i sitt uppdrag ska bidra till att tillskapa nödvändig kompetensförsörjning i regionens kommuner
- 5 C172:2 (Örebro arbetarekommun) att verka för att landets lärosäten får ett tydligare uppdrag vad gäller utbildningar som bidrar till nödvändig kompetensförsörjning även utanför lokaliseringsorterna
- C203:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfria högskoleprov
- C205:4 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom en översyn i syfte att ta ett större statligt ansvar för finansieringen av basårutbildningar
- 10 C205:5 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom en generell utökning och löpande uppräknig av finansieringen för grundutbildningsplatser samt ha en bättre balans i dessa investeringar gentemot forskningsanslagen
- C205:6 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom att ta bort kravet på helårsprestationer för att lärosäten ska få tilldelning av medel
- 15 C210:1 (Trollhättans arbetarekommun) att S jobbar för att regeringen ger ett tilläggsdirektiv till något lärosäte att genom ett europeiskt samarbete ge möjlighet till utbildning av Conductorer i Sverige precis som skett i länder inom EU som Ungern, England, Tyskland, Österrike
- C212:3 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att förenkla studier kombinerat med arbete i offentlig verksamhet.
- 20 C213:4 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att ge uppdrag till universiteten att anpassa utbildningarna för studenterna som plugga på olika takt inom de här samhällsviktiga utbildningarna
- C214:1 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att statistik över det senaste årets lärarledda tid på universitets- och högskoleprogram ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt
- 25 C214:2 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att universiteten ges ansvar att föra statistik över lärarledd tid
- C214:3 (Östergötlands partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att denna statistik ska presenteras på antagning.se
- 30 C215:2 (Lindesbergs arbetarekommun) att kvoten för intag vid universitet och högskolor justeras så att elever som gått i gymnasiet under pandemin och sedan läser upp sina gymnasiebetyg inte missgynnas vid ansökan till högre utbildning
- C216:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna verkar för att det utreds hur socionomyrket kan få en akademisk specialistindelning och nödvändig strukturerad kompetenshöjning
- 35 C217:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att omedelbart ta itu med att förändra det svenska terminssystemet så att Höstterminen påbörjas tidigare i augusti och avslutas omkring den 22/12 och att Vårterminen startar tidigast i slutet av januari påföljande år och avslutas i mitten av juni
- 40 C219:1 (Årjängs arbetarekommun) att skapa ett statligt finansierat aspirantsystem för bristyrket lärare.

C221:1 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt utreda och föreslå åtgärder som motverkar orättvisorna som studieavgiftssystemet har orsakat, så att fler utlandsstudenter ges möjlighet att studera vid svenska lärosäten, oavsett socioekonomisk bakgrund eller var de kommer ifrån.

- 5 D32:5 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att stärka svensk högre utbildning inom offentlig förvaltning, inklusive inriktningar mot ledning och styrning av välfärden inom offentlig såväl som idéburen verksamhet

D639:7 (Skånes partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att utöka grundutbildningarna av sjuksköterskor och läkare, så att inom en femårsperiod kompetensförsörjningen av grundutbildad vårdpersonal säkras

10 D639:8 (Skånes partidistrikt) att antalet specialistutbildningsplatser för sjuksköterskor byggs ut

att avslå motionerna C60:3, C204:1

- 15 C60:3 (Värnamo arbetarekommun) att högskola, universitet har kurser emot mobbing på samtliga program

C204:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfria högskoleprov

20 HÖGRE UTBILDNING OCH FORSKNING I HELA LANDET

- 25 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A47:4, A50:4, A51:4, A163:11, A164:11, A165:11, A166:11, A167:11, A168:11, A169:9, A171:11, A172:11, A173:11, A175:11, A176:11, A178:11, A179:11, A181:11, A182:11, A183:10, A184:12, A185:11, A187:11, A188:11, A189:11, A190:11, A191:11, A192:11, A193:11, A194:11, A195:11, A196:11, A197:11, A246:3, A581:40, A783:3, A793:2, A831:1,
- 30 C22:2, C22:7, C47:10, C201:1, C201:2, C201:3, C206:1, C207:1, C208:1, C211:1, C212:1, C212:2, C213:1, C213:2, C213:3, C218:1, C220:1, D151:2, D152:2, D153:2, D154:2, D155:2, D156:2, D157:2, D158:2, D159:2, D266:19

35 UC108 Ett starkt och jämlikt studiestöd

- Sverige har under socialdemokratiska regeringar byggt ett av världens starkaste och mest omfattande studiestödssystem. Till skillnad mot i de flesta andra länder kan man i Sverige studera vidare med goda ekonomiska villkor via ett starkt studiestöd. Det gör att din bakgrund eller dina ekonomiska förutsättningar inte är avgörande för din framtid. Det går att läsa vidare på högskolan oavsett vilken ekonomi dina föräldrar har eller vilka kontakter du har. På så sätt är studiestödet en viktig
- 40

grundplåt för arbetet med ett starkt och jämlikt samhälle, där din bakgrund inte ska begränsa din framtid.

5 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har presenterat ett nytt offentligt studiestöd för en mer jämlik och tryggare arbetsmarknad. Det gör det enklare att utbilda sig mitt i livet tack vare ett studiestöd som för de allra flesta kommer motsvara 80 procent av lönen. Alla yrkesaktiva ska ges denna möjlighet, även de som har en visstidsanställning eller jobbar deltid. Det ökar möjligheterna att kunna byta jobb mitt i livet eller fylla på med kunskap för att behålla jobbet. Denna reform blir central för kompetensförsörjning, omställning på arbetsmarknaden och ökad trygghet under arbetslivet. Alla anställda, oavsett anställningsform, kommer också reformen få rätt till omställningsstöd för att ställa om till ett nytt arbete och kunna vidareutbilda sig under hela sitt arbetsliv. Samtidigt ska anställningsskyddet stärkas för de som har osäkra anställningar.

15 Socialdemokraterna kommer fortsätta att värna och utveckla det ordinarie studiestödet för att både ge människor ökade möjligheter att studera, och möta de stora behoven av utbildad personal som finns i hela landet. Det är viktigt för en jämlik tillgång till välfärd i hela landet och för att bygga Sverige starkt. Socialdemokraterna anser att vi behöver fortsätta stärka studiemedelssystemet, så att ännu fler kan studera vidare oavsett plånbok. Ett starkt och brett studiestöd gör det möjligt för fler att studera oavsett bakgrund och det är viktigt för vår strävan mot ett mer jämlikt samhälle. För oss socialdemokrater är det dessutom prioriterat att studenter ska ha en god levnadsstandard under sina studier. Därför anser partistyrelsen att behövs kontinuerlig översyn av studiemedlet.

20 Studiestödssystemet i sin helhet i Sverige ska möjliggöra för människor att söka sig vidare till studier efter slutförd skolgång, eller att senare i livet återuppta sina studier. Det ger möjligheter för ett livslångt lärande.

Partistyrelsen anser att studiestödets utformning och möjligheten till specifika tillägg i form av lån och bidrag ska skapa förutsättningar och underlätta studier i alla åldrar. Det finns även möjligheter för högre studiemedel vid utlandsstudier för att finansiera ökade kostnader.

30 Partistyrelsen anser att det är viktigt att fortsätta arbetet för att stärka studiestödssystemet för att bredda rekryteringen och möta de behov som finns.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har infört möjlighet att ta ett lån hos CSN för att genomföra en körkortsutbildning. Nu föreslår regeringen att förstärka den rättigheten genom att utvidga den till att även omfatta ungdomar mellan 19–20 år med en gymnasieexamen.

35 Partistyrelsen anser att det är viktigt att fokus för reformen ligger på att förbättra arbetsmöjligheterna för de som har gymnasieexamen.

Det generella studiestödet med en förmånlig ränta är en betydelsefull prioritering, men lika viktigt är det att som individ göra rätt för sig och återbetala sina studielån. Människors ekonomiska förutsättningar kan förändras och därför är det viktigt med möjlighet till att skjuta upp och

40

minska återbetalningar. Efter avklarade studier är syftet att en person ska skaffa sig ett jobb och kunna återbetala studielån och bidra till vår gemensamma välfärd. Det är viktigt att lån för studier betalas tillbaka. Utifrån hur generöst studielånet är jämfört med andra lån anser partistyrelsen också att det är rimligt att det finns påminnelseavgifter för att påvisa vikten av att de, liksom andra lån betalas tillbaka.

Partistyrelsen anser att vi inte ska peka några få enskilda utbildningar som särskilt samhällsviktiga, där samhället ska ta lånekostnaden för utbildade akademiker. Fler än någonsin vill studera vidare och att andelen sökande till utbildningarna går upp, troligen på grund av goda möjligheter att få jobb efter examen från dessa utbildningar. Detta utan särskilda låneförlåtelser. Istället föreslår partistyrelsen att studiemedlet stärks generellt.

Flera motionärer har lyft frågan om att införa ekonomiska incitament för de som flyttar till en landsbygdskommun. Partistyrelsen vill peka på att det redan idag är möjligt då en huvudman kan erbjuda en kompensation för studieskulden.

Studiestöd ges idag i olika omfattning till skolungdomar i form av studiehjälp samt studiemedel för studerande vid högskola eller på grundskole- och gymnasial nivå till dess att personen fyllt tjugo år. För att möjliggöra grundläggande och gymnasial utbildning där eleven inte har möjlighet att bo hemma samtidigt som de studerar finns dessutom inackorderingstillägg. Vanligtvis ges bidraget genom hemkommunen, men i vissa fall ges det via CSN. Partistyrelsen anser att det är nödvändigt att följa stödets effekt, och förändringar ska göras med försiktighet då liknande stöd handhas av kommunerna.

Socialdemokraterna anser att studiestödet ska ha en rekryterande effekt till fortsatt utbildning och på sätt få fler från icke-akademiska hem att studera vidare. För att följa studiestödets rekryterande effekt har den socialdemokratiska regeringen gett CSN i uppdrag att bland annat genomföra studier över studerandes ekonomiska och sociala situation. Partistyrelsen ser stort värde i att kontinuerligt följa upp detta och fortsätta arbetet för att bredda rekryteringen.

I dagens studiestödssystem finns det möjlighet att nyttja studiemedlen upp till 240 veckor för den som studerar på heltid på högskola eller annan eftergymnasial utbildning. Under dessa veckor finns det möjlighet att studera vid grundläggande- och fördjupande program eller kortare kurser som på sikt kan leda till bättre förutsättningar på arbetsmarknaden. Partistyrelsen ser det som prioriterat att studiestödet främjar en god matchning mellan utbildningsval och arbetsmarknad.

Socialdemokraterna vill förbättra möjligheterna att vidareutbilda sig eller omskola även högre upp i åldrarna. Den socialdemokratiska ledda regeringen har höjt åldersgränsen för rätten till studiemedel från 56 till 60 år. Det föreslagna omställningsstudiestödet kan också under vissa förutsättningar lämnas upp till 62 års ålder. Partistyrelsen anser dock att det behöver finnas en gräns under vilken period som studiestöd lämnas, då studiestödet är ämnat för studier som i förlängningen leder till eller förbättrar möjligheterna till arbete.

Med ett arbetsliv som snabbt förändras behövs möjligheter för kompetensutveckling på arbetsplatsen såväl som omställning.

5 I dagens studiestödssystem finns ett fribelopp upp till ett visst tak som möjliggör att den studerande kan tjäna pengar under studietiden utan att nivån på studiemedlet påverkas. Möjligheten att arbeta vid sidan av studier gör att personer kan få in en fot in på arbetsmarknaden under studietiden, eller att studier kan bedrivas samtidigt som personen förvärvsarbetar. Det är dock av vikt att den studerande får och har utrymme att kunna klara sina studier som faktiskt är huvuduppgiften för en student.

10

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna A581:40

15 A581:40 (Stockholms partidistrikt) att ett nytt studiemedel införs där staten tar ett större ansvar så att fler yrkesverksamma med kort utbildning ska våga och kunna välja en utbildning som leder till nytt arbete och som ökar omställningstakten

20 att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A47:4, A50:4, A51:4, A163:11, A164:11, A165:11, A166:11, A167:11, A168:11, A169:9, A171:11, A172:11, A173:11, A175:11, A176:11, A178:11, A179:11, A181:11, A182:11, A183:10, A184:12, A185:11, A187:11, A188:11, A189:11, A190:11, A191:11, A192:11, A193:11, A194:11, A195:11, A196:11, A197:11, A246:3, A783:3, A793:2, A831:1, C22:2, C22:7, C47:10, C201:1, C201:2, C201:3, C206:1, C207:1, C208:1, C220:1, D151:2, D152:2, D153:2, D154:2, 25 D155:2, D156:2, D157:2, D158:2, D159:2, D266:19

A47:4 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
A50:4 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till 30 gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
A51:4 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
A163:11 (Skellefteå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja 35 studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
A164:11 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
40 A165:11 (Nässjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A166:11 (Enköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 5 A167:11 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A168:11 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 10 A169:9 (Sundsvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A171:11 (Kalmar arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 15 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A172:11 (Lunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A173:11 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 20 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A175:11 (Borlänge arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 25 A176:11 (Haninge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A178:11 (Dorotea arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 30 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A179:11 (Tjörns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiestödet till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A181:11 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 35 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A182:11 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 40 A183:10 (Kungälv's arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

- A184:12 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 5 A185:11 (Trollhättans arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A187:11 (Karlstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 10 A188:11 (Skövde arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A189:11 (Mora arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 15 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A190:11 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A191:11 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 20 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A192:11 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 25 A193:11 (Kiruna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A194:11 (Ystads arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 30 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A195:11 (Åsele arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- A196:11 (Smedjebackens arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och
- 35 högskoleutbildningar inom bristyrken
- A197:11 (Norrköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 40 A246:3 (Umeå arbetarekommun) att studieskulder för de som arbetar och bor i glesbygdskommuner skrivs ner i snabbare takt

- A783:3 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att attrahera inflyttning till norra Sveriges glesare områden genom att erbjuda nedskrivning av studielån
- A793:2 (Luleå arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för ett
- 5 studielånssystem med avskrivning av studieskuld för den som flyttar till eller bor i en glesbygdskommun
- A831:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att studenter ska förses med nödvändig digital studieutrustning för att kunna utföra sina studier, såsom internetuppkoppling och dator
- C22:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja
- 10 studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- C22:7 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- 15 C47:10 (Gotlands partidistrikt) att en kompetensförsäkring införs som ger ekonomiska förutsättningar för den enskilde att få kompetensutveckling
- C201:1 (Kumla arbetarekommun) att CSN-bidrag/lån anpassas efter den enskildes studerandes livssituation
- C201:2 (Kumla arbetarekommun) att extra bidrag för barn/ungdomar ges under hela deras
- 20 gymnasietid
- C201:3 (Kumla arbetarekommun) att CSN räknas som inkomst vid ansökan och omskrivning av lån
- C206:1 (Kronobergs partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att längden för att utnyttja studiemedlen ifrån centrala studiestödsnämnden (CSN) för dem som studerar på heltid på
- 25 högskola/annan eftergymnasial utbildning utökas från 240 veckor (sex år) till 320 veckor (åtta år)
- C207:1 (Växjö arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att längden för att utnyttja studiemedlen ifrån centrala studiestödsnämnden (CSN) för dem som studerar på heltid på högskola/annan eftergymnasial utbildning utökas från 240 veckor (sex år) till 320 veckor (åtta år)
- C208:1 (Torsby - Nordvärmlands arbetarekommun) att verka för en laglig möjlighet för den
- 30 offentliga sektorn att stå för hela eller delar av studielånet för studerande som väljer att arbeta i en kommun som har kompetensbrist inom de yrkesområden som nämnts ovan – utbildning, sjukvård och tandvård
- C220:1 (Skellefteå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att sänka den nedre åldersgränsen på CSN-lån till det andra kalenderhalvåret denne fyller 19 år för studerande på
- 35 folkhögskola med godkänd gymnasieexamen
- D151:2 (Alingsås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att studiebidragen höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i storleksordningen 1000 kr/månad
- D152:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att studiebidragen höjs
- 40 för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet
- D153:2 (Falun arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att

studiebidragen höjs rejält för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet
D154:2 (Ludvika arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
studiebidragen höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i
storleksordningen 1000 kr/månad

- 5 D155:2 (Säter arbetarekommun) att socialdemokraterna ska verka för att studiebidragen höjs för
studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i storleksordningen 1000 kr/månad
D156:2 (Gävle arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
studiebidragen höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i
storleksordningen 1000 kr/månad
- 10 D157:2 (Hudiksvalls arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att studiebidragen
höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i storleksordningen 1000 kr/
månad
D158:2 (Nyköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att studiebidragen
höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i storleksordningen 1000 kr/
15 månad
D159:2 (Oxelösunds arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna ska verka för att
studiebidragen höjs för studerande på gymnasienivå samt högskola och universitet i
storleksordningen 1000 kr/månad
D266:19 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att det införs en
20 indexering av studiemedlen som är kopplade till inkomstbasbeloppet

att avslå motionerna C211:1, C212:1, C212:2, C213:1, C213:2, C213:3, C218:1

- 25 C211:1 (Värmlands partidistrikt) att en regeländring görs så att det går att söka körkortslån hos
CSN för den som fyllt 18 år och går på gymnasiet.
C212:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att CSN-
stödet för universitet, högskolor, yrkeshögskolor, Komvux och Folkhögskolor stegvis övergår till
att enbart utgöras av bidrag.
C212:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att socialdemokraterna verkar för att stegvis fasa
30 ut CSN-lån och återbetalning av skulder.
C213:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att införa låneförlåtelse för Barnmorskor,
Läraryrken, Poliser, Grundutbildade sjuksköterskor och Specialistsjuksköterskor
C213:2 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att införa en avbetalningspaus de första åren tills
man är behörig att ansöka om låneförlåtelse från CSN
35 C213:3 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att för de som har jobbat inom yrken i 5 år kan de
söka låneförlåtelse för kvarlagd CSN. Specialistsjuksköterskor och barnmorskor kan räkna ihop
tiden som de har jobbat som grundutbildad sjuksköterska och efter specialistutbildningen.
C218:1 (Malmö arbetarekommun) att regeringen slopar den orättvisa påminnelseavgiften på 450
kronor

40

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A338:18, A338:19, A438:1, A546:18, A581:41, A788:2, C119:3, C205:1, C209:1, D607:2

5 UC110 Forskning för att möta samhällsutmaningarna

Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation. Vi är ett land som konkurrerar med kunskap och kompetens – inte med låga löner eller dåliga villkor. Socialdemokraterna värnar den svenska forskningen som inom många områden är världsledande.

10 Forskningen bidrar till att bygga vårt samhälle starkt.

Socialdemokraterna har genom en under lång tid fört en forskningspolitik som främjat både bredd och djup i forskningen som bidragit till utvecklingskraft över hela landet. Den socialdemokratiska forskningspolitiken drivs av synsättet att forskningen angår hela samhället, inte bara dem som
15 är direkt verksamma inom forskningen. Forskning är en angelägenhet för oss alla, den krävs för de nya genombrotten och för att bygga ett starkt och hållbart samhälle och värld. Pandemin och klimatkrisen har nu med all tydlighet visat på vikten av ny kunskap genom forskning, innovation och samverkan.

20 Mer kunskap krävs för att genomföra en rättvis klimatomställning och bli världens första fossilfria välfärdsland, öka vår konkurrenskraft och stärka samhället inför kommande utmaningar och kriser. Ska Sverige klara en klimatomställning som inte begränsar folk, utan en klimatomställning där ingen hamnar efter så behövs mer kunskap, forskning och innovation. Nya genombrott krävs för att ställa om samhället utan att någon hamnar efter.

25 Den socialdemokratiskt ledda regeringen har lagt en kraftfull forsknings- och innovationsproposition som bifallits i riksdagen 2021 och som innehåller satsningar fram till 2024. Genom den ökas nu resurserna till forskning och innovation med 3,4 miljarder kronor redan 2021 och sedan minst 3,75 miljarder kronor 2024. Det är en stor satsning, en höjning med nära 10 procent och 2024
30 innebär det statliga investeringar i forskning om nära 42 miljarder kronor per år. Detta stärker Sverige i den internationella konkurrensen och vi socialdemokrater kommer fortsätta att investera långsiktigt i forskningen. Det gör att Sverige kan stå starkare rustat inför framtiden.

De satsningar som genomförs utifrån propositionen möter fem breda samhällsutmaningar,
35 klimat och miljö, hälsa och välfärd, demokratiskt och starkt samhälle, digitalisering samt kompetensförsörjning och arbetsliv. Inom områdena sätts ett stort antal forskningssatsningar som nya nationella forskningsprogram. Satsningarna inkluderar forskning inom områden som efterfrågas av olika motionärer, som forskning om gröna och blå näringar, arbetsmiljöforskning, digitalisering av samhället, klimat, krisberedskap och mäns våld mot kvinnor.

40 Partistyrelsen anser att det vore olyckligt sig att i mer detalj styra exakt hur forskningssatsningarna

ska utformas. Istället bör vi fortsätta med en mer långsiktig och övergripande styrning som värnar principen om fri forskning samtidigt som ur samhällets perspektiv viktiga utmaningar adresseras. Genom att göra breda satsningar och nationella forskningsprogram kan vetenskapssamhället självt definiera kunskapsluckorna och bevilja medel till forskning utifrån inomvetenskapliga kriterier.

5

Forskning i hela landet

De stora forskningsgenombrotten sker inte sällan där vi minst anar. Det är därför viktigt att stärka möjligheten för stark grundforskning i hela landet som kan lägga grunden för kommande genombrott. Den socialdemokratiskt ledda regeringen gör med detta syfte en avsevärd höjning av de strategiska forskningsanslagen till universitet och högskolor. Där Socialdemokraterna som parti värnar att forskningsmedel fördelas över hela landet. Vi ser vikten av stark forskning vid alla universitet och högskolor.

Kraftigt ökade strategiska anslag till universitet och högskolor gör det möjligt för lärosätena att planera långsiktigt och anställa forskare med rätt kompetens, finansiera viktig utrustning som laboratorium, bedriva forskarutbildning och andra avgörande faktorer som krävs för en forskning av hög kvalitet. Den socialdemokratiskt ledda regeringen ökar nu dessa anslag. Partistyrelsen anser att det är av vikt att även framåt fortsätta investeringarna i att öka de strategiska forskningsanslagen.

20

För Socialdemokraterna är investeringar i forskning och utbildning självklara för Sveriges framtid. Därför är det inte en slump att det är under socialdemokratiskt ledda regeringar som de stora investeringarna görs i forskning, som högskoleutbildningar byggs ut och universitet inrättas. Vi vet att kunskap bygger samhället starkare.

25

Samverkan

Sverige är världsledande inom innovation. En viktig del handlar om vår tradition av att samverka, mellan stora och små företag men också mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och det offentliga. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har stärkt högskolelagen för att tydliggöra vikten av lärosätenas uppdrag att brett samverka med det omgivande samhället och den ömsesidiga nyttan av detta. Samverkan stärker både samhället och forskningens kvalitet. Partistyrelsen anser att arbetet ska fortsätta för att skapa starka kunskapsmiljöer där forskning, utbildning och innovation knyts samman. Det kräver att samverkansuppgiften fortsatt främjas och premieras. Nyttiggörandet av forskningsresultat är en viktig del i detta.

35

Den fria forskningen

Socialdemokraterna värnar den fria forskningen i både resurser och lagändring. Akademisk frihet är i längden en viktig grund för ett demokratiskt och starkt samhälle. Den säkrar rätten att ta fram och sprida kunskap i ett samhälle. Den friheten behöver värnas och försvaras. Det finns flera exempel i världen där universitets och högskolors roll som självständig och kritisk kraft i samhället och forskarens rätt att fritt söka och sprida kunskap hotats.

Högerauktoritära krafter har attackerat forskning om vissa ämnen som ett sätt att påverka utvecklingen i landet. Extrema krafter förnekar fakta om historien och om hur vi ska hantera stora utmaningar, som till exempel klimathotet eller pandemin. Detta hotar samhällsutvecklingen och i längden hela demokratin. Det ska inte vara Sveriges väg. Den fria forskningen ska stärkas.

5

Forskningens frihet är grundlagsfäst. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har i högskolelagen slagit fast att den akademiska friheten ska främjas och värnas inom hela den verksamhet som högskolorna bedriver. Både utbildning och forskning. Detta för att markera vikten av det fria kunskapssökandet och den fria kunskapsspridningen. Lagändringen är en stark signal om att utbildning och forskning ska fredas. Att det finns möjligheter att fritt söka och sprida kunskap och för forskare att kunna granska det som sker i samhället är av största vikt för hela samhället och demokratin. Mot den ökande kunskapsresistensen finns en tydlig motkraft: forskning och vetenskap.

10

15 Forskningens frihet och akademins frihet är dock en frihet med ansvar. Ingen ska kunna gömma sig bakom fri forskning eller fri akademi för att hota eller hata. Socialdemokraterna står upp för den ordning vi har där all forskning kvalitetsgranskas. Vi värnar den vetenskapliga granskning vi har vid Sveriges lärosäten och forskningsråd. Det är inte politiken som ska styra forskning eller bedöma vetenskaplighet, det ska vetenskapssamhället göra.

20

Anställningsvillkoren

För att universitet och högskolor ska vara attraktiva arbetsgivare och för att en framtida karriär som forskare ska vara ett attraktivt val behövs goda studie- och arbetsvillkor. Socialdemokraterna vill att jämställdheten förbättras och visstidsanställningar minskar.

25

Den socialdemokratiskt ledda regeringen följer upp lärosätenas strategiska arbete med karriärvägar och meriteringsystem. Inklusivt hur kvinnors och mäns möjligheter att meritera sig tillvaratas. Universitetskanslersämbetet får också i uppdrag att följa upp andelen visstidsanställningar vid universitet och högskolor.

30

Den socialdemokratiskt ledda regeringen ser också över förekomsten av staplingar av tidsbegränsade anställningar. Det handlar om att tidsbegränsade anställningar som baseras på högskolans särskilda reglering varvas med andra tidsbegränsade anställningar.

35 Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A338:19

40

A338:19 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för lärosätenas samverkan med det övriga samhället för att i högre utsträckning nyttogöra forskningsresultat behöver förbättras

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A338:18, A438:1, A546:18, A581:41, A788:2, C119:3, C205:1, C209:1, D607:2

- 5 A338:18 (Stockholms läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att holdingverksamheten vid högskolor och universitet prioriteras och att en bättre långsiktig finansieringsmodell tas fram
- A438:1 (Eda arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att mer forskning görs på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön
- 10 A546:18 (Dalarnas partidistrikt, Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Norrbottens partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för starka regionala forskningsmiljöer som samverkar med näringslivet för en teknik- och industriutveckling som utgår från de regionala resurserna
- A581:41 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver att forskningsanslagen till omställning genom bl.a. digitalisering och AU utökas i en klimatforskningsoffensiv
- 15 A788:2 (Kristianstads arbetarekommun) att resurser för forskning avseende alternativa skogsbruk och förebyggande av skogsbrand prioriteras
- C119:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att kongressen beslutar att fortsatt genomföra effektutvärderingar och etnografiska studier kring mäns våld så ytterligare evidens genereras
- 20 C205:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom ett nytt fokus i utbildnings- och forskningspolitiken som utgår från att stärka Sverige som kunskapsnation
- C209:1 (Göteborgs partidistrikt) att staten inrättar ett forskningsråd avseende arbetslivs- och arbetsmiljöforskning, som kan utdela medel för forskning om arbetslivsrelaterade frågor
- D607:2 (Västerås arbetarekommun) att det socialdemokratiska partiet verkar för att forskningsanslag öronmärks för de forskningsområden som fokuserar på en jämlik vård och hälsa

25

30

35

40

KULTURPOLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna C222:1, C223:1, C224:1, C225:1, C225:2, C226:3, C228:1, C228:2, C229:1, C229:4, C229:5, C229:6, C229:8, C229:10,
5 C229:11, C229:12, C229:13, C229:14, C229:15, C229:16, C229:17, C229:18, C229:19, C229:20, C229:22, C229:25, C230:1, C230:4, C230:6, C230:7, C230:8, C230:10, C230:12, C230:13, C230:14, C230:15, C230:16, C230:17, C230:18, C230:19, C230:20, C230:22, C230:23, C231:1, C232:1, C232:3, C232:4, C232:5, C232:6, C233:1, C233:2, C233:3, C233:4, C233:5, C234:1, C234:2, C234:3, C234:4,
10 C234:5, C235:1, C235:2, C236:1, C237:1, C241:1, C241:2, C241:3, C241:4, C242:1, C242:2, C242:3, C243:1, C243:2, C243:3, C243:4, C244:1, C244:2, C246:1, C247:1, C250:1, C250:2, C250:3, C251:1, C251:2, C251:3, C254:2

15 UC143 Kultur

I det starka samhälle vi socialdemokrater vill bygga har kulturen en bärande roll. Samtidigt som den utgör en av grundvalarna i vår demokrati – är den också en pådrivare för såväl samhällets som den enskildes utveckling. Den får både vårt land och människorna som bor här att växa. Den
20 utvecklar våra sinnen, hjälper oss att se bortom klasssamhällets barriärer och frigör kreativitet som bidrar till att skapa innovation och välstånd. Men – vid sidan av dess många nyttor får vi inte heller bortse från att kulturen har ett egenvärde.

Den socialdemokratiska kultursynen bygger på övertygelsen att alla i ska rätt till att både ta
25 del av, och utöva, kultur. Detta gäller i synnerhet våra barn och unga, då vi vet att tillgången till kultur i unga år påverkar den fortsatta bildningsresan. Möjligheterna till att utöva kultur, samt möjligheten att ta del av kulturupplevelser av hög kvalitet ska inte känna någon geografisk begränsning – rätten till kultur ska gälla oavsett var i landet man bor. I detta är satsningar på fler mötesplatser en viktigt del. Vi socialdemokrater anser att det behövs fler lokaler för kultur- och
30 föreningsliv till låga hyror. En annan aspekt är den som rör tillgänglighet; alla ska kunna ta del av och utöva kultur, oaktat eventuella funktionsvariationer. Det är viktigt att Kulturrådet arbetar aktivt med dessa frågor, och likaledes ställer krav på tillgänglighet kopplat till de olika statliga stöd som myndigheten ansvarar för att fördela.

35 Kulturen har en växande betydelse för samhällsekonomin. Vi socialdemokrater vill med näringspolitiska insatser stärka och utveckla de kulturella näringarna och den kulturbaserade företagsamheten. På samma tema bör nämnas att partistyrelsen välkomnar den statliga återstartsutredning som ska lämna förslag på insatser för att starta upp, återhämta och utveckla kultursektorn i spåren av coronapandemins restriktioner.

40

Kultursamverkansmodellen är en del av den statliga kulturpolitiken. Den går ut på att statliga

medel fördelas ut till regionerna som i sin tur fördelar medlen inom regionen för att möjliggöra kulturverksamhet. Målet med modellen är att föra kulturen närmare medborgarna. Den statliga styrningen av regional kulturverksamhet utgår från nationella kulturpolitiska mål: att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägl

5 ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägl

10 samhällets utveckling. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under innevarande mandatperiod höjt anslagen till kultursamverkansmodellen, och således stärkt tillgången till kultur i hela landet. Partistyrelsen anser att detta stöd, tillsammans med ordinarie kommunala och regionala kulturmedel, torde skapa goda förutsättningar för kommuner och regioner att inventera, kartlägga och strukturera sina konstsamlingar.

Vi socialdemokrater vill framöver se en stark och långsiktigt hållbar finansiering av kulturen och de statliga kulturverksamheterna. Partistyrelsen anser emellertid inte att finansieringens former och fördelning ska regleras i detalj utan bör ske inom ramen för en samlad budgetprocess.

15 Styrningen i kulturpolitiken behöver baseras på mer tillit till att professionerna inom kultur och folkbildning kan bedöma vilken verksamhet som är bäst lämpad för att uppnå de kulturpolitiska målen. Partistyrelsen anser att utvärderingen måste fokusera på kulturens förmåga att uppnå de långsiktiga kulturpolitiska målen, snarare än på några enkelt mätbara indikatorer.

20 Partistyrelsen anser att förskolan och skolan bör ges ett tydligare kulturuppdrag, och att varje barn ska ha rätt till kulturupplevelser inom ramen för förskola och skola. Det senare sker idag bland annat inom ramen för satsningen Skapande skola – där själva syftet är att med statliga anslag verka för att fler elever ska få ta del av professionella kulturupplevelser i grundskolan. Allt detta konstateras i det av partistyrelsen antagna kulturpolitiska programmet från 2018. I samma program görs även gällande att vi vill att kulturen ska få en större roll i välfärden, samt att partiet bör verka för ett nytt stöd till kultur i arbetslivet samt att vi vill att de statliga institutionerna ska få ett tydligare uppdrag att förmedla kultur i hela landet, genom att till exempel öppna filialer, genomföra turnéer eller ta fram vandringsutställningar.

30 Den kommunala kulturskolan är en stolthet för vårt land. Där har många nu aktiva kulturskapare prövat sina vingar för första gången under vägledning av kompetenta och engagerade pedagoger. I partiprogrammet från 2013 står det att ”Musikskolor och kulturskolor ska vara tillgängliga för alla barn.” Det står också: ”Prioritera barns och ungas kultur i hela landet. Sociala och ekonomiska hinder för kulturella upplevelser ska motverkas. Utveckla kultur- och musikskolan och verka för att alla barn och unga ska få möjlighet att delta.” Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under innevarande mandatperiod både återinfört och stärkt det statliga kulturskolestödet som kan sökas av alla kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Stödet möjliggör för kulturskolorna att bredda sin verksamhet och att nå nya grupper.

40 Utredningen ”En inkluderande kulturskola på egen grund SOU 2016:69” konstaterar att ett

växande antal kommuner säger nej till att kulturskolsverksamhet sker under skoltid. Detta kan det finnas skäl att se över. Partistyrelsen instämmer i att det vore bra om kulturskolan i samverkan med grundskolan fick bedriva en del undervisning under skoldagen – under förutsättning att detta just sker i samverkan, samt att inga för närvarande okända hindrande omständigheter föreligger.

Frågan om att instifta en kulturskoleramslag får anses komplicerad. Den senaste statliga utredningen som såg över ärendet konstaterar att det dels vore ett ingrepp i den kommunala självstyrelsen, samt att ökad samverkan mellan stat, region och kommun i kombination med statliga stimulansbidrag kan ge kommunerna tillräckliga möjligheter i arbetet att åstadkomma ökad tillgänglighet och jämlikhet. På ett övergripande plan ställer sig partistyrelsen avisande till större förändringar i kulturskolans grundstruktur vad gäller organisering och finansiering men vill fortsätta arbeta för att sänka avgifterna och höja kvaliteten.

Alla elever i de obligatoriska skolformerna samt gymnasie- och gymnasiesärskolan ska enligt skollagen ha tillgång till skolbibliotek. Dock är tillgången till skolbibliotek långt ifrån likvärdig i vårt land. Skolbiblioteken blir för många barn och unga porten in till litteraturens fantastiska värld, och partistyrelsen instämmer i att det behövs ökad tydlighet kring vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta, samt att bemanningen av skolbiblioteken behöver stärkas med i huvudsak utbildade bibliotekarier. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit initiativ till en utredning av skolbiblioteken som belyser just dessa aspekter. Ett delbetänkande som föreslår åtgärder i denna riktning har presenterats i början av 2021.

Landets bibliotek fyller en viktig funktion inte minst vad gäller det läsfrämjande arbetet. Att ljud- och e-böckers popularitet ökar är i grunden positivt. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under innevarande mandatperiod genomfört satsningen Stärkta bibliotek som syftar till att ge landets bibliotek möjligheter att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet. Satsningen omfattar 150 miljoner kronor under 2021 och 75 miljoner kronor per år för 2022 och 2023. Vad gäller tillhandahållandet av e-böcker specifikt finns även ett behov av ökad samordning mellan kommuner.

Konst- och kulturskapares villkor är en viktig fråga inom kulturpolitiken. Partistyrelsen instämmer i att breda förändringar kan vara nödvändiga gällande de generella trygghetssystemens anpassning till konst- och kulturskapares villkor, vilket en statlig utredning för närvarande bland annat tittar på. Tillkomsten av scenkonstallianserna har varit positiv genom att de har ökat den ekonomiska och social tryggheten för många professionella konst- och kulturskapare. Partistyrelsens hållning är att alliansverksamheterna behöver breddas till fler områden, samt att antalet platser inom allianserna bör öka. En annan viktig åtgärd för att stärka konst- och kulturskapares trygghet är att öka antalet stipendier inom kulturområdet samt att se till att dessa blir sjukpenninggrundande. Partistyrelsen instämmer också i att vi behöver värna upphovsrätten och kulturutövares möjligheter att försörja sig.

Vi socialdemokrater vill utveckla och värna svensk film. Vi vill också värna biografverksamhet i hela landet. Vår ambition är också att det ska spelas in film i Sverige, såväl svensk film som utländsk. I och med detta väcks frågan om produktionsincitament, vilket är ett system med en produktionsrabatt på löner och inköp av varor och tjänster. Sverige är ett av få EU-länder som inte har det, vilket kan missgynna svensk filmindustri. Partistyrelsen anser att det finns anledning att se över formerna för stöd till svensk filmproduktion.

Sedan 2016 är det återigen fri entré till statliga museum. Frågan om att verka för att bredda den fria entrén till att även innefatta regionala och kommunala museer återkommer i diskussionen. Partistyrelsen instämmer i att det vore bra om utvecklingen gick i denna riktningen – men anser även fortsatt att det måste vara upp till respektive huvudman att i så fall fatta beslut kring detta. Partistyrelsen ställer sig positiv till förslagen om en nationell strategi för museernas respektive arkivens samlingars bevarande.

Arkiven utgör en mycket viktig del av Sveriges kulturarv. Genom att vårda och utveckla våra arkiv ser vi till att hålla kontakten med svunna tider och de tankar och idéer som präglat dessa. Arbetarrörelsens arkiv, ARAB, som bland mycket annat rymmer vårt partis historia, är en del av denna kulturarvsskatt. Partistyrelsen anser att dessa arkiv bör söka närmare samverkansformer med det svenska offentliga arkivväsendet.

Partistyrelsen sympatiserar med viljeriktningen i frågan om att upprätta ett minnesmonument för folkmordet i Srebrenica. Myndigheten Forum för levande historia har till uppdrag att belysa bland annat detta. Insatser har gjorts från myndighetens sida bland annat genom framtagande av pedagogiskt material. Frågan har också lyfts om att Socialdemokraterna bör arbeta för att inrätta ett museum med syfte att bevara och berätta historierna om övergreppen som skedde på Vipeholmsanstalten i Skåne under 1900-talets mitt. Dessa övergrepp var djupt tragiska, och den socialdemokratiska ledda regeringen har signalerat att initiativ till dialog i frågan är att vänta i närtid. Partistyrelsen anser dock att det i nuläget bör fokuseras på de befintliga statliga museerna snarare än på instiftandet av nya, då flera av de förstnämnda står inför utmaningar rörande sin nuvarande samlingsförvaltning.

Gällande den återkommande frågan om att inrätta av konstnärsfond – genom att ta ut en avgift liknande följerrätten på gamla konstverk där upphovsrätten slutat gälla och fördela anslagen till nu verksamma konstnärer – är partistyrelsen alltjämt av uppfattningen att detta inte är lösningen på resursbrist inom konstområdet. På ett principiellt plan ställer sig partistyrelsen också fortsatt tveksam till att införa en ny sorts punktskatt.

Att bevara och tillvarata fornlämningar är ett nationellt intresse. Idag åläggs i regel den som avser exploatera mark ansvaret att bekosta undersökning och utgrävning av eventuella fornminnen. Det är viktigt att exploatören tar reda på om den finns fornlämningar på platsen som planeras att användas, vilket Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna tillhandahåller viss information kring.

Det ska också påpekas att undantag finns – om fornlämningen inte förut varit känd så bekostas borttagandet av en sådan fornlämning av staten. Under vissa förutsättningar kan också bidrag fås i syfte att delfinansiera arkeologiska undersökningar. Med anledning av ovanstående anser partistyrelsen inte att någon åtgärd är prioriterad i dagsläget.

5

Syftet med den så kallade enprocentregeln är att göra plats för konsten i och med byggandet av offentliga miljöer. Partistyrelsen delat uppfattningen att regeln bör tillämpas i högre utsträckning, samt även tillämpas också vid markanvisning till och av privata byggherrar. Enligt Konstnärsnämndens rapport 1% för konstnärlig gestaltning av offentlig miljö (2020) har besluten att införa enprocentregeln ökat markant i Sveriges regioner och kommuner. 55 procent av regionerna och 41 procent av kommunerna tillämpar enprocentregeln då de bygger om, till eller nytt. Mot bakgrund av detta, samt att där också framöver föreligger ett övergripande behov av flexibilitet i dessa sammanhang, anser partistyrelsen att regeln inte bör göras till lag.

10

15 En fråga som lyfts är gällande Riksteatern Crea (fd. Riksteatern Tyst teater), som producerar teckenspråkig teater. I verksamhetens senaste riktlinjer fastläs att Riksteatern Crea ska arbeta såväl nationellt som internationellt med att utveckla en kvalitativ teckenspråkig scenkonst.

20

När en person avlider är det oftast dödsboet som står för begravningskostnaderna. Om den avlidnes tillgångar inte täcker begravningskostnaderna så kan ekonomiskt bistånd tillhandahållas från kommunen i syfte att bekosta en enkel men värdig begravning och dödsannons. I och med att detta skydds nät finns ser partistyrelsen för närvarande inga skäl att se över frågan.

25

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har drivit på för tuffare reglering av nätjättarna inom EU med det övergripande syftet att få på plats ett EU-gemensamt regelverk på ett område som idag är alldeles för oreglerat. Med det kommer vi också att stärka yttrandefriheten och mänskliga rättigheter på internet.

Partikongressen föreslås besluta:

30

att bifalla motionerna C229:22, C230:4, C230:22, C233:5, C234:5

C229:22 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för de kulturella och kreativa näringarna

35

C230:4 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att förskolan och grundskolan ges ett tydligt kulturuppdrag. Varje barn ska ha rätt till kulturupplevelser inom ramen för förskola och skola

C230:22 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för de kulturella och kreativa näringarna

40

C233:5 (Älvsbyns arbetarekommun) att grundskolans kulturuppdrag utvecklas och tydliggörs

C234:5 (Haparanda arbetarekommun) att grundskolans kulturuppdrag utvecklas och tydliggörs

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: C223:1, C226:3, C228:2, C229:1, C229:4, C229:5, C229:6, C229:8, C229:10, C229:11, C229:12, C229:13, C229:14, C229:15, C229:16, C229:17, C229:18, C229:19, C229:20, C229:25, C230:1, C230:6, C230:7, C230:8, C230:10, C230:12, C230:13, C230:14, C230:15, C230:16, C230:17, C230:18, 5 C230:19, C230:20, C230:23, C232:1, C232:3, C232:5, C233:1, C233:2, C233:3, C233:4, C234:1, C234:2, C234:3, C234:4, C235:1, C235:2, C236:1, C237:1, C241:4, C243:4, C244:1, C244:2, C246:1, C247:1, C250:1, C250:2, C250:3, C251:1, C251:2, C251:3, C254:2

- 10 C223:1 (Jämtlands läns partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att kulturskolan görs avgiftsfri i hela landet
- C226:3 (Jönköpings arbetarekommun - enskild) att det skapas sociala arbetskooperativ för exempelvis musiker och andra artister som drabbats hårt under pandemin
- C228:2 (Stockholms partidistrikt) att medlen fördelas på ett sätt som skapar incitament för långsiktiga satsningar på konsten i sagda kommun och inte straffar ut kommuner som redan satsat 15 mycket
- C229:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs och som analyserar rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommunerna. Utredningen bör även se över internationaliseringen- och digitaliserings inverkan 20 på media- och kulturens förutsättningar samt hur det internationella- och nordiska kulturutbytet kan främjas
- C229:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta, med syftet att stärka skolbiblioteken och öka likvärdigheten, samt att bemanningen av yrkesutbildade bibliotekariéer i skolbiblioteken stärks
- 25 C229:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa 2008 års reform ”Skapande skola” i syfte att införa reformen ”Kultur i Skolan”. Barn och unga ska möta och uppleva professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton. Reformen ska föranleda kontinuerlig organisation, arrangörsled och kontakt med det professionella kulturlivet
- C229:6 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att införa en 30 kulturskoleramslag som garanterar att kulturskoleverksamhet bedrivs i hela landet. Kulturskolan ska anses utgöra en frivillig skolform som garanterar utbildning i de konstnärliga ämnena på barns och ungas fritid. Socialdemokraterna verkar för att anslaget till kommunernas kulturskoleverksamhet ökar bland annat genom statens anslag till Kulturskolecentrum. Uppdrag om att verksamheten ska nå nya grupper tillförs
- 35 C229:8 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet genom att bland annat öka statens andel av kultursamverkansmodellen samt hur modellen ska främja det fria kulturlivets förutsättningar regionalt
- C229:10 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att initiativ tas för att 40 främja ny- och ombyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus, idrottshallar samt att lokaler för kultur-, idrotts- och föreningsliv kan erbjudas till låga hyror

- C229:11 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare tillgänglighetsuppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet
- C229:12 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas vid markanvisning till och av privata byggherrar. Socialdemokraterna verkar också för en aktiv arkitekturpolitik som främjar konst, design och gestaltade livsmiljöer tillgängligt för alla
- C229:13 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att filmproduktionsincitament införs i Sverige för att öka antalet filmproduktioner i Sverige
- C229:14 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stärka biografinfrastrukturen i hela landet
- C229:15 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fri-entréreformen utökas till regionala muséer och tar fram en strategi för samlingarnas bevarande. Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för att se över arkivens bevarande och samlingar
- C229:16 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom satsningar på kultur i arbetslivet
- C229:17 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en ny reform för kultur i vård och omsorg
- C229:18 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att den ekonomiska och sociala tryggheten stärks för kulturarbetare. Bland annat genom anpassningar av de generella trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga villkor som samhällets övriga yrkesgrupper, att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden samt att staten ökar antalet stipendier och gör dessa sjukpennings- och pensionsgrundande
- C229:19 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att konstutövare anställs på statliga, regionala och kommunala kulturscener och institutioner och fasar ut NPM- styrningen inom den offentliga sektorn
- C229:20 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att kulturskapares rätt till upphovsrätt förbättras samt att ersättningsnivåerna höjs
- C229:25 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för en återstartsinfrastruktur med fortsatta ekonomiska stöd, kompetensutveckling och främjandeinsatser till Sveriges kultursektor
- C230:1 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs, rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommuner. Utredningen ser även över de internationaliserings- och digitaliserings inverkan på media- och kulturens förutsättningar
- C230:6 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta, med syftet att stärka skolbiblioteken och öka likvärdigheten, samt att bemanningen av yrkesutbildade bibliotekarier i skolbiblioteken stärks
- C230:7 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa 2008 års

- reform ”Skapande skola” i syfte att återinföra reformen ”Kultur i Skolan”. Utfallet av ”Skapande skola” är avhängigt den enskilde lärarens kulturengagemang samt skolans resurser för planering och samarbete med kulturaktörer. Istället behövs en reform som bygger på att barnen ska möta och uppleva professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton. Reformen ska föranleda
- 5 en kontinuerlig organisation, arrangörsled och kontakt med det professionella kulturlivet
C230:8 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att införa en kulturskoleramslag som garanterar att kulturskoleverksamhet bedrivs i hela landet samt att kulturskolan anses utgöra en frivillig skolform som garanterar utbildning i de konstnärliga ämnena på barns och ungas fritid. Socialdemokraterna verkar för att anslaget till kommunernas
- 10 kulturskoleverksamhet genom Kulturskolerådet ska höjas och att detta villkoras till att bland annat nya grupper
C230:10 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet genom att bland annat öka statens andel av kultursamverkansmodellen
- 15 C230:12 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att politiska initiativ tas för att främja ny- och ombyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus, idrottshallar och lokaler för kultur-, idrotts- och föreningsliv till låga hyror
C230:13 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare uppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att
- 20 göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet
C230:14 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas vid markanvisning till och av privata byggherrar
C230:15 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att
- 25 filmproduktionsincitament införs i Sverige för att öka antalet filmproduktioner i Sverige samt arbetar för att stärka biografinfrastrukturen i hela landet
C230:16 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att fri-entréreformen utökas till regionala muséer och tar fram en strategi för samlingarnas bevarande. Socialdemokraterna verkar för att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom
- 30 satsningar på kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg
C230:17 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett nytt stöd för kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg
C230:18 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den ekonomiska och sociala tryggheten stärks för kulturarbetare. Bland annat genom anpassningar av de generella
- 35 trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga villkor som samhällets övriga yrkesgrupper, att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden samt att staten ökar antalet stipendier och gör dessa sjukpennings- och pensionsgrundande. Det bör inrättas en enhet med kompetens om kulturskapares villkor inom ramen för Försäkringskassan (Försäkringskassan Kultur Media), såsom Arbetsförmedlingen Kultur Media fungerade tidigare,
- 40 som förebild i detta syfte.
C230:19 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att konstutövare anställs på statliga, regionala och kommunala kulturscener och institutioner

- C230:20 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att så kallade ”kombinatörer” ges rätt till a-kassa, pension och sjukförsäkring
- C230:23 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att skapa en rättvisare spelplan för aktörerna på den digitala upphovsrättsmarknaden genom möjlighet till bättre villkor och ersättningar.
- 5 C232:1 (Karlstads arbetarekommun) att förskola, grundsärskola och grundskola får ett tydligt kulturuppdrag
- C232:3 (Karlstads arbetarekommun) att en ramlag ska finnas som garanterar avgiftsfria och lättillgänglig kulturskola i alla kommuner
- 10 C232:5 (Karlstads arbetarekommun) att en-procentsregeln blir lag för all offentlig byggverksamhet i såväl, statlig, regional som kommunal regi
- C233:1 (Älvsbyns arbetarekommun) att kulturskolan regleras i lag
- C233:2 (Älvsbyns arbetarekommun) att deltagande i kulturskolans verksamhet blir avgiftsfritt
- C233:3 (Älvsbyns arbetarekommun) att säkerställa en jämlik tillgång till kulturskolans verksamhet i hela landet
- 15 C233:4 (Älvsbyns arbetarekommun) att tillåta kulturskolan att i samverkan med grundskolan ha del av undervisning under skoldagen
- C234:1 (Haparanda arbetarekommun) att kulturskolan regleras i lag
- C234:2 (Haparanda arbetarekommun) att deltagande i Kulturskolans verksamhet blir avgiftsfritt
- 20 C234:3 (Haparanda arbetarekommun) att säkerställa en jämlik tillgång till Kulturskolans verksamhet
- C234:4 (Haparanda arbetarekommun) att tillåta kulturskolan att i samverkan med grundskolan ha del av undervisning under skoldagen
- C235:1 (Älmhults arbetarekommun) att kulturskolan ska ses som en del av det allmänna utbildningssystemet
- 25 C235:2 (Älmhults arbetarekommun) att staten tar ett ekonomiskt ansvar för kulturskolan
- C236:1 (Oskarshamns arbetarekommun) att Sverige ska resa ett nationellt minnesmonument för offren i folkmordet i Srebrenica och krigen på Balkan
- C237:1 (Kalmar läns partidistrikt) att Sverige ska resa ett nationellt minnesmonument för offren i folkmordet i Srebrenica och krigen på Balkan.
- 30 C241:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger ett särskilt anslag för digitalisering av samlingarna
- C243:4 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att staten ger ett särskilt anslag för digitalisering av samlingarna
- 35 C244:1 (Älvsbyns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en smartare och mer solidarisk finansiering av fornminnesutgrävningar
- C244:2 (Älvsbyns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att frågan utreds hur ett sånt system bäst ska utformas för att ge största möjliga nytta, både för tillväxt och utveckling och för fornminnesutgrävningar
- 40 C246:1 (Mariestads arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att kommunerna får statsbidrag för att öka tillgången till e-och ljudböcker

C247:1 (Örnsköldsviks arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna verkar för att inrätta ett museum med syfte att bevara och berätta historierna om övergreppen på Vipeholmanstalten
C250:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att tyst teater för döva behöver bli mer tillgängligt med större utbud

- 5 C250:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att satsa på världsturnéer
C250:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att tyst teater behöver fler teckenspråkstolkare
C251:1 (Malmö arbetarekommun - enskild) att satsa mer på tyst teater så att deras utbud blir fler
C251:2 (Malmö arbetarekommun - enskild) att tyst teatern satsar på världsturnéer
C251:3 (Malmö arbetarekommun - enskild) att tyst teater för döva blir mer tillgänglig för
10 hörselskadade genom att satsa mer på teckenspråkstolk
C254:2 (Skurups arbetarekommun) att partikongressen ställer sig bakom att göra kulturpolitiken till en strategiskt viktig del av socialdemokratisk politik inför valet 2022

att avslå motionerna C222:1, C224:1, C225:1, C225:2, C228:1, C231:1, C232:4, C232:6,

- 15 C241:1, C241:2, C241:3, C242:1, C242:2, C242:3, C243:1, C243:2, C243:3

C222:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att uppdra åt regeringen att låta utreda möjligheten till att utöka begravningsavgiften till att täcka kostnaden för kista och andra begravningskostnader i någon mån

- 20 C224:1 (Karlstads arbetarekommun) att partiet verkar för att öka det statliga stödet till kulturen med en miljard i permanent nivåhöjning
C225:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom principen att samtliga kultur- och museiverksamheter som har staten som huvudman finansieras utifrån likvärdiga principer
25 C225:2 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom principen att statliga kultur- och museiverksamheter som bedrivs av en statlig aktör vars huvudsyfte inte är bedriva kultur- och museiverksamhet finansieras med särskilda anslag
C228:1 (Stockholms partidistrikt) att Kulturrådet tilldelas riktade medel för kommuner och regioner att söka i syfte att kunna genomföra inventeringar av och få bättre kunskap om sina
30 konstsamlingar
C231:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för inrättandet av en konstnärskommitté i samma andemening som motionens beskrivning
C232:4 (Karlstads arbetarekommun) att de statliga bidragen riktas direkt till kulturskolan och utökas den statliga delen i den så kallade samverkansmodellen ökas
35 C232:6 (Karlstads arbetarekommun) att fri-entréreformen ska gälla även de regionala museerna och att staten kompenserar det ekonomiska bortfallet
C241:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna
C241:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också
40 räknar upp anslaget på motsvarande sätt
C241:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar

- C242:1 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna
- C242:2 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också räknar upp anslaget på motsvarande sätt
- 5 C242:3 (Solna arbetarekommun) att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar
- C243:1 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna
- C243:2 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också
- 10 räknar upp anslaget på motsvarande sätt
- C243:3 (Umeå arbetarekommun) att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar
- 15 Partistyrelsens utlåtande över motionerna A581:17, B10:1, B353:4, C227:1, C227:2, C229:9, C230:11, C238:1, C239:1, C239:2, C239:3, C240:1, C240:2, C240:3, C252:1, C252:2, C253:1, C254:1, C254:3

20 UC141 Civilsamhälle och folkbildning

Ett starkt och levande civilsamhälle är en förutsättning för demokratin – och därför bör dess samlade utveckling bejakas. På samma grund som civilsamhällets olika delar varit bidragande i uppbyggnaden av det moderna svenska samhället bör de ges goda förutsättningar att vara en del i

25 att driva utvecklingen även in i framtiden. Partistyrelsen anser att civilsamhällets självständighet, och dess rätt att organisera sig enligt de former som passar bäst, ska värnas.

Folkbildningen fungerar främjande på en rad områden, inte minst vad gäller bildningen och integrationen. Dess mer övergripande roll som möjliggörare av såväl kulturutövning som

30 kulturarrangemang bör inte heller förbises. Folkbildningen och dess organisering har den senaste tiden varit ett hett ämne för debatt. Partistyrelsen anser att det också fortsatt är viktigt att slå fast och värna folkbildningens, från staten, fria och oberoende ställning. Partistyrelsen anser också att folkbildningen fortsatt bör ges breda och långsiktiga möjligheter att utvecklas, med tillitsstyrning som norm. Folkbildningen själv är bäst lämpad att avgöra hur verksamheten ska bedrivas i syfte

35 att uppnå de mer övergripande kulturpolitiska målen. Liksom på alla andra politikområden är jämställdhetsarbetet en viktig del i detta. Att de statliga stöden till folkbildningen och civilsamhället även framgent villkoras med en ambitiös jämställdhetsambition för verksamheterna är viktigt.

40 Vi socialdemokrater vill se en stark och långsiktigt hållbar finansiering av civilsamhället och folkbildningen på kommunal, regional och nationell nivå. Under innevarande mandatperiod

har den socialdemokratiskt ledda regeringen skjutit till mer resurser till respektive område. Partistyrelsen anser emellertid – med hänvisning till ett liknande resonemang som gäller för kulturområdet i stort – att finansieringens former och fördelning inte ska regleras i detalj utan bör ske inom ramen för en samlad budgetprocess och med respekt för civilsamhällets självständighet.

5

Från flera håll lyfts frågor kring folkbildningsinsatser i specifika frågor, bland annat rörande demokrati och klimatomställning. Partistyrelsen instämmer i att detta är viktiga frågor – och ser följaktligen positivt på de goda möjligheter som finns att tillsammans förkovra sig i dessa ämnen såväl inom ramen för partiets studieverksamhet som inom den breda folkbildningsverksamheten.

10

Idrotten är Sverige största folkrörelse. Mer än tre miljoner svenskar är medlemmar i en idrottsförening. Detta är gynnsamt både för den enskilde samt för Sverige som nation – inte minst vad gäller frågan om folkhälsa. Det är också en styrka att inom samma rörelse kunna organisera såväl barn- och ungdomsverksamhet som motionsträning och elitidrott inom många olika idrotter. De svenska idrottsklubbarnas uppbyggnad kan liknas vid en pyramid, där barn-, ungdoms och motionsidrott utgör den breda basen och elitverksamheten toppen. Bredden är en förutsättning för eliten. Och eliten är i sin tur en stor inspiration för bredden. Partistyrelsen anser att detta i grunden är en välfungerande ordning.

20 **Partikongressen föreslås besluta:**

att bifalla motionerna B10:1

25 B10:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att i närsamhället stödja och skapa förutsättningar för föreningar och organisationer

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A581:17, B353:4, C227:1, C227:2, C229:9, C230:11, C239:1, C239:2, C239:3, C240:1, C240:2, C240:3, C252:1, C252:2, C253:1, C254:1, C254:3

30

A581:17 (Stockholms partidistrikt) att det civila samhället och folkrörelsernas roll i omställningen stärks

35 B353:4 (Örebro arbetarekommun) att partikongressen ger riksdagsgruppen, partistyrelsen och partiet i regeringsställning i uppdrag att kraftfullt stödja folkbildningen samt arbetet i folkrörelser och civilsamhället

C227:1 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att genomföra en bred folkbildningsinsats för en ordnad och demokratisk klimatomställning

C227:2 (Borlänge arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att ta fram någon form av ekonomiskt stöd för ex förlorad arbetsförtjänst så att alla som vill ska kunna delta

40 C229:9 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att stödet till

kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till

samlingslokalsföreningar, ökar. I större utsträckning ska främjandeorganisationernas arbete stödjas ekonomiskt

5 C230:11 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att stödet till kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till samlingslokalsföreningar ökar. I större utsträckning ska främjandeorganisationernas arbete stödjas ekonomiskt

C239:1 (Örebro arbetarekommun) att vi som politiskt parti väcker och driver frågan om hur elitnivån inom idrotten som omsätter miljardbelopp skall stå för sina egna kostnader

10 C239:2 (Örebro arbetarekommun) att vi som politiskt parti följer dessa frågor kopplat mot lagstiftningen om den kommunala kompetensen

C239:3 (Örebro arbetarekommun) att uppdra till våra företrädare att på SKR kongresser och i SKR styrelse följa frågan

C240:1 (Degerfors arbetarekommun) att vi som politiskt parti väcker och driver frågan om hur elitnivån inom idrotten som omsätter miljardbelopp skall stå för sina egna kostnader

15 C240:2 (Degerfors arbetarekommun) att vi som politiskt parti följer dessa frågor kopplat mot lagstiftningen om den kommunala kompetensen

C240:3 (Degerfors arbetarekommun) att uppdra till våra företrädare att på SKR kongresser och i SKR styrelse följa frågan

20 C252:1 (Östra Göinge arbetarekommun - enskild) att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett folkbildningsprojekt

C252:2 (Östra Göinge arbetarekommun - enskild) att detta folkbildningsprojekt ska ha som mål att initiera utbildning och debatt inom partiet när det gäller kommunernas strukturers, organisation och styrnings påverkan på demokratin

25 C253:1 (Uddevalla arbetarekommun) att Socialdemokraternas ska verka för att värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen på nationell, regional och lokal nivå

C254:1 (Skurups arbetarekommun) att partikongressen uttalar ett starkt stöd för folkbildningens självständighet och oberoende

30 C254:3 (Skurups arbetarekommun) att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att konkretisera kulturlyftet - en långsiktig kultur- och folkbildningssatsning med avstamp i valplattformen 2022

att avslå motionerna C238:1

35 C238:1 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att statliga bidrag baserade på antal medlemmar (till exempel idrottsrörelser, politiska rörelser eller samfund) eller närvarande vid olika aktiviteter (till exempel studieförbundens studiecirkelverksamhet), ska vara baserade på två delar; dels ett basbidrag baserat på antal individer (som tidigare), dels en integrationsbaserad del som tillsammans med basbidraget lever upp till de intentioner som framgår av motionen

40

Partistyrelsens utlåtande över motionerna C62:2, C229:2, C229:23, C229:24, C230:2, C230:3, C230:24, C230:25, C245:1, C248:1, C248:2, C248:3, C249:1, C255:1

5

UC142 Medier, presstöd, public service och sociala medier

10 Fria och oberoende medier utgör en del av demokratins fundament. Mediepolitiken har till syfte att stödja och säkra goda förutsättningar att verka i hela landet för en bred mångfald av högkvalitativa medier – vars verksamhet i sin tur är medborgarna och samhället till gagn. Medborgarperspektivet fortsätter att vara av central betydelse i formandet av den socialdemokratiska mediepolitiken. Vi Socialdemokrater vill värna om public service oberoende och ställning i ett demokratiskt samhälle.

15 Det finns idag två former av ekonomiskt stöd som nyhetsmedier kan söka: presstöd och mediestöd. Det senare inrättades av den socialdemokratiskt ledda regeringen under innevarande mandatperiod. Dessa ekonomiska stöd från staten finns för att främja en mångfald av nyhetsmedier både på en nationell och lokal nivå samt stärka närvaron av medier även i svagt bevakade områden i landet. Mediestödsdelen, som till skillnad från presstödet inte är ett rättighetsstöd, har under innevarande mandatperiod inte bara inrättats utan också höjts
20 beträffande anslag. Partistyrelsen instämmer i att mediepolitiken bör fortsätta i denna riktning. Medborgarna ska genom vår mediepolitik få god tillgång till nyheter, sport, debatt och kultur.

25 Partistyrelsen delar uppfattningen att public service-bolagen bör ha höga ambitioner krav när det kommer till att göra sitt material tillgängliga för människor med olika funktionsvariationer. Totalt ska SVT texta cirka 80 procent av allt som sänds enligt sändningstillståndet. Kravet är uppdelat på 100 procent för de program som är inspelade i förväg och 75 procent för de som är direktsända. Från och med den 16 december 2020 textar SVT enligt egen uppgift även alla lokala nyhetssändningar med hjälp av automatisk taligenkänning.

30 SVT:s webbaserade sändningsplattform SVT Play har gjort det möjligt för tittare över hela världen att ta del av mycket av SVT:s material. Dock går vissa program bara att se i Sverige på grund av rättighetsskäl. Undersökningar visar att användandet av olika playtjänster ökar i samtliga ålderskategorier, och att utvecklingen tycks fortsätta i samma riktning.

35 Vi vill arbeta vidare med frågan om ett upprättande av en så kallad evenemangslista i enlighet med tidigare kongressbeslut. Möjligheten för alla att se stora evenemang är viktig för idrotten på längre sikt.

40 Socialdemokraterna ser digitaliseringen av samhället som en möjlighet. Den närmast oändliga mängd samtal, diskussioner och möten som idag sker mellan människor online får oss samman

på ett sätt som vi bara kunde drömma om för några decennier sedan. Utvecklingen på det här området har i flera anseenden varit fantastisk, och tillika i stora stycken haft en vitaliserade effekt på demokratin. Samtidigt har digitaliseringen också baksidor; när var och en enkelt och snabbt kan publicera sig på internet finns inte längre ansvariga utgivare, redaktörer eller förläggare som tar ansvar för innehållet. Detta kan i sin tur kan ställa krav på nya regleringar och åtgärder. Partistyrelsen är av åsikten att digitaliseringens utveckling och dess påverkan på demokrati, samhälle och individ bör följas noga.

Partistyrelsen instämmer i att det behövs åtgärder för att stävja hatet, hoten och övergreppen som sker på nätet. Inom ramen för EU-samarbetet pågår ett arbete som syftar till att säkerställa att de allra största plattformsföretagen ska leva upp till högre krav på ansvar för innehåll, transparens och information till användarna. I vårt kulturpolitiska program från 2018, framgår också att socialdemokraterna vill ”Skärpa regler som gör det möjligt att utkräva ansvar och lagföra brott på nätet.” Partistyrelsen ställer sig dock tveksam till förslaget att ålägga de olika sociala medieplattformarna med ett traditionellt utgivaransvar. Med tanke på den mängd information som varje dag publiceras är detta närmast att betrakta som en omöjlighet.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna C229:24

C229:24 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokratin verkar för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: C229:2, C229:23, C230:2, C230:3, C230:24, C230:25, C245:1, C248:1, C248:2, C248:3, C249:1, C255:1

C229:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för ett nationellt regelverk som gäller för tillhandahållare onlineplattformar. Användare ska ges utökade möjligheter att kunna ta bort användargenererat innehåll som främjar hets mot folkgrupp, hat, fara för liv och hälsa samt utgör fara för demokratiska vals genomförande. Plattformarna ska ha skyldighet att vara transparenta med algoritmernas funktion

C229:23 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att de globala onlineplattformarna åläggs att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga regler och upprätthålla sig efter dessa

C230:2 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett nationellt regelverk som gäller för tillhandahållare av digitala sociala medier plattformar. Användare ska ges utökade möjligheter att kunna ta bort användargenererat innehåll som främjar hets mot folkgrupp, hat, fara för liv och hälsa samt utgör fara för demokratiska vals genomförande. Plattformarna ska ha skyldighet att vara transparenta med algoritmernas funktion

C230:3 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell myndighet utövar tillsyn, tillförsäkrar regelefterlevnad och som har mandat att utfärda sanktioner vid överträdelser

5 C230:24 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att de sociala nätverksplattformarna åläggs att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga regler och upprätthålla sig efter dessa

C230:25 (Eskilstuna arbetarekommun) att Socialdemokratin ska därtill verka för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet

10 C245:1 (Västerås arbetarekommun) att Socialdemokraterna tillsätter en nationell utredning kring sociala medier och dess påverkan på människan och samhället

C248:1 (Melleruds arbetarekommun) att den lokala nyhetsuppläsningen i SVT blir en försöksverksamhet i syfte att all nyhetsuppläsning ska kunna tillgodoses för alla med funktionsvariationer

15 C248:2 (Melleruds arbetarekommun) att uppdraget snarast ges till Public Service för att genomföras

C248:3 (Melleruds arbetarekommun) att även de lokala nyheterna i SVT ska kunna följas i realtid om du har någon form av funktionsnedsättning

20 C249:1 (Malmö arbetarekommun) att partiet genom Riksdagen verkar för att kostnadsfria public service-kanaler ska kunna ses i alla nordiska länder

C255:1 (Ystads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för en nationell och internationell reglering av sändningsrättigheter till stora sportevenemang så att dessa kan ses av en bred allmänhet

25 att avslå motionerna C62:2

C62:2 (Lunds arbetarekommun) att det utreds hur man även på andra sätt kan motverka spridningen av dessa teorier, till exempel genom att införa utgivaransvar för sociala medier

30

35

40

MOTION C1

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Alla barns och ungdomars rätt till god utbildning måste stärkas

Utdrag ur partiprogrammet, sid 32-33: ”Socialdemokratin vill skapa ett verkligt kunskapssamhälle, byggt på både bildning och utbildning, öppet och tillgängligt för alla på likvärdiga villkor. För detta krävs en politik som binder samman kravet på en god skola för alla och ett livslångt lärande med strävan att göra alla delaktiga i kulturlivet.”

.....”Hög kvalitet är det grundläggande kravet på all utbildning.”.....

”Alla har i dag samma rätt till utbildning, men de verkliga möjligheterna är alltjämt socialt bundna. Därför måste höga krav ställas på hela utbildningssektorn att verka för att de sociala och könsbundna mönstren bryts”.....

”Det fria skolvalet ger eleverna möjlighet att välja mellan skolor med olika inriktningar. Denna möjlighet är avsedd att understryka rätten för var och en att utveckla sina intressen och talanger, planera sitt liv och att forma sin tillvaro efter egna önsknings. Men det fria skolvalet förstärker segregationen och ökar klyftan mellan resursstarka och resurssvaga elever. Detta måste motverkas genom att samhällets resurser fördelas så att alla elever ges lika möjlighet till kunskap och personlig utveckling.

Förutsättningarna och möjligheterna för alla ungdomar att få en god utbildning skiftar starkt mellan olika skolor. Ett stort problem är privatiseringen och vinstintressena hos privata aktörer som innebär att många elever inte får det stöd som de behöver. Samhällets inflytande och beslutanderätt över skolverksamheten måste stärkas betydligt för att elevernas förutsättningar till likvärdig utbildning ska bli möjlig.

I det sammanhanget är det också viktigt att uppmärksamma behovet av arbetskraft för skolorna i praktiska yrken inom industrin, byggande, olika former av hantverk m m

Partistyrelsen bör utarbeta en tydlig och konkret strategi för att nå målet i partiprogrammet om ”en god skola för alla”. Man bör utifrån detta också driva en opinion om alla barns och ungdomars rätt till en likvärdig utbildning.

Partikongressen föreslås besluta:

- C1:1 att en tydlig och konkret strategi utarbetas i syfte för att nå målet i partiprogrammet om ”en god skola för alla”
- C1:2 att bedriva en opinionsbildning kring de insatser och åtgärder som är nödvändiga för att nå målet

Gunnar Jönsson Ronny Hansson Annika Brodin Kerstin Vikner Per Olsson Mats Nilsson Tord Persson Anders Almgren
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C2

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Alla skolor oavsett ägare ska omfattas av offentlighetsprincipen.

Uppgifter om elevers resultat och lärares behörighet vid enskilda friskolor ska betraktas som affärshemligheter, enligt en vägledande dom i Kammarrätten. Det kan användas av konkurrerande skolor och har därför sedan tolkats som att hela skolenhetsregistret måste hållas hemligt. De nya hårt kritiserade reglerna om skolsekretess visar på behovet av förändrad lagstiftning. Alla skolor oavsett ägare ska omfattas av offentlighetsprincipen. Dessvärre har Socialdemokraterna inte majoritet för detta i riksdagen nu. De borgerliga partierna sätter affärshemligheter för friskolorna högre än barnen och föräldrarnas rätt att få information om skolorna.

Partikongressen föreslås besluta:

C2:1 att alla skolor oavsett ägare ska omfattas av offentlighetsprincipen

Eva-Lena Gustavsson

Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C3

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Anonym bedömning i skolan

2016 skapades rubriker när tre femtonåriga ungdomar på Häggviksskolan norr om Stockholm lämnade in exakt samma skrivuppgift i svenska – men fick tre helt olika betyg. En av eleverna fick ett B, en fick ett C och den tredje fick bara ett D (till saken hör att de två sistnämnda eleverna bedömdes av samma lärare).

Många vuxna förvånades säkerligen av att identiska prestationer kan leda till så olika betyg. Men för många av oss som faktiskt går i skolan var resultatet av de femtonåriga elevernas experiment knappast någon stor överraskning. Lärare är bara människor. Precis som för alla andra människor kan en lärares omdöme påverkas omedvetet av fördomar och av vilket intryck en viss person ger. Med andra ord är det inte konstigt att annat än kunskaper och förmågor ibland avgör vilken bokstav som hamnar under bedömningsmatrisen när en lärare har betygsatt en elevs uppgift.

Vi lever i en tid då det, på gott och ont, är enklare än någonsin att vara anonym. Anledningen till detta stavas, såklart, digitaliseringen. Det finns idag en rad smidiga digitala lösningar för att skapa en ordning där lärare bedömer elevers prov eller uppsatser utan att veta vilken elev som ligger bakom prestationen. Det går såklart även att skapa en sådan ordning helt analogt, med samma procedur som används på våra högskolor och universitet.

Ökad användning av anonym provrättning i skolan skulle kunna motverka att irrelevanta faktorer vägs in i bedömning av uppgifter och på så sätt skapa ett mer rättvist betygsättande.

Partikongressen föreslår besluta:

C3:1 att Socialdemokraterna verkar för utökat tillämpande av anonymisering vid bedömning av betygsgrundande uppgifter och prov i grundskolan samt gymnasiet

Sebastian Rasmusson och Rawan Al Saidi

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C4

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Anonyma prov på gymnasiet

Man talar hela tiden om hur alla elever ska bedömas lika, att det inte spelar någon roll om det är en kille eller tjej, en elev som har bra relation med läraren, kontra en elev som inte har lika bra relation med läraren. Men i praktiken har det gång på gång visat sig annorlunda. Det sker både medvetet, men också omedvetet att läraren sätter högre eller lägre betyg på vissa elever, inte på grund av deras faktiska prestation, utan på grund av relationen mellan elev och lärare.

Ett betyg som sätts fel kan bli avgörande för hur en elevs framtid kommer se ut, det kan leda till att denne inte kommer in på linjen den sökt, eller måste läsa om en hel kurs för att hen precis blev underkänd. Konsekvenserna kan bli förödande för individen och jag tycker därför inte man bör chansa. Anonyma prov är en mycket liten investering som kan ge betydande resultat.

Anonyma prov används redan på en del universitet som till exempel Linnéuniversitetet i Kalmar. Fördelen är att det skapar en trygghet för både elever och lärare. Eleverna kan vara trygga med att endast deras prestation bedöms och lärare kan känna sig lättade över att deras värderingar inte leder till felbedömning.

Partikongressen föreslås besluta:

C4:1 att Socialdemokraterna verkar för att anonyma prov blir normerande i svenska skolor

Arved Lenz och Lisa Larsson

Växjö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C5

SOTENÄS ARBETAREKOMMUN

Arbetsrörelsen historia i skolböckerna

Arbetsrörelsens historia lyfts tyvärr inte i svenska skolans historieböcker idag. Det svenska arbetarrörelsens historia är oerhört viktigt för våra ungdomar att lära sig för att förstå varför det var så viktigt att organisera sig, reformera och bygga ett samhälle där alla har samma förutsättningar oavsett vart man kommer ifrån. Att människor kunde bli dödade av facklig kamp är också något som få ungdomar vet om idag. Något som ofta glöms bort är kvinnorna i arbetarhistorien som i sin kamp för ett jämställt samhälle gjort enormt mycket.

Partikongressen föreslås besluta:

C5:1 att arbetarrörelsens historia ska läggas in i svenska skolböckerna

C5:2 att även kvinnorna får ta plats i svenska historieböckerna

C5:3 att eleverna får en gedigen kunskap om arbetarrörelsen och den svenska modellen i skolan

C5:4 att arbetarklassens liv och vardag skildras i slutet på 1800-talet till början på 1900-talet

Therése Mancini

Sotenäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C6

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Att införa kommunal vetorätt mot etablering av friskolor

Idag är det Skolinspektionen som beslutar om en friskola ska få etablera sig i en kommun eller inte. Kommunen har rätt att yttra sig men inte mer.

Det är inte ovanligt att friskolor vill etablera sig på platser där det egentligen inte finns något behov av fler skolplatser. Etableringen av en friskola i en kommun där det inte finns något behov av fler skolplatser leder endast till att elevpengen fördelas till fler enheter, vilket leder till

försämrad ekonomi för de kommunala skolorna. Detta då dessa ofta har långa hyreskontrakt, det försvinner en eller två elever per klass vilket inte leder till att organisationen kan minska. Det finns också en risk för ökad segregering bland eleverna i kommunen.

Det finns kommuner där fristående skolor kan bidra med att lösa ett platsproblem, men det är inte fallet överallt. Oavsett borde kommunen ha rätt att lägga in ett veto mot nya skoletableringar.

Partikongressen föreslår besluta:

C6:1 att kommunerna får vetorätt vad gäller nyetablering av friskolor

Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C7

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Att säkra pedagogisk kompetens hos privata skolhuvudmän

De privata skolbolagens styrelser består idag av ekonomer istället för pedagoger. Detta ger en grogrund för en skolmarknad där strävan efter ekonomisk maximering präglar verksamhetens mål och organisering. Med krav på pedagogisk kompetens hos skolornas huvudmän skulle elevernas kunskapsutveckling prioriteras framför ekonomisk vinst.

En rimlig sammansättning av styrelsen hos en privat skolhuvudman vore att den till större delen bestod av personer med lärarlegitimation och rektorsutbildning och att ekonomisk, organisatorisk eller annan specialkompetens ses som ett komplement. Det är rimligt att ett samhälle kan ställa sådana kompetenskrav på så viktiga institutioner.

Sveriges största privata skolkoncern Academedia har förutom sina två arbetstagarledamöter ingen person med pedagogisk utbildning i sin styrelse. Samtliga sju ordinarie ledamöter är ekonomer eller styrelseproffs. Kunskapsskolan är grundad av en reklamare och ägs av honom och hans familj. Jensen Educations ledning består enbart av civilekonomer. En av sju ordinarie styrelseledamöter för Internationella Engelska Skolan har lärar- och rektorsutbildning medan fyra av dem har examen inom ekonomi. Ordföranden för Friskolornas Riksförbund är jurist med erfarenhet av styrelsearbete inom taxi- och IT-sektorn.

Sammantaget är de amatörer inom skolområdet som inte kan beskriva hur det är att ha klassrummet som arbetsplats. Ingen av dem har vare sig den utbildning eller erfarenhet som är central för den verksamhet de bedriver. Alla har rätt att avgöra om tioåringar bör få betyg. Ingen av dem kan röstas bort.

Utgångspunkten att skolor är företag är fel. Skolor är samhällsinstitutioner. Att styrelsen för ett skolföretag över huvud taget kan komma till slutsatsen att elevernas utveckling har nått sin maximala potential och att det finns pengar över till en vinstutdelning som inte baseras på investerat kapital, beror på att styrelserna till största delen består av ekonomer och professionella investerare.

Partikongressen föreslår besluta:

C7:1 att partiet verkar för kvotering av styrelseledamöterna i privata vinstdrivande skolföretag så att flertalet av dem har pedagogisk kompetens såsom lärar- eller rektorsutbildning

Rasmus Wadsten

Eslövs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C8

GÖTEBORGSOMRÅDETS PARTIDISTRIKT

Avgiftsfri grundskola på riktigt

Enligt skolinspektionen så skall den svenska skolan vara helt avgiftsfri men små obetydliga kostnader tillåts mer eller mindre. Exakt vad eller hur stor en liten obetydlig kostnad kan vara är inte vidare beskrivet. Själva undervisningen skall vara avgiftsfri men enligt skolinspektionens rekommendationer får enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleven/målsmannen förekomma. Debatten om den avgiftsfria skolan hamnar ofta snett. Många gånger kommer den allmänna debatten att präglas av fördomar och förakt mot de som har det svårt i stället för att ta utgångspunkt i omsorgen om de barn som lever i de familjer som har det ekonomiskt svårast.

Skolan ska vara en plats där familjens ekonomiska status får så lite påverkan som möjligt och enligt barnkonventionen får inget barn diskrimineras på grund av socialt ursprung eller egendom. Föreningen Majblomman är också drivande i frågan och har tagit fram olika rapporter och skrivelser i ämnet

Rädda Barnens barnfattighedsrapport från 2018 visar att barnfattigheten i landet minskar men trots det lever 186 000 barn fortfarande i ekonomisk utsatthet. Barn som lever med en ensamstående förälder eller har utländsk bakgrund löper avsevärt större risk att drabbas av ekonomisk utsatthet än andra barn i Sverige. Avståndet mellan barn tillhörande dessa grupper och de barn som har en bättre levnadsstandard har ökat och därmed ökar risk för utanförskap.

Utbildningen i kommunens grundskolor skall vara avgiftsfri. Alla aktiviteter som sker på skoltid och har koppling till skolans uppdrag ska ske utan kostnad (10kap, 10§ i skollagen).

Alla former av verksamheter i skolan såsom studiebesök, utflykter, lägerskolor samt aktiviteter i anslutning till friluftsdagar eller motsvarande ska finansieras av kommunala medel, genom projektmedel eller annan finansiering. Kostnaderna får inte belasta eleverna. Insamling av pengar till klasskassor där föräldrar betalar och som sedan används till aktiviteter i skolverksamheten ska inte förekomma.

Partikongressen föreslår besluta:

C8:1 att den obligatoriska skolan skall vara helt kostnadsfri. Inga avgifter skall få tas ut och inga medel samlas in. All verksamhet skall betalas av de medel som skolan får i sitt anslag.

Göteborgsområdets partidistrikts styrelse

Göteborgsområdets partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C9

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Avskaffa det fria skolvalet

Det fria skolvalet infördes 1992 och öppnade upp för det kapitalistiska systemets intåg i välfärden. Det fria skolvalet har lett till skolsegregation i den svenska skola.

På grund av att elever och deras vårdnadshavare själva kan välja skola har klasskillnader ökat mellan olika socioekonomiska grupper. Kvaliteten i skolan har sjunkit till följd av det privata aktörerna oseriösa marknadsföring. Privata aktörer lockar elever med datorer vilket gör att till exempel lärartätheten sjunker då skolor får mindre resurser till att anställa lärare.

Det fria skolvalet leder också till betygsinflation då olika skolor konkurrerar om eleverna.

Partikongressen föreslår besluta:

C9:1 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa det fria skolvalet

C9:2 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

Tony Nisson

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C10

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Avskaffa skolpengen

Grunden för vinstjakten i våra skolor är skolpengen, vilken gör att vinstdrivande, idéburna och offentliga skolor måste främja och jaga för att behålla lönsamma elever. Elever efter behov och förmåga sätts på efterkälken.

Partikongressen föreslås besluta:

C10:1 att partiet verkar för att skolpengen avskaffas

C10:2 att ett nytt ersättningssystem som utgår från faktiska kostnader och driver jämlikhet hellre än att motverka den, tas fram

Jan Svärd. Sentrums S-förening har skickat motionen som egen. /Börje Viberg, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C11

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Avveckling av det fria skolvalet

Efter att det fria skolvalet infördes har det påverkat samhället på flera sätt. För det första så utarmar det landsbygden. När en del föräldrar tycker det förenklar för dem att ta med sig barnen till en förskola/skola närmare deras arbete påverkar det samhället där de bor. När allt fler flyttar sina barn blir det så få kvar att det är svårt att hålla skolorna på landsbygden igång.

En följd av det är också att barnen på landsbygden inte får den naturliga mötesplatsen. Många har inte lekkamrater när de är hemma, eftersom de inte känner varandra.

Det andra problemet med det fria skolvalet är den ökade segregeringen. Det vanligaste är ju att högutbildade föräldrar är mer aktiva i skolvalet och då blir de som inte gör ett aktivt val kvar på de skolor som har sämre rykte och/eller resultat.

Partikongressen föreslås besluta:

C11:1 att Socialdemokraterna arbetar för att det fria skolvalet skall avvecklas

Tingstäde Stenkyrka S-förening

Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C12

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Barns trygghet och stöd i skolan

Den psykiska ohälsan eskalerar i samhället, i alla åldrar. Det är alarmerande att den psykiska ohälsan ökar i väldigt unga åldrar. Faktorerna bakom ohälsan är många men kuratorer påtalar att pressen i skolan är en viktig faktor. Betygshets, prestationskrav, dålig arbetsmiljö, mobbning, utanförskap och ojämlika villkor är inte en trygg grund att utgå från. Snarare en ond spiral.

Vi måste göra allt för att barn ska ha en miljö i skolan som ger dem de allra bästa förutsättningarna och redskapen för att växa upp till trygga individer som kan delta i samhället. Men för att göra det behövs det insatser på flera håll.

Mer personal, bredare kompetens, mer stöd

Öka andelen vuxna i skolan, det behövs fler roller än lärare i skolan. Fritidspedagoger, kuratorer och kulturtolkare är bara ett axplock av de roller som kan bidra till en bättre arbetsmiljö, öka det förebyggande och stödjande arbetet och stötta eleverna i deras vardag.

Stressen lärare upplever kan även den minska om deras roll blir mer renodlad.

Ökade möjligheter behövs för att få stöd i skolarbetet vid behov. Till exempel för att hinna ikapp med läxorna, läxläsning eller möjlighet till extralektion i ett särskilt ämne för att komma ikapp. Det kan också finnas bättre chanser för elever att klara skolan om läxor görs på skoltid/i skolan.

Det behövs ett intensivare och snabbare samarbete på skolan med föräldrarna till barn som behöver stöd och intensivare och snabbare beslut från huvudman i olika former av stöd. Skollagen är tydlig men fortfarande krävs det på flera håll i landet en diagnos för att få stöd i skolan och stödet sätts ofta in för sent. Det finns barn som klarar skolan, inte har en diagnos men som har skörhet i form av till exempel sociala svårigheter eller sjukdomar. Alla barn behöver fångas upp och få stöd.

Huvudmän behöver få nationella resurser och riktlinjer för de barn som på olika sätt har stora problem med att vara i skolan/ i skolarbetet. Detta för att kunna hitta en lösning som möjliggör skolgång och tidigt kommer åt så kallade "hemmasittare".

Betygen är en ständigt återkommande diskussionspunkt för alla partier. Betyg i fjärde klass är ett förslag som kan vara kontraproduktivt; barn ska känna lust och vilja att lära för livet och ska inte fokusera på att bli betygsatta vid en allt för tidig ålder.

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening i Västerås föreslår

Partikongressen föreslås besluta:

- C12:1 att Socialdemokraterna arbetar för att tillsätta resurser för fler yrkesroller och vuxna i skola och förskola med fokus på att förebygga och med olika kompetens – för att kunna fullgöra ambitionen med denna motion
- C12:2 att Socialdemokraterna verkar för fler kuratorer i skolan
- C12:3 att Socialdemokraterna verkar för att varje skola ska ha elevhälsoteam där också psykisk ohälsa ingår
- C12:4 att Socialdemokraterna arbetar för att skapa generella riktlinjer för skolor för att elever får rätt stöd med läxor eller att komma ifatt i skolan
- C12:5 att Socialdemokraterna arbetar för att få till en utredning gällande hur skollagen efterlevs för elever med behov av särskilt stöd
- C12:6 att Socialdemokraterna verkar för betyg från tidigast klass 7
- C12:7 att Socialdemokraterna arbetar för att utreda och ta fram en långsiktig strategi för alla barns trygghet och stöd i skolan

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C13

FALUN ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

1. De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
2. De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
3. De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringsskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha

presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet. Dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- C13:1 att i ett första steg utreda hur den subjektiva godkänthetsgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C13:2 att se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C13:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri

Fredrik Persson, Daniel Reuithé
Falun arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C14

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

1. De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
2. De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
3. De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta

stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på

gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringsskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals

andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Partikongressen föreslår besluta:

- C14:1 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänt gränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C14:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C14:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri.

Aqba Ar Rawi

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C15

ÄLVSBYNS ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

- De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
- De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
- De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomi och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha

presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- C15:1 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningsgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C15:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C15:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri

Anna Lundberg

Älvsbyns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C16

HUDIKSVALLS ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

1. De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
2. De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
3. De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av

omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga

betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Därför yrkar jag

Partikongressen föreslår besluta:

- C16:1 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningsgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C16:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C16:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri

Jim Svensk Larm

Hudiksvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C17

HAPARANDA ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

1. De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
2. De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
3. De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringsskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Partikongressen föreslås besluta:

- C17:1 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthöjningen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör
- C17:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C17:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri

Per Eriksson

Haparanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C18

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

1. De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
2. De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
3. De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen

då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart

effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet.

Därför yrkar vi att kongressen beslutar

Partikongressen föreslår besluta:

C18:1 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthetsgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör

C18:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola

C18:3 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri

Fredrik Stenberg, Klemensnäs-Ursvikens S-förening
Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C19

KALIX ARBETAREKOMMUN

Bedömning och kvalitetsmått utan betyg

Betyg är en omstridd företeelse i skolan. Förespråkarna brukar hävda att de ger tydlighet i återkopplingen till elever, att de skapar motivation och att de är en garant för att elevens lärande och behov av stöd blir synligt. Motståndarna brukar istället hävda att de skapar stress, att de är orättvisa och att de gör så att elever lär för provet istället för livet.

Hur vi än väljer att se på det är det ett oomtvistligt faktum att betygen i sin nuvarande form, i det nuvarande systemet, används i tre syften:

- De används för att ge återkoppling till eleven om hur det går i skolarbetet.
- De används för att rangordna elever i urvalet till nästa nivå i utbildningskedjan.
- De används för att jämföra skolor med varandra.

Vårt betygssystem är utformat för att uppfylla det första syftet, men används för alla de ovannämnda.

Återkoppling till eleven kan rymma miljoner nyanser, bör syfta framåt och leda till ökad motivation.

Ett betyg innebär alltid en summering av vad eleven hittills har presterat. Bokstaven (eller siffran) ger ingen som helst vägledning om vad eleven bör göra nästa gång samma förmåga ska tränas eller liknande kunskaper ska inhämtas. Summeringen innebär också att olika förmågor som ingår i samma ämne vägs ihop till ett betyg. Därmed förloras både nyanser och framåtsyftning om återkopplingen till eleven bygger på ett betyg. Återkoppling med ord rymmer istället miljoner nyanser och kan utformas för att ge eleven vägledning om vad som ska göras nästa gång. Forskning stödjer också att återkoppling med ord istället för med poäng eller bokstav leder till mer lärande.

Att återkoppla med ett betyg leder inte heller till ökad motivation hos eleven. Den som har svårt för ett visst ämne i skolan får sin svaghet bekräftad genom ett underkänt betyg. Stigmat som det innebär riskerar att leda till försvagad självkänsla och uppgivenhet snarare än ökad motivation. Den som får ett högt betyg blir så klart glad över det ett kortare tag men det finns inget som antyder att det ger några varaktiga effekter på motivationen. Motivationsforskning visar att det som gynnar motivation när det kommer till att använda kognitiva färdigheter snarare handlar om upplevelse av mening, av upplevelsen att göra framsteg och upplevelsen av delaktighet. Att sätta stämpeln duglig eller oduglig, bra eller dålig, F, E eller A på någons arbete kommer inte att leda till ökad motivation. Det leder snarare till stress, press och ökad ohälsa.

Skulle det ändå vara så att elever (och lärare) låter sitt arbete, sin motivation, vägledas av betygen då skjuter också undervisningen bredvid målet. Syftet med skolan är att förvärva kunskaper, färdigheter och förmågor som kan bära en genom livet – inte att få en bokstav på ett papper.

Återkopplingen som betyg erbjuder blir varken objektiv, tydlig eller rättvis. Så länge betygssättningen, som den är i dagens system, är målrelaterad och decentraliserad kommer den enskilda lärarens subjektiva tolkning av begrepp, nivåer och kunskapskvaliteter att avgöra betygssättningen så att den aldrig kan bli likvärdig eller rättvis mellan olika regioner, skolor eller lärare. På ytan är ett betyg tydligt men vilka förmågor eller kunskaper som döljer sig bakom bokstaven kommer inte till uttryck eftersom betyget i sig innebär en summering av fler olika förmågor och kunskaper som dessutom är komplext sammansatta.

Det måste ske ett urval till nästa nivå i utbildningskedjan men utslagningen måste upphöra.

När ett program på gymnasiet eller ett program eller en kurs på högskolan har fler sökande än platser måste ett urval ske. Det finns utbildningar som använder andra metoder än betyg som urvalsgrund. Det finns estetiska utbildningar som använder färdighetstester eller arbetsprover och det finns polisutbildningen som använder lämplighetsprov av både fysisk och psykologisk karaktär som två tydliga exempel. På andra håll i världen förekommer det att studentexamen eller resultatet på liknande tester används för att göra urvalet.

Betyg reproducerar klassmönster. Det vill säga den som vuxit upp i ett hem med stark studietradition får med större sannolikhet höga betyg än den som vuxit upp i ett hem med svag studietradition. Den som är född i Sverige och har svenska som modersmål får sannolikt högre betyg än den som är född utomlands och har svenska som andraspråk. Skolan har till uppdrag att utjämna dessa olika livsförutsättningar. Att kompensera för dessa skillnader är en grundbult i det svenska skolsystemet och en avgörande orsak till att grundläggande utbildning är både en plikt och en rätt för varje medborgare. Att göra det möjligt för arbetarklassens barn att utbilda sig är även en viktig anledning till att högskolesektorn har fått ett specifikt uppdrag att arbeta med vad som kallas för breddad rekrytering. Även om betyg som urvalsmetod reproducerar klassmönster verkar andra urvalsgrunder göra det i ännu högre grad. Intervjuer för att avdöma lämplighet eller tester för att bedöma kapacitet att klara av utbildningen verkar i ännu högre grad gynna dem som vuxit upp i hem med stark socioekonomi. Därför är det inte nödvändigtvis så att dessa är bättre urvalsredskap än betygen.

Men med det nuvarande systemets ”hårda gräns” för godkänt och de nuvarande reglerna för behörighet till gymnasieskolan slås 15-20 % av varje årskull ut från vidare studier direkt efter årskurs nio. De blir helt enkelt inte behöriga att läsa vidare på ett nationellt program på gymnasieskolan. Det får stora negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Gymnasieutbildning är en vattendelare på svensk arbetsmarknad. Om betygs- och urvalssystemen försenar eller rent av omöjliggör inträdet på gymnasieutbildningen försenas eller rent av omöjliggörs också den enskildes inträde på arbetsmarknaden. För den enskilde får det såklart effekter på självkänslan men också på den framtida privatekonomin och möjligheten att nå sina bästa stämningars längtan. För samhället går humankapital förlorat vilket leder till lägre produktivitet och högre kostnader, t ex genom fler studieår eller, på sikt, ersättning från socialförsäkringen.

Vi behöver kunna jämföra skolor med varandra men betygsresultat är ett otillräckligt mått på en skolas kvalitet.

Det svenska skolsystemet har blivit en marknad. Det har lett till avarter som koncerndrift med vinstintresse, marknadsföringsskandaler, segregation och betygsinflation. Dessa måste vi komma till rätta med. Men skolvalet är förmodligen här för att stanna. Så länge skolvalet finns behöver skolor kunna jämföras med varandra. Att kunna jämföra skolors kvalitet kan också vara viktigt för att styra tillsyn, stöd och resurser utifrån behov.

Men kvalitet i skolan låter sig inte enkelt mätas i ett genomsnittligt meritvärde eller en andel elever med godkänt i alla ämnen.

För det första fungerar betygen som en valuta på den marknad skolan har blivit, en valuta som varje skolhuvudman med personal kan sätta värdet för. Det finns t ex skolor där alla elever i en årskull har fått betyget A i ämnet bild. Det är osannolikt att alla elever i en årskurs skulle ha presterat så att den bedömningen skulle hålla för en granskning. Det finns ett ständigt tryck uppåt eftersom betygen är ett konkurrensmedel på skolmarknaden.

De flesta kommuner har målet för sin skolverksamhet att meritvärdet ska öka varje år. Det är vällovligt såklart. Syftet är att kunskaperna som eleverna har när de lämnar årskurs nio varje år ska öka. Men en sådan styrning kommer att ge en inflation.

Dessutom hänger ju den givna fråga där i luften: vad är kvalitet i skolan? Att elever lär sig att umgås med varandra, visa varandra respekt, skapa en miljö där alla trivs, där alla upplever mening och delaktighet dessa kvalitetsfaktorer låter sig inte fångas i ett meritvärde. Att en skolenhet har ett fungerande arbete för att skapa en hälsofrämjande miljö, arbetar med daglig rörelse eller använder demokratiska arbetsformer låter sig inte fångas i en procentandel av elever med E i alla ämnen. Att elever nått avancerade kunskaper i vissa delar men i andra knappt fått träna alls framgår inte av att en viss andel av eleverna nått gymnasiebehörighet.

Betygsresultat är trubbiga. Redan i ett ämne för en individ innebär betyget en summering och en subjektiv bedömning. Att väga ihop den subjektiva summeringen med 16 andra subjektiva summeringar ger inte ett skarpare mått. Om sen denna summering vägs ihop med hundratals andra likadana summeringar till ett genomsnittligt meritvärde för skolenheten säger de till slut nästan ingenting om en skolas kvalitet, i alla fall ingenting annat om verksamheten än hur höga betyg lärarna på enheten sätter i jämförelse med andra. Vad en elev kan förvänta sig av en vanlig skoldag eller vilken kvalitet utbildningen håller går inte att avgöra genom att titta på betygsresultaten.

Betygen fyller tre funktioner som skolsystemet och eleverna inte klarar sig utan. Återkoppling, urval och jämförelser kommer att behövas också framöver. Men betygen är ett dåligt instrument för alla tre syftena. Låt oss i stället finna på andra sätt som kan stärka elevernas motivation, bidra till rättvisa urval som möjliggör social mobilitet och skapa bättre jämförelser av skolors kvalitet

Partikongressen föreslås besluta:

- C19:1 att utreda hur bedömningssystemet och kunskapsuppföljningen kan reformeras så att den svenska skolan på sikt kan bli betygsfri
- C19:2 att i ett vidare steg se över betygssystemet så att betyg endast ges vid avslutningen av grundskolan eller motsvarande och efter genomgången gymnasieskola
- C19:3 att i ett första steg utreda hur den hårda godkänthetsgränsen kan avskaffas och behörighetsreglerna till gymnasieskolan reformeras så att utslagningen upphör

Viktoria Wikström

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C20

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Behovspröva skolpengen

Sverige är det enda landet i världen där skolor ingår på en marknad där det övergripande målet är att göra en ekonomisk vinst. Vi används utomlands som ett dåligt exempel då det varken blivit billigare eller bättre kvalitet sedan friskolereformen infördes 1992. Undersökningar visar att friskolor är generösare med att utdela högre betyg trots att elevernas kunskap inte är högre än på en kommunal skola. Vinsterna i välfärden är ett problem.

När en kommun renoverar sina kommunala skollokaler ökar lokalkostnaden per elev.

Lokalkostnaden ingår som en del av skolpengens grundbelopp och detta innebär att när kommunen renoverar sina lokaler så höjs även ersättningen till friskolorna. Detta trots att friskolorna inte renoverat sina lokaler.

Konsekvensen av detta blir att kommunen får betala dubbelt för sin egen renovering. Först för själva byggkostnaderna, men också för att ersätta friskolorna för en kostnad som de inte har. Denna struktur innebär att de kommunala skolornas ekonomi urholkas och istället för att kunna anställa fler lärare så går pengarna till friskolorna.

Detta måste få ett stopp – systemet kan inte dränera våra skolor. Ett sätt att komma till rätt med detta kan vara att behovspröva skolpengen.

Partikongressen föreslås besluta:

C20:1 att när kommunen investerar i nybyggnation ska det inte utgå någon ökad ersättning under de fem första åren till friskolorna.

C20:2 att skolpengen börjar behovsprövas.

Stefan Jönsson, Älmhults arbetarekommun

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C21

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT, UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT, ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT, ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Bryt segregationen i skolan

Vi Socialdemokrater värnar rätten att välja skola. Samtidigt måste vi kunna komma tillrätta med avarterna på skol-marknaden, bryta skolsegregationen och öka likvärdigheten. Skolan ska integrera, inte segregera. Skolvalet behöver därför moderniseras så det blir fritt och rättvist. En systemförändring är nödvändig.

I grunden handlar skolans likvärdighet om att elevens möjlighet att lyckas i skolan inte på ett systematiskt sätt beror på elevens familjebakgrund, var i landet eleven bor eller vid vilken skola eleven går. Skolan har därför ett viktigt kompensatoriskt uppdrag att skapa förutsättningar för alla elever att nå målen med utbildningen.

Sverige är internationellt sett medelmåttigt vad gäller den kompensatoriska förmågan att uppväga elevernas socioekonomiska förutsättningar. Ur ett nationellt perspektiv är utvecklingen av den svenska skolans likvärdighet över tid negativ. Familjebakgrund har spelat en allt större roll för elevens skolresultat under 20 års tid. Även vilken skola barnet går i spelar stor roll.

Samtidigt finns ljusglimtar. Kunskapsresultaten i PISA- mätningarna visar att Sverige är på rätt väg. Nu ligger våra elever återigen över OECD-snittet i samtliga ämnen. Den S-styrda regeringen har även infört likvärdighetsbidrag till skolor med störst utmaningar, likaså en Läsa, skriva, räkna-garanti för att alla elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd ska få rätt stöd i rätt tid.

Den tydligaste och mest negativa trenden är att spridningen i skolornas kunskapsresultat ökat kraftigt sedan 1990-talet. Orsaken till dessa stora skillnader kan sammanfattas med ett ord: skolsegregation.

Elever är idag allt mer uppdelade mellan skolor utifrån socioekonomisk bakgrund och migrationsbakgrund. En förklaring till detta går att finna i boendesegregationen, men skolvalet och att allt fler barn går i friskolor har också bidragit till utvecklingen.

Sett ur skolans hela uppdrag är allsidigt sammansatta skolor och klasser oerhört viktigt. Forskning visar att skolor med blandad elevsammansättning presterar bättre kunskapsresultat. Blandning är också viktigt ur en demokratisk aspekt – skolan som mötesplats. Det är viktigt att barnen får träffa andra barn med en annan bakgrund.

Både Skolkommissionen och Björn Åstrands utredning En likvärdig skola pekar på behovet av ett ökat centralt ansvarstagande för att komma till rätta med dessa problem.

Idag finns cirka 850 olika huvudmän som ansvarar för grundskoleutbildningen. Det marknadsanpassade och decentraliserade skolsystem som infördes på 1990-talet har inte infriat utlovade löften om vare sig likvärdighet eller förbättrade resultat. Exempelvis har kvaliteten mellan landsbygdens och storstadens skolor ökat över tid.

Likvärdigheten är utmanad av både det stora antalet huvudmän och av de ökade skillnaderna i olika delar av landet. För att kunna stödja skolor i behov av hjälp för att klara av det kompensatoriska uppdraget menar Skolkommissionen och Åstrand att det krävs en mer systematisk och kontinuerlig uppföljning av skolenheternas förutsättningar. I kombination med en regional organisation skulle det göra att skolor med svaga resultat snabbare kan identifieras och åtgärder kan sättas in.

För att det fria skolvalet ska fungera måste det kombineras med en reglering där det är tydligt vilka urvalsgrunder skolor får använda om det är fler sökande elever än det finns platser. Idag är det upp till varje huvudman att forma sina egna rutiner. Urvalsgrunderna behöver bli tydligare, mer enhetliga och mer rättvisa. Forskning visar att fristående skolurs grunder förstärker segregationen. Kötid ska därför tas bort som urvalskriterium.

För att kunna främja en allsidig social sammansättning, med målet om att bryta skolsegregationen, behövs ett gemensamt skolval där alla vårdnadshavare och huvudmän deltar. Det skulle i praktiken innebära att vårdnadshavare under en gemensam skolvalsperiod ansöker till fristående och kommunala skolenheter samt till sameskolan via ett och samma system som hanteras av Skolverket.

Huvudmännen bedömer och beslutar om sina skolenheters kapacitet och vilka urvalsgrunder som ska användas vid respektive skola. Skolverket granskar och godkänner dessa urvalsgrunder innan urvalet sker, inte efter. Ett gemensamt statligt hanterat skolval leder till en ökad transparens och rättssäkerhet vid användningen av urvalsregler och skolplaceringar.

Skolval och skolpeng är tätt sammankopplat och därför måste vi både skapa en likvärdig skolpeng mellan kommunala och enskilda huvudmän och ett samordnat skolval. Idag är skolpengen lika men inte likvärdig.

Vi vill ha en skolpeng som fördelas mer efter behov. Skolpengen som den är utformad idag bidrar till att öka segregationen när en del skolor överkompenseras i förhållande till elever som har god studievana och är självgående, samtidigt som skolpengen på andra håll inte räcker till. Systemet behöver ses över så att de resurser en skola får speglar de faktiska behov som deras elever har.

För oss Socialdemokrater är det tydligt att mycket mer behöver göras för att bryta skolsegregationen. Var du bor, när du är född på året eller vilka föräldrar du har ska inte vara det som avgör din framtid. Skolsystemet måste utformas så det minskar ojämlikheten – inte spär på den.

Partikongressen föreslås besluta:

- C21:1 att bryta skolegregationen genom ökad insyn i tydligare, mer enhetliga och mer rättvisa urvalsgrunder. Kötid ska inte få användas som urvalsgrund
- C21:2 att bryta skolegregationen genom att fördela skolpengen mer rättvist och fördela den efter behov. Kompensera kommunerna för deras särskilda ansvar och merkostnader
- C21:3 att bryta skolegregationen genom att införa ett gemensamt skolval
- C21:4 att bryta skolegregationen genom att fortsätta ökningen av statsbidrag för stärkt likvärdighet
- C21:5 att bryta skolegregationen genom en förstärkt statlig roll för stöd och rådgivning till skolhuvudmännen i syfte att öka den kompensatoriska förmågan samt att införa en återkommande systematisk uppföljning av skolans likvärdighet
- C21:6 att bryta skolegregationen genom att det i Skollagen ska ställas krav på att huvudmännen aktivt verkar för en allsidig social sammansättning av elever på sina skolenheter

Partidistrikten i CDUTE

Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C22

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Bryt skolegregationen

Efter en lång tid av ökade klyftor och nedmontering av välfärd ser vi nu hur skolegregationen blivit ett tydligt inslag i våra skolor. Den största faktorn som påverkar barns möjligheter i skolan är dag föräldrarnas inkomst. Att ett välfärdssamhälle kan sjunka till den nivån är rent ut sagt vidrigt.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. Bostadssegregationen, som ger effekter ända in i skolan, måste byggas bort. Trots hög arbetslöshet råder det både personal- och kompetensbrist i landet. Något som hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Vi behöver ge fler möjlighet att utbilda sig vidare. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Flyktingmottagandet är vårt gemensamma ansvar och statens ekonomiska åtagande behöver förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls.

Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det är inte barnpassning, det är en pedagogisk verksamhet som arbetar efter sin egna läroplan. För att ge barn likvärdiga förutsättningar vid skolstart behöver vi ge dem lika tillgång till förskola.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen

Därför yrkar vi att

Partikongressen föreslås besluta:

- C22:1 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor
- C22:2 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken
- C22:3 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik
- C22:4 att Socialdemokraterna verkar för att staten kompenserar kommuner för kostnader kopplat till flyktingmottagande under de fem första åren efter att uppehållstillstånd beviljats
- C22:5 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder
- C22:6 att Socialdemokraterna verkar för att skolor bara drivs i offentlig eller idéburen regi
- C22:7 att Socialdemokraterna verkar för att kraftigt höja studiebidragen till nivåer som går att leva på för dem som studerar på yrkes- och högskoleutbildningar inom bristyrken

SSU Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C23

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Den jämlika skolan

En jämlik skola för alla är en grundsten i välfärdssamhället. Alla elever ska ges de bästa förutsättningarna att lära, utvecklas och klara kunskapsmålen oavsett bakgrund. En bra skola utjämnar livschanser och bidrar till individens frihet. För oss socialdemokrater har skolan en särskild plats i samhällsbygget. Men den svenska skolan har blivit allt mer segregerad. Skillnaderna i skolresultat mellan olika skolor har ökat. Elevernas socioekonomiska bakgrund spelar en allt större roll för betygen. Ojämligheten har ökat och när likvärdigheten brister minskar också tilliten. Den här utvecklingen måste vändas. Vi måste göra upp med marknadsstyrningen av skolan. Det handlar om att driva en politik som ger bra förutsättningar för lärande i alla skolor. Grundläggande är att alla skolor ska vara bra skolor. Likvärdiga förutsättningar skapas genom exempelvis kompensatoriska resursfördelningssystem och ett gemensamt ansvarstagande för nyanlända elever. Lärarna ska ha de bästa förutsättningarna att ge varje elev tillräckligt stöd för att klara kunskapskraven. Skickliga och engagerade lärare är nyckeln till en bra skola. Kommunernas ansvar väger tungt. Det handlar om att ge varje skola de rätta förutsättningarna. Det är inte alltid nyskapande eller olika projekt som ger de bästa resultaten. Vi måste lyssna på forskningen och göra sådant som har bevisad effekt. Men för att nå dit måste en del nationella reformer till.

Skolan ska inte vara en marknad

För att skapa en mer likvärdig skola behöver ett nytt ersättningssystem tas fram. Vi anser att skolpengen ska avskaffas. Vi vill se ett system som ger skolorna stabilare ekonomiska förutsättningar, som styr bort från tillfälliga bidrag och som bidrar till att strypa höga vinstuttag bland de fristående aktörerna. Skolpengssystemet slår idag särskilt hårt mot utsatta skolor med ett högt in- och utflöde av elever. När många elever byter skola skapar det stora svårigheter för en skola och möjligheten till långsiktig planering är låg. Istället för skolpeng anser vi att systemet ska utgå från faktiska kostnader som driver jämlikhet. Kommuner måste kunna fördela resurser efter behov snarare än att alltid garantera lika villkor mellan olika huvudmän och skolor. Kommuner ska ha möjlighet att göra avsteg från närhetsprincipen för att minska segregationen på sina skolor. Det är också nödvändigt att enskilda huvudmän inte längre tillåts använda kötid som urvalsgrund.

En kommunal vetorätt vid etablering av nya skolor ska införas. Med den ökade marknadsstyrningen av skolan har demokratiska beslut om skolan flyttats till privata aktörer. Detta har lett till flertalet negativa konsekvenser, till exempel överetablering av skolplatser i vissa områden eller att skolföretagens rätt till att skydda sina affärsintressen går före möjligheten för insyn i skolor och deras resultat. Det är en orimlig utveckling. Kommunerna är ytterst ansvariga för att alla elever går i skolan och att skolplikten följs, men saknar samtidigt rätten att fullt ut agera utifrån de behov som finns. Kommunerna kan idag inte säga nej till etablering av nya skolor och måste i

stor utsträckning anpassa sig efter initiativ från fristående aktörer. Det är Skolinspektionen som beslutar om nyetableringen och kommunerna har enbart rätt att yttra sig. Kommunerna ska ha den slutliga beslutanderätten om skoletableringar för att kunna planera sin skolorganisation med långsiktig samhällsnytta och likvärdighet i fokus. Det är nödvändigt för att återskapa skolan som en mötesplats över klassgränserna och för att se till att alla elever får en jämlik utbildning av högsta kvalitet. Därför bör kommunerna ges vetorätt vid etablering av nya fristående skolor.

Sverige är numera helt unika som har en fri marknad för utbildningsföretag och offentligt finansierar vinstdrivande aktiebolag som driver skolor. Vinst är ett grundläggande mål för ett aktiebolag, men vinst borde aldrig vara ett överordnat mål för en skola. Undersökningar har visat att aktiebolagen också har lägre lärartäthet och sätter omotiverat höga betyg, det första för att öka vinsten men det andra för att locka till sig elever. Att aktiebolag tillåts konkurrera om barn, elever och lärare är ett av problemen som gör att svensk skola blivit marknadsstyrd. Friskolor som drivs av en pedagogisk idé i exempelvis stiftelseform är en sak, men marknadslogik och aktörer med vinstintresse hör inte hemma i våra skolor. För att nå dit krävs många reformer av svensk skola, men ett första steg är att förbjuda aktiebolag att driva offentligt finansierade skolor.

Kommunerna ska ges ersättning som speglar ansvaret för skolan. I skollagen fastslås att skolan ska vara likvärdig samt sträva efter att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar i livet. Fristående skolors huvudmän har inget ansvar för skolplikten eller det långsiktiga behovet av elevplatser i ett område. De kan etablera sig där de anser det mest lönsamt och tar inte hänsyn till det faktiska behovet av elevplatser. De kan också tacka nej till elever. På så sätt snedvrids konkurrensen mellan olika huvudmän där kommunen har ett mer omfattande ansvar. Olika ansvar måste medföra olika ersättning. När friskolorna gjorde intåg i svensk skola fick de 85 procent av kommunens genomsnittskostnad per elev. Det var när ersättningssystemet ändrades till den modell vi har idag, där de fristående skolorna får 100 procent av den kommunala genomsnittskostnaden per elev, som de stora skollkoncernernas tillväxt tog fart. Dock kvarstår de kommunala huvudmännens ensidiga ansvar för skolutbudet över tid. Detta innebär en merkostnad för kommunerna på mellan åtta och tio procent enligt likvärdighetsutredningen. Vi anser att det behövs en differentiering av ersättningen till kommunala respektive fristående huvudmän. Ansvarsfördelningen bör avspeglas i skollagen så att kommunala skolor ges högre ersättning än fristående skolor.

Det finns en del likheter mellan hur valfriheten fungerar inom utbildningssystemet och inom primärvården. Alla verksamheter är reglerade i lag, det råder etableringsfrihet för företagen och vi väljer själva vilken skola eller vårdcentral som vi vill gå till. Men en avgörande skillnad finns. Regionerna är enligt lag skyldiga att skriva avtal med privata utförare som driver vårdcentraler. Genom avtalen regleras många viktiga faktorer och om verksamheten missköts kan avtalet brytas. Möjligheten för medborgarna att utkräva ansvar hos regionen finns därmed också. Men för förskola och skola finns ingen sådan avtalsrelation. Kommunens ansvar för fristående skolor stannar vid att betala ut skolpeng, och för fristående förskolor finns ett tillsynsansvar.

Vid missförhållanden på skolor är det Skolinspektionens ansvar. Den medborgare som är missnöjd med verksamheten vid en friskola kan inte utkräva ansvar hos folkvalda politiker. Det finns ingen anledning att hantera de två välfärdsområdena på så olika sätt. Systemet där privata företag är huvudmän för skattefinansierad verksamhet måste ersättas med ett system där alla skolor ligger under ett demokratiskt kontrollerat huvudmannaskap. En utredning om statligt huvudmannaskap är tillsatt. Oavsett vad utredningen kommer fram till måste vi Socialdemokraterna ställa sig för ett huvudmannaskap under demokratisk kontroll. Modellen med privata utförare under ett allmänt och demokratiskt styrt huvudmannaskap är beprövad i regionerna vilket gör att startsträckan för en reform bör kunna hållas kort. Vi anser att Socialdemokraterna bör verka för att fristående skolor inordnas under samma demokratiskt styrda huvudmannaskap som de offentligt drivna skolorna.

En skola där elever får växa och må bra

Betyg är ett av de mätinstrument vi använder för att eleven ska kunna få sig en uppfattning var hen befinner sig kunskapsmässigt, och ett verktyg för att visa kunskapsnivån. Betyget i sig är ingen vetenskap men kan användas som hjälpmedel. Det forskningen visar är att betyget är en av de främsta anledningarna till ungas psykiska ohälsa växer. Betygen blir en viktig förutsättning för ungas framtid då betyget kan vara den främsta anledningen till valet av utbildning. Att sätta den pressen på ungdomar kräver att elever kommit upp i en mognad ålder att klara att hantera det betyg är och innebär. Det finns inga studier som idag pekar på några fördelar att ha betyg före årskurs 8. Elever i årskurs 8 har kommit till en mognad som gör att fler elever kan hantera den press som betyg innebär.

En annan fråga som påverkar elevers möjligheter idag är systemet med kursbetyg. I dagens betygssystem så kan elever som under en viss del av sin utbildning inte presterat lika bra drabbas hårt under betygssättningen. Möjligheten att förbättra sig är betydligt sämre med kursbetyg än med ämnesbetyg. Det skapar helt enkelt felaktiga incitament. Att skapa långsiktig betygssättning skapar förutsättningar. Vår utbildningsminister Anna Ekström säger det klokt till tidningen skolvärden: ”Dagens betygssystem fokuserar på elevernas misslyckanden. En svag prestation i en del av ett ämne kan inte vägas upp av en bättre prestation i andra delar, och ett tidigt misslyckande i gymnasieskolan riskerar att följa med hela livet. Det leder till att elever tappar sugen och slutar kämpa, att elever blir stressade i onödan och det leder till orättvisa betyg. Därför ser vi nu över systemet så att lärare ska kunna sätta betyg utifrån en mer långsiktig och sammanvägd bild av elevens kunskap.” Ett införande av ämnesbetyg är vägen framåt för ett hållbarare betygssystem.

Partikongressen föreslås besluta:

C23:1 att Socialdemokraterna ska verka för att reformera skolvalssystemet

C23:2 att Socialdemokraterna ska verka för att avskaffa skolpengen

C23:3 att Socialdemokraterna ska verka för att offentligt finansierad skola ska bedrivas i egen regi eller av idéburna aktörer som återinvesterar eventuell vinst i verksamheten

- C23:4 att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett större ansvar för skolans likvärdighet
- C23:5 att Socialdemokraterna ska verka för att införa en kommunal vetorätt för etablering av fristående skolor
- C23:6 att Socialdemokraterna ska verka för att kommunerna ska ha ansvar för och beslutsmakt över planering och etablering av skolor, oavsett driftsform
- C23:7 att Socialdemokraterna ska verka för att differentiera ersättningen till kommunala respektive fristående huvudmän, utifrån kommunernas större ansvar
- C23:8 att Socialdemokraterna ska verka för att kötid inte ska få användas som urvalsmetod till skolan
- C23:9 att Socialdemokraterna ska verka för att fristående skolor inordnas under samma demokratiskt styrda huvudmannaskap som de offentligt drivna skolorna
- C23:10 att Socialdemokraterna ska verka för att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg
- C23:11 att Socialdemokraterna ska verka för att betyg även i fortsättningen, sätts tidigast i årskurs 6

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C24

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Den svenska skolan ska vara avgiftsfri, på riktigt - reformera fruktstunden!

Fruktstund för barn i förskoleklass och lågstadiet har länge varit tradition i svenska skolan. Det är ett bra sätt att dämpa hungern mellan frukost och lunch och därmed även öka koncentrationen och välmående under undervisningen. Men när frukoststunderna organiseras av skolorna med förutsättningen att barnet själv har med sig en frukt hemifrån blir istället en klassfråga. Varje familj har inte möjlighet att skicka med frukt till skolan. I familjer med låga inkomster är det inte alltid en prioritet att köpa färsk frukt.

Det finns även barn som lever under komplicerade familjeförhållanden. Att se till att sitt barn har en frukt i sin ryggsäck varje morgon kan till synes verka okomplicerat. Men familjer med psykisk ohälsa, missbruk eller oregelbundna och stressiga arbetstider finns risken att barnet blir utan frukt på klassens fruktstund. Barn ska inte behöva känna sig exkluderade och utpekade i förskoleklassen eller på lågstadiet på grund av utebliven frukt. Att kunna delta i solaktiviteter som fruktstund ska inte vara en fråga om klass och socioekonomisk bakgrund.

Partikongressen föreslås besluta:

C24:1 att skolan ska erbjuda frukt till alla skolelever i förskoleklass och lågstadiet under alla fruktstunder

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C25

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

En jämlik skola

Det är chockerande att läsa att privata så kallade friskolor inte behöver lämna ut statistik över elevernas resultat.

Inte heller behöver de redovisa hur mycket vinst de gjort på bekostnad av skattebetalarna. I många fall försvinner dessa vinstpengar till skatteparadis, ibland tyvärr genom svenska bankers försorg. Detta kan inte fortgå. Pengar rinner ut ur landet medan de svenska skolresultaten sjunker därför att undervisningen inte är tillräckligt bra.

Vi måste tillbaka till världens bästa skola. Sverige är ett litet land och vi behöver en välutbildad befolkning för att upprätthålla vår konkurrenskraft. En jämlik skola där alla barn och ungdomar har samma möjlighet till en bra utbildning och bildning för hela livet.

När vi läser att skrivkunnigheten bland ungdomar minskar måste vi helt enkelt reagera. Språkundervisningen måste vara så bra att inget barn ska behöva lämna skolan utan att kunna läsa och skriva ordentligt. Det handlar om hela samhällets framtid. Man kan gå långt i sina tankar och funderingar och faktiskt fråga sig om det gatuvåld och den kriminalitet vi ser idag skulle varit mindre om dessa ungdomar fått en bättre utbildning och framtidstro? Skolan är grunden som samhället vilar på.

Partikongressen föreslås besluta:

C25:1 att vinstjakten i skolan snarast stoppas eller starkt begränsas

C25:2 att en utredning tillsätts skyndsamt med uppdraget att göra skolan mer jämlik och öppen för demokratisk insyn

C25:3 att det införs fler tjänster i skola. Lärarna ska hålla på med undervisningen, inte vara kurator, förälder eller polis. Fler vuxna i skolan behövs för att fånga upp elever med olika problem. Detta får inte ske på bekostnad av lärartätheten

S-kvinnor Jönköping

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C26

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

En mer rättvis elevpeng för en jämlikare skola

Som kommun är vi inte skolhuvudman på samma villkor som privata skolhuvudmän.

Som kommunal huvudman behöver vi ha beredskap att kunna ta över och säkra elevernas skolgång när en privat entreprenör avvecklar. Som kommunal huvudman så har vi ett större ansvar för elevhälsan, det är vi som driver skolor där kostnaderna är högre än genomsnittet t.ex i socioekonomiskt utsatta områden och i landsbygd där elevantalet är lågt och kostnaderna per elev är högre än genomsnittet.

Självklart ska vi värna alla våra skolor, även våra små landsbygdsskolor. Alla barn en har rätt till en bra skola utan alltför långa resor, särskilt för de yngre barnen. Det mindre skolorna är viktiga både för barnen och en levande landsbygd.

När vi som kommun driver skolor i landsbygden där elevunderlaget inte är så stort, blir klasserna mindre än i stan. Detta gör att kostnaden per elev är högre vilket är helt naturligt.

Men eftersom den ersättning vi betalar för barn som går i privat skola eller i annan kommun grundar sig på genomsnittskostnaden för en elev i kommunen så får vi som har små landsbygdsskolor betala en högre elevpeng för de elever som väljer annan skolhuvudman. Detta gör att en privat utförare får mer i elevpeng än vad kommunala skolan i samma stadsdel får. Detta gör att vi får betala merkostnaden två gånger, först för att driva skolan och sedan som en högre interkommunal ersättning jämfört med om vi bara hade haft stora skolor.

Detta är fel och skapar ojämlika villkor.

För att få en mer rättvis resursfördelning mellan skolor i landsbygd, i tätorter och privata skolor behöver man göra om beräkningen av elevpengen. Elevpengen ska vara densamma oavsett om du går på en skola i stan eller på landet, oavsett om den är kommunal eller privat.

Eventuellt andra tillskott som krävs för att driva skolor i landsbygd där elevunderlaget är lågt, inte ska räknas in i elevpengen eller vara underlag för interkommunala ersättningar.

Partikongressen föreslås besluta:

C26:1 att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i beräkningen av elevpeng så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna

C26:2 att Socialdemokraterna verkar för en utredning om att förändra beräkningarna av elevpengen så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna

Martina Aronsson

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C27

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

En rättvis utbildning

I en jämlik skola behövs utbildning som tar vara på elevens och samhällets behov. Utbildningen i skolan behöver ständigt utvecklas där staten tar ett större ansvar. Med dagens problem kan vi se att pengarna som ska hamna på utbildningen istället hamnar i aktieägares vinster. Elever sällas bort då vissa elever ger högre vinst än andra.

I den tid vi lever är det viktigare än någonsin att skapa utbildning som utvecklar och hjälper till lärande för att kunna bilda varje människa. Det är en ständig kamp om vad elever ska lära sig och vilka ämnen som ska finnas med i grundskolan. Det arbetet ska aldrig sluta om vi vill fortsätta kampen med bättre utbildning.

För att skolan ska kunna ge en fullgod utbildning behöver det finnas lärare och pedagoger som vill och kan arbeta i skolan. Därför är en av de viktigaste grundstenarna att skapa förutsättningar för personalen att växa och utvecklas i arbetet. Med det så måste utbildning och bildning vara något alla i samhället ska kunna genomföra i olika faser under livets resa. Där spelar landets folkhögskolor en stor roll för att kunna hjälpa alla till vidareutveckling under hela livet.

Satsa på skolans personal

Behovet av fler lärare är stort och kommer att öka de kommande åren. Fler lärare måste utbildas för att täcka behoven. Läraryrkets status är en central fråga om Sverige ska vara en kunskapsnation med en skola som fostrar och utbildar morgondagens medborgare. Meningsfullhet och utveckling inom yrket är viktiga faktorer som kan vända den negativa trenden. Fördjupande fortbildning på akademisk nivå är något som stärker såväl den individuella läraren som landets skolsystem i sin helhet. Vi anser därför att en lagstadgad rätt för pedagogisk personal i skolans verksamhet att inom sin betalda arbetstid bedriva akademiska studier bör införas. En statlig finansiering för detta bör övervägas för att stärka huvudmannens incitament att uppmuntra lärare till akademisk fortbildning.

Efter genomförd utbildning ska lärarlegitimation erhållas. Idag finns en handläggningsavgift om

1500 kronor som måste betalas till Skolverket för att ansökan om lärarlegitimation ska behandlas. Om man efter erlagd lärarlegitimation väljer att läsa in fler ämnen att undervisa i, måste dessutom en ny handläggningsavgift betalas för att få legitimation i de nya ämnena. Avgiften är kännbar för nytutexaminerade lärare som under många år levt på studielån. Vi anser att det ska vara kostnadsfritt att få ut sin lärarlegitimation efter avlagd examen.

Satsa på att utbilda till yrken där behovet är stort

Utbildningsplatserna bör svara bättre mot arbetsmarknadens behov. Vi kan idag se att det finns flera viktiga yrken där det blir svårare att lyckas utbilda sig då det finns begränsat antal utbildningsplatser. Sotare är ett exempel på en av de branscher som har en viktig funktion för att minska bränder och energianvändandet. Med de begränsade antal platser som MSB erbjuder till sotarutbildningen behöver kraftsamling göras och en nationell lärlingsutbildning för sotare behövs och bör även övervägs för andra hantverksyrken.

Folkhögskolorna får det allt tuffare samtidigt som de har en viktigare roll än någonsin. Utbildning i samhället är en nyckel för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Vi Socialdemokrater vet att folkhögskolor arbetar efter är metoder som gör att fler ges möjlighet till adekvat utbildning för att kunna utvecklas eller komma in på arbetsmarknaden. Elever som inte kunnat ta till sig utbildning genom traditionella utbildningsmetoder till elever som inte gets förutsättningar till utbildning. Förutsättningarna för verksamheten är att ersättningen är skälig för att kunna upprätthålla nivån. Ersättningen för deltagarveckorna har inte följt med i den utveckling som löner och övriga kostnader stigit. I olika omgångar har riktade projektstöd delgetts folkhögskolorna som har inneburit detaljstyrning från myndigheten och riktat sig ner till kvantitet och inte kvalitet. Riktade stöd skapar inga förutsättningar för hållbar utveckling om vi vill ha folkhögskolor även i framtiden. Här behöver vi göra en justering både på kort och lång sikt så folkhögskolorna kan fortsätta arbetet och ta sitt samhällsansvar.

Rätten till kultur i skolan

Kulturell och estetisk bildning blir mer och mer en klassfråga. Sedan 2011 års skolreform då de estetiska ämnena togs bort från gymnasieskolan och endast finns i liten omfattning i grundskolan faller ansvaret för kulturell bildning utanför skolans ansvar. Det leder till ojämlikhet. Vi anser att alla barn och ungdomar i grundskolan och gymnasieskolan bör ges möjlighet att träna sig i de estetiska ämnena. Forskning visar hur övning i estetiska och kreativa verksamheter stärker inlärning av andra ämnen, såsom matematik och språk. I dagens miljö blir kreativa förmågor viktigare eftersom de främjar flexibilitet, innovation och allsidig förståelse. Med snabba förändringar i kommunikationslandskapet behöver också de estetiska kunskaperna ständigt utvecklas för att kunna orientera sig i samhället. Idag har eleverna grundskolan mycket lite av detta i sin undervisning då tiden per år totalt inte medger mer än ytlig träning. Socialdemokraterna behöver medvetet och målinriktat satsa på skolan, kulturen och litteraturen. Vi vill återupprätta de estetiska ämnenas status så att alla elever får möjlighet att utvecklas kreativt. Vi vill också se fler timmar estetiska ämnen i grundskolan och göra estetiska ämnen obligatoriska i gymnasieskolan.

Alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek. För närvarande har endast 37 procent av alla skolelever, i privata och kommunala skolor, i hela landet, tillgång till bemannade skolbibliotek. Sverige kan bättre. Minst 20 timmar bemanning med utbildad personal är det minimum som krävs för att den viktiga verksamheten ska kunna leva upp till skollagen och bibliotekslagen och ge alla skolelever lika möjligheter. Internationell forskning visar att bemannade skolbibliotek gör skillnad. Skolbibliotekens ska stödja elevers lärande och stimulera intresset för läsning och litteratur vilket understryks i aktuella lagar, kursplaner och läroplaner. Vi anser därför att alla elever ska ha tillgång till bemannade skolbibliotek. Skolverket ska ges i uppdrag att nationellt ansvara för skolbiblioteken som ska etableras i enlighet med gällande lagar och att myndigheten tilldelas särskilda resurser för att anpassa och utveckla skolbiblioteken och stimulera särskilda lösningar för skolor som befinner sig i förorter, glesbygd, landsbygd och storstad.

En modern sex- och samlevnadsundervisning

Sex- och samlevnadsundervisningen måste förbättras i skolorna. Skolinspektionen granskade under hösten 2017 kvaliteten i sex- och samlevnadsundervisningen i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Skolinspektionen ser allvarligt på att endast ett fåtal av de besökta skolorna gör en tydlig koppling mellan sex och samlevnad och skolans övergripande värdegrundarbete. Brister i sammankopplingen riskerar att skolor missar åsikter som strider mot värdegrunden. Vidare fann man stora brister i undervisningen om normer och HBTQ. Sex- och samlevnadsundervisningen ges i många fall oregelbundet eller begränsas till enstaka temadagar. Därtill saknas ofta en samsyn kring vem som undervisar om sex och samlevnad i olika ämnen. Och att gymnasieelever som inte läser naturkunskap kan gå miste om de sex- och samlevnadsfrågorna som specifikt tas upp i denna kurs. Sex- och samlevnad är ett kunskapsområde som i dagens skola inte är ett eget ämne. Variationen i sex- och samlevnadsundervisningen inom och mellan skolor leder till bristande likvärdighet. Vi anser därför att sex- och samlevnadsundervisning ska vara ett obligatoriskt skolämne. Därtill bör Skolverket få i uppdrag att arbeta med fortbildning för lärare om sex- och samlevnad.

Alla elever måste få utvecklas och växa

Den svenska skolan ska vara en plats för alla. En plats där varken klass eller bakgrund ska hindra till lärandet. Vi kan idag se att det råder svårigheter för personer med intellektuell funktionsnedsättning att vidareutbilda sig efter gymnasiet. Detta är ett arbete vi Socialdemokrater måste få ett stopp på för att fortsätta arbetet för en skola för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

- C27:1 att Socialdemokraterna ska verka för att handlägningsavgiften för ansökan om lärarlegitimation ska avskaffas
- C27:2 att Socialdemokraterna ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare
- C27:3 att Socialdemokraterna ska verka för att införa fler timmar estetiska ämnen i grundskolan och göra estetiska ämnen obligatoriska i gymnasieskolan

- C27:4 att Socialdemokraterna ska verka för att alla elever ska ha likvärdig tillgång till bibliotek och bibliotekarie
- C27:5 att Socialdemokraterna ska verka för att ersättningen för deltagarveckor höjs
- C27:6 att Socialdemokraterna ska verka för att införa en lagstadgad rätt för pedagogisk personal inom skolan att inom sin betalda arbetstid bedriva akademiska studier
- C27:7 att Socialdemokraterna ska verka för att sex- och samlevnad som ett eget obligatoriskt kunskapsområde
- C27:8 att Socialdemokraterna ska verka för att öka möjligheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning att vidareutbilda sig efter gymnasiet
- C27:9 att Socialdemokraterna ska verka för att barn ges större möjlighet att röra sig under och utanför skoltid

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C28

JÄRFÄLLA ARBETAREKOMMUN

En skola för framtiden

Den svenska skolan klarar inte längre jämlikheten. Skillnaderna i förutsättningar är för stora både mellan och inom kommuner. Kanske är lokalt huvudmannaskap den bästa modellen, men Socialdemokraterna har idag inte svaret på hur vi löser den bristande jämlikheten.

Skolans grundläggande uppdrag är att alla barn ska kunna nå sin fulla potential, klara kunskapsmålen och få rätten till utbildning fullt ut tillgodosedd.

Skolan är också en arena för att motverka utanförskap, ge barnen framtidstro och rusta dem till samhällsmedborgare som blir bärare av både individens som samhällets gemensamma ansvar om våra rättigheter och skyldigheter.

Skolan ska vara en plats där barn och ungdomar från olika hemförhållanden, socioekonomiska, kulturella livsvillkor och med funktionsvariationer möts. Skolans byggstenar om barns lärande och utveckling hämtar vi från vetenskapen och beprövad erfarenhet.

Idag har vi ett utvecklat segregationsskapande skolsystem. Den enskilt viktigaste faktorn för elever att klara skolan, är till stor del att föräldrarna är födda i Sverige och har eftergymnasial utbildning. Ens föräldrars förutsättningar ska inte avgöra hur en elev klarar sin skolgång, socialdemokratin måste säkerställa att samhället kompenserar.

Skolsegregationen börjar i de tidiga skolåldrarna. Den följer med när valet av gymnasieskola sker. Vilket blir naturligt eftersom elever med höga meritvärden söker sig till skolor med höga intagningspoäng och tvärtom för elever med låga meritvärden. Förlorare är eleverna. För vi vet att en blandad elevsammansättning ger alla elever bättre förutsättningar att lämna skolan med godkända betyg, och i en förlängning förlorar hela samhället. Sverige klarar inte att bryta skolsegregationen om dagens skolvals system får fortsätta.

Elevpengen gör att skolornas förutsättningar att klara sitt uppdrag blir orättvis. Många skolor i områden med socioekonomiska utmaningar saknar idag nödvändiga resurser.

Resursstarka föräldrar i dessa områden placerar, tack vare det fria skolvalet, sina barn i andra skolor, oftast friskolor. Friskolor tillämpar i regel kösystem, vilket också medför att elever som bor nära friskolan och inte stått i kön, inte får plats på skolan, Skolan i de socioekonomiskt svaga områdena dräneras på studiemotiverade elever.

Att leva upp till skollagens krav om likvärdighet är svårt med det skolsystem vi har idag. Det fria skolvalet med kötid, systemet med elevpeng och att många friskolor är aktiebolag, vilket visat sig sekretessbelägga avgörande uppgifter. Ska vi kunna jämföra skolor måste också kunna ställa samma krav på skolorna om redovisning av klasstorlek, betyg, andel och lärarbehörighet. All skattefinansierad verksamhet ska vara transparent och borde redovisas. Skolan bör omfattas av offentlighetsprincipen.

Sverige är ensamt om att tillåta vinster i välfärden generellt och i skolan. Skattepengar försvinner genom aktieutdelningar och från den lagstadgade verksamheten, utdelningarna behöver vi istället till att anställa fler lärare, skapa mindre klasser och säkerställa kompetensutveckling för lärarna. Framst för att våra barn och ungdomar ska lyckas och för att göra läraryrket mer attraktivt.

Sverige har idag för låga resultat i internationella kunskapsjämförelser. Idag är en tredjedel av lärarna obehöriga med lägst behörighet på friskolor och skolor i socioekonomiskt svaga områden.

Vi måste utbilda fler behöriga lärare om vi ska få en bättre skola. Antalet sökande till lärarutbildningarna är långt ifrån behoven. Sverige måste hitta lösningar på lärarbristen eftersom utbildade läraren är en förutsättning för att stärka skolan. Flera av Sveriges obehöriga lärare borde erbjudas lärarutbildning under arbetstid, en fungerande modell finns på Högskolan Dalarna. Vidare behöver även lärare ges rätt till kompetensutveckling under arbetstid för att utveckla sin undervisning.

Huvudmannaskap

Mer statlig styrning av skolan har varit på tapeten länge nu. Konsensus verkar råda om att staten behöver ta ett större ansvar, oklarheten är i hur stor omfattning. Socialdemokratin behöver sätta ner foten i gränslandet mellan statligt ansvar och det kommunala självstyret. Idag har vi inte valt

väg. Utan att utreda fördelar och nackdelar med statligt huvudmannaskap på nytt kommer vi inte kunna landa i ett ställningstagande.

I stora delar av Sverige går gymnasieelever ej i skolan i den kommun de bor i. I mindre kommuner på landsbygd finns inte underlaget. I storstadsområden söker sig många till skolor i andra kommuner bland annat för att en specifik inriktning eller program finns där. Modellen med kommunalt huvudmannaskap är förlegat när en majoritet av kommunens invånare i gymnasieålder studerar i en annan kommun.

Vi menar att gymnasieskolans huvudmannaskap bör utredas med både statligt och regionalt huvudmannaskap. I Stockholmsregionen är detta genom samarbete och regional skolpeng redan i praktiken en realitet, dock utan gemensam styrning och brist på kompensatoriska verktyg.

Kommunala och privata utförare är fortfarande möjligt inom både grund- och gymnasieskolan med ett förändrat huvudmannaskap men med ett större statligt/regionalt ansvar för jämlikhet och lönepolitik. Att utjämna skillnader i elevers förutsättningar måste vara målet vid en eventuell förändring av styrningen.

En stor risk med ett förändrat huvudmannaskap kan beroende på modell bli det demokratiska inflytandet. En skola som idag hotas av nedläggning skapar ofta lokal debatt. En skola som inte lever upp till kraven resulterar ofta i lokalt ansvarsutkrävande. Hur säkerställer vi vid en reform av skolan det fortsatta demokratiska ansvarsutkrävandet, det behöver utredas.

Gymnasieskolan

Idag är avhoppet stora redan under första gymnasieåret vilket skapar utanförskap för dessa unga medborgare. Samtidigt konstaterar vi att långtidsarbetslösheten är störst i grupper utan gymnasieutbildning. Gymnasieskolan bör göras obligatorisk. Både praktiskt och teoretiskt inriktade gymnasieutbildningar måste få en mycket närmare koppling till arbetsmarknaden med större del praktik och möjligen lärlingsinslag.

Samtidigt var det borgerliga avskaffandet av möjligheten till högskolebehörighet på praktiska gymnasieutbildningar en katastrof för ungas valfrihet och det livslånga lärandet. Där kan vi inte hamna igen.

Vi vet att mycket arbete skett på området i en mer jämlik skola på det socialdemokratiskt styrda utbildningsdepartementet. Vi konstaterar att det dock går för långsamt. Mer behöver hända för att säkerställa en jämlik skola.

Partikongressen föreslås besluta:

- C28:1 att verka för en statlig utredning av huvudmannaskap för grundskolan
- C28:2 att verka för en statlig utredning gällande statligt eller regionalt huvudmannaskap för gymnasieskolan
- C28:3 att verka för en utredning om förändrat huvudmannaskap även innehåller förslag på skatteväxling mellan stat, primär- och sekundärkommun
- C28:4 att vid skifte av huvudmannaskap för grundskola och gymnasieskola föreslå nytt regelverk för att säkerställa demokratiskt inflytande
- C28:5 att verka för att samtliga skolor ska omfattas av offentlighetsprincipen oavsett driftsform
- C28:6 att verka för en ny statlig utredning avseende vinstförbud och utdelning till ägare av skolor
- C28:7 att verka för statlig utredning om stopp för etablering av skolor i aktiebolagsform
- C28:8 att verka för att religiösa friskolor förbjuds
- C28:9 att verka för att skolmyndigheterna ges stärkta möjligheter att utfärda viten och bättre möjlighet att stänga skolor som ej lever upp till regelverk och skolplan
- C28:10 att verka för en statlig utredning gällande förändring av skolvalet med syfte att bättre fördela elever inom ett geografiskt område för att gynna likvärdighet och integration
- C28:11 att verka för en utveckling av system kring vidareutbildning av obehöriga lärare genom delvis betald lärarutbildning
- C28:12 att verka för en statlig utredning avseende gymnasieutbildningar med lärlings profil men med möjlighet till högskolebehörighet
- C28:13 att verka för fler vägar för den med akademisk utbildning att enklare kunna komplettera sin utbildning för att bli behörig lärare
- C28:14 att verka för att gymnasieskolan blir obligatorisk

Järfälla Arbetarekommun

Järfälla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C29

LOMMA ARBETAREKOMMUN

En skola för jämlikhet – bidrar till utjämning av skillnader i samhället

Bostadssegregation är inget nytt i det svenska samhället liksom inte heller utslagning av vissa grupper. Det är dock ingen naturlag att det ska förhålla sig på det sättet utan det är vi människor som genom politiska beslut kan skapa förutsättningar för förändringar till det bättre. Det har under långliga tider diskuterats hur man ska bryta utslagningsmönstren i kommunala skolor i de segregerade områden där flerspråkighet och mångfald är särskilt framträdande.

Ett sätt att försöka bryta sådana mönster har varit bussning av elever till skolor belägna i andra

områden. Dessa försök har varit lyckade i enstaka fall men mindre lyckade i de flesta. De elever som bussats bort från mindre privilegierade områden för att gå i skolan har vittnat om känslor av stigmatisering och utanförskap i den nya skolmiljön. Att bussas bort från ett område för att få bättre förutsättningar i ett annat är dessutom ett sätt att synliggöra att skolorna i de områden som eleverna kommer ifrån är av mindre god kvalitet. Om det med dessa försök avses att skapa förståelse och tolerans mellan elever från olika områden, så har utvärderingar visat att detta varit misslyckat för de flesta, eftersom experimenten visat att kamratgrupperna ordnar sig med utgångspunkt från sina respektive bostadsområden. Om man genom sådana bussningar avser att bryta utslagningsmönstren och skapa bättre förutsättningar för en framgångsrik skolgång vore det mer fördelaktigt att inte välja ut enstaka elevgrupper för bussning utan att i stället gynna alla elever genom att stärka skolorna inom deras bostadsområden och ge undervisningen ökade resurser.

Forskning visar att elever i dessa områden fullföljer sin skolgång i mindre utsträckning än i andra områden, men en omfattande forskning visar också att den som fullföljer en skolgång med både grundskola och gymnasium i högre grad etablerar sig på arbetsmarknaden och också får möjlighet till vidare studier. Möjligheterna ökar också att motverka engagemang i asociala nätverk som ger dem den bekräftelse på framgång som skolan inte kunnat ge. Därför är det extra viktigt att satsa på skolor som visat sig ha många elever med låg måluppfyllelse.

Ett annat exempel på en misslyckad satsning är skolpengen som var avsedd att vara ett medel för rättvisa och jämlikhet inom skolväsendet har visat sig vara en bumerang för verksamheten i kommunala skolor. Kommunerna är tvungna att betala skolpeng till alla vilket visat sig komma privata skolor till godo men vara till förfång för verksamheten i många kommunala skolor. Kommunerna som får mindre inkomster på grund av färre elever i de kommunala skolorna är ändå tvungna att betala stora utgifter för exempelvis anställd personal och tomma lokaler. Detta medför att kommunerna skär ner på sina bidrag till skolorna, vilket drabbar särskilt hårt elever i mångfaldsområden. Covid-19-pandemin har ytterligare synliggjort utsattheten för elever i mångfaldsskolor eftersom övergång till digital undervisning missgynnat elever som inte haft samma tillgång till datorer och digital uppkoppling som elever från mer privilegierade hem.

Forskning har sedan lång tid tillbaka visat att det inte bara har betydelse i vilket område elever bor utan också vilken utbildningsbakgrund deras vårdnadshavare har. Därför är det extra viktigt att mångfaldsskolor får extra resurser i form av studiestöd och yrkesvägledning. I skolor där många vårdnadshavare har migrationsbakgrund är det extra betydelsefullt med kvalificerad yrkes- och studierådgivning, eftersom vårdnadshavarna ofta har mindre kunskaper om hur det svenska utbildningssystemet och arbetsmarknaden fungerar och oftast inte har det nätverk som kan upplysa dem om utbildnings- och yrkesval för deras barn.

Skolorna i mångfaldsområden skulle kunna få ökad måluppfyllelse med satsning på fler lärarresurser och kvalitetshöjande fortbildning av lärare, anställning av ett större antal

studiehandledare och modersmåls lärare samt fler kvalificerade yrkes och studierådgivare samtidigt som eleverna får tillgång till ett rikligt och berikande undervisningsmaterial.

Det talas om att satsning på mindre privilegierade och segregerade områden skulle kunna bättra kvaliteten på områdets skolor, men den motsatta effekten är också möjlig, det vill säga att en satsning specifikt på skolorna skulle på sikt kunna påverka områdets kvalitet och status, dels därför att områdets skolor skulle bli attraktivare, dels därför att utbildningsbakgrunden hos de boendena i områdena skulle bli mer varierad.

Partikongressen föreslås besluta:

- C29:1 att den socialdemokratiska partikongressen ålägger partistyrelsen att arbeta fram ändringsförslag av skolpengen så att dess konstruktion blir ett fördelningssystem för rättvisa och jämlikhet inom alla skolverksamheter
- C29:2 att den socialdemokratiska partikongressen ålägger partistyrelsen att arbeta för att kommuner med skolor med låg måluppfyllelse i mångfaldsområden får villkorade bidrag så att skolorna i dessa områden kan hålla hög kvalitet och därmed stärka möjligheter till en framgångsrik skolgång för elever som bor inom området

Lomma-Bjärred S-kvinnor

Lomma arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C30

OLOFSTRÖMS ARBETAREKOMMUN

En skola utan välfärd

För många av oss är utbildning och barn och ungdomars rätt till en god och jämlik utbildning avgörande. Under många år har reformer lagts fram och antagits vilket har varit av stor betydelse för den svenska skolans utveckling.

Den fråga som helt ändrat karaktär och i synnerhet under de senare åren är fristående skolor. Från att vara en diskussion om personalkooperativ och alternativ pedagogik handlar det idag om vinstdrivande skolföretag. Många medborgare vill inte att någon ska göra vinst på deras barn eller ungdomar när de går i skolan. Trots det sker detta i stora koncerner. Vi vet också genom forskning att fristående skolor är en av faktorerna för en segregerad skola.

Grunden för den svenske välfärden är en solidarisk skattepolitik. Våra gemensamma skattemedel ska förvaltas på ett öppet och transparent sätt och med möjlighet för demokratisk påverkan. De vinstdrivande skolföretagen har fullständigt tagit bort denna möjlighet. Vår uppfattning är att vinstdrivande skolföretag aldrig ska erhålla skattemedel.

En likvärdig skola kräver en likvärdig behandling. De medel som en skola erhåller ska användas i skolans verksamhet och redovisas till och granskas av den kommun som utbetalat medlen. Detta ska gälla för såväl en kommunal som en fristående skola. Motionen är inte endast en fråga om vinstdrivande skolföretag. Det handlar om en mycket mer avgörande fråga för framtiden. Det fortsatta förtroendet för den solidariska skattepolitiken och rätten till demokratisk insyn.

Partikongressen föreslår besluta:

C30:1 att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas och granskas av den kommun som utbetalat medlen

Olofströms Arbetarekommun

Olofströms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C31

VALLENTUNA ARBETAREKOMMUN

En statlig finansiering av Sverigefinska skolorna

Det finns fem nationella minoriteter i Sverige: samer, tornedalingar, sverigefinnar, romer och judar. Samiska, meänkieli, finska, romani chib och jiddisch är därmed de nationella minoritetsspråken. Uppskattningsvis tillhör ca 10% av befolkningen en nationell minoritet. Det finns ca 700 000 personer som har sverigefinsk bakgrund och gör därmed sverigefinnar till den största nationella minoritetsgruppen.

Enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns allmänna bestämmelser för kommuner och myndigheter. Det står bl.a. ”Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. De ska även främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.”

Det allmänna dvs exempelvis kommunerna i Sverige tolkar denna lag väldigt olika och därmed har exempelvis sverigefinnar olika förutsättningar att få behålla och utveckla sitt språk och kultur. Allt beror på kommunernas välvilja att erbjuda och bekosta undervisning som lever upp till lagens ambition om att främja ett minoritetsspråk. Vissa kommuner tror att 30 min per vecka räcker för det vilket visar stor okunnighet om språkutveckling hos barn eller i värsta fall ovilja att uppfylla lagens krav.

Det finns kommuner som har beslutat att tillhöra till ett förvaltningsområde för finska språket vilket ger sverigefinnar just i den kommunen lite bättre möjligheter exempelvis till modersmålsundervisning i förskolor och skolor.

Sverigefinnar är en driftig grupp som har sedan länge insett att finska språket skulle dö ut i Sverige om inte de själva tar tag i saken. Därför har det startats Sverigefinska skolor och förskolor i några kommuner i Sverige. Dessa skolors målsättning är att varje elev uppnår funktionellt tvåspråkighet dvs kan kommunicera på båda språken (svenska och finska). De är ofta stiftelseägda och icke-vinstdrivande.

Skolorna finansieras av en kommunal skolpeng som varierar från kommun till kommun. Skolorna har då väldigt olika ekonomiska förutsättningar. Dessutom diskuteras det om att ytterligare minska fristående skolornas skolpeng med hänvisning till kommunernas skyldighet att bereda skolplats till alla som så önskar. Problemet är att kommunerna inte har lyckats erbjuda skolor där de nationella minoriteterna skulle ha en rimlig chans att behålla och utveckla sitt språk så att det kan föras vidare till nästa generation.

Situationen liknar den som samiskan hade förr. För att ge samiskan och den samiska kulturen rimliga chanser att överleva tog staten över ansvaret för finansieringen av sameskolor.

Regeringen gav Skolverket ett uppdrag i slutet av år 2020 om ”att lämna förslag på hur en nationell samordning av undervisningen i nationella minoritetsspråk inom skolväsendet kan organiseras så att undervisningen i språken stärks. Utifrån de fem nationella minoritetsspråkens och de olika skolformernas förutsättningar ska myndigheten föreslå hur ökad tillgänglighet till och bättre kvalitet i undervisningen i nationella minoritetsspråk kan uppnås och organiseras på skolområdet.”

Partikongressen föreslår besluta:

C31:1 att socialdemokraterna i Riksdagen verkar för en utredning om en statlig finansiering av de Sverigefinska skolorna

Jaana Tilles

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C32

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Faktabaserat betygsteg

Kan det möjligen vara så att själva betygskravet för E i åk 9 är det som gör att alltför många har svårt att klara av ett fullständigt betyg eller behörighet till gymnasiet?

Om man tittar på beskrivningen av vad som krävs för betyget E i åk 9 i ex matematik. Det är det ämne som flest inte klarar. Så ser det ut så här:

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär samt bidra till att formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för enkla och till viss del underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då symboler, algebraiska uttryck, formler, grafer, funktioner och andra matematiska uttrycksformer med viss anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.

Från

Är det här verkligen vad som är minimum för vad en medborgare behöver kunna för att anses ha godtagbara kunskaper i matematik?

Skulle det möjligen kunna räcka med det här på E nivån?

Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.

Skulle det förbättra möjligheten för fler att klara ett E utan att för den skull deras förmåga att tillgodogöra sig en gymnasieutbildning helt uteblev?

Om man skulle skala bort en del som handlar om analys och redogörelser i alla ämnen och höll sig på E-nivån i huvudsak till faktakunskaper. Skulle det då innebära att kanske ca 90-95% klarade sig istället för idag ca 85%?

Här finns som vi ser det skäl att faktiskt ställa sig frågan om betygssystemets breda ansats på kunskaper i de lägsta stegen i sig skapar onödiga misslyckanden.

Det är rimligt att nuvarande kriterier finns i de högre stegen i betygsskalan men vi tror inte det är absolut nödvändigt i de lägre.

Partikongressen föreslås besluta:

C32:1 att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över betygskriterierna i de lägre stegen av betygsskalan med målet att betygen ska motsvara kunskaper som krävs men också inte i onödan slå ut elever som har svårt att klara av de mer abstrakta delarna av kunskapskraven.

Skolpolitiska utvecklingsgruppen i Katrineholms Arbetarekommun
Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C33

LILLA EDETS ARBETAREKOMMUN

Förbjud referenstagning på våra barn i skolan

Under senaste åren har det framkommit att framförallt privata företag som bedriver skola tar referenser på barn när föräldrarna söker plats på deras skola för sina barn.

Detta är något som är helt bedrövligt och hämmar vår eftersträvan om en jämlik skola för alla barn, i hela landet.

En skola som tar referens på barn bygger på klyftorna i vårt land, de sorterar ut barn efter vilka behov och förutsättningar barnen behöver, det är inte att eftersträva en jämlik skola, det är inte att ge alla barn samma förutsättningar.

Vi måste agera mot detta och lagstadga mot att ta referenser på barn när de vill söka sig till en särskild skola.

Alla barn ska ha lika förutsättningar att kunna komma till vilken skola som helst, privat som kommunal.

Partikongressen föreslås besluta:

C33:1 att Socialdemokraterna driver en politik om att lagstadga förbud mot att skolor ska kunna ta referenser på barn

C33:2 att Socialdemokraterna driver en politik som säkerställer att barn har lika förutsättningar att kunna söka till olika skolor oavsett vem man är, vilken bakgrund de än har eller vilken ekonomisk bakgrund som hävs

Kristian Hermansson

Lilla Edets arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C34

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Förbud mot konfessionella skolor, förskolor och fritidshem

Under läsåret 2018/19 gick drygt 9400 elever i en grundskola med konfessionell inriktning. Det motsvarar knappt en procent av grundskolans elever.

I Sverige är religionsfrihet en rättighet som fastslås både i regeringsformen, men också i barnkonventionen som numera är lag i Sverige. Det innebär bland annat att enskilda har rätt att utöva sin religion, och för barn gäller den rätten även i skolan, förskolan och fritidshemmet.

Religionsfriheten innebär också rätt att avstå från religion - alla människor måste ges möjlighet att själva välja sin livsåskådning. Detta gäller också barn och elever, och fristående skolor med konfessionell inriktning begränsar detta val.

Vidare är det svenska samhället mångreligiöst och mångkulturellt, där människor med olika bakgrund lever och samverkar. Konfessionella friskolor, oaktat religion, tenderar att vara kulturellt homogena. Många av våra orter är redan starkt segregerade, och religiösa skolor och förskolor förstärker ytterligare detta.

Vad vi behöver är en skola där såväl lärare som elever kan representeras av olika bakgrund, religion och ideologi - en skola som baseras på demokrati och alla människors lika värde.

Barn har rätt till en förskoletid och skoltid utan religiösa trosuppfattningar som vi vuxna har valt åt dem!

Partikongressen föreslås besluta:

C34:1 att vi socialdemokrater påskyndar förslaget att förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor

Alvesta S-kvinnor

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C35

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Förbättrat skolresultat i socioekonomiskt utsatta områden

Det är svårt att rekrytera lärare överlag, men speciellt till ett socioekonomiskt utsatt område.

Därför får förstelärare

- 10 000 kronor extra i lön eftersom de har mer ansvar och specifika uppdrag.

Den politiska förhoppningen var att satsningen på förstelärare skulle underlätta att rekrytera erfarna och välkvalificerade lärare. Liksom att leda till förbättrade skolresultat i de socioekonomiskt utsatta områdena

De fackliga organisationerna och forskare har dock påtalat att bidraget i stället drar isär kåren, skapat osämja och en känsla av orättvisa bland medlemmarna. En del tycker att det känns som att ett lotteri avgör vem som får högre lön. Om lärarnas arbetsuppgifter är snarlika är det lätt att ifrågasätta varför den ena kollegan får mer lön än den andra. De anser att alla lärare och fritidspersonal behöver uppmärksammas. I annat fall bygger man in ett strukturellt problem som inte kommer att gynna skolan.

Forskning från Göteborgs universitet visar att det inte går att säga att satsningen på förstelärare har lett till förbättrade skolresultat.

I de socioekonomiskt utsatta områdena finns ofta en hög kriminalitet och gängvåld. Gängen försöker rekrytera nya medlemmar på skolor. Bristande skolgång uppges vara en orsakerna till att ungdomar rekryteras till kriminalitet. Skolan behöver se över hur man kan förebygga att unga människor rekryteras in i gängbrottslighet.

Klassrumsarbetet och undervisningen måste vara högt värderad, dels genom att lärarnas arbetar i utsatta områden premieras med högre lön, dels genom att lärarna ska undervisa inte vara socialarbetare eller barnuppfostrare. Andra samhällsorgan så som skolhälsovården, lärarassistenter, socialtjänsten och poliser behöver finnas för dessa uppgifter. Därmed förbättras arbetsmiljö för både elever och lärare.

Partikongressen föreslår besluta:

C35:1 att undervisningen i socioekonomiska utsatta områden måste prioriteras genom särskilda resursförstärkningar

C35:2 att särskilda resurser ska satsas i socioekonomiska utsatta områden för att öka lärares vilja att arbeta i dessa områden

C35:3 att berörda myndigheter måste samverka för att öka skolresultaten och förhindra rekrytering till gängkriminalitet

Eva Nilsson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C36

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Förskoleklass i Särskolan

När barn med diagnostiserad utvecklingsstörning ska börja förskoleklass börjar de alltid i grundskolan.

Då det enl skollagen sägs att... Kap 9. 2 § Förskoleklassen ska stimulera elevers utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov.
Det gäller alla barn även de med diagnoser.

Kap1. 4 § Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Många av de barnen som går i grundskolans förskoleklass kommer att till skolstart eller efter ett par år i skolan placeras inom grundsärskolan. Då de inte längre passar in i grundskolan och man inte längre kan tillgodose elevens behov och utbildning.

Att ha en utvecklingsstörning kan innebära svårigheter att förstå och lära sig. Utveckling och lärande kan ta längre tid. Funktionsvariationer kan påverka individens förmåga att tolka, bearbeta och förstå sinnesintryck som i sin tur påverkar verklighetsuppfattningen. Och därigenom förmågan att samspela och kommunicera.

Det är ganska vanligt att personer med utvecklingsstörning samtidigt har andra funktionsnedsättningar, till exempel hörsel- eller synnedsättningar, fler funktionsvarianter eller NPF

Skolan har inte den specialkompetens som man har i särskolan. Särskolan har kompetens inom alternativa kommunikationssätt, alternativa inlärningssätt och kompetent utbildad personal för verksamheten. Flertalet barn som senare under sin skolgång placeras inom särskolan har förlorat flera år av kunskap, rätten till utveckling, rätten till kommunikation mm Att föräldrar får vara med så länge och ha önsknings om att deras barn ska ingå i grundskolan trots att deras barn skulle få en bättre skolgång genom särskolan tycker jag inte borde få förekomma. Man ser då inte till barnens bästa. Jag tror på en skolstart inom särskolan redan från 6 år ålder. Dvs utöka särskolan med en förskoleklass istället för att lägga förskoleåret inom grundskolan.

Partikongressen föreslår besluta:

C36:1 att ge grundsärskolan möjlighet att även bedriva förskoleklass

C36:2 att ge barn med utvecklingsstörningar på nivå grav (A), måttlig(B) rätt till en utvecklande och lärande skolgång utifrån deras behov inom särskolan. Om barnet tillhör grupp A (grav) ska barnet gå i träningskolan. Om barnet tillhör grupp B ska Vårdnadshavare rekommenderas att välja särskola/träningskola framför grundskolan

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C37

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förstaliga skolan

Den svenska skolan har sedan den blev kommunalt styrd gått från resultatstyrd till målstyrd och resultaten har blivit allt sämre. Många kommuner satsar stora delar av sin budget på skolan medan andra kommuner har andra fokusområden. Detta gör att skolan inte blir likvärdig över hela landet. Tanken var god - att eleven och läraren skulle tillsammans skapa en bättre undervisning där eleven var mer delaktig. Vi har också fått privata aktörer som tagit marknadsandelar. Vinsterna går till riskkapitalister och eleverna får inte den utbildning de har rätt till. Undervisningen ges av utbildade lärare som har ansvar för stora klasser. Detta för att möta en budget med syfte att skapa vinst.

Utbildningen skall vara likvärdig över hela landet. Alla elever har rätt att få en kvalitativ utbildning. Alla skolor skall vara bemannade med utbildade lärare som har fokus på att utbilda morgondagens vuxna medborgare till en ljus och bra framtid. Skatterna skulle användas på ett mycket bättre sätt till kvalitativ undervisning i statliga skolor.

Partikongressen föreslås besluta:

C37:1 att skolan förstatligas

C37:2 att våra lärare får den kompetens de och eleverna har rätt till

C37:3 att vi satsar mer pengar på skolan

Vallby S-förening

Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C38

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Förstatliga skolan

I vilken mån staten eller kommunerna ska vara huvudman för skolan har varit en trätofråga under en nu rätt lång tid.

I mina ögon finns det ett tydligt problem med att ansvar och befogenheter i skolan inte riktigt hänger ihop. I huvudsak är det staten som har befogenhet att bestämma skolans utformning och innehåll på väldigt detaljerad nivå. Det är sen rektor som har mycket långtgående befogenheter att styra verksamheten på skolan. Rektors befogenheter går längre än kanske någon annan kommunal tjänsteman.

Däremot ligger det politiska ansvaret på kommunerna att tillse att det blir tillräckligt bra.

Väldigt lite kring hur skolan ska fungera kan beslutas av kommunpolitiker. Utan i huvudsak är det bara en fråga om att tillföra resurser i form av pengar till verksamhet och lokaler att utföra den i.

Kommunen har också ett ansvar att eleverna får utbildning även om de går på en privatskola som råkar slå igen. Trots att man inte har något att säga till om gällande den privata skolans etablering. Det är inte heller möjligt för kommunen att göra egna satsningar på den kommunala skolan utan att samtidigt betala till de i kommunen verksamma privata skolorna. Oavsett om de har de problem som satsningen avser att rätta till eller inte. Styrandet av ekonomiska resurser genom olika socioekonomiska nycklar är ofta mycket trubbigt.

Små och medelstora kommuner har vanligtvis mycket begränsade resurser för utredningar och skolutveckling trots att behovet kan vara stort.

Det här är inte en ordning som jag tycker är särskilt klok.

Vi har som parti också uppfattningar om att etablering av friskolor borde underkastas kommunalt

veto och att friskolorna inte borde få göra vinster eller åtminstone inte så stora sådana. Bra så, men det räcker inte!

Varför vill vi egentligen att skolorna ska drivas av kommunen? Särskilt när staten och rektor egentligen har all makt.

Att staten tycker det är en utmärkt idé att kommunerna får ta det ekonomiska ansvaret för verksamheten samtidigt som man själv behåller rätten att bestämma om hela innehållet kan jag förstå men varför kommunerna försvarar rätten att driva skola är mer oklart.

Dessutom har vi den ständigt ihängande uppfattningen att statusen på läraryrket (och därmed tilltagande svårigheter att rekrytera till yrket) har sjunkit med start när lärarna blev kommunalt anställda. Det är svårt att bevisa motsatsen

Jag tror att vi borde ta ett steg tillbaka och fråga oss om verkligen skolan vinner på att den hanteras av kommunen? Om inte svaret är ett entydigt ja och motiven är solida borde vi faktiskt byta fot och titta på hur en statlig skola borde utformas.

Jag noterar att rapporten som Tiden släppte nyligen om skolan "Alla ska med" pekar på statligt huvudmannaskap delat med kommunen. Stjernkvist statliga utredning "Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning" pekar på en statlig inblandning i samordningen av gymnasiet. Så flera parter närstående partiet är inne på mer statligt ansvar och det är kanske inte så konstigt.

Borde inte den enskilt viktigaste faktorn för vår framtida välfärd vara av avgörande strategisk betydelse för staten att ha direkt ansvar och befogenheter över?

Finns det inte påtagliga samordningsvinster på att ledning och utredning kan organiseras nationellt?

Borde inte statens och Riksdagens agerande som påverkar skolan också medföra att staten och Riksdagen får hantera konsekvenserna?

Om staten med riksdagens beslut beviljar fri etablering av privata skolor borde då inte också staten ta ansvar för dess konsekvenser? Likaså kan sägas om de konsekvenser som tydligt syns i skolan kring statens beslut om rikets migration.

Skolan får och har fått hantera omständigheter som kommunerna inte på något sätt kunnat påverka medan staten ofta bara pekat på kommunerna och uttryckt besvikelse av bristande resultat.

Det har nu gått närmare 30 år sedan den sk kommunaliseringen av skolan. Vi får nog ärligt konstatera att det inte blev bättre. Resultaten synes ha försämrats, likvärdigheten likaså. Statusen på läraryrket har sjunkit till den grad att det är besvärligt att hitta lärare till alla elever. Skolan brottas med resursproblem och i den demografiska dubbelstötens konkurrens är det svårt att motivera mer resurser på äldreomsorgens bekostnad. Även bortsett från de stötande vinstuttagen från vissa friskolor innebär friskolorna ett både ekonomiskt och logistiskt problem för de kommuner som har dem om man samtidigt har ambitioner att driva en progressiv skolpolitik. I värsta fall kan tom. kommunalt agerande för än mer likvärdig skola leda till etablering av friskolor.

När vi ser att det inte blev så bra som vi hoppades är det dags att omvärdera och byta inriktning.

Partikongressen föreslås besluta:

C38:1 att det Socialdemokratiska partiet aktivt agerar för att ta fram förslag och underlag för hur en statlig skola ska kunna införas för att undvika de problem som drev fram den sk. kommunaliseringen men säkerställer en likvärdig, anständigt finansierad och effektivt organiserad skola för hela Sverige med målsättning att skapa världens bästa skola.

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C39

LAXÅ ARBETAREKOMMUN

Förstatligande av den svenska skolan

För att kunna uppnå en likvärdig skola i Sverige måste ett beslut fattas på kongressen om statligt huvudmannaskap.

Det får inte vara upp till kommunernas ekonomi om barnen skall få den undervisning de har rätt till.

Detta beslut skulle även sätta stopp för bolag, att stoppa barnens skolpeng i egen ficka, i form av aktieutdelning.

De barn som behöver mest resurser ska få detta. Det är ett sätt att minska kriminaliteten, när barn blir sedda och kan utvecklas.

Sverige behöver fler elever med hög kompetens för att driva landet Sverige, till fortsatt utveckling i framtiden. Vilket i sin tur leder till ökad välfärd.

Utanförskapet minskar om barnen får en bra utbildning efter sitt eget behov.

Partikongressen föreslås besluta:

C39:1 att ge skolministern i uppdrag att tillskapa en landsomfattande likvärdig skolorganisation som täcker hela landet

Laxå Socialdemokratiska förening

Laxå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C40

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Grundskola samt gymnasium i hela Sverige

Denna motion handlar om elevers rätt till undervisning i grundskolan, gymnasieskolan och döva skolan RGD/RGH. Barn och ungdomar som har behov till det ska ha rätt att få komma in på en skola med rätt sorts anpassning och stöd så som till exempel teckenspråk. Så som skolan i Örebro eller liknande skolor i hela Sverige. När man sedan avslutar sin utbildning med examen och behöver extra undervisning i svenska språket ska det finnas möjlighet till ytterligare undervisning på folkhögskola så som Hvilan, Mogård skolan, Iris hadar skolan eller komvux.

Efter avslutad utbildning samt eventuell extra undervisning ska man sedan kunna ha fullständiga betyg för att kunna söka sig vidare till antingen ytterligare utbildning eller arbete. Detta för att döva eller hörselskadade ska kunna få en plats i samhället med ett arbete anpassat till sina eventuella behov.

Döva och hörselskadade ska kunna arbeta tillsammans med hörande och hjälpmedel för kommunikation mellan dessa ska finnas. Det ska inte finnas en avgift för hörapparat eller ci cochleaimplantat. Detta för att underlätta för de med hörselskador ute i arbetslivet. Gratis hjälpmedel ska finnas som möjlighet till de som har behov för det i hela Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

C40:1 att Socialdemokraterna jobbar mer på att öka möjligheterna för döva och hörselskadade att få rätt och fullständig utbildning efter eventuella behov

C40:2 att Socialdemokraterna ska satsa mer på lärare, pedagogiska lärare, rektorer, kuratorer med kunskap om teckenspråk och hörselskador så att kommunikationen fungerar och folk med hörselskador ska kunna få fullständig utbildning

C40:3 att Socialdemokraterna gör hjälpmedel gratis och mer tillgängligt för de som har behov till det

Muhamed Kaljanac. Västra Innerstadens socialdemokratiska förening har antagit motionen och skickar den till partikongressen som sin egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C41

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Gå från riktade statsbidrag till generella statsbidrag

I Sverige har vi en ordning där mycket av den verksamhet som ligger närmast människors vardag såsom skola, sjukvård och äldreomsorg bedrivs av kommuner och regioner. Kommunernas och regionernas möjlighet att finansiera välfärden är därför avgörande för utvecklingen av densamma.

Av de riktade statsbidragen till kommunerna utgörs en stor del av bidragen till skolan. Det finns många små statsbidrag och stora statsbidrag med detaljstyrande regler. Bidragen kräver också att det finns medarbetare som arbetar med att söka och redovisa hur bidragen har använts, vilket gör att alla kommuner inte har råd att söka statsbidragen.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har länge påtalat att de riktade statsbidragen till stor del bör ersättas av generella statsbidrag. SKR föreslår att statsbidragen ska utformas i tre kategorier enligt följande:

”Generella statsbidrag

Till gruppen generella bidrag kan sådana statsbidrag föras som till exempel syftar till att förstärka eller förbättra verksamheten och som riktar sig mot alla kommuner. Istället för att vara riktade stimulansbidrag kan de på så sätt bli en del av den generella finansieringen av sådan verksamhet som kommunen bedriver inom ramen för den lagstiftning och övrig reglering som redan finns på olika områden. Verksamheten kan därmed i högre grad bedrivas och utvecklas utifrån den enskilda kommunens behov och förutsättningar. Ett väl utformat kostnadsutjämningsystem ska säkra att kommunernas strukturella och socioekonomiska situation utjämnas på ett adekvat sätt. Statens uppföljning kan koncentreras på kvalitet och resultat av verksamheten, snarare än på hur medlen används och på kostnaderna. I den mån staten bedömer att särskilda krav bör ställas på verksamheten, bör i första hand lagreglering övervägas framför nya, riktade statsbidrag. Utgångspunkten för en avveckling av de befintliga statsbidragen är i första hand att de slås samman och att bidragsvillkoren tas bort. Eftersom en övergång till generella bidrag skulle innebära inte helt obetydliga omfördelningseffekter behövs en övergångslösning.

Klustrade utvecklingsbidrag

Till gruppen klustrade utvecklingsbidrag kan föras sådana statsbidrag som inrättats för att regeringen särskilt velat stimulera utveckling kopplad till en specifik skolform, verksamhet

eller målgrupp. Beteckningen klustrade stimulansbidrag används här för att illustrera att det är fråga om att befintliga stimulansbidrag inom en specifik skolform, verksamhet eller målgrupp, skulle kunna sammanföras till ett antal kluster eller grupper. Inom respektive kluster ska en kommun kunna söka medel för att utveckla den berörda verksamheten utifrån lokala behov och förutsättningar i stället för utifrån ett detaljerat regelverk. Det skulle möjliggöra förenklingar och rensningar av bidragsreglerna och även ge huvudmännen bättre förutsättningar för ett mer långsiktigt och strategiskt utvecklingsarbete.

Riktade statsbidrag

Till gruppen riktade statsbidrag kan sådana bidrag föras som på grund av syfte och målgrupp bäst lämpar sig att även framgent vara just riktade, till exempel om syftet är väldigt specifikt och det riktar sig till ett fåtal kommuner/huvudmän.”

Riksrevisionen har granskat de riktade statsbidragen till skolans huvudmän och funnit brister i det nuvarande systemet. Riksrevisionen skriver bland annat att det nuvarande systemet med en mängd olika riktade statsbidrag inte är effektivt och ändamålsenligt givet att syftet med statsbidragen är att bistå huvudmännen i deras skolutveckling.

Riksrevisionen rekommenderar bland annat regeringen ”att överväga att ersätta det breda utbudet av riktade stimulansbidrag med en fördelning av medel som utgår från huvudmännens behov. Vi föreslår att för ändamålet avsatta medel fördelas i form av en bidragsram till varje huvudman utifrån elevantal, och eventuellt socioekonomiska förutsättningar. Huvudmännen söker medel inom bidragsramen för lokalt utformade insatser. Varje ansökan ges en individuell bedömning”

Runt om i hela Sverige har vi socialdemokrater som utifrån de lokala förutsättningarna försöker förbättra förskolan och skolan för att alla barn och unga ska få bästa möjliga förutsättningar i livet. Behoven för att kunna ge barn och unga bästa möjliga förutsättningar i livet via en förskola och skola av god kvalitet skiljer sig åt mellan olika kommuner och mellan olika skolor i en och samma kommun. Att då tro att den effektivaste och mest träffsäkra skolutvecklingen ska ske med hjälp av riktade statsbidrag där alla ska göra samma är en godtrogen inställning. I en kommun kan det finnas behov av att minska barngrupperna, i en annan att säkerställa en god kompetensförsörjning och i en tredje att utveckla arbetet med särbegåvade barn för att ge några exempel. Dessa tre exempel kan lika gärna vara tre skolor i samma kommun.

Staten bör istället för att arbeta med riktade statsbidrag istället ge generella statsbidrag som förskolorna och skolornas huvudmän får rekvirera efter att ha gjort en analys om vad som behövs hos huvudmannens förskolor och skolor.

Partikongressen föreslår besluta:

C41:1 att Socialdemokraterna verkar för att i det nuvarande statsbidragssystemet med många riktade statsbidrag inom skolans område ersätts av mer generella statsbidrag till förskola och skolan som huvudmannen kan använda utifrån sina förutsättningar

Anton Sejnehed

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C42

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Gå från riktade statsbidrag till generella statsbidrag

I Sverige har vi en ordning där mycket av den verksamhet som ligger närmast människors vardag såsom skola, sjukvård och äldreomsorg bedrivs av kommuner och regioner. Kommunernas och regionernas möjlighet att finansiera välfärden är därför avgörande för utvecklingen av densamma.

Av de riktade statsbidragen till kommunerna utgörs en stor del av bidragen till skolan. Det finns många små statsbidrag och stora statsbidrag med detaljstyrande regler. Bidragen kräver också att det finns medarbetare som arbetar med att söka och redovisa hur bidragen har använts, vilket gör att alla kommuner inte har råd att söka statsbidragen.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har länge påtalat att de riktade statsbidragen till stor del bör ersättas av generella statsbidrag. SKR föreslår att statsbidragen ska utformas i tre kategorier enligt följande:

”Generella statsbidrag

Till gruppen generella bidrag kan sådana statsbidrag föras som till exempel syftar till att förstärka eller förbättra verksamheten och som riktar sig mot alla kommuner. Istället för att vara riktade stimulansbidrag kan de på så sätt bli en del av den generella finansieringen av sådan verksamhet som kommunen bedriver inom ramen för den lagstiftning och övrig reglering som redan finns på olika områden. Verksamheten kan därmed i högre grad bedrivas och utvecklas utifrån den enskilda kommunens behov och förutsättningar. Ett väl utformat kostnadsutjämningsystem ska säkra att kommunernas strukturella och socioekonomiska situation utjämnas på ett adekvat sätt. Statens uppföljning kan koncentreras på kvalitet och resultat av verksamheten, snarare än på hur medlen används och på kostnaderna. I den mån staten bedömer att särskilda krav bör ställas på verksamheten, bör i första hand lagreglering övervägas framför nya, riktade statsbidrag. Utgångspunkten för en avveckling av de befintliga statsbidragen är i första hand att de slås samman och att bidragsvillkoren tas bort. Eftersom en övergång till generella bidrag skulle innebära inte helt obetydliga omfördelningseffekter behövs en övergångslösning.

Klustrade utvecklingsbidrag

Till gruppen klustrade utvecklingsbidrag kan föras sådana statsbidrag som inrättats för att regeringen särskilt velat stimulera utveckling kopplad till en specifik skolform, verksamhet eller målgrupp. Beteckningen klustrade stimulansbidrag används här för att illustrera att det är fråga om att befintliga stimulansbidrag inom en specifik skolform, verksamhet eller målgrupp, skulle kunna sammanföras till ett antal kluster eller grupper. Inom respektive kluster ska en kommun kunna söka medel för att utveckla den berörda verksamheten utifrån lokala behov och förutsättningar i stället för utifrån ett detaljerat regelverk. Det skulle möjliggöra förenklingar och rensningar av bidragsreglerna och även ge huvudmännen bättre förutsättningar för ett mer långsiktigt och strategiskt utvecklingsarbete.

Riktade statsbidrag

Till gruppen riktade statsbidrag kan sådana bidrag föras som på grund av syfte och målgrupp bäst lämpar sig att även framgent vara just riktade, till exempel om syftet är väldigt specifikt och det riktar sig till ett fåtal kommuner/huvudmän.”

Riksrevisionen har granskat de riktade statsbidragen till skolans huvudmän och funnit brister i det nuvarande systemet. Riksrevisionen skriver bland annat att det nuvarande systemet med en mängd olika riktade statsbidrag inte är effektivt och ändamålsenligt givet att syftet med statsbidragen är att bistå huvudmännen i deras skolutveckling.

Riksrevisionen rekommenderar bland annat regeringen ”att överväga att ersätta det breda utbudet av riktade stimulansbidrag med en fördelning av medel som utgår från huvudmännens behov. Vi föreslår att för ändamålet avsatta medel fördelas i form av en bidragsram till varje huvudman utifrån elevantal, och eventuellt socioekonomiska förutsättningar. Huvudmännen söker medel inom bidragsramen för lokalt utformade insatser. Varje ansökan ges en individuell bedömning”

Runt om i hela Sverige har vi socialdemokrater som utifrån de lokala förutsättningarna försöker förbättra förskolan och skolan för att alla barn och unga ska få bästa möjliga förutsättningar i livet. Behoven för att kunna ge barn och unga bästa möjliga förutsättningar i livet via en förskola och skola av god kvalitet skiljer sig åt mellan olika kommuner och mellan olika skolor i en och samma kommun. Att då tro att den effektivaste och mest träffsäkra skolutvecklingen ska ske med hjälp av riktade statsbidrag där alla ska göra samma är en godtrogen inställning. I en kommun kan det finnas behov av att minska barngrupperna, i en annan att säkerställa en god kompetensförsörjning och i en tredje att utveckla arbetet med särbegåvade barn för att ge några exempel. Dessa tre exempel kan lika gärna vara tre skolor i samma kommun.

Staten bör istället för att arbeta med riktade statsbidrag istället ge generella statsbidrag som förskolorna och skolornas huvudmän får rekvirera efter att ha gjort en analys om vad som behövs hos huvudmannens förskolor och skolor.

Partikongressen föreslås besluta:

C42:1 att Socialdemokraterna verkar för att i det nuvarande statsbidragssystemet med många riktade statsbidrag inom skolans område ersätts av mer generella statsbidrag till förskola och skolan som huvudmannen kan använda utifrån sina förutsättningar

Anton Sejnehed

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C43

HEDEMORA ARBETAREKOMMUN

Inför hälsoundervisning som ett nytt skolämne

Alla människor har rätt att leva ett liv med bästa uppnåeliga hälsa och välbefinnande. Det slås fast av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och mål 3 i Agenda 2030. Samtidigt vet vi att socioekonomiska skillnader har stor inverkan på individens hälsa.

Under pågående pandemin har informationsinsatser riktade till den breda allmänheten varit avgörande för minskad smittspridning. På samma sätt är informationsinsatser avgörande för att förebygga och stoppa pandemier av icke smittsamma sjukdomar. Dessa pandemier brottas samhället mot i det tysta. Trots att minst en tredjedel av alla cancersjukdomar kan förebyggas med hälsosamma levnadsvanor ökar såväl antalet som andelen cancerdrabbade. Cancer är i dag vår näst vanligaste dödsorsak.

Hjärt-kärlsjukdomar är ännu den vanligaste dödsorsaken i Sverige och globalt. Detta trots att 80% procent av kranskärlsjukdomar och stroke kan förebyggas med hälsosamma levnadsvanor, enligt Världshälsoorganisationen WHO.

I takt med ökad befolkningsmängd och stigande medellivslängd ses ökade sjukvårdskostnader. Förebyggande insatser är samhällsekonomiskt lönsamma. Skolan är den mest tillgängliga plattformen för sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser. Med hjälp av hälsoundervisning kan växande hälsorelaterade ojämlikheter mellan socioekonomiska grupper utjämnas. Samhället behöver också investera i undervisning som hjälper särskilt utsatta individer att lära sig hur man söker, förstår och använder information om hälsa. Dessa svårigheter kan överbryggas och förebyggas genom att hälsa täcks in av formell skolundervisning. Redan 2004 blev Finland det första landet i världen med att införa hälsokunskap som ett obligatoriskt ämne i grundskolan. Bakgrunden till att hälsokunskap infördes var att upprepade mätningar vittnade om fysisk och psykisk ohälsa bland finska skolungdomar. I en kraftsamling påbörjades framtagandet av hälsokunskap, som ledde till sjunkande konsumtion av alkohol och minskad rökning hos unga.

I ett pilotprojekt vill nu Regionala cancercentrum RCC Stockholm-Gotland vända sig till skolor för att få både lärare och elever att inse vikten av levnadsvanor. Skolsköterskor och lärare ska drillas i tidig prevention. Det är en stor efterfrågan på material. Därför ska Regionalt cancercentrum under våren ha möten med lärare från Västerholms friskola för att tillsammans med dem ta reda på hur ett utbildningsmaterial till lärare kan se ut. Skolan har delvis valts ut för att den ligger i ett mångkulturellt område med stora socioekonomiska skillnader.

Kopplingen mellan levnadsvanor och hälsa behöver genomsyra skolan på många plan.

Riksföreningen för skolsköterskor har utsett Anette Odder Bollerups naturbruksgymnasium till årets skolsköterska med motiveringen att hon på ett fantastiskt sätt tillsammans med skolans kurator tänkt nytt och använt nya kanaler för hälsoundervisning och har lyckats nå elever digitalt både i grupp och enskilt.

”Vi är ju här för att barnen ska få en bra hälsa, för att de ska klara skolan men också livet”
Lina Silverklippa, skolsköterska på Västerholms friskola.

Hälsokunskap behövs nu mer än någonsin som en obligatorisk och fristående del av skolundervisningen i Sverige. Hälsa är en mänsklig rättighet.

Partikongressen föreslår besluta:

C43:1 att hälsokunskap införs som ett fristående ämne i den svenska grundskolan

Agneta Andreasson-Bäck

Hedemora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C44

LIDKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Inför jämställdhet/jämlikhet och normkritik samt utmana skadliga mansnormer i läroplanen.

Många killar/män utbildar sig de klassiska manliga yrkena samtidigt som många tjejer/kvinnor tar steget in i de mansdominerade branscherna. Många industrier, byggen och hantverksyrken med mera är exempel på arbetsplatser där det kan finnas maskulina normer. Synen och kulturen på mannen som stor, stark och arbetsam gör att män inte alltid säger ifrån i rädsla för att avvika från normen. Det skapas en machokultur i arbetslaget.

Väldet i vårt samhälle är ett stort problem både för Kvinnor, barn, män, ickebinär, rasifierade och HBTQ personer. Väldet utövas till stor del av män. Väldet kan vara psykiskt, fysiskt,

sexuellt, ekonomiskt eller materiellt. Våldet som olika grupper utsätts för tar sig olika uttryck tex våld mot kvinnor och barn sker mer i nära relationer. Våldet mot män sker oftare på offentliga platser. Oavsett vem som utsätts och var det sker, är våldet skadligt mot individer och vårt välfärdssamhälle i form av kostnader för insatser till tex. kvinnojourer, socialt arbete, polisinsatser, rättsväsende osv. Framförallt mänskligt lidande. Att förebygga framtida våldshandlingar men också ge en insikt i vad våld är och varför våld förekommer. Det finns olika metoder för insikt ett exempel är våldspyramiden där man även jobbar men jargonger och kulturer, tex. att man inte skrattar åt skämt som är sexistiska eller har antydning på våld osv.

Andra förebyggande samtal/arbetsätt i undervisningen kan till exempel handla om Intersektionalitet (hur olika normer och förtryck samverkar). Hur porrens syn på sex och våld kan ge sig uttryck i verkliga relationer och samliv.

Jämlikt föräldraskap är också ett viktigt. Allt från vilken roll föräldrar vill ha till viljan att vara hemma med sitt barn, och självförtroendet till sin rätt att vara en närvarande förälder. Stigmat som kan uppstå när pappor begär föräldraledighet från sin arbetsgivare. Fortfarande är det en del pappor som blir diskriminerade när de vill utnyttja sin rätt att vara föräldralediga. Pappor kan till och med ges skuld känslor och att de är problematiskt när de ska vara föräldralediga.

En av nycklarna till ett jämställt och jämlikt samhälle är att män deltar i förändringsarbetet. Alla vinner på ett jämlikt och jämställt samhälle. Därför är det så viktigt att det förebyggande arbetet startas redan i skolan.

Vi som socialdemokrater behöver ta ett extra steg fram i kampen mot negativa mansnormer.

VI förslår att:

Partikongressen föreslås besluta:

C44:1 att Socialdemokraterna verkar för en implementering av jämlikhet/jämställdhet och normkritisktänkande i läroplanen

C44:2 att Socialdemokraterna verkar för att arbeta med att förebygga skadliga mansnormer i läroplanen

S-kvinnor

Lidköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C45

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Ja till idéburna skolor

Samhället är i behov av idéburna samhällsnyttiga och icke vinstutdelande skolor som präglas av mångfald och utveckling. De utgör och kan utgöra ett viktigt komplement till kommunalt drivna skolor.

Idéburna skolor kan ses som en del av en modern folkrörelse. De tar tillvara möjligheten att bedriva alternativa pedagogiker som Montessori m.fl. Deras ägare väntar inte på vinstutdelning. Överskott i budgeten går tillbaka till skolan för att behålla och utveckla kvaliteten. De har en helt annan drivkraft än skolkoncernerna som har vinsten som drivkraft.

De marknadsstyrda skolorna har medfört att kontrollfunktionerna för svensk skola har ökat med ökad byråkrati och därmed administration. Detta missgynnar små skolenheter som inte har resurser till all uppföljning som krävs. Istället behöver skolans lärare och rektorer få tillbaka tilliten att verkställa och utveckla skolan utifrån styrdokumentet och med färre kontrollfunktioner. Utvecklingsarbetet får inte stå tillbaka för arbete med kontrollerande uppföljning. Denna förändring är lika viktig för de kommunala skolorna.

Skolor med en tydlig värdegrund för demokratin, jämlikheten och solidariteten som ABF och Folkhögskolor kan bidra till en minskad segregation. Deras möjligheter att arbeta kompensatoriskt behöver stärkas och särskilda satsningar behöver riktas mot dessa organisationer.

Partikongressen föreslås besluta:

C45:1 att avsluta experimentet med vinstutdelande skolor

C45:2 att tillvarata de idéburna skolornas engagemang och utveckla metoder för att stödja detta

C45:3 att fördela medel till idéburna skolor med tydlig värdegrund för demokrati, jämlikhet och solidaritet i syfte att stärka integrationen

Kurt Westlund

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C46

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Jag ångrar mig

Året var 1994, jag skulle göra ett inlägg i Kommunfullmäktige i Gävle. En allmänpolitisk debatt med möjlighet att debattera ämnen som ledamöterna själva valde. Jag valde friskolereformen.

Jag tyckte att det var fantastiskt att vi nu skulle kunna få se skolor med olika pedagogisk inriktning växa fram. Att det skulle finnas en Montessoriverksamhet förskola och grundskola, verksamhet med Waldorfpedagogik och utbildning med Reggio Emilias pedagogiska arbetsätt. Alla förankrade i en tro på människans möjligheter, en djup respekt för barnet och barnets inneboende kraft att vilja utforska världen. Jag såg framför mig möjligheter att möta varje elev med miljöer och metoder som passade just den, där och då. Fantastiskt.

Snart trettio senare konstaterar jag att inget blev som jag trott. Reformen ligger istället till grund för att tömma det svenska utbildningssystemet på resurser. Enligt Skolvärlden 13/9 2018 hade då friskolekoncerner i Sverige de senaste fyra åren tagit ut 3 miljarder i vinst. 3 miljarder!

Hur går det till? Det handlar om själva driftsformen, lärarnas löner, lokalyror, administrativ struktur, elevernas status osv. Idag tycker jag att det är ointressant hur, jag tycker vi kan fokusera på att förhindra att det sker.

I dagarna ser vi rubriker om skjutningar på olika platser i Sverige, unga människor som skadar varandra. En situation där både offer och förövare för lång tid framåt kommer att behöva, skydd, vård eller behandling. En utveckling som det krävs stora resurser på alla plan för att stoppa.

Alla är överens om att det är i skolan vi har möjlighet att mötas. En verksamhet där respektfulla möten mellan olika människor är möjlig. Där kunskap och känslor kan brytas, där lärare och vuxna kan rusta eleverna till en framtid som de känner är deras.

Skjutningar och annat som drabbar unga människor är naturligtvis inte friskolekoncernernas fel. Men om det fanns ytterligare någon miljard i utbildningssystemet varje år som gick till utbildning istället för utdelning skulle det såklart göra skillnad.

Det var inte det här vi drömde om, vi som förordade Friskolereformen.

Fri etableringsrätt och fritt skolval har visat sig vara en dålig kombination, för hela utbildningssystemet. Det gör elever till kunder som exploateras långt bortom synsättet att låta eleverna använda sin inneboende kraft att utforska världen. Vi har gjort halvhjärtade försök för att minska vinstutdelning. Jag tycker vi ska gå andra vägen. Vi maximerar vinsten i stället.

Inom utbildningssystemet. Så att det finns resurser att examinera utbildade elever, väl rustade för framtiden.

De är själva utdelningen. De är själva vinsten.

Partikongressen föreslår besluta:

C46:1 att det tillsätts en utredning för att säkerställa en likvärdig skola för alla elever

C46:2 att det tillsätts en utredning som säkerställer att de resurser som fördelas till utbildningssystemet stannar i vårt offentliga utbildningssystem

S-kvinnor Gävle

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C47

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Jämlikare utbildningssystem

Som Jämlikhetskommissionen (SOU 2020-46) skriver är ett väl utbyggt utbildningssystem med hög kvalitet är ett av de starkaste instrumenten för att skapa och vidmakthålla ett jämlikt samhälle. Det jämnar ut skillnader i förutsättningar mellan barn och ungdomar med olika bakgrund och bidrar därmed till mer lika livschanser och ökad social och ekonomisk rörlighet.

Dagens svenska utbildningssystemet brottas med en rad problem. Resultaten enligt PISA-mätningarna har efter sekelskiftet fallit mer än i andra OECD-länder. Samtidigt har skillnaderna i skolresultat ökat mellan kommuner och mellan skolor. Ökningen förklaras till övervägande del av en tilltagande socioekonomisk segregation som till stor del beror på den misslyckade integrationen av invandrare. Skillnaderna i elevers förutsättningar har därmed blivit större. Skolvalet och den fria etableringsrätten av friskolor har också bidragit till att öka skolsegregationen och även till en betygsinflation.

För att motverka den nuvarande utvecklingen och återge Sverige ett utbildningssystem som bidrar till ett mer jämlikt samhälle krävs enligt vår mening en rad olika åtgärder med ett starkare statligt ansvar som gemensam nämnare. Det räcker därvid inte med att fokusera på enbart utbildningssystemet för barn och unga. För att invandrare med dålig utbildning skall kunna komma in på svensk arbetsmarknad krävs ordentliga satsningar på vuxenutbildning. Även för alla som redan har ett arbete har kraven på fortbildningen ökat och kan förväntas öka ytterligare under kommande år.

Vi föreslår kongressen besluta att partiet skall verka för nedanstående förändringar av utbildningssystemet:

Partikongressen föreslås besluta:

- C47:1 att resurserna till skolorna skall fördelas inom ramen för ett centralt reglerat system på basis av lokala faktorer som elevernas socioekonomiska bakgrund, andelen utlandsfödda elever, bebyggelsestruktur med mera. Resurstilldelningen ska även ta hänsyn till att de offentliga skolorna har kostnadskrävande uppgifter som de fristående skolorna inte har
- C47:2 att ansökan till skolor hanteras inom ramen för ett gemensamt antagningssystem. Turordningen bestäms av en kombination av individuella önskemål och politiskt bestämda krav på en varierad bakgrund i elevsammansättningen. Principerna för att fördela elever mellan olika skolor ska vara desamma i de offentliga och de fristående skolorna
- C47:3 att dimensioneringen och planeringen av utbildningen görs gemensamt för offentliga och fristående skolor. Den fria etableringsrätten inom skolområdet begränsas genom förhandsprövning
- C47:4 att extern bedömning av de nationella proven införs till skillnad från dagens system där proven rättas internt på skolan
- C47:5 att förskolan görs obligatorisk från tre års ålder samtidigt som kvalitetskraven på verksamheten höjs
- C47:6 att den statliga tillsynen av skolan skärps och sanktionsmöjligheterna ses över
- C47:7 att offentlighetsprincipen skall gälla även fristående skolor och att fristående skolors anställda skall ha samma meddelarfrihet som offentligt anställda
- C47:8 att friskoleföretags möjlighet till vinstutdelning begränsas
- C47:9 att staten tar ett väsentligt större ansvar för vuxenutbildningen, både vad avser organisationen och finansieringen
- C47:10 att en kompetensförsäkring införs som ger ekonomiska förutsättningar för den enskilde att få kompetensutveckling

Hanna Westerén Gunnar Öberg Torsten Andersson Ulla Pettersson
Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C48

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Kommunal vetorätt

Det råder ingen tvekan om att det fria skolvalet är omöjligt att acceptera när marknaden får ta över välfärden.

Demokratiska beslut om skolan har flyttats till marknaden och skolbolag med negativa verkningar.

Kommunerna har ansvaret för skolorganisationen i sina kommuner. Men ansvaret har begränsats. Kommunerna måste idag anpassa sig efter stora skolkoncerner, de mest hängivna till fristående friskolor, som gör allt för att kamma hem vinster utan att ta ansvar för den växande grupp elever som blir utslagna av dagens skolpolitiska system.

Staten, genom Skolinspektionen, beslutar om nyetablering av fristående skolor. I detta har kommunerna rätt att yttra sig, men långt ifrån beslutanderätt vilket oftast resulterar i att Skolinspektionen går emot kommunernas yttrande, med störande konsekvenser för skolans utveckling: ojämlikhet, segregation, kostnadsökningar och kortsiktighet i skolors verksamhet.

Ett viktigt steg till lösning för att skolan ska styras av demokratiskt valda organ är kommunal vetorätt, som innebär att de kan besluta om sin skola fullt ut.

Partikongressen föreslår besluta:

C48:1 att partiet verkar för att kommunerna har fullt ansvar för skolorganisationen inom sina kommuner

C48:2 att partiet driver frågan om kommunal vetorätt

C48:3 att partiet driver frågan om att begränsa nyetablering av friskolor

Jan Svärd. Sentrums S-förening har skickat motionen som egen. /Börje Viberg, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C49

BURLÖVS ARBETAREKOMMUN

Kommunalt veto vid friskoleetableringar

Dagens marknadsstyrda skola där friskolor har fri etableringsrätt innebär stora utmaningar för landets kommuner. Nästan all forskning som gjorts på effekterna av detta system har dessutom gjorts på landets storstadskommuner som i regel har stor befolkningstillväxt. I dessa kommuner kan friskolorna ofta ta upp just tillväxten av eleverna utan att i allt för stor utsträckning påverka de kommunala verksamheterna negativt (i alla fall gällande dimensionering). Men i de kommuner som har liten eller ingen befolkningstillväxt så innebär en friskoleetablering ofta direkt negativa konsekvenser för kommunens skolverksamheter och de elever som går i de kommunala skolorna, med skolnedläggningar (ofta på landsbygden) och stora kostnader som följd. Ytterst är det eleverna som drabbas.

Inom vård och omsorg har kommuner och regioner rätt välja att antingen bedriva verksamheterna i egen regi, eller använda sig av privata aktörer, antingen genom direkt upphandling, eller genom valfrihetssystem. I det fallet äger kommunerna helt och hållet frågan själv. Olika kommuner

har olika förutsättningar och olika behov och utmaningar även när det handlar om skolan. Kommunerna bör därför ges rätt och möjlighet att styra och planera skolverksamheten i kommunen, och därmed välja att använda, eller inte använda sig av privata utförare.

Partikongressen föreslås besluta:

C49:1 att kommuner ges rätt att neka friskolor att etablera sig utifrån en egen bedömning av kommunens helhetsbehov

Viktor Eriksson

Burlövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C50

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ledar- och lärskap

Ett mål för Vikbolandets socialdemokrater är att alla elever ska lämna grundskolan med fullständiga betyg för att klara studierna på gymnasiet.

Att vara chef, det är en Funktion!

Att vara ledare, det är en Relation!

Vad betyder detta?

Att vara chef är en funktion inrättad i en ledningsstruktur där Chefen är en självtänkare, som utvecklar och kontrollerar att allt fungerar i förhållande till planer och budget.

Men en ledare ska entusiasmera, utveckla, utbilda och visa hur grupper ska jobba för att nå uppsatta mål. Ledaren ingår på det sättet i gruppen och för att klara det måste ledaren kunna skapa relationer med var och en i gruppen. Relationen är grundplåten i det som ska bygga förtroenden i grupper, och utan relation och förtroende kommer inte ledaren att lyckas med sitt uppdrag. Detta gäller i lagsporter där en grupp ska samarbeta, men också i individuella grenar är relationen viktig för förtroende. Om detta är forskningen i ledarskap överens.

Att vara lärare är ett optimum av ledarskap! Läraren måste skapa relationer till var och en i gruppen, för att kunna bygga förtroende både med gruppen och med individen. Om detta är säkert de allra flesta också överens.

Låt oss då titta på hur en lärares relationsschema ser ut. En elev har två föräldrar, det betyder i enklaste fallet att här har läraren tre relationer som skall skapas och vårdas för att bygga det ömsesidiga förtroende som är så viktigt för ett fungerande ledarskap och därmed möjligheten att nå uppsatta kunskapsmål för den eleven.

En lärare ska dessutom upprätthålla relationer i sitt arbetslag för att ingå i ett verksamt team där målen ska vara elevernas utveckling men också läraren utveckling.

Det är lätt att förstå att i en grupp med tjugo kanske trettio elever och dessutom upp till sextio föräldrar, är detta totalt omöjligt. Det finns inte en chans för läraren att bygga det avgörande förtroendet för en effektiv inläring.

Vi måste alltså sänka gruppens storlek för att den ska klara uppsatta utbildningsmål!

om vi tänker oss en grupp med tio elever, så måste läraren för att bygga det viktiga förtroendet, hålla kanske trettio relationer levande där man kan säga att elever, lärare och föräldrar, känner varandra och förtroendet finns.

Partikongressen föreslås besluta:

C50:1 att börja arbeta fram ett reformförslag i motionens anda

C50:2 att vi ska också se på det lämpliga i att enbart ha en klasslärare i gruppen och i varje fall under låg och mellanstadieåren

C50:3 att då detta är en reformmotion med genomgripande förändringar i skolan, ska det lanseras som socialdemokratisk reformpolitik i bästa solidariska anda och vara klart till nästa valrörelse eller möjligen den därefter

C50:4 att det för att vi ska driva angelägna motioner och återta initiativet när det gäller skolan. Historiskt sett så har Socialdemokratiska partiet aldrig tvekat inför stora reformer vilket under historisk tid, har ”borgat” för en ledande politisk ställning.

Jan-Åke Sallermo

Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C51

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Likvärdig skola

Vi är några pensionärer som samtalat om denna motion och trots vår ålder brinner vi för barnens rätt till jämlik utbildning. Gemensamt för oss är att vi har lång erfarenhet av skolpolitik från Riksdagens Utbildningsutskott.

Under våra år har många reformer lagts fram och antagits, vilket har varit av stor betydelse för den svenska skolutvecklingen. För det mesta i positiv inriktning. Men den fråga som helt ändrat karaktär och i synnerhet under de sista åren är fristående skolor. Från att vara en diskussion om personalkooperativ och alternativ pedagogik handlar det idag om vinstdrivande skolföretag. Många medborgare vill inte att någon ska göra vinst på deras barn eller ungdomar när de går i skolan. Och ändå sker detta i stora koncerner.

Vi vet också genom forskning att fristående skolor är en av faktorerna för en segregerad skola.

Grunden för den svenska välfärden är en solidarisk skattepolitik.

Våra gemensamma skattemedel ska förvaltas på ett öppet och transparent sätt och med möjlighet för demokratisk påverkan.

De vinstdrivande skolföretagen har fullständigt tagit bort denna möjlighet.

Vår uppfattning är att vinstdrivande skolföretag aldrig ska erhålla skattemedel.

En likvärdig skola kräver en likvärdig behandling.

De medel som en skola erhåller ska användas i skolans verksamhet och redovisas till och granskas av den kommun som utbetalt medlen.

Detta ska gälla för såväl en kommunal som en fristående skola.

Motionen är inte endast en fråga om vinstdrivande skolföretag.

Den handlar om en mycket mer avgörande fråga för framtiden:

Det fortsatta förtroendet för den solidariska skattepolitiken och rätten till demokratisk insyn.

Mitt yrkande till den Socialdemokratiska partikongressen 2021 är

Partikongressen föreslås besluta:

C51:1 att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas och granskas av den kommun som utbetalt medlen

C51:2 att lagstiftning införs så att detta gäller såväl en kommunal som en fristående skola

Majléne Westerlund Panke

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C52

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Likvärdig skola

Vi har idag en väldigt segregerad skola i Sverige. 25 % av den svenska skolan styrs idag av marknaden genom ett antal olika riskkapitalbolag som äger skolorna. De tar ut stora vinster samtidigt som den kommunala skolan har svårt att få ekonomin att gå ihop. De privata aktörerna tar större marknadsandelar för varje år och därför måste en förändring till snarast.

För att få till stånd en förändring behöver hela systemet kring friskolereformen från 1992 ses över. Björn Åstrands utredning kring ”En mer likvärdig skola- minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning” (SOU 2020:28) visar på ett antal olika förändringar som behöver genomföras.

Jag anser att nedanstående områden i utredningen särskilt ska beaktas:

- Avdraget från den kommunala huvudmannens kostnader ska vara 15 procent, dvs. den nivå som gällde 1992 när friskolereformen beslutades.
- Avdraget ska fastställas av riksdagen och skrivas in i Skollagen. Utredningens förslag att låta domstolar avgöra storleken på ersättningen till fristående skolor innebär en förlust av ett styrmedel för att kunna besluta om fördelning av skattemedel.
- Ett ökat statligt ansvar för skolans likvärdighet ska gälla samtliga huvudmän. Statens fokus får inte vara enbart på kommunala skolor eller på små och särskilt utsatta skolor. Den statliga styrningen behöver ske så att skolmyndigheter agerar samordnat.
- Förslag om ansökan om skolplacering och urvalsregler bör endast införas om utredningens övriga centrala förslag införs samtidigt, dvs. differentierad ersättning, krav på allsidig sammansättning och ökat statligt inflytande över skolan. Uttrycket ”ansökan om skolplacering” är en mer rimlig benämning än skolval.
- Skolverkets regionala analys av behovet av nya skolenheter ska, tillsammans med kommunernas yttranden, bli avgörande för Skolinspektionens beslut om tillstånd.
- Skolornas verksamhet ska följa stadiindelningen, för att det system som utredningen föreslår ska fungera.
- Övergångsregler ska endast gälla en kort period, annars tillåts försämringen av likvärdigheten fortgå över lång tid. Nya regler för antagning och urval måste införas samtidigt för alla huvudmän.

Partikongressen föreslås besluta:

C52:1 att arbeta för att riktlinjerna i Björn Åstrands utredning kring ”En mer likvärdig skolaminnskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning” (SOU 2020:28) genomförs

Per Frost

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C53

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Livskunskap

Det skulle behövas ett nytt skolämne, livskunskap. Ett ämne som tar upp frågor som demokrati, rättigheter och skyldigheter, jämlikhet och jämställdhet, normer och värderingar i samhället, etik och moral, rasism och fördomar, sexualitet, könsidentitet, funktionsnedsättningar – helt enkelt alla de saker som formar vårt samhälle och som formar oss som individer. Individer som tillsammans bildar ett samhälle. Ett samhälle som måste bestå av ett ”oss” och inte fortsätta på den utveckling av ökade polariseringar vi ser idag.

Vi har inte uttömt alla vägar till jämställdhet och jämlikhet. Likaså finns det mycket som vi kan göra för att stoppa den ökning av rasism, homofobi, funkofobi och klassförakt som vi ser.

Men att införa ett nytt ämne kan slå fel, för dessa frågor är inte isolerade från andra ämnen. För att komma till rätta med samhällsutvecklingen så behöver vi se till så att kunskaper kring normerna i samhället som vi vill befästa också verkligen får ta plats i de ungas liv. Utrymmet för att arbeta med dessa frågor ämnesintegrerat finns redan.

Vi måste dock säkerställa att det även sker. Inom ramen för exempelvis biologi, samhällskunskap, religion och idrott och hälsa finns det gott om möjlighet att få in frågorna som nämns ovan.

Vi behöver utvidga föräldrautbildningen till att omfatta kunskap om alla människors lika värde, jämställdhet och jämlikhet. Detta för att hålla samman och arbeta preventivt på många håll.

I takt med att skolan mäts normativt och inte kvalitativt ges ämnen som är svåra att mäta i rätt och fel mindre utrymme.

Det är av yttersta vikt att normer och värderingar ges ett större utrymme och ges mera tid inom ramen för skolans ämnen, skolans kompensatoriska uppdrag sträcker sig även inom ramen för normer och värderingar, skolan ska arbeta för att lära för livet och rusta goda demokratiska medborgare.

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening i Västerås föreslår:

Partikongressen föreslås besluta:

C53:1 att Socialdemokraterna verkar för att utveckla lärar- och pedagogutbildningarna i enighet med denna motion

C53:2 att Socialdemokraterna verkar för att utveckla föräldrautbildningen i enighet med denna motion

C53:3 att Socialdemokraterna arbetar för att kvalitetssäkra det normkritiska arbetet i skolorna

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C54

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Låt skolpengen gå till elever som behöver resurserna

I Sverige har vi valt att ha en extremt liberaliserad skolmarknad där en del skolor uppenbarligen inte behöver de resurser som dom via kommunerna får genom skolpengssystemet. Den orättvisa som finns har sedan många år diskuterats och ett sätt till en mer likvärdig skola är att styra de resurser som redan idag avsätts till skolverksamhet faktiskt får gå till skolverksamhet. Vi kan se stora skolkoncerner som inte behöver pengarna då de kan lämna aktieutdelning vilket för aktieägarna säkert är trevligt men samhället som stort blir rikare om skolan kan bli bättre och resurserna stanna hos elever som behöver resurserna. Skolan är viktigare för samhället än för privata aktieägare.

Det är uppenbart att kommunen har ett långt större ansvar än friskolor och därför bör systemet med skolpengen och det som kallas ”bidrag på lika villkor” reformeras så att benämningen faktiskt lever upp till namnet.

Skolpengen följer med varje elev och så snart eleven lämnar skola A till förmån för skola B följer alla resurser med. Detta oavsett om skola A kan ändra sin organisation och spara in den förlorade elevpengen eller inte. Det här systemet leder till att den kommunala skolan ofta drabbas av onödig effektivisering. Istället borde systemet byggas upp så att respektive huvudman får ersättning för de faktiska kostnaderna. Marginalkostnaden för en skola att ta emot en elev kan vara nära noll medan konsekvenserna för den skola som tappar elevpengen starkt kan bidra till att förstöra den skolans ekonomi. Detta blir särskilt tydligt i kommuner med många mindre skolenheter. I de lägen marginalkonstanterna för en skola blir nära noll kan pengarna istället delas ut till aktieägare och den skola som tappar eleverna behöver sänka sina ambitioner och spara pengar. Det är ett orättvist system som på inga sätt fördelar resurserna efter elevernas behov vilket vi socialdemokrater inom många politikområden slagit fast ska göras.

Systemet behöver ändras och därför föreslås att

Partikongressen föreslås besluta:

- C54:1 att Socialdemokratiska företrädare, där så är möjligt, verkar för att ändra skolpengssystemet så att det i högre grad motsvarar faktiska kostnader för skolan
- C54:2 att Socialdemokratiska företrädare, där så är möjligt, verkar för att kommunen behåller en större del av resurserna räknat per elev då ansvaret är mer långtgående än det ansvar en friskola har

Fredrik Stenberg, Klemensnäs-Ursvikens S-förening
Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C55

UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT

Läxor – en del av skolan

En elevs utsikter att klara skolan borde inte påverkas av vem hans föräldrar är. Det som har den största påverkan på en elevs betyg är föräldrarnas utbildningsnivå. Har eleven högutbildade föräldrar så lyckas den bättre än en elev som är barn till föräldrar utan högre utbildning. I Sverige har alla elever rätt till utbildning men långt ifrån alla har liknande möjligheter att klara skolan. Skolans uppdrag handlar inte bara om kunskap och demokratifostran. Det handlar om att skapa jämlika förutsättningar för alla elever.

Läxor har länge varit en självklar del av den svenska skolan. Dessvärre stärker bara läxorna skillnaderna mellan elever eftersom förutsättningarna att få hjälp med dessa hemma ser fruktansvärt olika ut. Vissa elever har föräldrar som har gott om både tid och förutsättningar för att kunna sätta sig vid köksbordet med sina barn på kvällen. Andra elever har många syskon och föräldrar som jobbar skift i ett hem där ingen skulle kunna hjälpa till även om tiden fanns. Kunskaperna i geometri eller svensk satslära saknas. Om föräldrar som har det gott ställt ekonomiskt saknar kunskaper kan man enkelt köpa kvalificerad läxhjälp åt sitt barn. Det finns såklart avgiftsfri läxhjälp att tillgå, men som med all annan föreningsliknande verksamhet är det långt ifrån alltid man kan lita på att frivilliga krafter är starka nog att väga upp ojämlikheten. Denna ojämlikhet, som slutar i att betygen inte bara återspeglar elevens kunskap, utan också hemförhållanden.

Läxor leder också till en enorm press för många elever. Först går eleven i skolan så många timmar att det i princip motsvarar en arbetsdag för en vuxen. När eleven kommer hem är jobbet ändå inte klart, läxorna väntar. Det gör även fritidsaktiviteter och dygnets timmar blir snart för få och stressen ökar. Folkhälsomyndigheten har rapporterat om att barns situation i skolan är en möjlig orsak till den psykiska ohälsa vi ser.

Att avskaffa läxor kan låta som en radikal idé men det finns skolor som prövat detta med goda effekter. Man har sett färre konflikter hemma och en mer jämlik skolgång för eleverna. Ett exempel på en sådan skola är Norrevångsskolan i Mörrum som införde detta 2013. Arbetssättet kallas totalskola och det innebär att elevens hela arbetsdag klaras av under skoltid. Skolarbetet görs på lektionerna. Föräldrarna är tacksamma och lärare har uttryckt en lättnad över att slippa jaga in hemläxor. Skolan införde detta med syftet att skapa en mer jämlik skola.

Om alla skolor gjordes läxfria skulle det vara ett steg mot en mer jämlik skola och ökat psykiskt välmående för barn och unga. Unga som mår bättre kommer dessutom med hög sannolikhet prestera bättre i skolan. Läxor bidrar till att cementera ett klassamhälle utan önskvärda effekter för barn eller framtida samhällsutveckling – avskaffa läxorna och med dessa en del av det svenska klassamhället.

Partikongressen föreslår besluta:

C55:1 att en utredning tillsätts med målet att läxläsning endast ska ske under skoltid.

Uppsala läns partidistrikt

Uppsala läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C56

LILLA EDETS ARBETAREKOMMUN

Mer jämlik skola i hela landet

Vi socialdemokrater pratar ofta om en jämlik skola, oavsett var du bor.

Idag skiljer skolan sig kraftigt åt beroende på i vilken kommun barnen bor. Det är inte den jämlika skolan vi så gärna vill eftersträva. Ett barn som bor i en liten landsbygdskommun har svårare att få samma möjligheter som i en stadskommun eller storstadskommun.

Detta beror inte på lärarutbildningen, utan mycket beror på kommunernas olika förutsättningar att kunna bedriva den jämlika skola vi förespråkar. En liten kommun med minimal budget kan nätt och jämt bedriva den skola som lagen säger, medan en större, rikare kommun kan lägga betydligt mer resurser på sin skola för att ge sina barn en riktigt bra utbildning. Därav blir inte skolan så jämlik som vi så gärna vill.

Vi vill alla att våra barn ska få den absolut bästa utbildningen som är möjlig, men en liten kommuns skola kan ofta inte matcha de större kommunernas skola och alla har inte möjlighet att bo i en större kommun för att deras barn ska få en bra och jämlik skola.

Sen har vi de privata skolorna som tar ut vinst på våra barns skolgång, ett jätteproblem som tycks

fruktansvärt svårt att åtgärda, men det är inte svårt. Det ska bara inte vara möjligt att kunna bedriva en skola och göra en aktieutdelning på skattepengar som ska gå till barnens utbildning.

Så hur löser vi detta? Det finns några vägar att ta, men vilken eller vilka är de bästa? En väg är att förstatliga skolan helt och hållet. Att kommunerna får en lika stor peng för att bedriva samma skola med samma insatser till alla barn, barn med extra stöd och barn med särskilda behov, funktionsvariation. Att alla landets kommuner kan få samma typ av skollokaler för att få den bästa arbetsmiljön för all skolpersonal och alla barn.

Partikongressen föreslår besluta:

C56:1 att Socialdemokraterna jobbar för att förstatliga skolan.

C56:2 att Socialdemokraterna bedriver en tydlig politik om hur vi ska få en mycket mer jämlik skola i landet oavsett var man bor.

C56:3 att Socialdemokraterna för en politik om att förbjuda företag som bedriver skola att kunna ta ut vinst och göra aktieutdelningar av skattepengar som är menat att gå till barns utbildning

Kristian Hermansson, Martin Rapp

Lilla Edets arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C57

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Mer likvärdiga förutsättningar för skolhuvudmän för att få en mer likvärdig skola
En kommunal skola har ett större ansvar och ett annat uppdrag enligt lag att alltid kunna ta emot elever som är bosatta i kommunen. Fristående skolor har inte det ansvaret utan kan hela tiden välja hur stor skola man önskar ha. Dock är skolpengen idag lika stor mellan kommunal och fristående aktör. När friskolesystemet infördes fick en fristående skola 85% av kommunens genomsnittskostnad per elev men detta förändrades senare av den socialdemokratiska regeringen till att ge 100% av kommunens genomsnittskostnad.

Det var när denna mer generösa ersättningsmodell började tillämpas som koncernskolornas tillväxt tog fart på allvar. Om inte den förändringen beslutats av riksdagen hade vi sannolikt inte sett en skolmarknad som den vi har idag. Det förefaller orimligt att kommunerna har ett större ansvar men att fristående aktörer har lika stor ekonomisk ersättning. Detta leder till en överkompensation av fristående aktörer och att kommunala skolor dräneras på resurser.

I utredningen En mer likvärdig skola (SOU 2020:28) föreslås en återgång till en differentierad skolpeng med en högre ersättning för de kommunala huvudmännen för att göra de ekonomiska

förutsättningarna ska bli mer likvärdiga än idag utifrån huvudmännens olika ansvar.

Utredningen föreslår även ett reformerat skolval i syfte att minska segregation och främja en allsidig social sammansättning i skolorna. Ett sådant skolval skulle jämna ut förutsättningarna mellan kommunala och fristående skolor. Det innebär att friskolornas möjlighet att idag fritt förfoga över kö som urvalsprincip begränsas till förmån för en större transparens och för fler elever att kunna göra ett skolval i realiteten.

Partikongressen föreslås besluta:

C57:1 att Socialdemokraterna ska verka för att kommunala och fristående skolhuvudmäns olika ansvar och förutsättningar avspeglas i skollagen så att kommunala skolor ges högre ersättning än fristående huvudmän

Sofia Magnusson, Hans Hellström, Christer Alnebratt, Skåre Råtorps Sf
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C58

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN

Mer samhällskunskap

Vi ser en oroväckande samhällsutveckling där ”fake news” och ryktesspridning på sociala medier får stort genomslag, samtidigt som förtroendet för det demokratiska systemet minskar bland unga. För några år sedan publicerades en undersökning som visade att hälften av Europas unga inte ansåg att demokrati var det bästa styrelseskicket och att många istället ville se en teknokrati med expertstyre. Vi tror att en av förklaringarna till bristen på förtroende för demokratin är att det finns stora kunskapsluckor i förståelsen av hur samhället fungerar och styrs.

För att skydda demokratin behöver utvecklingen bemötas genom en utökad och förbättrad samhällskunskapsundervisning. I senare årskurser kan samhällskunskapen med fördel innehålla mer praktiska inslag, med exempelvis ”demokratipraktik” i det kommunala politiska systemet.

Partikongressen föreslås besluta:

C58:1 att Socialdemokraterna ska verka för att samhällskunskapsundervisningen utökas i grundskolan och gymnasieskolan

C58:2 att Socialdemokraterna ska verka för att ämnet samhällskunskap får mer praktiska inslag i grundskolan och gymnasieskolan

Ida Ekeroth Clausson och Sebastian Ekeroth Clausson
Mariestads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C59

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Minska ungdomars inblandning i gängkriminalitet

En person i fängelse kostar samhället mycket pengar och individen onödigt lidande. I dag ser vi en tilltagande gängkriminaliteten och att användandet av droger ökar. Det går lägre och lägre ner i åldrarna. I dagens skola rekryteras unga elever och barn att utföra olagliga handlingar. De börjar använda droger och blir kurirer för de kriminella gängen. Detta måste få ett stopp!

Barnen har rätt till ett värdigt liv

Vi vill ha ett samhälle där barn får vara barn och växa upp till starka individer som vet vad som är rätt och fel. Dem ska få växa upp i trygga miljöer och få den adekvata utbildning och arbete som de har rätt till. Dem har rätt till ett värdigt liv. Skolan är en viktig plats för barn och ungdomar och det är där de har möjlighet att lära sig att göra rätt vägval i livet. Vi måste ge upplysning och kunskap så våra barn och ungdomar går en ljus framtid till mötes. Vi behöver ha fler vuxna i skolan med sociala färdigheter så vi kan hjälpa i tid.

Varje möte med ett barn kan påverka dess framtid, och därav är alla möten med barn viktiga enligt barnläkaren Lars H Gustavsson. Vi behöver därför förebilder i skolan som ser och hör barnen. Det är de värda och det skulle även vara en samhällsvinst.

- En medborgare i fängelse kostar ca 6400 kr om dagen
- En elev kostar kommunen ca 5000 kr per månad.

Vi föreslår därför representantskapet besluta att sända denna motion till årskongressen 2021 med följande att-satser

Partikongressen föreslås besluta:

- C59:1 att vi satsar mer pengar på barnomsorgen i skolan, så att vi i framtiden slipper ha dessa barn i fängelser
- C59:2 att det ska bli fler medarbetare på alla skolor
- C59:3 att alla skolor ska ha tillgång till kurator och beteendevetare i större utsträckning än vad som finns idag

Kerstin Hammarström Ahlström, Vallby S-förening

Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C60

VÄRNAMO ARBETAREKOMMUN

Mobbing kan aldrig accepteras

Mobbing är tyvärr något som förekommer både bland barn och vuxna. Man borde ju kunna tänka att vuxna skulle veta bättre än att mobba och nedvärdera andra, men så är ju inte fallet. Idag kan vi ju läsa väldigt grova påhopp på Sociala medier också.

Mycket mobbing pågår på våra arbetsplatser. Det kan vara tyst mobbing som gör att en medarbetare inte får vara med i gemenskapen eller inte får den information som alla andra får. Det kan vara baktaleri bakom någons rygg.

Detta är allvarligt och det bryter ner en människas egenvärde och självkänsla. Det är något vi aldrig får acceptera och vi måste bli bättre på att uppmärksamma sådana här beteenden och också ta tag i dom.

Partikongressen föreslås besluta:

- C60:1 att det i kommunala, regionala och statliga chefsutbildningar läggs in ett avsnitt om mobbing
- C60:2 att det i skolundervisningen genom alla årskurser finns inlagt utbildning angående mobbing
- C60:3 att högskola, universitet har kurser emot mobbing på samtliga program

Ann-Kristin Nordlander

Värnamo arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C61

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Mobbning – nolltolerans och en nollvision

Att vara barn i skolan idag är inte lätt. Det är press, stress och ett hårt socialt klimat. Det är en arbetsmiljö som inte är bra för vuxna och framförallt inte för barnen. Språket som förekommer i skolorna är hårt. Kommentarer haglar om utseende, gliringar, mobbing och rena trakasserier. Jargong, attityd, sökandet i tonåren efter att vara någon i grupp. Ojämsliddhet, ojämlikhet - utanförskap eller innanförskap. Detta är barnens arbetsmiljö, deras värld, 8 timmar om dagen i minst 12 år. Det hårda klimatet eskalerar och vi behöver stoppa det. För alla barns skull.

Alla lärare/kuratorer jag pratat med vittnar om en miljö som är svår för både barnen och de vuxna som vill hjälpa och att den psykiska ohälsan ökar. Elever som mobbas kan få bestående skador av det som de utsatts för. Det följer med dem genom livet och upp i vuxen ålder och kan skapa stora problem med psykisk ohälsa genom livet.

Och i värsta fall så finns det barn som väljer att avsluta sitt liv på grund av den mobbning de utsatts för. Stödet till den som utsätts ska vara tydligt och det ska vidtas åtgärder för den som utsätter någon för mobbning. Kommunerna behöver också samordna och skapa gemensamma riktlinjer kommunalt för skolor för att skapa trygghet i hanteringen av mobbning och kränkande behandling. Det gör samarbete lättare och skapar likvärdighet i hanteringen. Om en omplacering av en elev är en lösning ska detta ske skyndsamt, här behöver den utsattes situation komma i första rummet.

Något som också förekommer är mobbning och kränkande behandling på arbetsplatser. Och samma sak här, den som utsätts kan få bestående ohälsa, stressrelaterade sjukdomar och i värsta fall välja att avsluta sitt liv. Mobbning på arbetsplatser ska inte få förekomma men alltför ofta avfärdas problemen med att det är personen som utsatts som är problemet. För några år sedan gjordes arbetsmiljöföreskriften om för kränkande särbehandling och blev AFS 2015:4, Organisatorisk och Social arbetsmiljö. Här behövs en utredning för att se om föreskriften fått avsett resultat och hur arbetsplatserna följer föreskriften.

Det är hög tid att Socialdemokraterna beslutar om en nolltolerans mot mobbning. Att vi skapar en nollvision, där vi tar fram en långsiktig och nationell strategi mot mobbning. Insatser och konkreta åtgärder direkt för de som mobbas, för att sätta stopp. Insatser till den som är utsatt i form av tydligt och konkret stöd.

Genom tidiga insatser och förebyggande arbete, genom att trygga de unga – så kan vi också skapa tryggare vuxna och minska mobbning på arbetsplatser.

Lagstiftningen kring sociala medier behöver ses över. Hur kan vi förhindra mobbning och trakasserier där ännu mer? Kan vi utreda en möjlighet för föräldrar att se vad barn under 16 gör och råkar ut för på sociala medier? Vilka åtgärder kan vidtas för att skydda barn och unga på nätet, via lag eller annan väg. Det behövs också en utredning om mobbning och trakasserier på sociala medier.

Ingen ska utsättas för mobbning i skolan eller på sin arbetsplats!

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening i Västerås föreslår

Partikongressen föreslås besluta:

C61:1 att Socialdemokraterna beslutar om att ta fram en nolltolerans och en nollvision mot mobbning samt tar fram en strategi för hur den ska förverkligas

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C62

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Motverka konspirationsteorier – upplysning och lagstiftning

”Två män klipper upp nätet till 5G mobilmasten. De filmar vad de gör. På en skylt de har med sig står det att ”5G orsakar covid-19”. De tar fram molotovcocktails och kastar mot 5G basstationen. Strax står hela anläggningen i lågor” (fritt citerat från P1 podcast om konspirationsteorier).

Konspirationsteorier har alltid funnits med i människans historia. Det kan handla om olika sammanslutningar eller grupper som i bakgrunden anses styra världen: Illuminati, frimurarna, ett antal globala kapitalister, judarna. Ibland handlar det om den djupa staten som av olika anledningar konspirerar mot oss andra: 9/11 – tornen sprängdes avsiktligt, månlandningarna ägde inte rum, utbrett organiserat valfusk gjorde att fel kandidat vann presidentvalet. Ibland går teorierna ut på att de mäktiga vill orsaka kaos som den dolda makten kan profitera på: vaccinerna gör oss sjuka, SARS-CoV-2 sprids för att decimera jordens befolkning, klimatförändringarna är ett påhitt, ...

Listan kan göras lång. Man kan konstatera att i svåra tider – som nu under pandemin - så har denna typ av idéer extra lätt att få spridning. De leder till enkla förklaringar som svar på svåra frågor. Lösningarna blir ju också enkla: låt bli att vaccinera dig och dina barn, stoppa 5G-utbyggnaden, angrip handgripligt kongressen för att stoppa proceduren att utse nästa president.

Konsekvenserna av att väldigt många tror på dessa idéer kan bli katastrofala: spridning av svåra sjukdomar på en vaccinationsvägran, utbredd misstro mot demokratin, samt angrepp – och till och med massmord - på folkgrupper som anses stå bakom allsköns missförhållanden.

Man kan givetvis inte förbjuda människor att tro på olika idéer som kan framstå som ovetenskapliga och märkliga. Att teorierna sprids är ju ett tecken på brister i samhället, som att människor känner brist på egenmakt och möjligheter att påverka sina liv. Man kan dock göra något åt att idéerna sprids genom att erbjuda information som bygger på vetenskap och fakta! Man kan med utbildning öka förmågan till kritisk granskning!

Skolor och media – inklusive sociala media - har ett särskilt ansvar!

Läroplaner kan innehålla kursmoment där man kritiskt granskar olika konspirationsteorier och söker korrekta fakta, med syfte att förstå varför idéerna uppstår och vilka som tjänar på att de sprids.

Man kan se till att sociala medier flaggar för påståenden som är uppenbart falska, m m.

Åtgärder och lagstiftning kan med fördel diskuteras på EU-nivå.

Källor för mer information om konspirationsteorier:

Boken ”Allt är en konspiration: En resa genom underlandet” av Kent Werne

P1 podcast-radio: ”Hur kan man tro på konspirationsteorier” – Människor och tro

Partikongressen föreslås besluta:

C62:1 att Socialdemokraterna ska verka för att förstärkt utbildning om konspirationsteorier - med utgångspunkt från ett kritiskt granskande perspektiv - införs i skolundervisningen som en del av läroplanen

C62:2 att det utreds hur man även på andra sätt kan motverka spridningen av dessa teorier, till exempel genom att införa utgivaransvar för sociala medier

Stefan Nilsson Roger Niklewski Per Olsson Mikael Svensson Michael Tapper
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C63

KARLSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Nya ämnen i grundskolan

För att rusta ungdomarna bättre för framtiden måste tre stora problem i dagens samhälle åtgärdas därför föreslår jag att det införs tre nya ämnen i läroplanen, nämligen psykisk hälsa eftersom det råder stor psykisk ohälsa bland våra ungdomar idag. Hållbar miljö för att ungdomarna ska förstå hur viktig vår miljö är för allt liv på jorden och mänsklighetens överlevnad. Demokratiskt hållbart samhälle för att förstå vad demokrati är och vad ett odemokratiskt samhälle innebär. Vi ser utvecklingen i flera länder runt om i världen och inte minst i Europa hur odemokratiska och totalitära krafter tar makten.

Psykisk hälsa införs till exempel i årskurserna 5 och 8, hållbar utveckling införs till exempel årskurserna 7 och 9 och demokratiskt hållbart samhälle införs till exempel i årskurserna 6 och 8. Min tanke är att man i de ovan nämnda årskurserna ska fördjupa sig i dessa ämnen. Inom

samhällskunskapsämnet tar man upp hållbar miljö och ett hållbart demokratiskt samhälle och att inom idrott och hälsa även ska innehåller den psykiska hälsan. Vi vet att psykisk ohälsa är ett stort problem hos våra unga.

Partikongressen föreslås besluta:

C63:1 att införa tre nya ämnen i läroplanen nämligen psykisk hälsa, hållbar miljö och ett demokratiskt hållbart samhälle

C63:2 att ge skolverket i uppdrag att införa och fördjupa dessa ämnen i grundskolan

Marie Bengtsson

Karlshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C64

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Nödvändigheten av bildning för alla för, att kunna upprätthålla vår demokrati
Varför är bildning, så viktig för oss människor?

Många med mig har de senaste åren varit mycket undrande över hur populistiska, rasistiska, nationalistiska, homofoba och rent fascistiska idéer har fått fäste och acceptans i vårt land och i USA, där demokratins gräns överskreds och Capitolium stormades av till synes helt normala människor, som anser att valet är stulet. Vi har fått ett förakt för politiker, vetenskap och journalistiskt arbete. Att arbeta som lärare, sjukvårdsbiträde, sjuksköterska, brandman eller polis respekteras inte, eftersom man arbetar åt den offentliga sektorn inom områden, där prestationerna inte kan mätas eller ge vinst, om de inte privatiseras. Krav ställs på att avskaffa Public Service och få reagerar på, att alltmera bolagiseras och privatiseras ute i kommunerna, så att offentlighetsprincipen och demokratin sätts ur spel.

Hur har dessa apolitiska och okunniga idéer uppstått hos oss och i USA?

När det gäller USA, säger vår vän R.D Nordgren, professor i pedagogik, att det amerikanska folket är obildade, på grund av skolsystemets ensidiga inriktning på mätbara kunskaper och konkurrens. Det tillsammans med en tilltagande ojämlikhet efter finanskrisen 2008 har resulterat i att helt normala människor blivit Trumpister.

Hur är det då i Sverige?

Det som gäller idag i vår skola är mätbara kunskaper, som kan bevisas genom skriftliga prov. Sådana viktiga saker, som humanism, solidaritet, sammanhållning och samarbete värderas inte, utan vårt skolsystem är numera helt byggt på konkurrens och betyg, segregation istället för integration. Professionens roll har satts ur spel genom, att föräldrar kan välja bort lärare, som

ställer krav på eleverna, istället för att försöka samverka med skolan om problemen. De som är experter på bildning och lärande "hunsas nu" av elever och föräldrar, som ifrågasätter det mesta. Lärarnas auktoritet undermineras med valfrihetssystemet och både föräldrar eller barns åsikter är viktigare än lärarnas. Jag citerar Lars Ingelstam, Systemen, välfärden och det gemensamma." Starka argument talar för en "måttfull paternalism" och ansvarstagande professioner är en bättre grundprincip för välfärdssystem än valfrihet och konkurrens. När det gäller Det gemensamma säger Georg Henrik von Wright (1978) Humanism måste idag starkare betona solidariteten människor emellan, än den enskilda individens självförverkligande.

Bildning har varit ett centralt begrepp för det moderna framstegets tidevarv

Bildning har varit ett centralt begrepp för det moderna framstegets tidevarv, en väg för den enskilda människan, att lära och växa alltsedan 1700 talets upplysning. Den gör att vi kan överskrida de begränsningar, som ryms i nation, kön, religion, etniskt ursprung eller andra identiteter. Bildning har blivit alltmera viktigt i en tid, när mörka skuggor, som Trumpism, högerextremism och fascism drar över världen. När sanningen privatiseras och flera stängs inne i åsiktsburar.

Vi har mera kunskaper än någonsin, men vet allt mindre tillsammans

Det har framför allt märkts detta år, när pandemin grasserat. Konspirationsteorier och Fake News sprids på Fb och Twitter. Det har bildats grupper, som inte tror på samhällets institutioner och politikerna längre. De mest horribla påståenden kan stå oemotsagda eftersom de olika grupperna inte verkar vistas på samma planet, som vi andra som fortfarande tror på demokratin och samhällets institutioner.

Detta är också friskolorna och Friskolereformen, som helhet ett ex. på. Möjligheten att välja bort barn från vissa områden, minskar förståelsen för varandra, när man blir vuxen.

Vi behöver enl. Prof. Sverker Sörlins bok: (Till bildningens försvar. Den svåra konsten att veta tillsammans) vitalisera förståelsen för den allmänna bildningens nödvändighet, allt för att motverka politiskt auktoritära krafters kunskapsfientlighet och undergrävandet av samhällsliga institutioner.

Den liberala idén om kunskap och New Public Management

Den liberala idén om "kunskap" är torftig och direkt skadlig för vår demokrati. Kunskap i liberal mening är ett verktyg för yrkeskunskap eller för individens möjlighet, att göra karriär. Den är alltid mätbar och blir därigenom direkt omänsklig och skadlig för vårt samhälle. Värderna som självinsikt, omdöme och medkänsla försvinner och värderas inte. Det blir viktigare, att dokumentera och mäta på alla områden istället för, att tänka, reflektera och handla. Det är genom det mätbara, sk. effektiva samhället, som vår välfärd, dvs. möjlighet att "färdas väl genom livet" i en kompensatorisk grundskola, en jämlik vård och en värdig omsorg för våra gamla och funktionsvarierade, gradvis har privatiserats och urholkats genom New Public Management.

Bildning, som en dynamisk samhällskraft

Redan 1924 års folkbildningsutredning var ointresserad av att fundera över en medborgerligt uppsättning av kunskap. Bildning var och är en dynamisk samhällskraft, inte en individuell repertoar av kunskaper. Det är också, som samhällskraft man tar sig an den. Jag menar, att bildning för alla idag behövs mera än någonsin, med tanke på de fascistiska och främlingsfientliga krafter, som idag breder ut sig. För att rädda vår demokrati behövs bildning i att vara samhällsmedborgare och människa i en hotad och farlig värld. Utan rädsla kan kan nationalismens budskap inte rota sig. Detta kräver strukturella reformer, ett brett stöd av alla partier, det kräver ett politiskt nytänkande och inte en uppsättning regler för vad människan ska kunna.

Partikongressen föreslår besluta:

C64:1 att vi ser på bildning, som en dynamisk samhällskraft, inte en individuell repertoar av kunskaper

C64:2 att friskolereformen avskaffas, så vi åter får en sammanhållen medborgerlig bildning, som är till gagn för vår demokrati

Else-Marie Vikström, Burträsk S-förening

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C65

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Porrfilter

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion. Detta är början till en porrskadad generation.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva på frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som gymnasier, skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet,

inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda våra barn och unga, Sveriges framtid, från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

- C65:1 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- C65:2 att Socialdemokraterna verkar för att skoldatorer och paddor betalda av skattemedel har pornografifilter. Ingen porr betald av skattemedel till våra barn och ungdomar

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C66

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Problematisk skolfrånvaro

Idag har vi ett problem i Sveriges skolor som ter sig större nu än bara för något årtionde sedan. Vi har i dag ett okänt antal barn och elever, som i stället för att vara i skolan är hemma. I vardagligt tal kallar en del dessa elever för hemmasittare. En del tycker att skolvägrare är ett bättre ord.

Skolvägran är ofta relaterad till oro, ångest och depression men orsakerna är varierande och individuella. En del barn har varit utsatta för kränkande behandling, andra lider redan tidigare av psykisk ohälsa och en del har neuropsykiatriska funktionshinder. Det handlar alltså inte om bristande motivation utan om hinder som eleven inte kan överkomma för att ta sig till skolan. Orsakerna till frånvaro är komplexa, vilket ställer krav på flexibla och individanpassade insatser.

I Skolinspektionens (2016) mätning av den problematiska frånvaron uppvisade en halv procent av eleverna på högstadiet och en tiondels procent av eleverna på låg- och mellanstadiet sammanhängande frånvaro. Trots detta faktaunderlag är det hos många huvudmän mycket oklart hur många elever som har en problematisk skolfrånvaro i det avseende att de skolvägrar. Många huvudmän har heller inte gemensam strategi för hur dessa elever ska få stöd eller hur de skolenheter där de går ska få stöd för att klara av problematiken.

Det är visat att elever med problematisk frånvaro har oftare kunskapsluckor och får oftare ofullständiga betyg. Problematisk skolfrånvaro, skolvägrare eller hemmasittare är numera ett nationellt problem och kräver en nationell insats.

Med detta som bakgrund yrkar jag

Partikongressen föreslås besluta:

- C66:1 att Socialdemokraterna verkar för en nationell kartläggning för hur omfattande problemet är
- C66:2 att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för att stödja och om så behövs, styra, huvudmän i arbetet med att få tillbaka eleverna till skolan
- C66:3 att Socialdemokraterna också verkar för att en finansieringsplan tas fram på nationell nivå för att säkerställa att dessa elever får den utbildning de har rätt till

Magdalena Sundqvist

Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C67

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Resursfördelning mm för att säkerställa stöd till elever med autism

Elever med autism får idag ett otillräckligt stöd i skolan både pedagogiskt och socialt. Det får stora och allvarliga konsekvenser för deras möjligheter att nå målen och för att utvecklas till självständiga, trygga individer. Elever med autism är överrepresenterade när det gäller så kallad långvarig, problematisk skolfrånvaro. Färre än hälften (37 procent) av eleverna med diagnosen autism klarar idag inte målen i svenska, engelska och matematik i skolan och avslutar grundskolan med ofullständiga betyg. Att tusentals elever avslutar grundskolan med känslor som präglas av upplevelsen av misslyckande, utanförskap och psykisk ohälsa är inte acceptabelt för svensk skola. Det är ren och skär diskriminering av elever på grund av en funktionsnedsättning.

Skollagen har tydliga skrivningar när det gäller krav på skolan att ge extra anpassningar och särskilt stöd vid behov men ändå drabbas elever med autism systematiskt av att stödet uteblir. Det handlar främst om brist på kompetens om autism, men även det förebyggande elevhälsoarbetet brister bland annat i att skapa en tillgänglig lärmiljö för den här elevgruppen. Andra faktorer handlar om olikvärdig resursfördelning samt faktorer som hur skolan organiseras. Hos SCB kan man utläsa att stödet till de yngsta eleverna har minskat kraftigt från 90-talet och fram till idag. 1992-1998 fick ca 22% av eleverna i årskurs 3 någon form av stödundervisning medan det år 2014-2020 endast var 10% som fick stöd i samma årskurs. Även årskurs 4, 5 och 6 minskar stödet mellan början av 1990-talet och fram till idag.

För fristående skolor finns möjlighet att söka ett så kallat tilläggsbelopp för elever som har omfattande stödbehov. Och de resursskolor som idag finns och är väl anpassade för elever med bland annat autism är helt beroende av tilläggsbelopp då i princip alla elever har behov av ett omfattande stöd. I de kommunala skolorna får man försöka hitta andra sätt att säkerställa resurser vilket är svårt i dagens system med elevpeng som är fyrkantigt och det är svårt att vara flexibel utifrån till exempel de behov en elev med autism kan ha. I vissa kommuner tillämpas även principen med tilläggsbelopp för de kommunala skolorna. Idag skiljer det stort mellan kommuner och skolor om en elev med autism får det stöd och de anpassningar i miljön som behövs vilket är oacceptabelt utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Det krävs någon form av statlig garanti för att säkerställa likvärdighet i stöd och det räcker inte med socioekonomiskt perspektiv i de statliga medel i form av sektorsbidrag som nu tillförs skolan. För att även få med elever med funktionsnedsättning behövs ett intersektionellt perspektiv, där även funktionsnedsättning finns med som en del.

Utredningen om hur fler elever ska nå kunskapskraven (SOU 2021:11) föreslår även att det blir ett krav i skollagen att specialpedagog ska ingå i elevhälsan vilket är helt avgörande för att stödinsatser ska utformas efter varje elevs behov och förutsättningar. Idag finns dock ingen

speciallärarinriktning mot autism, vilket efterfrågas också av lärare i skolan. De komplexa behov som elever med autism har kräver spetskompetens.

Partikongressen föreslår besluta:

C67:1 att Socialdemokraterna verkar för att ta fram förslag rörande resursfördelning som omfattar ett funktionshinderperspektiv i enlighet med det som anförts i motionen

C67:2 att Socialdemokraterna verkar för att förstärka elevhälsans uppdrag att verka för en tillgänglig lärmiljö för alla elever tillsammans med ändringen att specialpedagog ska vara ett krav inom elevhälsan, samt verka för att det finns speciallärare med autismspecifik kompetens

Sofia Magnusson

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C68

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Samhällets viktigaste redskap att bryta utanförskap, segregation och kriminalitet är en väl fungerande skola

När krutröken har lagt sig över det politiska slagfältet och allas krav på mer resurser till rättsväsendet i form av fler poliser, åklagare och längre straff tillgodosetts – mycket viktiga och nödvändiga – måste vi orka ta tag i de svåra frågorna om hur vi kan förhindra fortsatt rekrytering av framförallt unga pojkar till den organiserade brottsligheten.

En brottslighet som frodas i de s.k. utanförskapsområdena kännetecknade av hård segregation och trångboddhet. Dit hänvisas asylsökande och de som fått uppehållstillstånd. I bostadsområden där en stor del av övriga boende inte heller är etniska svenskar. Andelen förvärvsarbetande är låg och bidragsberoendet högt.

– Vad krävs för att bryta detta utanförskap?

Samhällets viktigaste verktyg att bryta utanförskap och segregation är en väl fungerande skola. Trots berömvärda insatser av lärare, skolledare och övrig personal är förutsättningarna att få en sådan skola i dessa områden mycket tuffa.

I klasser där en mycket liten andel av eleverna, ibland inga alls, har svenska som modersmål, där studietraditionen i familjen är mycket svag, där nya elever ofta tillkommer då nyanlända ofta hänvisas hit och där trångboddheten ger begränsade möjligheter till läxläsning är denna väl fungerande skola svår att uppnå.

I andra delar av samma kommun går samtidigt elever i klasser där näst intill alla har svenska som modersmål, studietraditionen är stark och förutsättningarna för eleverna att utföra hemuppgifter goda. Allt tal om en likvärdig skola riskerar vid en sådan jämförelse att framstå som tomma ord.

– Hur ska kommuner kunna minska segregationen och öka likvärdigheten i skolan med dessa förutsättningar? Det är en av de största utmaningar som vi står inför!

Den integration som alla parter säger sig eftertrakta börjar här. Det avgör vilken den fortsatta vägen in i samhället blir. Att få elever att lyckas i sina grundskole-studier, att bli behöriga till gymnasieskolan och att lämna den med en examen är ett måste för alla. Om avklarad gymnasieskola är en inträdesbiljett för varje ungdom till yrkesarbete eller fortsatta studier gäller det i än högre grad för ungdomar med icke-svensk bakgrund.

Ett samlat långsiktigt arbete behövs:

1. En ökad behovsstyrd resurstilldelning som får kompetenta lärare och skolledare att söka sig till utsatta skolor och en ökad vuxennärvaro med kompetent personal är nödvändigt och viktigt, men förmodligen inte tillräckligt för att bryta segregationen.

2. Det som nu sker i allt högre grad, genom det fria skolvalet och den starka till- växten av vinstutdelande friskolor, är att likvärdigheten minskar och segregationen tilltar. Den utredning, En likvärdig skola, under ordförandeskap av Björn Åstrand som lade fram sina förslag förra året föreslår flera åtgärder som är avsedda att minska segregationen. Det handlar bl.a. om att införa ett gemensamt skolval för alla vårdnadshavare och skolhuvudmän, att kötid som urvalsgrund till friskolor utgår och att kommunernas ansvar för att erbjuda alla barn i kommunen en plats i en skola och en beredskap att ta emot nya elever premieras i skolpengens storlek gentemot andra skolor som inte har dessa krav.

Dessa förslag är alla positiva och behjärtansvärda men kommer inte att vara tillräckliga för att bryta den ökande segregationen.

I de kommuner som infört obligatoriskt skolval, något som förespråkas av såväl borgerliga som socialdemokratiska politiker som ett sätt att minska segregationen, har effekten hitintills varit närmast obefintlig.

3. De försök som genomförs i flera kommuner att satsa på större skolor där elever från olika bostadsområden med olika socioekonomisk och etnisk bakgrund möts är värda allt stöd och uppmärksamhet.

Ett problem är att vårdnadshavare - med ett fortsatt fritt skolval - kan upphäva politikens intentioner genom att välja andra skolor än den politiken satsat på i syfte att minska

segregationen. Vinstutdelande friskolor kan också se en marknad öppna sig och välja att etablera sig i närheten av skolor som tillkommit i avsikt att minska segregationen och därigenom ointetgöra den målsättningen. En starkare etableringskontroll behövs därför.

4. Vid den fortsatta samhällsbyggnaden måste ambitionen vara att skapa bostadsområden med en blandning av såväl hyres-, som bostads- och äganderätter. Kommuner ska åläggas att göra planer och vidta åtgärder för att skapa varierade bostadsområden.

För att uppnå en önskvärd likvärdighet måste förmodligen såväl kort- som långsiktigt skarpare åtgärder till. Det kan handla om åtgärder som medvetet blandar elever från olika bostadsområden. Ett av de få exemplen på detta är när elever från Kroksbäck flyttades till Bergaskolan i Limhamn i Malmö. Inte som ett resultat av en medveten politisk strategi utan som ett sätt att utnyttja skollokaler mer effektivt.

Intressant är att, sedan de inledande upprörda reaktionerna – mest från vårdnadshavare mindre från elever – lagt sig, visade utvärderingen att de goda resultaten hos Bergaskolans elever kvarstod samtidigt som Kroksbäckseleverna kraftigt förbättrade sina resultat.

5. En skolpolitik som överlämnat de livsviktiga val som ska garantera en likvärdig skola till de enskilda vårdnadshavarna är dömd att misslyckas. Av det enkla och självklara skälet att vårdnadshavarna inte ser resultatet av sina val ur segregationssynpunkt. Det är inte deras uppgift att göra, utan att se till vad man uppfattar vara sitt eget barns bästa – givet det regelverk som gäller.

Politikens roll kan då inte enbart vara att summera dessa val och fastställa vilket resultatet blev, utan att se till alla barns bästa. Föräldrar ska ha rätt att inkomma med önskemål om var eleven ska gå i skola, men det slutliga avgörandet ska ligga i kommunens hand som har ansvar för att elevsammansättningen ska bli så allsidig som möjligt ur socioekonomisk och etnisk synvinkel. Detta är en grundförutsättning för en god pedagogisk verksamhet som bäst utvecklar alla elevers potential.

Slutsats

För att bryta den tilltagande segregationen i våra skolor - ett resultat av ett alltmer segregerat boende som förstärkts av ett skolsystem med fritt skolval och vinstutdelande friskolor - måste en medveten politik till som sätter en likvärdig skola och alla elevers rätt att utvecklas maximalt i centrum oavsett vilka föräldrar de har eller var de bor.

Partikongressen föreslås besluta:

C68:1 att en utredning tillsätts vilken får i uppdrag att utreda hur en avveckling av de vinstutdelande friskolorna ska gå till.

- C68:2 att det fria skolvalet i sin nuvarande form avskaffas. Det ersätts med ett skolval som tillåter icke-vinstudelände skolor och som konstrueras så att det effektivt motverkar segregation. Hänsyn ska kunna tas till angelägna enskilda önskemål om skolplacering, t.ex vid fall av mobbning
- C68:3 att motionen översänds till de socialdemokratiska ledamöterna av riksdagens Utbildningsutskott för kännedom
- C68:4 att motionen översänds till utbildningsminister Anna Ekström för kännedom

Pelle Almén, Roger Niklewski, Per-Olof Järvegren, Agnetha Järvegren, Per Wickenberg, Jan Olsson, Anita Magni-Olsson, Mai Almén
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C69

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Sexualundervisning och porrkunskap

Porr finns väldigt lättillgängligt idag. Det räcker med en telefon och en sökning på ”sex” för att få tusentals träffar.

Både killar och tjejer kan få en förvriden bild av sex på grund av porr. Unga personer ställer upp på saker som de tror är ”normala” och som ”alla” gör – och som i själva verket blir regelrätta övergrepp när de egentligen inte vill, inte vågar säga nej eller inte vågar avbryta en akt.

Att förbjuda porr eller införa porrfilter på skolors datorer ser vi som tandlösa åtgärder i en tid då elever har tillgång till internet genom sina telefoner.

Vad som däremot kan vara bra åtgärder är att öka elever, och vuxnas, kunskap om porr, sexualitet och samtycke. Vi behöver som samhälle bli bättre på att prata om lust, sexualitet, relationer och kroppar. Utan att skuldbelägga eller döma.

Sexualundervisningen måste bli mer jämställd, den handlar om mer än reproduktion och preventivmedel. Sexualundervisningen måste även säkras och får inte bli en bisats inom ett ämnesintegrerat arbete.

Regeringen fattade 2020 beslut om nya examensmål inom lärarutbildningen gällande undervisning om sex och relationer. Men effekten av det införandet kommer att dröja, vi behöver säkerställa att även de som går i skolan idag får utbildning som är anpassad för samhället vi lever i.

Sedan ser vi även ett behov av att följa upp samtyckeslagstiftningen. Vi har fått en skillnad till det bättre men avspeglas det också i brottsutredningar och domar eller behövs fler åtgärder?

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening i Västerås föreslår

Partikongressen föreslås besluta:

- C69:1 att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisningen i skolan ska jämställdhets säkras
- C69:2 att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisning är obligatorisk
- C69:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att sexualundervisning ska återfinnas i samtliga årskurser på högstadiet och gymnasiet
- C69:4 att Socialdemokraterna driver frågan om att införa porrkunskap inom ramen för sexualundervisning
- C69:5 att Socialdemokraterna verkar för att skolor inom ramen för sexualundervisning ska samarbeta med ungdomsmottagningar, tjej- och killjourer
- C69:6 att Socialdemokraterna utreder effekterna av den nya samtyckeslagstiftningen

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C70

MARKS ARBETAREKOMMUN

Skapa en mer jämlik skolan

Kommunerna orkar inte med den belastning som blir i skolan. Skolan följer mer sin arbetsgivare kommunen och dess budgetansvar än skollagen. Dessa två strider mot varandra. Skollagen säger att alla barn ska få möjlighet till undervisning och utveckling efter sina behov. Då krävs det resurser mer resurser och i vissa fall individuella behov.

Vi socialdemokrater har en gång fattat ett beslut att alla barn ska lämna grundskolan godkända. I dag går det ut en kvarts miljon barn från grundskolan med icke godkända betyg. Enligt skolverket.

Detta är allvarligt.

Barn med diagnoser har ofta en högre IQ som skolan ska ta tillvara på istället för att särbehandla på ett oetiskt sätt. När de kommer in i vuxenvärlden tillhör de socialen vilket blir en stor samhällskostnad. Skolans uppgift är att lära så att de kommer ut i arbetslivet även med en diagnos.

Vi har många kändisar med diagnoser som lyckas väl med rätt hjälp.

Partikongressen föreslås besluta:

C70:1 att det utreds hur vi kan skapa en mer jämlik skola. Allt från styrning, finansiering, driftsformer och pedagogik bör förutsättningslöst ses över

Ann-Christine Asp

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C71

ULRICEHAMNS ARBETAREKOMMUN

Skattemedel till vinstdrivna skolor

Sverige är nog ensam i världen om att ge skattemedel till vinstdrivna skolor. Skattemedel, som genom vinster hamnar hos riskkapitalister i andra länder och kanske i skatteparadis. Detta måste vara fullständigt oacceptabelt. Skattemedel till skolor ska naturligtvis enbart gagna eleverna och staten ska vara aktsam med surt förvärvade skattemedel.

Vinstdrivna skolor orsakar "luft" i betygen, betygsinflation. Höga betyg är ju en marknadsföringsfaktor för de vinstdrivna skolorna men de motsvarar inte kunskapskraven. Elever med "uppblåsta" betyg tar platser på högre utbildningar från elever, som bättre hade förtjänat platserna. Uttrycket "Die dumme Schweden" riskerar att få en reell innebörd. På längre sikt kommer Sverige att utbildningsmässigt förlora konkurrenskraft. Många har insett detta så det är väl dags att sätta ner foten.

Vi anser dessutom att olika skolor endast ska bedrivas av pedagogiska skäl och inga andra bevekelsegrunder.

Partikongressen föreslås besluta:

C71:1 att staten inte ska ge bidrag till skolor och lärosäten, som drivs med vinstsyften

C71:2 att skolor endast får bedrivas av olika pedagogiska inriktningar och inga andra bevekelsegrunder

Stig Persson, Inger Persson

Ulricehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C72

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Skola på lika villkor

Skolpengen till fristående verksamheter ska baseras på budgeten för motsvarande kommunal skolverksamhet. Detta i enlighet med principen om lika villkor, som innebär att samma resurser ska följa eleven, oavsett om eleven går i fristående eller kommunal skola.

Då man nu i rättsväsendet nu slagit fast att friskolor inte lyder under offentlighetsprincipen innebär detta att en friskola inte behöver redovisa offentligt om sin ekonomi och elevunderlag. Att våra skattemedel fördelas, där en part inte behöver redovisa och en annan part inom samma verksamhet redovisar är mycket märkligt.

Resultatet blir att skolan inte behöver redovisa om hur många behöriga lärare de har eller hur exempelvis betygssnittet ser ut. Med detta följer en rad problem för elev och dess föräldrar som får välja en skola utan vetskap kring ovanstående faktorer som kan vara avgörande för elevens skolgång och framtid.

Skolan betalas av oss alla genom skattsedeln och är en av de viktigaste verksamheterna vi har. Skolor ska inte likställas med affärshemligheter

Skolan ska garantera goda förutsättningar för varje elev, och vi menar därför att en öppenhet och transparens ska gå före rätten att tjäna pengar på en så viktig verksamhet som vår skola.

Vi yrkar därför på:

Partikongressen föreslås besluta:

C72:1 att en form av reglering tas fram som reglerar skolpengen till en fördel för de som öppet redovisar sina uppgifter

Adolfsberg-S

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C73

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Skolan måste kunna erbjuda alla elever det de behöver

Vi har haft allmän skola i Sverige sedan 1842. De allra flesta elever som har gått sedan dess har suttit med sin klass i ett klassrum. En på många sätt och för många en välfungerande undervisningssituation.

Vidare har skolan på olika sätt under olika tider haft annan form av undervisning för de elever som "inte klarar av det". Det vill säga, barn som av olika skäl inte har förmågan att ta till sig undervisningen i den situationen.

Problemet är att vi i diskussioner om detta ofta fokuserar på eleven som den som inte "passar in" i skolstrukturerna. Vi borde förstå istället tala om att skolan misslyckas med att erbjuda alla elever en skolsituation där de kan tillgodogöra sig sin skolgång, få med sig de kunskaper de behöver ut i livet och arbetslivet.

Ett mått på att många skolor skulle behöva hitta fler och mer flexibla arbetssätt för att passa alla är den allvarliga problematiken med att elever blir så kallade "hemmasittare". Det vill säga, skolan är inte sådan för dem att de känner att de kan gå dit. Att vi har en långtgående skolplikt gör ingen skillnad för ett barn som av olika skäl inte känner sig trygg i den skolmiljö som den anvisas.

Det här drabbar alla runt barnet, som plötsligt kan befinna sig i en karusell av otrygghet där mycket energi går åt till möten för att försöka komma tillrätta med situationen. Det finns många exempel på fall där föräldrarna inte längre kan förena det med sitt arbete, vilket ger ännu fler negativa konsekvenser för familjen.

Hur många elever vi har i Sverige som inte går till skolan kan man inte veta exakt, då statistik inte kan svara direkt på frågan men Skolverket pekar på siffran 2000 barn. Troligen finns också ett mörkertal. Risken för lång frånvaro ökar med barnens ålder, men förekommer i alla åldrar.

Ibland har det att göra med att barnet har behov av ett särskilt bemötande utifrån någon diagnos, det kan hänga ihop med ångest och /eller depression eller att eleven helt enkelt inte mår bra i den lärsituation som erbjuds. En del särbegåvade elever ser ingen vits med att gå till skolan när de inte möts på sin nivå. Skälen till att barnet upplever att det inte kan vara i skolan helt enkelt vara många och/eller skiftande.

Eftersom problemet finns och dessutom verkar accelerera måste vi säkerställa att skolorna ställer om sitt arbetssätt och sitt bemötande gentemot de här eleverna och deras familjer.

Att en del skolor har svårt att kunna göra det bästa runt eleverna kan bero på många saker. Dessvärre är nog resursbristen och tillgången till rätt utbildade lärare med rätt kompetenser att möta barnet en sådan.

Det i sin tur bidrar till ojämlikhet bland barn. Vi vet att en avklarad grundskola och helst gymnasium är en mycket stor faktor för att en människa ska kunna få ett bra liv. Det är en stor friskfaktor. Det är vår skyldighet att erbjuda det till alla barn.

Partikongressen föreslås besluta:

C73:1 att påskynda skolornas arbete med att hitta fler och flexiblere arbetsätt som gör att alla elever kan tillgodogöra sig den undervisning de har rätt till

C73:2 att se över bemanningsbehoven för skolan och hur vi säkrar att den kompetens som behövs finns tillgänglig för alla elever i alla skolor

Elin Lundgren

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C74

ARBOGA ARBETAREKOMMUN

**Skolan är grunden för ett lyckligt och produktivt liv för individen
– och att fler lyckas i skolan ger långsiktig positiv effekt på hela samhället**

Under de senaste decennierna har svensk skola genomgått en rad reformer, men trots detta ses en ökande psykisk ohälsa bland skolbarn och ungdomar och betygsresultaten sjunker i flera grupper. Den psykiska ohälsan leder till långa köer på BUP och många psykiatriska diagnoser. De låga skolresultaten leder till ett sämre mående för individen och på sikt en sämre tillväxt för landet. Sambandet mellan en positiv skolgång och ett lyckligt och produktivt liv är en vedertagen sanning utifrån aktuellt forskningsläge. Samtidigt bygger skolans läroplaner enbart på pedagogisk teori och det tas ingen eller mycket liten hänsyn till barns utveckling och utvecklingspsykologiska teorier.

Skolan är en plats där alla barn och unga vistas och det finns enorma möjligheter att påverka barn och unga som mår psykiskt dåligt, och/eller som håller på att utveckla ett asocialt beteende. Det finns flera psykologiska utvecklingsteorier som visar att från ca 11-12 års ålder så påverkas människan mer av jämnåriga kamrater än av auktoriteter, varför kamratpåverkan är viktigt under hela skolgången. I skolan finns många prosociala barn som med rätt förutsättningar kan medverka till att påverka de individer som är i riskgrupp i rätt riktning, gällande skolresultat såväl som psykisk hälsa. Nämnda kamratpåverkan behöver dock styras och kontrolleras av trygga och tydliga vuxna.

Elevhälsan ser enormt olika ut beroende på vilken huvudman som driver skolan, vilket gäller så väl privata som kommunala skolor. Likvärdigheten lyser med sin frånvaro, och barn med sämre psykosociala livsvillkor erbjuds inte samma möjligheter som barn med bättre sådana.

Vi ser bakomliggande faktorer till detta som är rent strukturella och där ett återförstatligande av skolan och ett förbud mot vinstdrivande företag som ägare till skolan skulle underlätta för att genomföra genomgripande reformer för att kunna erbjuda möjlighet till en skolgång där socioekonomisk status eller föräldrarnas yrke inte har betydelse för barnens resultat i skolan.

Det finns därutöver mindre omfattande förändringar som på kort sikt skulle kunna leda till förbättrade resultat. Det är dags att socialdemokraterna står upp för en helhetssatsning på skolan för att kunna behålla och utveckla välfärden.

Partikongressen föreslås besluta:

- C74:1 att Socialdemokraterna tar ställning för ett återförstatligande av skolan och att vinstdrivande företag inte tillåts vara huvudman för skolor. Friskolor i form av föräldrakooperativ och dylika initiativ bör fortfarande tillåtas
- C74:2 att en utredning genomförs där korrelationen mellan den psykiska hälsan hos barn och unga och sjunkande skolresultat analyseras, men där det också relateras till/görs en genomgripande analys med fokus på elevernas arbetsmiljö och gällande läroplan. Detta med syfte att på sikt skapa en skola som ger alla barn likvärdiga villkor
- C74:3 att elevhälsans uppdrag utreds i syfte att förändra/förstärka/troligen utöka dess uppdrag utifrån det behov som utredningen visar föreligger
- C74:4 att tillgången till elevhälsa och i vilken omfattning den ska erbjudas av varje huvudman tydligare regleras i lag
- C74:5 att basutredningar för neuropsykiatrisk problematik läggs in i skolans/elevhälsans uppdrag, vilket skulle leda till en mer patientbaserad nära vård samt minska trycket på BUP. Självklart ska utökade resurser följa med ett utökat uppdrag

Sara Axelsson Gustafsson

Arboga arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C75

MARKS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C75:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C75:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Jessica Rodén, Fritsla socialdemokratiska kvinnoklubb
Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C76

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C76:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C76:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor Oskarshamn

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C77

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilmer är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilmer i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får

se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C77:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C77:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C78

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C78:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i alla offentligt finansierade verksamheter

C78:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

C78:3 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

S-kvinnor i Kristianstad-Åhus

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C79

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på in-formationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfil-ter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på in-ternet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sve-rige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och ex-ploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det på-verkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningsta-gande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det be-hövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C79:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C79:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Skellefteå S-kvinnor

Skellefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C80

KALMAR ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C80:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C80:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Lindsdal/Läckeby S-förening, Socialdemokraterna i Centrala Kalmar
Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C81

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilmer är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilmer i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får

se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet.

Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Västerås S-kvinnor yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

C81:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C81:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C82

VARBERGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C82:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C82:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

C82:3 att Arbetarekommunens styrelse förslår att motionen därmed anses vara besvarad.

Katarina Eiderbrant Turid Ravlo-Svensson Elisabet Abrahamsson Karolina Mårtensson Malin Kjellberg

Varbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C83

GOTLANDS PARTIDISTRIKT

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Inledning:

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar och debut åldern för porrtittande är ca 12 år. Enligt folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra sin porrkonsumtion.

Vi S-kvinnor kräver:

Att ett arbete startas med att ta fram en nationell plan för att införa porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som förskola, skola, bibliotek och annan verksamhet där datorer kan lånas för att surfa.

Vad behöver förändras:

- Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på (The World Wide Web).
- En nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola med mera.
- Vi vill inte välja verktyg, vi vill att de medel som bäst förhindrar ska analyseras och implementeras på det mest lämpliga sättet.
- Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C83:1 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor Gotland

Gotlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C84

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C84:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C84:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor i Helsingborg

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C85

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilmer är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilmer i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får

se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C85:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C85:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor i Karlskrona

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C86

KARLSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web.

Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C86:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C86:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Suzanne Svensson och Linda Winnetoft

Karlshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C87

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens - barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga rikt linjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslås besluta:

C87:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C87:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Fliseryd S-kvinnor/Ewa Klase

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C88

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Jag yrkar:

Partikongressen föreslår besluta:

C88:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C88:2 att

Veronica Lindholm

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C89

HAPARANDA ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion. Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web.

Porrfilmer är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt. I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilmer i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filmer?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C89:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C89:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Marléne Haara, S-kvinnor Haparanda

Haparanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C90

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilmer är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilter bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

Partikongressen föreslår besluta:

C90:1 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilter kan införas i offentligt finansierade verksamheter

C90:2 att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

S-kvinnor i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C91

KUNGÄLVS ARBETAREKOMMUN

Skolhälsa är till för alla skoldagar

Hur ofta har man inte gått till skolsköterskan eller kuratorn och sett en lapp där det står att denne är tillbaka nästa dag, är på besök på en annan skola eller endast jobbar på den här skolan t.ex. på tisdagar och torsdagar? ”Återkom nästa vecka” är även det en vanligt bemötande.

Att skolhälsa bör prioriteras mer håller säkert många elever med om, men det är svårt att påverka som ensam elev. Genom många undersökningar har vi sett att den psykiska hälsan på elever i Sverige blir sämre och sämre, och psykisk ohälsa kan vara svårt att se innan det har gått för långt. “ Psykisk ohälsa kan i många fall vara ett stort hinder i barns och ungas personliga utveckling och deras möjligheter till etablering i samhället. Därför finns det stora vinster med att så tidigt som möjligt uppmärksamma och med effektiva insatser minska den psykiska ohälsan hos barn och unga. “ (Taget från Kunskapsguidens hemsida.)

“Måttet nedsatt psykiskt välbefinnande anger hur stor del av befolkningen som kan ha någon form av psykisk ohälsa. Andelen som uppger att de har ett nedsatt psykiskt välbefinnande är högre bland unga i åldern 16–24 år än bland andra åldersgrupper. År 2018 uppgav 35 procent av de unga kvinnorna och 20 procent av de unga männen ett nedsatt psykiskt välbefinnande. Andelen unga som uppger ett nedsatt psykiskt välbefinnande ökade under perioden 2012–2018.” (Taget från Folkhälsomyndighetens hemsida.)

I rapporten Granskning av samverkan kring barn och ungdomars psykiska hälsa skriven på Revisionskontoret för Region Skåne av Greger Nyberg och Jan-Åke Leijon förklarar de i stycke 4:3 såhär: “ Kommunen har enligt socialtjänstlagen ansvar för förebyggande arbete bland barn och unga. Skolans elevhälsa har ett hälsoförebyggande uppdrag. Kommunerna bör mera kraftfullt fokusera på förebyggande insatser för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga. “ Därför tycker jag att det borde vara självklart att vi ska lägga mer resurser på att anställa fler kuratorer, och att kuratorsamtal ska erbjudas som norm till eleverna.

Som elev har en redan många påfrestningar och det är oacceptabelt att man samtidigt ska behöva lida i tystnad av psykisk ohälsa. Kuratorsamtal i samband med hälsobesök hos skolsköterskan skulle kunna vara ett hjälpmedel till att hitta psykisk ohälsa i ett tidigt stadié så att barn och unga tidigt kan få hjälp, även för att upptäcka eventuell social problematik som till exempel barnfattigdom, förälder som missbrukar och etc. Stadsmissionen gjorde en undersökning 2013 där de kom fram till att var fjärde ung i Sverige mår psykiskt dåligt. Sverige är också bland de länder som konsumerar mest antidepressiva läkemedel. Är detta acceptabelt? NEJ.

Partikongressen föreslås besluta:

C91:1 att normen för landets skolor ska vara att skolsköterska och kurator är på plats hela skolveckan och att regeringen ska skjuta till nödvändiga medel till kommunerna för att det ska infrias

C91:2 att varje elev i gymnasiet och grundskolan i samband med det obligatoriska skolsköterskebesöket erbjuds ett kuratorsamtal/kontakt med kurator

Emmy Hansson, SSU Kungälv

Kungälv's arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C92

NORRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Slopa det fria skolvalet

Vi anser inte att det fria skolvalet är en bra modell. Tvärt om så har det fria skolvalet skapat en segregerad skola där resursstarka elever oftare gör ett aktivt val och att de då väljer friskolor. De kommunala skolorna utarmas samtidigt som eleverna där behöver mera stöd och hjälp. Trots lagar och regler så finns det uppenbara misstankar om att skolor helt enkelt väljer bort elever som skulle kräva mycket stöd.

I nuläget så är det enbart kommunala skolor som tar ansvar fullt ut för elever med särskilda behov.

Det fria skolvalet skulle minska bostadssegregationen men i praktiken blev det tvärt om.

I ett land som strävar efter jämlikhet så är det inte längre hållbart att ha ett fritt skolval så som det är utformat idag. Elever sorteras och det finns exempel på att föräldrar ställer sig i kö till populära skolor flera år innan det är dags att börja skolan. Samtidigt så finns det skolor som har allt för lite resurser att använda till de skriande behov som finns. En jämlik och likvärdig skola känns avlägsen med fritt skolval och det är för oss socialdemokrater en oacceptabel väg att gå.

Partikongressen föreslås besluta:

C92:1 att det fria skolvalet slopas helt

Stig Augustsson, Eva Flyckt, Ulf Norlin och Inger Sundbom

Norra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C93

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Språk i skolan – Är det verkligen nödvändigt?

På senare år har gjorts en hel del tekniska landvinningar inom språkområdet som nog inte kan beskrivas med mindre än revolutionerande. Den utvecklingen fortsätter.

Den omfattande spridningen av kraftfulla datorer genom användandet av smarta telefoner, den globala tillgången till Internet och framstegen inom maskininlärning gör att väldigt många idag bär omkring på en översättningsmaskin som vi bara för något tiotal år sedan bara fantiserade om i Sci-Fi filmer.

Redan idag kan man översätta talad och skriven text med rätt hyggligt resultat. Utvecklingen de senaste åren har varit rasande. Det finns inget som pekar på att den är stagnerande.

Det är alltid riskfyllt att förutspå framtiden men det ser faktiskt ut som om vi inom de närmaste 5-10 åren kan ha bärbara, ekonomiskt överkomliga manickers som i realtid kan översätta rimligt korrekt de flesta större språken i världen. Det är en hissnade tanke men lika fullt en mycket möjlig realitet.

Med det korta tidsperspektivet är det hög tid att vi faktiskt överväger hur språkundervisningen i grundskola och gymnasieskolan framöver ska fungera. Inte så mycket för elevernas skull som för de som faktiskt avser att inleda en yrkeskarriär som lärare. Är det verkligen rimligt att vi uppmanar människor att utbilda sig till ett yrke som mycket väl kan framstå som helt irrelevant om 5-10 år. Är det försvarbart, är det etiskt och givet att människor inte är helt blinda för vad som händer kommer någon att ens vilja ge sig på en sådan utbildning idag och den närmaste framtiden när man ser vad som är på gång.

Det är redan idag svårt att rekrytera lärare inom moderna språk. Kommer det att bli lättare framöver, kan det kanske rent av vara så att svårigheten ligger i att många tänkbara aspiranter redan sedan en tid har anat vad som är på gång och ser att det inte finns en långsiktig framtid som språklärare i ex tyska eller franska?

Även om vi skulle behålla de moderna språken som obligatorium. Kommer någon att vara särskilt motiverad att lära sig dessa om de samtidigt sitter med en app som hanterar språket betydligt bättre än deras lärare och i nivå med den inhemska befolkningen?

Fortfarande är det viktigt att lära sig sitt eget språk och möjligen ytterligare ett språk som många andra lär sig, vilket torde vara engelska. Det senare mer som en reserv om inte tekniken fungerar. Men att lära sig ytterligare språk som man bara kommer att i bästa fall bli hyffsad i (och högst

sannolikt efter något år betydligt sämre än översättningsalgoritmerna är redan idag) framstår som ytterst tveksamt. Ett ökat fokus på att eleverna ska lära sig ytterligare moderna språk framstår mot bakgrund av vad som händer på den tekniska utvecklingen som slöseri för att använda en mild beskrivning.

Vi borde istället inse vad som håller på och hända och redan nu dra rimliga slutsatser. Moderna språk i skolan bör avslutas de närmaste tio åren, tidigare om lärare saknas och omgående görs frivilliga. Kvar bli svenskan och engelskan. Den undervisningstid som därigenom frigörs kan användas till ökade studier i de språk som blir kvar eller användas till andra ämnen.

Partikongressen föreslås besluta:

C93:1 att moderna språk andra än svenska och engelska görs frivilliga och på sikt avvecklas i skolan

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C94

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Standardisera undervisningen

En del ser läraryrket som ett kreativt konstnärligt yrke. Jag delar inte den uppfattningen.

Jag ser snarare läraryrket som ett hantverk där man genom upprepning kan bli skickligare och där man genom val av korrekta metoder kan uppnå bra resultat i många olika situationer och med olika underlag.

I någon mån är skolan en fabrik där det produceras medborgare med reproducerad kunskap utifrån det samhället kan och behöver. Vad som bedöms behövas kan skilja avsevärt mellan generationer men mycket lite mellan årskullar. Vissa ämnen tenderar att vara närmast oföränderliga som ex matematik medan andra som ex samhällskunskap ändras kontinuerligt i takt med samhället.

Givet att ämnen förändras lite från år till år och alla elever förväntas lära sig samma saker om de går samma utbildning är det förvånande att lärare har så stor frihet att själv forma elevens utbildning. Både till metod och innehåll. Inte ens läroböcker är fastslagna utan är upp till läraren eller skolan att välja. Det här är oerhört ineffektivt.

Att varje lärare planerar sin egen undervisning, producerar stödmaterial, prov och arbetsuppgifter

tar enorm tid i anspråk. Särskilt för den nye läraren som inte har egna tidigare insatser att återvinna.

Några friskolor (ex. Kunskapsskolan) har insett detta och har en mer standardiserad utbildning. Effektiviteten ökar och vinsterna av detta kan därmed plockas ut i ekonomisk vinst hos ägaren. Många lärare i olika nätverk utbyter också planeringar och stödmaterial med varandra. Men det sker i oorganiserad form och utan kvalitetssäkring.

Här finns utrymme för radikala förbättringar!

Om vi bestämde oss för att i hög grad standardisera utbildningen skulle effektivitetsvinster kunna uppnås som i sin tur skulle kunna användas till att förbättra skolan eller möjligen något annat mer angeläget.

Det finns säkert flera områden än de jag ser framför mig men låt oss ta några exempel:

Kursplanering: Finns ingen anledning att samma kurs ska avvika särskilt mycket över landet. Samma mängd timmar ska ges eleven (sker inte idag) och samma saker bör belysas på lektionerna som ju faktiskt ska ta fasta på kursmål och centralt innehåll. I princip borde du kunna börja skolan i Haparanda och mitt i terminen flytta till Ystad där du fortsätter där förra lektionen slutade.

Läromedel: Finns ingen som helst anledning att läraren ska välja läromedel. Det borde naturligtvis ske centralt och upphandlas i stor mängd för att få ner priset.

Lektionsupplägg: Ett gediget arbete behöver göras i skolan för att ta fram lektioner som på ett tillfredställande sätt ger alla elever tillräckligt bra utbildning. Rimligen borde lektioner följa ett mönster som är tämligen lika beroende på vad man ska lära ut. Även om det måste finnas utrymme till viss individuell variation kan den inte vara för omfattande för att inte tappa vissa elever i klassen för att anpassa sig till några andra.

Det finns sannolikt en övertro på individualiserad utbildning i skolan som i liten grad är kopplad till vad som i verkligheten är möjligt att uppnå. Tillräckligt bra för alla men inte fantastiskt för någon är nog maximalt vad som går att uppnå. Det underlättas av kvalitetssäkrat upplägg med varierade metoder. Kombinerat med extra stöd där inte standardupplägget räcker till.

Stödmaterial: Det är idag fullt möjligt att använda filmer, poddar, VR, digital simulering, animationer mm. mm. som stöd i undervisningen. Likaså borde övningar, arbetsuppgifter och prov vara tämligen likartade för samma kurs. Men allt sådant här tar tid att ta fram även om de skulle kunna öka motivationen och förmedla budskapet och fördjupa inläringen. Tid som inte finns för läraren annat än för möjligen något eller några insatser utöver en nivå som är i bästa fall

acceptabel. En del elever kan ha turen att få en lärare som är exceptionell men det är väl inte en bra skola där undervisningens innehåll mest beror på tur?

I vissa fall har sannolikt de flesta lärare inte förmåga att producera vissa stödmaterial även om de skulle ha avsevärd effekt och de skulle använda dem om de hade dem.

Jag tror att det är få lärare som lite snabbt kan dra ihop en VR simulering av atombindningar eller något annat som kanske skulle kunna bli betydligt enklare att förstå genom en annan inlärningsmetodik.

Här finns det enorma möjligheter om utbildningen är standardiserad att det tas fram nationella stöd som kan användas av alla. Utan ett nationellt perspektiv kommer mycket lite att detta att ske. Det finns helt enkelt inte tid, pengar eller kompetens för att göra det lokalt.

Sammantaget finns det ett mycket stort utrymme att få ut mer av lärarens tid och förbättra undervisningen om vi i hög grad standardiserade svensk utbildning på alla plan.

Måhända blir lärarens yrke en aning mindre kreativt men det ska vägas mot att elevens utbildning blir desto bättre. Vilket får anses vara det avgörande. Likaså kan en lärare ha en mindre kreativ dag utan att det nämnvärt drabbar eleven. Det är en bättre skola för alla!

Partikongressen föreslås besluta:

C94:1 att undervisningen standardiseras i linje med motionens beskrivning

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C95

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Statligt finansierade skolresor till Stockholm

Ett av argumenten regeringen framförde för att det kommande Förintelsemuseet var att "[en] lokalisering i Stockholm underlättar för skolelever och allmänhet runt om i landet att besöka museet." Då Sverige är ett avlångt land är det bara en sanning för skolelever i Stockholm med närområde. Då 18 av 22 statliga museum redan ligger i Stockholm är detta något som inte bara är sant gällande Förintelsemuseet utan nästan samtliga museer.

För Malmös del är Marinmuseum i Karlskrona och Världskulturmuseet i Göteborg de som ligger närmast (om vi undantar Moderna museets filial i Malmö).

För att göra dessa museer verkligt tillgängliga för Sveriges skolelever bör det därför utgå riktade statliga bidrag till samtliga svenska skolor som täcker kostnaderna för skolresor till de statliga museerna.

Partikongressen föreslås besluta:

C95:1 att Socialdemokraterna verkar för att samtliga svenska skolor skall få möjligheten att besöka statliga museer genom riktade statliga bidrag till skolresor

Sorgenfri Socialdemokratiska förening skickar motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C96

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT, UPPSALA LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTMANLANDS PARTIDISTRIKT, ÖREBRO LÄNS PARTIDISTRIKT, ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Stoppa marknadsstyrningen av skolan

Sverige behöver en mer jämlik skola med minskad segregation och högre skolresultat för alla elever. Vid införandet av friskolesystemet hoppades förespråkarna för marknadsstyrning på att den fria konkurrensen om eleverna skulle förbättra resultaten, utveckla pedagogiken och sänka kostnaderna i skolsystemet. För de mer tveksamma användes argument om nya möjligheter för mindre aktörer med goda pedagogiska idéer att kunna få bedriva skola.

Nu, flera år senare, ser vi en utveckling av den svenska skolan som nog ingen kunnat förutse vid införandet. De små aktörerna med pedagogiska innovationer blev inte många. De stora koncernerna som bedriver skola som företag desto fler. Vinstuttaget från skolsystemet till företag har ökat med tiden. I kombination med fri etableringsrätt och kösystem i friskolorna har friskolesystemets funktionalitet bidragit till att segregationen i svensk skola ökat. Skolan ska minska klyftor. Idag ökar klyftorna i skolan. Ändå håller de borgerliga partierna krampaktigt fast vid idén om att marknads intressen ska forma styrningen av skolan.

Argument om att fristående aktörers elevresultat i många fall är starka samt att alla skolor ska vara bra skolor, oaktat huvudman, är vanliga i debatten. Tyvärr blundar de argumenten för de växande klyftorna i svensk skola. I en segregerad skola är det naturligt att vissa skolor har goda resultat. Dessutom söker sig högpresterande elever och deras föräldrar till samma skolor i ett system där skolvalssystemet saknar verktyg för att ge skolor liknande förutsättningar sett till elevernas förutsättningar. Debatten kretsar sällan kring det grundläggande ansvar som kommunala huvudmän måste ta för att alla elever med olika förutsättningar ska beredas en god skolgång, samt för ansvaret att alla elever får en skolgång om en fristående aktör lägger ner sin verksamhet av något skäl.

Svenska folket, lärarkåren och forskningen har tydligt uttryckt vad de tycker i frågan. Elevernas väl och ve ska ställas före politiska låsningar. Vi har ett skolsystem som vi är ensamma om i världen. Inget annat land har velat gå över till den modell vi har i Sverige. Det är inte rimligt eller önskvärt att driva idén om ett system utan valfrihet eller att fristående huvudmän inte ska kunna bedriva verksamhet. Däremot måste samhället sätta ner foten där marknadens intressen går före elevernas.

I PISA-undersökningen har de svenska resultaten glädjande nog stärkts den senaste tiden. Men de svagaste eleverna har blivit fler och de har lägre poäng. Resultaten ligger fortfarande under PISA 2000. Andreas Schleicher, utbildningschef på OECD, säger om det svenska friskolesystemet i kontexten PISA att ”Marknadsskolan har lett till att Sverige förlorat sina höga resultat. Om du frågar mig när Sverige förlorade sina höga skolresultat så skulle jag säga att det hör ihop med det här skiftet, att ni började anpassa utbildningssystemet för att det skulle passa konsumenter som ska ut och välja på en marknad. Om syftet med nittioalets friskolereform var att skapa en större mångfald på skolmarknaden så visar resultatet något annat”.

Dagens svenska skola behöver en genomgripande omsorgsfull socialdemokratisk skolpolitik, som utgår från att varje elev ska kunna nå sin fulla potential i skolan. För varje dag som klyftorna i skolan ökar, förlorar både individer och samhället som helhet. De initiativ som den socialdemokratiskt ledda regeringen tagit för att minska marknadsstyrningen och de effekter den får har effektivt blockerats i riksdagen. Dock finns ett allt starkare utrednings- och forskningsunderlag som stärker bilden av vilka insatser som kan och bör göras, som gör skillnad.

Ytterligare en dimension i marknadens intrång på skolområdet är en allt mer begränsad insyn i skolans verksamhet. Vårdnadshavare förväntas idag göra kloka val för sina barn utan tillräcklig insyn i skolornas verksamhet och resultat. Med marknaden försvann den öppenhet, yttrandefrihet, insyn och likabehandling som ska gälla i ett offentligt skolväsende. Under senare tid har även friskolors resultat kunnat undanhållas offentligheten. Det är rakt igenom orimligt att en sådan situation kan uppstå.

Den fria etableringsrätten påverkar kommunernas planering och därmed kommunens kostnader. Då Skolinspektionen inte lägger vikt vid vilka lokaler verksamheten planerar att använda när ansökan bedöms, ökar också svårigheten med att hantera bostadssegregationens konsekvenser i många kommuner. Fri etableringsrätt är en tydlig yttring för när andra behov än elevernas kommer först. Att ha ett tydligare regelverk för när, var och hur fristående aktörer kan etablera nya verksamheter gynnar en hållbar och bättre fungerande planering.

Hur kan vi Socialdemokrater bidra till att minska skolsegregationen, öka jämlikheten och öka förutsättningarna för alla elever att lyckas i skolan? Vi ska självklart arbeta för att få bort marknadskrafterna inom skolan. Vi ska inte ha ett världsunikt skolsystem som bidrar till ökad segregation och där vi tillåter att skattemedel försvinner ut ur vårt gemensamma och vidare till aktieägare och riskkapitalister.

Vi måste arbeta för att ta steg för steg mot en skola utan marknadsstyrning där vinster får gå före elevernas samlade resultat. Vi måste på alla nivåer ta beslut som går i den riktningen. Vi måste ta diskussionerna med övriga partier och visa på de negativa effekter som marknadsskolan inneburit och innebär.

Partiet ska vara fortsatt tydlig med vad vår målbild är. Kravet för att samverka med Socialdemokraterna på det skolpolitiska området är att konstruktivt vilja bekämpa de ökande klyftorna i skolan. Ingen ska behöva tveka över var Socialdemokraterna står i fråga om att minska marknadens inflytande över våra barn och ungdomar, som går till skolan som elever – inte kunder.

Partikongressen föreslår besluta:

- C96:1 att Socialdemokraterna aktivt ska verka för att lägga förslag i Sveriges riksdag som minskar marknadens inflytande över vart och hur skolverksamheter etableras
- C96:2 att Socialdemokraterna ska ta fram nya politiska förslag som leder till att vinster som görs i aktiebolag som driver skolor återinvesteras i skolans verksamhet
- C96:3 att Socialdemokraterna arbetar för att förändra och förbättra det fria skolvalet så att det inte bidrar till att öka skolsegregationen
- C96:4 att Socialdemokraterna verkar för att minskad skolsegregation är det övergripande målet i alla beslut som påverkar resursfördelning, antagning och skolvalsprinciper
- C96:5 att Socialdemokraterna verkar för att Skolverket får i uppdrag att ta fram en tydligare resursfördelningsmodell för det statliga stödet på skolområdet, som tar mer hänsyn till de ojämlika förutsättningarna mellan olika klassrum
- C96:6 att Socialdemokraterna omgående arbetar för att långsiktigt säkra transparensen och offentlighetsprincipens funktionalitet i all skolverksamhet som är skattefinansierad
- C96:7 att Socialdemokraterna medverkar till att de stora skillnaderna i ansvar mellan kommunal huvudman och fristående huvudman fortsätter att visualiseras och att påverka elevpengens utformning
- C96:8 att Socialdemokraterna arbetar för att ta bort den fria etableringsrätten och ersätter den med ett system som bygger på ett större kommunalt veto vad gäller både om och var en ny fristående verksamhet ska få etableras utifrån eventuella negativa ekonomiska och/eller segregeringseffekter för kommunen, i samråd med Skolinspektionen (friskolor) eller vid egna tillståndsutgivanden (fristående förskolor, pedagogisk omsorg)

Partidistrikten i CDUTE

Sörmlands partidistrikt, Uppsala läns partidistrikt, Västmanlands partidistrikt, Örebro läns partidistrikt, Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C97

ÖRNSKÖLDSEVIKS ARBETAREKOMMUN

Stoppa privatiseringarna av skolan

Under läsåret 2019/2020 fanns 823 fristående skolenheter i grundskolan och 438 gymnasieskolor. Antalet fortsätter att öka. Till fristående skolor betalar kommunerna 85% av vad en elev kostar den kommunala skolan.

Motiven för privatiseringar påstods vara att det skulle vara billigare, bättre och effektivare, men verkligheten visar motsatsen. Allt för ofta försämras villkoren för de anställda och kvalitén på verksamheten minskar när vinstdrivande företag i dagens system ska bedriva skattefinansierad verksamhet.

Vinstintresset har blivit en allt starkare driftkraft för många privata aktörer som har prioriterat mer kvantitet framför kvalitet. Det bidrar till de sjunkande kunskapsresultaten.

Det är viktigt för Sverige att stärka sin konkurrenskraft för att även i framtiden kunna vara ett välfärdssamhälle. I stället håller vi på att tappa kontrollen över skolorna i privat regi. Skolmarknaden präglas alltmer av dagens stora skolkoncerner och riskkapitalbolag vars huvudintresse är ökande vinster.

Inte bara det. Med privatisering ökar klyftorna i samhället i stället för att bidra till jämställdhet och jämlikhet. Det blir allt svårare att hålla ihop samhället och utbildning blir alltmer av en klassfråga. Flera undersökningar har visat att en majoritet av svenska folket vill stoppa privatiseringarna av skolan och det är hög tid att vårt parti går i takt med väljarna i denna fråga.

Partikongressen föreslås besluta:

C97:1 att ytterligare etablering av friskolor stoppas

C97:2 att vinstuttaget minimeras kraftigt

C97:3 att en hårdare kvalitetsgranskning av existerande friskolor görs

Olga Back

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C98

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Stå upp för en likvärdig skola

Utbildning ska enligt skollagen vara likvärdig inom varje skolform. Det innebär att varje barn och ungdom i grundskolan ska få möjlighet att lyckas med sin skolgång och helst nå en livslång lust att lära, oberoende av från vilken familj man kommer eller var man bor i landet. Det är vad politiker, lärare, rektorer och övriga anställda i skolan har att arbeta för.

I mitten av maj 1988 sände det amerikanska TV-bolaget ABC sitt populära program Good Morning America under fyra dagar från Sverige. Den stora redaktionen var väl inläst på det svenska samhället. Vad den särskilt lyfte fram var hur likvärdig den svenska grundskolan var ur ett internationellt perspektiv. Man sände genomarbetade reportage från olika delar av landet och besökte skolor bl a i Bohusläns skärgård och norra Norrlands inland för att belysa likvärdigheten.

Detta TV-program i likhet med OECDs utvärderingar fram till 1992 bekräftade Sveriges internationella rykte som ett föregångsland inom utbildningspolitiskt tänkande.

Fem år senare var förutsättningarna för likvärdigheten helt förändrade och utvecklingen bort från detta ideal inletts och ersatts av ett alltmer segregerat skolsystem. Bakgrunden till dessa förändringar var den ideologiska utvecklingen inom borgerligheten, som såg den gemensamma skolan, som en ”tvångströja” för deras barn och ungdomar.

De hade gripit den möjlighet, som valsegern 1991 erbjöd och låtit genomföra reformer i skolsystemet i ett högt tempo och helt utan utredningar, som kunde belysa konsekvenserna.

Utvecklingen under de drygt 25 år, som gått sedan skolreformerna i början på 1990-talet, har inte lett till de förbättringar av skolresultaten, som utlovades utan till en allt ökande skolsegregation med långgående negativa följder för skolan och samhället i stort, bland annat genom de orimligt och internationellt unikt gynnsamma villkoren för fristående skolor.

Det är därför av största vikt, att alla med ansvar för grundskolans framtida utveckling tar till sig den analys och de förslag, som den i maj i år presenterade utredningen ”En mer likvärdig skola - minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning , SOU 2020:28 ” för fram, liksom analysen av skolan i den av Jämlikhetskommissionens i augusti presenterade utredningen ”SOU 2020:46.”

Dessa utredningar lyfter fram att ett stort antal fakta, däribland att skolval och stor förekomst av fristående skolor bidragit till ökad social och etnisk segregation i den svenska grundskolan. Många familjer med svensk bakgrund liksom högutbildade familjer med utländsk bakgrund tenderar

att välja bort skolor med en hög andel elever med utländsk bakgrund. Socioekonomiskt starka familjer tenderar att välja bort den lokala kommunala skolan om andelen socioekonomiskt svaga familjer i närområdet är hög. Eleverna på fristående skolor har därför i genomsnitt betydligt starkare socioekonomisk bakgrund än eleverna på kommunala skolor.

Kommunerna förlorade genom införandet av det fria skolvalet kontrollen över elevernas placering på skolenheter och därmed ett viktigt instrument för att t ex motverka segregationen. Många kommuner förlorade möjligheten till långsiktig planering av skolornas placering, eftersom de har begränsade möjligheter att påverka var de fristående skolorna etableras. Dessa kan välja var det är mest lönsamt att placera sig. Kommunerna har inte heller någon möjlighet till insyn i hur deras frikostiga bidrag till dessa skolor används. Det finns tydliga exempel på hur den fria etableringsrätten direkt försvårar för det offentliga att motverka segregationstendenser på lokal nivå.

Eftersom de kommunala skolorna har ett ansvar för alla elever inom kommunen har de en merkostnad på drygt 8 %, som inte får avräknas när de fastställer bidrag till de fristående skolorna.

Skolsegregationen verkar påverka särskilt de utsatta elevernas framtida utbildningsval, arbetsmarknad, hälsa och kriminalitet i negativ riktning, vilket ger ytterligare skäl för alla att oroas av en ökad segregation. I kampen mot nyrekryteringen till de kriminella nätverken lyfter polisen, socialarbete och forskare fram skolans oerhört viktiga roll. En kraftigt minskad skolsegregation skulle med säkerhet innebära stora vinster i den kampen.

I den analys som OECD inbjöds att göra år 2015 framhålls att skolan uppvisar brister i flera avseenden bl a hur skolans kompensatoriska uppdrag genomförs liksom styrningen av skolan. Tyvärr går det inte att förneka att segregationen ökat även inom de kommunala skolsystemen. Trots goda insatser sedan 2015 för att motverka segregationen t ex genom att omfördela resurser till skolor vars elever har svaga förutsättningar, har den ytterligare förstärkts. Det är allvarligt, då skolan i dag fått ett svårare uppdrag genom en större andel av sådana elever.

Forskningen visar att fördelningen av lärares kompetens inom den kommunala sfären inte är kompensatorisk utan förstärker elevernas initiala förutsättningar – elever på skolor med svagast studiesocial elevsammansättning har lägst lärarkvalitet, medan skolor med goda förutsättningar har högst lärarkompetens. Segregationseffekten förstärks ytterligare av att elever med goda förutsättningar ofta sporrar varandra, eller omvänt, att en hög koncentration av elever med ogynnsamma förutsättningar leder till en sämre arbetsmiljö och sämre resultat.

Vinnare på dagens skolsegregation är särskilt de vinstdrivande fristående skolorna i aktiebolagsform, som samlar ca 120 000 av grundskolans elever och i allmänhet genererar stora vinster till ägarna. På gymnasienivå är andelen elever i fristående skolor ändå högre.

Förlorare är vårt samhälle i stort, som inte genom grundskolan fullt ut kan främja tolerans och sympati mellan grupper, multikulturell förståelse och vilja att leva i integrerade grannskap och arbeta på integrerade arbetsplatser.

De vetenskapliga fakta som presenteras i ovanstående utredningar och i Skolkommissionens rapport (SOU 2017:35) är en utmärkt grund för en helt nödvändig reformering av vår grundskola. Där föreslås bl a att Skollagen bör ställa krav på att huvudmännen aktivt ska verka för en allsidig social sammansättning av elever och att Skolverket bör etablera en regional organisation ansvarig för ett nationellt skolvalssystem, som leder till en ökad transparens vid tillämpning av urvalsregler och skolplaceringar, där kötid inte ska vara en tillåten urvalsgrund.

Det är ställt utom varje tvivel att våra barn och ungdomar och vårt samhälle och inte minst våra lärare har oerhört mycket att vinna på att skolegregationen kraftfullt bekämpas detta därför att skolan kan vara den överlägset viktigaste kraften för att möta framtidens utmaningar och skapa ett tolerant och jämlikt samhälle.

Partikongressen föreslås besluta:

C98:1 att utveckla en modell för skolan som möjliggör val av skola samtidigt som segregation motverkas och likvärdigheten stärks

C98:2 att inleda ett arbete syftande till en succesiv avveckling av de fristående skolor på grundskole- och gymnasienivå vilkas överordnade mål är vinst till ägarna eller drivs i form av aktiebolag.

Bältinge socialdemokratiska förening, Carl Lindberg, Berit Ericsson och Jan-Åke Carlsson
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C99

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Stärk den kommunala bestämmanderätten över våra skolor

Sveriges kommuner har ett stort ansvar för att se till att våra barn och unga får den skolgång och utbildning de har rätt till. Samtidigt har kommunerna ett ansvar gentemot medborgarna att säkerställa en god hushållning av skattemedel och att våra gemensamma resurser går till det dem är avsedda.

Trots det tunga samhällsansvar som vilar på dem har dock kommunerna allt för lite att säga till om när det kommer till vem som får bedriva undervisning inom kommunens gränser och vem som får göra anspråk på de offentliga medel avsedda för skolverksamhet som kommunerna ansvarar för.

Idag ser vi hur 90-talets avregleringar av svensk skola, med syftet att skapa fristående skolor med pedagogiska alternativ till de kommunala skolorna har lett till att vi har fått en marknad för riskkapitalbolag som okontrollerat breder ut sig och gör stora vinster på våra skattepengar. Pengar som borde gå till våra barns utbildning går rätt ner i aktieägarnas fickor. Konsekvensen är lägre lärartäthet, betygsinflation, ökad segregation och försämrade kommunal ekonomi. Eftersom kommunerna har ansvaret för elevernas rätt till utbildning är det även de som behöver ha en beredskap om fristående skolor skulle gå i konkurs eller av andra anledningar plötsligt lägger ner sin verksamhet och lämnar eleverna i sticket. För detta påtvingade beredskapsansvar måste kommunerna kompenseras ekonomiskt inom ramen för den statliga skolpengen.

Kommunernas ansvar för skolan och sin egen ekonomi måste motsvaras av en lika hög grad av bestämmanderätt över densamma. Det är inte rimligt att friskolors fria etableringsrätt väger tyngre än det kommunala självbestämmandet. Medborgarnas vilja och intresse på lokal nivå uttrycks i demokratiska val till kommunala församlingar och det är dessa församlingar som måste kunna besluta om sin egen skolorganisation. Det kommunala vetot vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor måste stärkas, liksom kommunernas befogenheter för att uppnå en mer likvärdig skola.

Partikongressen föreslår besluta:

- C99:1 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka det kommunala vetot vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
- C99:2 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka den kommunala insynen vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor med syfte att uppnå en likvärdig skola
- C99:3 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för en nationell riktlinje för elevpeng där hänsyn tas till kommunala kostnader och beredskap att kunna ta emot elever vid eventuella nedläggningar och/eller konkurser

Kronobergs Socialdemokratiska Partidistrikt

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C100

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Stärk den kommunala bestämmanderätten över våra skolor

Sveriges kommuner har ett stort ansvar för att se till att våra barn och unga får den skolgång och utbildning de har rätt till. Samtidigt har kommunerna ett ansvar gentemot medborgarna att säkerställa en god hushållning av skattemedel och att våra gemensamma resurser går till det dem är avsedda.

Trots det tunga samhällsansvar som vilar på dem har dock kommunerna allt för lite att säga till om när det kommer till vem som får bedriva undervisning inom kommunens gränser och vem som får göra anspråk på de offentliga medel avsedda för skolverksamhet som kommunerna ansvarar för.

Idag ser vi hur 90-talets avregleringar av svensk skola, med syftet att skapa fristående skolor med pedagogiska alternativ till de kommunala skolorna har lett till att vi har fått en marknad för riskkapitalbolag som okontrollerat breder ut sig och gör stora vinster på våra skattepengar. Pengar som borde gå till våra barns utbildning går rätt ner i aktieägarnas fickor. Konsekvensen är lägre lärartäthet, betygsinflation, ökad segregation och försämrade kommunal ekonomi. Eftersom kommunerna har ansvaret för elevernas rätt till utbildning är det även de som behöver ha en beredskap om fristående skolor skulle gå i konkurs eller av andra anledningar plötsligt lägger ner sin verksamhet och lämnar eleverna i sticket. För detta påtvingade beredskapsansvar måste kommunerna kompenseras ekonomiskt inom ramen för den statliga skolpengen.

Kommunernas ansvar för skolan och sin egen ekonomi måste motsvaras av en lika hög grad av bestämmanderätt över densamma. Det är inte rimligt att friskolors fria etableringsrätt väger tyngre än det kommunala självbestämmandet. Medborgarnas vilja och intresse på lokal nivå uttrycks i demokratiska val till kommunala församlingar och det är dessa församlingar som måste kunna besluta om sin egen skolorganisation. Det kommunala vetot vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor måste stärkas, liksom kommunernas befogenheter för att uppnå en mer likvärdig skola.

Partikongressen föreslår besluta:

- C100:1 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att införa ett kommunalt veto vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
- C100:2 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för att stärka den kommunala insynen vid nyetablering av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor med syfte att uppnå en likvärdig skola
- C100:3 att uppdra åt partistyrelsen att arbeta för en nationell riktlinje för elevpeng där hänsyn tas till kommunala kostnader och beredskap att kunna ta emot elever vid eventuella nedläggningar och/eller konkurser

Socialdemokraterna i Kalmar län

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C101

KUNGÄLVS ARBETAREKOMMUN

Stärk elevdemokratin!

Idag har svenska skolan en icke fungerande elevdemokrati. Skolan jag går på är ett utmärkt exempel på just detta. Skolan har både ett elevråd och en elevkår varav ingen av dem har särskilt mycket inflytande över vad som sker på skolan. Elevkåren har näst intill ingen stöttning av skolledningen. Samtidigt som elevrådet i många år har pendlat mellan att vara icke existerande och ha rektorn som ordförande. Riktigt så här illa ser det inte ut i alla skolor, men att elevdemokratin behöver stärkas är ett faktum.

Elever ska ha rätten att bestämma och ha inflytande över sin skolgång. Det är trots allt eleverna som går i skolan. En stark elevdemokrati är en byggsten i ett skapande av ett demokratiskt samhälle. Det är även ett sätt att lära sig den demokratiska påverkansprocessen vilket är viktigt för att vi som medborgare skall kunna påverka samhället vi lever i. I en undersökning gjord av SVT den 16 januari 2019 anser sig 70 procent av Sveriges befolkning ha ett minskat eller kraftigt minskat förtroende för politiker. All makt skall utgå från folket. Det är demokratins grundläggande princip. Ändå upplevs politiken som långt ifrån ”det vanliga folket” och bara 25% av unga mellan 18-29 känner att de kan påverka politiken. En sådan känsla följer med i livet. Därför är det viktigt att vi fångar upp unga innan det är för sent.

Att ge elevrådet en utbildning i demokratisk påverkan och mötesteknik hade lett till ett större förtroende för politiken och demokratin hos unga. Detta eftersom att de hade givits kunskapen att driva förslag mot skolledningen men kunskapen att driva politiska förslag i exempelvis kommunen. Vetskapen om hur man går tillväga och hur den demokratiska processen yttrar sig skapar ett förtroende för politiken. Det hade även lett till att elevrådet inte var lika beroende av rektor och skolledning i och med att de därmed kan hålla egna möten oberoende av dessa faktorer. Allt detta hade i sin tur hade resulterat i att elevrådet haft mer att säga till om angående skolan, vilket inte är mer än rätt.

Partikongressen föreslås besluta:

C101:1 att elevrådet på alla skolor skall erbjudas utbildning i demokratisk påverkan och mötesteknik

Sandra Mathiasson, SSU Kungälv

Kungälvns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C102

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Stärk elevers rätt till logopedstöd via elevhälsa genom ändringar i Skollagen
7–10% av alla barn har någon form av språkstörning vilket påverkar barnets möjlighet att utvecklas verbalt, skriftligt och läsförmåga. Om barn med språkstörning inte får rätt insatser i tid riskerar det att få en allvarlig negativ påverkan på barnets möjlighet att klara skolan.

Trots att språket är nyckeln till kommunikation med andra och till allt lärande så kan vi idag inte ge barn med språkstörning det stöd de behöver i skolan. I mer än hälften av de svenska kommunerna finns inte logopeder som arbetar i eller mot skolan. I många regioner har logopederna ett enormt brett uppdrag att arbeta med all form av språkstörning från de yngsta barnen till de äldsta som har till exempel afasi.

Trots att språkstörning är en funktionsnedsättning som det finns mycket forskning och kompetens inom så är det väldigt många barn i dag som inte vare sig får rätt diagnos och inte heller stöd i sin språkliga utveckling.

Regionerna brister i sitt uppdrag och skolornas uppdrag kan behöva förtydligas liksom hur samverkan mellan region och kommun kan förbättras. Ett flertal kommuner har dock börjat se fördelarna av att nyttja logopedkompetens i skolornas elevhälsa och några exempel är Norrköping och Örebro. Här arbetar logopeder och pedagoger nära tillsammans för att stödja elever med språkstörning i deras språkutveckling i den naturliga skolmiljön.

Skollagen ställer i dag krav på att elevhälsan ska finnas för ”eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan”.

Enligt lagen ska elevhälsan ”omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser” och ska vidare vara ”förebyggande och hälsofrämjande” samt främja och stödja ”elevernas utveckling mot utbildningens mål”.

Skollagen anger ett antal kompetenser som ska finnas inom skolan: ”För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.”

Partikongressen föreslås besluta:

C102:1 att Socialdemokraterna verkar för att Skollagen kompletteras med att det inom elevhälsan även ska finnas tillgång till kompetensen logoped för att stärka rätten för elever med språkstörning att nå de mål som finns inom skolan

Sofia Magnusson, Ulrika Sharifi, Skåre Råtorps Sf
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C103

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Stärk elevers rättigheter – gör sex- och samlevnadsundervisning till ett eget kunskapsområde

Sexuell och reproduktiv hälsa och därtill hörande rättigheter (så kallade SRHR-frågor) omfattar varje människas lika möjligheter, rättigheter och förutsättningar att ha ett säkert sexualliv och kunna bestämma över sin egen kropp. Kunskap är en viktig förutsättning för att kunna utöva rättigheterna. Sex- och samlevnadsundervisningen måste förbättras i skolorna. Rapporten Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017, Folkhälsomyndigheten, visar att 19 procent uppger att skolans sex- och samlevnadsundervisning har gett dem den kunskap de behöver, fler män (22 procent) än kvinnor (16 procent). En knapp tredjedel (29 procent) ansåg att undervisningen inte gett dem tillräcklig kunskap, och 26 procent har skaffat den kunskap de behöver på annat sätt.

Ett grundfundament för det svenska skolväsendet är likvärdighet. Att alla barn och ungdomar i Sverige ska få ungefär samma kunskap och ha samma förutsättningar för lärande oavsett var i landet man bor eller vilken skola man går i. Skolinspektionen granskade under hösten 2017, på uppdrag av regeringen, kvaliteten i sex- och samlevnadsundervisningen i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Granskningen genomfördes innan #MeToo-debatten.

Skolinspektionen ser allvarligt på fynd vilka visar att endast ett fåtal av de besökta skolorna gör en tydlig koppling mellan sex och samlevnad och skolans övergripande värdegrundsarbete. Brister i sammankopplingen riskerar att skolor missar åsikter som strider mot värdegrunden. Sexuella trakasserier och övergrepp i skolan som elever beskriver i uttalanden som #tystklassen och #räckupphanden vittnar i sin tur om att situationen kan leda till kränkningar och diskriminering. Många av de intervjuade lärarna känner sig obekväma med själva området sex och samlevnad, upplever att de inte vet hur de ska hantera laddade diskussioner som strider mot värdegrunden. Granskningen visar att tre av fyra rektorer inte följer upp lärarnas kompetens för att undervisa

om sex och samlevnad. Att den övervägande majoriteten av lärarna inte får kompetensutveckling inom området. Vidare fann man stora brister i undervisningen om normer och HBTQ.

Tidigare undersökningar vars resultat står sig än idag visar att sex- och samlevnadsundervisningen i många fall ges oregelbundet eller begränsas till enstaka temadagar. Sexuell hälsa är ett av elva nationella folkhälsopolitiska målområden. Sexuell hälsa är också en mänsklig rättighet vilket ska innebära att elever erbjuds en kvalitativ sex- och samlevnadsundervisning som medför att de kan göra informerade val om sin sexualitet. Idag finns dessvärre ingen preciserad definition av kunskapsområdet sex och samlevnad. Av läroplanerna för grundskolan och grundsärskolan framgår att sex och samlevnad är ett av de ämnesövergripande kunskapsområden som ska integreras i undervisningen i olika ämnen. Och att rektor ansvarar för att det sker. Skolinspektionens fann dessvärre vid sina besök att tidigare väl kända problem kvarstår; att det ofta saknas en samsyn kring vem som undervisar om sex och samlevnad i olika ämnen. Och att gymnasieelever som inte läser naturkunskap kan gå miste om de sex- och samlevnadsfrågorna som specifikt tas upp i denna kurs. Sex- och samlevnad är ett kunskapsområde som i dagens skola inte är ett eget ämne.

Tidigare granskningar visar tydliga tecken på stor variation i sex- och samlevnadsundervisningen inom och mellan skolor, vilket pekar mot bristande likvärdighet. Att undervisningen kan vara beroende av bostadsort och lärare som är eldsjälar. Situationen signalerar att elever riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda gällande sex och samlevnadsundervisning. Spretigheten visar tydligt att det krävs ett nytag i frågan.

Partikongressen föreslår besluta:

C103:1 att Socialdemokraterna tar ett krafttag för sex- och samlevnad som ett eget kunskapsområde

C103:2 att sex- och samlevnadsundervisning ska vara ett obligatoriskt skolämne

C103:3 att sex- och samlevnadsundervisning ska bygga på kunskap om makt, jämställdhet och våld

C103:4 att undervisningen ska ha ett kunskapsunderbyggt och kritiskt förhållningssätt till porr

C103:5 att Skolverket bör få ett permanent uppdrag att arbeta med fortbildning för lärare om sex- och samlevnad

Dalarö Ornö Utö Socialdemokratiska förening

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C104

BOTKYRKA ARBETAREKOMMUN

Stärk förutsättningar för alla skolor att lyckas

Skillnaderna mellan skolresultaten ökar i Sverige och vi kan alla se hur olika skolkoncerner plockar ut miljoner i utdelning varje år. Moderaterna argumenterar ofta för att privata skolor kan ta ut vinst eftersom de är mer effektiva i sin verksamhet. Om man särskådar det argumentet finner man dock att det inte stämmer. De fristående skolorna kan gå med vinst för att de hela tiden optimerar sin verksamhet.

Dagens skolsystem bygger på att varje elev får med sig en skolpeng från sin kommun. Elevpengen kan variera, men det är mer på marginalen. Samtidigt som alla elever har med sig samma peng så vet vi att kostnaderna för en klass är i princip lika oberoende om det är 23 eller 28 elever i klassen. De stora kostnaderna för skolan är lärarlöner och lokaler och de påverkas i liten omfattning av hur många elever det är i klassen.

Låt oss säga att 23 elever täcker alla kostnader, för en skola innebär det att mindre än 23 elever genererar ett underskott och fler än 23 ett överskott. Att ha en kö och hela tiden kunna optimera sina skolor med fulla klasser blir därmed en vinnande strategi, samtidigt som det är förödande för de skolor som tappar elever under terminen.

Idag kan du byta skola från en dag till en annan. De fristående aktörernas kölistor blir därmed värda sin vikt i guld, för om en elev skulle flytta kan man alltid fylla på med en ny elev. En dylik situation ger dels väldigt goda planeringsförutsättningar. Skolledningen vet att klassens skolpeng kommer kunna finansiera lärare, lokaler, luncher, specialpedagoger, skolsjuksköterskor mm. Därmed blir det lätt för skolledningen att planera och skapa en stabil skolstruktur. Det omvända scenariot uppstår oftast i skolor i socioekonomiskt svaga områden. I exempelvis Botkyrka har vi under hela 2000-talet haft en socioekonomisk del i vår skolpeng men den kan aldrig kompensera tappet av 1-2 elever i en klass varje år. I praktiken innebär det en stor ekonomisk osäkerhet för skolan vilket gör att man inte kan planera och skolstrukturen riskerar att bli ryckig. Skolpengssystemet i sig skapar därmed helt olika förutsättningar för olika skolor och motverkar idén om att det är behoven som ska styra resurserna. Den kortsiktiga lösningen på problematiken är att enbart tillåta skolbyten vid terminsstarten om inte synnerliga skäl föreligger. Ansvaret för skolbyten ligger på kommunerna och det är därför till kommunerna det behöver föreläggas ytterligare direktiv.

För att på riktigt vända utvecklingen behöver skolpengssystemet reformeras. Detta är även en fråga som drivs av Lärarförbundet som ser problematiken med att fasta kostnader ligger fast även när elevantalet förändras och att detta leder till att små klasser går back och stora klasser går med överskott. Riksdagen har i flera år fattat beslut i syfte att öka jämlikheten i det svenska

skolsystemet men så länge man inte vågar reformera skolpengssystemet kommer detta inte ge en önskad effekt. Om vi Socialdemokrater menar allvar med att vi ha en jämlik skola behöver vi gå från ord till handling, utreda frågan så att riksdagen kan fatta beslut om ett nytt skolpengssystem.

Partikongressen föreslår besluta:

C104:1 att om inte synnerliga skäl föreligger ska skolbyten enbart kunna ske vid terminsstart

C104:2 att en utredning tillsätts för att ta fram ett skolpengssystem som bygger på att varje klass får en fast summa, samt en marginalkostnadspeng för varje elev

Socialdemokraterna i Botkyrkas styrelse

Botkyrka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C105

VÄRMDÖ ARBETAREKOMMUN

Stärk likvärdigheten genom ett ökat statligt stöd till glesbygdsskolorna

Skollagen är tydlig. Utbildningen ska vara likvärdig och främja barns och elevers utveckling och lärande, lust till livslångt lärande och deras allsidiga personliga utveckling mot att bli kompetenta, ansvarskännande medborgare.

Men kommunernas förutsättningar att leva upp till skollagens formuleringar om varje barns rätt till kunskap ser väldigt olika ut. Glappet mellan nationell lagstiftning och de ekonomiska förutsättningarna behöver slutas. För just jämlikheten och likvärdighetens skull. Glesbygdsskolorna har ofta särskilt svåra förutsättningar ekonomiskt trots att forskningen tydligt visar på dess goda prestationer.

En glesbygdsskola kännetecknas av en hel del gemensamma variabler enligt forskning gjord av Gerd Pettersson, Umeå universitet; det geografiska, demografiska, statistiska, ledningsmässiga kompetensmässiga, pedagogiska, sociala, kontextuella och ekonomiska.

Ett gemensamt kännetecken som glesbygdsskolor tyvärr delar är det konstanta hotet om nedläggning. Ett fenomen som sker runtom i landet även om forskningen visar en stark korrelation mellan en levande bygd och skola – så länge det finns barn på en ort är det betydelsefullt att ha kvar skolan (Cedering, 2016). Argument som vanligtvis lyfts fram för att lägga ner glesbygdsskolorna är att åldersblandad undervisning inte svarar upp mot likvärdig utbildning eller att uppfylla målen i de nationella läroplanerna och att kvaliteten i undervisningen inte är tillräckligt bra. Men det har forskningen motbevisat.

Två studier som jämfört studieresultat mellan elever från glesbygdsskolor med studieresultat för elever från tätortsskolor över tid konstaterar att eleverna från glesbygdsskolor hade lika goda resultat som eleverna i tätortsskolor (Råberg, 1979; Åberg-Bengtsson, 2009). Därtill så har Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) konstaterat i en rapport att färre elever per klass hade positiva effekter på elevers studieresultat och på löneutveckling i vuxen ålder. När det kommer till inkludering i skolan så har forskning även visat att inom glesbygdsskolan så upptäcker lärare ofta elevers behovs av extra stöd tidigt. Resurserna kan visserligen vara begränsande men används fullt ut samtidigt som den specialpedagogiska verksamheten bedrivs parallellt med den ordinarie årskursblandade undervisningen (Pettersson, 2017).

Den gemensamma utmaningen som glesbygdsskolorna har är alltså inte undervisningens kvalitet utan är oftare en fråga om ekonomi. Glesbygdsskolorna har generellt en svag ekonomi som pedagoger ofta behöver ta ansvar för. Det låga elevantalet resulterar i låg elevpeng.

I fallet Stockholms skärgård finns det dessutom fler skäl för att se över hur skolverksamheten är organiserad och finansierad. Avstånden från öarna är inte alltid kortast till den egna kommunens närmaste skola.

Sammantaget menar vi att staten behöver ta ett större ansvar för att ge kommuner med glesbygdsskolor ekonomiska förutsättningar att i praktiken leva upp till likvärdigheten genom att kunna bevara och utveckla glesbygdsskolorna.

Partikongressen föreslår besluta:

C105:1 att Socialdemokraterna verkar för mer statligt ansvar för glesbygdsskolorna genom särskild kompensation till kommuner för glesbygdsskolornas dyrare utbildningskostnader i jämförelse med skolor i centrumnära lägen

Carl Kangas och Julia Ekedahl

Värmdö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C106

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Större fokus på HBTQ+ inom sexualkunskapen i skolan

Sexualkunskapen som idag finns tillgänglig i både högstadiet och gymnasiet är dålig på att informera om en rad olika saker men sämst är den på att informera om HBTQ+ personer.

Sexualkunskapen är både dålig på att informera om HBTQ+ personers existens samt dålig på

att informera om vad det innebär att vara HBTQ+ person. Detta är dåligt då skolan är en av de viktigaste kanalerna för att sprida information och kunskap till ungdomar i Sverige och när den fallerar så tvingar man ungdomarna att söka svar på andra håll. Något som kan leda till att ungdomar får en skev bild av HBTQ+ personer samt att eventuella HBTQ+ personer inte känner sig hemma i samhället, då de inte pratas lika mycket om dem tex. Vilket kan leda till att acceptansen av HBTQ+ personer i samhället minskar på grund av bristande information samt att den psykiska ohälsan, som redan är hög bland unga HBTQ+ personer ökar.

Skolan och sexualkunskapen är nyckeln för att acceptansen av HBTQ+ personer ska öka samt att unga HBTQ+ personer ska känna sig inkluderade och våga komma ut. Därför är det viktigt att skolan ökar mängden information om HBTQ+ personer i sexualundervisningen genom bland annat inköp av nyare läroböcker. Ytterligare så är det viktigt att den information som skolan lär ut är relevant och baserad i nutida fakta.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi

Partikongressen föreslås besluta:

C106:1 att det socialdemokratiska partiet verkar för att sexualkunskapen på högstadiet och gymnasiet på ett bättre och tydligare sätt inkluderar HBTQ+-perspektiv

C106:2 att sexualkunskapen i högstadiet och på gymnasiet också ska adressera hur det är att leva som HBTQ+person i samhället nu och hur detta tagit sig uttryck genom olika typ av förtryck genom historien

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C107

MARKS ARBETAREKOMMUN

Svensk skola ska vara jämlik

Skollagen är tydlig med att alla barn i Sverige ska ha lika tillgång till utbildning, oavsett bostadsort, kön, sociala och ekonomiska förhållanden. Utbildningen ska vara likvärdig, oavsett var i landet, skolan ligger.

I barnkonventionens artikel 28 understryks barnets rätt till utbildning. Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för ungdomars framtida möjligheter.

Skolan i Sverige är inte jämlik. Det finns allt för stora skillnader i resultatuppfyllelse mellan skolor inom kommuner och över hela landet. Man ser skillnader mellan klasser inom samma

skola. Mellan flickor och flickor och mellan pojkar och pojkar Framför allt ser man att barn till lågutbildade föräldrar missgynnas. Alla barn som är i behov av särskilt stöd i skolan i Sverige får inte det stödet i den utsträckning de har behov och rätt till. Skolan ska ge alla elever samma positiva och trygga start i livet.

Redan inom förskolan kan tecken på att en del barn har en svårare barndom visa sig.

Tyvärr lyckas vi inte skydda alla barn från misär och fattigdom. Barn drabbas av föräldrarnas sociala problem. Man ser att nyanländas uppbrott från andra länder och svårigheter att hitta rätt i vårt land sätter stort avtryck hos minderåriga.

Skolan är inte bara en kunskapsfabrik. Inom skolan fördjupas och nyskapas demokratin inför framtiden. Därför krävs att man målinriktat arbetar med att utveckla en atmosfär och en pedagogik som främjar ömsesidig respekt för varje enskild person och allas mänskliga rättigheter. Med början i förskolan och i all utbildning därefter. Att klara skolan är en viktig förebyggande åtgärd mot psykisk ohälsa senare i livet.

Elever med funktionsvariationer ska välkomnas och förhållanden i skolan anpassas så att även dessa barn ges förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Alla barn har samma rätt till en meningsfull och utvecklande undervisning. Skollagen talar om vikten av att ge barn likvärdiga möjligheter och Barnkonventionen säger att inget barn får diskrimineras. Barn som inte har ekonomiska möjligheter att delta i sammanhang i och utanför skolan påverkas negativt. Skollagen lämnar utrymme för att ta ut direkta och ibland dolda kostnader såsom avgift för besök på museum, frukt, utrustning till friluftsdagar eller matsäck.

Partikongressen föreslås besluta:

C107:1 att Socialdemokraterna verkar för att säkerställa att alla skolor i Sverige tar sitt kompensatoriska uppdrag

C107:2 att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftning uppdateras så att skollagen inte ger utrymme för dolda avgifter

C107:3 att Socialdemokraterna verkar för att Barnkonventionen efterlevs så att alla barn har rätt till utbildning

Jessica Rodén, Benny Nyberg

Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C108

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Ta bort betyget F

Det svenska skolsystemet har genomgått ett flertal förändringar över tid. De senaste årtiondena har flera reformer genomförts, många där resultatet inte blivit så lyckosamt eller i enlighet med lagstiftarens intention. Betygssystemet har under den här perioden gått från 60-talets relativa betygssystem med betyg på en femgradig skala (1-5, som byggde på idén om en normalfördelning av elevernas kunskapsnivåer), via 90-talets målrelaterade betygssystem med G, VG och MVG (betyget icke godkänd IG fanns inom gymnasieskolan, men inte i grundskolan), till dagens målrelaterade betygssystem med fem godkända betygssteg A-E och ett betyg för underkänt, F.

Kopplat till betygen har hela tiden varit meritvärden som använts som jämförelsetal för antagning till gymnasiet. Det nuvarande betyget E motsvarar exempelvis betyget 3 i det gamla relativa betygssystemet. Betyget E ger enligt det nya systemet 10 meritpoäng, vilket motsvarar vad det gamla betyget 3 gav (och fortfarande ger vid översättning av gamla betyg). De gamla betygen 1 och 2 gav även de meritpoäng, vilket betyget F i det nya systemet inte gör. När det dessutom är svårare av andra skäl att bli behörig till gymnasiet (exempelvis krav på att bli godkänd i kärnämnen och ytterligare ämnen) är det sammantaget inte konstigt att så pass stor andel elever som ca 15 % av alla högstadiel elever inte lyckas bli behöriga till gymnasiet, över tid. Vi kan ju svårligen räkna med att fler ska bli behöriga när många slås ut på grund av nuvarande betygssystem, och ytterligare andra på grund av andra hinder som lagstiftaren har lagt på vägen till behörighet till gymnasiet. I det tidigare systemet med relativa betyg blev i princip alla elever som deltog i undervisningen i grundskolan behöriga att söka till gymnasieskolans dåvarande linjer.

Tankesmedjan Tiden utkom 2019 med en mycket läsvärd rapport på detta ämne. I den problematiseras kring de effekter som nuvarande betygssystem har för andelen behöriga till gymnasiet, stress hos elever m.m. En slutsats i rapporten är att en åtgärd som måste till är att avskaffa betyget F – Underkänt.

En del bedömare anser dessutom att nuvarande system kan ha lett till ett fokus på godkäntgränsen, eftersom skolorna »tjänar« hela tio poäng till sin betygsstatistik på att höja elever från F till E, jämfört med bara 2,5 poäng mellan de andra stegen. Ett högt genomsnittligt meritvärde är viktigt för skolor på den skolmarknad som vi dessvärre lever med idag.

Bortsett från problematiken ovan är det också relevant att ställa sig frågan vad det gör med unga människor att få stämpeln »underkänt»? Det är knappast så vi bygger självförtroende, självkänsla och framtidstro hos en tolvåring, genom att i väldigt unga år meddela en elev i grundskolan att hen är underkänt. Även om gymnasieelever är äldre och mognare, gäller i grunden samma sak för dem. Sven Sundin, undervisningsråd på Skolverket har i en artikel i lärarnas tidning, där det problematiseras kring dagens betygssystem, uttryckt sig så här:

– I ett IG eller F ligger en kvalitetsstämpel – du är inte godkänd. Jag tror att det är mer stigmatiserande och psykologiskt tungt för dessa elever i dag. De ska nu klara 30–34 kursbetyg i programgymnasiet, att jämföra med 17–18 ämnesbetyg i linjegymnasiet på 1970- och 80-talen, säger han.

I det långa loppet är det också djupt problematiskt för vårt samhälle att så pass många unga inte får en reell chans att ta sig vidare till ett nationellt program på gymnasiet, särskilt när det idag, i de allra flesta fallen, krävs en slutförd gymnasieutbildning för att kunna få en varaktig anställning. I tankesmedjan Tidens rapport från 2019 anges även att det är fyra gånger vanligare att elever vars föräldrar har en kortare utbildning inte blir behöriga till gymnasieskolans nationella program jämfört med elever vars föräldrar har en högskoleutbildning. Generellt är det väl känt att socioekonomiska förhållanden och föräldrarnas utbildningsnivå är stora förklaringsfaktorer för att en stor andel barn och unga har problem att ta sig vidare i vårt skolsystem. I samma rapport anges även att specialpedagoger vittnar om hur systemet förstärker upplevelsen av att vara misslyckad bland elever med kognitiva svårigheter. En av slutsatserna i rapporten är därför att:

- Vi behöver ta bort underkänt (F) som betygssteg i grundskolan. Fler måste bli behöriga till gymnasieskolans nationella program. [...] Dessutom behövs ett återinförande av ”streck” när stor frånvaro har gjort det omöjligt att sätta ett betyg på eleven.

De reformer av skolsystemet som genomförts under 2000-talet har haft det uttalade syftet att fler elever ska slutföra en gymnasieutbildning. Resultatet har dessvärre blivit det rakt motsatta, bland annat på grund av betygssystemets utformning och att kraven i övrigt för att bli behörig till gymnasiet har stramats upp.

Det finns många problem att åtgärda i dagens skolsystem, men menar vi allvar med att fler ungdomar ska ta sig igenom en gymnasieutbildning, måste ett steg på vägen vara att ta bort betyget F – Underkänt, till att börja med åtminstone i grundskolan.

Partikongressen föreslås besluta:

C108:1 att det socialdemokratiska partiet tar initiativ till att avskaffa betyget F – Underkänt och samtidigt reformera kraven för behörighet till nationellt program på gymnasiet

Skolpolitiska utvecklingsgruppen i Katrineholms Arbetarekommun
Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C109

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Ta bort betyget F i grundskolan

Det är orimligt att barn i den svenska skolan kan bli underkända. Skolans roll är att ge alla barn och unga förutsättningar och vid behov stöd för att nå kunskapsmålen.

Ingenstans står att skolan har i uppdrag att stigmatisera barn, ta bort deras nyfikenhet och lust genom att stämpla dem som underkända, något som blir ett faktum i och med att skolan har betyget F.

För oss socialdemokrater har det alltid varit viktigt att familjebakgrund inte ska spela någon som helst roll för möjligheterna man har i livet. I fallet med betyget F ser vi att det är fyra gånger vanligare att elever vars föräldrar har en kortare utbildning inte blir behöriga till gymnasieskolans nationella program jämfört med elever vars föräldrar har en högskoleutbildning.

Bland barn som lever med en ensamstående förälder är det 58 % av pojkarna och 57 % av flickorna som slutar grundskolan utan att ha behörighet till gymnasieskolan.

Båda exemplen ovan visar att familjebakgrunden spelar roll för resultaten i skolan, vilket är helt orimligt.

Det betygssystem som fanns innan nuvarande gav också lägsta betyg, då 1, till underkända elever. Den stora skillnaden mot dagens betygssystem är att man trots underkänt kunde söka sig vidare till gymnasieskolan. Hade man varit närvarande och gjort sitt bästa kunde man ta sig vidare. Den dörren är stängd idag. Med det säger vi att vi inte längre tror på förmågan att under livet tillägna sig kunskap.

Dessutom visar studier att skillnaden i att etablera sig på arbetsmarknaden skiljer sig så mycket som 20 % mellan de som gått ur grundskolan med behörighet respektive blivit stoppade genom att få betyget F.

Det är dessutom orimligt att vi har en obligatorisk grundskola som kan underkänna elever som varit närvarande och gjort sitt bästa men trots detta inte klarat gränsen för godkänt. Med betyget F som underkänner elever menar vi att man sätter ansvaret för att klara av en obligatorisk skolgång på den enskilde eleven. Det leder till många tappade sugar och en betydligt svårare liv än vad som är nödvändigt.

Partikongressen föreslås besluta:

C109:1 att arbeta för att ta bort betygssteget F i grundskolan.

Daniel Schützer

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C110

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Ta bort etableringsfriheten för fristående skolor

Kommunerna är i rollen som huvudman för skolan den som är ansvarig för skolans organisering. Det är dock staten som genom Skolinspektionen, kan besluta om tillstånd för etablering av fristående skolor.

Dagens regelverk är mycket generöst för fristående huvudmän och Skolinspektionens tolkning av regelverket lika generöst. Trots att många kommuner varnar för överetablering och ett utbud av skolplatser som det inte finns behov av så får normalt sett de fristående aktörer som söker tillstånd ja till etablering från Skolinspektionen. Problemen med överetablering finns både inom gymnasieskolan och grundskolan. Utredningen Planering och dimensionering av gymnasieskolan har lyft fram att det blir kostnadsdrivande och ineffektivt med fler platser inom gymnasieskolan än det finns behov av inom en kommun och/eller region.

Vinstdrivande koncernskolor ansöker om och får tillstånd att starta skolor där det finns stor möjlighet att snabbt fylla upp platserna av studiemotiverade elever. När det gäller gymnasieskolan är det alltid de program som koncernerna tjänar mest pengar på som man vill starta, som har låga kostnader, oavsett om det är de programmen som är mest fördelaktiga för kompetensförsörjning eller övrigt utbud på orten. Vinstmöjligheterna är det som styr skoletableringarna från de fristående aktörerna idag, inte elevernas behov eller samhällets behov.

Kommunernas möjlighet att planera sin skolorganisation kostnadseffektivt och långsiktigt minskar givetvis av den etableringsfrihet som tillåts för de privata aktörerna. Kommunen måste ständigt justera sin organisation utifrån det vilket är oerhört svårt och som i slutändan drabbar kvalitet och elever negativt.

Vi menar att det mest rimliga är att kommunen har den yttersta beslutanderätten när det gäller etableringar av fristående skolor. Genom att ge kommunen inflytande över det blir det möjligt att återigen kunna göra en organisation för skolan i varje kommun som är långsiktig, effektiv och kan bidra till att säkerställa likvärdigheten i skolsystemet.

Partikongressen föreslås besluta:

C110:1 att Socialdemokraterna ska verka för att ändra regelverket så att kommunen som offentlig huvudman för skolan ska ha ansvar för planering och etablering av skolor oavsett driftsform i den egna kommunen

Sofia Magnusson, Christer Alnebratt, Skåre Råtorps Sf
Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C111

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Ta tillbaka makten över skolan

Att grundskolesystemet i Sverige måste reformeras råder det inget tvivel om. Debatten är omfattande och förslagen är många. Det grundläggande problemet är att skolan anses vara en marknad. Skolan bör vara en samhällsinstitution som har till uppgift att utbilda, bilda och fostra engagerade samhällsmedborgare. Skolan borde inte ha något med bolagsvinster, marknadsanpassningar och affärsmässiga villkor att göra. Vi Socialdemokrater måste driva en politik där skolan, elever och föräldrar är de som formar utbildningen. Vi måste stå för en politik där besluten fattas nära de som finns i skolan. Vi kan inte lämna över besluteten till marknaden eller staten. Skolan är lokal och det är där besluten om den måste fattas.

Det är alltså helt centralt att kommunerna ges större befogenheter när det gäller att styra skolan. Det är i kommunerna skolverksamheten bedrivs. Det är på lokalnivå som föräldrar funderar på barnens skolgång. Det är på olika skolor i kommunerna som barnen får skolplats. Det är i de lokala fullmäktigeförsamlingarna som resurserna till skolan beslutas. Därför behöver Socialdemokraterna en politik där kommunerna ges möjlighet att hantera problemen med etablering av grundskolor, antagning och resurstilldelning.

Medborgaren måste få bestämma

Att fritt få etablera företag är en självklarhet i fritt samhälle. Skolan är inget företag. Att se till att barn får förutsättningar att klara livet är inte en verksamhet som bäst regleras på en marknad. Nu har skolor fri etableringsrätt i våra kommuner. Den rätten måste regleras hårdare. Kommunerna måste kunna säga nej till etableringar av grundskolor. Medborgarna måste själva kunna bestämma vilka skolor som ska finnas i respektive kommun. Det ska inte marknaden göra. Genom att reglera vilka skolor som får etablera sig kan specialinriktningar och olika pedagogiska idéer blandas med den kommunala skolan. Att som nu värna etableringsrätten för skolföretag gynnar vinstjakt och försvårar en reell valfrihet för elever och föräldrar. Det är medborgarna som genom demokratiska beslut ska bestämma vilken typ av skola som ska finnas.

Det är inte få medborgare som undrar varför de egna barnen inte får gå i skolan som man ser från sitt köksfönster. Det är orimligt och orättvist att privata utbildningsanordnare får besluta om vilka elever de ska anta till sina skolor. Att driva skola är ett samhällsuppdrag. Skolan är också en lokal angelägenhet. Då borde kommunerna vara ansvarig för antagningen till alla grundskolor. Då kan principer om närhet, syskonförtur och andra regler som syftar till få rättvis tillgång till skolplatserna tillgodoses. Det är först då som en meningsfull valfrihet kan uppnås. Först då kan skolorna ha elever med olika bakgrund. Om antagningen regleras så att vi får blandade skolor kommer också skolresultaten förbättras. Blandade skolor ger bättre resultat.

En mer solidarisk och smartare fördelning av resurser

Det borde vara självklart att de skolor och de elever som har det tuffast också får mest resurser. Så är det inte idag. De socioekonomiska justeringar av skolpengen som idag är tillåtna räcker inte långt och är inte effektiv. Kommunerna borde kunna få satsa på de elever och de skolor där behoven är som störst. Då ges en möjlighet att jämna ut de orättvisor som segregationen varje dag påminner oss om. Socialdemokratisk politik måste ge kommunerna möjligheten att fördela resurserna till skolan rättvist. Det betyder att den skolpengsmodell vi nu har måste skrotas och att nya modeller som tar hänsyn till behoven ligger till grund för resurstilldelningen i skolan. Genom att kunna satsa rätt och olika mycket kan vi se till att alla barn klarar skolan - oavsett bakgrund. Kommunerna bör alltså få möjlighet att kunna bestämma vilka skolor som ska etableras, hur antagningen till skolorna ska ske och vilka resurser grundskolor och elever ska få. Då har vi lagt grunden för en skola där alla barn klarar målen och rustas för ett meningsfullt liv.

Partikongressen föreslås besluta:

C111:1 att kommunen får vetorätt när det gäller etablering av friskolor

C111:2 att kommunen blir huvudman för all antagning till grundskolor inom det geografiska område som utgörs av kommunen

C111:3 att kommunen har rätt att ge grundskolorna resurser utifrån behov

Peter Schilling, BUS S-förening

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C112

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Ta utbildningen till folket istället för folket till utbildningen

Campus Västervik och Högskolan Väst är pionjärer i vårt land när det handlar om lärcentra för högre utbildning. Det är fantastiskt att se hur en mångårig satsning landat så väl och hur utbildningsgraden för invånare i regionen sakta har höjts tack vare att man faktiskt tagit utbildningen till invånarna istället för att invånarna ska ha varit tvungna att flytta för att få utbildning, ofta med resultatet att de blir kvar på orten de studerat.

Men det har inte varit gratis för kommunen Västervik. Många är de miljoner som lagts i satsningen på högre utbildning för befolkningen, ett ansvar som i grunden är statligt.

Nu ser vi glädjande en vilja från regeringen att öka andelen lärcentra runt om i vårt land. Men vi ser också att de medel som avsätts till detta uteslutande går till lärosätena, så de ska kunna samarbeta med kommuner runt om i vårt land. Det är fint.

Men i en uppbyggnad av infrastruktur så behövs resurser även till de kommuner som vill delta. Vi vet också att de kommuner som har den lägsta utbildningsnivån bland sina invånare ofta också är de kommuner som har de största ekonomiska utmaningarna och att då skapa ett system som bygger på egenfinansiering av kommunala resurser för något som i grunden är ett statligt ansvar blir väldigt märkligt. Och väldigt lite solidariskt.

Vi menar därför att det behövs statliga samverkansmedel som är direkt sökbara för kommuner vid tillfällen när man vill samarbeta med lärosäten för att bygga upp lärcentra. En möjlig modell skulle kunna vara den som används för regionala yrkesvux där kravet är att flera kommuner arbetar i samverkan.

Vi som parti har drivit målsättningen om den breddade rekryteringen till högre utbildning, dock behöver den lite hjälp om det ska bli verklighet. Vi ser fortfarande att det är stor skillnad på vidarestudier och att en av flera faktorer till olikvärdigheten är geografi, ju längre bort du bor från högre utbildning ju mindre troligt är det att du väljer att plugga vidare. För oss socialdemokrater som vill utjämna skillnader är detta ett faktum som vi borde vilja ändra på. Och att då uppmuntra att utbildningen kommer till folket istället för att folket ska flytta till utbildningen borde vara självklart.

Partikongressen föreslås besluta:

C112:1 att i kommande budgetförhandlingar arbeta för att sökbara resurser för kommuner i arbetet med lärcentra blir verklighet

Daniel Schützer

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C113

MARKS ARBETAREKOMMUN

Tillsätt en utredning av skolan

Dagens skola passar inte alla!

Sedan 2011 får inte elever med autism men utan utvecklingsstörning inte längre gå i särskolan.

Det finns för och nackdelar med den förändringen. Det fanns elever utan utvecklingsstörning som kände sig felplacerade i särskolan till följd av att de kanske var den enda i klassen utan utvecklingsstörning. Förändringen innebar dock att eleverna numera ska klara den ordinarie grundskolan. Jämföras med sina jämnåriga och betygsätts.

Barn med autism samt kanske ytterligare diagnoser som ADHD men utan utvecklingsstörning kräver ofta betydande insatser. De klarar ofta ändå inte den ordinarie grundskolan. Eleverna känner sig misslyckade vilket leder till psykisk ohälsa. Många går ur grundskolan med ofullständiga betyg. Elever med autism går ofta på gymnasiets individuella program. Inte för att de missat ett ämne eller två utan kanske merparten av grundskolans betyg.

Vi hade önskat att det fanns en mer individuell anpassning av skolan för denna elevgrupp.

Där eleven möts och bedöms utifrån den enskildes förutsättningar. Anpassningar och särskilt stöd för att nå sin fulla potential. Utan kränkande och orättvisa betyg. En anpassning med målsättning att elevgruppen får möjlighet att sluta grundskolan samma år som sina jämnåriga kamrater.

Generellt klarar inte dagens skola av uppdraget avseende elevgruppen. Jag önskar att en utredning utvärderar reformen som genomfördes 2011 samt lägger förslag som ger elever med autism utan utvecklingsstörning bättre förutsättningar att klara av skolan.

Partikongressen föreslås besluta:

C113:1 att utreda konsekvenserna av förändringen 2011 då elever med autism men utan utvecklingsstörning inte längre var berättigade att gå i särskolan

C113:2 att utredningen även får i uppdrag att föreslå adekvata förändringar så att alla elever får rätt stöd

Håkan Andersson, Benny Nyberg, Kinna Socialdemokratiska förening
Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C114

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Trygga barn och unga i alla våra skolformer

Idag har vi många lärare och personal på skolorna som kämpar allt de kan för att trygghet och studiero ska vara verklighet i våra skolor och att alla barn och elever ska ha en god tillvaro i skolan. En pusselbit för att man som elev ska ha en skön känsla i magen på morgonen innan man går till skolan, är att man känner sig säker på att man inte blir utsatt för kränkande behandling i skolan. Man vet att man inte kommer att bli slagen, ingen kommer att säga fula ord till en och att man får vara med i gemenskapen och får vara sig själv.

Målet är att inga barn ska uppleva kränkningar i skolan. Inga barn ska ha ont i magen på morgonen när de går till skolan.

Tyvärr äger kränkningar ändå rum och hur skolpersonal ska agera när ett barn upplever sig vara kränkt finns angivet i Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567). Vägledning hur vi ska tolka lagen, när det gäller utsatta barn, finns att hämta i regeringens proposition 2005/06:38. När ett barn upplever sig vara kränkt har personalen på skolan ett stort ansvar att anmäla kränkningarna till rektor, rektor i sin tur till huvudmannen och därefter ska utredning, åtgärder och uppföljning ske.

Det som ställer till det är att det i dag krävs att personalen ska göra en i stort sett lika omfattande insats, om en klasskamrat tränger sig i matkön som när en elev blir slagen och sparkad. Detta har skapat en näst intill ohållbar situation för skolpersonal, arbetsbelastningsmässigt, och en situation för verkligt utsatta elever som inte heller gynnar barnen.

Anledningen till detta läge är att Barn- och elevombudet har en praxis att varenda incident, oavsett dignitet, ska anmälas och utredas, om ett barn uttrycker att denne känner sig kränkt. Om det efter utredning visar sig vara kränkande ska skolan också vidta åtgärder och följa upp.

Denna praxis har inte lyckats skapa en situation där elevens bästa sätts i fokus eller att kränkningarna nödvändigtvis upphör.

Denna praxis fokuserar på enstaka händelser i elevens skolgång, i stället för på elevens helhetssituation.

Därför yrkar jag

Partikongressen föreslås besluta:

C114:1 att Socialdemokraterna verkar för att en utredning genomförs som ser över om lagens intentioner levs upp till, genom den praxis som idag tillämpas gällande kränkande behandling i alla våra skolformer

Magdalena Sundqvist

Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C115

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utbildningspolitik

Skolsystemet som helhet har två syften. Det ena är att säkerställa och undan för undan höja den för hela folket gemensamma bildningsnivån. Det andra är att specialiserat möjliggöra livslångt lärande inom samtliga områden och yrken. Poängen är att detta ska ske över hela linjen och i så nära förbindelse som möjligt med forskning och högre utbildning. Med tiden har den samlade utbildningspolitiken kommit att ställas inför två utmaningar. Dels har vårt lands förmåga att konkurrera med kompetens i stället för lägre löner kommit att bli alltmera krävande.

Internationaliseringen gör att fordringarna ökar allt snabbare. Dels har förekomsten av skolor i privat bolagsform medfört växande segregation och svårigheter att integrera samtliga befolkningsgrupper i alla slags utbildningar. För att kunna på en gång höja den gemensamma bildningsnivån och motverka segregation behöver det politiska problemet ställas i parlamentarisk utredningsform.

Hur kan och bör de båda huvudsyftena fortsatt kombineras? Hur stora resurser behöver tillföras för att utbildningsväsendet så långt möjligt ska vara vad det är avsett att vara? Vilka ändringar av antagningssystem, anslagstilldelning och kvalitetsuppföljning behövs för att integrera även de skolor som bedrivs i bolagsform i den samlade utbildningspolitiken? Hur motverkar vi mest effektivt de negativa konsekvenserna inte bara av 1989 års kommunalisering utan också av att bedriva skolor i privat företagsform? Är det genom ett konsekvent förstatligande eller på annat sätt?

Partikongressen föreslås besluta:

C115:1 att Socialdemokraterna verkar för att utbildningspolitiken i dess helhet görs till föremål för en samlad parlamentarisk bedömning

Sten Gellerstedt, antagen av Eriksbergs S-förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C116

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Vegansk kost bör finnas som alternativ i förskolor och skolor i alla kommuner

Idag förekommer det att barn nekas vegansk kost på förskolor eller skolor runt om i Sverige. Trots att det idag av forskningen tydligt är bevisat att veganskost både främjar människors hälsa och är bra för vårt klimat.

Under lång tid har animalier varit norm i världen och i Sverige. Idag visar forskning att rött kött, och framför allt chark, är kopplat till ökad risk för vissa cancerformer. Detta faktum slår även det svenska Livsmedelsverket fast.

Idag är det en ökande andel av Sveriges befolkning som äter vegansk kost. Skälen varierar. För många är det av miljöskäl, hälsoskäl, religiösa skäl eller etiska skäl. Oavsett skäl borde både vuxna och barn ha rätt att äta en vegansk kost.

Livsmedelsverket avråder inte från veganmat i förskolan eller i skolan. Det är emellertid viktigt att förskolan eller skolan har den kompetens som krävs för att laga en fullvärdig vegansk måltid. Vegansk kost behöver bland annat innehålla goda vegetabiliska järnkällor som till exempel bönor, linser, ärtor, fullkornsprodukter och mörkgröna bladgrönsaker.

Det finns alltså skäl att överväga huruvida Sveriges samlade skolkökspersonal borde få kompetens i att laga en växtbaserad vegansk kost.

Ute i landet finns många goda exempel. Exempelvis Västerås kommun där alla skolkockar fått vidareutbildning i vegetarisk matlagning. I Västerås är numera alla barn garanterade god, näringsrik vegansk kost utan att behöva ett intyg.

Det vore mycket bra om fler följer sådana goda exempel. Tillsammans bör Skolverket och Livsmedelsverket få i uppdrag att erbjuda alla kommuners skolkockar vidareutbildning i vegetarisk matlagning.

Sverige bör av skälen som nämnts här ovan också införa riktlinjer som gör att vegansk kost beviljas till de elever som vill ha det i alla förskolor och skolor i samtliga av Sveriges kommuner.

Partikongressen föreslås besluta:

C116:1 att Socialdemokraternas ställer sig bakom motionen i sin helhet

C116:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla elever i Sveriges förskolor och skolor ska beviljas vegansk kost om de så önskar

Magnus Manhammar

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C117

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Vi vill ha frihet – avskaffa valfrihetsskolan!

År 1992 genomfördes friskolereformen i Sverige av regeringen Bildt. Valfriheten skulle garantera att dåliga skolor försvann på grund av konkurrensen. Likaså menades det att reformen skulle skapa förutsättningar för en mer kostnadseffektiv organisering av välfärden.

De tre senaste decennierna har vi dock sett en motsatt utveckling. Vilket framgår tydligt av betänkandet som presenterades i fjol av Utredningen om en mer likvärdig skola (SOU 2020:28). Det fria skolvalet och det ökade antalet friskolor har bidragit till en ökad segregering. Elever med en högre socioekonomisk bakgrund väljer fristående skolaktörer med barn från medel- eller överklass. Socioekonomiskt svaga gör inga val utan deras barn samlas i skolor med allt sämre förutsättningar att ge barnen den utbildning de behöver. Den klassresa som åtminstone vissa kunde göra förr blir allt svårare. Valfriheten har lett till att dörrar som tidigare fanns öppna för arbetarbarnen har stängts. Medan överklassen fått se allt fler dörrar öppnas. Valfriheten inom skolan har således minskat friheten för majoriteten barn.

Skolans kompensatoriska uppdrag blir en fiktion när elevpengen i princip är lika hög för den studiestarka klassen som för den skolklass där studiesvaga (elever som har föräldrar med låg egen skolutbildning, dåliga svenskkunskaper eller dysfunktionella hem) samlas. Detta är en naturlig följd av att låta marknadsekonomiska principer styra. Vi ser samma sak som inom vården där det inte längre är självklart att den sjukes behov styr. Den patient eller elev med störst behov står inte längre först i kön.

Ett system som ger vinst och marknadsintressen högre vikt än elevers behov står i strid med våra grundläggande värderingar. Det kan inte nog understrykas att den främsta valfriheten inte består i val av skola utan i att samhället garanterar ökade och lika möjligheter att klara skolan med så höga betyg som möjligt och därmed ett brett urval till olika livsval.

Partikongressen föreslår besluta:

C117:1 att partiet verkar för avskaffandet av skolvalet i sin nuvarande form

C117:2 att partiet verkar för en klarare reglering av etableringsrätten för skolor på så sätt att kommunerna och skolverket i högre grad kan stoppa nyetablering

C117:3 att endast organisationer utan vinstintresse får driva grund- och gymnasieskolor (t.ex. aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning)

Elfva Barrio och Stig Svensson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C118

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Vinstdrivande skolor: En likvärdig skola

Vi är några pensionärer som samtalat om denna motion och trots vår ålder brinner vi för barnens rätt till jämlik utbildning.

Gemensamt för oss är att vi har lång erfarenhet av skolpolitik från Riksdagens Utbildningsutskott. Under våra år har många reformer lagts fram och antagits, vilket har varit av stor betydelse för den svenska skolutvecklingen. För det mesta i positiv inriktning.

Men den fråga som helt ändrat karaktär och i synnerhet under de sista åren är fristående skolor. Från att vara en diskussion om personalkooperativ och alternativ pedagogik handlar det idag om vinstdrivande skolföretag. Många medborgare vill inte att någon ska göra vinst på deras barn eller ungdomar när de går i skolan. Och ändå sker detta i stora koncerner. Vi vet också genom forskning att fristående skolor är en av faktorerna för en segregerad skola.

Grunden för den svenska välfärden är en solidarisk skattepolitik. Våra gemensamma skattemedel ska förvaltas på ett öppet och transparent sätt och med möjlighet för demokratisk påverkan. De vinstdrivande skolföretagen har fullständigt tagit bort denna möjlighet. Vår uppfattning är att vinstdrivande skolföretag aldrig ska erhålla skattemedel.

En likvärdig skola kräver en likvärdig behandling. De medel som en skola erhåller ska användas i skolans verksamhet och redovisas till och granskas av den kommun som utbetalt medlen. Motionen är inte endast en fråga om vinstdrivande skolföretag. Den handlar om en mycket mer avgörande fråga för framtiden.

Det fortsatta förtroendet för den solidariska skattepolitiken och rätten till demokratisk insyn.

Partikongressen föreslås besluta:

C118:1 att de medel en skola tilldelas ska användas i skolans verksamhet och redovisas till och granskas av den kommun som utbetalt medlen

Ingegerd Wärnersson, Västra Innerstadens S- förening, Malmö 20210209 Västra Innerstadens socialdemokratiska förening har antagit motionen och skickar den till partikongressen som sin egen.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C119

HELSINGBORGES ARBETAREKOMMUN

Våldet ska stoppas i sin linda

Våld förgiftar omgivningen. Det associerar till rädsla, hot, otrygghet och död. Våldsutövare är oftast män och våld går att koppla samman med en problematisk mansnorm som existerar över hela världen. Inte sällan börjar normaliseringen av våld i unga år, något som idag visar sig i ökad samhällslig otrygghet och mer än hundratusen årligt anmälda våldsbrott; resultatet av en normaliserad våldsbild som blivit ett vedertaget verktyg för destruktivt maktutövande.

En reell minskning av våldet kräver en attitydförändring i samhället och det finns metoder som visat sig effektiva. Metoden Mentorer i Våldsprevention som i svensk och internationell forskning haft effekt på både uppfattningar kring våld likväl dess kvantitet, är ett program som vinner mark i Sverige. Det kan mycket väl ha potential som samhällsförändrande om det kan genereras ytterligare evidens för dess effektivitet – idag är forskningen begränsad. Men med ett brett fördelaktigt forskningsunderlag som visar på dess effektivitet skulle programmet kunna införas i hela Sverige med stora positiva effekter som resultat. Därför måste metoden fortsätta prövas och utvärderas.

Om Mentorer i våldsprevention

Mentorer i våldsprevention (MVP) är ett universellt våldpreventivt program med genusförändrande- och åskådaransats. Programmet innehåller också en ledarskapskomponent, där unga utbildas i att leda programmet med andra unga.

MVP utvecklades i USA på 1990-talet av Jackson Katz. Till att börja med var målgruppen unga män inom idrottsvärlden, och fokus låg på våldsprevention genom att omkonstruera problematiska normer kopplade till maskulinitet med hjälp av manliga, framgångsrika idrottare med hög status (Katz, 1995). Programmet fick stor spridning i USA och internationellt, och används inom olika arenor, förutom i idrottssammanhang även på universitet och skolor på motsvarande gymnasienivå (Cissner, 2009; Katz, Heiserkamp & Fleming, 2011; Miller, 2018). I Sverige har MVP framförallt implementerats i skolor snarare än i högskola och idrottsverksamhet och med mindre fokus på manliga förebilder som mentorer.

Den teoretiska grunden i MVP kommer från teori om social rättvisa (Katz, Heisterkamp & Fleming, 2011; Wilmerdin, Knuth-Bource & Edleson, 2018) och ett feministiskt perspektiv på våld och makt, vilket innebär ett fokus på våldets sociala sammanhang och hur våld och manliga privilegier upprätthålls på olika sätt av individer (Eriksson, et al., 2018; Katz, Heiserkamp & Fleming, 2011; Miller, 2018). Programmet fokuserar till stor del på åskådarna till våld, snarare än förövarna eller våldsoffren, och syftar till att förändra deltagarnas attityder till mildare former av våld.

Våld förstås som kopplat till normer om maskulinitet, och som del av ett våldskontinuum där mildare former av våld (så som exempelvis homofobiskt språkbruk, eller sexuella trakasserier) hänger ihop med allvarigare former av våld (Eriksson, et al. 2018; jfr Kelly, 1988). Det förstås som att det finns en progression i övergrepp vilket innebär att allvarligt fysiskt våld föregås av psykiskt våld och mindre allvarliga former av fysiskt våld. Programmet fokuserar därför på att genom attitydförändringar och åskådaringripanden förhindra de mildare formerna av våld och därmed stoppa progressionen till allvarigare former (Eriksson, et al., 2018).

MVP har också en genusförändrande ansats. Huvudfokus i programmet är hur genusnormer hänger samman med både utövande av våld och benägenhet att ingripa som åskådare. Ett syfte med MVP är att stimulera kritiskt tänkande hos deltagarna för att ifrågasätta och förändra annars förgivettagna genusnormer (Katz, Heisterkamp & Fleming, 2011).

Programmet har utvärderats internationellt, främst i USA och flera experimentella och kvasiexperimentella studier har publicerats i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter. Cissner (2009) fann i en kvasiexperimentell studie med 820 studenter på amerikanska universitet att programmet förändrade sexistiska attityder och deltagarnas tro på att de skulle kunna agera för att förhindra genusbaserat våld. En treårig, kvasiexperimentell studie av MVP i nio skolor på gymnasienivå i Massachusetts i USA visade att MVP hade positiva effekter vad gäller förändrade attityder kopplat till genus, våld och åskådaringripanden. Resultaten höll också i sig över de tre åren som mätningar gjordes (Ward, 2000, 2001, 2002). När Katz själv utvärderade programmet i gymnasiemiljö med 894 deltagande gymnasiestudenter, fann han och hans kollegor att MVP hade effekt på förmodade beteendeförändringar så väl som på attityder kring vad som räknas som våld (Katz, Heisterkamp & Fleming, 2011).

En kvalitativ utvärdering av MVP i tre skolor på gymnasienivå har utförts i Skottland (Williams & Neville, 2017). Baserat på data insamlat från fokusgruppsintervjuer med skolpersonal (9 st.) och elever (91 st.), fann studien det troligt att MVP hade positiv effekt på både förändrade attityder och förändrat beteende.

MVP i Sverige

MVP har implementerats i två versioner i Sverige: en version utvecklad av Botkyrka kommun och implementerad i sex skolor i kommunen (epostkommunikation, Våldspreventivt center, Botkyrka kommun), och en version utvecklad av organisationen Män för jämställdhet (MÄN) och implementerad i skolor i 12 kommuner (ytterligare nio kommuner planerades implementera programmet under 2020; epostkonversation, MÄN). MÄN utvecklade och kontextanpassade MVP inom ramen för projektet En kommun fri från våld (2015–2017, se t.ex. MÄN, 2017), och den första versionen av MVP har effektutvärderats av Skolverket (Eriksson et al, 2018). Två kvalitativa studier har också publicerats, bland annat i en refereegranskad tidskrift (Bruno et al., 2020; Gottzén & Franzén, 2019). Resultatet visade på relativt små förändringar i elevers kunskap, attityder och beteenden, och i några fall negativa förändringar (t.ex. ökade vissa former av våld

något, hot med kniv eller andra vapen, våld vid provokation eller som hämnd/reaktion). Dessa negativa resultat skulle eventuellt delvis kunna förklaras av implementeringsproblemen som till viss del tycktes hänga ihop med att programmet precis hade introducerats på skolorna.

På några av de områden där resultaten inte var så tydliga kan en annan förklaring vara att utgångsvärdet var relativt högt och att förbättring därför är svår att förvänta sig på kort sikt, det gällde exempelvis attityder till åskådaringripanden och genus. Jämställdhetsmyndighetens och Stockholms universitets(SU) forskningsöversikt kring våldsprevention från 2020 drar emellertid slutsatsen att MVP, trots implementeringsproblem, har bidragit till en positiv utveckling i skolorna, men att vidare forskning behövs. MVP i MÄN:s version utvärderas (tillsammans med Botkyrkas version) för närvarande på uppdrag av SKR, där både skolor som genomfört metoden under flera år och skolor som implementerar insatsen för första gången inkluderas. Utvärderingen använder sig av kvantitativa mätningar och etnografiska metoder och inkluderar kontrollskolor. (Gottzén & Franzén, 2020)

Slutsatser och status kring MVP

När SU på uppdrag av Jämställdhetsmyndigheten 2020 granskade våldsprevention konstaterade man att MVP innehåller flera komponenter som har lyfts fram som lovande inom preventionsforskningen; Den är genusförändrande och till stor del fokuserar på genusnormer och maskulinitet, och har ett åskådarperspektiv vilket också ger män och killar en positiv roll i arbetet med våldsprevention. (Franzén & Gottzén 2020)

I de internationella utvärderingarna visar MVP potential för våldsprevention, framförallt gällande förändring av attityd. Båda svenska utvärderingar är redovisade i icke-referegranskade rapporter (Eriksson et al., 2018; Jonsson, 2019), och båda visar försiktigt positiva resultat på vissa komponenter, men utvärderingarna uppvisar samtidigt brister som gör att resultaten bör tolkas med försiktighet, framförallt Jonsson lyfter fram att brister i svarsunderlaget gör att studiens resultat måste tolkas med försiktighet och att studien främst kan visa att programmet inte gör skada. Båda utvärderingar är till stor del att förstå som implementeringsstudier då de är utförda i ett mycket tidigt skede av införandet av MVP i skolorna, och ytterligare studier är önskvärda för att ge kunskap om vilken effekt de svenska versionerna har på våldsprevention i Sverige. (Franzén & Gottzén 2020)

2019–2021 ger SKR ett särskilt stöd till skolhuvudmän som vill utveckla det förebyggande arbetet mot kränkningar, trakasserier och våld. Genom satsningen har 46 kommuner fått medel för att komma igång med våldsförebyggande metoder, där MVP speciellt lyfts fram. Utlysningen är en del av SKR:s kvinnofridssatsning och finansieras av regeringen.(SKR webbplats 2021)

Vägen in i framtiden

Forskning visar att MVP har potential till minskat våld i samhället. Den genusförändrande ansatsen arbetar dessutom för minskat manligt våld mot kvinnor som är ett av de

jämställdhetspolitiska målen. Samtidigt är mer evidens eftersträvansvärt innan generella slutsatser kan dras om det våldspreventiva programmets effektivitet. Därför är det viktigt att fortsatt stöd ges till skolhuvudmän som vill utveckla och pröva det våldsförebyggande arbetet och samtidigt nogt utvärdera effekterna av MVP som verktyg för våldsprevention i det svenska samhället.

Referenser

Bruno, L., Joelsson, T. Franzén, A., & Gottzén, L. (2020). Heroes and others: Tensions and challenges in Mentors in Violence Prevention in Swedish schools. *Journal of Gender-Based Violence*, 4(2), 141–155.

Cissner, A. B. (2009). *Evaluating the Mentors in Violence Prevention program: Preventing gender violence on a college campus*. New York: Center for Court Innovation.

Eriksson, M., Gottzén, L., Andersson Bruch, K., Franzén, A., & Lindberg, D. (2018). *Utvärdering av Mentorerna i våldsprevention*. Stockholm: Skolverket.

Franzén, A. Gottzén, L (2020) *Våldsprevention i Sverige: En forskningsöversikt*. Stockholm. Stockholms Universitet.

Gottzén, L., & Franzén, A. (2019). Othering the rapist: Rurality, sexual violence and the Bjästa case. I Heinskou, M. B., Skilbrei, M.-L. & Stefan- sen, K. (red.), *Rape in the Nordic countries: Continuity and change* (s. 155–170). London: Routledge.

Katz, J. (1995). Reconstructing masculinity in the locker room: The Mentors in Violence Prevention Project. *Harvard Educational Review*, 65(2), 163–175.

Katz, J. T., Heisterkamp, H. A., & Fleming, W. M. (2011). The social justice roots of the Mentors in Violence Prevention model and its application in a high school setting. *Violence Against Women*, 17(6), 684–702.

Kelly, L. (1988). *Surviving sexual violence*. Cambridge: Polity.

Miller, E. (2018). Reclaiming gender and power in sexual violence prevention in adolescence. *Violence Against Women*, 24(15) 1785-1783.

MÄN. (2017). *En kommun fri från våld: Många små steg tillsammans gör skillnad*. Stockholm: MÄN.

MÄN. (2018a). *MVP: Mentors in Violence Prevention, utbildningsmanual för gymnasiet (version 1.1)*. Stockholm: MÄN.

MÄN. (2018b). MVP: Mentors in Violence Prevention, utbildningsmanual för högstadiet (version 1.1). Stockholm: MÄN.

MÄN. (2018c). MVP: Mentors in violence prevention, teorimanual (version 1.1). Stockholm: MÄN.

MÄN. (2020). Åskådarens roll i ett jämställt samhällsklimat: Metodhandbok för kriminalvården. Stockholm: MÄN.

Ward, K. J. (2000). Evaluation 1999/2000. Mentors in violence prevention. Boston: Northeastern University Center for the Study of Sport in Society.

Ward, K. J. (2001). 2000–2001 MVP evaluation report. Boston: Northeastern University Center for the Study of Sport in Society.

Ward, K. J. (2002). 2000 –2002 MVP evaluation report. Boston: Northeastern University Center for the Study of Sport in Society.

Williams, D. J., & Neville, F. G. (2017). Qualitative evaluation of the Mentors in Violence Prevention pilot in Scottish high schools. *Psychology of Violence*, 7(2), 213–223.

Wilmerding, E., Knuth-Bouracee, M., & Edleson, J. L. (2018). Reflections on Jackson Katz and the MVP program. *Violence Against Women*, 24(15). 1794-1801

Övrigt

Texter om MVP hämtade från Franzén, A. Gottzén, L (2020) Våldsprevention i Sverige: En forskningsöversikt. Stockholm. Stockholms Universitet.

Utifrån ovannämnda yrkar vi på:

Partikongressen föreslås besluta:

C119:1 att fortsatt göra det möjligt med särskilt stöd till skolhuvudmän för våldsförebyggande arbete

C119:2 att särskilt beakta förskolan

C119:3 att kongressen beslutar att fortsatt genomföra effektutvärderingar och etnografiska studier kring mäns våld så ytterligare evidens genereras

S Tjänstemannaförening

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C120

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Vår historia får aldrig glömmas

Saker som vi idag tar för självklara i vårt välfärdssamhälle har tagit en lång tid för samhället att bygga upp. Det har skett med blod svett och tårar och människor har tom mist livet för rätten att uttrycka sin åsikt.

Det är inte självklart med 4 veckors semester, att vara föräldraledig när man får barn eller att ta ledigt från arbetet om man i livet vill studera. Detta är rättigheter arbetare stridit för att få.

I skolan idag pratar man väldigt lite om hur allt det som anses självklart idag har kommit till, dvs arbetarrörelsens historia. Det är svårt att beskriva för ungdomar idag om de solidariska handlingarna man gjorde då om de inte ens nämns i historien. Det måste vara en självklarhet att man läser om detta.

Partikongressen föreslås besluta:

- C120:1 att Socialdemokraterna verkar för att arbetarrörelsens historia blir en tydligare del i läroplanen
- C120:2 att Socialdemokraterna verkar för att det i läroplanen finns en tydlig förklaring av arbetsmarknadens parter och dess funktion
- C120:3 att Socialdemokraterna verkar för att man i skolan ger alla elever kännedom om arbetsrätten

Theres andersson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C121

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Årskursmål i grundskolan

Hos Skolverket kan vi läsa om skolans uppdrag där:

”Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.”

Vidare går att läsa om kunskapskraven i grundskolan:

”Kunskapskraven beskriver vilka kunskaper som krävs för godtagbara kunskaper i slutet av årskurserna 1 och 3 samt för de olika betygsstegen i årskurs 6 och 9. De är formulerade utifrån de långsiktiga målen och det centrala innehållet.”

Detta sätt att göra bedömningar torde gå lite emot syftningarna i skolans uppdrag. Hur främjar det elevens utveckling och självförtroende att under två års tid inte kunna nå upp till kunskapskraven då de är satta för en högre årskurs?! Marsh och O'Mara kom i sin studie Reciprocal effects between academic self-concept, self-esteem, achievement, and attainment over seven adolescent years: Unidimensional and multidimensional perspectives of self-concept fram till att tidigare omdömen påverkar elevens akademiska självuppfattning och vice versa. Det vill säga att tidigare inte ha uppnått målen gör att eleven uppfattar sig själv som inkapabel att lyckas i skolan och en sådan självuppfattning leder i sin tur till sämre måluppfyllelse framöver. Turner, Thorpe och Meyer tar i sin studie Students' reports of motivation and negative affect: A theoretical and empirical analysis upp Csikszentmihalyis teori om framväxande motivation där motivationen bara kan finnas om en uppgifts svårighet ligger nära individens förmåga att ta sig an uppgiften. Om så är fallet får detta positiva kognitiva, motiverande och känslomässiga effekter för individen. Det gör att eleven lär sig, söker nya större utmaningar och känner sig lustfylld och får en känsla av egenkraft.

Det är inte bara elevens syn på sig själv som kapabel i skolan som påverkar dennes resultat och förmåga. Gut med flera beskriver i sin studie A contextualized view on Long-term predictors of academic performance att lärarens och föräldrarnas uppfattning om elevens akademiska kompetens påverkar elevens prestation oberoende av elevens faktiska förmåga. En skulle kunna tro att om en vårdnadshavare får till sig under ett utvecklingssamtal att eleven inte når upp till målen kan detta påverka synen denne har på barnets förmåga. Således riskerar vi med ett system där krav är satta för en högre årskurs utan tydliga mål för varje årskurs få föräldrar med vacklande tilltro till barnets förmåga samt elever som får en bristande självuppfattning kring den egna kompetensen, vilket i sin tur kan påverka elevens faktiska prestationer framöver.

Sett till skolans uppdrag att stärka elevens självförtroende och självkänsla samt ge utrymme för harmonisk utveckling, elevens bildning och möjlighet att växa med uppgifterna bör det således införas årskursmål. Med årskursmål skulle det bli tydligare vad kraven på eleven är och de torde bli mer hanterbara än kraven för de senare årskurserna.

Partikongressen föreslås besluta:

C121:1 att det socialdemokratiska partiet tar initiativ till att införa årskursmål i grundskolan

Skolpolitiska utvecklingsgruppen i Katrineholms Arbetarekommun
Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C122

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Åtgärda systemfelen för att åtgärda segregationen

Sverige upplever idag flera systembrister som är bidragande faktorer till den segregation vi ser idag. Dessa systembrister måste åtgärdas med ett brett paket av reformer. Den generella välfärdens klassutjämnande uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan. För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik. Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Samtidigt måste bostadssegregationen byggas bort genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Partikongressen föreslår besluta:

C122:1 att Socialdemokraterna verkar för att genom förändrade upptagningsområden och urvalskriterier skapa en blandad elevsammansättning på skolor

C122:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla kommuner har en bostadsplanering bestående av blandade upplåtelseformer och bebyggelse som främjar gång-, cykel- och kollektivtrafik

SSU Linköping

Linköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C123

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Ändra delar av skollagen – möjliggör digital hemundervisning

Under många år har det inte varit möjligt för grundskolan att bedriva digital hemundervisning för de barn och ungdomar som av olika anledningar inte kan delta i undervisningen på plats i skolan. Det kan vara pga långtidssjukskrivningar eller psykosocial ohälsa. En del av dessa elever benämns också som Hemmasittare eller elever med problematisk skolfrånvaro. Teknik har länge funnits för att kunna ge dessa elever en digital undervisning i realtid dvs på samma tid som när deras klasskamrater får sin undervisning, så kallade Skolrobotar, men det har inte varit möjligt pga skollagen. Det pågick ett arbete inom regeringskansliet om att slopa bestämmelsen och att ändra i lagen men Coronapandemin kom före. Just nu och under många veckor har många elever runt om i Sverige bedrivit digital hemundervisning. Många erfarenheter har gjorts och i det stora hela har det gått bra. Därför borde det, menar vi, gå att snabbbehandla lagen och bestämmelserna så

att de barn som framöver, av olika anledningar, fortsatt inte kan delta i undervisningen på plats i skolan kan göra det hemma i realtid. Beslutet om detta bör läggas på rektorsnivå.

Partikongressen föreslår besluta:

C123:1 att regeringen och riksdagen så fort som möjligt beslutar att ändra bestämmelsen i Skollagen så att digital hemundervisning kan och får bedrivas utanför skolan och att det är rektorn för skolan som beslutar om detta

Stefan Lissmark

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C124

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Är det verkligen modernt att ha religionsundervisning i ett sekulariserat land?

Under hela grundskolan och i gymnasiet ingår det religionsundervisning. I grunden en kvarleva från forna Kristendoms-kunskap och ändå längre tillbaka där bibel- och katekesläsning var grunden för all utbildning. Det får nog anses vara helt vederlagt att syftet då var att fostra befolkningen in i den svenska kyrkans kristna lära.

Vi kan dock glädjas åt att en hel del har hänt sen dess.

Religionsundervisningen är idag en mer bred undervisning om flera religioner och livsåskådningar, bra så! Men fortfarande undervisar vi om religioner som i grunden enbart är en uppsättning föreställningar om livets uppkomst och levnadsregler som ska främja att man får det bättre efter sin död alternativt straffas i nästa liv. Eftersom vi idag har en mer vetenskapligt grundad uppfattning om hur livet uppstått och inget av det andra går att bevisa är det ungefär lika relevant som berättelser om Tömtén, Star Wars eller Sagan om Ringen.

Att religion påverkar många människors liv framförallt utanför vårt lands gränser kan inte bestridas så att förstå vissa traditioner och grunden till detta är relevant men är ju i grunden mer att betrakta som samhällskunskap.

Det är också här jag anser att undervisningen om religioners påverkan och betydelse hör hemma och i viss mån i ämnet historia. Men då utifrån att betrakta agerande och traditioner snarare än att försöka förstå eller sätta sig in i religiösa föreställningar som bygger på allt annat än vetenskap.

Det är klokt att veta att stora delar av västvärlden firar jul runt den 24-25 december. Anledningen är att man bestämt att Jesus föddes då, vi vet idag att det är fel med flera dagar, men vi firar jul då

i alla fall och det innebär att samhället påverkas av detta under denna tid. Liknande högtider finns för andra religioner runt om i världen och de kan vara betydelsefulla att känna till.

Behöver man känna till de tre vise männen, skattskrivningen och den obefläckade avlelsen? Nej naturligtvis inte då det inte på något sätt har betydelse annat än möjligen för den troende.

Varför är det viktigt att känna till berättelserna i bibeln eller kunna namnet på religiösa regaler? Är det viktigt att kunna namnen på religiöst betydelsefulla figurer som många av dem inte ens har funnits?

Om man inte själv är troende framstår religionsundervisning som ytterst märklig. Ska man tvingas lära sig saker som vi objektivt vet inte är sanna bara för en del människor tror på dem? Varför skulle det vara viktigare att lära sig om religiösa seder och bruk men inte lära sig om vett och etikett eller hur man uppför sig som supportrar på en fotbollsmatch.

Nej, det hänger inte ihop! Lägg ner religionsämnet och ta relevanta delar och plocka in i samhällskunskapen och historien. Tro det kan man göra på sin fritid och på precis vad som helst i skolan ska vi hålla oss till vetenskap och sanningar så långt vi vet.

Partikongressen föreslår besluta:

C124:1 att religion som ämne i skolan avskaffas

C124:2 att de delar i religionskunskapen som är relevanta istället tas upp i samhällskunskap och historia

C124:3 att den tid som ägnas åt religionskunskap istället tillförs samhällskunskapen

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C125

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ökad daglig fysisk aktivitet och stimulans till rörelseglädje i skolan för en god och jämlik hälsa i Sverige

Socialdemokratins mål är ett demokratiskt samhälle utan klasskillnader, där alla människor har samma värde och där allas rätt till att leva ett gott och värdigt liv värdesätts. Socialdemokratien poängterar vår generations ansvar att skapa förutsättningar för att vår nästa generation ska få bättre förutsättningar än oss själva, inte tvärtom. På grund av den alltmer stillasittande vardag som samhällets yngre generation idag växer upp i riskerar vi att istället fostra vår nästkommande generation mot sämre uppväxtvillkor och en mer ojämlik hälsa som kan leda till att våra barn och

barnbarns generation kommer att få färre friska levnadsår och en lägre medellivslängd än oss och med det även ökade klasskillnader i folkhälsan.

Hälsa och välbefinnande för alla är ett viktigt och grundläggande mål för att skapa ett jämlikt samhälle. God hälsa är en förutsättning för att klara skolan, arbeta, leva självständig och bidra till samhällets utveckling. Hälsan är dock idag ojämnt fördelad i befolkningen och klyftorna fortsätter öka. Mellan människor med olika yrken, utbildningsnivå eller med olika stor inkomst finns idag stora skillnader i förväntad livslängd, sjukdomsrisk och hälsa. Ett av de största hoten mot folkhälsan i Sverige idag är stillasittande och brist på fysisk aktivitet. Enligt Generation Peps senaste undersökning visas att tre av de vanligaste anledningarna till att barn och ungas förutsättningar för fysisk aktivitet begränsas är att vara tjej, att ha en eller flera funktionsnedsättningar eller att leva i socioekonomisk utsatthet. Barn och ungdomar med olika familjebakgrund har därför olika förutsättningar och möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Var fjärde pojke i skolan når WHO:s rekommendationerna kring fysisk aktivitet (60 min/dag), vilket går att jämföra med var femte flicka. Tonårstjejer är extra utsatta, endast 1 av 10 tjejer över 13 år når rekommendationerna. Vid granskning av barn och ungdomars idrottande framträder även ett tydligt socioekonomiskt mönster där aktivitetsnivån är lägst i kommuner med hög andel av ekonomiskt utsatta familjer, samt bland små landsbygds- och glesbygdskommuner.

Alla barn i Sverige ska ha rätt till en god fysisk och psykisk hälsa och ges de kunskaper och förutsättningar som behövs för att växa upp och kunna leva ett hälsosamt och aktivt liv. Vi vet idag att fysisk aktivitet är viktigt för barns mående. Forskning visar att fysisk aktivitet bland barn och ungdomar är förknippad med flera fördelaktiga hälsoeffekter vad gäller exempelvis kroppsvikt, benmassa, blodtryck, psykisk välmående och skolprestationer. Men även så visar den senaste forskningsstudien från Bunkeflo projektet (<https://www.idrottsforskning.se/daglig-skolidrott-gav-okad-fysisk-aktivitet-senare-i-livet/>) att om vi tidigt i livet genom skolan lär barnen en vana av regelbunden fysisk aktivitet så tar de med sig det i resten av livet. Det är därmed särskilt viktigt att röra på sig under uppväxtåren, inte bara för att det är då man bygger upp skelettet, muskler och utvecklar motoriken, utan även för att beteenden som etableras under barndomen tenderar att följa med in i vuxenlivet.

För att skapa motivation för rörelse och fysisk aktivitet är det förutom den fysiska aktiviteten i sig även viktigt att man under uppväxten utvecklar rörelsekunnighet/rörelsekompetens. Det är inte riktigt samma sak som fysisk aktivitet eller god kondition, utan snarare är det mer en nyckel till deltagande i fysiska aktiviteter, att skapa förutsättningar för fler att kunna, våga och vilja röra på sig. Rörelsekompetens/kunnighet skulle kunna likställas med läs- och skrivkunnighet. För att kunna studera och lära sig nya saker, eller kunna njuta av en bok måste du först lära dig att läsa och skriva. Även den fysiska miljön vi vistas i påverkar vår benägenhet och motivation till rörelse och fysisk aktivitet.

Skolan är en viktig aktör i att öka den fysiska aktivitet och rörelsekompetensen samt skapa goda

förutsättningar för jämlik hälsa då skolan har fördelen att nå ALLA barn i samhället. Via skolan är det på så sätt möjligt att nå även dem som inte redan har ett etablerat intresse för idrott eller föräldrar som engagerar sig i och som har råd att betala för barnens idrottsaktiviteter.

Med bakgrund av de tydliga forskningsresultat som vi idag besitter gällande betydelsen av att minska barns stillasittande och öka den fysiska aktiviteten för en god och jämlik hälsa måste vi nu ta vårt ansvar och ge ALLA barn i Sverige samma möjligheter och nycklar till att kunna, vilja och våga röra på sig hela livet och skolan bör därför ta ett tydligt ansvar i att öka den fysiska aktiviteten och rörelsekompetensen inom ramarna för skolans uppdrag. Insatserna är avgörande för att minska klasskillnaderna i befolkningens hälsa och för att uppnå Sveriges nationella mål om god och jämlik hälsa.

Partikongressen föreslås besluta:

- C125:1 att Socialdemokraterna verkar för att landets alla skolor skall erbjuda daglig fysisk aktivitet utifrån WHO:s rekommendationer, dvs sammanlagt 60 minuter dagligen, under eller i direkt anslutning till skoldagen
- C125:2 att Socialdemokraterna verkar för att åk F-3 integrerar rörelsekompetens som en viktig del av elevernas lärande
- C125:3 att Socialdemokraterna verkar för att samtliga skolor i Sverige tar fram en handlingsplan för hur man arbetar med daglig rörelse enligt WHO:s rekommendationer samt att utveckla elevernas rörelsekompetens
- C125:4 att Socialdemokraterna verkar för att samtliga skolgårdar skall vara utformade så att de främjar elevernas vilja och möjlighet till att röra på sig. Alla skolor ska ha en skolgård/ utomhusmiljö som främjar aktiva raster
- C125:5 att Socialdemokraterna verkar för att skapa goda förutsättningar för ett rörelserikt samhälle för alla genom att stimulera byggandet av fysiska miljöer som främjar fysisk aktivitet och idrott på fritiden för alla
- C125:6 att motionen sänds till partikongressen som enskild

Ann-Sofie Ademark

Kristianstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C126

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Barns rätt till förskola

För att bidra till barns utveckling är det en prioriterad åtgärd att se till att barn till daglediga/ arbetslösa får samma rätt till förskola på samma sätt som barn till arbetande föräldrar. Idag har barn vars föräldrar som är arbetslösa eller föräldralediga med ett annat barn rätt till förskola endast 15 timmar i veckan, medans barn till arbetande föräldrar har rätt till heltid.

Idag utgår vi ifrån att barn till daglediga/arbetslösa föräldrar ska vara hemma med sina föräldrar eftersom föräldrarna är hemma. Dessa 15 timmars barn har inte rätt till lika mycket lek och utveckling som deras kompisar med arbetande föräldrar. Vi utgår från att arbetslösa inte behöver barnomsorg eftersom de inte jobbar. Men förskolan finns inte för föräldrarnas behov utan för barnens behov, behov och rätt att vara med andra barn, rätt till oavbruten lek och utveckling som andra jämnåriga! Dessutom har ALLA barn rätt att bli förberedda till skolan. Allt detta kan de inte göra på 15 timmar i veckan eftersom de inte är i förskolan lika ofta som andra barn, de blir avbrutna i leken då föräldrar hämtar de tidigare och de har inte lika möjligheter till utveckling. Fokus ska inte vara på hur mycket föräldrarna jobbar utan på barnens utveckling. 15 timmar barnomsorg innebär: mindre lek, avbruten lek, mindre lärande, ensamma barn, mindre socialt umgänge och stressade föräldrar.

Hur tänker vi utifrån ett barnperspektiv?

Barn lär sig ständigt, oavsett var de befinner sig men det som skiljer lärande i förskolan från självständigt lärande är att förskolans lärande är riktat mot ett mål, har innehåll, utbildad pedagogisk personal som kan utveckla och bemöta barnens behov.

Tidigare forskning visar att förskola förbättrar kognitiv utveckling och skolresultat som långsiktiga ekonomiska utfall för barn från socioekonomiskt svaga grupper. Tex. Heckman (2000) menar att satsningar på framför allt lågpresterande elever har större effekt ju tidigare de genomförs. En krona i förskolan gör alltså större nytta än en krona i grundskolan eller på gymnasiet och betydligt större nytta än en krona på arbetsmarknadsåtgärder senare i livet. Högkvalitativ barnomsorg är dessutom viktigast för barn med antingen föräldrar som är låginkomsttagare eller invandrade. Detta resultat visar paradox att barnomsorg och förskola är avgiftsbelagd medan all senare utbildning är avgiftsfri. Därför är det märkligt att barn till arbetslösa föräldrar endast har lagstadgad rätt till 15 timmar barnomsorg medan barn till föräldrar där båda arbetar har rätt till 40 timmars barnomsorg. Fokus ska inte vara på hur mycket föräldrarna jobbar utan på barnens utveckling.

Förskolan är det första steget i barnets utbildning och verksamheten där ska lägga grunden till ett livslångt lärande (Skolinspektionen, 2016).

Barnkonvention som har blivit svensk lag sedan 1 januari 2020 säger:

§2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Inget barn får diskrimineras eller bestraffas på grund av föräldrarnas arbetsställning.

Förskolan är arena där barn kan träffa andra barn, stimuleras och utmanas i deras utveckling och lärande. Omsorg, utveckling och lärande är central aspekt för förskolebarns övergång till skolvärlden.

Fredriksson m.fl. (2010) bekräftar att förskola bidrar till att minska skillnaden i språkkunskaper mellan barn med föräldrar som inte har svenska som modersmål och barn med föräldrar som har svenska som modersmål. Dessutom har en rad studier dokumenterat andra långsiktiga effekter av tidiga insatser; bland annat högre utbildningsnivå, att fler tar examen samt högre inkomster senare i livet (se till exempel Havnes och Mogstad [2011], Havnes och Mogstad [2014] och Drange och Havnes [2014] för Norge, Bingley och Westergaard-Nielsen [2011] för Danmark, Dumas och Lefranc [2012] för Frankrike och Felfe och Lalive [2014] för Tyskland). Den bästa åtgärden för att minska ungdomsarbetslösheten torde således vara att satsa på tidiga insatser för att alla barn ska få en bra start i livet.

Vi vill

Partikongressen föreslås besluta:

C126:1 att reglerna ses över för rätt till förskola på heltid så att inget barn diskrimineras utan får samma förutsättningar i livet, inom det kommande året

C126:2 att anta motionen som arbetarekommunens egen.

Borås västra S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C127

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

En stark förskola för alla

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt och en bra förskola. Förskolan ska vara likvärdig, har hög kvalitet och lägger grunden för ett livslångt lärande. Alla barn har rätt till en bra start i livet och bör därför ta del av förskolans verksamhet. Förskolan ska ge barnen möjligheter att utveckla kulturell och social kompetens och vara fri från stereotypa könsmonster. Vägen till ett jämlikt samhälle börjar i sandlådan. På förskolan läggs grunden för livet som komma skall. Förskolan ger barnen en viktig pedagogisk grund, sociala sammanhang och kontakt med fler vuxna vilket är nödvändigt för barns utveckling och lärande.

Barn som har gått i förskolan presterar bättre i grundskolan och senare i livet och det är därför viktigt att en likvärdigtillgång till förskolan säkras genom lagstiftning. Förskolan är i första hand till barnen och därför ska heller inte arbetslösa barn förnekas skolgång eller barn till föräldralediga ges kortare tid. Alla barn ska ha lika rätt till förskola oavsett vårdnadshavarnas ställning på arbetsmarknaden. För många barn är förskolan också den plats där man möter andra människor, eller där man kommer från destruktiva familjeförhållanden.

Det finns barn idag som inte får gå i förskolan. Den möjlighet till både kunskap och sociala relationer som dessa barn går miste om kan påverka resten av deras skolgång och resten av livet. För att ge alla barn en jämlik chans vill vi att en obligatorisk förskola införs från det att barnet fyller 3 år.

Förskolepersonalen kan vara de som ser och slår larm när barn riskerar att fara illa. En utbyggnad av barnomsorgen handlar om mer än att bara ge alla barn samma möjligheter. Det handlar också om att ta ytterligare steg mot ett mer jämställt samhälle. Kvinnor står fortfarande för merparten av det obetalda hemarbetet, har fler VAB-dagar och tar ut mer av föräldraförsäkringen. Barnomsorg är en nyckel för fler kvinnor att skaffa sig den ekonomiska trygghet som krävs för frigörelse.

Idén om den socialdemokratiska välfärdsstaten bygger på individens möjlighet till frigörelse från klass, kön och familjebakgrund. Vi kan inte tro att den byggdes färdigt av Palme på 70-talet. Nu krävs ytterligare steg. Många av våra samhällsbärande yrken, inte minst inom vården, tar ingen paus för natt eller helg. Det är därför orimligt att de som arbetar där i många fall saknar möjlighet att få barnomsorg. Arbetarföräldrar jobbar i hög grad skift, helger och kvällar och har små möjligheter att påverka sin arbetstid. För dem erbjuder familjepolitiken inte ett lika gott stöd som för tjänstemannaföräldrar, som oftare arbetar kontorstid. En del kommuner erbjuder barnomsorg på obekväma arbetstider, men skillnaderna är stora inom landet. Möjligheten till barnomsorg ska inte styras av vilken kommun du bor i. Kommunerna ska vara skyldiga att erbjuda barnomsorg på obekväma arbetstider. Ingen kommun ska kunna ducka för sitt ansvar. När kravet lagstadgas bör staten också bistå med finansiering till kommunerna.

Personal i förskolan ska ha rätt till arbetskläder. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan ofta inte får det. Idag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren. Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande att arbetsvillkoren och status för personalgrupperna i förskolan förbättras genom nationella kompetenskrav och tillsvidareanställningar på heltid som norm.

Partikongressen föreslås besluta:

- C127:1 att Socialdemokraterna ska verka för att förskolan görs avgiftsfri
- C127:2 att Socialdemokraterna ska verka för att förskola blir obligatorisk från tre års ålder
- C127:3 att Socialdemokraterna ska verka för att alla barn ska ha lika rätt till förskola oavsett vårdnadshavarnas ställning på arbetsmarknaden
- C127:4 att Socialdemokraterna ska verka för att rätt till barnomsorg på obekvämlig arbetstid lagstadgas
- C127:5 att Socialdemokraterna ska verka för att arbetstagare inom förskolan ska ha rätt till arbetskläder
- C127:6 att Socialdemokraterna ska verka för att arbetsvillkoren och status för personalgrupperna i förskolan förbättras genom nationella kompetenskrav och tillsvidareanställningar på heltid som norm

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C128

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Fler timmar inom allmän förskola

Den svenska förskolan är något som Sverige är internationellt kända för det är en fantastisk verksamhet med barnens bästa i fokus. Idag har man rätt till femton timmar avgiftsfri förskola per vecka. Något som uppskattas av både barn, föräldrar och samhället i stort. För att ge barnen de bästa förutsättningar man kan borde dessa timmar bli fler, barnen får mer tid för sina kompisar och sitt lärande samtidigt som det gör dem sig redo för skolstart. Under tiden kan föräldrarna enklare söka arbete ifall man står utanför arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

- C128:1 att socialdemokraterna ställer sig positiva till en generell ökning av antalet timmar inom allmän förskola

Lisa Larsson

Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C129

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Fler timmar inom allmän förskola

Den svenska förskolan är något som Sverige är internationellt känt för, det är en fantastisk verksamhet med barnens bästa i fokus. Idag har man rätt till femton timmar avgiftsfri förskola per vecka. Något som uppskattas av både barn, föräldrar och samhället i stort. För att ge barnen de bästa förutsättningar man kan borde dessa timmar bli fler, barnen får mer tid för sina kompisar och sitt lärande samtidigt som det gör dem sig redo för skolstart. Under tiden kan föräldrarna enklare söka arbete ifall man står utanför arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

C129:1 att Socialdemokraterna ställer sig positiva till en generell ökning av antalet timmar inom allmän förskola

Lisa Larsson

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C130

KARLSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Förskola dygnet runt

Vi anser att barnomsorg/förskola måste vara tillgänglig i förhållande till de tider föräldrarna arbetar. I dag arbetar allt fler på obekväma tider med nattöppna restauranger och butiker förutom sjukvård och äldreomsorg, industrier, räddningstjänst, vaktbolag etc. som måste fungera dygnet runt. Ofta jobbar föräldrar i samma eller olika branscher med obekväma arbetstider. För att dessa föräldrar ska kunna få ihop familjepusslet krävs tillgång till en förskola som är öppen dygnet runt.

Partikongressen föreslås besluta:

C130:1 att kongressen beslutar lagstifta om barnomsorg för alla barn på tider som passar föräldrarnas arbetstider, då många idag jobbar både nätter och helger dvs förskolor som är öppna 24/7. Minst en sådan förskola ska finnas i varje kommun

Karlshamns Socialdemokratiska förening

Karlshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C131

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Jämlikhetslöftet

Socialdemokratins vision om ett jämlikt samhälle är kärnan i vår ideologi. Det jämlika samhället där alla kan uppnå sina drömmar är så tätt förknippat med de nordiska socialdemokraternas framgångsrika samhällsbygge att det kommit att kallas den nordiska modellen. Genom en solidarisk och jämlik finansiering av en generell välfärd och starka fackförbund blev Sverige världens mest jämlika och konkurrenskraftiga land.

Under 1980-talet vände utvecklingen, sedan dess har klyftorna vuxit i Sverige och omvärlden. I Sverige har klyftorna ökat snabbare än något annat OECD-land de senaste fyrtio åren. Våra samhällen slits isär i en rasande takt. Det är konsekvensen av aktiva politiska beslut. Under denna period har arbetsrätten luckrats upp, fackförbunden försvagats, socialförsäkringssystemet och arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Resultatet blir en negativ lönepress på arbetsmarknaden.

Samtidigt har finanssektorn avreglerats, med storföretagen och den rika eliten som vinnare på alla andras bekostnad. På så vis har arbetskraften och skattesystemen konkurrensutsatts globalt när kapital kunnat flöda fritt dit lönerna och skatterna är lägst. I Sverige ökade inkomsterna för den tiondel med störst inkomster med mer än dubbelt så mycket som för alla andra. Den främsta förklaringen är de ökade kapitalinkomsterna hos den mest förmögna procenten svenskar som äger företag och fastigheter. Växande klyftor har byggts in i det rådande ekonomiska systemet.

Den generella välfärdens klassutjämning uppgift har försvagats av privatiseringar och marknadisering. På en privat välfärdsmarknad skapas incitament för fusk och resursallokering dit behoven är som minst men där köpkraften är som störst. Att allmännyttan måste drivas på marknadsmässiga grunder har gett upphov till en bostadsmarknad som förstärker segregationen även inom skolan och sjukvården. Politikens möjligheter att organisera välfärden och öka jämlikheten har steg för steg avskaffats.

Sverige upplever idag flera systembrister som byggts upp under en lång tid av växande klyftor. Bostadsbrist, eftersatt infrastruktur, personal- och kompetensbrist trots hög arbetslöshet hotar Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och välfärd. Den ojämlika ansvarsfördelningen i flyktningmottagandet belastar kommunernas redan ansträngda ekonomi. Tiden det tar för nyanlända att få ett första jobb är mycket längre än perioden kommunerna får statlig ersättning för etableringen. Behoven finns, men köpkraften har koncentrerats hos en liten grupp väldigt förmögna individer som endast investerar i det som kan ge kortsiktig avkastning.

Ska trenden brytas krävs en offensiv politik för ökad jämlikhet. Det förutsätter investeringar i det gemensamma, återställd maktbalans på arbetsmarknaden, ekonomisk trygghet för sjuka

och arbetssökande. Bostadssegregationen ska byggas bort och skelsegregationen motverkas. Ekonomiska möjligheter till eftergymnasiala studier behöver stärkas. Den lilla kapitalägarelit vars rikedomar ökat lavinartat måste bidra mer till den generella välfärden.

En hög facklig organiseringsgrad är den främsta garanten för god löneutveckling och goda arbetsvillkor. Därför måste trenden med sjunkande anslutningsgrad vändas. De som är nya på arbetsmarknaden måste få kunskap om arbetsmarknadens parter och funktionssätt. Ingen ska behöva välja bort fackligt medlemskap av kostnadsskäl.

Sveriges konkurrenskraft och medborgarnas köpkraft förutsätter ekonomisk trygghet i omställning. För individens ekonomiska trygghet och för att motverka att lönenivåer sänks när arbetare blir mer desperata efter en inkomst måste ersättningsnivåerna och taken i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen höjas.

Alldeles för många hamnar i glappet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den som är arbetslös, eller för sjuk för att jobba, behöver en inkomst för att kunna fokusera på rehabilitering eller deltagande i arbetsmarknadsprogram. De hårda gränserna mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan måste reformeras bort.

Om dagens utveckling fortsätter kommer de flesta som jobbar endast få omkring hälften av sin lön i pension. Ingen ska bli fattig av sjukdom, arbetslöshet eller ålderdom. Därför måste inbetalningarna till pensionssystemet kraftigt öka. Den allmänna löneavgiften bör fasas ut för att finansiera förstärkningar av socialförsäkringssystemet och höjda pensioner.

Skattesystemet måste bidra till ökad jämlikhet. Höginkomsttagare i välmående rika kommuner har idag låga kommunala skatter. Förmögna kapitalägare betalar platt skatt på kapitalvinster och ingen arvs- eller gåvoskatt. Skatterna på värdepapper som aktier och fastighetstillgångar måste öka om välfärden ska finansieras, ges högre ambitioner och kommunala skatteintäkterna fördelas mer jämlikt. För att förhindra skatteflykt måste EU förstärka arbetet mot skatteflykt genom kraftiga sanktioner mot stater som gör det möjligt för den rika eliten att slippa göra rätt för sig.

För att alla unga ska kunna få samma möjligheter i livet oavsett bakgrund måste skolan bli mer jämlik, bostadssegregationen byggas bort och fler måste ha råd med eftergymnasiala studier. För att flyktmottagandet som är en nationell angelägenhet inte ska bli en kommunal olägenhet behöver statens ekonomiska åtagande förlängas. Idag är förutsättningarna för barns språkutveckling alltför olika beroende på om barnens föräldrar är nyanlända eller inte. Det är ett problem att barn med ett stort behov av förskolan påbörjar förskoleutbildning senare än andra barn eller i värsta fall inte alls. Förskolan behöver bli obligatorisk från två års ålder och tillgänglig oavsett föräldrarnas ekonomi. Det skulle även gynna de utrikesfödda kvinnor som stannar hemma med sina barn eftersom de då kan delta i verksamheter som stärker språk och integration.

Ett nytt integrerande skolval som förändrar skolors upptagningsområden och antagningskriterier skulle främja elevsammansättningar som gynnar integration. Långsiktigt måste våra städer bli mindre segregerade genom nybyggnation som bidrar till blandade upplåtelseformer och stadsbyggnadsprinciper som ökar sammanhållningen.

Möjligheten till högskolestudier ska inte begränsas av ens ekonomiska situation. Det är särskilt viktigt när det råder kompetensbrist i välfärden. Kraftigt höjda studiebidrag skulle minska social snedrekrytering och få fler att välja välfärdsyrken.

Oavsett din bakgrund, oavsett de sociala och ekonomiska förutsättningarna du får vid födseln, så ska du kunna leva ett gott liv och uppnå dina drömmar. Det har socialdemokratin lyckats åstadkomma förut - det kan vi göra igen. Det är hög tid att socialdemokratin kraftsamlar bakom ett jämlikhetslöfte.

Partikongressen föreslås besluta:

C131:1 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfri och obligatorisk förskola från två års ålder

Philip Botström

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C132

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer

att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C132:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

C132:2 att motionen sänds till partikongressen som arbetarekommunens egen

S-kvinnor i Kristianstad-Åhus

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C133

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredjedel av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C133:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

Eva Ballovarre

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C134

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Jag yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

C134:1 att Socialdemokraterna verkar för att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

C134:2 att Motionen skickas vidare till Socialdemokraternas Partikongress 2021 för vidare hantering inom lämpligt område

Veronica Lindholm

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C135

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C135:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

S-kvinnor i Helsingborg

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C136

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

LO-fackens s-förening yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

C136:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C137

LIDKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Genom politisk påverkan har Socialdemokraterna drivit igenom barnomsorg på obekvämtid som en del i att möjliggöra för båda föräldrarna att kunna bli anställda och arbeta oavsett om arbetet är på dagtid, skift eller nattarbete.

Vi i Lidköping har drivit igenom detta så att föräldrar har möjligheten vilket möjliggör.

S-kvinnor i Lidköping yrkar:

Partikongressen föreslås besluta:

C137:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

S-kvinnor Lidköping

Lidköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C138

KALMAR ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C138:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

Lindsdal/Läckeby S-förening

Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C139

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga morgnar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämtid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämtid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärsarbete fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C139:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid

Fackliga utskottet i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C140

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C140:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-kvinnor i Karlskrona

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C141

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C141:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Carina Antonsson, Skredsviks Socialdemokratiska kvinnoklubb
Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C142

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C142:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C143

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C143:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Susanne Dufvenberg, Skellefteå S-kvinnor

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C144

STENUNGSUNDS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C144:1 att socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-kvinnor Stenungsund

Stenungsunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C145

MARKS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C145:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Helen Eriksson, Fritsla socialdemokratiska kvinnoklubb
Marks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C146

KALIX ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger

Partikongressen föreslås besluta:

C146:1 att socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

C146:2 att kalix Socialdemokratiska arbetarekommun bifaller motionen i sin helhet och skickar den till partikongressen

Hanna Johnselius

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C147

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Vi yrkar

Partikongressen föreslås besluta:

C147:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-kvinnor

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C148

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C148:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-kvinnor Oskarshamn

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C149

KARLSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta.

Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C149:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Suzanne Svensson och Linda Winnetoft

KarlsHAMNS arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C150

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C150:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

C150:2 att styrelsen föreslår att Varbergs Arbetarekommun bifaller motionen

Katarina Eiderbrant Turid Ravlo-Svensson Elisabet Abrahamsson Karolina Mårtensson Malin Kjellberg

Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C151

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger

Partikongressen föreslås besluta:

C151:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-Kvinnor Halmstad

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C152

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C152:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

S-kvinnor i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C153

KIRUNA ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

I S-kvinnors politiska program under punkt 2. Det feministiska samhällsbygget, har S-kvinnor enats om att Lagstadgad rätt till barnomsorg även på kvällar, nätter och helger ska vara en självklarhet.

I vår kommun har våra största arbetsgivare skiftarbete. När skolan har överskridit sin budget och förslag till besparingar krävs kommer, som ett brev på posten, besparingar på omsorgen under obekvämtid.

Det är säkert inte unikt för oss i Kiruna kommun utan också för alla andra kommuner (ca.70%) som har omsorg på obekvämtid. Det här skapar oro för familjer och ensamstående som har behovet, även för dem som länge stått i kö för plats. Dessa familjer hänvisas i bästa fall till släkt och vänner.

Vi tycker att det här en fråga som behöver prioriteras hårdare och vill att Socialdemokraterna följer S-kvinnors exempel. Att Socialdemokraterna skriver in lagstadgad rätt till barnomsorg på obekväma arbetstider i partiprogrammet. Socialdemokraterna bör därefter arbeta för lagstadgad rätt till barnomsorg även på obekväma tider så som tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Det ska vara en självklarhet att erbjuda detta i samtliga av Sveriges kommuner.

Partikongressen föreslås besluta:

C153:1 att Socialdemokraterna bifaller motionen och skriver in rätten till barnomsorg under obekvämtid i partiprogrammet

C153:2 att socialdemokraterna arbetar för en lagstadgad rätt till omsorg under obekvämtid

C153:3 att socialdemokratiska Arbetarekommunen i Kiruna ställer sig bakom motionen och skickar den vidare till partikongressen

Elisabeth Persson-Holmden S-Kvinnor

Kiruna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C154

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C154:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Oskarshamns AK, Kalmar AK

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C155

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Lagstadgad rätt till barnomsorg

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015-2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredje del av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller- i värsta fall - att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Partikongressen föreslås besluta:

C155:1 att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämt tid

Fliseryd S-kvinnor/Ewa Klase

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C156

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Låt inte det sociala arvet avgöra barns möjligheter

Forskningen visar att kompensatoriska insatser från det allmänna har effekt, att de ofta har särskilt stor betydelse för barn från mer resurssvaga familjer, och om de görs tidigt i livet. Det är ett skäl till att förskola och skola intar en särställning när det gäller möjligheten att utjämna klyftor. Grundskolan är avgörande för vilka möjligheter en individ kommer att ha senare i livet.

Den svenska skolan är dock inte jämlik. Elevers socioekonomiska bakgrund har stor betydelse för skolresultaten.

Lärfritids

Studier visar att mer än klassrumssituationen spelar roll för lärandet. Därför är det bekymmersamt att barn till arbetare har färre organiserade fritidsaktiviteter, bland annat för att deras familjer inte har råd och tid. I områden med lägre inkomster är dessutom färre barn inskrivna i fritids. Det har troligen både rent ekonomiska skäl och beror på att många kommuner inte erbjuder plats på fritids om en förälder är arbetslös.

Fritids har stora möjligheter att vara en kompensatorisk resurs. Men för att få fullt genomslag måste fritids bli ännu mycket mer än vad det är i dag.

Trots att många barn i de lägsta årskurserna (inte minst förskoleklassen) tillbringar lika mycket eller mer tid på fritids än i skolan, är resurstilldelningen till fritids betydligt snålare än till grundskolan. I dag går det nästan dubbelt så många barn per årsarbetare i fritids som för tjugo år sedan. Barngrupperna har under samma period vuxit med tio barn.⁴¹⁹ Detta är inte en samhällsekonomiskt effektiv resursanvändning. Större satsningar på fritids har potential att också bidra till förbättrade skolresultat.

Vi föreslår därför införandet av lärfritids, för att stärka barns kognitiva och icke-kognitiva utveckling. Resurser måste tillföras för att kraftigt öka personaltätheten och minska barngruppernas storlek. Ett minimum bör vara att återgå till den personaltäthet som rådde på 1990-talet, vilket nästan innebär en fördubbling av antalet anställda per barn.

I dag är 84 procent av 6–9-åringarna inskrivna i fritids, men bara 22 procent av 10–12-åringarna. Behovet av en stimulerande fritid upphör dock inte när ett barn fyller 10 år. Inte heller ojämlikheten i vilka som tar del av fritidsaktiviteter. Fritids behöver därför byggas ut för att ge fler plats.

Fritids måste vara mer än den ofta oplanerade och rutinmässiga verksamhet Skolinspektionen beskriver i sina granskningar. I många kommuner förekommer redan i dag samverkan mellan

skola och/eller fritids å ena sidan och Kulturskolan eller idrottsföreningar å den andra. Staten behöver ta ett större ansvar för att en sådan samverkan utvecklas och blir verklighet i alla kommuner, i syfte att fler barn ska erbjudas möjlighet till olika former av fritidsaktiviteter avgiftsfritt och som en del av fritids. Även läxläsning och olika former av särskilt stöd av speciallärare ska finnas tillgängligt, liksom möjligheter till fri lek.

Enligt Skollagen är kommunerna inte skyldiga att erbjuda fritidsplats om en förälder inte förvärvsarbetar eller studerar (eller om hen är föräldraledig). I majoriteten av kommunerna görs inte heller det. Lagen måste ändras så att alla barn får rätt att gå på fritids i samma utsträckning. Även rätten till barnomsorg bör utökas för föräldrar utan sysselsättning, eftersom forskningen visar att en förskola av god kvalitet särskilt gagnar barn med en svagare socioekonomisk bakgrund.

De som jobbar på fritids ska ha pedagogisk utbildning för att arbeta med barn, endera genom yrkesutbildning på gymnasienivå, på folkhögskola eller högskola. I dag råder brist på rätt utbildad personal. Staten behöver ta ett större ansvar för kompetensförsörjningen. Kommunerna behöver ta ansvar för att anställa personal med adekvat utbildning.

Enligt läroplanen ska fritids komplettera förskoleklass och skola. Det behöver tillförsäkras att det finns en stark samverkan mellan fritids och skola i arbetet med att gemensamt uppnå läroplanens mål. Skoldagen, inklusive fritids, bör ses som en helhet, där eleven får möjlighet att utveckla sina förmågor inom en rad områden. Det ställer krav på att det finns konkreta möjligheter, bland annat vad gäller arbetstid, till en bred och nära samverkan mellan alla skolans personalgrupper där dessa, utifrån sina olika roller och funktioner, bidrar till den större helheten.

För att möjliggöra för fler att ta del av fritids bör avgiften slopas. Att inskrivningsgraden vanligen är lägre i områden med lägre inkomster, innebär att några av de som bäst skulle behöva de resurser fritids kan erbjuda inte tar del av dem i dag. Ekonomin är ett hinder.

Tidiga insatser

Vikten av att tidigt identifiera elever med behov av särskilt stöd, och att tidigt sätta in rätt insatser, betonas starkt i forskningen. Det tidiga stödet behöver vara en integrerad del av skolans verksamhet. Det är särskilt viktigt för att utjämna skillnader i kunskapsresultat utifrån socioekonomisk bakgrund och kön.

Den svenska skolan är över lag dålig på att ge särskilt stöd till elever som har behov av det. Andelen elever med särskilt stöd är som högst i grundskolans senare årskurser, till skillnad från i exempelvis Finland. Där är det vanligt med tidiga insatser och en hög andel barn och elever får någon typ av specialpedagogiskt stöd redan i förskolan och i årskurs ett. Detta lyfts ofta som en förklaring till de finska elevernas goda studieresultat.

I ett system där det särskilda stödet är svårtillgängligt gynnas den röst- och resursstarke. Det ska

inte vara nödvändigt att som förälder behöva höja sin röst och initiera komplicerade processer för att ett barn ska få rätt till stöd.

Det behöver tillföras resurser för att garantera att det finns tillräcklig tillgång till personal med rätt kompetens, så att elevers behov av tidiga insatser möts. Övergången mellan årskurser och vid skolbyten måste vara välfungerande. En viktig aspekt är att eftersträva få byten av elevassistenter. Det behöver också säkerställas att antalet utbildningsplatser för att bli specialpedagog, speciallärare och elevassistent är tillräckligt.

Lärare måste ha goda kunskaper i hur barn lär sig läsning, skrivning och matematik och hur utveckling inom dessa områden kan stödjas tidigt. Det behöver också säkerställas att det finns en gymnasial yrkesutbildning baserad på en nationell standard som leder till professionerna barnskötare och elev- och lärarassistenter. Yrkesgrupper som jobbar pedagogiskt i skolan ska ha tillgång till kompetensutveckling med inriktning mot tidiga insatser.

Det behövs mer forskning om hur barns läs-, skriv- och matematiska förmåga kan förbättras och om vilka stödåtgärder som fungerar. Staten bör ta ett större ansvar för att forskningsbaserade metoder gällande insatser för elever i behov av särskilt stöd sprids.

Ökad studiero

Skolans miljö och elevers prestationer hänger samman. Sverige sticker ut internationellt sett genom att ha stora problem med bristande studiero och oordning i skolan. Lärmiljön spelar roll för kunskapsresultaten för alla elever, men särskilt för de mer resurssvaga. OECD menar att en lugn lärmiljö kan minska inflytandet av en elevs socioekonomiska bakgrund på studieresultaten. Studiero gagnar alla elever, men är viktigast för dem som har svårt att kompensera för utebliven inläring efter skoltid. Att komma till rätta med studieron i svenska klassrum är därför viktigt för att öka jämlikheten i skolan.

Med fler lärarassistenter och elevassistenter i skolan kan lärarna koncentrera sig på sitt undervisningsuppdrag. Lärarassistenter kan vara ett pedagogiskt stöd i undervisningen, och elevassistenter behövs för att stödja elever med särskilda behov. Fler yrkesgrupper behöver arbeta med studiero, trygghet, social samvaro och värdegrund i skolan.

Skolinspektionens tillsyn visar att det är vanligt att elever inte får det särskilda stöd de behöver, och att det ibland är kopplat till brister i elevhälsoarbetet. Elevhälsan måste vara väl utbyggd för att fånga upp barn och unga som mår dåligt.

Med ett gott samtalsklimat skola och hem emellan, samt tydliga gemensamma förväntningar på barn och elever, blir förutsättningarna för en lugn lärmiljö bättre. I kontakterna med hemmet spelar bland annat elevassistenter och/eller fritidspersonal tillsammans med lärarna en viktig roll.

Forskningen pekar på såväl kognitiva (intelligens- eller kunskapsbaserade) som icke-kognitiva (beteendemässiga, sociala och emotionella) förmågors betydelse för hur det går i livet. Båda förmågorna spelar roll ur ett jämlikhetsperspektiv, eftersom de är kopplade till familjebakgrund. Det räcker inte att skolan lär ut ämneskunskaper. Eleverna måste också bli hela människor – fungera i en grupp, ta hänsyn och ansvar samt känna till såväl formella som informella regler. Lyckas det kommer även studieron i skolan att förbättras.

Ge fler plats på populära skolor

Centralt belägna skolor lockar ofta till sig elever från kommunens ytterområden, framför allt i de senare årskurserna. Dessa centralt placerade skolor har visat sig bli mer socioekonomiskt blandade än de annars skulle ha varit.

Andra skolor blir i dagens skolsystem så kallade bortvalsskolor, där få elever vill gå. Det handlar ofta om högstadieskolor i fattiga förorter till större kommuner. I dessa skolor samlas elever med svag socioekonomisk bakgrund och inte sällan även social problematik, vilket ofta leder till brister i studiemiljön och kunskapsresultaten. Dessa skolor får svårare att rekrytera och behålla erfarna lärare. Kombinerat med att skolor som inte lyckas fylla sina klasser också får sämre ekonomiska förutsättningar, innebär det att det skapas en ond cirkel, där det är mycket svårt att kompensera för de sammanlagt stora utmaningar som råder.

I flera kommuner har man på senare år lagt ner högstadieskolor av just den här typen, nästan alltid i resurssvaga områden. Ibland kopplas nedläggningarna till aktiva försök att minska skolsegregationen, genom att styra var eleverna på de nedlagda skolorna hamnar.

Dagens skolvals-system skapar skolor där förutsättningarna är så svåra att eleverna på dessa skolor inte kan garanteras en god utbildning. Det allmänna har ett ansvar för att garantera att alla elever får en god skolgång. Det kan kräva att vissa skolor stängs och att eleverna ges chansen att gå i en mer blandad skola.

Av demografiska skäl behöver ett stort antal nya skolor byggas i Sverige under kommande år. Nya kommunala högstadieskolor bör placeras så att de är lätta att nå för boende i hela kommunen och på platser som erfarenheten visar lockar många elever. Det bör ställas krav på att nya fristående skolor enbart får etableras på platser där de kan förväntas bidra till minskad skolsegregation. Ett statligt investeringsstöd som styr mot attraktiva lägen för nya och utbyggda skolor kan övervägas.

I kommuner där skolvalet har stort genomslag bör en plan tas fram för hur attraktiva befintliga skolor kan byggas ut, så att fler får plats och elevsammansättningen kan bli mer blandad. Där behovet finns bör det även tas fram en plan för att stänga högstadieskolor med låga skolresultat, brister i studieron och svagt söktryck. I planen ska ingå åtgärder för att minska segregationen genom de berörda elevernas nya skolplaceringar.

Partikongressen föreslås besluta:

- C156:1 att resurser måste tillföras för att kraftigt öka personaltätheten och minska barngruppernas storlek på fritids. Det behövs både fler fritidsledare och fler lärare mot fritidshem
- C156:2 att fritids ska byggas ut för att nå fler barn, även bland 10–12-åringarna
- C156:3 att fler aktiviteter ska erbjudas på fritids, såväl vad gäller kultur och idrott som möjligheter till läsläsning, stöd av speciallärare och fri lek
- C156:4 att alla barn ska ges rätt att gå på fritids. Lagen ska skrivas om så att kommuner blir skyldiga att erbjuda fritidsplats även om en förälder inte förvärvsarbetar eller studerar
- C156:5 att staten tar ett större ansvar för kompetensförsörjningen på fritids, och kommunerna behöver ta ansvar för att anställa personal med adekvat utbildning
- C156:6 att skoldagen, inklusive fritids, ska ses som en helhet, där eleven får möjlighet att utveckla sina förmågor inom en rad områden
- C156:7 att avgiften slopas för att möjliggöra för fler att ta del av fritids
- C156:8 att barn till föräldralediga, arbetslösa och personer med försörjningsstöd ska ha rätt till barnomsorg minst 30 timmar i veckan
- C156:9 att det behövs fler speciallärare, specialpedagoger och elevassistenter i förskoleklass och tidiga årskurser. Tidiga insatser skapar lugn längre fram
- C156:10 utbildningen för de som jobbar i skolan förbättras avseende vikten och utformningen att av fungerande tidiga insatser. Staten bör ta ett större ansvar för att sprida fungerande metoder för att förbättra barns läs-, skriv- och matematiska förmåga
- C156:11 fler lärarassistenter och elevassistenter anställs för en tryggare skolmiljö att
- C156:12 satsningar görs på elevhälsan att
- C156:13 en nationell handlingsplan för hur nya skolor ska lokaliseras tas fram, i syfte att att minimera skolsegregationen
- C156:14 populära skolor byggs ut, så att fler får plats på de skolor de önskar att
- C156:15 skolor med de svåraste förutsättningarna ska stängas att

LO-fackens socialdemokratiska förening (LO-sossen)

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C157

BURLÖVS ARBETAREKOMMUN

Obligatorisk förskola

Den allmänna förskolan som idag erbjuds till alla barn, 15 timmar i veckan från höstterminen det år barnet fyller 3 år, är bra.

Det finns bara ett stort problem och det är att inte alla vårdnadshavare inser nyttan av detta. Så deras barn deltar inte i verksamheten.

Som "läxhjälp" i en tredjeklass där ca 80 % av barnen har invandrarbakgrund blir detta särskilt tydligt. Man kan konstatera att det tar minst 3 år innan dessa barn kommer ifatt sina kamrater. Kommer dessutom barnen från en miljö där det inte är naturligt med det svenska språket blir svårigheterna ännu större.

Mitt förslag är därför att det som idag kallas "allmän förskola" ska bli obligatorisk förskola. Obligatorisk på samma sätt som skolan är.

Partikongressen föreslås besluta:

C157:1 att det som idag är "allmän förskola" blir obligatorisk förskola och ingår under det ordinarie skolsystemet

Gun-Britt Penderos

Burlövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C158

GÖTENE ARBETAREKOMMUN

Stärkt arbete mot mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor har fått ökad uppmärksamhet. Det finns mycket att säga och att göra när det gäller såväl mäns våld mot kvinnor som synen på kvinnor. En av de frågor som lyfts som viktiga är behovet av tidiga insatser när det gäller mäns inställning och syn på kvinnor.

Det arbetet måste börja i förskolan och då är det viktigt att det finns båda manliga och kvinnliga förebilder. Några av de allra första yrken som många barn blir bekanta med är just förskollärare och barnskötare. Samtidigt är det få män som arbetar i förskolan idag. Att jobba för en jämnare könsfördelning kan vara en av flera sätt att lyfta frågan om jämställdhet och normer i förskolan. En bättre anledning till att vilja ha fler män i förskolan är att det skulle öka mäns möjlighet att i

praktiken bryta traditionella könsnormer och därmed bidra till att normalisera nya könsmönster.

Ett återkommande argument till varför fler män ska arbeta i förskolan är att barnen skulle behöva manliga förebilder. Förskolan ska också spegla ett samhälle med både män och kvinnor.

Att arbeta med normer och värderingar är viktigt för att säkra att kommande generationer bryter osunda mönster. Det är det kanske största och viktigaste utmaningen. Det börjar i förskolan och kan stärkas med jämn könsfördelning.

Partikongressen föreslår besluta:

C158:1 att Socialdemokraterna arbetar strategiskt för att få fler män att arbeta inom förskolan

Götene Arbetarkommun

Götene arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C159

NÄSSJÖ ARBETAREKOMMUN

Sverige behöver fler FÖRSKOLLÄRARE!!!!!!

För att tillgodose behovet av förskollärare är det viktigt med tillgången till fler utbildningsplatser på Högskolorna i hela landet.

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (SFS 2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.

Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter Lpfö18

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas av förskollärare. Syftet med utvärderingen är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, det vill säga verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar om att observera, dokumentera, följa och analysera barns lärprocesser och lärstrategier.

Samtidigt handlar det för förskollärare om att följa hur den pedagogiska verksamheten svarar mot målen och bidrar till barns utveckling, lärande och delaktighet.

Med utbildning avses den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål. Med undervisning avses sådana målstyrda processer som under ledning av förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

Forskning visar att det viktigaste för en god kvalitet i förskolan är personalens utbildning och kompetens och det är förskollärarens ansvar att arbetet sker i enlighet med målen i läroplanen.

Personaltätheten av utbildade förskollärare är viktig för kvaliteten, eftersom den dels påverkar omsorgen, dels samspelet och kommunikationen mellan barn och personal.

Över hela perioden, 2019–2033, beräknas rekryteringsbehovet av förskollärare till förskolan uppgå till drygt 43 000 heltidstjänster, vilket motsvarar i genomsnitt 2 900 per år.

Andelen anställda årsarbetare med förskolläraryrket är i genomsnitt 42 procent i Sveriges förskolor. Fristående förskolor har endast 28 % förskollärare medan kommunala har 45 %.

Partikongressen föreslår besluta:

C159:1 att utbildningsplatserna mångdubblas i hela landet

C159:2 att statusen höjs genom respekt för förskollärares ansvar och kompetens, realiserad genom högre anställningstäthet, bättre lön, möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling samt god arbetsmiljö

Leif Ternstedt Helen Stolper Birger Klug

Nässjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C160

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Verka för en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola

Vi socialdemokrater är väl medvetna om att förskolan är början för att bygga ett jämlikt och demokratiskt samhälle. I förskolan möts barn med olika bakgrunder och erfarenheter för att få växa som individer och lära sig mer.

Vägen till ett jämlikt samhälle börjar i sandlådan. På förskolan läggs grunden för livet som komma skall. Förskolan ger barnen en viktig pedagogisk grund, sociala sammanhang och kontakt med fler vuxna vilket är nödvändigt för barns utveckling samt lärande. Barn som gått i förskolan

presterar bättre i grundskolan och senare i livet och det är därför viktigt att en likvärdig tillgång till förskolan säkras genom lagstiftning.

Socialdemokraterna har med den vetskapen drivit på förskolans uppbyggnad och utbyggnad. I den reviderade läroplanen (Lpfö18) ökade den socialdemokratiskt ledda regeringen ambitionen ytterligare genom att förstärka förskolans uppdrag för barns kunskapsutveckling. Vi har i regeringsställning också gjort stora satsningar på förskolan genom riktade statsbidrag, inte minst genom statsbidraget för mindre barngrupper. Om vi vill värna barns fortsatta kunskapsutveckling och förskolans fortsatta utveckling så kan vi inte stanna där.

Jämlikhetskommissionen lämnade i augusti en rapport ”En gemensam angelägenhet.” I rapporten går det att läsa vi bland annat ” I dag går drygt en halv miljon barn i förskolan, vilken också är barnens första steg i utbildningsväsendet. Förskolan är en institution där jämnare förutsättningar kan skapas inför barnens fortsatta uppväxt i och utanför skolsystemet.”

Läraryrket presenterade tidigare under våren samma år sin rapport ”En rapport om förskollärares förutsättningar: barngruppers storlek, förskollärartäthet och personaltäthet.” Rapporten redovisar bland annat att 5 av 10 förskollärare inte upplever att de hinner med sitt förskolläraryrke. Det är en försämring från undersökningen 2018.

Medarbetare inom förskolan är dessutom en av de grupper som har högst sjukskrivningstal på arbetsmarknaden efter vård- och omsorgsyrsken.

Läraryrket och Kommunal har gjort gemensam sak med flera förskoleforskare och kräver att regeringen tillsätter en utredning om en likvärdig och hållbar förskola. De menar att det drygt 50 år efter den banbrytande Barnstugeutredningen är viktigt att göra en ny utredning om förskolan. De kräver i sin skrivelse till regeringen att ”Regeringen behöver tillsätta en utredning om en likvärdig och hållbar förskola. Utredningens uppdrag ska vara att genomföra en grundlig genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar i svensk förskola för att genomföra en likvärdig utbildning. Utredningen ska även forma förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskolans medarbetare samt föreslå finansieringsformer för en tryggad personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag.”

Vi socialdemokrater har historiskt haft stora ambitioner för förskolan och har fortsatt driva för att fler barn ska få gå i förskolan och för att kunskapsuppdraget ska bli tydligare. Flera socialdemokrater för fram att en högre andel av barnen bör gå i förskolan och att barn till arbetslösa och föräldralediga ska ha rätt till mer än de lagstiftade 15 timmarna per vecka. Det är goda ambitioner när vi vet förskolans betydelse för ett jämlikt samhälle och barns utveckling. Höga ambitioner måste dock också följas av förutsättningar för att förverkliga ambitionerna. Därför är det inte mer än rätt att vi som parti tar initiativ till att en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola tillsätts.

Partikongressen föreslås besluta:

C160:1 att Socialdemokraterna verkar för att det tillsätts en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola. Utredningens uppdrag bör vara att genomföra en grundlig genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar i svensk förskola för att genomföra en likvärdig utbildning. Utredningen bör även forma förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskolans medarbetare samt föreslå finansieringsformer för en tryggad personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag

Anton Sejnehed

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C161

MORA ARBETAREKOMMUN

Avgiftsfri skolmat på alla gymnasieskolor

Sveriges kommuner och regioner (SKR) beskriver att sedan år 1997 har Sverige lag om att skolmat ska erbjudas kostnadsfritt till elever inom den obligatoriska skolan. År 2011 tillkom även i lagen att maten skulle vara näringsrik. I Sverige serveras idag ungefär 1 miljon skolmåltider varje skoldag.

SVT rapporter om att kommunen Staffanstorp under 2019 tog beslutet om att skolmaten för gymnasieeleverna i kommunen ska beläggas med en avgift. Per termin kommer kostnaden bli 800 kronor per elev. Detta är en utveckling som idag inkluderar 4 av Skånes 33 kommuner.

Sveriges radio klagar om att fler och fler friskolor på gymnasienivå erbjuder eleverna ett elevkort laddat med pengar för mat istället för att erbjuda en skolmatsal med mat. Eleverna får då välja själv bland några restauranger var de vill äta.

SVT förklarar fenomenet "Måndagshungern" som mycket personal inom skolan vittnar om. Det innebär att eleverna äter mer mat på första skoldagen efter helgen jämfört med resterande veckodagar. En möjlig förklaring är att en andel elever äter mindre under helgerna.

Den avgiftsfria skolmaten som erbjuds i skolmatsalar runt om i Sverige varje dag är ett utav Sveriges stolthet. Det medför att alla elever oavsett socioekonomisk bakgrund ges rättigheten till avgiftsfri skolmat. Det är ett steg för att skapa mer jämlika förutsättningarna i skolan om att inte behöva gå hungrig genom en skoldag för att ens föräldrar inte har möjlighet att betala skolmaten eller skicka med egen mat.

Skolmatsalen innebär idag så mycket mer än bara mat, exempelvis kan man genom pedagogiska luncher med lärare upptäcka om elever tvingas sitta ensamma och äta sin lunch mot sin vilja eller tecken på om elever inte äter mat.

Idag ser vi en utveckling av kommuner som slopar den avgiftsfria skolmaten på gymnasiet samtidigt som friskolor på gymnasiet erbjuder lunch på restauranger istället för i skolmatsalen. Att erbjuda skolmat på bland annat snabbmatsrestauranger säkerställer inte att eleverna får näringsrik mat.

Vi Socialdemokrater behöver säkerställa att alla gymnasieelever, oavsett var man bor och socioekonomisk bakgrund ges möjligheten att få skolmat. Det är i alla högsta grad en jämlikhetsfråga där frågan om kostnad av skolmat inte ska vara styrande i valet av gymnasieskola. Det är dags att ta steget längre med skolmaten i lagen och att även gymnasiet innefattas av lagen för näringsrik mat samt avgiftsfri skolmat.

Partikongressen föreslås besluta:

C161:1 att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett lagstiftat krav om att alla gymnasieelever erbjuds avgiftsfri skolmat på gymnasiet

C161:2 att Socialdemokraterna verkar för att upprätta ett lagstiftat krav om att alla gymnasieelever ska erbjudas näringsrik skolmat

C161:3 att Socialdemokraterna verkar för att skolmaten på grundskolan likställs med gymnasieskolan i skollagen

Johanna Karlén

Mora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C162

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Demokratipraktik

I ett demokratiskt samhälle har varje medborgare rätt att påverka och forma sin egen framtid. Särskilt ungdomar står ytterst i detta och ska fortsätta bära demokratin framåt.

Många ungdomar är samhällsengagerade, särskilt i den digitala världen, då de vill visa sin ståndpunkt i olika frågor och rörelser. En sådan är klimatrörelsen som många ungdomar engagerar sig i, världen över. Ungdomarna ser klimatrörelsen som ett demonstrations- och påverkansverktyg. Men för att kunna påverka på riktigt så krävs ju som bekant demokratiska beslut genom riksdagen, fullmäktige och andra beslutande församlingar.

Ungdomar behöver få egen erfarenhet hur den demokratiska processen fungerar för att deras

tilltro och engagemang ska kunna skapas för politiken. Egen erfarenhet spelar stor roll i en ungs liv och det är ofta genom det personliga mötet med en politisk representant som det egna personliga intresset väcks. Det politiska måste få kött och blod – ett tilltal. Och detta kan uppstå genom ”Demokratipraktik”; att själv få se och upptäcka att man faktiskt kan påverka.

På särskilt samhällsprogrammet försöker man ha studiebesök i kommunhus och riksdagshuset och vid val får politiker besöka skolorna. Men annars är det stängt. Kontaktytorna med ungdomar är därmed få och det hämmar demokratin, skapar i värsta fall politikerförakt samt kan ge grogrund för populism och extremism där ungdomar kan få en skev bild av demokrati.

Partikongressen föreslår besluta:

C162:1 att Socialdemokraterna verkar för igångsättandet av en utredning där man undersöker möjligheten att alla elever någon gång under sin gymnasietid bereds möjligheten att göra ”Demokratipraktik”, som en obligatorisk del i undervisningen, i sin kommuns (eller annan kommuns) fullmäktige, kommunstyrelse eller någon nämnd. Om möjligt så kan eleven göra praktiken i riksdagen

C162:2 att Socialdemokraterna verkar för en utredning av huruvida det är möjligt för representanter från politiska partier (åtminstone de som finns representerade i riksdagen) att få möjlighet att fler gånger, än i samband med val, beträda gymnasieskolans marker för presentation och information

C162:3 att

Torsten Fors

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C163

KALIX ARBETAREKOMMUN

Demokratipraktik

I ett demokratiskt samhälle har varje medborgare rätt att påverka och forma sin egen framtid. Särskilt ungdomar står ytterst i detta och ska fortsätta bära demokratin framåt.

Många ungdomar är samhällsengagerade, särskilt i den digitala världen, då de vill visa sin ståndpunkt i olika frågor och rörelser. En sådan är klimatrörelsen som många ungdomar engagerar sig i, världen över. Ungdomarna ser klimatrörelsen som ett demonstrations- och påverkansverktyg. Men för att kunna påverka på riktigt så krävs ju som bekant demokratiska beslut genom riksdagen, fullmäktige och andra beslutande församlingar.

Ungdomar behöver få egen erfarenhet hur den demokratiska processen fungerar för att deras

tilltro och engagemang ska kunna skapas för politiken. Egen erfarenhet spelar stor roll i en ungs liv och det är ofta genom det personliga mötet med en politisk representant som det egna personliga intresset väcks. Det politiska måste få kött och blod – ett tilltal. Och detta kan uppstå genom ”Demokratipraktik”; att själv få se och upptäcka att man faktiskt kan påverka.

På särskilt samhällsprogrammet försöker man ha studiebesök i kommunhus och riksdagshuset och vid val får politiker besöka skolorna. Men annars är det stängt. Kontaktytorna med ungdomar är därmed få och det hämmar demokratin, skapar i värsta fall politikerförakt samt kan ge grogrund för populism och extremism där ungdomar kan få en skev bild av demokrati.

Partikongressen föreslår besluta:

C163:1 att Socialdemokraterna verkar för igångsättandet av en utredning där man undersöker möjligheten att alla elever någon gång under sin gymnasietid bereds möjligheten att göra ”Demokratipraktik” under handledning, som en obligatorisk del i undervisningen, i sin kommuns (eller annan kommuns) fullmäktige, kommunstyrelse eller någon nämnd. Om möjligt så kan eleven göra praktiken i riksdagen

C163:2 att Socialdemokraterna verkar för en utredning av huruvida det är möjligt för representanter från politiska partier (åtminstone de som finns representerade i riksdagen) att få möjlighet att fler gånger, än i samband med val, beträda gymnasieskolans marker för presentation och information

Hanna Johnselius

Kalix arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C164

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Elever på gymnasiet behöver mer idrott och hälsa

Ohälsan bland gymnasieelever har ökat kraftigt den senaste tiden. Mycket stillasittande har föranlett fler fall av övervikt bland ungdomar, inte minst i de lägre samhällsskikten, vilket i sin tur kan kopplas till en rad hälsorisker på såväl kort som lång sikt. Dessutom sköljer en våg av psykisk ohälsa över samhället i stort, och ungdomar är särskilt sårbara.

En del av lösningen ligger i att få ungdomar att röra mer på sig. Detta har en rad positiva effekter. Övervikten och hälsoriskerna minskar. Dessutom har motion, enligt många läkareexperter, goda resultat för teoretisk inlärningsförmåga och minneskapacitet. Modern forskning, inte minst inom psykiatri, har även visat på hur regelbunden motion har en dämpande effekt på stress, depression och annan psykisk ohälsa.

I dagsläget är Idrott och hälsa bara obligatoriskt det första året på gymnasiet. Vissa gymnasium väljer att lägga kursen på två år istället för ett och får därigenom också två års idrott på gymnasiet istället för ett. Genom att istället göra det obligatoriskt även de andra åren på gymnasiet ger vi de unga goda förutsättningarna till en hälsosam livsstil. För att minska stressen på eleverna vore ett system där betyget går att räkna bort bra. Samtidigt måste detta kombineras med ett närvarokrav för att säkerställa en hög delaktighet.

Denna motion skulle minska hälsoriskerna och den psykiska ohälsan bland eleverna samt öka elevernas inlärningsförmåga. På lång sikt kommer detta även att gynna samhället på ett ekonomiskt plan.

Partikongressen föreslår besluta:

C164:1 att det införs obligatorisk Idrott och hälsa under gymnasiets samtliga år, under de villkor som vi angivit ovan

S för skola och utbildning har skickat motionen som egen
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C165

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

En jämlik skola för lika möjlighet till första jobbet

Socialdemokraterna i Göteborg vill att Sverige ska vara ett rättvist, jämlikt och jämställt land där alla har möjlighet att arbeta och utvecklas. Socialdemokratins främsta verktyg för att uppnå vår vision är en jämlik skola som skapar likvärdiga livsförutsättningar där alla får chans att förverkliga sig själva. Den svenska modellen vilar på en jämlik skola där ingen elev lämnas efter, men ingen heller hålls tillbaka.

Idag är det viktigaste för att få sitt första jobb att man har en gymnasieexamen, att man kan svenska och att man har körkort. På arbetsmarknaden kräver cirka 6 av 10 arbetsgivare körkort, och detta särskilt inom LO-yrken. Men trots den konkurrensfördel som är körkortsinnehav minskar detta för varje år och det finns stora skillnader i innehav mellan olika grupper i samhället: endast 19 % utrikesfödda kvinnor med förgymnasial utbildning har körkort, vilket kan jämföras med 92 % bland inrikesfödda män med eftergymnasial utbildning. Bland arbetslösa unga är det dubbelt så vanligt att inte inneha körkort som den genomsnittliga siffran för landet i stort. Enligt statens väg- och transportforskningsinstitut är brist på betalningsförmåga det vanligaste skälet till avsaknad av körkort.

Vi socialdemokrater i Göteborg menar att nästa steg i varje människas möjlighet till

självförverkligande är att skolan gör mer för att förbereda ungdomar för sitt första arbete. Samtidigt är det en väsentligt ökad kostnad som inte borde belasta kommunernas ekonomi, då det sannolikt hade lett till att pengar som idag går till undervisning måste omfördelas ute i skolorna för att finansiera aktiviteterna kring körkortet. Om resurser tillkommer måste dessa vara villkorade för att förhindra att fristående huvudmän plockar ut satsningen i ren vinst. Ovannämnda kan möjliggöras genom bl.a. ett ansökningsförfarande eller att det skrivs in i läroplan, med tillhörande utökat generellt anslag till kommuner. Oavsett tillvägagångssätt bör reformen utökas successivt och i relation till den sittande regeringens reform där arbetslösa ges möjlighet till CSN-lån för körkort. Reformen bör först beröra de som främst behöver detta utifrån ett bransch-perspektiv, exempelvis yrkesprogrammen för vård- och omsorg, bygg- och anläggning samt fordons- och transport.

Svårigheten för politiken att tillföra resurser där de behövs inom rådande skolsystem är inte det enda problemet som friskolorna innebär. Deras lagmässiga ansvarstagande är långt mycket mindre än kommunernas. Mest tydligt blir det när det gäller lagstiftningen kring elevers rätt till utbildning där kommuner enligt lag är garanten att utbildning finns att tillgå. Dessutom har fristående huvudmän inget ansvar att deras egna elever kan fullgöra en gymnasieutbildning utan kan när helst när det behagar stänga ner sin verksamhet. Vi har sett det hända vid flertalet gånger där hyreskontrakt har löpt ut eller bolaget nationellt har gått med förluster. Detta leder emellertid till ökade kostnader för kommunens skolor då en snabb expanderings krävs av den egna verksamheten för att tillgodogöra elevernas rätt till gymnasieexamen. Därför föreslår vi att när fristående huvudmän etablerar sig ska de betala en form av deposition för att utöka ansvarstagandet och för att eventuellt kompensera kostnader för samhället om skolan stänger ner.

Partikongressen föreslås besluta:

- C165:1 att Socialdemokraterna verkar för ett successivt införande av körkortsundervisning i gymnasieskolan som inte belastar kommunernas ekonomi eller möjliggör ökade vinstuttag för fristående huvudmän
- C165:2 att Socialdemokraterna verkar för att utreda en form av deposition vid nyetablering av fristående skolor för att kompensera eventuella kostnader vid snabb nedstängning
- C165:3 att Socialdemokraterna verkar för att vinstjakten och marknadsstyrningen i skolan stoppas

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C166

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En likvärdig skola

Utbildning är en förutsättning för att kunna göra sig hörd i samhället. Utbildning är nyckeln till framtidens jobb och friheten att forma sitt eget liv. Därför är uppdraget att säkra alla ungas rätt till en bra utbildning inte bara något vi har råd med utan också det som gör oss rikare.

Vi ska se utbildning som en självklar del i de mänskliga rättigheterna. Socialdemokraternas strävan efter att samhället ska genomsyras av demokrati måste börja i skolan. Genom att ge barn och ungdomar möjligheten att påverka sin utbildning ger det också en ökad delaktighet hos eleverna i skolan och i samhället. Ingen elev ska känna att de inte blivit hörda och att de inte fått påverka sin skolgång. Alla barn och ungdomar har rätt till en skola som ger samma förutsättningar oavsett bakgrund. Skolan ska hjälpa och vägleda eleverna till att nå sina drömmar och mål i livet.

Den svenska skolan brister i att ge eleverna denna självklara möjlighet. Den likvärdiga skolan är en så länge bara en utopi. Hur man lyckas i skolan präglas fortfarande av klass, kön och etnicitet och detta är inte en likvärdig skola. Så länge dessa sociala och ekonomiska faktorer präglar ett barns förutsättning att lyckas kommer utbildning vara en klassfråga såväl som en jämlikhetsfråga. Därför måste Socialdemokraterna se till att skapa möjligheter för en mer jämlik skolgång.

Partikongressen föreslås besluta:

C166:1 att Socialdemokraterna verkar för en obligatorisk gymnasieskola

C166:2 att socialdemokraterna verkar för en obligatorisk allmän förskola från två års ålder

C166:3 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa det fria skolvalet

C166:4 att Socialdemokraterna verkar för att alla grund- och gymnasieskolor ska drivas i offentlig regi

C166:5 att socialdemokraterna verkar för att lärarnas löner höjs väsentligt

Tajma Sisic, Karl Paine och Agna Beslija

Växjö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C167

VARBERGS ARBETAREKOMMUN

Förbättra kunskapen om den Svenska Modellen hos gymnasiestudenter

Allt för många arbetstagare och arbetsgivare hamnar i kläm till följd av okunskap om respektive parts rättigheter och skyldigheter, det vill säga okunskap om den Svenska Modellen!

Det är allt för få studenter från gymnasiet som har den kunskap som behövs om hur arbetslivet fungerar. Många unga som tar sitt första jobb riskerar att råka illa ut då de inte har tillräcklig kunskap om sina rättigheter i lagarna som reglerar arbetsmarknaden samt kollektivavtal. Men framförallt saknas kunskapen att kunna ta sina rättigheter i anspråk!

Samma problematik finns hos arbetsgivare. En blivande arbetsgivare behöver få kunskaper om hur de lagar som reglerar arbetslivet är utformade och förståelse för arbetsmarknadens parter. Om inte kunskapen finns riskerar man inte bara att bryta mot lagen, men också att skapa en osund arbetsmiljö för både arbetsgivare och arbetstagare med en maktutövning som ej symboliserar den Svenska Modellen.

För att förhindra att både arbetstagare och arbetsgivare råkar illa ut krävs mer utbildning i gymnasiet. Utbildning som ger en större förståelse för vilken roll som arbetsmarknadens parter har och hur lagar kring arbetsmarknaden är utformade. Det skulle resultera i att fler personer i arbetsmarknaden känner till sina rättigheter och skyldigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

C167:1 att Socialdemokraterna verkar för att stärka utbildningen i gymnasiet kring arbetsmarknadens parter samt lagar som reglerar arbetslivet

C167:2 att styrelsen föreslår att Varbergs arbetarekommun bifaller motionen

Robin Svensson – Svenska Elektrikerförbundets Ortsklubb i Varberg, Kent Norberg
Varbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C168

NORA ARBETAREKOMMUN

Föreningslära i gymnasieskolan

SVT Nyheter, 3 DECEMBER 2014 ”Andelen unga som är med i föreningslivet minskar drastiskt framförallt bland gymnasieungdomar.”

Det visar en omfattande studie som presenteras.

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation. Sedan 1980 har de utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom processutbildningen UF-företagande. Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Ung Företagsamhet har en processutbildning för gymnasiet som handlar om att starta och driva ett UF-företag under ett år vilket ger eleven en möjlighet att göra verklighet av en idé, att göra något man tror på och brinner för.

Vi vill att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever parallellt med UF kan välja en gymnasiekurs som lär eleverna att driva en förening. Detta tror vi främjar demokrati. Då den demokratiska processen ser likvärdig ut inom politiken som inom en förening. Unga människor bör lära sig tidigt att organisera sig. Det bör finnas en motreaktion på att vi lär elever i gymnasiet via en gymnasiekurs att på ett kapitalistiskt sätt sko sig själva.

Partikongressen föreslås besluta:

C168:1 att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever ska kunna lära sig i skolan hur de organiserar sig och driver en förening

Nora Arbetarekommun

Nora arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C169

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

God gymnasieutbildning för alla ungdomar

Under pandemivåren 2020 så diskuterades det friskt att studenten för många en glädjens dag och att det är förskräckligt att som student inte få fira sin avlagda examen då man har siktet inställt på framtiden. Tyvärr är det dock så att ett ansevärt antal gymnasieelever som lämnar gymnasiet med ofullständiga betyg. Det är en alltför stor mängd gymnasieelever som inte får känna sann glädje över att ta studenten.

Att gå ut i livet utan fullständiga gymnasiebetyg gör våra unga mindre anställningsbar och minskar deras möjligheter att förverkliga sina drömmar. Långsiktigt innebär detta höga kostnader för samhället med människor som riskerar att hamna i utanförskap samt svårigheter med kompetensförsörjning inom en rad branscher.

Lågutbildade kvinnor är den grupp som enskilt sticker ut gällande utveckling av medellivslängd. Alla andra grupper ökar sin medellivslängd markant medan denna grupp i stort sett står still gällande dessa siffror.

Lågutbildade män har sämre utsikter att bilda familj och det är betydligt mer sannolikt att en man med låg utbildning och låg inkomst är ofrivilligt barnlös än en man med hög utbildning och hög inkomst.

Personer som endast har för förgymnasial utbildning är överrepresenterade när det gäller både misstanke om brott samt registrerade brott.

Med detta som bakgrund yrkar jag

Partikongressen föreslås besluta:

C169:1 att Socialdemokraterna verkar för att utreda och kartlägga vilka behov som behöver tillgodoses för att alla våra unga går ut gymnasiet med god gymnasieutbildning som vid behov eventuellt är individualiserad i form, tid och innehåll

C169:2 att Socialdemokraterna verkar för att utifrån utredningen ta fram en strategi och plan med åtgärder så att alla våra unga går ut i livet med god gymnasieutbildning som vid behov eventuellt är individualiserad i både form, tid och innehåll

C169:3 att Socialdemokraterna verkar för att frågan om att alla gymnasieelever ska gå ut i livet med godkänd examen från gymnasiet ska vara en av våra viktigaste frågor inför kommande valrörelse 2022

Magdalena Sundqvist

Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C170

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Inför ny gymnasieutbildning: Lärarassistent!

För att locka fler personer till skolans värld tycker jag att det behöver bildas en ny gymnasieutbildning, som det är i dag så finns ingen gymnasial utbildning som riktar sig till skolan. Om man jämför med sjukvården där det finns både gymnasial utbildning, undersjuksköterska, och högskole/universitet utbildning, sjuksköterska läkare m.m. Detta ser jag som en brist, återväxten inom skolan är dålig, och jag tror detta skulle hjälpa. Det är bra att människor får gå en gymnasieutbildning, prova på ett arbete och sedan kosta på sig studielån för att utbilda sig till lärare, idag är det en stor tröskel.

Dessutom medför detta att det kommer att bildas yrkesutbildningar och kurser i detta på folkhögskolor.

Partikongressen föreslås besluta:

C170:1 att det bildas en ny gymnasieutbildning som inriktar sig på skolan och kan heta
Lärarassistent

Erik Jönsson

Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C171

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Klarare inriktningar på högskolan och gymnasiet Studieförberedande program

Det behövs bara två! Naturvetenskapligt och Humanvetenskapligt.

Naturvetenskapligt program har som grund mer Matematik, Fysik, Kemi och Biologi men inget Moderna språk.

Humanvetenskapligt program har som grund mer Samhällskunskap, Historia, Religion och Moderna språk.

Båda programmen innebär att välja inriktning och det ska finnas möjlighet att välja till något/några ämnen som ingår i det andra programmet.

Detta är i grunden en väldigt enkel förändring då det bara handlar om att slå ihop några befintliga program och bestämma vad som är dess kärnämnen.

I linje med Stjernkvists utredning så behöver det också bli ett starkare fokus på att dessa program är helt inriktade på att eleven ska studera vidare på högskolan. Vi kan ju inte ha högskoleförberedande program där 40% inte studerar vidare på högskolan.

Intagningssystemet på högskolan

Alla program och kurser på högskolan måste ha som utgångspunkt att det bara ska krävas det som verkligen behövs för att vara behörig. Inga särskilda behörigheter bara för att justera urvalskriterierna. Likvärdigt program måste ha samma behörighetskrav i hela landet.

Det måste vara enkelt för eleven att veta vad man blir behörig till genom sin gymnasieutbildning och vad man inte blir behörig till. Du ska i princip inte behöva läsa behörighetskraven för att veta.

Naturvetenskapligt program ska ge behörighet till studier på alla naturvetenskapliga program på högskolan inkl. lärare inom Matte/NO, sjuksköterska och läkare. Samt program där inte fördjupning enligt Humanvetenskapligt program krävs (om man inte läst till).

Humanvetenskapligt program ger behörighet till alla program på högskolan, inkl. sjuksköterska, som inte kräver fördjupning enligt Naturvetenskapligt program (om man inte läst till).

Har man gått ett yrkesförberedande program så ska man vara behörig till alla enskilda kurser på A-nivå. Däremot är man inte behörig till högskoleprogram (om man inte läst till).

I vissa fall kan gymnasiestudierna även ge behörighet till högre nivå på enskilda kurser än A-nivå. Ex språk eller högre kurs i matematik om man läst eller läst mer på gymnasiet.

Baskurs om ett år ska erbjudas den som har gått Humanvetenskapligt program på gymnasiet men som vill söka sig till Naturvetenskapligt eller tekniskt program på högskolan och tvärt om.

Till del är det ungefär så här redan idag men det finns lite smått och gott som borde rättas till.

Partikongressen föreslås besluta:

C171:1 att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över programmen på gymnasiet i linje med motionens intentioner

C171:2 att det Socialdemokratiska partiet tar initiativ till att se över och justera antagningskriterierna till högskolan

Skolpolitiska utvecklingsgruppen i Katrineholms Arbetarekommun
Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C172

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

Kompetensförsörjning – en förutsättning för utveckling

Vi som bor i tillväxtkommuner kan vi glädjas åt att vi växer och blir fler varje år. Det är viktigt ur ett regionalt perspektiv att ha en stark regional motor och den rollen ska vi naturligtvis fortsätta utveckla. Dock är det också viktigt att vi samtidigt värnar om den regionala utvecklingen och tänker på att vi är en del av ett regionalt eller till och med nationellt sammanhang. I det perspektivet är det också viktigt att arbeta för att regioner och kommuner också tillskapas möjligheter att utvecklas.

Sverige har idag 197 landsortskommuner, med ett undantag saknar alla dessa kommuner högskola eller universitet. Många unga människor flyttar till större städer och till högskole-/universitetsorter för att utbilda sig. Återflyttningen till hemkommunen direkt efter avslutad utbildning är dock låg. I många kommuner oroväckande låg... Skillnaderna mellan kommunerna i Sverige ökar – i tillgång till högre utbildning och i andel med utbildningsnivå över genomsnittet – trots satsningarna på nya högskolor och universitet. Trots att det dessutom, i alla kommuner, finns personer som både är behöriga till högre studier och som vill utbilda sig till något av de yrken som vi i dag har stor brist på men som av olika anledningar inte kan genomföra utbildningen på plats på ett lärosäte. Listan bristyrken kan göras lång och där är lärare och sjuksköterskor bara två exempel! För att klara den långsiktiga kompetensförsörjningen måste vi tillskapa möjligheter även för dessa ”ortsbundna” personer.

Alla folkvalda politiker har uppdraget att på bästa sätt förvalta väljarnas önskemål om hur vi med gemensamma krafter ska utveckla ”land och stad” på ett sätt där vi i ett nationellt, regionalt och lokalt perspektiv skapar en gemensam framtid för oss alla. Tillgången på högre utbildning i alltför liten grad kopplad till de behov av utbildning som arbetslivet i landsbygdskommunerna uttrycker och framförallt saknas det i många kommuner det stöd som skapar individens förutsättningar att delta i utbildningarna.

Vi socialdemokrater sätter kompetensfrågor högt på dagordningen och partikongressen har vid ett flertal tillfällen pekat på att det också är något vi måste göra. Från regeringen har man, inte minst genom Matilda Ernkrans och Anna Ekströms försorg, tillsett att det i aktuell budget finns medel avsatta för att tillgängliggöra lärandet i hela landet. Det är en viktig grund att stå på även om den är bräcklig. Vid ett regimskifte talar det mesta för att kompetensfrågorna åter hamnar i skymundan precis som de tyvärr gör i många av våra kommuner. Att vi ska göra allt för att undvika regimskifte är vi helt överens om men vi måste också stärka tillgången till kompetens på ett mer strategiskt sätt än vad som sker i dag. Det räcker inte med en bräcklig grund utan vi måste också ha en verkstad för att kunna lyckas.

En av nyckelfaktorerna är tillgången till högre utbildning i det egna närområdet. I ungefär 100 av landets kommuner finns kommunala lärcentra/studiecentra där det går att studera på högskola, universitet och yrkeshögskola utan att flytta från hemorten. Lärcentras uppdrag i kommun/region förutsätts vara att stimulera till fortsatta studier utifrån lokala och regionala behov. Några lärosäten har upptäckt den unika koppling mellan lärosätet och kommunen som ett lärcentrum kan vara och där studenten är den "gemensamma nämnaren". Kommuner där lärcentrum fått en central roll i arbetet med kompetensförsörjning har oftast en bättre dialog med landets lärosäten och därmed också större möjligheter att få gehör för de utbildningsbehov som efterfrågas. Dessa möjligheter måste utvecklas för att vi ska kunna stoppa "flykten av kompetens" från landsbygdskommunerna. Självklart ska det ske tillsammans med lärosäten, utbildningsanordnare, Regionförbund, Arbetsförmedling och inte minst med arbetslivet. Gör vi inget nu kommer landsbygdskommunerna att tappa alla möjligheter att behålla den kompetens som är nödvändig för det lokala arbetslivet – följden blir en utarmning som gör att ett fungerande lokalt arbetsliv inte kommer att kunna överleva.

Ett nyligen avslutat projekt finansierat av Vinnova, Nya vägar för flexibilitet i högre utbildning i hela landet, har undersökt kommuners och lärosätens inställning till distansutbildning/ utlokaliserad utbildning och hur man arbetar strategiskt med frågor om tillgång till högre utbildning. På kommunsidan framträder stora oklarheter om frågornas hemvist och strategiska betydelse. Några saknade dessutom helt en strategi för hur man skulle arbeta med de eftergymnasiala kompetensfrågorna. Bland lärosätena pågår ett arbete för digitalisering och utökning av det nätbaserade utbudet men, oftast, med mindre fokus på möjligheter att samverka om högre utbildning med regioner, platser och individer långt från lärosäten på ett strukturerat sätt. Man kunde ha förväntat sig att den pågående pandemin skulle ha förändrat dessa slutsatser men tyvärr är det marginellt. Några regioner och kommuner har dock påbörjat ett arbete som med fördel kan fungera som inspiration för de som fortfarande inte insett att kompetensförsörjningen är en avgörande faktor för möjligheten till utveckling.

Undersökningar visar också att de som väljer att läsa via ett lärcentrum ofta är en annan grupp än de som läser på en högskole- eller universitetsort. Studenter, som läser på distans, gör det ofta för att det är deras enda möjlighet att studera. Kan de inte fullfölja utbildningen p.g.a. att de saknar möjlighet att åka till högskoleorten är det ett personligt och ett samhällsekonomiskt problem. De har också högre snittålder och har oftare barn. Utan distansstudier försvinner möjligheten att studera och utan stöd minskar möjligheterna att klara studierna i kombination med exempelvis barnpassning. Högskole-/universitetsutbildning är ett statligt uppdrag och vissa, framförallt större kommuner, avstår därför från att underlätta för kommuninvånare som valt att läsa på distans. Det finns dock skäl att tänka lite längre än på vilka skyldigheter som ska tillgodoses. Högre utbildning leder oftast till en mer dynamisk och attraktiv arbetskraft som lättare drar till sig eller utvecklar företag. Det blir lättare att rekrytera rätt personal och medborgarna kan bidra till kommunens välstånd när fler får arbete efter att ha fått möjligheten att studera. Distansutbildning är en del i det livslånga lärandet och bidrar förutom till utbildning och bildning till att den enskilde blir mer

anställningsbar. Det handlar tyvärr inte om att välja distans eller campusundervisning utan om möjligheten att studera eller att bli arbetslös.

För motverka den utveckling som gör att landsbygdskommuner avfolkas behövs åtgärder där det lokala och regionala kompetensbehovet tillgodoses på ett rimligt sätt. Några kommuner och regioner försöker dock redan i dag att hitta former för samarbete vilket är positivt och ökar möjligheterna för de mindre kommunerna att tillvarata, det lokala, kompetensbehovet. Av yttersta vikt är även att tillgången till adekvat studie- och yrkesvägledning och möjligheten att validera tidigare kunskaper säkerställs. Valideringen är viktig, inte minst, i integrationsarbetet eftersom det skapar snabbare och bättre möjligheter att bli anställningsbar eller hitta vägar till vidare studier.

Kan då hållbara samverkansformer skapas mellan kommuner och högskolor för att högre utbildning ska bli tillgänglig i hela landet? Svaret är att det nog är en förutsättning för att vi ska lyckas! I stort sett alla landets kommuner står inför kompetensförsörjningsproblem både inom näringsliv och offentlig verksamhet. Vi vet att dagens arbetsmarknad i allt högre grad kräver att de anställda har utbildning på eftergymnasial nivå. Många kommuner menar dock att det är svårt att manövrera sig i högskolevärlden för att få högskolor att planera utbildning så att den når dit den behövs. För att vi ska klara behovet av kompetensutveckling i hela landet krävs att en större del av medborgarna får tillgång till den kompetens som krävs.

För att öka medborgarnas tillgång till högre utbildning och yrkeshögskoleutbildningar och därmed också öka möjligheterna för det lokala och regionala arbetslivet att erhålla nödvändig kompetensförsörjning föreslår vi kongressen att besluta

Partikongressen föreslås besluta:

- C172:1 att verka för att landets regioner ges i uppdrag att arbeta för att regionens kommuner, om möjligt i samarbete med närliggande kommuner, inrättar lärcentra som i sitt uppdrag ska bidra till att tillskapa nödvändig kompetensförsörjning i regionens kommuner
- C172:2 att verka för att landets lärosäten får ett tydligare uppdrag vad gäller utbildningar som bidrar till nödvändig kompetensförsörjning även utanför lokaliseringssorterna
- C172:3 att verka för att kommuner och regioner tar ett större helhetsgrepp och ansvarar för att behovet av kompetensförsörjningsredskap, såsom studie- och yrkesvägledning och möjligheten till validering av tidigare erhållen kompetens, ska kunna tillgodoses

Tybble-Sörby Socialdemokratiska förening i Örebro
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C173

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ny gymnasiekurs: Ung Föreningsliv

”Andelen unga som är med i föreningslivet minskar drastiskt – framförallt bland gymnasieungdomar. Det visar en omfattande studie som presenteras i dag.”

SVT Nyheter 3 DECEMBER 2014

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation. Sedan 1980 har de utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom processutbildningen UF-företagande.

Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap.

Ung Företagsamhet har en processutbildning för gymnasiet som handlar om att starta och driva ett UF-företag under ett år vilket ger eleven en möjlighet att göra verklighet av en idé, att göra något man tror på och brinner för.

Vi vill att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever parallellt med UF kan välja en gymnasiekurs som lär eleverna att driva en förening.

Detta tror vi främjar demokrati. Då den demokratiska processen ser likvärdig ut inom politiken som inom en förening.

För att koppla detta till klimatkrisen och de samhällsutmaningar den medför:

Unga människor bör lära sig tidigt att organisera sig.

Det bör finnas en motreaktion på att vi lär elever i gymnasiet via en gymnasiekurs att på ett kapitalistiskt sätt sko sig själv.

Partikongressen föreslås besluta:

C173:1 att Socialdemokraterna verkar för att gymnasieelever ska kunna lära hur de driver en förening – i en likvärdig form som Ung Företagsamhet

Marcus Sjögren, Miljö S-föreningen Gjutaren

Karlstads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C174

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Utbildningsskulden mot våra barn och ungdomar som drabbats under pandemin
Många ungdomar vittnar om att livet har varit hårt under pandemin. De har inte kunnat gå till skolan som vanligt, de har inte fått delta i fritidsaktiviteter, de har inte fått träffa kompisar. Det har påverkat deras psykiska och fysiska mående negativt.

För ungdomar som går på yrkesprogrammen på gymnasieskolan har det varit svårt att få till de praktiska momenten och praktik har blivit inställd. De har helt enkelt inte fått den utbildning de egentligen skulle ha fått.

Även barn och elever i förskolan och grundskolan har påverkats av pandemin på olika sätt. Det finns en risk för att fler elever i årskurs 9 inte får godkända betyg för att komma in på ett nationellt program på gymnasiet, ungdomar som halkar efter i skolan och som kanske måste gå om ett år i grundskolan.

Det här är något vi måste diskutera betydligt mer i samhället än vad som är fallet nu.

Partikongressen föreslås besluta:

C174:1 att ungdomar som missgynnats av pandemin kompenseras för de kunskaper de inte fått, exempelvis genom att få gå ett fjärde år på gymnasiet för att kunna göra praktik och få tillräckliga färdigheter i de praktiska ämnena

C174:2 att kommunerna kompenseras för extra kostnader kopplat till ett fjärde år på gymnasiet

C174:3 att antalet platser på KOMVUX utökas för att ta hand om utbildningsskulden som uppstått under pandemin

Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C175

GÄVLE ARBETAREKOMMUN

Vidareutbildning för elever från särgymnasiet

Vårt land har kommit långt när det gäller lika villkor på arbetsmarknaden, men det finns fortfarande luckor att fylla igen.

Genom den offentliga sektorn arbetar vi för att för att de som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden har lite lättare att ta sig in, men som sagt det finns luckor att fylla igen.

Här kommer ett förslag till en förbättring.

Alla som sett Glada Hudikteatern och Lerins lärjungar fascineras av den kreativitet och styrka som finns i deras konstnärliga uttryck. I dessa exempel får eleverna tillgång till professionell kunskap.

Vi är helt övertygade om att dessa elever skulle få många fler efterföljare om det fanns en struktur med eftergymnasialutbildning inom kultursektorn för elever från särgymnasiet (med intellektuell funktionsvariation). Det skulle vara en bred utbildning inom de olika yrken som finns inom kultursektorn.

Det konstnärliga och kulturella området är ett område som eleverna skulle kunna inlemmas i på ett bra sätt. Våra regionala och kommunala verksamheter är bra arbetsplatser. Dessa arbetsplatser skulle bli lite bättre med större mångfald.

Det är vårt ansvar som politiker att utforma ett samhälle som är bra för alla.

Partikongressen föreslår besluta:

C175:1 att arbeta för att en eftergymnasialutbildning inom kultursektorn för elever med intellektuell funktionsvariation startas upp

Seniorklubben i Gävle

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C176

HALLANDS PARTIDISTRIKT

Återreglera undervisningstiden i gymnasieskolan

Undervisningstiden är gymnasieskolans viktigaste resurs. Trots det varierar antalet

undervisningstimmar alltför stort. Nedskärningarna i undervisningstiden är oroväckande och slår hårt mot både elever och lärare. Det som ansågs vara ett incitament för skolors flexibilitet har blivit ett svek mot kunskapsuppdraget och elevers rätt till en likvärdig skola. Det är hög tid för Socialdemokraterna att stå fast vid en återreglering av den lärarledda undervisningstiden. Svenska gymnasieskolors undervisningstid har gått från att vara centralt reglerad till att överlåtas till respektive huvudman och skola. År 1996 avskaffades den garanterande undervisningstiden per ämne och ersattes med garanterad undervisningstid per program. 1998 undanröjdes kopplingen mellan en gymnasiepoäng och en gymnasiekurs. I samband med det ersattes undervisningstiden per program med undervisningstid per yrkesprogram respektive studieförberedande program. Idag gäller fortfarande denna bestämmelse.

Enligt en studie från Lärarnas Riksförbund, som släpptes år 2013, uppger en tredjedel av lärarna att 80 timmar eller färre läggs ut i 100-poängkurserna. Endast fem procent av lärarna menar att mer än 100 timmar läggs ut. Sammanlagt anger 79 procent av lärarna att det läggs ut mindre än 100 undervisningstimmar i dessa kurser. Motiveringen bakom dessa förändringar har varit att öka flexibiliteten för att kunna möta elevers individuella undervisningsbehov. Skolverkets granskning av den garanterade undervisningstiden 2002 visade att så inte blivit fallet. Snarare tycks elevernas behov ha en ytterst liten påverkan på fördelningen av undervisningstiden. Enligt Skolverkets granskning saknar fördelningen uttalade strategier som tar hänsyn till elevsammansättningen.

Avregleringarna har dessutom resulterat i fler självstudier, d.v.s fler håltimmar och färre lärarledda lektioner, som visats ha negativa effekter på elevers lärande. En fjärdedel av de elever som påbörjar ett nationellt program i Sverige fullföljer aldrig det. Det finns en gemensam nämnare för dessa elever — nämligen bristen på stöd för att klara av sina studier. Avskaffandet av en centralt reglerad undervisningstid hotar även likvärdigheten i den svenska skolan. Värst drabbas skolor i utsatta områden som är mer benägna att begränsa antalet undervisningstimmar. Skolsegregationen förstärks då eleverna ges helt olika förutsättningar beroende på vilken skola de går i. Dessutom får inte alla elever den undervisning som de har rätt till. Alla elever i Sverige har, enligt lagen, rätt till en likvärdig utbildning — men skillnaderna i undervisningstiden motsätter sig detta.

Nedskärningarna i undervisningstiden drabbar även gymnasielärarna. Det blir svårare att uppfylla kursplanens centrala innehåll och nå ut till elever i behov. Enligt studien från Lärarnas Riksförbund anger var fjärde lärare att de inte alls kan påverka fördelningen av undervisningstiden efter elevernas behov. Tre av fyra lärare uppger att de tror på att regleringar av undervisningstiden, där en gymnasiepoäng motsvaras av en undervisningstimme, skulle förbättra måluppfyllelsen i gymnasieskolan. Den nutida fördelningen av undervisningstiden har visat sig vara verkningslös och ofördelaktig. Resultatet har inte blivit ökad flexibilitet — utan generella nedskärningar i undervisningstiden. Därför behövs en återreglering av undervisningstiden där ett kurspoäng återigen ska motsvara en undervisningstimme. På så sätt kan de svenska gymnasieeleverna få bättre förutsättningar att nå kunskapskraven och en likvärdig utbildning. Elevernas undervisningsbehov måste stå i centrum.

Partikongressen föreslår besluta:

- C176:1 att undervisningstiden i svenska gymnasieskolor måste återregleras
- C176:2 att ett kurspoäng återigen ska motsvaras av en undervisningstimme

Aida Birinxhiku

Hallands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C177

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Anställ lärlingar från offentligt finansierade yrkesutbildningar genom kravspecifikation i offentliga upphandlingar för renovering och nybyggande

Den här motionen handlar om ansvar och möjligheter att färdigställa utbildning så att lärlingar också får en möjlighet att slutföra sin yrkesutbildning. Genom att i offentliga upphandlingar ställa krav på lärlingsprogram.

De senare åren har det blivit svårare för ungdomar/vuxna att ordna med både praktik och lärlingsplats inom byggsektorn. Ungdomar och vuxna som vidareutbildat sig hamnar alltså ändå utanför arbetsmarknaden och stora investeringar i dessa utbildningar från kommun och stat går till spillo.

Min erfarenhet inom byggbranschen är att tempot är rasande högt. Dels utesluts möjligheten för seriösa företag att på ekonomisk grund uppta lärlingsprogram i arbetsgrupper. Dels på finns en avart av oseriös kontext där icke ansvarstagande aktörer, företag och arbetskraft varken betalar skatt sociala avgifter. Hot, misshandel och människohandel har blivit en realitet på svenska byggen.

Motionen handlar således om att Sverige måste ta ett aktivt ansvar för investeringar inom yrkesutbildningar. Elprogrammet, VVS, Murare, Snickare, Målare osv. Genom att redan i uppförandet av offentliga upphandlingar infoga specifika krav. Berörda entreprenörer ska använda sig av svenska lärlingsprogram. Detta för att ge elever möjlighet att ta examen och slutföra sin utbildning. Men också en möjlighet för skattebetalare att få en tidig återbetalning på flera av de dyrare utbildningarna skattebetalare investerat i. I sin helhet för att främja den arbetskraft som idag har svårt att nå fram till arbetsmarknaden och samtidigt minska arbetslösheten för eftersökt seriös arbetskraft.

Jag önskar därför att Socialdemokraterna verkar för att ställa högre krav på offentliga upphandlingar. Detta genom att ställa krav på entreprenörer att använda sig av lärlingsprogram, och möjliggöra en examen för lärlingar vid uppförande av bygg och anläggningsprojekt. Sverige behöver fler byggarbetare med adekvat utbildning.

Partikongressen föreslås besluta:

C177:1 att Socialdemokraterna verkar för krav på svenska lärlingsprogram i offentliga upphandlingar av nybyggnation samt renovering

Micael Lenström

Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C178

HEBY ARBETAREKOMMUN

Att säkerställa APL och Praktikplatser i offentliga upphandlingar

Säkerställa yrkesgymnasieskolan praktikplatser samt trygga återväxt av hantverksyrken.

Sedan lång tid tillbaka har antalet sökande elever till gymnasiala yrkesskolorna inom byggsektorn sjunkit dramatiskt. Byggbranschen har och kommer att ha behov framledes av nyrekrytering även fast marknaden för bostäder är något vikande just nu. Branschen jobbar även hårt och målmedvetet med göra byggbranschen jämställd.

Kommuner runt om i landet satsar stora pengar I yrkesutbildningar med lokaler, material och yrkeslärare men har i mellan åt svårt att locka till sig ungdomar brett till utbildningarna. Därför måste marknadsföring av dessa yrken bli bättre. Det finns en risk att yrkesskolor får lägga ner framledes, det är naturligtvis förödande för de ungdomar som praktiskt är lagda.

Yrkesskolorna har också ibland svårt att hitta bra praktikplatser då elever skall ut på APL (arbetsplatslärande). Det är en viktig del av utbildningen som gör att man förbereds till yrket på ett unikt sätt. Det blir ett strukturellt problem om vi inte löser det återväxten inom byggsektorn på kort och lång sikt i sin helhet.

Det vi vet är att offentliga upphandlingar inom byggsektorn har det tendens att skapa oändligt långa entreprenörskedjor. Det innebär också att det är svårt att få inflytande och kontroll på dessa.

Att som lärling få en praktikplats i ett utländskt bolag är i stort sett obefintligt. Därför är det viktigt att kräva att entreprenörer vid upphandlingen skall bereda plats för praktikplatser, om möjligt I hela entreprenörskedjan.

Det bör ske i samråd med lokal facklig par och med hänsyn till branschens olika lärlingsavtal om vad som skulle kunna vara rimligt antal lärlingsplatser. Idag är det godtyckligt och entreprenörer behöver inte ta ansvar för tillväxten till respektive bransch. Entreprenörer som bereder plats för lärlingar måste också se till att de har utbildade och godkända handledare för att kunna ta emot dessa personer.

På detta sätt säkerställer vi att samhället kan stå egna ben och minska behovet av utländska bolag som verkar på kort sikt, det stärker även lokala och regionala näringslivet.

Partikongressen föreslås besluta:

C178:1 att man ser över skrivningar vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer för att få in skrivningar om att bereda praktikplatser på förhand (APL) till förmån för gymnasieskola samt vuxen yrkesutbildning

C178:2 att man skriver in vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer att man skall tillhanda hålla handledare med adekvat utbildning

Byggsossen i Uppland

Heby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C179

MUNKEDALS ARBETAREKOMMUN

Att värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen

Staten har fyra syften med att stödja folkbildningen;

- bidra till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till en utökad mångfald där människor kan påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Studieförbundens verksamhet finansieras till större delen av bidrag från stat, regioner och kommuner. Dessa bidrag har under lång tid urholkats. Samtidigt har uppdraget, som det beskrivs i de fyra punkter ovan, aldrig varit så viktigt. Demokrati och delaktighet, jämlikhet och bildning för det stora flertalet är inte självklara värderingar att stå upp för och försvara i dagens samhälle.

Vad händer med folkbildningen om Sverigedemokraterna (SD) får bestämma? På nationell nivå vill partiet skära ner stödet till folkbildningen med över en miljard kronor. I Trelleborg, där de sitter vid makten, har stödet halverats.

Partikongressen föreslås besluta:

C179:1 att Socialdemokraterna ska verka för att värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen på nationell, regional och lokal nivå

Åsa Karlsson

Munkedals arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C180

GULLSPÅNGS ARBETAREKOMMUN

Bristyrken – skräddarsydda studieplaner för högskole- och universitetsstudier

I vårt avlånga land finns behov av utbildade lärare, förskollärare, socionomer, kuratorer, ingenjörer och många fler. Det har under årens lopp funnits som exempel nationella projekt där man kan komplettera tidigare studier och yrkeserfarenhet för att få en lärarexamen eller förskolläraryxamen.

Flera olika högskolor och universitet har varit med i projekten. Man gör helt enkelt skräddarsydda studieplaner för de individer som deltar och tillvaratar tidiga studier och yrkeserfarenhet. Ett vällovt projekt som vi skulle vilja se inom fler yrkeskategorier, som exempelvis socionomer, sjuksköterskor, ingenjörer. Det är också så att det finns bristyrken där gymnasiekompetens behövs t.ex. undersköterska, anläggningsarbetare och elektriker. Här kan man också skräddarsy utbildningarna och ta tillvara på tidigare studier och yrkeserfarenhet

Partikongressen föreslås besluta:

- C180:1 att fler projekt startar som syftar till att tillvarata individers tidigare studier och erfarenheter som leder till examen/behörighet som ex sjuksköterska, socionomer, ingenjör, lärare
- C180:2 att en särskild satsning görs på distansutbildningar på bristyrken för t.ex. lärarutbildningar, undersköterska
- C180:3 att fler projekt startas som ger fler behörighet/examen till undersköterska, elektriker, anläggningsarbetare

Carina Gullberg, Jan Hassel

Gullspångs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C181

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Campus Sweden – forum för svensk yrkesutbildning på gymnasienivå i utvecklingsländer

Inrätta ett forum för svensk yrkesutbildning på gymnasienivå i utvecklingsländer för att möta Sveriges demografiska utmaning och bristyrken.

Den demografiska utmaningen som Sverige står inför är väl känd. Sverige har, på grund av goda sociala trygghetsnät och en utbyggd barnomsorg, bättre födslotal än andra länder i samma situation, men födslotalen är fortfarande låga. Antalet äldre ökar i relation till personer

i yrkesaktiv ålder (20–64 år). Vi lever allt längre, vilket får som konsekvens att den yrkesaktiva befolkningen utöver sig själv behöver försörja allt fler. Vi riskerar en utveckling där den samlade skattekraften inte längre klarar att möta de växande välfärdsbehoven.

Samtidigt ser vi också att det är akut brist på arbetskraft i det stora flertalet yrken. Det finns helt enkelt inte tillräckligt med människor i landet för att alla arbeten som skriker efter folk ska kunna besättas.

Den demografiska utmaningen kan, och bör, mötas med många olika medel. Fler äldre kan jobba längre. Yngre kan komma in i arbetslivet tidigare. Arbeten kan delas. Vi kan etablera våra nya invånare snabbare, då vi ser att det tar oerhört lång tid att etablera nya svenskar på arbetsmarknaden. Vi vet att gymnasieutbildning och kunskaper i svenska underlättar etableringen, och all kraft bör läggas på att korta etableringsfasen för nya svenskar. Utöver ovan nämnda och andra viktiga åtgärder måste Sverige nu ta nya grepp för att täcka upp vårt behov av arbetskraft och kompetens.

Den största enskilda faktorn för att kompensera den sneda befolkningsfördelningen är givetvis att åtgärda befolkningsfördelningen i sig. Arbetsförmedlingen beräknade 2016 att Sverige, utöver alla eventuella andra åtgärder och redan inräknad invandring, behöver ett invandringstillskott på 64 000 personer i arbetsför ålder per år under lång tid framöver, för att kompensera det sjunkande födslotalet och den åldrade befolkningen.

Sverige bör därför skapa ett forum för utbildning i utvecklingsländer, som är direkt riktat mot att proaktivt förse den svenska arbetsmarknaden med kompetent arbetskraft.

Det bör ske i form av yrkesskolor som ger deltagarna svensk gymnasieutbildning. Dessa utbildningsinstitut ska helt enkelt erbjuda svenska gymnasieutbildningar, gymnasieexamina som ger behörighet att söka till högre yrkesstudier i Sverige, alternativt komplett yrkesutbildning på gymnasienivå i de yrken där det är möjligt. På sikt skulle systemet kunna byggas ut även med vuxen yrkesutbildning och yrkeshögskola.

Utbildning i svenska och engelska ska vara obligatoriska delar av utbildningen, likaså givetvis grundläggande förståelse för svensk samhällsmodell och samhällsvärderingar. Praktik inom alla utbildningar ska ske i Sverige.

Det sammanlagda antalet utbildningsplatser i Sverige och utomlands bör motsvara Sveriges beräknade årliga behov av ny arbetskraft. Andelen utbildningsplatser i specifika yrkesutbildningar bör koordineras, viktas och anpassas utifrån behoven på den svenska arbetsmarknaden.

Utbildningarna bör riktas till personer som annars saknar social eller ekonomisk möjlighet att studera i hemlandet, och måste därför åtföljas av stipendier, anpassade till hemlandets förutsättningar, som möjliggör för studenten att fullgöra studierna.

Förslaget är alltså inte tänkt att suga upp andra länders redan utbildade eller yrkesverksamma personer, utan syftar enbart till att utbilda fler. Att lyfta deltagarnas kompetensnivå redan i hemlandet bör bli billigare och effektivare än att göra det i Sverige, inte minst genom att personerna inte behöver genomföra utbildningen under den extra pressen att vara separerad från sitt sammanhang.

Förslaget innebär en möjlighet till kompetensutveckling och personlig utveckling för personer som annars inte skulle ha möjlighet till skolgång efter grundskola. Personerna ges kompetenser och språkkunskaper som gör dem direkt anställningsbara i svenska bristyrken, alternativt behöriga att söka eftergymnasial yrkesutbildning i Sverige. Det behöver inte läggas tid och resurser på att validera kunskaperna, eftersom personerna de facto besitter svensk gymnasieutbildning.

Systemet skulle skapa en stor resurs av människor som besitter den specifika kompetensen att utföra jobben vi behöver besätta, som kan se en möjlighet att skapa sig en framtid i Sverige, och har verktygen som behövs för att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden.

Utbildade bör ges enkla möjligheter att söka uppehållstillstånd för arbete och vidare studier. Det bör också göras lätt att söka uppehållstillstånd för arbetssökande under en specifik period.

Skulle personerna som erhållit utbildning i första skedet inte välja att söka sig till Sverige, så kommer de finnas kvar som en möjlig framtida rekryteringsbas, och dessutom har vi hjälpt till att höja hemlandets utbildningsnivå, och framtidsmöjligheterna på det personliga planet.

En alternativ lösning ifall det är för krångligt att etablera våra utbildningsplatser i andra länder, skulle kunna vara att etablera ett internationellt verksamt, statligt finansierat företag i utvecklingsländer runtom världen. Företaget skulle ha som uppgift att anställa motsvarande antal personer som saknar möjlighet till högre studier, på 2-3 års tidsbegränsad anställning, med arbetsuppgiften att på heltid utbilda sig till ett svenskt bristyrke på gymnasienivå enligt ovan. Lönen skulle motsvara stipendiet i det förra exemplet, och anpassas efter landets lönenivåer.

Sveriges demografiska utmaning är ett fundamentalt problem, som på sikt riskerar att sänka hela den svenska välfärdsmodellen, när vårt land helt enkelt inte har människor nog att varken finansiera systemet eller utföra arbetsuppgifterna. Ett existentiellt hot kräver nyskapande, djärva lösningar. Det här förslaget tacklar både den negativa befolkningsförskjutningen och den tillväxthämmande bristyrkesproblematiken.

Förslaget ska ses som ett komplement till, inte som ersättning för, andra viktiga åtgärder ämnade att existerande personer på vår inhemska arbetsmarknad ska komma i arbete.

Partikongressen föreslås besluta:

C181:1 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt utreda förutsättningar och föreslå modell för att etablera skolor eller andra forum för svensk yrkesutbildning på gymnasial nivå i utvecklingsländer.

Daniel Markstedt

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C182

SÖRMLANDS PARTIDISTRIKT

Folkhögskolan och dess demokratiska kraft

Socialdemokratin har genom tiderna varit en förkämpe och försvarare av den fria och frivilliga folkbildningen. Den positiva samhällsutveckling som genom historien vuxit fram i vårt land, kan många gånger härledas tillbaka till de demokratiska möten som skett i folkbildningens regi, så väl folkhögskoleutbildningar som verksamhet inom studieförbunden. När samhället ställts inför tuffa utmaningar har folkbildningen varit en viktig aktör som på ett fantastiskt sätt bidragit till att hålla lokalsamhället samman, inte minst då utmaningar kopplade till pandemin kommer ställa nya krav på nya och kreativa former för lärande och bildning.

Med åren har utbildningssystemen i vårt land byggts ut. Allt fler kommer vidare till högre utbildning efter avslutad gymnasial utbildning eller via Komvux. Dock passar inte alla elever in i det utbildningssystem vi skapat och det finns elever som behöver en annan ingång, ett annat stöd och en pedagogik som också bidrar till en personlig utveckling.

Folkhögskolan uppmuntrar till kunskap, bildning och ger förutsättningar för individens växande tillsammans med andra. Flera skolor erbjuder internatboende där den personliga utvecklingen är en nog så viktig pusselbit i många studerandes utveckling. Folkhögskolans förmåga att möta individens behov har skapat möjligheter för högre studier också för dem som inte lyckas i de ”vanliga systemen”.

De senaste åren har vår regering och riksdag uppmärksammat många av de kvaliteter utbildningsformen folkhögskola kan bidra med och de fantastiska resultat man åstadkommer. Folkhögskolorna har fått ett större förtroende att bidra till att hjälpa fler unga vuxna hitta sin väg in i studier eller arbete. För många unga vuxna har folkhögskolan varit den plats som gett ny livskunskap och väckt lusten att komma vidare i livet.

Folkhögskolan erbjuder också kurser som ger fördjupning och utveckling på en högst avancerad nivå. Dessa spetsutbildningar är viktiga bidrag till det livslånga lärandet och för en öppen demokratisk process i vårt samhälle.

Idag finns drygt 150 folkhögskolor i landet och till dem knutna ett antal filialer, dessa finns på så väl landsbygd som i storstäder. Med tanke på att landets befolkning blir större och vårt land är vidsträckt bör fler skolor få möjlighet att starta upp och mer ekonomiska resurser satsas på denna framgångsrika utbildningsform.

Partikongressen föreslår besluta:

C182:1 att Socialdemokraterna verkar för att säkerställa statliga resurser till utbildningsformen folkhögskola för att öka antalet permanenta utbildningsplatser och öka statens delfinansiering

C182:2 att Socialdemokraterna verkar för att fler folkhögskolor kan startas upp där man gynnar en mångfald av så väl rörelsedrivna skolor som skolor med offentliga ägare

C182:3 att Socialdemokraterna verkar för att folkhögskolor på landsbygd och i städerna, så väl dagfolkhögskolor som skolor med internat, ges förutsättningar att fortsätta utvecklas för att möta framtidens behov av kunskap och bildning nära medborgarna

Sörmlands partidistrikts styrelse

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C183

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Formellt krav på kvalitetssäkrad och transparent utbildning för att bli brandman

En brandman förväntas i dag klara allt fler arbetsuppgifter utanför det huvudsakliga uppdraget, utryckningsarbetet. Exempel på mer avancerade arbetsuppgifter är de med större omvårdnadstagande som till exempel i väntan på ambulansarbetsuppgifter och andra sjukvårdsuppdrag som ställer stora krav på brandmännen. Att hålla utbildningar är andra arbetsuppgifter som också kan ingå.

Samtidigt som arbetsuppgifterna blir fler och kraven ökar finns i dag inget nationellt krav på vad som krävs för att bli brandman förutom de krav som Arbetsmiljöverket ställer på rökdykning. Det finns inga formella utbildningskrav för de sjukvårdsuppgifter som brandmännen ska utföra eller några krav på pedagogik för att hålla exempelvis externa utbildningar.

MSB organiserar en tvåårig eftergymnasial utbildning, Skydd Mot Olyckor, för den som vill bli brandman och arbeta med räddning och säkerhet. Det finns dock inget som garanterar att en elev kan jobba som brandman efter genomförd utbildning eftersom varje räddningstjänstorganisation sätter upp egna krav som de anser ska uppfyllas för att någon ska kunna anställas som brandman. Det är givetvis orimligt att en elev som gör ett yrkesval inte kan vara säker på att utbildningen uppfyller kompetenskraven.

En elev som genomfört utbildningen och inte kan få ett jobb som brandman, eller väljer att byta

yrke, kan inte heller tillgodoräkna sig några högskolepoäng från utbildningen eftersom den ligger utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Med stöd av ovanstående yrkas

Partikongressen föreslår besluta:

C183:1 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd

Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten

C183:2 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot

Olyckor för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman

C183:3 att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen Skydd Mot Olyckor kopplas till

det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C184

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Formellt krav på kvalitetssäkrad och transparent utbildning för att bli brandman

En brandman förväntas i dag klara allt fler arbetsuppgifter utanför det huvudsakliga uppdraget, utryckningsarbetet. Exempel på mer avancerade arbetsuppgifter är de med större omvårdnadstagande som till exempel i väntan på ambulansarbetsuppgifter och andra sjukvårdsuppdrag som ställer stora krav på brandmännen.

Att hålla utbildningar är andra arbetsuppgifter som också kan ingå.

Samtidigt som arbetsuppgifterna blir fler och kraven ökar finns i dag inget nationellt krav på vad som krävs för att bli brandman förutom de krav som Arbetsmiljöverket ställer på rökdykning. Det finns inga formella utbildningskrav för de sjukvårdsuppgifter som brandmannen ska utföra eller några krav på pedagogik för att hålla exempelvis externa utbildningar.

MSB organiserar en tvåårig eftergymnasial utbildning, Skydd Mot Olyckor, för den som vill bli brandman och arbeta med räddning och säkerhet. Det finns dock inget som garanterar att en elev kan jobba som brandman efter genomförd utbildning eftersom varje räddningstjänstorganisation sätter upp egna krav som de anser ska uppfyllas för att någon ska kunna anställas som brandman.

Det är givetvis orimligt att en elev som gör ett yrkesval inte kan vara säker på att utbildningen uppfyller kompetenskraven.

En elev som genomfört utbildningen och inte kan få ett jobb som brandman, eller väljer att byta yrke, kan inte heller tillgodoräkna sig några högskolepoäng från utbildningen eftersom den ligger utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Med stöd av ovanstående yrkas

Partikongressen föreslår besluta:

C184:1 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i ”Skydd Mot Olyckor” ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten

C184:2 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i ”Skydd Mot Olyckor” för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman

C184:3 att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen ”Skydd Mot Olyckor” kopplas till det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden

C184:4 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C185

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Formellt krav på kvalitetssäkrad och transparent utbildning för att bli brandman

En brandman förväntas i dag klara allt fler arbetsuppgifter utanför det huvudsakliga uppdraget, utryckningsarbetet. Exempel på mer avancerade arbetsuppgifter är de med större omvårdnadstagande som till exempel i väntan på ambulansarbetsuppgifter och andra sjukvårdsuppdrag som ställer stora krav på brandmännen. Att hålla utbildningar är andra arbetsuppgifter som också kan ingå.

Samtidigt som arbetsuppgifterna blir fler och kraven ökar finns i dag inget nationellt krav på vad som krävs för att bli brandman förutom de krav som Arbetsmiljöverket ställer på rökdykning. Det finns inga formella utbildningskrav för de sjukvårdsuppgifter som brandmannen ska utföra eller några krav på pedagogik för att hålla exempelvis externa utbildningar.

MSB organiserar en tvåårig eftergymnasial utbildning, Skydd Mot Olyckor, för den som vill bli brandman och arbeta med räddning och säkerhet. Det finns dock inget som garanterar att en elev kan jobba som brandman efter genomförd utbildning eftersom varje räddningstjänstorganisation sätter upp egna krav som de anser ska uppfyllas för att någon ska kunna anställas som brandman. Det är givetvis orimligt att en elev som gör ett yrkesval inte kan vara säker på att utbildningen uppfyller kompetenskraven.

En elev som genomfört utbildningen och inte kan få ett jobb som brandman, eller väljer att byta yrke, kan inte heller tillgodoräkna sig några högskolepoäng från utbildningen eftersom den ligger utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Partikongressen föreslår besluta:

C185:1 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten

C185:2 att Socialdemokraterna ska utreda dagens utbildningssystem, utbildning i Skydd Mot Olyckor för brandmän måste förändras i grunden och kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman

C185:3 att Socialdemokraterna ska utreda att utbildningen Skydd Mot Olyckor kopplas till det övriga utbildningssystemet så att en brandman som vill byta yrkeskarriär kan tillgodoräkna sig delar av utbildningstiden

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C186

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Formellt krav på kvalitetssäkrad och transparent utbildning för att bli brandman

En brandman förväntas i dag klara allt fler arbetsuppgifter utanför det huvudsakliga uppdraget, utryckningsarbetet. Exempel på mer avancerade arbetsuppgifter är de med större omvårdnadstagande som till exempel i väntan på ambulansarbetsuppgifter och andra sjukvårdsuppdrag som ställer stora krav på brandmännen. Att hålla utbildningar är andra arbetsuppgifter som också kan ingå.

Samtidigt som arbetsuppgifterna blir fler och kraven ökar finns i dag inget nationellt krav på vad som krävs för att bli brandman förutom de krav som Arbetsmiljöverket ställer på rökdykning. Det finns inga formella utbildningskrav för de sjukvårdsuppgifter som brandmännen ska utföra eller några krav på pedagogik för att hålla exempelvis externa utbildningar.

MSB organiserar en tvåårig eftergymnasial utbildning, Skydd Mot Olyckor, för den som vill bli brandman och arbeta med räddning och säkerhet. Det finns dock inget som garanterar att en elev kan jobba som brandman efter genomförd utbildning eftersom varje räddningstjänstorganisation sätter upp egna krav som de anser ska uppfyllas för att någon ska kunna anställas som brandman. Det är givetvis orimligt att en elev som gör ett yrkesval inte kan vara säker på att utbildningen uppfyller kompetenskraven.

En elev som genomfört utbildningen och inte kan få ett jobb som brandman, eller väljer att byta yrke, kan inte heller tillgodoräkna sig några högskolepoäng från utbildningen eftersom den ligger utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Partikongressen föreslår besluta:

C186:1 att Socialdemokraterna ska verka för att utbildning i Skydd Mot Olyckor kvalitetssäkras för att möta alla de krav som ställs på en brandman

C186:2 att Socialdemokraterna ska verka för att genomgången utbildning i Skydd Mot Olyckor ger högskolepoäng

C186:3 att Socialdemokraterna ska verka för att utbildning i Skydd Mot Olyckor ska vara ett minimikrav för den som anställs som brandman inom räddningstjänsten

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C187

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Förbättrad vuxenutbildning

Sverige behöver inte fler enkla jobb, vi behöver fler som kan ta dom andra jobben. Grunden är enkel matematik – baserad på demografi. Under 2020-talet ökar gruppen som är 80+ med 50%. Gruppen i arbetsför ålder ökar med 5%. I stort sett hela den ökningen kommer i sin tur av att gruppen utrikes födda ökar.

Det här är en stor utmaning och lösningen är inte en enda sak, en enda insats. Det behövs många beslut som alla tar sikte på att lösa det grundläggande problemet - att arbetskraften i Sverige inte växer nog snabbt för de behov som finns.

Sverige behöver bli bättre på att hantera skillnaden mellan att många individer är långtidsarbetslösa samtidigt som flera yrken har brist på kompetenta medarbetare. Fler av de i arbetsför ålder måste vara anställningsbara, också i yrken med omfattande krav på kompetens. Dessutom måste fler både vilja och kunna arbeta längre upp i åldrarna.

I denna motion föreslår jag att Socialdemokraterna driver frågan om en förbättrad vuxenutbildning med fokus på yrkeskompetens även kommande år. De förslag och förändringar som genomförts, inte minst under januariavtalet, är i flera fall mycket bra men mer behöver göras. Några exempel skulle kunna vara att satsa mer statliga resurser på att både stötta den kommunala vuxenutbildningen att jobba med analfabeter eller språksvaga men också kräva att alla kommuner med hjälp av statliga medel tar detta ansvar. Ett annat exempel kan vara att Arbetsförmedlingen ges utökade möjligheter att arbeta med yrkesvägledning på ett individuellt sätt, där insatser tillåts bidra till att varje individ får en chans att känna sig trygg med en fortbildning mot ett kvalificerat arbete. Ett tredje kan vara att utöka samverkan mellan företag som ställer om och de reguljära utbildningarna (YH, universitet, komvux), för att slussa över individer mot ett nytt yrke på ett ekonomisk tryggt sätt.

Jag vill inte begränsa vilka insatser som Socialdemokraterna kommer att driva utan föreslår

Partikongressen föreslås besluta:

C187:1 att Socialdemokraterna driver på för att vuxna ska ha utökad tillgång till olika möjligheter att vidareutbilda sig i ett yrke

C187:2 att Socialdemokraterna föreslår förändrade regleringsbrev eller ändrad lagstiftning i de fall det behövs för att fler vuxna på ett ekonomiskt tryggt sätt ska kunna genomgå en yrkesrelaterad vuxenutbildning samt

C187:3 att Socialdemokraterna föreslår lämpliga utredande insatser för att underlätta för samtliga aktörer (YH-myndigheten, universiteten, kommunerna, regionerna m.fl.) att samverka för att förbättra kompetensförsörjningen genom vuxenutbildning och bättre möta den demografiska förändringen under 2020-talet

Eva Nilsson

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C188

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ge folkhögskolorna en möjlighet att bedriva undervisning

Folkhögskolorna i Sverige är unika. Det är många dropouts, flyktingar och andra som har haft svårt att hitta en väg i den vanliga skolans värld som har hittat en väg till studier på landets folkhögskolor. Varje minister som har varit ansvarig för folkhögskolorna har hyllat pedagogiken och de goda resultat som deltagarna visar. Många som annars inte skulle ha kunnat gå vidare till högre studier har fått en grund att stå på när man har gått på en folkhögskola.

Men hyllningar ekar många gånger lika tomt som applåderna på balkonger under Covid 19

pandemin. Det låter fint men applåderna betalar inte mjölken på Coop och hyllningarna betalar inte lärarnas löner.

De senaste åren har folkhögskolorna fått uppdrag som är mer kvantitativa än kvalitativa. Skolorna har kunnat söka extra platser men då varit beroende av Arbetsförmedlingen. Eller så har de fått ansöka medel för arbetsmarknadsinsatser. Då börjar finansieringen påminna mer om New public management än elevernas möjlighet till alternativ pedagogik.

Men upplevelsen är att regeringen via sin myndighet detaljstyr verksamheten. Det är ändå skolorna som vet vad som bäst behövs i den miljön de befinner sig i och också kan se på sökmönstret vad som behövs. Och oftast är det just grundutbildningarna som är de enda som ger möjlighet till fortsatta studier.

Grunden för undervisningen är allmänna kurser, särskilda kurser, kortkurser samt folkhögskolornas kulturuppdrag. Eller att fylla på det som fattas från grundskolan och att ge gymnasiekompetens och möjlighet att gå vidare till högskolestudier. Många som går de teoretiska grundutbildningarna har haft det svårt i den ordinarie skolan. De behöver söka kunskap och bli vägleda med en helt annan pedagogik än den som finns i det reguljära skolväsendet.

Utbildningen finansieras av statsbidrag, en viss summa per deltagarvecka. Detta utgör skolornas grundbudget tillsammans med bidrag från regionerna. Regiondelen har krympt allteftersom nya folkhögskolor etablerar sig i regionen. Summan i regionens budget brukar inte bli större, skillnaden är att flera ska dela på den. Så är det åtminstone i Stockholmsregionen.

När man blickar bakåt och tittar på hur statsbidraget har utvecklats så kan man säga att statsbidraget för grunden inte har utvecklats alls. Folkhögskolorna letar desperat efter möjligheten till andra utbildningar än basutbildningar för där finns det pengar att söka och man kan bara hoppas på att man får det. Eller så försöker man hitta medel t ex genom lokaluthyrning. Men det är menligt för huvuduppdraget som ska leda till en högskolebehörighet.

De senaste årens höjningar av statsbidrag per deltagarvecka, den delen som är grundbulten i skolornas verksamhet, har varit sammanlagt ca 30 kronor. 30 kronor som ska räcka till lärarlöner, IT, löner för studierektor, vaktmästare och ekonom. Detta innebär att det blir svårare att genomföra grunduppdraget och att skolorna årligen måste se över och ändra i sin verksamhet för att pengarna ska räcka till. Det ökade budgetutrymmet som har funnits har bestått av att kunna få flera deltagarveckor, men när deltagarveckor blir fler då måste också antalet lärare bli fler. Och de avtalen som har gällt lärarna har överstigit budget under flera år, allt detta på grund av att prislappen för deltagarveckorna inte höjts med mer de 30 kronor som nämns tidigare.

När nu hyllningskören är så stor så borde givetvis ekonomiska medel följa med hyllningarna. Så är det inte nu.

Partikongressen föreslås besluta:

C188:1 att det görs en översyn av folkhögskolornas förutsättningar i syfte att kunna koncentrera sig på huvuduppdraget

C188:2 att ersättningen för deltagarveckor höjs så att den följer löne- och prisutvecklingen

Sonja Chyle Kauko, Carl Doland, Robert Ask

Södertälje arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C189

OXELÖSUNDS ARBETAREKOMMUN

Ge kommunerna möjlighet att ordna yrkesinriktade vuxenutbildningar

Förordningen om yrkesinriktad vuxenutbildning bör ses över för att underlätta för kommuner att anordna uppdragsutbildning genom yrkesvux som behövs av arbetsmarknadsskäl och som mot avgift, enligt kostnadstäckningsprincipen, kan efterfrågas av företag och andra juridiska personer. Detta utifrån att kommunerna idag måste kunna möta en allt mer skiftande arbetsmarknad.

Kommunerna måste kunna vara en aktör på marknaden och fånga upp behov från lokala företag och sedan skraddarsy kortare utbildningsinsatser inom ramen för yrkesvux.

Idag måste kommunerna själva finansiera hela utbildningsinsatsen och det är ofta svårt att bära rent ekonomiskt. Detta kan leda till att individer som skulle klara en enklare utbildning som leder till jobb inte får denna möjlighet utan fortsatt kommer vara i behov av annan form av stöd. De lokala företagen som efterfrågar utbildad arbetskraft och är beredda att genom självkostnadsprincipen betala för detta missar också möjligheten att växa och utvecklas.

Partikongressen föreslås besluta:

C189:1 att Socialdemokraterna verkar för att se över förordningen om yrkesinriktad vuxenutbildning med syfte att underlätta för kommuner att anordna uppdragsutbildning genom yrkesvux

Linus Fogel

Oxelösunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C190

NORRTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Integration är en investering i Sveriges framtid

Migrationsfrågan har stått högt på dagordningen under en längre tid och inte minst SD men också M och KD beskriver asylinvandringen som ett stort problem. Vad man dock inte talar om är att beviljade uppehållstillstånd för asylsökande är en bråkdel av den totala invandringen, och den är i sig inte heller speciellt stor.

Under 2020 beviljades 89 009 uppehållstillstånd. Av dem var asylsökande 11%. Den största andelen var arbetskraftsinvandring 33%, ytterligare 12% var gäststuderande och doktorander samt anhöriga till dessa. Andelen anhöriginvandring var 33% varav drygt 18% hamnar under kategorin asylsökande.

Under första kvartalet 2021 har invandringen inte ökat, tvärtom har den minskat något och asylsökande som beviljats uppehållstillstånd är nu 11% medan arbetskraftsinvandringen är 40%. Andelen med familjeanknytning är 26%

Tittar man på 2016, som brukar beskrivas som ett rekordår, beviljades 150 535 uppehållstillstånd. Då var antalet för asylsökande 71 571 medan t.ex. arbetskraftsinvandringen var 24 709 och gäststuderande 10 895. Så även om antalet asylsökande var högt var det ändå mindre än hälften av den totala invandringen.

Sverige behöver invandring. Varken födelseöverskottet eller invandringsöverskottet är speciellt högt. Drygt hälften av våra 10 miljoner är i arbetsför ålder. Resten är barn, ungdomar och pensionärer som utnyttjar service i form av förskola, skola, vård och hemtjänst.

Den svenska vården skulle inte klara sig utan dem som är födda utomlands. En fjärdedel av Sveriges vårdpersonal, och var tredje läkare är födda utomlands. Var fjärde som arbetar i äldreomsorgen är utlandsfödd. Sverige har förmodligen världens bäst utbildade taxichaufförer, något som tyder på att vårt nuvarande migrations-system inte tar tillvara på den kompetens som finns bland våra nya medborgare. Det är en förlust för såväl den enskilde som för samhället i stort.

Många kommuner, inte minst i norra Sverige, avfolkas och för dessa blir invandringen en möjlighet att vända den negativa trenden och ge nytt liv åt många av våra inlandskommuner.

Sverige har alltid gynnats av invandring. Både historiskt och i vår tid. Det är inte invandringen som är problemet; det är integrationen. Därför är det kontraproduktivt att försvåra invandringen med sträng migrationslagstiftning. Lösningen är i stället att satsa på åtgärder för integration. Det gör man inte genom att permanenta systemet med tidsbegränsade uppehållstillstånd eller krav på egenförsörjning för att få vara tillsammans med nära anhöriga.

Att förbättra integrationen är en investering för framtiden. Fokus bör flyttas från migration till inkludering genom att skapa ett större statligt ansvar för integration.

Därför föreslår vi:

Partikongressen föreslås besluta:

C190:1 att det ställs krav på blandade bestånd vid ny-exploateringar. Vi vill att man i möjligaste mån bygger områden som erbjuder såväl bostadsrätter som hyresrätter, villor, radhus samt flerfamiljshus där så är lämpligt

C190:2 att staten tillsammans med utbildningsutförare samt fackförbund snabbt tar fram nya och effektivare valideringssätt för akademiker och andra yrkesgrupper som kräver validering samt tar fram komplementutbildningar för att det ska vara enkelt och snabbt att validera/komplettera utbildningar från andra länder inom rimlig tid

Marita Jeansson Per-Åke Jeansson Ingrid Markström Marcus Granström
Norrtälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C191

BENGTSFORS ARBETAREKOMMUN

Reformera undersköterskeutbildningen

Undersköterskeyrket förändras hela tiden och utvecklas, då behöver även utbildningen utvecklas. Som undersköterska idag ställs höga krav på en bred kompetens över många olika arbetsområden. Det blir vanligare med multisjuka människor och sjukdomar som förr inte var så vanliga, blir vanligare. Man behöver större kunskap om dessa redan under utbildningstiden. Exempelvis cancersjukdomar, bred psykisk ohälsa, njursjukdomar som kräver dialys.

Utbildningen syftar idag till bland annat att ge eleven förmåga att utföra arbetsuppgifter inom vård-omsorgsområdet såsom stöd och hjälp med personlig vård och omsorg, medicinska uppgifter, hushållsuppgifter samt administrativa, sociala och socialpedagogiska uppgifter.

Man ska ha kunskap om människan vad gäller aspekterna biologiskt åldrande, psykologiska, sociala, kulturella och existentiella aspekter. Kunskap om helhetssyn på människan och förståelse av livsstilens betydelse för hälsan, samt vården och omsorgens historiska utveckling. Kunskap om arbetsmiljöns betydelse för fysisk, psykisk och social hälsa samt förmåga att arbeta säkert och ergonomiskt.

Jag anser att utbildningen idag inte uppfyller kraven som ställs på en undersköterska idag.

Partikongressen föreslås besluta:

C191:1 att undersköterskeutbildningen i sin helhet moderniseras eller görs om för att leva upp till de krav som ställs på en skyddad yrkestitel.

C191:2 att utöka undersköterskeutbildningen med en fördjupad modern sjukdomslära.

C191:3 att delmomentet fördjupad modern sjukdomslära skall vara obligatorisk i utbildningen och inte valbar.

Jenny Svensson

Bengtsfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C192

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Sotarutbildningen, att skapa ett nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Lärlingsutbildning

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar.

Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av Lagen om Skydd mot Olyckor minskar antalet utbildade sotare. Grundutbildningen till skorstensfejare utförs idag av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg, alternativt på distans. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckors långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/andra utbildning/ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen får för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare bör göras om.

Från fackligt håll har sedan länge föreslagits att ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem där utbildningsplatserna kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Validering av kompetens

Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare.

Det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare med lång yrkeserfarenhet kan få den likställd med utbildning som behövs för yrket. Kommunal och branscharbetsgivarna har diskuterat detta med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap som menar att det inte finns några välutvecklade metoder och system för validering.

Partikongressen föreslår besluta:

C192:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C192:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C193

NYKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Sotarutbildningen, att skapa ett nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Lärlingsutbildning

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbets-uppgifterna hör att rensa

skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilations-anläggningar. Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av Lagen om Skydd mot Olyckor ökar minskar antalet utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckors långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/andra utbildning/ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen får för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare bör göras om.

Kommunal föreslår att ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem utformas så att utbildningsplatserna kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Validering av kompetens: Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare. Kommunal anser därför att det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare ska kunna få den grundutbildning som behövs för yrket.

Kommunal och branscharbetsgivarna diskuterat detta med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap som menar att det inte finns några välutvecklade metoder och system för validering

Med stöd av ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

C193:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C193:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

LO-fackens s-förening

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C194

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Sotarutbildningen, att skapa ett nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar.

Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av Lagen om Skydd mot Olyckor ökar minskar antalet utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckors långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/andra utbildning/ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen får för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare bör göras om.

Kommunal föreslår att ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem utformas så att utbildningsplatserna kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare. Kommunal anser därför att det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare ska kunna få den grundutbildning som behövs för yrket.

Kommunal och branscharbetsgivarna diskuterat detta med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap som menar att det inte finns några välutvecklade metoder och system för validering.

Partikongressen föreslås besluta:

C194:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C194:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C195

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Sotarutbildningen, att skapa ett nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Lärlingsutbildning

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar.

Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av Lagen om Skydd mot Olyckor ökar minskar antalet utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckors långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/andra utbildning/ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen får för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare bör göras om.

Kommunal föreslår att ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem utformas så att utbildningsplatserna kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Validering av kompetens

Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare. Kommunal anser därför att det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare ska kunna få den grundutbildning som behövs för yrket.

Kommunal och branscharbetsgivarna diskuterat detta med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap som menar att det inte finns några välutvecklade metoder och system för validering.

Med ovanstående yrkas

Partikongressen föreslås besluta:

C195:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C195:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

C195:3 att anta motionen som arbetarekommunens egen

Kommunals S-förening

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C196

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Sotarutbildningen, att skapa ett nytt lärlingsprogram och ett kvalitetssäkrat valideringssystem

Lärlingsutbildning

Skorstensfejare arbetar inom området brandskydd och energi. Till arbetsuppgifterna hör att rensa skorstenar från sot, kontrollera eldstäder och rengöra ventilationsanläggningar. Skorstensfejare, som också ofta kallas för sotare förebygger brand och bidrar till att spara energi. En viktig arbetsuppgift är att rengöra och inspektera rökgasvägar i eldstäder och i skorstenar. Rengöringen minskar risken för att det ska börja brinna i kanalerna men gör också att det går åt mindre bränsle för uppvärmning.

Samtidigt som kravet på sotning är en del av Lagen om Skydd mot Olyckor ökar minskar antalet

utbildade sotare. Sotningsutbildningen utförs idag av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap sker på en plats i Sverige, Rosersberg. Utbildningen består av schemalagda aktiviteter online och fysiska träffar vid MSB:s skola. Utbildningen har endast ett fåtal platser där det antas 28 elever per termin.

Trots att det är ett högt söktryck till utbildningen möter inte antalet utbildningsplatser behovet av utexaminerade sotare. Ett problem som skolan har är många som söker till den 20 veckors långa utbildningen aldrig har för avsikt att bli sotare. Det finns elever som söker till utbildningen för att få tillräckligt med extra poäng och komplettera till annan/ andra utbildning/ ar och på så sätt kunna tillgodoräkna sig fulla studiemedel. Kommunal har tillsammans med branscharbetsgivaren påpekat detta för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. Myndigheten är medveten om problemet men menar att dagens regelverk inte medger någon form av selektering i antagningsprocessen eller kvotering av elever som har en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Arbetsgivare som idag anställer en sotarlärling kan idag inte garanteras plats på sotarutbildningen för lärlingen får för att få den nödvändiga grundutbildning som behövs, i synnerhet när sådana krav ställs i en upphandling, endast för att elever som inte avser att bli sotare upptar platser för att bli beviljade ökad mängd studiemedel. Detta betyder att arbetsgivare idag avstår att anställa en lärling eftersom de inte vet om de kan använda lärlingen för framtida arbetsuppgifter. Därför bör utbildningssystemet för sotare bör göras om.

Kommunal föreslår att ett nationellt kvalitetssäkrat lärlingssystem utformas så att utbildningsplatserna kopplas till en lärlingsplats hos en arbetsgivare.

Validering av kompetens

Inom sotarbranschen finns det idag grupper av sotare med lång erfarenhet men utan grundläggande gymnasiekompetens. Det händer att företag i exempelvis i ett upphandlingsförfarande inte kan delta eftersom det ställs ett formellt krav på eftergymnasial utbildning till sotare. Kommunal anser därför att det finns ett behov av ett nationellt kvalitetssäkrat valideringsprogram så att arbetstagare ska kunna få den grundutbildning som behövs för yrket.

Kommunal och branscharbetsgivarna diskuterat detta med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap som menar att det inte finns några välutvecklade metoder och system för validering

Partikongressen föreslås besluta:

C196:1 att det socialdemokratiska partiet ska verka för att skapa en nationell lärlingsutbildning för sotare

C196:2 att det socialdemokratiska partiet ska verka för ett nationellt kvalitetssäkrat valideringssystem för de som jobbar som sotare men inte har formell eftergymnasial utbildning för yrket samt för arbetstagare som har kunskaper som är relevanta för yrket och som avser att byta jobb

Kommunals S-förening i Norrköping

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C197

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Studier i svenska från dag ett

De som sannolikt kommer att få asyl i Sverige ska inte tvingas vänta i flera år med att börja lära sig svenska. Ändå är det verklighet i flera fall idag. I och med kraftigt förlängda handläggningstider till följd av en underdimensionerad mottagandeprocess på Migrationsverket finns det idag många fall där människor som kommit till Sverige har fått vänta i flera år på att alls få börja lära sig det svenska språket. Det är orimligt att låta nya människor i Sverige sätta hela tillvaron på paus så länge, med allvarliga följder för det psykiska välmåendet, den sociala situationen och känslan av att alls vara välkommen i det nya landet. Språket är centralt för möjligheten att knyta an till samhället, skaffa sig en försörjning och bygga sig en tillvaro tillsammans med andra. Därför bör studier i svenska motsvarande SFI göras tillgängligt från dag ett för de asylsökande vars ärenden sorteras in i Migrationsverkets spår 1, det vill säga de som bedöms att med stor sannolikhet få sin asylansökan beviljad. Den migrationspolitiska parlamentariska kommittén lägger nu ett förslag som innebär ett språkkrav för att man ska bli berättigad till permanent uppehållstillstånd. Med detta nya krav växer samhällets ansvar att förse sökande med de verktyg som de behöver. Detta är en del av en grundläggande socialdemokratisk människosyn där ansvar och möjligheter går hand i hand. Därför bör denna princip gälla inte bara för gruppen asylsökande utan även för den stora gruppen arbetskrafts- och anhöriginvandrare. Därför bör asylsökande och spårbytare ha möjlighet att lära sig svenska språket på sätt som motsvarar SFI redan från första dagen. Folkbildningen är en etablerad och väl fungerande aktör för att genomföra detta.

Partikongressen föreslås besluta:

C197:1 att Socialdemokraterna ska verka för att asylsökande som sorteras in i Migrationsverkets spår 1 utan dröjsmål ska kunna påbörja studier i svenska motsvarande SFI

C197:2 att Socialdemokraterna ska verka för att arbetskrafts- och anhöriginvandrare utan dröjsmål ska kunna påbörja studier i svenska motsvarande SFI

Hjärta troende socialdemokrater i Sthlm

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C198

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Stärk SFI-utbildningen, men inget språkstest

Tanken att man ska kunna landets språk för att bosätta sig här i Sverige är naturligtvis bra. Men det låter på dem som vill införa språkstest för att godkännas som svensk medborgare närmast att

detta skall bli ett medel att ytterligare begränsa invandringen. Även om det införs en del undantag för kravet på test så är det kontraproduktivt. I januariavtalet har saken överhuvudtaget inte övervägts och är illa genomtänkt och ej alls underbyggt. Det finns ingenting i sig som säger att ett språktest leder till ett mer inkluderande samhälle. Något dylikt kan naturligtvis inte genomföras utan en noggrann utredning av hur ett sådant test bör utformas. Alla är överens om att språkkunskaper är viktiga, men istället för att lyfta fram frågan om språktest bör SFI-utbildningen stärkas. Det är inte språktest i sig som kommer att lösa en mängd samhällsproblem som man tycker finns. Det verkar snarare handla om något annat, att man vill visa att man ställer krav på en viss grupp i samhället. Sådan populism gynnar inte integrationen. Det kan också ge upphov till orimliga situationer att villkora medlemskap med godkänt språktest.

Svenska kyrkan har såsom en av remissinstanserna anmält allvarliga betänkligheter mot språktest och pekar på att forskningen visar att språkkrav för medborgarskap inte har några positiva effekter ur integrationssynpunkt. Däremot visar den att språkkrav för medborgarskap kan ha negativa effekter i form av ökad exkludering och segregation. Svenska kyrkan beskriver också vilka åtgärder som de tror är lämpliga om regeringen trots allt går fram med det här förslaget. Det handlar bland annat om att sänka kravnivån för att inte göra utslagningen lika hård. Se kyrkan remissvar, <https://www.svenskakyrkan.se/filer/1374643/Svenska%20kyrkan%20Krav%20p%C3%A5%20kunskaper%20i%20svenska%20och%20samh%C3%A4llskunskap%20f%C3%B6r%20svenskt%20medborgarskap.pdf>. Jag åberopar vad Kyrkan anför och menar att Socialdemokraterna måste besinna sig och i var fall betänka vad forskningen visar. Allt annat är populism.

Partikongressen föreslås besluta:

C198:1 att Socialdemokraterna verkar för att SFI-utbildningen stärks och att medborgarskapsfrågan hanteras utan språktest

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C199

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Säkerställ APL och praktikplatser offentliga upphandlingar

Säkerställa yrkesgymnasieskolan praktikplatser samt trygga återväxt av hantverksyrken.

Sedan lång tid tillbaka har antalet sökande elever till gymnasiala yrkesskolorna inom byggsektorn sjunkit dramatiskt, och branschen har och kommer att ha behov framledes av nyrekrytering även fast marknaden för bostäder är något vikande just nu, branschen jobbar även hårt och målmedvetet med göra byggbranschen jämställd.

Kommuner runt om i landet satsar stora pengar i yrkesutbildningar med lokaler, material och yrkeslärare men har i mellan ått svårt att locka till sig ungdomar brett till utbildningarna. Därför måste marknadsföring av dessa yrken bli bättre. Det finns en risk att yrkesskolor får lägga ner framledes, det är naturligtvis förödande för de ungdomar som praktiskt är lagda. Yrkesskolorna har också ibland svårt att hitta bra praktikplatser då elever skall ut på APL (arbetsplatslärande). Det är en viktig del av utbildningen som gör att man förbereds till yrket på ett unikt sätt.

Det blir ett strukturellt problem om vi inte löser det återväxten inom byggsektorn på kort och lång sikt i sin helhet.

Det vi vet är att offentliga upphandlingar inom byggsektorn har det tendens att skapa oändligt långa entreprenörs kedjor. Det innebär också att blir och att det är svårt att få inflytande och kontroll på dessa.

Att som lärling få en praktikplats i ett utländskt bolag är i stort sett obefintligt. Genom att kräva entreprenörer vid upphandlingen att de skall bereda plats för praktikplatser om möjligt i hela entreprenörs kedjan. Det bör ske i samråd med lokal facklig part branschens olika lärlingsavtal om vad som skulle kunna vara rimligt antal lärlingsplatser. Idag är det godtyckligt och entreprenörer behöver inte ta ansvar för tillväxten till respektive bransch.

Entreprenörer som bereder plats för lärlingar måste också se till att de har utbildade och godkända handledare för kunna ta emot dessa personer.

På detta sätt säkerställer vi att samhället kan stå egna ben och minska behovet av utländska bolag som verkar på kort sikt, det stärker även lokala och regionala näringslivet.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi:

Partikongressen föreslås besluta:

C199:1 att man ser över skrivningar vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer för att få in texter om att bereda praktik platser (APL) till gymnasieskola samt vuxen yrkesutbildning

C199:2 att man skriver in vid offentliga upphandling om kontraktsskrivningar med entreprenörer att man skall tillhandta hålla handledare med adekvat utbildning

Dennis Nilsson, 6F

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C200

SOLNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utökat krav på kompetensen inom sex och samlevnad

Lärarstudenter som börjar sin utbildning HT2021 och senare har fått uppdaterade examensmål för att kunna undervisa i frågor om sexualitet, relationer och identitet.

Ett mycket bra beslut och otroligt viktigt ur många perspektiv. Lärare ska kunna undervisa i dessa frågor. På liknande sätt ska kompetens säkerställas inom andra sektorer var barn och unga hamnar.

Porr kan begränsas och destruktiva mansnormer förändras, men vägen dit är lång. Vi behöver kompetensutveckla betydligt fler inom samhället.

Yrkande

Partikongressen föreslås besluta:

C200:1 att kompetensutveckla hälso- och sjukvården, socialtjänsten, rättsväsendet och alla andra aktörer i samhället som på något sätt möter barn och unga

C200:2 att Arbetarekommunen antar och skickar in motionen som sin egen till partikongressen

David Risberg

Solna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C201

KUMLA ARBETAREKOMMUN

Anpassade CSN regler för äldre studerande

- CSN-bidrag/lån är idag alldeles för lågt för äldre studerande. Livssituationen är annorlunda för dessa då de oftast har större utgifter som huslån, barn/ungdomar som är äldre än 18 år osv. Bidraget/lånet borde anpassas efter de förutsättningar som den studerande har och inte vara generellt.
- I dagsläget ges inget bidrag om man studerar på annan ort. Man kan varken få bidrag för resa till annan studieort eller inackordering. Detta borde ses över och förändras för att uppmuntra till studier även på annan ort än hemorten då utökad möjlighet att studera kan förhindra arbetslöshet.
- Från det att barn/ungdomar fyllt 18 år ges inget extra bidrag för dessa till studerande förälder med CSN. Hänsyn borde tas till att ungdomar ofta går i gymnasieskolan tills de är 20 år.
- När man som studerande med CSN ska ansöka, lägga om lån etc. blir man nekad då CSN inte räknas som en inkomst. Däremot räknas tidigare CSN-lån som en utgift när du gör en låneansökan.

På grund av dessa ovan beskrivna felaktigheter kan det vara svårt att studera när man är lite äldre och dessutom ännu mer komplicerat om man även är ensamstående med enda inkomsten i hushållet.

Sverige behöver nya uppdaterade och verklighetsbaserade CSN-regler.

Partikongressen föreslås besluta:

C201:1 att CSN-bidrag/lån anpassas efter den enskilde studerandes livssituation

C201:2 att extra bidrag för barn/ungdomar ges under hela deras gymnasietid

C201:3 att CSN räknas som inkomst vid ansökan och omskrivning av lån

Carina Franzén och Veronica Ulfgren

Kumla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C202

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Antagningskraven till attraktiva utbildningar. Stimulera universitet och högskolor att använda de möjligheter de har att premiera kunskap och breddning av urvalet! Betygssystemet i gymnasieskolan har i sådan grad kommit att missbrukas på så många gymnasieskolor att dess legitimitet i allt högre grad måste ifrågasättas.

Tyvärr är det i synnerhet arbetarklassens barn som förlorar på fusket.

Kvalificerad utbildning till exempelvis civilingenjör, jurist eller läkare kommer inte heller med självklarhet att omfatta studerande med bäst förutsättningar och kunskaper. Det finns därför skäl att snarast stimulera universitet och högskolor att i högre grad än vad som nu sker utnyttja de möjligheter de har att själva avgöra hur antagningen ska gå till för den tredjedel av platserna som de kan tillsätta på egna grunder.

Dagens situation beskrevs av skoldebattören Sten Svensson i SvD 21-04-03:

”Betygsättning är en myndighetsutövning som ska vara rättvis, likvärdig och ske på ett rättssäkert sätt. Inga av de kraven uppfylls av dagens betygssystem. Den betygsbaserade antagningen till högre utbildningar har förlorat sin legitimitet och elevernas rättssäkerhet har satts ur spel. Systemet är dessutom korruperat genom att det är ekonomiskt lönsamt att sätta för höga betyg.

Den myndighetsutövning som betygssättningen är har havererat när marknadskrafterna har fått ta över.

1990-talets skolreformer med konkurrens om eleverna och byte av betygssystem har systematiskt gynnat elever med välutbildade föräldrar och missgynnat elever vars föräldrar har kortare utbildningar. Genom det fria valet och systemet med fristående skolor fick de välutbildade en möjlighet att välja bort de kommunala skolorna med deras blandade elevsammansättning och sätta sina barn i en skola, segregerad efter socioekonomiska grunder, där deras barn får de högsta betygen. De partier som införde marknadsstyrningen av skolan har skapat ett system som är skraddarsytt för deras väljargrupper och som ger deras barn en gräddfil till de attraktiva utbildningarna och till framtida toppjobb. Hur det går för de andra bryr man sig inte om.”

Förekommer glädjebetyg? Svar Ja.

Flera studier visar på stora avvikelser mellan centrala prov och slutbetyg. Det måste antas att höga betyg, så kallade glädjebetyg, till och med används som konkurrensmedel på det som tyvärr utvecklats till en skolmarknad. Även om aktiebolagen på sikt utmönstras, vilket sannolikt minskar problemet, kan felaktig betygssättning komma att fortsätta även på kommunala skolor.

Eftersom förekomsten av så kallade glädjebetyg ibland ifrågasätts av friskolelobbyen redovisas här två studier:

Jonas Vlachos, professor i nationalekonomi har studerat frågan och skriver i rapporten: IFN Working Paper nr 1217, ”Trust-Based Evaluation in a Market-Oriented School System” följande:

Att jämföra betyg med resultaten på de nationella proven görs regelbundet, men då bara för ämnen med nationella prov. Denna studie jämför betyg i alla ämnen med kunskapsnivån enligt de nationella proven och hänsyn tas till att alla prov inte är lika tillförlitliga.

Resultaten är tydliga. Alla friskolegrupper sätter genomgående högre betyg än kommunala skolor efter att hänsyn tagits till resultaten på de nationella proven. Skolor tillhörande IES och Kunskapsskolan utmärker sig särskilt i detta avseende. Skillnaderna är dessutom oftast större när mer tillförlitliga prov används för att fånga elevernas kunskapsnivå.

Till viss del kan skillnaderna i betygssättning hänföras till var skolorna är verksamma och till deras elevsammansättning, men de är betydande även efter att hänsyn tagits till sådana faktorer. För tre av de fyra friskolegrupperna kan hela det betygsövertag som dessa skolor har jämfört med kommunala skolor hänföras till generösare betygssättning. För IES kan cirka två tredjedelar av förspåren tillskrivas betygssättningen.

I en studie från Skolverket undersöktes resultaten hos 14 400 elever vilket motsvarar nästan en tredjedel av de totalt 48 000 elever som fick en gymnasieexamen våren 2014. Den största andelen studenter kom från naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet, där 47 respektive 43 procent av eleverna gick direkt från gymnasieskolan till högskolestudier.

Skolverket skriver att Elever från kommunala gymnasieskolor har något lägre betygsgenomsnitt än elever från fristående gymnasieskolor men visar ändå generellt högre prestation under första året i högskolan. Dessa skillnader finns oavsett vilket gymnasieprogram studenterna kommer ifrån eller på vilken betygsnivå de befinner sig.

Alternativ antagning till högre studier existerar men är föga utnyttjat

Det finns olika antagningsgrunder till utbildning på universitet och högskolor. Gymnasiebetygen är grund för minst en tredjedel av antagningarna, högskoleproven likaså.

För utbildning på grundnivå får universitet och högskolor nu själva besluta om urvalsgrund för högst en tredjedel av platserna. Det kan handla om kunskapsprov, skrivprov, arbetsprov och intervjuer, ibland i kombination med gymnasiebetyg. Regeringen har sagt sig vilja främja att lärosäten använder egna urvalsgrunder i större utsträckning.

Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet har nyligen rapporterat ett regeringsuppdrag att kartlägga hur lärosätena använt sig av möjligheten att utforma egna antagningsgrunder. Resultaten visar:

- Lärosätena använder lokalt beslutade urvalsgrunder i en begränsad omfattning.
- Utbildningar med konstnärlig och hantverksmässig inriktning har den största andelen bland de utbildningar som använder lokalt beslutade urvalsgrunder
- Personer vars föräldrar har en låg utbildningsnivå har högre sannolikhet att antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder.
- Personer som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen jämfört med dem som antas i andra urvalsgrupper.
- Kvinnor som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen (jämfört med andra urvalsgrupper) än vad män har.
- Personer med utländsk bakgrund som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen (jämfört med andra urvalsgrupper) än vad personer med svensk bakgrund har.

Det totala utbildningsutbudet till höstterminen 2019 bestod av 1706 programutbildningar på grundnivå som vänder sig till nybörjare och omfattar minst 120 högskolepoäng. Utbildningsprogram som leder till konstnärlig examen ingår inte. Bland dessa 1706 användes lokala urvalsgrunder till 132 program vid 28 lärosäten. Prov är den urvalsgrund som främst används i det lokala urvalet och lärosätena anger att det främsta syftet med att använda lokala

urvalsgrunder är att pröva särskilda färdigheter hos de sökande. En dryg tredjedel av de programutbildningar som använder lokala urvalsgrunder gör det till mer än en tredjedel av utbildningsplatserna.

I detta sammanhang är det intressant att notera att enligt kartläggningen kan lokal antagning användas till att bredda urvalet och öka sannolikheten för personer vars föräldrar har låg utbildningsnivå antas till högre utbildning.

Dessa lokalt antagna tar dessutom examen i högre utsträckning än övriga, kvinnor och personer med utländsk bakgrund lyfts fram i studien.

Synd då att möjligheten utnyttjas i så ringa grad av högskolorna. Regeringen vill öka den men tycks inte ha gjort tillräckligt.

Här kan ett bra exempel på stimulerande åtgärder vara att universitetskanslersämbetet, UKÄ, och universitets- och högskolerådet, UHR, på olika sätt kan underlätta för universitet och högskolor att utnyttja sina möjligheter att bredda antagningen och premiera reella kunskaper för den tredjedel av platserna de förfogar över.

Detta skulle dessutom ge såväl elever som lärare på gymnasieskolorna större incitament att inrikta sig på reella och bestående kunskaper och färdigheter, i stället för enbart betyg. Att kompensera bristfällig utbildning med glädjebetyg skulle bli mindre meningsfullt, och inte vara något som efterfrågas av de studerande och deras föräldrar.

Partikongressen föreslår besluta:

C202:1 att den Socialdemokratiska partikongressen beslutar verka för att universitet och högskolor stimuleras att utnyttja de möjligheter de har att på det sätt de bestämmer bredda rekryteringen och premiera kunskaper vid antagningen

Roger Niklewski, Per Wickenberg, Per Ingvar Almén, Stefan Nilsson, Michael Tapper
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C203

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Avgiftsfria Högskoleprov

Hösten 2019 skrev cirka 50 000 personer högskoleprovet. Detta till en enskild kostnad av 450 kr per person. För att möjliggöra fler vägar till en högre utbildning bland personer som inte kan konkurrera med sina betyg borde avgiften tas bort helt och hållet. Detta ligger i linje med

resterande skolpolitik som utgår från att skolan ska vara avgiftsfri. Högskoleprovet ska inte vara en klassfråga. Detta blir särskilt motiverat nu under/efter Corona när många förlorat sitt jobb och inkomst.

I september uppgick arbetslösheten till 8,3%. Detta har skapat ett behov av att fler utbildar sig för att komma ut på arbetsmarknaden. Söktrycket ökade med fem procent under våren 2020 till Sveriges universitet och högskolor i jämförelse med våren 2019.

Ett avskaffande av avgiften skulle underlätta för de personer som idag inte skriver högskoleprovet på grund av den höga avgiften. En ökad flexibilitet som dessutom krävs för framtidens arbetsmarknad, så alla ges samma chans.

Partikongressen föreslås besluta:

C203:1 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfria högskoleprov

Lisa Larsson, Tajma Sisic, Harry White och Ludvig Malmquist
Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C204

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Avgiftsfria Högskoleprov

Hösten 2019 skrev cirka 50 000 personer högskoleprovet. Detta till en enskild kostnad av 450 kr per person. För att möjliggöra fler vägar till en högre utbildning bland personer som inte kan konkurrera med sina betyg borde avgiften tas bort helt och hållet. Detta ligger i linje med resterande skolpolitik som utgår från att skolan ska vara avgiftsfri. Högskoleprovet ska inte vara en klassfråga. Detta blir särskilt motiverat nu under/efter Corona när många förlorat sitt jobb och inkomst.

I september uppgick arbetslösheten till 8,3%. Detta har skapat ett behov av att fler utbildar sig för att komma ut på arbetsmarknaden. Söktrycket ökade med fem procent under våren 2020 till Sveriges universitet och högskolor i jämförelse med våren 2019.

Ett avskaffande av avgiften skulle underlätta för de personer som idag inte skriver högskoleprovet på grund av den höga avgiften. En ökad flexibilitet som dessutom krävs för framtidens arbetsmarknad, så alla ges samma chans.

Partikongressen föreslås besluta:

C204:1 att Socialdemokraterna verkar för avgiftsfria högskoleprov

Lisa Larsson, Tajma Sisic, Harry White, Ludvig Malmquist - SSU Kronoberg
Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C205

LUNDS ARBETAREKOMMUN

En kursändring för högskolepolitiken

Den socialdemokratiska politiken för forskning och högre utbildning har alltmer kommit att präglas av lokalpolitiska incitament och kortsiktigt tänkande istället för att fokusera på dess kärnuppgift; att stärka och utveckla Sverige som en kunskapsnation i framkant. I modern tid har exemplen varit många. Flera högskolor har omvandlats till universitet, trots att detta inte kunnat motiveras ur varken ett forsknings- eller utbildningsperspektiv. Geografiska campussammanslagningar som föreslagits för att stärka utbildningens kvalitet har stoppats. En tydlig lokalpolitisk prägel har blivit överordnad andra, i sammanhanget, viktigare värden. Ett starkt bildningsideal, högkvalitativ utbildning och forskning och en jämlik tillgång till högre utbildning har nästan blivit sekundärt. Det gör att legitimiteten för den socialdemokratiskt förda politiken urholkas. Det innebär dessutom att de verkliga utmaningarna skjuts på framtiden. Det måste ändras.

För utmaningen för svensk högre utbildning och forskning är inte bristen på universitet. Det är bristen på en utarbetad målsättning med vad vi ska med våra bildningsinstitutioner till. För i det ekosystem som vi har finns det ett behov av både universitet och högskolor. Uppgifterna skiljer sig dock delvis åt. Universiteten bör vara noder och spjutspetsar med nationella och internationella kopplingar som erbjuder en stor bredd av utbildning och forskning, som trots bredden håller högt internationell klass. Sådana universitet finns idag i Sverige. Högskolornas roll bör i huvudsak vara regionala och ha ett smalare basuppdrag än universitetens. Detta skapar en större flexibilitet och möjlighet för högskolorna att ha en tydligare profil. Konsekvenserna av den iver som finns inom vårt parti att omvandla högskolor till universitet är att de kvarvarande högskolornas status och värde devalveras. Samtidigt som de nya universiteten inte har legitimitet att verka i sin nya roll inom högskolesektorn. Man gör alltså bådadera en björntjänst.

Istället bör den socialdemokratiska högskolepolitiken ta sikte på de faktiska utmaningar som finns. En tydlig sådan är högre utbildning tillgänglighet för vanligt folk. Här har Sverige kommit långt, men mycket mer behöver göras. Fortsatt är det så att tillgången till högre utbildning i stor utsträckning avgörs av vilka dina föräldrar är och din klassbakgrund. Detta präglar hela det svenska skolsystemet. Här behöver, inte minst universiteten, ha ett mycket mer aktivt arbete. Men

det finns en rad systemförändringar som behöver komma till. Högskoleprovets utformning är en sådan. Högskoleprovet är en viktig andra chans för att komma in på den utbildning du helst vill gå. Men idag används högskoleprovet snarare av människor som ändå hade kommit in på högskolan som ett sätt att maximera sina chanser, istället för att vara ett verktyg för att bredda studentunderlaget. Detta behöver ses över.

Tillgång till högre utbildning för en bred grupp av människor måste vara en självklar del i socialdemokraternas politik. Idag ser man på flera utbildningar hur val redan på högstadiet präglar tillgången till högre utbildning. Det är orimligt att ungdomar i 14-års ålder ska göra gymnasieval som kan komma att prägla hela ens framtid. Samtidigt ser vi att till många av utbildningarna med ett alternativt urval är studenterna från akademiska hem överrepresenterade. Ett sätt att komma runt detta vanskliga val samt bredda rekryteringen till högre utbildningen har varit basårsutbildningar. Dock behöver särskild statliga finansiering för basårsutbildningar utarbetas, och inte som idag konkurrera om utbildningsmedel med grundutbildningen.

Finansieringen för grundutbildningsplatser behöver också stärkas långsiktigt så fler utbildningsplatser kan säkras och inte bli tillfälliga satsningar som lärosätena inte har möjlighet att använda. Det behöver bli en bättre balans mellan vad vi investerar i grundutbildning respektive forskning samt kravet på helårsprestationer för att få tilldelning av medel behöver tas bort.

Partikongressen föreslår besluta:

- C205:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom ett nytt fokus i utbildnings- och forskningspolitiken som utgår från att stärka Sverige som kunskapsnation
- C205:2 att Socialdemokraterna ställer sig bakom en översyn av högskoleprovet med syfte att ge bättre möjligheter för de personer som annars inte hade haft möjlighet att komma in på den önskade utbildningen
- C205:3 att Socialdemokraterna ställer sig bakom intentionen att bevara särarten, uppdragen och betydelsen av universitet respektive högskolor
- C205:4 att Socialdemokraterna ställer sig bakom en översyn i syfte att ta ett större statligt ansvar för finansieringen av basårsutbildningar
- C205:5 att Socialdemokraterna ställer sig bakom en generell utökning och löpande uppräknings av finansieringen för grundutbildningsplatser samt ha en bättre balans i dessa investeringar gentemot forskningsanslagen
- C205:6 att Socialdemokraterna ställer sig bakom att ta bort kravet på helårsprestationer för att lärosäten ska få tilldelning av medel

Sebastian Jaktling Elin Gustafsson Cecilia Skoug Pär-Ola Nilsson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C206

KRONOBERGS PARTIDISTRIKT

Förläng studiemedlet ifrån CSN

Det finns ca 350 tusen studenter inom högskolan och universitet i Sverige idag. Anledningen till att de studerar är att de vill ha en viss utbildning så de senare kan få ett visst yrke. Utan dessa studenter skulle Sveriges framtid stanna av och hela vårt samhällssystem skulle förfalla.

Ett stort problem för studenter idag är att idag får en bara utnyttja studiemedlet i 240 veckor. Vilket motsvarar sex år. Många arbetsgivare efterfrågar studenter som är välutbildade. Det är inte ovanligt att det till exempel står i en arbetsansökan att arbetsgivaren söker en person med en examen i statsvetenskap, ekonomi, internationella relationer, juridik och så vidare.

Många studenter vill studera mer men de kan inte. Man kanske vill ha till exempel en masterexamen i statsvetenskap och en kandidatexamen i juridik. En del vill kanske bara läsa enstaka kurser under en längre tid för att speta sin kompetens och på sikt stärka Sveriges konkurrenskraft på den internationella arbetsmarknaden.

Vad vi också ska ha i åtanke är att det finns många vuxna människor som mitt i livet har kommit på att de vill jobba med något helt annat än det de har gjort ett antal år, detta delvis på grund av den förändringen som sker av arbetsmarknaden. Problemet är att de vid många tillfällen bara har ett år kvar att ha studiemedlen. Ska de då behöva jobba med ett jobb som de inte trivs med i resten av sitt liv?

Eftersom det fortfarande går att studera i längre än sex år finns det en del som gör det. Många människor har turen att födas in i en familj med stora ekonomiska resurser och de familjerna har möjligheten att finansiera längre studier än sex år. Självfallet är det så att många inte har den turen att födas in i en familj med stora ekonomiska resurser.

Om Sveriges invånare skulle få studiemedel i åtta år istället för sex skulle detta ge enorma förutsättningar. Framförallt skulle människor som vill studera längre få göra det.

Ska vi ha ett sådant samhälle? Där de som har rika familjer är de som ska komma längst i livet? Eller ska vi ha ett samhälle där alla människor har lika förutsättningar oavsett hur tjock plånboken är hos familjen? För mig så är svaret på dessa frågor väldigt självklart. Självklart ska alla ha samma förutsättningar.

För att chansen att denna fråga träder i kraft och genomförs i Sverige vore det en stark fördel om Socialdemokraterna ställer sig bakom detta.

Partikongressen föreslås besluta:

C206:1 att Socialdemokraterna verkar för att längden för att utnyttja studiemedlen ifrån centrala studiestödsnämnden (CSN) för dem som studerar på heltid på högskola/annan eftergymnasial utbildning utökas från 240 veckor (sex år) till 320 veckor (åtta år)

Ludvig Malmquist

Kronobergs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C207

VÄXJÖ ARBETAREKOMMUN

Förläng studiemedlet ifrån CSN

Det finns ca 350 tusen studenter inom högskolan och universitet i Sverige idag. Anledningen till att de studerar är att de vill ha en viss utbildning så de senare kan få ett visst yrke. Utan dessa studenter skulle Sveriges framtid stanna av och hela vårt samhällssystem skulle förfalla.

Ett stort problem för studenter idag är att idag får en bara utnyttja studiemedlet i 240 veckor. Vilket motsvarar sex år. Många arbetsgivare efterfrågar studenter som är välutbildade. Det är inte ovanligt att det till exempel står i en arbetsansökan att arbetsgivaren söker en person med en examen i statsvetenskap, ekonomi, internationella relationer, juridik och så vidare.

Många studenter vill studera mer men de kan inte. Man kanske vill ha till exempel en masterexamen i statsvetenskap och en kandidatexamen i juridik. En del vill kanske bara läsa enstaka kurser under en längre tid för att speta sin kompetens och på sikt stärka Sveriges konkurrenskraft på den internationella arbetsmarknaden.

Vad vi också ska ha i åtanke är att det finns många vuxna människor som mitt i livet har kommit på att de vill jobba med något helt annat än det de har gjort ett antal år, detta delvis på grund av den förändringen som sker av arbetsmarknaden. Problemet är att de vid många tillfällen bara har ett år kvar att ha studiemedlen. Ska de då behöva jobba med ett jobb som de inte trivs med i resten av sitt liv?

Eftersom det fortfarande går att studera i längre än sex år finns det en del som gör det. Många människor har turen att födas in i en familj med stora ekonomiska resurser och de familjerna har möjligheten att finansiera längre studier än sex år. Självfallet är det så att många inte har den turen att födas in i en familj med stora ekonomiska resurser.

Om Sveriges invånare skulle få studiemedel i åtta år istället för sex skulle detta ge enorma förutsättningar. Framförallt skulle människor som vill studera längre få göra det.

Ska vi ha ett sådant samhälle? Där de som har rika familjer är de som ska komma längst i livet? Eller ska vi ha ett samhälle där alla människor har lika förutsättningar oavsett hur tjock plånboken är hos familjen? För mig så är svaret på dessa frågor väldigt självklart. Självklart ska alla ha samma förutsättningar.

För att chansen att denna fråga träder kraft och genomförs i Sverige vore det en stark fördel om Socialdemokraterna ställer sig bakom detta.

Partikongressen föreslås besluta:

C207:1 att Socialdemokraterna verkar för att längden för att utnyttja studiemedlen ifrån centrala studiestödsnämnden (CSN) för dem som studerar på heltid på högskola/annan eftergymnasial utbildning utökas från 240 veckor (sex år) till 320 veckor (åtta år)

Ludvig Malmquist – SSU Kronoberg
Växjö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C208

TORSBY – NORDVÄRMLANDS ARBETAREKOMMUN

Hjälp till studielån i små landsbygdskommuner

Många små landsbygdskommuner kämpar med brist på kompetent arbetskraft inom viktiga samhällsfunktioner som utbildning, sjukvård och tandvård.

Förutom att detta leder till bristande och i värsta fall bortfall av lokal service för medborgarna finns även andra allvarliga konsekvenser. Bristen på medarbetare med rätt kompetens riskerar att helt slita ut den utbildade personalen som tvingas jobba mycket övertid och får svårt att ta ut sina ledigheter.

Det finns flera anledningar till att unga i små landsbygdskommuner inte väljer att söka universitets- och högskoleutbildningar. En anledning kan vara att de kommer från familjer där det är ovanligt med längre utbildningar och en annan kan vara att de känner de oro inför att skuldsätta sig på det sätt som krävs för att klara av flera års studier på akademisk nivå.

Förutom detta händer det ofta att de ungdomar som sökt sig till högre studier väljer att stanna på studieorten och den lilla kommunen blir inte ett reellt alternativ.

Vi tror att en subventionering i form av hjälp med studielån skulle kunna leda till att den studerande känner motivation att söka arbete även i en liten landsbygdskommun när utbildningen är avslutad.

Partikongressen föreslås besluta:

C208:1 att verka för en laglig möjlighet för den offentliga sektorn att stå för hela eller delar av studielånet för studerande som väljer att arbeta i en kommun som har kompetensbrist inom de yrkesområden som nämnts ovan – utbildning, sjukvård och tandvård

Gunilla Toreheim

Torsby – Nordvärmlands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C209

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Inrätta ett forskningsråd för arbetslivs- och arbetsmiljöforskning

Vi vill återupprätta visionen om ”det goda arbetet” och för det krävs det bland annat kunskap om nuläge och utvecklingsmöjligheter. Det behövs förändringsprojekt och försöksverksamhet med nya arbetsformer såväl som teoretiskt och empiriskt orienterade projekt. Teori och praktik skall gå hand i hand. Vi är övertygade om att mer bör göras för att öka arbetstagarens ekonomiska makt och stärka arbetet mot arbetsrelaterad ohälsa. Vi vill se en arbetslivspolitik som fokuserar på mer frihet, större inflytande och bättre arbetsmiljö.

För att kunna skapa sådan förändringsorienterad forskning behöver Sverige inrätta ett forskningsråd för arbetslivsforskning som möjliggör forskares medverkan i praktiska projekt, i samspel med forskningsanalys.

De argument som restes vid nedläggning (2001) av det tidigare breda forskningsrådet (RALF = Rådet för Arbetslivsforskning) var att det inte bör finnas sektorsorgan för forskning. Trots detta har Sverige idag flera sådana, men inget inom arbetslivsområdet. Ett exempel är ”Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)”. Analogt med detta skulle det kunna skapas ett forskningsråd för arbetsliv och arbetsmiljö. Det är behovet av förändringsorienterad och tillämpningsnära forskning om komplexa företeelser som motiverar sektoriella forskningsråd.

RALF lades ner i Sverige 2001 och Norge har sitt Arbeidsforskningsinstitutt (AFI), <https://www.oslomet.no/om/afi>, som bland annat i april 2020 undersökte vilka som drabbades hårdast av Corona-pandemin. Sedan 2001 har det skett en kraftig relativ minskning av flervetenskaplig arbetsplats- och probleminriktad forskning inom arbetslivsområdet i Sverige. Det ena organet som efter 2001 skulle ersätta RALF är Forte (tidigare FAS) som har en tydlig hälsoprofil och fokus på individnivån samt på inomvetenskapligt definierade uppgifter, vilket inte adresserar bredare forskning såsom till exempel goda förändringsprocesser eller försöksverksamhet med nya former för arbetsorganisation som berikar arbetsinnehållet. Det andra organ som tog över RALFs uppgifter 2001 var Vinnova som skulle bedriva tillämpningsorienterad arbetslivsforskning, men efter några trevande försök övergavs detta.

Det unika med forskningen som RALF finansierade var att forskningen var tillämpningsnära och skapade verkliga resultat för praktiker på våra arbetsplatser och samtidigt vetenskapligt hållbara analyser. Flera exempel kan nämnas, men det är ett faktum att Sverige blev världsberömt med konceptet ”delvis självstyrande grupper” (grupporganiserade produktionsavsnitt) som idag har stor praktik betydelse i världen. Det föreligger det nästan ingen forskning och utveckling inom detta och närliggande områden i Sverige idag. Detsamma gäller användarmedverkan inom systemutvecklingen och ’participatory design’ som än idag kallas ’den skandinaviska skolan’.

Några angelägna forskningsområden är; tänkbara orsaker till det ökade antalet arbetsplatsolyckor; analys av polariseringen på arbetsmarknaden som vissa forskare framhåller; distansarbete inom den så kallade plattformsekonomin och framväxten av tidsbegränsade anställningar som skapar det så kallade prekariatet.

Just nu pågår uppbyggnaden av en ”Myndighet för arbetsmiljökunskap” (Mynak) vilket är en åtgärd som bottnar i en forskningsproposition från regeringen 2016 (2016/17:50). Detta är ett första steg mot att sammanställa och sprida tillgänglig kunskap om forskning kring specifika arbetsmiljöproblem. Myndigheten har en tydlig inriktning på arbetsmiljö men är inte ett forskningsråd som delar ut medel för projekt. En växande andel forskningsanslag med specifik arbetsmiljöinriktning för att minska arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro, kommer idag istället från partstyrda AFA-försäkring, vilket inte är tillräckligt. De fackliga organisationerna har till exempel svårt att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete på vissa arbetsplatser. Det krävs en bredare ansats än den Mynak tillämpar, en inriktning som också betonar förändringar samt arbetsorganisatoriska och ledningsmässiga förhållanden, som i hög grad bestämmer arbetsmiljön. Sådan opartisk forskning kan med fördel bedrivas vid olika universitet och högskolor.

Utöver arbetsplatsorienterad forskning och utveckling bör forskningsrådet initiera mer makroorienterade studier och vetenskapliga utvärderingar samt kritiska granskningar av de förändringar och tendenser vi ser i form av New Public Management, Lean, plattformsekonomi och nätverk, outsourcing m fl trender som starkt påverkar arbetslivet. Forskningsrådet bör även medverka med årligen återkommande medel för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer vid de Svenska universiteten och högskolorna. Här har Göteborg en särskilt stark möjlighet eftersom Sveriges första professor i HRM invigdes 29 januari 2020. Denna nya satsning möjliggjordes via ett samarbete mellan Företagsekonomiska institutionen och Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap. Tidigare satsningar som kan stärkas är forsknings-organisationen GRI (Göteborg Research Institute) som tidigare varit inblandad i forskning med grundfinansiering av dåvarande RALF. Liknande satsningar fanns också vid AMM (Arbets - och miljömedicin vid Sahlgrenska akademien).

Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) och AFA-försäkring är verksamheter som kan breddas/kompletteras med kunskap och försöksverksamhet inom hela arbetslivet via inrättande av ett statligt forskningsråd som delar ut medel till projekt som vill bidra till det goda arbetet

(arbetsliv och arbetsmiljö) och analysera betingelser för dess utveckling. Nya flervetenskapliga institutioner eller centra för arbetslivsforskning vid universiteten bör bilda bas för denna forskning och utveckling. Utan strategier för ökad ekonomisk demokrati förblir vi låsta i en modell där vinsterna privatiseras och förlusterna socialiseras. Ett första steg bör vara att utreda möjligheterna till utökad arbetsplatsdemokrati och medborgarnas demokratiska inflytande. Vi menar att Socialdemokraterna måste driva att arbetsmiljöarbetet stärks och att ett forskningsråd för arbetslivet inrättas för att bedriva forskning inom arbetsorganisation och hälsoeffekter.

Partikongressen föreslås besluta:

C209:1 att staten inrättar ett forskningsråd avseende arbetslivs- och arbetsmiljöforskning, som kan utdela medel för forskning om arbetslivsrelaterade frågor

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C210

TROLLHÄTTANS ARBETAREKOMMUN

Inrätta speciallärare med inriktning mot rörelsehinder (neurologiska funktionsvariationer//Multihandikapp)

SAMMANFATTNING

Vi har akademiska utbildningar i Sverige till Specialpedagogik som ger kunskap om funktionshinder inom:

- Autism / neuropsykiatriska störningar
- Utvecklingsstörning
- Synskador
- Hörselskador

Undantaget är rörelsehinder. Det finns ingen högre utbildning i Sverige till specialpedagoger med kompetens utvecklad för de speciella behov personer med rörelsehinder har. Det innebär att de lärare som studerar specialpedagogik inte får kunskap om rörelsehinder och hur man ger personer stöd i deras rörelseutveckling.

Eftersom specialpedagogerna både arbetar inom skolväsendet och sjukvården med de målgrupper de inriktat sig på, drabbas rörelsehindergruppen inte bara utbildningsmässigt, utan även medicinskt. Bristen på conductorer i Sverige leder till att rörelsehindrade vare sig får det pedagogiska eller medicinska stöd de behöver och borde ha rätt till.

Yrkestitel och akademisk kompetens inom rörelseområdet finns internationell, men inte i Sverige. Denna yrkestitel är ”Conductor”.

I Sverige arbetar cirka 50 stycken legitimerade conductorer med denna yrkestitel idag, eftersom det sedan 20 år tillbaka finns SKALL krav i flera offentliga upphandlingar av rehabilitering och habilitering, att denna yrkestitel måste utföra uppdraget.

Behovet av yrkestiteln Conductor är växande både inom skola och sjukvård.

Denna motion uppmanar därför SAP-kongressen att utreda denna fråga och lyfta den.

FÖRDJUPNING

Rörelsehindrade fick rätt att gå i skolan först så sent som 1962, medan blinda, döva och utvecklingsstörda hade tillgång till skola och anpassad specialpedagogik redan på 1800-talet.

De neuropsykiatriska diagnoserna bland barn och unga har ökat med 300 procent de senaste tio åren enligt Socialstyrelsen. Regeringen har därför bland annat beslutat att kompetensinslag skall ingå i samtliga lärarutbildningar, tyvärr, men förklarligt, när man känner till rörelsehindrades historia, saknas riktlinjer om rörelsehinder även i dessa direktiv.

Insatser inom habilitering och rehabilitering är svårt att evidensbasera vid HTA-utredningar. De flesta av dessa insatser baseras därför främst på tradition och beprövad erfarenhet. Konduktiv Pedagogik har liknande vetenskapliga belägg som habiliteringens övriga insatser. Det finns således inga vetenskapliga belägg för att Conductoryrket inte är en del av den svenska specialpedagogutbildningen. Det är enbart på grund av att rörelsehinder traditionellt setts som icke utvecklingsbara i Sverige.

När Barnkonventionen blev svensk den 1 januari 2020 så innebar beslutet ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen.

Eftersom vi inte har denna lärarkompetens i Sverige måste lärarekrytering ske genom arbetskraftsinvandring, från ex Ungern/Budapest och England/Birmingham. Conductorer går en 4-årig högskoleutbildning i utlandet, blir godkända i svenska och valideras sedan av Skolverket till ”speciallärare med inriktning mot neurologiska funktionshinder”. Utbildningar sker i ex Budapest och Birmingham.

Det är synnerligen oklokt att behöva importera conductorer från utlandet, få dem godkända i svenska, för att i nästa steg validera dem som ”speciallärare med inriktning neurologiska funktionsnedsättningar”.

I syfte att upphöra med den statliga diskrimineringen av barn och unga med neurologiska funktionshinder/rörelsehinder/multihandikapp är därför en enkel lösning att regeringen ger

ett tilläggsdirektiv till något lärosäte, ex Göteborg, att utbilda Conductorer som en gren inom speciallärarutbildningen. Utbildningen kan därefter genomföras genom ett sk. Joint agreement på motsvarande sätt som skett i ex Birmingham. Bologna-processen ger stora möjligheter till denna form av utbildningssamverkan inom EU.

Ett 50-tal Conductors med denna utbildning har redan arbetskraftinvandrat till Sverige på grund av marknadens efterfrågan och behovet är betydligt större.

Partikongressen föreslår besluta:

C210:1 att S jobbar för att regeringen ger ett tilläggsdirektiv till något lärosäte att genom ett europeiskt samarbete ge möjlighet till utbildning av Conductorer i Sverige precis som skett i länder inom EU som Ungern, England, Tyskland, Österrike

C210:2 att en legitimering av Conductorer i Sverige inrättas inom skolväsendet på motsvarande sätt som skett inom vården

Trollhättans Arbetarekommun

Trollhättans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C211

VÄRMLANDS PARTIDISTRIKT

Körkortslån CSN

Hela Sverige har problem med kompetensförsörjning. Det är svårt med allt från att finna sommarvikarier för enklare arbeten, till rekrytering för tjänster där specifik utbildning krävs.

Även de studenter som utbildar sig på gymnasienivå behövs genast på arbetsmarknaden när de är färdigutbildade och som arbetskraftsreserv under semestrar. I många fall behöver de kunna köra bil för att kunna utföra sitt jobb.

I nuläget finns det endast möjligheter att söka ”körkortslån” hos CSN för den som är från 20 år och arbetslös. Den som har körkort är mer anställningsbar på arbetsmarknaden och inte sällan är körkort en förutsättning för att få jobbet. Du kan jobba och köra bil från 18 års ålder och vi bör ta vara på den arbetskraften.

Partikongressen föreslår besluta:

C211:1 att en regeländring görs så att det går att söka körkortslån hos CSN för den som fyllt 18 år och går på gymnasiet.

Lisa Levin, Arvika västra S-förening

Värmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C212

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Livslångt lärande för alla

Klyftorna i samhället växer. Idag finns det en stor grupp människor som hamnar utanför arbetsmarknaden och det är lågutbildade. Det är både inrikes- och utrikesfödda. När det kommer till inrikes födda är det främst de som gick ut grundskolan under en tid då svensk arbetsmarknad såg väldigt annorlunda ut, där det enbart krävdes grundskoleexamen för att få jobb. Utrikesföddas situation kommer främst ur att de inte kan språket och/eller saknar all form av utbildning. Det finns självklart utrikesfödda grupper som har haft tillgång till god utbildning, men i det stora hela så finns det en stor grupp människor som helt saknar kompetens för att vara verksamma på svensk arbetsmarknad.

Svensk arbetsmarknad förändras ständigt och med det så bör även utbildningsmarknaden göra det också. Idag finns det ett stort utbud av yrkeshögskoleutbildningar och yrkesutbildningar på universitet platser i bristyrken som inte fylls. Det finns potentiell arbetskraft som inte påbörjar utbildningar och stannar utanför arbetsmarknaden istället för att utbildas. Den svenska arbetsmarknaden är högspecialiserad, teknologisk och krävande. Detta på grund av att Sverige har haft en god fungerande utbildningspolitik och avgiftsfri tillgång till yrkesutbildningar och universitet/högskola. Det är dock fortfarande svårt att vidareutbilda sig i arbetslivet och att gå från arbete till utbildning. Det är dyrt att gå från arbete till studier för de flesta som arbetar. Den som vill vidareutbilda sig måste med stor sannolikhet låna pengar och få en betydligt lägre inkomst.

Alla bör även ha möjligheten att vidareutbilda sig samtidigt som de jobbar eller på ett enklare sätt gå från arbete till studier. Det ska bli enklare för både företagare och arbetare att ta del och bidra till ett livslångt lärande. Där spelar Centrala studiestödsnämnden en viktig roll i att förverkliga ett livslångt lärande för alla. Det största problemet med CSN stöd är att den avgörande delen utgörs av lån. Det är inte attraktivt att ta lån för att utbilda sig under arbetslivet. Det innebär att en person med största sannolikhet får lägre inkomst och måste på det betala tillbaka en relativt stor summa av det efter att utbildningen är avklarad och för en sjuksköterska exempelvis så äts inkomstökningen upp av CSN tillsammans med högre skatt. Det borde inte finnas hinder för att vidareutbilda sig eller att specialisera sig i sin yrkesgrupp. Sverige är ett land med en välutbildad befolkning i jämförelse med många länder, men det finns människor som idag avstår från att få högre kompetens på grund av flera nämnda orsaker.

Partikongressen föreslås besluta:

C212:1 att Socialdemokraterna verkar för att CSN-stödet för universitet, högskolor, yrkeshögskolor, Komvux och Folkhögskolor stegvis övergår till att enbart utgöras av bidrag.

C212:2 att socialdemokraterna verkar för att stegvis fasa ut CSN-lån och återbetalning av skulder.

C212:3 att Socialdemokraterna verkar för att förenkla studier kombinerat med arbete i offentlig verksamhet.

S-studenter vid Linköping universitet

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C213

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Låneförlåtelse från CSN för samhällsviktiga utbildningar

Det finns ett antal yrken som tillhör kategorin "samhällsviktig verksamhet" och som behövs för samhällets grundfunktion. Det handlar bland annat om sjuksköterskor, poliser och barnmorskor. Många av dem var bristyrken redan innan Coronakrisen men läget har förvärrats.

Många av våra samhällsviktiga jobb är bristyrken och vi behöver locka fler personer att utbilda sig och arbeta inom dessa områden. Vi behöver också lyfta upp status för sådana yrken samt stödja de personer som redan jobbar där. Många av dessa professioner kräver särskild utbildning eller legitimation. S-Studenterna har yrkat för en liknande politik.

Vår motion riktar sig mot: Barnmorskor, Läraryrken, Poliser, Grundutbildade sjuksköterskor och Specialistsjuksköterskor och vi föreslår att de bör få kunna ansöka om låneförlåtelse från CSN efter de har jobbat inom yrket i 5 år (med undantag för barnmorskor/specialistsjuksköterska som kan ansöka efter att de har jobbat ett sammanlagt 5 år i sjukvården där de kan kombinera tiden som sjuksköterska och sedan efter de har klarat av specialistutbildningen). De som börjar jobba inom de här tjänsterna bör också få pausa sina CSN betalningar för de första åren.

Företrädare för Socialdemokraternas studieförbund tycker redan att studenter ska få lön under utbildningen istället för lån. Vi tycker istället att CSN lånet ska bli en slags 'tack' present för att de här studenterna har både klarat av utbildningen och samtidigt jobbat inom tjänsten i ett antal år. I USA finns det ett låneförlåtelseprogram för lärare där lärare som jobbar inom socioekonomiskt lägre eller utsatta områden ska kunna få sina lån avskrivna efter 5 år. En motion från S har tidigare föreslagit att lärare som jobbar inom glesbygden ska bli av med sin CSN lån.

Motionen vill ta det här ett steg längre, nämligen att inkludera flera samhällsviktiga utbildningar inom vård, utbildning och så vidare och samtidigt hjälpa studenterna att göra en paus i sina CSN betalningar tills de har uppnått 5 år i tjänsten där de kan ansöka om låneförlåtelse.

Vi ser redan att folk väljer utbildningar med bra CSN-villkor. Ändringen där det finns en höjning i bidragsdelen för kompletterande pedagogiska utbildningar har haft effekten att många vågat att få ämneslärarelegitimation senare. Men, det är viktigt att förbättra CSN situationen för alla studenter inklusive de som har valt samhällsviktiga utbildningar från dag ett.

Med en låneförlåtelse program skulle det båda locka flera duktiga studenter att ansöka till de här viktiga utbildningarna och locka folk som dels har jobbat några år inom andra yrken att kunna sadla om och skaffa sig en ny utbildning. För en individ som är 40 år är ett CSN lån inte lockande eller en bra investering. Det här skulle hjälpa till och vara som en betald utbildning för de som vill bli lärare eller sjuksköterska senare i livet.

Vi behöver etablera en ekonomisk trygghet för de som jobbar inom samhällsviktiga tjänster och hjälpa de som bestämmer att jobba inom en tjänst som gynnar samhället och välfärden. Det ger tillbaka till de som har pluggat de här samhällsviktiga utbildningarna.

Partikongressen föreslår besluta:

C213:1 att införa låneförlåtelse för Barnmorskor, Läraryrken, Poliser, Grundutbildade sjuksköterskor och Specialistsjuksköterskor

C213:2 att införa en avbetalningspaus de första åren tills man är behörig att ansöka om låneförlåtelse från CSN

C213:3 att för de som har jobbat inom yrken i 5 år kan de söka låneförlåtelse för kvarlagd CSN. Specialistsjuksköterskor och barnmorskor kan räkna ihop tiden som de har jobbat som grundutbildad sjuksköterska och efter specialistutbildningen.

C213:4 att ge uppdrag till universiteten att anpassa utbildningarna för studenterna som plugga på olika takt inom de här samhällsviktiga utbildningarna

Tjänstemannaföreningen

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C214

ÖSTERGÖTLANDS PARTIDISTRIKT

Lärrarledd tid som konkurrensfaktor för universitet och högskolor

På Sveriges universitet och högskolor erbjuds en stor bredd av olika utbildningar.

Läraryrket har länge lyft "lärareffekten" som en av de mest avgörande faktorerna för om barn och unga klarar av skolans krav. De flesta verkar vara överens om att en duktig lärare behövs för att undervisningen ska bli effektiv. Vi anser att denna lärareffekt borde utnyttjas även på universitet och högskolor. För alla som studerat på ett universitet eller högskola i Sverige blir det

tydligt att den lärarledda tiden, då en lärare är närvarande och genomför undervisning, är långt ifrån heltid på många heltidsutbildningar. I vissa fall är den lärarledda tiden kraftigt begränsad till några få timmar i veckan.

Det här är en likvärdighetsfråga för det skapar orättvisa förutsättningar när vissa utbildningar får mycket mer schemalagd tid tillsammans med lärare än andra utbildningar. Vi skulle vilja se en generell ökning av lärarledd tid på universitets- och högskoleutbildningar. Vi föreslår därför att statistik över det senaste årets lärarledda tid på programmet ska redovisas på antagning.se tillsammans med information om undervisningsform och studietakt. Att redovisa sin lärarledda tid på detta sätt kan bli en effektiv konkurrensfaktor för läroverken och det skapar en större tydlighet gentemot potentiella studenter.

Partikongressen föreslås besluta:

C214:1 att Socialdemokraterna ska verka för att statistik över det senaste årets lärarledda tid på universitets- och högskoleprogram ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt

C214:2 att Socialdemokraterna ska verka för att universiteten ges ansvar att föra statistik över lärarledd tid

C214:3 att Socialdemokraterna ska verka för att denna statistik ska presenteras på antagning.se

Socialdemokraterna i Linköping

Östergötlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C215

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Möjlighet till högre studier för studenter som gått i gymnasiet under pandemin

Våra gymnasieelever får inte de betyg de egentligen hade möjlighet att få nu under pandemin och det försämrar deras möjligheter senare i livet.

Ett problem som uppstått nu när covid-19 påverkat vårt samhälle är att gymnasieskolorna under en tid bedrev all sin undervisning som fjärr- och distansstudier. Det innebär att eleverna satt hemma och studerade. Sedan släpptes en del elever tillbaka till gymnasieskolans lokaler men inte på heltid. En del gymnasieelever har haft större delen av undervisningen på gymnasiet på fjärr- och distans. För många elever har detta lett till minskad motivation, svårt att upprätthålla vardagliga rutiner, missade inlämningsuppgifter och dåligt psykiskt mående. I praktiken betyder det att de har fått sämre möjligheter att fullfölja gymnasiet på ett bra sätt och har antagligen fått lägre betyg än de annars hade varit kapabla att få, om undervisningen hade bedrivits på plats.

Ett problem då är om de här ungdomarna vill söka sig vidare till högre studier och konkurrerar med ungdomar som fått gå hela sin gymnasietid på plats på skolan och då med större sannolikhet fått ”rätt” betyg.

När människor söker till svenska universitet och högskolor gör de det i olika kvoter. En kvot är för dem som söker direkt med sina gymnasiebetyg. Den här gruppen är störst i intaget. En annan är för dem som läst på folkhögskola eller kan visa på fullgoda kunskaper som de fått exempelvis genom att arbeta. Den tredje gruppen är de som läst upp eller kompletterat sina gymnasiebetyg på komvux.

När jag sökte till universitet och högskola år 2000 var det vanligt att folk läste upp sina betyg på komvux, eller tentade upp ett betyg man inte var nöjd med. Då sökte både de som sökte direkt på sina gymnasiebetyg och de som höjt sina betyg på komvux i samma kvot. De bedömdes likvärdigt. Detta ändrades sedan och möjligheten att läsa upp sina betyg efter studenten minskades kraftigt. I praktiken var en elev tvungen att ha fått ett icke godkänt betyg i ett ämne för att ha rätt att läsa upp det. Det var sedan en väldigt liten kvot för dem som läst upp betyg när ansökan till högskolor och universitet behandlades. Det har sedan dess justerats men det kommer att behövas en översyn för att inte elever som gått på gymnasiet under pandemin ska missgynnas.

Partikongressen föreslår besluta:

C215:1 att elever som gått i gymnasiet under pandemin får goda möjligheter att läsa upp gymnasiebetygen inom ramen för komvux utan att behöva vänta till dess att de fyller 20 år

C215:2 att kvoten för intag vid universitet och högskolor justeras så att elever som gått i gymnasiet under pandemin och sedan läser upp sina gymnasiebetyg inte missgynnas vid ansökan till högre utbildning

Linda Svahn

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C216

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Om specialistsocionomer

Socionomyrket är mycket brett och därför behövs det specialistsocionomer. Inom medicin och sjukvård finns en förutbestämd akademisk specialisering för läkare och sjuksköterskor, som kan fungera som mall.

Samhället har blivit tuffare, hårdare och mer komplext samtidigt har många människor blivit

skörare och fler behöver hjälp och stöd, många människor ”faller mellan stolarna”. Det finns socionomer inom många olika verksamheter. Fler uppgifter läggs på socialtjänst samt på socionomer och det förebyggande arbetet blir viktigare. Kunskapsbehovet hos socionomer blir stort och därför behövs socionomer med spetskompetens.

I flera kommuner har anställts sk specialistsocionomer men detta förekommer bara inom begränsad omfattning och är ej systematiserad. Arbetsgivarna är idag ansvariga för socionomers vidareutbildning.

Socionomyrket är väldigt brett och utbildningen skulle må bra av att reformeras så att det finns en grundutbildning och en akademisk specialistutbildning.

Vilken indelning och olika fält samt hur en specialistutbildning utformas bör utredas. Förslagsvis kan man dela in specialiseringarna i några ämnesfält, t.ex.

- barn, ungdom, familj och hedersproblematik
- droger, kriminalitet, våld samt sekt- och avhopparkunskap
- funktionshinder, psykisk ohälsa (LSS) och äldrefrågor
- mfl fält

Partikongressen föreslår besluta:

C216:1 att socialdemokraterna verkar för att det utreds hur socionomyrket kan få en akademisk specialistindelning och nödvändig strukturerad kompetenshöjning

Mikael Rubin

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C217

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Omorganisera terminssystemet i högre utbildning

Ett strukturellt problem inom högre utbildning är det nuvarande terminssystemet.

Grundförutsättningarna för de flesta universitet och högskolor idag är att höstterminen pågår från sista dagarna av augusti/början av september ett år till mitten av januari året därpå. Detta innebär att hela perioden av jul, nyår och trettonhelg ingår. Detta får till följd att schemalagd undervisning och handledning hackas sönder under bortåt 20–25% av terminen. Kurser och delkurser har därför oftast inlämningar de sista dagarna på terminen. Samtidigt startar vårterminen kloss i kloss, alltså i mitten av januari. Följden är att all personal som är inkopplad i undervisningen lärare, examinatorer, handledare och administratörer har en efterbörd från

höstterminen som skall hanteras samtidigt som man direkt startar vårterminens kurser. Det finns ett begrepp för detta – brist på ställtid.

Då resurserna är så få till enskilda kurser har undervisande personal ofta både två och tre kurser samtidigt på gång både i slutet på höstterminen och i början på vårterminen.

Det svenska terminssystemet är byggt för studiemedelssystemet och utifrån en organisation som inte längre finns, inte för en klok och ansvarsfull akademisk verksamhet eller för den delen för att värna vettiga arbetsvillkor för universitetslärare och administratörer. En förändring krävs där höstterminen börjar något tidigare i augusti och avslutas i samband med att julhelgen stundar, och vårterminen startar sent i januari och avslutas i mitten av juni. Då uppstår en tidsperiod över helgerna och veckorna efter för tentarättning, samlad tid för omtentamina, reflektion och utvärdering av förra terminen samt återhämtning och slutförberedelser för starten av en ny termin.

Partikongressen föreslås besluta:

C217:1 att omedelbart ta itu med att förändra det svenska terminssystemet så att Höstterminen påbörjas tidigare i augusti och avslutas omkring den 22/12 och att Vårterminen startar tidigast i slutet av januari påföljande år och avslutas i mitten av juni

Inge Eriksson. Sentrums S-förening skickar motionen som egen./Börje Viberg, ordförande Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C218

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Slopa påminnelseavgiften på 450 kronor till CSN

Regeringen Reinfeldt införde efter regeringsövertagandet 2006 höjningen av påminnelseavgiften som genomfördes den 1 januari 2015. Då höjdes avgiften från 200 kronor till 450 kronor.

Förseningsavgiften är inte bara ovanligt hög, utan den finansierar dessutom en stor del av CSN:s totala budget. Om du inte betalar i tid enligt din betalningsplan, skickar vi en påminnelse till dig. Då tar vi ut en påminnelseavgift på 450 kronor. Om pengarna fortfarande inte kommer in, skickar vi ytterligare en påminnelse och lägger till ännu en påminnelseavgift på 450 kronor. En avsevärd höjning om man jämför med den förseningsavgift som företag har rätt att ta ut på 60 kronor.

Räkningar som inkommer ska självklart betalas och betalas i tid. Det finns däremot en hel uppsjö av anledningar till att någon skulle kunna missa en betalning med några dagar. Att då få en avgift på 450 kronor kan både svida till rejält och också kännas väldigt orättvist.

Regeringen Reinfeldt aviserade i 2014 års ekonomiska vårproposition höjningen av CSN:s påminnelseavgift från 200 till 450 kronor (prop. 2013/14:100, avsnitt 2). I budgetpropositionen för 2015 föreslog regeringen en höjning av påminnelseavgiften. Enligt studiestödslagen (1999:1395) får regeringen meddela föreskrifter om att Centrala studiestödsnämnden (CSN) får ta ut avgifter för sina administrativa kostnader bl.a. i samband med återbetalning av studielån. Påminnelseavgiftens storlek regleras i studiestödsförordningen (2000:655). Efter riksdagens beslut höjdes avgiften från den 1 januari 2015 prop.2014/15:1, bet. 2014/15: UbU2, regeringens proposition 2014/15:99.

Intäkter från påminnelseavgifterna disponeras sedan den 1 januari 2016 inte av CSN utan redovisas i stället mot inkomstitel på statens budget. Efter att man höjt avgiften år 2015 fick man in 592 miljoner, skriver SVT Nyheter. Inkomsterna hade alltså mer än fördubblats. Sammanfattningsvis kan sägas att det som huvudregel gäller att en påminnelseavgift inte får överstiga 60 kr. För just CSN gäller dock ett undantag som innebär att påminnelseavgiften ska vara 450 kr. Det är alltså tillåtet för CSN att ta ut en påminnelseavgift på 450 kr. Avgiften kan inte heller sägas utgöra ocker.

Partikongressen föreslår besluta:

C218:1 att regeringen slopar den orättvisa påminnelseavgiften på 450 kronor

Samba Jobe, den 21 januari 2021, Antagen av Fosie Socialdemokratiska Förening i Malmö
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C219

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Statligt finansierat aspirantsystem för bristyrket lärare

Läraryrket är ett stort bekymmer både nu och i framtiden. Prognoser visar att vi kommer att behöva utbilda långt fler än vad vi gör idag till läraryrket för att ha en chans att ha legitimerade lärare i klassrummen framöver.

Vi menar att det behövs mer av solidaritet om andelen legitimerade lärare verkligen ska finnas över hela landet och inte bara i närheten av lärosäten.

Därför behövs ett statligt finansierat system där vi i första hand riktar in oss på de som redan idag arbetar i skolan, fast som obehöriga, och ställer krav på att de samtidigt som de arbetar också pluggar vidare för att få sin legitimation.

En möjlig modell är den som provats på flertalet ställen i landet där staten står för utbildningsplatser

och kommunerna för del av lönen. Skillnaden i vårt förslag är att staten också bör stå för studielön på 50% samt att personerna i fråga anställs på flerårigt visstidskontrakt under tiden som utbildningen pågår. När legitimationen är på plats övergår tjänsten i en tillsvidareanställning.

Med detta förslag så tror vi att fler av de som idag arbetar utan legitimation kommer att våga sig på en högre utbildning för att få legitimation.

Partikongressen föreslår besluta:

C219:1 att skapa ett statligt finansierat aspirantsystem för bristyrket lärare.

Daniel Schützer

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C220

SKELLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN

Sänk den nedre åldersgränsen för CSN-lån

Den 1 juli 1981 justerades den nedre åldersgränsen för att kunna ta CSN-lån till kalender halvårsskiftet det år då den studerande fyller 20 år. Denna nedre åldersgräns gäller dock inte studerande på högskola, universitet eller andra eftergymnasiala utbildningar då de har möjlighet till CSN-lån redan från och med första terminen på utbildningen.

För studier på komvux, folkhögskola och gymnasium har du rätt till studiemedel tidigast andra halvåret det år du fyller 20 år. Innan dess kan du ha möjlighet att få studiehjälp istället, så kallat studiebidrag, om du studerar på heltid.

Detta innebär att en studerande på folkhögskola efter gymnasieexamen inte har möjlighet till CSN-lån om denne är under 20 år, till exempel första året efter gymnasiet. Enligt CSN själva beror detta på att föräldrarna, enligt 7 kap. 1 § första och andra stycket föräldrabalken (1949:381), är underhållsskyldiga vid återupptagna studier innan barnet fyller 19 år så länge skolgången pågår, dock längst till dess att barnet fyller 21 år. Detta är dock motsägelsefullt då, som tidigare nämnts, studenten kan ta lån från och med hösten det år denne fyller 20 år trots att hans föräldrar enligt föräldrabalken fortfarande är underhållsskyldiga fram till dess att barnet fyllt 21 år. Dessutom innebär detta i praktiken att en kurs anses första året (ifall personen i fråga påbörjar sina studier direkt efter gymnasiet) vara på gymnasial nivå medan samma kurs andra året anses vara eftergymnasial och möjliggör då ansökan av studielån precis som en student på universitetet. Detta borde vara möjligt redan från första året eftersom det just nu innebär en stor orättvisa som beror på vad du studerar efter gymnasiet trots att alla inblandade befinner sig i samma ekonomiska situation.

Studier direkt efter gymnasiet innebär att en inte hinner ta ett sabbatsår för att ägna sig åt att tjäna pengar och då många ofta behöver ägna all sin tid åt studier har de inte heller möjlighet att arbeta under studietiden. Studenten lutar sig därför mot studiebidrag eller studielån och inackorderingstillägg från CSN. Det är här orättvisan uppstår. En universitetsstudent har i den här situationen möjlighet till lån på max 10 000 i månaden samt inackorderingstillägg för att kunna täcka kostnader såsom bostadshyra, studie-kostnader och livsmedel. En folkhögskolestuderande har i samma situation endast tillgång till 1250 kr i månaden samt inackorderingstillägg för att täcka kostnaderna för hyra, studiekostnader och livsmedel. Detta gör att den sistnämnde istället måste vända sig till sina föräldrar, vilket även står i föräldrabalken, för att klara sig ekonomiskt vilket skapar ojämlika förutsättningar bland ungdomar. I praktiken är det föräldrarnas ekonomiska tillgångar som avgör huruvida deras barn kan studera på folkhögskola eller inte. Möjligheten att kunna studera vad en själv vill minskas kraftigt enbart på grund av familjens inkomster. Det är varken rättvist eller jämlikt och är inte ett problem som borde finnas i det svenska samhället. Folkhögskolornas studerande har hamnat i en gråzon som bör suddas ut för att ge alla ungdomar samma förutsättningar till studier oavsett föräldrarnas inkomster.

Partikongressen föreslås besluta:

C220:1 att Socialdemokraterna verkar för att sänka den nedre åldersgränsen på CSN-lån till det andra kalenderhalvåret denne fyller 19 år för studerande på folkhögskola med godkänd gymnasieexamen

Thea Svensson

Skellefteå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C221

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Åtgärda missförhållandena som studieavgiftssystemet för högre studier har orsakat. Avgifter för utlandsstudenter skapar orättvisor och trösklar som utarmar svenska universitet och högskolor.

När studieavgifter för studenter utanför EES och Schweiz infördes 2011 minskade antalet studenter som berördes med 80 procent. Antalet har ökat igen sedan dess men det är fortfarande betydligt färre än innan.

Spridningen från vilka länder studenterna kommer har däremot blivit mindre. 2017 beskrev de flesta lärosätena att "utomeuropeiska studenter utgör en mindre andel av samtliga inresande studenter idag än innan avgiftsreformen". Framför allt från Afrika och från låginkomstländer har det blivit färre inresande studenter.

Studieavgifterna snedvrider alltså rekryteringen till att enbart de redan välbärgade har möjlighet att ens överväga att studera i Sverige. För att tala klarspråk - vi bryr oss inte längre om ifall studenterna är begåvade, bara de kan köpa sig in. Färre studerande från utlandet generellt, färre studerande från utomeuropeiska länder och enbart socioekonomiskt starka – är det så vi socialdemokrater vill ha det?

Hela systemet samverkar i att skapa trösklar, synbarligen i avsikt att trycka ner antalet studenter som kommer hit. Avgifterna har skapat behov av mer resurskrävande, snårig administration för lärosätena, vilket lett till långa väntetider. Till det ska läggas att även processen kring uppehållstillstånd för studier har gjorts mer snårig och byråkratisk, med långa väntetider.

Resultatet har blivit att 2017 var det bara 30 procent av avgiftsskyldiga som antagits till studier i Sverige som verkligen kunde påbörja sina studier. När 70% av redan antagna ger upp på grund av antagningsprocessen och svårigheter att söka uppehållstillstånd pratar vi om massiva, pinsamma systemfel i flera led, som knappast har rättats till i ljuset av de senaste årens snedvridna debatt kring uppehållstillstånd.

Studieavgiftssystemet har nu satts i skarp relief av Corona-krisen. Studenter för vilka extrajobben eller försörjningen från hemlandet försvunnit på grund av Corona har hamnat i akut kris. Lärosätena står bakbundna på grund av avgiftsförordningen och Migrationsverket klämmer glatt åt med försörjningskrav för uppehållstillstånd. Studenterna riskerar skickas hem barskrapade med dyrköpt, värdelös halvfärdig utbildning.

Att en b-klass av studenter ska tvingas studera under hot att bli utkastade om de inte klarar att betala för sig strider mot den socialdemokratiska bildningstanken. Systemet har skapat en inbyggd orättvisa, där inte alla studerande längre kan delta efter bästa förmåga med likvärdiga förutsättningar.

Avgiftskraven på toppen av prestationskraven påverkar troligen dessutom de utländska elevernas studieresultat negativt, särskilt de som tvingas jobba utöver studierna för att kunna betala – i klartext så får de i slutändan en sämre utbildning.

Som bevekelsegrund för beslutet framhövdes bland annat att Sverige skulle locka med kvalitet, inte med "gratis" utbildning. Hur mycket lärosätena än höjer kvaliteten på utbildningarna så kvarstår faktum – om eleverna inte har råd att komma hit eller klamra sig kvar under utbildningen så fylls inte platserna. Eller är det egentliga syftet att bara "rätt sorts" elever ska kunna komma?

Realiteten har blivit att Sveriges lockelsekraft för högre utbildning kraftigt sjunkit generellt, och rekryteringsbasen kraftigt styrts om till EU-länder och utomeuropéer som antingen är rika eller vars familjer eller studenten själv vänder ut och in på sig för att finansiera studierna. Detta är ovärdigt en socialdemokratisk utbildningspolitik.

Kvarstår systemet med avgifter för utlandsstuderande måste heltäckande stipendieprogram riktade till underprivilegerade byggas ut i massiv skala, för att möjliggöra en fullgod tillförsel av studenter, oavsett deras socioekonomiska bakgrund.

Partikongressen föreslås besluta:

C221:1 att Socialdemokraterna verkar för att skyndsamt utreda och föreslå åtgärder som motverkar orättvisorna som studieavgiftssystemet har orsakat, så att fler utlandsstudenter ges möjlighet att studera vid svenska lärosäten, oavsett socioekonomisk bakgrund eller var de kommer ifrån.

Daniel Markstedt

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C222

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Begravningshjälp

I Sverige betalar vi en speciell avgift till begravningskostnaden vis skattsedeln om vi inte är medlemmar i Svenska Kyrkan. Annars ingår den avgiften i kyrkoskatten. Begravningsavgiften ska bland annat täcka kostnader för skötsel av begravningsplatser, kremering och gravsättning. Avgiften är däremot inte kopplad till enskilda personers begravningar.

Många men långt ifrån alla, har försäkringar som ska täcka delar av kostnaden för själva begravningen. Vi vill alla att begravningen ska vara ett fint och värdigt farväl men kostnaden för begravningen kan bli en stor utgift för efterlevande om man inte har resurser via försäkringen eller kvarlåtenskapen. Enligt Sveriges Begravningsbyråers Förbund kostar en snittbegravning ca 27 000 kronor, då räknar man inte med gravsten, dödsannons och eventuella juridiska kostnader så som bouppteckning, bodelning och arvskifte. Min tro är också att det är en stor del av Sveriges befolkning som inte kan få fram dessa pengar direkt, utan måste låna pengar eller på annat sätt försöka skrapa ihop det som krävs.

Partikongressen föreslås besluta:

C222:1 att uppdra åt regeringen att låta utreda möjligheten till att utöka begravningsavgiften till att täcka kostnaden för kista och andra begravningskostnader i någon mån

Wasa socialdemokratiska förening i Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C223

JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT

En avgiftsfri kulturskola

Grundskolan är viktig för att alla barn och ungdomar ska kunna ta del av och lära känna olika konstnärliga uttryck och få en förståelse för konst i bred bemärkelse. Antalet timmar i de estetiska ämnena i grundskolan, bild, musik och slöjd har länge varit konstant och grundskoleelever i dag har tillgång till dessa ämnen i samma utsträckning som grundskoleelever för över trettio år sedan. Enligt en analys från Skolverket visar flickor och elever som har föräldrar med minst en eftergymnasial utbildning ett större intresse och engagemang för ämnena bild och musik än pojkar och elever som har föräldrar med lägre utbildningsnivå. De två förstnämnda grupperna är också mer aktiva på fritiden i bild- och musikrelaterade aktiviteter än andra elever.

Den kommunala kulturskolan är ett viktigt komplement till den vanliga skolan och drygt 200 000 barn deltar årligen i dess ämneskurser runt om i landet. I princip har samtliga kommuner deltagaravgifter av varierande storlek. Endast ett fåtal kommuner tar inte ut någon avgift. I de kommuner där man prövat att sänka avgiften eller ta bort den helt har ansökningar från områden med låga inkomster ökat avsevärt.

Det är i genomsnitt endast cirka 13 procent av eleverna som har en utländsk bakgrund. Det är också 61 procent som har föräldrar med hög utbildning. Fördelningen mellan kvinnor och män ligger stabilt på 65 procent tjejer och 35 procent killar.

Kulturskoleutredningen som lämnade sitt betänkande 2016 hade som ett av sina uppdrag att identifiera hinder för deltagande i kulturskolans verksamhet. Utredningen pekade på att såväl föräldrarnas socioekonomiska bakgrund som utländsk bakgrund påverkade i vilken utsträckning föräldrar känner till den kommunala kulturskolan och har möjlighet att introducera den för sina barn. Utredningen konstaterade att det finns en snedrekrytering av barn och unga till den kommunala kulturskolan, något som i längden innebär ett problem för den kommunala kulturskolans legitimitet.

Kulturskolan är en plats för barn och ungdomar att tillåtas vara kreativa. Det är också en plats där vi kan integrera kulturer och bygga broar mellan personer med olika kulturella bakgrunder. Om vi får fler unga, både svenskfödda och nya svenskar, att delta i kulturskolan skapar vi en bra plats för en ökad integration.

Vi kan inte låta kulturen vara uppdelad till att endast tillhöra en viss samhällsklass. Alla ska ges möjlighet att utveckla sin kreativitet och genom en satsning på kulturen ökar vi glädjen, förståelsen och framtidstron hos dagens unga.

Partikongressen föreslås besluta:

C223:1 att Socialdemokraterna verkar för att kulturskolan görs avgiftsfri i hela landet

Gunnel Persson

Jämtlands läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C224

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

En miljard till kulturen

Kulturarbetarna har fått bära ett tungt lass under pandemin. Många fria konstnärer som lever på institutionernas uppsättningar och projekt har varit utan inkomster. Det är för kultursektorns fortbestånd nödvändigt att staten i detta läge, precis som man också gjort, ger stöd som går till kultursektorn och till kulturarbetarna i bred mening.

När väl föreställningarna är igång igen till publikens glädje och museerna kan öppna för besökare och aktiviteter och det fria kulturlivet åter kan ta fart, då måste kulturen få ett extra budgettillskott i form av en nivåhöjning. Dels för att fylla de hål vi kan se först i efterhand, mera främst för att ta igen det som förlorats. Kommunernas kulturskola, läsfrämjande insatser för barn som tappat mark och för det nytänkande som alltid kommer efter ett påtvingat uppehåll.

En miljard i direkt nivåhöjande anslag till kulturrådet vore därför en bra insats från den statliga budgeten. Det är en framtidssatsning på ett Sverige som snabbt måste komma igång igen.

Partikongressen föreslås besluta:

C224:1 att partiet verkar för att öka det statliga stödet till kulturen med en miljard i permanent nivåhöjning

Socialdemokratiska kulturföreningen i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C225

LUNDS ARBETAREKOMMUN

En samlad finansiering av de statliga kultur- och museiverksamheterna

Sverige har många framstående kultur- museiverksamheter. Flera av dessa ägs och drivs av den svenska staten. Detta ökar tillgången till en bred palett av kulturella aktiviteter bland Sveriges

befolkning. 2016 genomdrev den socialdemokratiskt ledda regeringen en reform med ambitionen att de statliga museerna inte skulle ha en entréavgift. Detta är i grunden bra. Men det som kom att kallas ett allomfattande slopande av entréavgiften på statliga museer var i själva verket enkom för statliga museer som sorterar under kulturdepartementet. Museerna som tillhör utbildningsdepartementet omfattades inte. Det innebar att i till exempel Skåne omfattades inte de två statliga museerna i Lund av reformen. Detsamma gäller museer i andra universitetsstäder. Detta trots att det är museer har samma breda publika uppdrag som andra museer.

Detta sätter fingret på det som egentligen är ett större problem. Inom ramen för den statliga kulturpolitiken behandlas kulturinstitutioner som inte ordnas under kulturdepartementet ytterst styvmoderligt. Inte minst sett ur ett ekonomiskt perspektiv. Om man dessutom betänker att merparten av de statliga kulturinstitutionerna som ordnas under kulturdepartementet är placerade i Stockholm får detta även konsekvenser sett ur den geografiska tillgången till offentligt finansierad konst och kultur. Den stora utmaningen för de av universiteten drivna kulturinstitutionerna är att de inte får någon särskild finansiering till dessa. De finansieras således antingen via entréavgifter eller via statliga resurser avsedda för högre utbildning eller forskning. Det är inte en rimlig ordning.

Det är också viktigt att understryka att detta inte enkom gäller museer. Samma princip gäller för till exempel Universitetsbiblioteket (UB) i Lund. UB har, som enda bibliotek i landet, samma uppdrag som Kungliga biblioteket i Stockholm vad gäller till exempel hanteringen av pliktexemplar. Detta får Lunds universitet ingen särskild finansiering för utan ska rymmas inom de medel som universitetet tilldelas för att bedriva utbildning och forskning. Att komma med statliga påbud till universitet på det här sättet, utan särskild finansiering, är ett urholka utbildnings- och forskningsanslagen. Detta är inte heller en rimlig ordning.

Med detta sagt vill vi som motionärer särskilt understryka att det inte är huvudmannaskapet som är problemet här. Vår intention är alltså inte att varken universitetens museer eller bibliotek ska få en annan statlig huvudman, utan att universiteten får särskild finansiering för dessa uppdrag motsvarande vad de annars hade fått. För det är så att dessa institutioner är fundamental forskningsinfrastruktur, likväl som de är publika verksamheter. Men de bör ha samma förutsättningar att bedrivas som sina övriga statliga syskonverksamheter. Det säkrar inte bara en mer jämlik geografisk tillgång till kulturen, det skulle också bidra till en bibehållen kvalitet i svensk forskning och utbildning.

Partikongressen föreslås besluta:

C225:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom principen att samtliga kultur- och museiverksamheter som har staten som huvudman finansieras utifrån likvärdiga principer

C225:2 att Socialdemokraterna ställer sig bakom principen att statliga kultur- och museiverksamheter som bedrivs av en statlig aktör vars huvudsyfte inte är bedriva kultur- och museiverksamhet finansieras med särskilda anslag

Sebastian Jaktling och Elin Gustafsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C226

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Folkbildning

Konsum har blivit Coop med tiden och är en av de stora beträffande livsmedel om än inte längre den största.

Länsförsäkringar är ett framgångsrikt kooperativ med försäkring, bank och fastigheter på programmet.

Ett kooperativ är en självständig organisation bestående av medlemmar som frivilligt anslutet sig med ett gemensamt intresse av ekonomisk, social och kulturell art.

Det gemensamma ägandet och den demokratiska styrningen ger en känsla av samhörighet och solidaritet. Egenskaper som kännetecknar även vårt parti.

Under de senaste decennierna har det enskilda intresset inom skola, vård och omsorg blivit allt mer dominerande med vinstintresset som viktigaste mål.

Partikongressen föreslås besluta:

C226:1 att tillväxtverket får i uppdrag att marknadsföra den kooperativa idén i hela samhället

C226:2 att partiet stimulerar bildandet av nya kooperativa verksamheter inom skolan och vården

C226:3 att det skapas sociala arbetskooperativ för exempelvis musiker och andra artister som drabbats hårt under pandemin

Leif A Jansson, June socialdemokratiska förening

Jönköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C227

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Folkbildning för klimatet

Vi står inför stora utmaningar och måste ta klimatkrisen på största allvar. Det kommer att krävas stora strukturella förändringar men också livsstilsförändringar på individnivå.

En omställning måste vara rättvis och ordnad. Vi alla måste ha tillit och tro på det samhälle vi bygger upp. Det är också viktigt att vi gör det tillsammans, alla ska med!

Vi har antagit många mål både inom FN, EU och inom Sverige. De flesta fackförbund har idag klimatpolitiska- och/eller miljöpolitiska program. Det finns många människor som engagerar sig i miljö och klimatfrågan. Men än har inte det stora folkflertalet engagerat sig. Det finns också klimatförnekare och politiska partier som faktiskt inte tror att vi har en miljö- och klimatkris.

De allra rikaste belastar klimatet mest och är den enda grupp (Enligt Oxfams rapport om svensk klimatojämlighet 2020) som faktiskt ökat sina utsläpp under perioden 1990–2015. De ökade sina utsläpp med 11 % medan alla andra grupper minskade sin klimatpåverkan. Om vi ska nå 1,5 - graders målet måste den halva av befolkningen med lägst inkomst halvera sina utsläpp medan de allra rikaste måste minska sina utsläpp med 95 %.

Omställningen kräver en politik för jämlikhet och en social politik som begränsar marknaden och sätter människan främst. Samhällets resurser måste fördelas rättvist. Vi vet att ett kapitalistiskt samhälle aldrig kan genomföra en rättvis och ordnad grön omställning, därför att marknaden alltid kommer att sättas främst.

Jag föreslår att Socialdemokraterna tar initiativ till en folkbildningsprocess under exempelvis en tio årsperiod där de många människorna ska kunna engagera sig. Att man gör en satsning där vi kan arbeta tvärfackligt och politiskt med någon form av ekonomiskt stöd för förlorad arbetsförtjänst.

Då kan de många människorna få möjlighet att diskutera och vrida på hur det framtida samhället där just jag bor ska se ut. Självklart är det så att exempelvis borlängeborna är de som känner Borlänge bäst. De känner sin ort och med stöd av bra studiematerial och bra föreläsare kan ”gräva där vi står”. Genom att engagera de många människorna förbättrar vi våra möjligheter till en rättvis och ordnad omställning.

Partikongressen föreslås besluta:

C227:1 att Socialdemokraterna arbetar för att genomföra en bred folkbildningssatsning för en ordnad och demokratisk klimatomställning

C227:2 att Socialdemokraterna verkar för att ta fram någon form av ekonomiskt stöd för ex förlorad arbetsförtjänst så att alla som vill ska kunna delta

Yvonne Karlén, Björn Halvarsson

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C228

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Få koll på konsten - ett stöd till kommuner och regioner för inventering av offentligt ägda konstsamlingar

Få koll på konsten - ett stöd till kommuner och regioner för inventering av offentligt ägda konstsamlingar Svenskarna har tillgång till mycket god konst via det offentliga, inte bara genom museum utan framförallt genom kommuner och regioner. I princip all konst i offentlig miljö ägs eller förvaltas av kommunerna och ägs därmed också av medborgarna. Större kommuner kan ha ett innehav av konst för miljontals kronor. Inte minst tack vare enprocentsregeln, den princip som säger att en procent av kostnaderna vid ny-, om- och tillbyggnad ska användas till konstnärlig gestaltning Kortfattat kan man säga att svenskarna har tillgång till en enorm konstskatt via det offentliga. I SVD den 22/4 2020 kunde man läsa om hur Peter Tillbergs målning ”

Det rasande berget” blivit övermålad på en skola i Vallentuna för att man “ville ha det ljusare”. Ett tragiskt öde för ett stort konstverk som enkelt hade kunnat undvikas med större kunskap om vad man faktiskt hade för konst på sin vägg och bättre rutiner för hur den hanteras, en kunskap som idag lyser med sin frånvaro i kommuner och regioner. Enligt inventeringar som gjorts de senaste åren har tiotusentals konstverk förstörts, stulits eller i de flesta fall bara försvunnit. När P4 Örebro gjorde en undersökning kom de fram till att över 17 000 konstverk saknas av svenska kommuner. Av 222 kommuner svarar hälften att det saknas tavlor och hela 30 kommuner vet inte hur många tavlor de äger överhuvudtaget. Mönstret är tyvärr likadant hos regionerna. Region Stockholm saknar omkring 6 000 konstverk – 10 procent av hela samlingen.

I de flesta fall handlar det inte om någon stulit konsten utan förklaringarna är enklare, och mer tragiska än så. Konsten har slarvats bort, glömts, förstörts, kastats – eller spårlöst försvunnit. Bristerna i inventeringarna är så stora att många inte har någon aning om att konsten är borta överhuvudtaget. Det handlar om en närmast ofattbar försummelse av vårt gemensamma konstvärde, som därtill är värt hundratals miljoner kronor. Konst som en gång köpts, lånats eller donerats till det offentliga för att göra våra skolor, sjukhus, äldreboenden, kommunhus och andra offentliga

ytor till vackrare och mer intressanta platser är borta. Förluster som enkelt hade kunnat undvikas genom, förhållandevis små, investeringar.

Idag är det dock svårt för kommuner och regioner att prioritera sin arkiv och konstsamlingar. 2018 gick 69 av landets 290 kommuner med underskott och ekonomerna spår att det kommer bli långt värre innan det blir bättre. Den som har erfarenhet av kommunpolitik vet att det är lätt att förstå hur svårt det kan vara att prioritera en inventering av konsten. Det är sällan en fritidspolitiker blir uppringd av arga föräldrar som vill veta om kommunen har koll på vilken konst den äger. När en årlig inventering av konst vägs mot fler lärare i skolan vinner lärarna varje gång. Förståeligt men varken särskilt smart eller klokt. Här måste politikerna få hjälp att prioritera.

I Socialdemokraternas kulturpolitiska program från 2018 kan man läsa följande: "Kulturarvet kommer till uttryck i berättelser om vår historia, i materiella och immateriella lämningar och samlingar, i arkitektur och litteratur, i konsten, teatern, dansen och sångerna genom seklerna. Kulturarvet måste vårdas professionellt och med en kritiskt granskande ansats. För oss socialdemokrater är det en grundläggande kulturpolitisk uppgift att göra tidigare kultur och konst närvarande och levande." Staten måste ge incitament till det offentliga att ta hand om sin konst bättre och lösningen är enkel.

En aktör med den rätta infrastrukturen tilldelas uppdraget dela ut medel för kommuner och regioner att söka för projekt som syftar till att inventera, kartlägga och strukturera sina konstsamlingar. På så sätt kommer fler kommuner och regioner att få koll på sin konst och fler politiker, allmänhet och tjänstemän själva att få en bättre uppfattning av vilka värden, både ekonomiska och kulturella, som de faktiskt äger. Det skapar förståelse och belyser ansvaret att faktiskt ta hand om det.

Partikongressen föreslår besluta:

C228:1 att Kulturrådet tilldelas riktade medel för kommuner och regioner att söka i syfte att kunna genomföra inventeringar av och få bättre kunskap om sina konstsamlingar

C228:2 att medlen fördelas på ett sätt som skapar incitament för långsiktiga satsningar på konsten i sagda kommun och inte straffar ut kommuner som redan satsat mycket

Kulturarbetarnas S-förening

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C229

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Handlingsplan för en socialdemokratisk kulturagenda

Inledning

Regeringsbeslutet den 27 mars 2020 om att förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, först genom ordningslagen sedan med stöd av pandemilagen, har satt ljuset på kulturens roll i coronakrisens spår. Inställda teater- och biografföreställningar, konserter, festivaler, idrottsevenemang, danstillställningar och mässor har genererat intäktsförluster, arbetslöshet och otrygghet bland konst- och kulturutövare i hela vårt land. Situationen riskerar att medföra bestående men för kulturen, bildningen, sammanhållningen, och i förlängningen demokratin.

Den statliga kulturpolitiken stod redan innan coronapandemin inför utmaningar. Det nationella målet att alla ska ha möjlighet att ta del av en mångfald av konst och kultur, av ett kulturutbud som upplevs relevant och där möjligheter inte begränsas av ens ekonomiska- och sociala bakgrund eller var i landet man bor, efterlevs inte. Myndigheten för kulturanalys har i snart ett decennium påtalat hur kulturvanor och tillgänglighet skiljer sig åt beroende på socioekonomiska, geografiska och demografiska faktorer. För att bryta delaktighetsmönster som etablerats under lång tid, krävs tidiga och långsiktiga åtgärder.

Konstnärer och kulturskapares ekonomiska och sociala villkor måste bli föremål för politiskt reformarbete. Coronapandemin har synliggjort att staten, regioner och kommuner tillsammans lyckats föra kulturinstitutionerna och den offentliga kulturella infrastrukturen genom krisen. Men institutioner och verksamheter är inte samma sak som kulturskapare och utövare. Kulturutövandet som regissörer, producenter, skådespelare, artister står för, har under flera decennier gått från att vara anställda på institutionerna till att man idag driver enskild firma eller aktiebolag. Många gånger ofrivilligt. Av de professionellt verksamma skådespelarna inom teatern i Sverige idag har 240 fastanställning av cirka 3000 skådespelare. Utredningar visar att kulturarbetare arbetar under ekonomiskt sämre villkor än andra grupper i samhället med motsvarande krav på utbildning och yrkeserfarenhet. Den statliga offentliga utredningen Konstnär – oavsett villkor? visar på stora svårigheter att erhålla sociala försäkringar, föräldrapenning, bostadsbidrag och försörjningsstöd fastän konstnärer har en lägre genomsnittlig inkomst. Statliga stipendier är inte SGI -grundande. Konstnärer har dessutom i mindre grad kollektivavtalad tjänstepension. Den ekonomiska ramen för konstnärspolitiken behöver också öka.

En fråga som på senare tid har aktualiserats handlar om den konstnärliga friheten. Hat och hot som riktas mot konstnärer, kulturskapare, författare och journalister i syfte att bekämpa kulturuttryck, begränsa kulturutövandet och det fria ordet är ett växande samhällsproblem. I flera uppmärksammade fall har politiken genom instrumentell styrning tagit sig långtgående friheter. Principen om en armlängds avstånd mellan politikens styrning och kulturens innehåll

måste formuleras och förtydligas. Straffrättsliga åtgärder måste även till för att skydda konstnär, kulturskapare, författare och journalister.

Genom den snabba kulturella internationaliseringen, digitaliseringen och teknikutvecklingen har kulturens förutsättningar snabbt förändrats. Idag sker samtalen på de globala onlineplattformarna, tidningarna har övergått till digitala utbud och streamingtjänster ökar tillgången till musik och film. Huruvida de globala onlineplattformarna ska regleras när de även utgör en plattform för antidemokratisk mobilisering, hat, hets och hot har blivit en stor fråga för EU kommissionen. Digitaliseringen aktualiserar även frågan annonsintäktsfinansiering för kvalitativ journalistik, konstnärer och kulturskapares rätt till upphovsrätt samt hur den offentliga kulturen kan öka tillgängligheten. Internationaliseringen, det kulturella utbytet och det nordiska kultursamarbetet måste, inte minst mot bakgrund av pandemins bakslag, främjas.

De nationella kulturpolitiska målen

Senast år 2009 utvärderades de nationella kulturpolitiska målen och ändringar genomfördes av den dåvarande borgerliga regeringen. Mål som decentralisering, jämlik tillgång och att motverka kommersialismens negativa verkningar, togs bort. Idag är det nationella kulturpolitiska målet att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och en obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För oss socialdemokrater handlar kultur och bildning om människors personliga frihet och samhällets progressiva utveckling. Kunskap och kultur ger människor möjlighet att vidga sina perspektiv och frigöra sina tankar och sin skaparkraft. Denna frigörande förmåga är en avgörande motvikt mot ekonomiska och sociala eliters strävan att ta makten över tanken. I och med att kulturen är bärare av kodningen kring hur ett samhälle organiseras är den per automatik ett maktinstrument. Den kan användas för att förstärka över- och underordningen i samhället precis som den kan användas för att motverka den.

I det demokratiska samhället är människan målet, tillskillnad från i diktaturen, den fascistiska eller kommunistiska där människan reducerats till medel. Människan är en produkt av arv och miljö. Samtidigt som det gäller att värna individens frihet och utvecklingsmöjligheter besitter vi kunskapen om miljöns stora inverkan på människornas sätt att tänka och vara. Den yttre fysiska och den inre psykiska miljöns betydelse för människan är för oss utgångspunkten för det politiska reformarbetet att undanröja hinder för och främja den demokratiska utvecklingen.

På senare tid refererar vi socialdemokrater vanligen till ambitionerna som fanns i 1974 års kulturpolitik. Då handlade kulturpolitiken om att förena den överbyggnad som skapats av akademierna från Gustaf III:s tid, institutionerna från den tidiga industrialiseringen samt folkhemsperioden till det som kom att bli 1960-talets vida samhälleliga kulturbegrepp. Ambitionen var att förstärka tillgången till kultur och bildning, regionalisera kulturen, ge en

plats för folkrörelserna, bygga ut medborgardrivna mötesplatser och angripa kommersialismens negativa verkningar. Med tiden uppstod dock utmaningar med målformuleringarna då de nästintill blev omöjliga att använda som utgångspunkt för konkret kulturpolitisk reformverksamhet. Det blev allt svårare att utpeka ett specifikt område för kulturpolitikens insatser.

Globaliseringen, teknikutvecklingen och digitaliseringens framfart ställer kulturen inför helt nya utmaningar. Var och en kan idag enkelt och snabbt publicera sig på internet samtidigt som det inte längre finns ansvariga utgivare, redaktörer eller förläggare som tar ansvar för innehållet. Det gamla mer reglerade kulturella informationslandskapet gav mer utrymme för eftertänksamhet, medan det nya innebär ett flöde som ständigt pågår. Utvecklingen ställer höga krav på medborgarnas förmåga till källkritik.

En annan utmaning med den ökade kommersialiseringen och digitaliseringen är att det har blivit svårare att ta betalt för kultur som går att hitta gratis på nätet. På senare år har vi sett en vändning där det utvecklas digitala prenumerationer på tidningar och betalda tjänster för att lyssna på musik och se filmproduktioner. Det har lett till att kulturarbetare får betalt, men dessvärre är ersättningsnivån låg. När ett fåtal stora globala mediaföretag dominerar marknaden lämnar annonspengar och skatteintäkter landet. På så sätt återinvesteras inte heller resurserna till ny svenskspråkig kulturproduktion.

Ett viktigt skäl till att kulturen behöver offentligt stöd är att Sverige är ett litet språkområde. Vi anser att det är viktigt att det finns kultur på svenska för att bevara och utveckla språket. Språket är en avgörande del av vårt kulturarv och berättar om vårt samhälle. De svenska kulturkonsumenterna är få och flera konstformer skulle bli väldigt dyra för individen om kulturen inte fick offentligt stöd. Det skulle minska tillgängligheten och riskera att leda till ett mindre rikt kulturliv. Detta gäller även, och ofta i högre grad, Sveriges minoritetsspråk.

Mot bakgrund av den kulturella ojämlikheten samt globaliseringen, teknikutvecklingen och digitaliseringens kraftiga framfart menar vi att det måste tillsättas en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs, rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommuner samt internationaliseringen- och digitaliserings inverkan på media- och kulturens förutsättningar.

Bildningsresan

FN:s konvention om barnets rättigheter slår fast alla barns rätt till kultur. Barn har rätt till yttrandefrihet och att oberoende territoriella gränser söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck. Barn har också rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Sedan 1970-talet har vi i Sverige haft en bred politisk enighet om satsningarna på barn och unga. År 1996 stärktes prioriteringen av barn och unga i den nationella kulturpolitiken. Så gott som

alla som får statligt stöd för sin kulturverksamhet ska redovisa hur de lever upp till kraven på att prioritera barn och unga. Vi socialdemokrater vet att kultur och bildning har en stor betydelse för barn som fortfarande växer och utvecklas, inte minst för språkutvecklingen. Barn har många olika sätt att uttrycka sig på och genom att få möjlighet att använda sig av de olika uttryckssätten stärks barnets kreativitet och skaparkraft.

Människors kulturvanor skapas i barndomen. Därför har skolan en viktig uppgift när det gäller att möta de barn och unga som i sin vardag inte får tillgång till kultur. Tillgången till estetik, musik, teater, humaniora, bild och formgivning kräver ett systematiskt arbete. Skolan ska svara för att tillhandahålla lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet.

Därför är det av vikt att förskolan ges ett tydligt kulturuppdrag. Varje barn ska ha rätt till kvalitativa kulturupplevelser inom ramen för förskolan och grundskolan och estetiska ämnen ska stärkas i grundskolan och gymnasiet. Därtill vill vi återinföra estetiska ämnen i gymnasieskolan. Reformen ”Skapande skola” som infördes av den borgerliga alliansen har visat sig vara avhängigt den enskilde lärarens kulturengagemang eller skolans resurser för planering och samarbete med kulturaktörer. Vi menar att det är viktigt att alla barn nås av professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton och därför vill vi avskaffa ”Skapande skola” och införa reformen ”Kultur i skolan”.

Genom att göra estetiska ämnen obligatoriska kommer också efterfrågan på lärare inom estetik, bild och musik att öka. Bristen på pedagoger- och musiklärare behöver åtgärdas och kommunerna måste ges i uppdrag att minska antalet deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar.

Bildningsresan börjar med språket. Litteraturen är en avgörande ingång till språket. Att ta del av böcker, läsande och få möjlighet att utveckla sin egen skrivande förmåga är en fråga om jämlikhet. Såväl skolan som biblioteken är viktiga möjligheter för att alla barn ska få samma förutsättningar till läsande och att nå litteratur man inte visste fanns. Möten med författare ger stor inspiration för vidare läsning och för eget skrivande. Men att vara författare innebär ofta att leva med små ekonomiska marginaler. Ett av de viktigaste arbetstillfällena är just uppläsningarna och möten med publik, oavsett ålder. Skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta. Trots detta saknar skolor bemannade skolbibliotek. Därför måste anställningar av yrkesutbildade bibliotekarier göras och alla barn ges likvärdig tillgång till skolbibliotek.

Kulturskolan

Vårt lands musikframgångar har ofta tillskrivits den kommunala kulturskolan. Men i stället för att låta fler ta del av verksamheten, har dess grundvalar under en längre tid eroderat. Höga avgifter, växande köer och få initiativ för att komma åt den alarmerande bristen på utbildade pedagoger och lärare, är några exempel som lyfts fram i den nationella utredningen En inkluderande kulturskola på egen grund. En studie från Högskolan för scen och musik vid Göteborgs Universitet samt

Kulturskolerådet egna rapport visar att barn med välutbildade och kulturutövande föräldrar är överrepresenterade i den kommunala kulturskolan. Den nationella kulturskoleutredningen visar att alla ungas rätt till konstnärliga uttryck, kunskap och bildning blivit avhängigt vilken kommun man växer upp i. Eftersom kulturskolan främst styrs av kommunala beslut och med kommunala medel innebär det att dess mål, syfte och inriktning varierar.

Över 38 000 barn och ungdomar står i kö för att delta i kulturskolan. Allra längst är köerna till undervisning på populära instrument som gitarr, piano och slagverk. Andra intressen som kommunerna inte kan svara mot handlar om anmälningar till sång och kör, medan en femtedel av kulturskolorna har kö till dans, teater och bild. Antalet platser som erbjuds i respektive kommun hänger ihop med hur verksamheten organiserats och vilka resurser som satts av. Medan vissa kommuner budgeterar utifrån en viss andel barn som ska erbjudas plats, har andra inget budgettak utifrån principen att alla som vill delta ska få plats.

Ett hinder för delaktighet är köbildningen som grundar sig i bristen på pedagoger- och musiklärare. Det saknas för närvarande exakta uppgifter om antal anställda på landets kulturskolor. Den nationella kulturskoleutredningen kan dock konstatera att det är vanligt med deltidstjänster- och timanställningar samt att den fackliga anslutningsgraden är lägre än i övrigt. Ungefär en tredjedel delar sin tjänst mellan kulturskolan, grundskolan eller gymnasieskolan. Ett annat hinder är deltagaravgifterna som alla kommuner utom tretton använder sig av, som istället erbjuder avgiftsfrihet. Vårdnadshavares betalningsförmåga har visat sig ha ett samband med snedrekryteringen.

Sedan år 2016 fördelar Kulturskolecentrum bidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Det var 232 kommuner som ansökte om medel från det riktade statsbidraget till kulturskolorna år 2019. Antalet sökande kommuner har ökat för varje år under de senaste åren. Under 2020 har 253 kommuner ansökt om det statliga utvecklingsbidraget. Därtill överstiger det belopp som kommunerna sammantaget ansöker om påtagligt i relation till vad som beviljas och betalas ut.

Kulturskoleutredningen anger i sitt betänkande från oktober 2016 att en lagstiftning med full kostnadstäckning skulle uppgå till mer än 2 miljarder kronor. För 2019 uppgick kommunernas sammantagna nettokostnader för musik-/kulturskolan till omkring 2,7 miljarder kronor. Mot bakgrund av Kulturskoleutredningens betänkande skulle därmed de nämnda kostnadsuppgifterna kunna ses som ett tak för vad det skulle kosta staten att lagstifta om kulturskolans verksamhet. Det krävs dock en grundlig analys för att göra en tillförlitlig bedömning. Kostnaden beror exempelvis på hur lagen skulle utformas och hur verksamheten ska finansieras (såsom möjligheten för kommunerna att ta ut avgifter).

Frågan om en kulturskolelag handlar om att göra en avvägning mellan ökad nationell likvärdighet och att begränsa den kommunala självstyrelsen. Utredningen anser att det kan finnas flera skäl

som talar för en lag jämfört med att använda sig av andra styrmedel. Utan lagstiftad verksamhet är det lättare att göra större besparingar och lägga ner verksamheter vid stora omvärldsförändringar. En lag skulle också slå fast att alla barn och unga ska ha tillgång till en kulturskola av hög kvalitet oavsett lokala förutsättningar, traditioner och intressen för verksamheten. Det som kan tala mot en lag är att den kan begränsa kommunernas valfrihet och det kommunala självstyret. Dessutom kan det uppfattas som en alltför kraftig åtgärd att lagstifta en verksamhet som nästan alla kommuner redan bedriver. Kulturskoleutredningens slutsats är att det mest verkningfulla vore en juridisk ram i form av en kulturskolelag. Men på grund av den kommunala finansieringsprincipen och de ekonomiska konsekvenserna ville inte utredningen överlämna ett sådant förslag till regeringen. I stället förslög utredningen att införa stödstrukturer på nationell och regional nivå samt riktade statsbidrag.

Vi menar att det finns ett behov av att, liksom bibliotekslagen, införa en kulturskoleramlag för att säkerställa verksamheten och den kulturella infrastrukturen för barn och unga i hela landet. Med lagkrav kan också andra frågor, så som personalförsörjning och anställningstryggheten för estetiska lärare och kulturskolelärare förbättras i kommunerna.

Motverka kulturell ojämlikhet

Vi socialdemokrater har varit drivande i att bygga upp en unik kulturell infrastruktur som når stora delar av landet. Vi har bibliotek i alla kommuner. Det finns musik- och kulturskola. Flera städer har muséer, teatrar och symfoniorkestrar. Hembygdsföreningar och bygdegårdar levandegör kulturarvet lokalt. Folkbildningen i form av studieförbund och folkhögskolor är spridd i hela landet. Arbetarrörelsen skapade tidigt egna mötesplatser som Folkets Hus och Folkets Park. Genom främjandeorganisationers arbete, som Riksteatern, Konstfrämjandet och Skådebanan, har kultur i dess olika uttrycksformer fått en bred och folklig förankring. Dessa olika främjandeorganisationer har burits fram som en självklarhet av den samlande arbetarrörelsen i syfte att bredda tillgången till kulturlivet. Trots detta visar utvärderingar av kulturpolitiken att personer som bor i större städer och har god ekonomi tar i anspråk en större del av den professionella kulturen än andra grupper. Det finns stora klassklyftor och klyftor mellan storstad och landsbygd.

Vi har sett en utveckling där det offentliga rummet kommersialiseras och kulturella mötesplatser stängs. Teatrar blir affärer. Samlingslokaler försvinner, har övergripande behov av ombyggnationer och renoveringar eller tvingas till hyror många föreningar inte har råd med. I moderna inglasade gallerior är det ont om öppna platser för att slå sig ner och vila, tänka eller diskutera en stund, utan att handla något.

Det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet. Kraften för att skapa ett levande kulturliv kommer främst från medborgarna själva, från gräsrotsinitiativ och lokala föreningar. Folkrörelser, kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor spelar en viktig roll som kulturarrangörer och kulturskapare. Samlingslokalsorganisationer, som Folkets Hus och Parker, Våra Gårdar och Bygdegårdarna, driver föreningsdrivna samlingslokaler som är viktiga för

kulturlivet. Aktörer som dessa ska ges förutsättningar att utöka sin verksamhet men då behövs fler lokaler för kultur- och föreningsliv till låga hyror.

Fri entré på museer är ett verktyg för ökad tillgänglighet. Det har ökat antalet museibesök men inte förändrat vilka grupper som går på muséer. Vi vill att offentliga muséer och annan offentligt finansierad kulturverksamhet ska bedriva ett aktivt uppsökande arbete för att få nya grupper att hitta till kulturen. Vi vill även att de statliga institutionerna ska få ett tydligare uppdrag att förmedla kultur i hela landet, genom att till exempel öppna filialer, genomföra turnéer eller ta fram vandringsutställningar. Det kräver att det finns mötesplatser, som scener för levande konst, ateljéverksamhet, utställningar och folkbildningsverksamhet. Vi vill också att det ska finnas utrymme för kulturella aktiviteter i kommersiella gallerior och köpcentra.

Enprocentregeln är en finansieringsmodell för konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer som tillkom år 1937 genom ett statligt kulturpolitiskt initiativ. Regeln, som i staten tillämpas i begränsad omfattning, innebär att cirka en procent av budgeten för ett byggprojekt, vid nybyggnation, om- eller tillbyggnad, bör avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning i offentligt byggande. Syftet med enprocentregeln är att skapa ett stabilt och mer långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten i planeringen och byggandet av offentliga miljöer. Var fjärde kommun tillämpar enprocentregeln, alltså att minst en procent av ny-, om- och tillbyggnationer av offentliga miljöer investeras i konst. Några kommuner tillämpar regeln även vid markanvisningar till privata byggherrar. Vi vill att regeln ska tillämpas i högre utsträckning. Här behövs också insatser för att främja en stark och aktiv arkitekturpolitik som främjar konst, design och gestaltade livsmiljöer tillgängligt för alla.

Därför menar vi att socialdemokratin måste verka för att det finns ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet, att statens andel av kultursamverkansmodellen ökar, att stödet till kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till samlingslokalföreningar ökar, att politiska initiativ tas för att främja nybyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus och lokaler för kultur- och föreningsliv till låga hyror. Den offentligt finansierade kulturverksamheten ska ges i uppdrag att bedriva uppsökande verksamhet och marknadsföra sig för att nå nya grupper. Offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare uppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet. Enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning ska tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas vid markanvisning till och av privata byggherrar och fri-entréreformen utökas till regionala muséer.

Kultur i arbetslivet samt i vård och omsorg

Kultur är en källa till glädje och livslust. Den är också en möjlighet att närma sig och uttrycka svåra frågor och känslor, att få skratta, gråta och tänka efter. Att kulturen kommer till arbetslivet och inom vården och omsorgen innebär möjligheter att ta tillvara kultursektorns särskilda kompetens, viljan att kritiskt granska och tänka nytt, och att använda den för att göra välfärdsverksamheterna bättre.

Konst och kultur i välfärden är ett verktyg för att tala om och förstå olika förändringar i livet. Det kan även bidra till bättre hälsa. Kultur används redan på det sättet i dag, till exempel på en barncancerenhet som använder bildkonst för att barn ska få utlopp för sina känslor och i demensvården där sånger och danser från förr får de äldre att leva upp. Vi vill att kulturen ska få en större roll i vården och omsorgen.

Konst och kultur kan göras tillgänglig och angelägen för fler genom att olika kulturarbetare och konstnärer får möjlighet att komma ut på arbetsplatser. När konstnärer får jobba ute på ”vanliga” arbetsplatser avdramatiseras konsten för de anställda och konstnärerna själva utvecklas. Kultur och konst når ut till nya grupper och individer. Den professionella kulturen får inspiration från arbetslivet och amatörcultur stimuleras. Mötena kan också bidra till att utveckla kulturskaparna i deras roller och etablera nya inkomstkällor.

Tidigare har det funnits ett statligt projektbidrag att söka för kultur i arbetslivet. Det handlade om allt från läsfrämjande åtgärder till konstutställningar och teater på arbetsplatsen. I Sverige har också arbetsplatsbibliotek främjats. På senare år har som exempel skissprojektet genomförts med stöd från ESF-rådet (Rådet för Europeiska socialfonden). Utvärderingarna visar att de konstnärliga aktiviteterna stödjer personalen i att reflektera över den egna arbetssituationen och de egna arbetsuppgifterna, vilket i sin tur minskar den upplevda stressen. Vi socialdemokrater vill se ett nytt stöd för kultur i arbetslivet samt krav på kultur i vård och omsorg.

Kulturskaparnas villkor

Det är ofta svårt att försörja sig som professionell kulturarbetare. Dagens kulturarbetsmarknad präglas av tidsbegränsade osäkra anställningar. Det är vanligt att kulturarbetare kombinerar projektanställningar, egen företagsverksamhet och perioder när de försörjer sig på stipendier, som inte räknas som inkomst i trygghetssystemen. Kulturarbetarnas fackföreningar och intresseorganisationer har svårt att teckna bra avtal när de förhandlar mot stora internationella företag. De osäkra arbetsvillkoren har bidragit till ökad social snedrekrytering. Kulturarbetare som uppträder på scen har ofta sin arbetstid på kvällar och helger. Eftersom det saknas ett lagkrav på kommunerna att ha barnomsorg på obekvämlig arbetstid är det svårt att kombinera arbetet som professionell konst- och kulturskapare med föräldraansvar för barn.

Den socialdemokratiska regeringen skapade år 1999 Teateralliansen för att öka den sociala och ekonomiska tryggheten för frilansande skådespelare och öka deras möjlighet till kompetensutveckling samt avlasta arbetslöshetskassan och utveckla arbetsförmedlingen. I Teateralliansen får ett antal kvalificerade, frilansande skådespelare en tillsvidareanställning som de tar tjänstledigt från när de har frilansuppdrag. Mellan frilansuppdragen får de tillgång till kompetensutveckling. Det här arbetssättet är uppskattat och verksamheten har utökats med en Dansallians och en Musikallians. Det är hög tid att utöka antalet antagna till allianserna samt bredda alliansverksamheten till fler områden.

Många utbildade konstnärer har inte arbetsinkomst från konstnärlig verksamhet eftersom det finns få betalda jobb i sektorn. Vi socialdemokrater vill bidra till fler arbetstillfällen för professionella kulturarbetare genom att stödja kulturarrangörer ute i landet så att det finns fler scener och lokaler där kultur kan visas. Vi vill också att kulturarbetares kompetens ska kunna bidra till andra verksamheter, exempelvis genom satsningar på kultur i skolan, i arbetslivet samt kultur i vård och omsorg.

Pandemins slag mot kulturlivet och kulturarbetares förutsättningar saknar motstycke. Förbudet mot allmänna sammankomster och offentliga tillställningar i syfte att minska smittspridningen innebär att nästintill all publikverksamhet har fått ställas in. Detta har drabbat teatrar, konserter, biografer, arenor, festivaler, mötesplatser och alla anställningar i anslutning till dessa. Kulturarbetares begränsade trygghet har ytterligare försvagats och återhämtningen inom sektorn riskerar att bli långsam. Att staten går in med krispaket riktat till kultur, media, civilsamhälle och idrott är viktigt, men än viktigare är det att vidta åtgärder som förändrar förutsättningarna och förstärker tryggheten.

Därför måste tryggheten förstärkas för kulturarbetare bland annat genom att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden, staten borde öka antalet stipendier och göra dessa sjukpennings- och pensionsgrundande samt garantera social trygghet åt yrkesverksamma kulturskapare genom anpassningar av de generella trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga sociala villkor som samhällets övriga yrkesgrupper. Det bör inrättas en enhet med kompetens om kulturskapares villkor inom ramen för Försäkringskassan (Försäkringskassan Kultur Media) med Arbetsförmedlingen Kultur Media som förebild i detta syfte. Nationellt måste det också tas fram en strategi för så kallade kombinatorer och deras rätt till a-kassa, pension och sjukförsäkring.

Pandemin har blottlagt hur de generella företagsstöden inte varit anpassade efter egenföretagande kulturskapare. KLYS beskriver i sitt remissvar till återstartsutredningen att de flesta konst- och kulturskapare är egenföretagare med enskild firma vilka inte omfattas av korttidspermitteringsstödet. Enbart företag med höga fasta kostnader har haft möjlighet att ta nytta av omställningsstödet, vilket sällan utgör fallet för konstnärsföretag. Vad gäller omsättningsstödet för enskilda näringsidkare låg golvet på 200 000 under år 2019 men sänktes till 180 000 kr. Eftersom de flesta saknar relativt regelbundna inkomster då de är anpassade efter produktioner, turnéer och uppdrag har detta stöd inte kunnat sökas. Utöver detta har inte kulturkrisstöden kunnat bistå yrkesgrupper som frilansjournalister, läromedelsförfattare, fotografer eller tecknare då dessa inte kvalificerat sig som tillräckligt "konstnärliga" eller "litterära". Här finns fortsatt stora behov av särskilda återstartsstöd samt hjälp till återetablering av yrkesverksamma och nyexaminerade konst- och kulturskapare.

Vi vill också se att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom satsningar på kultur i skolan, i arbetslivet samt kultur i vård och omsorg. Fler åtgärder som kan stimulera en

kulturmarknad är att skattereglerna anpassas till kulturområdets behov så som att den reducerade kultur momsens om 6 % breddas till all konst och kultur. Åtgärden handlar om att utveckla möjligheten till att även omfatta konst. Nationellt behövs därtill en strategi för de kulturella och kreativa näringarna. En annan fråga av stor vikt är införandet av produktionsincitament för film för att öka filmproduktionerna i Sverige.

Slutligen är upphovsrättens utveckling helt central för kulturskapares möjligheter att fortsätta skapa och verka i Sverige och i Europa. Den ökande digitaliseringen och omställningen till digital spridning/visning av konst och kultur har dessvärre inte främjat kulturskapares möjligheter att få skäligena intäkter. Dagens betalmetoder innebär låga ersättningar och bristande inflytande för de enskilda kulturskaparna när de upplåter sina rättigheter till streamingtjänster och andra digitala nyttjanden. Därför måste kulturskapares rätt till upphovsrätt förbättras och ersättningsnivåerna höjas.

Yttrandefrihet, sociala nätverksplattformar och kampen för demokratin

Socialdemokratin har sedan partiets begynnelse fört den demokratiska kampen. Vi kommer aldrig tillåta att antidemokratiska och extremistiska rörelser får fotfäste i vårt samhälle. Men tyvärr ser vi en utveckling där de antidemokratiska rörelserna mobiliserar. I flera länder vinner de mark och i andra har de redan lyckats överta den parlamentariska makten. För oss kommer därför kampen alltid att handla om att stå upp för rättsstatens principer, fri media och rätten till ett fritt kulturliv.

Uppkomsten av de globala onlineplattformarna har förvandlat informationssfären. Onlineplattformar har gett människor nya sätt kommunicera på, ta del av nyheter och information samt kultur. Men plattformarna har också skapat problem som våra samhällen behöver hantera. Desinformation, säkerhetspolitiska inskränkningar, kampanjer som föranleder propaganda, uppmuntran till hat, hot och våld som tystar politiker, journalister och offentligt anställda och som utgör ett hot mot demokratin. Det finns därtill ytterligare risker att beakta inför framtiden, exempelvis hur informationssamlingen ser ut vad gäller enskilda individer, den bristande regleringen av AI samt fortsatta tekniska manipulationer inom plattformarna.

Det är av yttersta vikt att åstadkomma en reglering av dessa globala aktörer som genererar ett plattformsansvar. Detta har adresserats av EU kommissionens strategiplan Shaping Europe's Digital Future. Regleringar för att stärka demokratin ytterligare kräver dock ett nationellt regelverk. Detta ska inte innebära inskränkningar av yttrandefriheten eller publicistiska friheter. Det som ska adresseras är det som redan regleras inom straffrätten.

Det är av betydelse att först beskriva onlineplattformarna som en egen kategori av masskommunikation. Dessa kan inte likställas med kraven vi ställer för tidningar, rörlig bild inom tv eller ljud i radio. Onlineplattformar producerar inte innehåll, utan har ett sekundäransvar. Således blir inte publicistiska-, journalistiska- eller förläggareglerverken relevanta för dessa plattformar. Men det kan inte vara så att formen för kommunikation innebär att man överlåter

ansvaret på bolagen att självreglera. Även dessa behöver ställas under det demokratiska beslutsfattandet som nya innehållskanaler med användar- reglerat innehåll.

Onlineplattformarna bör därför åläggas att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Informera användare, som lägger upp olagligt innehåll, att olagligt innehåll har tagits bort samt delge samma information till de som kommenterat innehållet. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga regler och upprätthålla sig efter dessa. Socialdemokratin ska därtill verka för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet.

Om- och nystart för kulturen

Sveriges kulturliv behöver efter pandemin en rejäl återöppning och återstart. Längtan efter livemusik, festivaler, idrottsevenemang, kommunala kulturnätter, teaterföreställningar, innovativa utställningar, filmpremiärer och kreativa mötesplatser har aldrig varit större. Det kommer att ta tid att öppna upp verksamheter på grund av smittorisen samtidigt som pandemin, på det tydligaste av sätt, visat vårt mänskliga behov av möten och själslig stimulans. Politiskt kan vi göra mycket för att ge kulturen och samhället den återöppning som vi alla längtar efter. Men det krävs politiska prioriteringar.

En nystart för Sveriges kulturliv kräver en handlingsplan. Den kulturella infrastrukturen bör analyseras och behovet av statliga, regionala och kommunala kulturinstitutioner och medborgardrivna mötesplatser bör ses över. Tillgänglighet och decentralisering är ledord för att förstärka tillgången till kultur över hela landet. Kulturens nya förutsättningar med digitalisering och teknikutveckling kräver ekonomiska insatser. Initiativ behövs för arbetet med kulturarvet och dess samlingar. Sverige bör också bli ett land som förstärker förutsättningarna för filmproduktion genom att införa produktionsincitament, förstärka biografinfrastrukturen i hela landet, skattelättnader för företag som köper in konst samt ha en plan för hur svensk konst och musik ska erövra globala mässor och de internationella scenerna.

Partikongressen föreslås besluta:

C229:1 att Socialdemokraterna verkar för en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs och som analyserar rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommunerna. Utredningen bör även se över internationaliseringen- och digitaliserings inverkan på media- och kulturens förutsättningar samt hur det internationella- och nordiska kulturutbytet kan främjas

- C229:2 att Socialdemokraterna verkar för ett nationellt regelverk som gäller för tillhandahållare onlineplattformar. Användare ska ges utökade möjligheter att kunna ta bort användargenererat innehåll som främjar hets mot folkgrupp, hat, fara för liv och hälsa samt utgör fara för demokratiska vals genomförande. Plattformarna ska ha skyldighet att vara transparenta med algoritmernas funktion
- C229:3 att Socialdemokraterna verkar för kultur i förskolan, att estetiska ämnen ska stärkas i grundskolan samt att etiska ämnen återinförs som obligatoriska i gymnasieskolan
- C229:4 att Socialdemokraterna verkar för att skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta, med syftet att stärka skolbiblioteken och öka likvärdigheten, samt att bemanningen av yrkesutbildade bibliotekarier i skolbiblioteken stärks
- C229:5 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa 2008 års reform ”Skapande skola” i syfte att införa reformen ”Kultur i Skolan”. Barn och unga ska möta och uppleva professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton. Reformen ska föranleda kontinuerlig organisation, arrangörsled och kontakt med det professionella kulturlivet
- C229:6 att Socialdemokraterna verkar för att införa en kulturskoleramslag som garanterar att kulturskoleverksamhet bedrivs i hela landet. Kulturskolan ska anses utgöra en frivillig skolform som garanterar utbildning i de konstnärliga ämnena på barns och ungas fritid. Socialdemokraterna verkar för att anslaget till kommunernas kulturskoleverksamhet ökar bland annat genom statens anslag till Kulturskolecentrum. Uppdrag om att verksamheten ska nå nya grupper tillförs
- C229:7 att Socialdemokraterna verkar för att bristen på pedagoger- och musiklärare åtgärdas samt att kommunerna bedriver ett arbete med att minska deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar
- C229:8 att Socialdemokraterna verkar för att det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet genom att bland annat öka statens andel av kultursamverkansmodellen samt hur modellen ska främja det fria kulturlivets förutsättningar regionalt
- C229:9 att Socialdemokraterna verkar för att stödet till kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till samlingslokalsföreningar, ökar. I större utsträckning ska främjandeorganisationernas arbete stödjas ekonomiskt
- C229:10 att Socialdemokraterna verkar för att initiativ tas för att främja ny- och ombyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus, idrottshallar samt att lokaler för kultur-, idrotts- och föreningsliv kan erbjudas till låga hyror
- C229:11 att Socialdemokraterna verkar för att offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare tillgänglighetsuppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet

- C229:12 att Socialdemokraterna verkar för att en procentregeln för konstnärlig utsmyckning tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas vid markanvisning till och av privata byggherrar. Socialdemokraterna verkar också för en aktiv arkitekturpolitik som främjar konst, design och gestaltade livsmiljöer tillgängligt för alla
- C229:13 att Socialdemokraterna verkar för att filmproduktionsincitament införs i Sverige för att öka antalet filmproduktioner i Sverige
- C229:14 att Socialdemokraterna verkar för att stärka biografinfrastrukturen i hela landet
- C229:15 att Socialdemokraterna verkar för att fri-entréreformen utökas till regionala muséer och tar fram en strategi för samlingarnas bevarande. Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för att se över arkivens bevarande och samlingar
- C229:16 att Socialdemokraterna verkar för att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom satsningar på kultur i arbetslivet
- C229:17 att Socialdemokraterna verkar för en ny reform för kultur i vård och omsorg
- C229:18 att Socialdemokraterna verkar för att den ekonomiska och sociala tryggheten stärks för kulturarbetare. Bland annat genom anpassningar av de generella trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga villkor som samhällets övriga yrkesgrupper, att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden samt att staten ökar antalet stipendier och gör dessa sjukpennings- och pensionsgrundande
- C229:19 att Socialdemokraterna verkar för att konstutövare anställs på statliga, regionala och kommunala kulturscener och institutioner och fasar ut NPM- styrningen inom den offentliga sektorn
- C229:20 att Socialdemokraterna verkar för att kulturskapares rätt till upphovsrätt förbättras samt att ersättningsnivåerna höjs
- C229:21 att Socialdemokraterna verkar för att den reducerade kultur Momsen om 6 % breddas till all konst och kultur samt att konsten i primärmarknaden görs avdragsgill
- C229:22 att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för de kulturella och kreativa näringarna
- C229:23 att Socialdemokraterna verkar för att de globala onlineplattformarna åläggs att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga regler och upprätthålla sig efter dessa
- C229:24 att Socialdemokraterna verkar för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet
- C229:25 att Socialdemokraterna verkar för en återstartsinfrastruktur med fortsatta ekonomiska stöd, kompetensutveckling och främjandeinsatser till Sveriges kultursektor

Stockholms partidistrikt

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C230

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN

Handlingsplan för socialdemokratisk kulturpolitik

Regeringsbeslutet den 27 mars 2020 om att förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 50 personer har satt ljuset på kulturens roll i coronakrisens spår. Inställda teater- och biografföreställningar, konserter, festivaler, idrottsevenemang, danstillställningar och mässor har genererat intäktsförluster, arbetslöshet och otrygghet bland konst- och kulturutövare i hela vårt land. Situationen riskerar att medföra bestående men för kulturen, bildningen, sammanhållningen, och i förlängningen demokratin.

Den statliga kulturpolitiken har redan innan coronapandemin stått inför stora utmaningar. Det nationella målet att alla ska ha möjlighet att ta del av en mångfald av konst och kultur, av ett kulturutbud som upplevs relevant och där möjligheter inte begränsas av ens klassmässiga, sociala, religiösa eller etniska bakgrund eller var i landet man bor, efterlevs inte. Myndigheten för kulturanalys har i flera rapporter påvisat hur kulturvanor och tillgänglighet skiljer sig åt beroende på socioekonomiska, geografiska och demografiska faktorer. För att bryta delaktighetsmönster som etablerats under lång tid, krävs tidiga och långsiktiga åtgärder.

En fråga som på senare tid har aktualiserats handlar om den konstnärliga friheten. Hat och hot som riktas mot konstnärer, kulturskapare, författare och journalister i syfte att bekämpa kulturuttryck, kulturutövare och begränsa det fria ordet, är ett växande samhällsproblem. Hur politiken i enskilda fall eller genom styrning griper in i kulturens innehåll är ett annat växande problem. Principen om en armlängds avstånd mellan politikens styrning och kulturens innehåll måste formuleras och förtydligas. Straffrättsliga åtgärder måste även till för att skydda konstnär, kulturskapare, författare och journalister.

Konstnärer och kulturskapares ekonomiska och sociala villkor måste bli föremål för politiskt reformarbete. Coronapandemin har synliggjort att staten, regioner och kommuner tillsammans lyckats föra kulturinstitutionerna och de viktigaste delarna av den kulturella infrastrukturen genom krisen. Men institutioner och verksamheter är inte samma sak som kulturskapande och framförande. Kulturutövandet som regissörer, producenter, skådespelare, artister står för, har under flera decennier övergått från anställda på institutionerna till att man idag driver enskild firma eller aktiebolag ofrivilligt. Av de professionellt verksamma skådespelarna inom teatern i Sverige har 240 fastanställning av cirka 3000 skådespelare. Utredningar visar att kulturarbetare arbetar under ekonomiskt sämre villkor än andra grupper i samhället med motsvarande krav på utbildning och yrkeserfarenhet.¹

Den statliga offentliga utredningen Konstnär – oavsett villkor? visar på stora svårigheter att erhålla sociala försäkringar, föräldrapenning, bostadsbidrag och försörjningsstöd fastän konstnärer har en

lägre genomsnittlig inkomst. Statliga stipendier är inte SGI -grundande. Konstnärer har dessutom i mindre grad kollektivavtalad tjänstepension.

Genom den snabba kulturella internationaliseringen, digitaliseringen och teknikutvecklingen har kulturens förutsättningar snabbt förändrats. Idag sker samtalen på de globala sociala nätverksplattformarna, tidningarna har digitaliserats och streamingtjänster ökar tillgången till musik och film. Detta aktualiserar frågor om hur de globala nätplattformarna ska regleras när de utgör en plattform för antidemokratisk mobilisering, hat, hets och hot. Digitaliseringen aktualiserar även frågan annonsintäktsfinansiering för kvalitativ journalistik, konstnärer och kulturskapares upphovsrätt samt hur den offentliga kulturen kan öka tillgängligheten.

De nationella kulturpolitiska målen

Senast år 2009 utvärderades de nationella kulturpolitiska målen och ändringar genomfördes av den dåvarande borgerliga regeringen. Mål som decentralisering, jämlikhet och att motverka kommersialismens negativa verkningar, togs bort. Idag är det nationella kulturpolitiska målet att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och en obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

1 Rapport 2020:1, Kulturanalys 2020 – En lägesbedömning i relation till de kulturpolitiska målen, Myndigheten för Kulturanalys.

2 Kulturpolitiska målen:

<https://www.regeringen.se/artiklar/2018/06/regeringens-politik-for-kultur-i-hela-landet/> .

Vi socialdemokrater refererar vanligen till ambitionerna som fanns i 1974 års kulturpolitik. Då handlade kulturpolitiken om att förena den överbyggnad som skapats av akademierna från Gustaf III:s tid, institutionerna från den tidiga industrialiseringen samt folkhemsperioden till det som kom att bli 1960-talets vida samhälleliga kulturbegrepp. Ambitionen var att förstärka tillgången till kultur och bildning, regionalisera kulturen, ge en plats för folkrörelserna, bygga ut medborgardrivna mötesplatser och angripa kommersialismens negativa verkningar. Med tiden uppstod dock utmaningar med målformuleringarna då de nästintill blev omöjliga att använda som utgångspunkt för konkret kulturpolitisk reformverksamhet. Det blev allt svårare att utpeka ett specifikt område för kulturpolitikens insatser. Politikområdets inneboende problem är att dess målbeskrivning till slut handlar om vad de politiska partierna vill med samhället.

Globaliseringen, teknikutvecklingen och digitaliseringens framfart ställer kulturen inför helt nya utmaningar. Var och en kan idag enkelt och snabbt publicera sig på internet samtidigt som det inte längre finns ansvariga utgivare, redaktörer eller förläggare som tar ansvar för innehållet. Det gamla mer reglerade kulturella informationslandskapet gav mer utrymme för eftertänksamhet, medan det nya innebär ett flöde som ständigt pågår. Utvecklingen ställer höga krav på medborgarnas förmåga till källkritik.

En annan utmaning med den ökade kommersialiseringen och digitaliseringen är att det har blivit svårare att ta betalt för kultur som går att hitta gratis på nätet. På senare år har vi sett en vändning där det utvecklas digitala prenumerationer på tidningar och betalda tjänster för att lyssna på musik och se filmproduktioner. Det har lett till att kulturarbetare får betalt, men dessvärre är ersättningsnivån låg. När ett fåtal stora globala mediaföretag dominerar marknaden lämnar annonspengar och skatteintäkter landet. På så sätt återinvesteras inte heller resurserna till ny svenskspråkig kulturproduktion.

Ett viktigt skäl till att kulturen behöver offentligt stöd är att Sverige är ett litet språkområde. Vi anser att det är viktigt att det finns kultur på svenska för att bevara och utveckla språket. Språket är en avgörande del av vårt kulturarv och berättar om vårt samhälle. De svenska kulturkonsumenterna är få och flera konstformer skulle bli väldigt dyra för individen om kulturen inte fick offentligt stöd. Det skulle minska tillgängligheten och riskera att leda till ett mindre rikt kulturliv. Detta gäller även, och ofta i högre grad, Sveriges minoritetsspråk.

Mot bakgrund av den kulturella ojämlikheten samt globaliseringen, teknikutvecklingen och digitaliseringens kraftiga framfart menar vi att det måste tillsättas en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs, rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommuner samt internationaliseringen- och digitaliserings inverkan på media- och kulturens förutsättningar.

Bildningsresan

FN:s konvention om barnets rättigheter slår fast alla barns rätt till kultur. Barn har rätt till yttrandefrihet och att oberoende territoriella gränser söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i tal, skrift eller tryck. Barn har också rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Sedan 1970-talet har vi i Sverige haft en bred politisk enighet om satsningarna på barn och unga. År 1996 stärktes prioriteringen av barn och unga i den nationella kulturpolitiken. Så gott som alla som får statligt stöd för sin kulturverksamhet ska redovisa hur de lever upp till kraven på att prioritera barn och unga. Vi socialdemokrater vet att kultur och bildning har en stor betydelse för barn som fortfarande växer och utvecklas, inte minst för språkutvecklingen. Barn har många olika sätt att uttrycka sig på och genom att få möjlighet att använda sig av de olika uttryckssätten stärks barnets kreativitet och skaparkraft.

Människors kulturvanor skapas i barndomen. Därför har skolan en viktig uppgift när det gäller att möta de barn och unga som i sin vardag inte får tillgång till kultur. Tillgången till estetik, musik, teater, humaniora, bild och formgivning kräver ett systematiskt arbete. Skolan ska svara för att tillhandahålla lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet.

Därför är det av vikt att förskolan och grundskolan ges ett tydligt kulturuppdrag. Varje barn

ska ha rätt till kvalitativa kulturupplevelser inom ramen för förskola och skola, att estetiska ämnen ska vara obligatoriska i grundskolan och gymnasiet samt att estetiska ämnen återinför i gymnasieskolan. Vi vill också verka för att kommunerna utvecklar arbetet med kontakter mellan barns och ungas egna kulturinitiativ och kulturinstitutionerna, till exempel genom att tillsätta kultursamordnare som kan bidra i arrangörsleden. Reformen ”Skapande skola” som infördes av den borgerliga alliansen har visat sig vara avhängigt den enskilde lärarens kulturengagemang eller skolans resurser för planering och samarbete med kulturaktörer. Vi menar att det är viktigt att alla barn nås av professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton.

Genom att göra estetiska ämnen obligatoriska kommer också efterfrågan på lärare inom estetik, bild och musik att öka. Bristen på pedagoger- och musiklärare behöver åtgärdas och kommunerna måste ges i uppdrag att minska antalet deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar. Bildningsresan börjar med språket och litteraturen är en avgörande ingång till språket. Att ta del av böcker, läsande och få möjlighet att utveckla sin egen skrivande förmåga är en fråga om jämlikhet. Såväl skolan som biblioteken är viktiga möjligheter för att alla barn ska få samma förutsättningar till läsande och att nå litteratur man inte visste fanns. Möten med författare ger stor inspiration för vidare läsning och för eget skrivande. Möten med författare ger stor inspiration för vidare läsning och för eget skrivande. Men att vara författare innebär ofta att leva med mycket små ekonomiska marginaler. Ett av de viktigaste arbetstillfällena är just uppläsningarna och möten med en publik, oavsett ålder. Skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta. Syftet är att stärka skolbiblioteken och öka likvärdigheten. Trots detta saknar skolor bemannade skolbibliotek. Därför måste anställningar av yrkesutbildade bibliotekarier göras och alla barn ges likvärdig tillgång till skolbibliotek.

Kulturskolan

Vårt lands musikframgångar har ofta tillskrivits den kommunala kulturskolan. Men i stället för att låta fler ta del av verksamheten, har dess grundvalar under en längre tid eroderat. Höga avgifter, växande köer och få initiativ för att komma åt den alarmerande bristen på utbildade lärare, är några exempel som lyfts fram i den nationella utredningen En inkluderande kulturskola på egen grund. 3 En studie från Högskolan för scen och musik vid Göteborgs Universitet har nyligen påvisat att barn med välutbildade och kulturutövande föräldrar är överrepresenterade i den kommunala kulturskolan. Den nationella kulturskoleutredningen visar att alla ungas rätt till konstnärliga uttryck, kunskap och bildning blivit avhängigt vilken kommun man växer upp i. Eftersom kulturskolan främst styrs av kommunala beslut och med kommunala medel innebär det att dess mål, syfte och inriktning varierar. Över 40 000 barn och ungdomar står i kö för att delta i kulturskolan. 4 Allra längst är köerna till undervisning på populära instrument som gitarr, piano och slagverk. Andra intressen som kommunerna inte kan svara mot handlar om ansökningar till sång och kör, medan en femtedel av kulturskolorna har kö till dans, teater och bild. Antalet platser som erbjuds i respektive kommun hänger ihop med hur verksamheten organiserats och vilka resurser som satts av. Medan vissa kommuner budgeterar utifrån en viss andel barn som ska erbjudas plats, har andra inget budgettak utifrån principen att alla som vill delta ska få plats.

3 SOU 2016:67, En inkluderande kulturskola på egen grund, <https://www.regeringen.se/4aa767/contentassets/7037695d8c354057b9ece6fca046173f/en-inkluderandekulturskola-pa-egen-grund-sou-201669>

4 Kulturskoleutredningens mejlenkät (2016). Köerna varierar över läsåret och är som längst i samband med terminsstart.

Frågan om en kulturskolelag handlar till syvende och sist om att göra en avvägning mellan ökad nationell likvärdighet och att begränsa den kommunala självstyrelsen. Utredningen anser att det kan finnas flera skäl som talar för en lag jämfört med att använda sig av andra styrmedel. Utan lagstiftad verksamhet är det lättare att göra större besparingar och lägga ner verksamheter vid stora omvärldsförändringar. En lag skulle också slå fast att alla barn och unga ska ha tillgång till en kulturskola av hög kvalitet oavsett lokala förutsättningar, traditioner och intressen för verksamheten. Det som kan tala mot en lag är att den kan begränsa kommunernas valfrihet och det kommunala självstyret. Dessutom kan det uppfattas som en alltför kraftig åtgärd att lagstifta en verksamhet som nästan alla kommuner redan bedriver. Kulturskoleutredningens slutsats är att det mest verkningsfulla vore en juridisk ram i form av en kulturskolelag. Men på grund av den kommunala finansieringsprincipen och de ekonomiska konsekvenserna ville inte utredningen överlämna ett sådant förslag till regeringen. I stället förslög utredningen att införa stödstrukturer på nationell och regional nivå samt riktade statsbidrag.

Vi menar att det finns ett behov av att, liksom bibliotekslagen, införa en kulturskoleramlag för att säkerställa verksamheten och den kulturella infrastrukturen för barn och unga i hela landet. Med lagkrav kan också andra frågor, så som personalförsörjning och anställningstryggheten för estetiska lärare och kulturskolelärare förbättras i kommunerna.

Motverka kulturell ojämlikhet

Vi socialdemokrater har varit drivande i att bygga upp en unik kulturell infrastruktur som når stora delar av landet. Vi har bibliotek i alla kommuner. Det finns musik- och kulturskola. Flera städer har muséer, teatrar och symfoniorkestrar. Hembygdsföreningar och bygdegårdar levandegör kulturarvet lokalt. Folkbildningen i form av studieförbund och folkhögskolor är spridd i hela landet. Arbetarrörelsen skapade tidigt egna mötesplatser som Folkets Hus och Folkets Park. Genom främjandeorganisationers arbete, som Riksteatern, Konstfrämjandet och Skådebanan, har kultur i dess olika uttrycksformer fått en bred och folklig förankring. Dessa olika främjandeorganisationer har burits fram som en självklarhet av den samlande arbetarrörelsen i syfte att bredda tillgången till kulturlivet. Trots detta visar utvärderingar av kulturpolitiken att personer som bor i större städer och har god ekonomi tar i anspråk en större del av den professionella kulturen än andra grupper. Det finns stora klassklyftor och klyftor mellan storstad och landsbygd.

Vi har sett en utveckling där det offentliga rummet kommersialiseras och kulturella mötesplatser stängs. Teatrar blir affärer. Samlingslokaler försvinner, har övergripande behov av ombyggnationer

och renoveringar eller tvingas till hyror många föreningar inte har råd med. I moderna inglasade gallerior är det ont om öppna platser för att slå sig ner och vila, tänka eller diskutera en stund, utan att handla något.

Det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet. Kraften för att skapa ett levande kulturliv kommer främst från medborgarna själva, från gräsrotsinitiativ och lokala föreningar. Folkrörelser, kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor spelar en viktig roll som kulturarrangörer och kulturskapare. Samlingslokalsorganisationer, som Folkets Hus och Parker, Våra Gårdar och Bygdegårdarna, driver föreningsdrivna samlingslokaler som är viktiga för kulturlivet. Aktörer som dessa ska ges förutsättningar att utöka sin verksamhet men då behövs fler lokaler för kultur- och föreningsliv till låga hyror.

Fri entré på museer är ett verktyg för ökad tillgänglighet. Det har ökat antalet museibesök men inte förändrat vilka grupper som går på museer. Vi vill att offentliga museer och annan offentligt finansierad kulturverksamhet ska bedriva ett aktivt uppsökande arbete för att få nya grupper att hitta till kulturen. Vi vill även att de statliga institutionerna ska få ett tydligare uppdrag att förmedla kultur i hela landet, genom att till exempel öppna filialer, genomföra turnéer eller ta fram vandringsutställningar. Det kräver att det finns mötesplatser, som scener för levande konst, ateljéverksamhet, utställningar och folkbildningsverksamhet. Vi vill också att det ska finnas utrymme för kulturella aktiviteter i kommersiella gallerior och köpcentra.

Enprocentregeln är en finansieringsmodell för konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer som tillkom år 1937 genom ett statligt kulturpolitiskt initiativ. Regeln, som i staten tillämpas i begränsad omfattning, innebär att cirka en procent av budgeten för ett byggprojekt, vid nybyggnation, omeller tillbyggnad, bör avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning i offentligt byggande. Syftet med enprocentregeln är att skapa ett stabilt och mer långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten i planeringen och byggandet av offentliga miljöer. Var fjärde kommun tillämpar enprocentregeln, alltså att minst en procent av ny-, om- och tillbyggnationer av offentliga miljöer investeras i konst. Några kommuner tillämpar regeln även vid markanvisningar till privata byggherrar. Vi vill att regeln ska tillämpas i högre utsträckning.

Därför menar vi att socialdemokratin måste verka för att det finns ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet, att statens andel av kultursamverkansmodellen ökar, att stödet till kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till samlingslokalsföreningar ökar, att politiska initiativ tas för att främja nybyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus och lokaler för kultur- och föreningsliv till låga hyror. Den offentligt finansierade kulturverksamheten ska ges i uppdrag att bedriva uppsökande verksamhet och marknadsföra sig för att nå nya grupper. Offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare uppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet. Enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning ska tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas

vid markanvisning till och av privata byggherrar och fri-entréreformerna utökas till regionala muséer.

Kultur i arbetslivet samt i vård och omsorg

Kultur är en källa till glädje och livslust. Den är också en möjlighet att närma sig och uttrycka svåra frågor och känslor, att få skratta, gråta och tänka efter. Att kulturen kommer till arbetslivet och inom vården och omsorgen innebär möjligheter att ta tillvara kultursektorns särskilda kompetens, viljan att kritiskt granska och tänka nytt, och att använda den för att göra välfärdsverksamheterna bättre.

Konst och kultur i välfärden är ett verktyg för att tala om och förstå olika förändringar i livet. Det kan även bidra till bättre hälsa. Kultur används redan på det sättet i dag, till exempel på en barncancerenhet som använder bildkonst för att barn ska få utlopp för sina känslor och i demensvården där sånger och danser från förr får de äldre att leva upp. Vi vill att kulturen ska få en större roll i vården och omsorgen.

Konst och kultur kan göras tillgänglig och angelägen för fler genom att olika kulturarbetare och konstnärer får möjlighet att komma ut på arbetsplatser. När konstnärer får jobba ute på ”vanliga” arbetsplatser avdramatiseras konsten för de anställda och konstnärerna själva utvecklas. Kultur och konst når ut till nya grupper och individer. Den professionella kulturen får inspiration från arbetslivet och amatörcultur stimuleras. Mötena kan också bidra till att utveckla kulturskaparna i deras roller och etablera nya inkomstkällor.

Tidigare har det funnits ett statligt projektbidrag att söka för kultur i arbetslivet. Det handlade om allt från läsfrämjande åtgärder till konstutställningar och teater på arbetsplatsen. På senare år har som exempel skissprojektet genomförts med stöd från ESF-rådet (Rådet för Europeiska socialfonden). Utvärderingarna visar att de konstnärliga aktiviteterna stödjer personalen i att reflektera över den egna arbetssituationen och de egna arbetsuppgifterna, vilket i sin tur minskar den upplevda stressen. Vi socialdemokrater vill se ett nytt stöd för kultur i arbetslivet.

Kulturskaparnas villkor

Det är ofta svårt att försörja sig som professionell kulturarbetare. Dagens kulturarbetsmarknad präglas av tidsbegränsade osäkra anställningar. Det är vanligt att kulturarbetare kombinerar projektanställningar, egen företagsverksamhet och perioder när de försörjer sig på stipendier, som inte räknas som inkomst i trygghetssystemen. Kulturarbetarnas fackföreningar och intresseorganisationer har svårt att teckna bra avtal när de förhandlar mot stora internationella företag. De osäkra arbetsvillkoren har bidragit till ökad social snedrekrytering. Det är främst ungdomar med välbeställda föräldrar som vågar satsa på en konstnärlig utbildning. Kulturarbetare som uppträder på scen har ofta sin arbetstid på kvällar och helger. Eftersom det saknas ett lagkrav på kommunerna att ha barnomsorg på obekvämt arbetstid är det svårt att kombinera arbetet som professionell konstnär med föräldraansvar för barn.

Den socialdemokratiska regeringen skapade år 1999 Teateralliansen för att öka den sociala och ekonomiska tryggheten för frilansande skådespelare och öka deras möjlighet till kompetensutveckling samt avlasta arbetslöshetskassan och utveckla arbetsförmedlingen. I Teateralliansen får ett antal kvalificerade, frilansande skådespelare en tillsvidareanställning som de tar tjänstledigt från när de har frilansuppdrag. Mellan frilansuppdragen får de tillgång till kompetensutveckling. Det här arbetssättet är uppskattat och verksamheten har utökats med en dansallians och en musikallians. Vi har utökade antalet platser och vill gå vidare och bredda alliansverksamheten till fler områden.

Många utbildade konstnärer har inte arbetsinkomst från konstnärlig verksamhet eftersom det finns få betalda jobb i sektorn. Vi socialdemokrater vill bidra till fler arbetstillfällen för professionella kulturarbetare genom att stödja kulturarrangörer ute i landet så att det finns fler scener och lokaler där kultur kan visas. Vi vill också att kulturarbetares kompetens ska kunna bidra till andra verksamheter, till exempel genom satsningar på kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg.

Coronapandemins slag mot kulturlivet och kulturarbetares förutsättningar saknar motstycke. Förbudet mot allmänna sammankomster och offentliga tillställningar över 50 personer i syfte att minska smittspridningen innebär att nästintill all publikverksamhet har fått ställas in. Detta drabbar förstås teatrar, konserter, biografer, arenor, festivaler, mötesplatser och alla anställningar i anslutning till dessa. Kulturarbetares begränsade trygghet har ytterligare försvagats och återhämtningen inom sektorn riskerar att bli långsam. Att staten går in med krispaket riktat till kultur, media, civilsamhälle och idrott är viktigt, men än viktigare är det att vidta åtgärder som förändrar förutsättningarna och förstärker tryggheten.

Därför måste tryggheten förstärkas för kulturarbetare, bland annat genom att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden, staten öka antalet stipendier och göra dessa sjukpennings- och pensionsgrundande samt att det ges social trygghet åt yrkesverksamma kulturskapare genom anpassningar av de generella trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga sociala villkor som samhällets övriga yrkesgrupper. Det bör inrättas en enhet med kompetens om kulturskapares villkor inom ramen för Försäkringskassan (Försäkringskassan Kultur Media) med Arbetsförmedlingen Kultur Media som förebild i detta syfte. Nationellt måste det också tas fram en strategi för så kallade kombinatorer och deras rätt till a-kassa, pension och sjukförsäkring.

Vi vill också se att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom satsningar på kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg. Fler åtgärder som kan stimulera en kulturmarknad är att skattereglerna anpassas till kulturområdets behov så som att den reducerade kultur moms om 6 % breddas till all konst och kultur. Åtgärden handlar om att utveckla möjligheten till att även omfatta konst. Nationellt behövs därtill en strategi för de kulturella och kreativa näringarna. En annan fråga av stor vikt är införandet av produktionsincitament för film för att öka filmproduktionerna i Sverige.

Slutligen är upphovsrättens utveckling helt central för kulturskapares möjligheter att fortsätta skapa och verka i Sverige och i Europa. Att skapa en rättvisare spelplan för aktörerna på den digitala upphovsrättsmarknaden, där de små aktörerna – inte minst skaparna av det konstnärliga och litterära innehållet på nätet – får möjlighet till bättre villkor och ersättningar är av stor betydelse. Därför vill vi att kulturskapares rätt till upphovsrätt förbättras och att ersättningsnivåerna höjs.

Yttrandefrihet, sociala nätverksplattformar och kampen för demokratin

Socialdemokratin har sedan partiets begynnelse fört den demokratiska kampen. Vi kommer aldrig tillåta att antidemokratiska och extremistiska rörelser får fotfäste i vårt samhälle. Men tyvärr ser vi en utveckling där de antidemokratiska rörelserna och partierna mobiliserar. I flera länder vinner de mark och i andra har de redan lyckats överta makten. För oss kommer därför kampen alltid att handla om att stå upp för rättsstatens principer, fri media och rätten till ett fritt kulturliv.

Uppkomsten av de globala sociala nätverksplattformarna har revolutionerat och förvandlat informationssfären. Sociala nätverk har gett människor nya sätt kommunicera på, ta del av nyheter och information samt kultur. Men plattformarna har också skapat problem som våra samhällen behöver hantera. Desinformation, säkerhetspolitiska inskränkningar, kampanjer som föranleder propaganda, uppmuntran till hat, hot och våld som tystar politiker, journalister och offentligt anställda och som utgör ett hot mot demokratin. Det finns därtill ytterligare risker att beakta inför framtiden, exempelvis hur informationssamlingen ser ut vad gäller enskilda individer, den bristande regleringen av AI samt fortsatta tekniska manipulationer inom plattformarna.

Det är av yttersta vikt att åstadkomma en reglering av dessa globala aktörer som genererar ett plattformsansvar. Detta har adresserats av EU kommissionen strategiplan Shaping Europe's Digital Future men regleringar för att stärka demokratin ytterligare måste kräva nationellt regelverk. Detta ska dock inte innebära inskränkningar av yttrandefriheten eller publicistiska friheter. Det som ska adresseras är det som redan regleras inom straffrätten.

Det är av betydelse att först beskriva de sociala nätverksplattformarna som en egen kategori av masskommunikation. Dessa kan inte likställas med kraven vi ställer för tidningar, rörlig bild inom tv eller ljud i radio. Sociala medienätverk producerar inte innehåll, utan har därför ett sekundäransvar. Således blir inte publicistiska-, journalistiska- eller förläggareglerverken relevanta för dessa plattformar. Men det kan inte vara så att formen för kommunikation innebär att man överlåter ansvaret på bolagen att självreglera. Även dessa behöver ställas under det demokratiska beslutsfattandet som nya innehållskanaler med användar reglerat innehåll.

De sociala nätverksplattformarna bör därför åläggas att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Informera användare, som lägger upp olagligt innehåll, att olagligt innehåll har tagits bort samt delge samma information till de som kommenterat innehållet. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga

regler och upprätthålla sig efter dessa. Socialdemokratin ska därtill verka för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet.

Om- och nystart för kulturen

Sveriges kulturliv behöver efter coronapandemin en rejäl återöppning och återstart. Längtan efter livemusik, festivaler, idrottsevenemang, kommunala kulturnätter, teaterföreställningar, innovativa utställningar, filmpremiärer och kreativa mötesplatser har aldrig varit större. Det kommer att ta tid att öppna upp verksamheter på grund av smittorisken samtidigt som pandemin, på det tydligaste av sätt, visat vårt mänskliga behov av möten och själslig stimulans. Politiskt kan vi göra mycket för att ge kulturen och samhället den återöppning som vi alla längtar efter. Men det krävs politiska prioriteringar.

En nystart för Sveriges kulturliv kräver en handlingsplan. Den kulturella infrastrukturen bör analyseras och behovet av statliga, regionala och kommunala kulturinstitutioner och medborgardrivna mötesplatser bör ses över. Tillgänglighet och decentralisering är ledord för att förstärka tillgången till kultur över hela landet. Kulturens nya förutsättningar med digitalisering och teknikutveckling kräver ekonomiska insatser. Initiativ behövs för arbetet med kulturarvet och dess samlingar. Sverige bör också bli ett land som förstärker förutsättningarna för filmproduktion genom att införa produktionsincitament, förstärka biografinfrastrukturen i hela landet, skattelättnader för företag som köper in konst samt ha en plan för hur svensk konst och musik ska erövra globala mässor och de internationella scenerna.

Partikongressen föreslås besluta:

- C230:1 att Socialdemokraterna verkar för en ny media- och kulturpolitisk utredning som bland annat ser över de kulturpolitiska målen, hur principen om armlängds avstånd befästs, rollfördelningen mellan staten, regionerna och kommuner. Utredningen ser även över de internationaliserings- och digitaliserings inverkan på media- och kulturens förutsättningar
- C230:2 att Socialdemokraterna verkar för ett nationellt regelverk som gäller för tillhandahållare av digitala sociala medier plattformar. Användare ska ges utökade möjligheter att kunna ta bort användargenererat innehåll som främjar hets mot folkgrupp, hat, fara för liv och hälsa samt utgör fara för demokratiska vals genomförande. Plattformarna ska ha skyldighet att vara transparenta med algoritmernas funktion
- C230:3 att Socialdemokraterna ska verka för att en nationell myndighet utövar tillsyn, tillförsäkrar regelefterlevnad och som har mandat att utfärda sanktioner vid överträdelser
- C230:4 att Socialdemokraterna verkar för att förskolan och grundskolan ges ett tydligt kulturuppdrag. Varje barn ska ha rätt till kulturupplevelser inom ramen för förskola och skola

- C230:5 att Socialdemokraterna verkar för att estetiska ämnen ska vara obligatoriska i grundskolan och gymnasiet samt att estetiska ämnen återinförs i gymnasieskolan
- C230:6 att Socialdemokraterna verkar för att skollagen anger vad en ändamålsenlig skolbiblioteksverksamhet ska omfatta, med syftet att stärka skolbiblioteken och öka likvärdigheten, samt att bemanningen av yrkesutbildade bibliotekarier i skolbiblioteken stärks
- C230:7 att Socialdemokraterna verkar för att avskaffa 2008 års reform ”Skapande skola” i syfte att återinföra reformen ”Kultur i Skolan”. Utfallet av ”Skapande skola” är avhängigt den enskilde lärarens kulturengagemang samt skolans resurser för planering och samarbete med kulturaktörer. Istället behövs en reform som bygger på att barnen ska möta och uppleva professionell kultur i skolan genom ord, bild, scen och ton. Reformen ska föranleda en kontinuerlig organisation, arrangörsled och kontakt med det professionella kulturlivet
- C230:8 att Socialdemokraterna verkar för att införa en kulturskoleramslag som garanterar att kulturskoleverksamhet bedrivs i hela landet samt att kulturskolan anses utgöra en frivillig skolform som garanterar utbildning i de konstnärliga ämnena på barns och ungas fritid. Socialdemokraterna verkar för att anslaget till kommunernas kulturskoleverksamhet genom Kulturskolerådet ska höjas och att detta villkoras till att bland annat nya grupper
- C230:9 att Socialdemokraterna verkar för att bristen på pedagoger- och musiklärare åtgärdas samt att kommunerna bedriver ett arbete med att minska deltidstjänster- och timanställningar till förmån för heltidsanställningar
- C230:10 att Socialdemokraterna verkar för att det ska finnas ett brett kulturutbud av hög kvalitet i hela landet genom att bland annat öka statens andel av kultursamverkansmodellen
- C230:11 att Socialdemokraterna verkar för att stödet till kulturföreningar, studieförbund och folkhögskolor som arrangerar och skapar kultur samt till samlingslokalföreningar ökar. I större utsträckning ska främjandeorganisationernas arbete stödjas ekonomiskt
- C230:12 att Socialdemokraterna verkar för att politiska initiativ tas för att främja ny- och ombyggnation av samlingslokaler, medborgardrivna möteshus, idrottshallar och lokaler för kultur-, idrotts- och föreningsliv till låga hyror
- C230:13 att Socialdemokraterna verkar för att offentligfinansierade kulturinstitutioner ska få ett tydligare uppdrag och stöd till att öppna filialer på fler orter samt att göra gästspel, vandringsutställningar och turnéer i hela landet
- C230:14 att Socialdemokraterna verkar för att en procentregeln för konstnärlig utsmyckning tillämpas vid allt offentligt byggande – i stat, regioner och kommuner samt att regeln tillämpas vid markanvisning till och av privata byggherrar
- C230:15 att Socialdemokraterna verkar för att filmproduktionsincitament införs i Sverige för att öka antalet filmproduktioner i Sverige samt arbetar för att stärka biografinfrastrukturen i hela landet

- C230:16 att Socialdemokraterna verkar för att fri-entréreformen utökas till regionala muséer och tar fram en strategi för samlingarnas bevarande. Socialdemokraterna verkar för att fler arbetstillfällen skapas för kulturskapare bland annat genom satsningar på kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg
- C230:17 att Socialdemokraterna verkar för ett nytt stöd för kultur i arbetslivet och kultur i vård och omsorg
- C230:18 att Socialdemokraterna verkar för att den ekonomiska och sociala tryggheten stärks för kulturarbetare. Bland annat genom anpassningar av de generella trygghetssystemen så att dessa får likvärdiga villkor som samhällets övriga yrkesgrupper, att utöka antalet platser i scenkonstallianserna och bredda alliansverksamheterna till fler områden samt att staten ökar antalet stipendier och gör dessa sjukpennings- och pensionsgrundande. Det bör inrättas en enhet med kompetens om kulturskapares villkor inom ramen för Försäkringskassan (Försäkringskassan Kultur Media), såsom Arbetsförmedlingen Kultur Media fungerade tidigare, som förebild i detta syfte.
- C230:19 att Socialdemokraterna verkar för att konstutövare anställs på statliga, regionala och kommunala kulturscener och institutioner
- C230:20 att Socialdemokraterna verkar för att så kallade ”kombinatörer” ges rätt till a-kassa, pension och sjukförsäkring
- C230:21 att Socialdemokraterna verkar för att den reducerade kultur moms om 6 % breddas till all konst och kultur samt att konsten i primärmarknaden görs avdragsgill
- C230:22 att Socialdemokraterna verkar för en nationell strategi för de kulturella och kreativa näringarna
- C230:23 att Socialdemokraterna verkar för att skapa en rättvisare spelplan för aktörerna på den digitala upphovsrättsmarknaden genom möjlighet till bättre villkor och ersättningar.
- C230:24 att Socialdemokraterna verkar för att de sociala nätverksplattformarna åläggs att tydligt informera användare om hur uppgifter och kommunikation på plattformarna används. Plattformarna behöver även anpassa sig efter nationella straffrättsliga regler och upprätthålla sig efter dessa
- C230:25 att Socialdemokratin ska därtill verka för mediemångfald, hållbart- och långsiktigt mediestöd som stimulerar mediebevakning i hela landet

Åsa Kratz och Marie Svensson

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C231

SUNDBYBERG ARBETAREKOMMUN

Konst över generationerna – kulturell omfördelningspolitik för framtidens konst

Nuläge

Bild- och formkonstnärer tillhör de grupper av kulturarbetare som trots långa utbildningar har de lägsta genomsnittliga inkomsterna. 2014 uppgav 64% av bild- och formkonstnärerna i en enkät utförd av KRO/KIF (Riksorganisationen för konstnärer, industriformgivare och konsthantverkare) att de hade en taxerad månadsinkomst på under 13 300 kr. I Konstnärsnämndens rapport Konstnärernas inkomster från 2009 uppges att 61,4% av bildkonstnärerna mellan 20–64 år hade en sammanräknad förvärvsinkomst per år som var lägre än 160 000 kr. För hela befolkningen låg andelen personer med en sammanräknad förvärvsinkomst på under 160 000 kr på 19,4%. Inte heller har bildkonstområdet en fond motsvarande Författarfonden. De ekonomiska förutsättningarna för att kunna försörja sig på som konst är därmed väldigt små och visar på vikten av stöd och reformer på bildkonstområdet som kan bredda finansieringen av konsten. Idag är den så kallade följerätten en viktig inkomst för konstnärer, dvs. att de ska få ta del av inkomsterna som deras verk inbringar även när verket säljs i andra hand. Detta gagnar främst etablerade konstnärer och bringar inkomster till dem som redan nu säljer sina verk snarare än nya konstnärer. Följerätten gäller däremot inte för verk där upphovsrätten slutat gälla. Här finns en outnyttjad potential.

Nygamal lösning

Mitt förslag är att inrätta en särskild avgift motsvarande följerätten även på äldre verk där upphovsrätten slutat gälla och att de medlen avsätts till en särskild konstnärsfond som kan dela ut anslag till nu verksamma konstnärer. På så sätt kan de gamla mästarnas verk hjälpa till att finansiera de nu levande konstnärernas arbete.

Detta är inget nytt förslag. Redan i SOU 1997:106 avseende en offentligrättslig avgift på vidareförsäljning av konst föreslås inrättandet av en konstnärsfond som ska finansieras med en avgift på konst där upphovsrätten slutat gälla. Ett liknande system finns också i Norge sen flera år tillbaka.

I SOU 1997:106 föreslås följande:

1. En avgift ska tas ut när en näringsidkare i sin yrkesmässiga verksamhet säljer vidare eller förmedlar en vidareförsäljning av ett exemplar av ett konstverk som inte omfattas av upphovsrätten.
2. Att de uppburna avgifterna ska bilda en särskild fond, Konstnärsfonden, som ska förvaltas av Kammarkollegiet, och att uppbörden av avgiften ska hanteras i lagen om punktskatter och prisregleringar.

3. Att medlen som inkommer från avgifter skall användas till såväl individuella som mer kollektiva stöd till bildkonstnärer och att medlen ska förvaltas av Statens kulturråd och Konstnärsnämnden.
4. En lägsta gräns på försäljningspriset på en tjugondel av basbeloppet för att avgiftsskyldighet ska gälla.
5. Avgiften tas ut med ett belopp motsvarande fem procent av försäljningssumman exklusive mervärdesskatt.

Solidarisk omfördelning

Konstnärsfonden är i grunden en solidarisk konstruktion för att skapa bättre förutsättningar för de konstnärer som är aktiva idag. Men på sikt gynnar det också gallerierna och andra som yrkesmässigt vidareförsäljer konst, eftersom förutsättningarna för att vi även framöver har en mångfald av konst förbättras. Fler konstnärer kommer att få möjlighet att kunna försörja sig på sin konst och vi får ett rikare och mer uttrycksfullt samhälle, något som gagnar oss alla. De konstnärer som kan ges ett stöd när Konstnärsfonden bildas kommer dessutom vidare i framtiden bidra till intäkter till fonden, som på så sätt kan ses som en omfördelning mellan generationer – från den tidigare aktive till den nu aktiva konstnären.

Partikongressen föreslår besluta:

C231:1 att Socialdemokraterna arbetar för inrättandet av en konstnärsfond i samma andemening som motionens beskrivning

Alexander Hallberg, CLAS S-förening

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C232

KARLSTADS ARBETAREKOMMUN

Kulturen behöver ett lyft

Aldrig har kulturen varit viktigare i den mening vi lägger i ordet med de olika konstarterna och det fria skapandet som en nödvändig del av demokratin.

De tekniska förutsättningarna har snabbt förändrats. Den första socialdemokratiska kulturdebatten handlade om att föra ut den goda kulturen i landet. Nu finns all konst och kultur en knapptryckning bort i varje hem i landet.

1974 års kulturpolitik skapade förutsättningar för att kulturskapare av högsta kvalitet fanns i

hela landet, till exempel Wermlands opera med högsta nationella kvaliteten i sin produktion men också Värmlands museum och Västanåteatern. Den stora styrkan med statliga pengar ut till landets alla regioner är att det finns konstnärer, musiker, dansare, sångare och all annan kompetens av högsta kvalitet mitt ibland oss i hela landet. Det ger förutsättningar för lokala initiativ och en lokal infrastruktur.

Denna satsning måste fortsätta och utökas så att nationella centra kan skapas där intresset finns.

Kopplingarna är många mellan denna infrastruktur och kommersiella framgångar med spelindustrin och andra specialiserade verksamheter med tungt konstnärligt innehåll. Men också i stort sett all företagsamhet där det kreativa innehållet växer. Kopplingarna till sjukvård och hälsa är väldokumenterad.

Men den kanske allra viktigaste socialdemokratiska insatsen för framtiden är att ge förutsättningar för barn och ungdomar från alla samhällsklasser att utveckla sina skapande sidor.

Estetiska ämnen i skolan måste vara en del av en modern skolpolitik. En kraftfull satsning på en avgiftsfri kulturskola som medvetet ger alla barn, oavsett geografiska eller ekonomiska villkor, chans att delta på fritiden är lika nödvändig framtidssatsning.

Detta ger barnen förutsättningar att klara den snabbt tekniserade verklighet som alla lever i och skapar redskap att hantera framtida utmaningar. Inte minst att behålla och utveckla demokratin.

Förutsättningarna för folkbildningen måste stärkas inte minst för att utveckla verksamheter som ökar deltagande och skapande.

Länsmuseerna har under de senaste åren tvingats till nedskärningar och trots beslut om avgiftsfria besök på statens museer så finns fortfarande avgifter för att besöka Värmlands museum. Det kan inte nog ofta sägas vilken betydelse länsmuseerna har för att knyta samman historien med framtiden, koppla det lokala med världen och ständigt pröva fördomar som alltid frodas i samhället. Länsmuseernas roll är ovärderlig i vår demokrati.

Ett socialdemokratiskt initiativ från 1938 att en procent av byggkostnaderna för offentliga byggen måste på nytt fastställas. Det ger både arbete till konstnärer och ökar värdet i de offentliga miljöerna.

Stockholmsdistriktet har i en omfattande kulturmotion redogjort för hur en framtida socialdemokratisk kulturpolitik skulle kunna utformas. Utan att upprepa texterna vill vi ställa oss bakom texten där och yrka bifall till de 25 att-satserna

Socialdemokratiska kulturföreningen i Karlstad yrkar

att de 25 att-satserna i Stockholms kulturmotionen bifalls

Partikongressen föreslås besluta:

C232:1 att förskola, grundsärskola och grundskola får ett tydligt kulturuppdrag

C232:2 att de estetiska ämnena ska vara obligatoriska i såväl grundskolan som gymnasiet

C232:3 att en ramlag ska finnas som garanterar avgiftsfria och lättillgänglig kulturskola i alla kommuner

C232:4 att de statliga bidragen riktas direkt till kulturskolan och utökas den statliga delen i den så kallade samverkansmodellen ökas

C232:5 att en-procentsregeln blir lag för all offentlig byggverksamhet i såväl, statlig, regional som kommunal regi

C232:6 att fri-entréreformen ska gälla även de regionala museerna och att staten kompenserar det ekonomiska bortfallet

Socialdemokratiska kulturföreningen i Karlstad

Karlstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C233

ÄLVSBYNS ARBETAREKOMMUN

Lagreglera kulturskolan

Den kommunala musikskolan startade i liten skala under 1940-talet, under 60-talet blev den kommunala musikskolan betydligt mer vanlig. Innan den kommunala musikskolans utveckling hade bara vissa barn möjlighet att få undervisning i ett instrument genom militärmusiken, bruksmusikkårerna, läroverken eller kyrkan, men också genom privatundervisning för dem som hade råd med detta. Det var alltså i hög utsträckning en klassfråga att ha möjlighet att få undervisning i ett musikinstrument. Det allmänna målet med en kommunal musikskola var att ge alla barn och ungdomar möjlighet att få lära sig sång eller instrument, oberoende av ekonomisk, kulturell eller social bakgrund.

Under 80-talet utvecklades den kommunala musikskolan till att också innehålla andra estetiska ämnen så som, bild, drama, och dans och därigenom kom dessa att kallas Kulturskolor. Att samtliga kommunala musikskolor inte ännu är kulturskolor vittnar om att det finns en bristande likvärdighet och politisk ambition för verksamheterna. Eftersom de nationella mål som finns idag endast är mål för statens egna insatser, hanteras inte problemen med likvärdighet, samverkan och tillgänglighet på ett nationellt plan. I dagens verksamhet är det svårt att på en aggregerad nivå se det ursprungliga målet om kulturskolan som en del av välfärdssamhället.

Kulturskolan är viktig för barns möjlighet att utöva och utvecklas inom kulturen, vilket är bra för människors hälsa, välbefinnande och utveckling. Det finns stark korrelation mellan deltagande i kulturskolans verksamhet och skolframgång. Mången svensk talang har fostrats i kulturskolan och det svenska musikundret har i stora delar kulturskolan att tacka för sin framgång.

Kulturskolan har några tydliga problem som måste lösas. Avsaknaden av nationella mål för kulturskolans verksamhet, ett övergripande uppdrag, och att majoriteten av kommuner inte heller har politiskt beslutade mål för sin kulturskoleverksamhet. Det finns som sagt ett övergripande mål för statens insatser till stöd för kulturskolan men det tar mer sikte på form än vad som ska uppnås genom verksamheten. Det leder inte till ett förstärkt utvecklingsarbete, inte heller till status och legitimitet.

Kulturskolan är inte tillgänglig för alla barn på lika villkor. Det finns kommuner som har höga ambitioner med sin kulturskola och därför har en väl utbyggd verksamhet med riklig variation i utbud och sammanhang för elevernas kulturutövande. Samtidigt finns det ett antal kommuner som helt saknar kulturskola. Därtill är deltagande i kulturskolan ofta belagt med avgift, ibland både för deltagandet i sig och för hyra av instrument el. liknande. Avgifterna varierar kraftigt över landet från noll till flera tusen kronor per år. Avgifter, särskilt höga sådana, utestänger barn i ekonomiskt utsatta familjer från deltagande och berövar dem därför ett viktigt sammanhang och en möjlighet att växa, glädjas och utvecklas. Det är djupt orättvist.

Kulturskolorna lider svårt av kompetensförsörjningsproblem, i samband med att behörighetsreglerna inrättades det tappade musikhögskolorna uppdraget att utbilda lärare för kulturskolan eftersom det inte finns några specifika behörighetsregler för denna verksamhet. Konsekvensen har blivit att söktrycket till musikleärodbildningarna rasat och att det de senaste 10 åren examinerats ungefär en fjärdedel av vad som skulle behövas för att täcka behovet av utbildad personal för musikundervisning i grundskolan, gymnasiet och kulturskolan. Ett annat hårt slag för kompetensförsörjningen och kulturskolans möjlighet till att ha bredd i verksamheten inträffade ungefär samtidigt, när obligatoriet estetiskt ämne avskaffades i gymnasieskolan. Många lärare hade kombinationstjänster och undervisade både i gymnasiets estetiska ämne och i kulturskolan. Att gymnasiestudenters tillgång till estetiska ämnen försvann kan också ha en koppling till minskat söktryck på musikleärodbildningarna i dag.

På många håll i landet är samverkan mellan grundskolan och kulturskolan helt nödvändig. 93% av kulturskolorna i landet samverkar på något sätt med grundskolan enligt SKR's rapport (samverkan mellan skola och kulturskola) och nio av tio kulturskolechefer lyfter fram att det krävs stabilitet och kontinuitet i samverkan, ömsesidig respekt mellan lärargrupperna samt kunskap och förståelse för varandras verksamheter. Det har också betydelse att det finns en gemensam målbild för syftet med samverkan. Det handlar dels om att samnyttja personella resurser, dels om elevernas undervisningstid. I kommuner där det är glest mellan husen blir det extra tydligt hur svårt det blir att ordna så att kulturskolans aktiviteter är tillgängliga även för de barn som bor utanför

orten där skolan ligger och följaktligen åker skolskjuts. Ett uppmärksammat fall i Gislaved där Skolinspektionen förelade skolhuvudmannen vid vite att upphöra med kulturskoleverksamhet på skoltid har lett till att många kommuner med glest mellan husen nu har en ohållbar situation. Att kunna musicera, dansa eller spela teater på skoltid är för många elever det enda sättet att få tillgång till den här verksamheten på lika villkor. En socialdemokratisk lösning måste ta hänsyn till detta och därför är det inte hållbart att se på kulturskolans verksamhet som något som enbart måste bedrivas på barn och ungas fritid, utan att det också är något som kan ske i samverkan med grundskolan.

Lösningen på Kulturskolans generella problem med kompetensförsörjning, och nationella styrning behöver adresseras omgående. Lösningen behöver vara långsiktig, men också adressera de problem Kulturskolan står inför i närtid. En bra lösning skulle därför med fördel vara ett skolformskapitel i skollagen för att vinna status som skolform och därigenom, säkra kompetensförsörjning, reglera avgifter, säkra en likvärdig tillgänglighet för barn och ungdomar, samt ge förutsättningar för samverkan med grundskolan. I samma reglering skulle övergripande mål för kulturskolan kunna fastslås, behörighetsregler för lärarna kunna ställas upp vilket skulle göra att musikhögskolorna åter kan ge utbildningar till musiklärare i instrument och ensemble vilket i sin tur skulle öka tillgången på utbildade musiklärare även i grund- och gymnasieskolan. Detta utesluter dock inte andra lagstiftade lösningar och, en lagtext om lärare till kulturskolan innefattar förstås alla estetiska ämnen, då övriga konstnärliga uttrycksätt har ett minst lika stort behov av utveckling och förutsättningar. Men att ge kulturskolan ett skolformskapitel skulle också förstärka det kulturuppdrag skolan redan har, och också minska de organisatoriska hinder för samverkan som lyfts som ett problem i dag.

Partikongressen föreslås besluta:

C233:1 att kulturskolan regleras i lag

C233:2 att deltagande i kulturskolans verksamhet blir avgiftsfritt

C233:3 att säkerställa en jämlik tillgång till kulturskolans verksamhet i hela landet

C233:4 att tillåta kulturskolan att i samverkan med grundskolan ha del av undervisning under skoldagen

C233:5 att grundskolans kulturuppdrag utvecklas och tydliggörs

C233:6 att estetiska ämnen blir obligatoriska i alla nationella program i gymnasieskolan

Anna Lundberg

Älvsbyns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C234

HAPARANDA ARBETAREKOMMUN

Lagreglera Kulturskolan

Den kommunala musikskolan startade i liten skala under 1940-talet, under 60-talet blev den kommunala musikskolan betydligt mer vanlig. Innan den kommunala musikskolans utveckling hade bara vissa barn möjlighet att få undervisning i ett instrument genom militärmusiken, bruksmusikkårerna, läroverken eller kyrkan, eller genom privatundervisning för dem som hade råd med detta. Det var alltså i hög utsträckning en klassfråga att ha möjlighet att få undervisning i ett musikinstrument. Det allmänna målet med en kommunal musikskola var att ge alla barn och ungdomar möjlighet att få lära sig sång eller instrument, oberoende av ekonomisk, kulturell eller social bakgrund.

Under 80-talet utvecklades den kommunala musikskolan till att också innehålla andra estetiska ämnen så som, bild, drama, och dans och därigenom kom dessa att kallas Kulturskolor. Att samtliga kommunala musikskolor inte ännu är kulturskolor vittnar om att det finns en bristande likvärdighet och politisk ambition för verksamheterna. Eftersom de nationella mål som finns idag endast är mål för statens egna insatser, hanteras inte problemen med likvärdighet, samverkan och tillgänglighet på ett nationellt plan. I dagens verksamhet är det svårt att på en aggregerad nivå se det ursprungliga målet om kulturskolan som en del av välfärdssamhället.

Kulturskolan är viktig för barns möjlighet att utöva och utvecklas inom kulturen, vilket är bra för människors hälsa, välbefinnande och utveckling. Det finns stark korrelation mellan deltagande i kulturskolans verksamhet och skolframgång. Mången svensk talang har fostrats i kulturskolan och det svenska musikundret har i stora delar kulturskolan att tacka för sin framgång.

Kulturskolan har några tydliga problem som måste lösas. Avsaknaden av nationella mål för kulturskolans verksamhet, ett övergripande uppdrag, och att majoriteten av kommuner inte heller har politiskt beslutade mål för sin kulturskoleverksamhet. Det finns som sagt ett övergripande mål för statens insatser till stöd för kulturskolan men det tar mer sikte på form än vad som ska uppnås genom verksamheten. Det leder inte till ett förstärkt utvecklingsarbete, inte heller till status och legitimitet.

Kulturskolan är inte tillgänglig för alla barn på lika villkor. Det finns kommuner som har höga ambitioner med sin kulturskola och därför har en väl utbyggd verksamhet med riklig variation i utbud och sammanhang för elevernas kulturutövande.

Samtidigt finns det ett antal kommuner som helt saknar kulturskola. Därtill är deltagande i kulturskolan ofta belagt med avgift, ibland både för deltagandet i sig och för hyra av instrument el. liknande. Avgifterna varierar kraftigt över landet från noll till flera tusen kronor per år. Avgifter,

särskilt höga sådana, utestänger barn i ekonomiskt utsatta familjer från deltagande och berövar dem därför ett viktigt sammanhang och en möjlighet att växa, glädjas och utvecklas. Det är djupt orättvist.

Kulturskolorna lider svårt av kompetensförsörjningsproblem, i samband med att behörighetsreglerna inrättades tappade musikhögskolorna uppdraget att utbilda lärare för kulturskolan eftersom det inte finns några specifika behörighetsregler för denna verksamhet. Konsekvensen har blivit att söktrycket till musiklärarutbildningarna rasat och att det de senaste 10 åren examinerats ungefär en fjärdedel av vad som skulle behövas för att täcka behovet av utbildad personal för musikundervisning i grundskolan, gymnasiet och kulturskolan. Ett annat hårt slag för kompetensförsörjningen och kulturskolans möjlighet till att ha bredd i verksamheten inträffade ungefär samtidigt, när obligatoriet estetiskt ämne avskaffades i gymnasieskolan. Många lärare hade kombinationstjänster och undervisade både i gymnasiets estetiska ämne och i kulturskolan. Att gymnasiestudenters tillgång till estetiska ämnen försvann kan också ha en koppling till minskat söktryck på musiklärarutbildningarna i dag.

På många håll i landet är samverkan mellan grundskolan och kulturskolan helt nödvändig. 93% av kulturskolorna i landet samverkar på något sätt med grundskolan enligt SKR's rapport (samverkan mellan skola och kulturskola) och nio av tio kulturskolechefer lyfter fram att det krävs stabilitet och kontinuitet i samverkan, ömsesidig respekt mellan lärargrupperna samt kunskap och förståelse för varandras verksamheter. Det har också betydelse att det finns en gemensam målbild för syftet med samverkan. Det handlar dels om att samnyttja personella resurser, dels om elevernas undervisningstid. I kommuner där det är glest mellan husen blir det extra tydligt hur svårt det blir att ordna så att kulturskolans aktiviteter är tillgängliga även för de barn som bor utanför orten där skolan ligger och följaktligen åker skolskjuts. Ett uppmärksammat fall i Gislaved där skolinspektionen förelade skolhuvudmannen vid vite att upphöra med kulturskoleverksamhet på skoltid har lett till att många kommuner med glest mellan husen nu har en ohållbar situation. Att kunna musicera, dansa eller spela teater på skoltid är för många elever det enda sättet att få tillgång till den här verksamheten på lika villkor. En socialdemokratisk lösning måste ta hänsyn till detta och därför är det inte hållbart att se på kulturskolans verksamhet som något som enbart måste bedrivas på barn och ungas fritid, utan att det också är något som kan ske i samverkan med grundskolan.

Lösningen på Kulturskolans generella problem med kompetensförsörjning, och nationella styrning behöver adresseras omgående. Lösningen behöver vara långsiktig, men också adressera de problem Kulturskolan står inför i närtid. En bra lösning skulle därför med fördel vara ett skolformskapitel i skollagen för att vinna status som skolform och därigenom, säkra kompetensförsörjning, reglerade avgifter, säkra en likvärdig tillgänglighet för barn och ungdomar, samt ge förutsättningar för samverkan med grundskolan. I samma reglering skulle övergripande mål för kulturskolan kunna fastslås, behörighetsregler för lärarna kunna ställas upp vilket skulle göra att musikhögskolorna åter kan ge utbildningar till musiklärare i instrument och ensemble

vilket i sin tur skulle öka tillgången på utbildade musklärare även i grund- och gymnasieskolan. Detta utesluter dock inte andra lagstiftade lösningar och, en lagtext om lärare till kulturskolan innefattar förstås alla estetiska ämnen, då övriga konstnärliga uttryckssätt har ett minst lika stort behov av utveckling och förutsättningar. Men att ge kulturskolan ett skolformskapitel skulle också förstärka det kulturuppdrag skolan redan har, och också minska de organisatoriska hinder för samverkan som lyfts som ett problem i dag.

Partikongressen föreslår besluta:

C234:1 att kulturskolan regleras i lag

C234:2 att deltagande i Kulturskolans verksamhet blir avgiftsfritt

C234:3 att säkerställa en jämlik tillgång till Kulturskolans verksamhet

C234:4 att tillåta kulturskolan att i samverkan med grundskolan ha del av undervisning under skoldagen

C234:5 att grundskolans kulturuppdrag utvecklas och tydliggörs

C234:6 att obligatoriska estetiska ämnen återinförs i gymnasieskolan

Per Eriksson

Haparanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C235

ÄLMHULTS ARBETAREKOMMUN

Lagstadga kulturskolan

Sveriges musik- och kulturskolor är en viktig del av grundskolan och många gånger vägen in till ett livslångt kulturutövande. Det svenska musikundret har till stor del grund i den kommunala utbildningen och vi har en stor bredd i den kultur vi kan ta del av idag.

Inom kulturen möts människor och nya världar öppnas för barn och ungdomar oavsett bakgrund. Jämlikhetskommissionen som presenterades sommaren 2020 menade att musik- och kulturskola har en stor betydelse för att minska och utjämna klyftor mellan ungdomar. De menar också att motivet för en offentligt åtagande på kulturområdet är att nå fram till och aktivera grupper som annars inte skulle efterfråga kulturupplevelser.

Idag ser tillgången till musik- och kulturskolor olika ut i landet och kostnaden för barnen skiljer också. Detta är oacceptabelt och inte jämlikt. Alla barn ska ha tillgång till att lära sig utöva musik och kultur.

Idag finansieras kulturskolan till största del av kommunerna och utifrån de ekonomiska utmaningar som vi har framför oss så finns risk att stora besparingar görs på just musik- och kulturskolor då

de inte är lagstadgade. Precis som jämlikhetskommissionen menar så ska kulturskolor börja ses som en del av det allmänna utbildningssystemet och till större del finansieras av staten.

Partikongressen föreslår besluta:

C235:1 att kulturskolan ska ses som en del av det allmänna utbildningssystemet

C235:2 att staten tar ett ekonomiskt ansvar för kulturskolan

Anton Härder

Älmhults arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C236

OSKARSHAMNS ARBETAREKOMMUN

Minnesmonument efter folkmordet i Srebrenica

Krigen på Balkan kom att prägla större delen av 90-talet. Under de här åren fylldes nyhetssändningarna av rapporter om människor på flykt, om bomber och död.

Krigen på Balkan märktes tydligt också i Sverige. Vi fick nya skolkamrater. Nya grannar. Många flydde hit.

Vi som gick i skolan då fick inte alltid veta så mycket om vad våra nya skolkamrater hade gått igenom. Men i efterhand har bilden klarnat av vad som egentligen hände.

Varje krig under den perioden, varje slag, varje dag, bär historier som hämtade från den värsta mardröm.

Den 11 juli 1995 inleddes folkmordet i Srebrenica där cirka 8 000 människor mördades. Offren var främst bosniska muslimer och förövarna bosnienserbisk militär och andra serbiska och bosnienserbiska styrkor.

Det som skedde följde ett välkänt mönster: Våldtäkter, avskurna halsar på spädbarn och ett urskillningslöst dödande. Män och kvinnor separerades. Männerna fördes till ödsliga platser där de ställdes upp, sköts och skyfflades ned i massgravar. Vissa begravdes levande.

Folkmordet utfördes organiserat, systematiskt och metodiskt. Syftet var etnisk rensning.

Det kunde ha förhindrats. Men omvärlden avstod. Den nederländska styrka som hade fått FN:s uppdrag att försvara Srebrenica var liten och lätt beväpnad, och fick inte det flygunderstöd den bad om.

Många är de svenskar som har nära och kära som dödades i Srebrenica. Det var det första folkmordet i Europa sedan andra världskriget. Många är också de svenskar som har nära och kära som dödades i andra våldsdåd under 1990-talets krig på Balkan.

Därför bör Sverige uppföra ett minnesmonument över offren. Både för att hedra dem och för att ge en plats åt alla de anhöriga som förlorade sina älskade där eller i andra illdåd under kriget på Balkan.

Folkmordet i Srebrenica har blivit en symbol för kriget på Balkan och för de yttersta konsekvenserna av rasism och nationalism: Den etniska rensningen.

Försoning är svårt men nödvändigt. Länderna på Balkan har tagit flera steg framåt även om mycket återstår. EU spelar en avgörande roll och integrationen med EU är en positiv kraft.

En viktig del i varje försoningsprocess är ansvarsutkrävande. Det sker främst vid Tribunalen för krigsförbrytelser i det forna Jugoslavien, i Haag. Men även på andra håll. I Nederländerna ledde den internationella insatsens misslyckande till att regeringen avgick 2002.

En annan viktig del av varje försoningsprocess är att också ge plats för sorgen och för minnet av det som skett.

Därför är minnesmonument viktiga. För anhöriga, men även för oss andra. Som en ständig påminnelse om rasismens och nationalismens illdåd.

Partikongressen föreslår besluta:

C236:1 att Sverige ska resa ett nationellt minnesmonument för offren i folkmordet i Srebrenica och kriget på Balkan

Laila Naraghi

Oskarshamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C237

KALMAR LÄNS PARTIDISTRIKT

Minnesmonument efter folkmordet i Srebrenica

Kriget på Balkan kom att präglade större delen av 90-talet. Under de här åren fylldes nyhetssändningarna av rapporter om människor på flykt, om bomber och död.

Kriget på Balkan märktes tydligt också i Sverige. Vi fick nya skolkamrater. Nya grannar. Många flydde hit.

Vi som gick i skolan då fick inte alltid veta så mycket om vad våra nya skolkamrater hade gått igenom. Men i efterhand har bilden klarnat av vad som egentligen hände.

Varje krig under den perioden, varje slag, varje dag, bär historier som hämtade från den värsta mardröm.

Den 11 juli 1995 inleddes folkmordet i Srebrenica där cirka 8 000 människor mördades. Offren var främst bosniska muslimer och förövarna bosnienserbisk militär och andra serbiska och bosnienserbiska styrkor.

Det som skedde följde ett välkänt mönster: Våldtäkter, avskurna halsar på spädbarn och ett urskillningslöst dödande. Män och kvinnor separerades. Männerna fördes till ödsliga platser där de ställdes upp, sköts och skyfflades ned i massgravar. Vissa begravdes levande.

Folkmordet utfördes organiserat, systematiskt och metodiskt. Syftet var etnisk rensning.

Det kunde ha förhindrats. Men omvärlden avstod. Den nederländska styrka som hade fått FN:s uppdrag att försvara Srebrenica var liten och lätt beväpnad, och fick inte det flygunderstöd den bad om.

Många är de svenskar som har nära och kära som dödades i Srebrenica. Det var det första folkmordet i Europa sedan andra världskriget. Många är också de svenskar som har nära och kära som dödades i andra våldsdåd under 1990-talets krig på Balkan.

Därför bör Sverige uppföra ett minnesmonument över offren. Både för att hedra dem och för att ge en plats åt alla de anhöriga som förlorade sina älskade där eller i andra illdåd under kriget på Balkan.

Folkmordet i Srebrenica har blivit en symbol för kriget på Balkan och för de yttersta konsekvenserna av rasism och nationalism: Den etniska rensningen.

Försoning är svårt men nödvändigt. Länderna på Balkan har tagit flera steg framåt även om mycket återstår. EU spelar en avgörande roll och integrationen med EU är en positiv kraft.

En viktig del i varje försoningsprocess är ansvarsutkrävande. Det sker främst vid Tribunalen för krigsförbrytelser i det forna Jugoslavien, i Haag. Men även på andra håll. I Nederländerna ledde den internationella insatsens misslyckande till att regeringen avgick 2002.

En annan viktig del av varje försoningsprocess är att också ge plats för sorgen och för minnet av det som skett.

Därför är minnesmonument viktiga. För anhöriga, men även för oss andra. Som en ständig påminnelse om rasismens och nationalismens illdåd.

Partikongressen föreslår besluta:

C237:1 att Sverige ska resa ett nationellt minnesmonument för offren i folkmordet i Srebrenica och krigens på Balkan.

Laila Naraghi

Kalmar läns partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C238

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Modell för bidrag till folkrörelser och folkbildning för att främja integration och jämlikhet

Segregation vidmakthåller och föder ojämlikhet och försvagar vår demokrati. Konsensus bland riksdagspartierna tycks vara att lösningen på det är information, språkundervisning och etablering på arbetsmarknaden. Man är eniga om att demokrati och jämlikhet ska främjas med projekt och verksamhet med utlandsfödda och minoriteter som målgrupper.

Det som inte med tillräcklig tydlighet framkommer i den politiska debatten är potentialen att främja integration som finns i folkrörelser och folkbildning – inte bara som plattform för verksamhet mot utlandsfödda och minoriteter – utan med utlandsfödda som deltagare och medlemmar. Genom folkrörelser och folkbildning lär sig människor att organisera sig, hur möten går till och vad som krävs för att få till stånd förändring, men inte som passiva mottagare utan som deltagare och medskapare.

Samtidigt är även folkrörelseverksamhet och folkbildning ofta är kraftigt segregerade utifrån etnicitet och kön. En förklaring till detta är en avsaknad av ekonomiska mekanismer som ger incitament att organisera verksamhet i heterogena grupper (blandade).

Ett möjlig sådan mekanism är om bidrag till folkrörelser och folkbildning inte endast baseras på antal medlemmar eller närvarande vid olika aktiviteter, utan också på fördelningen av individer i någon av grupperna infödda pojkar/män, infödda flickor/kvinnor, utlandsfödda pojkar/män och utlandsfödda flickor/kvinnor. Värdet av sådan fördelning skulle kunna viktas så att en verksamhet som är optimalt organiserad i lika stora andelar individer från alla fyra grupper är berättigade till dubbelt så stora bidrag som en verksamhet som utgörs av en helt heterogen grupp till exempel infödda män. En liknande modell skulle bidra till organisering av folkrörelse- och folkbildningsverksamhet på ett sätt som får stor betydelse för inte bara utlandsföddas integration

och erfarenhet av demokratiskt organiserad verksamhet utan också på ett sätt som motverkar könssegregation.

Partikongressen föreslår besluta:

C238:1 att Socialdemokraterna ska verka för att statliga bidrag baserade på antal medlemmar (till exempel idrottsrörelser, politiska rörelser eller samfund) eller närvarande vid olika aktiviteter (till exempel studieförbundens studiecirkelverksamhet), ska vara baserade på två delar; dels ett basbidrag baserat på antal individer (som tidigare), dels en integrationsbaserad del som tillsammans med basbidraget lever upp till de intentioner som framgår av motionen

Johan Nilsson

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C239

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN

När elitidrott blir "näringsverksamhet" skall den inte skattesubventioneras

Den här motionen har som syftet att tydliggöra att elitidrotten i dag skapar motsättningar mellan olika skattefinansierade samhällsintressen. Här bli fotbollen ett exempel på hur skattemedel är med och finansiera kostnader som borde rymmas inom en idrott som i sin struktur omsätter miljardbelopp. Ett tydligt exempel är att Sveriges förbundskapten har en lön/ersättning som är drygt 100% högre än vad Sveriges statsminister har i lön. Det blir då svårt att koppla ansvar mot lön. Särskilt när det blir allt tydligare att systemet direkt och indirekt skattesubventioneras.

Idrott i alla former skapar engagemang och har bidragit till att ge oss som individer glädje och fysiska aktiviteter och gett enskilda och grupper en stor gemenskap. Idrottsrörelsen är en av Sveriges stora folkrörelser som i generationer har bildat och utvecklat vårt samhälle. Den behöver därför vara en naturlighet av samhället och få samhällets stöd för de delar som i stor utsträckning drivs av ideella krafter.

Idrotten har genom åren förändrats som mycket annat i samhället. Idrotten har blivit något mer än en viktig fritidssysselsättning, den har också blivit en "näringsverksamhet" som avlönar både ledare och utövare som kan försörja sig genom idrotten. I media kan vi med jämna mellanrum se uppgifter som spelarlöner, löner för förbundskapten och transfersummor som vida överstiger mångas förståelse för vad som är rimligt.

Svensk fotboll är organiserad via klubbar, distrikt, Sv.FF och övergår på internationell nivå till Uefa och Fifa. I den strukturen formas förutsättningar för sportsliga framgångar, men också

hindren i t ex arenakrav. Det finns många exempel som visar hur föreningar hindras av den egna strukturen. I debatten har särskilt arenakrav blivit uppmärksammade. En klubb som klättrat till elitnivå ålägges att göra stora investeringar i anläggningens läktarkapacitet, åtgärder för att göra plan spelbar under längre period samt kostnader för belysning. Klarar man inte av åtgärderna så innebär det att man inom två säsonger blir nedflyttad i seriesystemet.

Ett annat skäl är att skapa en attraktiv mötesplats för besökare, utövare och företrädare för det lokala näringslivet som inte skall förringas. Det finns en konflikt mellan mötesplatsen där familjer och besökare vill uppleva sportens tjusning, men riskerar att möta beteenden som inte accepteras i samhället i övrigt i form av hot och hat från delar av supportergrupper. Läktarvåld går inte att bygga bort, här måste fotbollen själv lösa problemen.

Det uppstår ett bekymmer när fotbollsintresset inte hittar system att bära de ökande kostnaderna. Ofta "tvingas" skattebetalarna genom kommunala beslut att garant investeringen och i de flesta fall kraftigt subventionera hyran. En debatt uppstår naturligtvis om hur skattepengar som traditionellt används för utbildning vård och omsorg också skall subventionera elitfotbollens kostnader.

I ett antal artiklar och debattinlägg i bl.a. tidningen Dagens samhälle kan man läsa om de reaktioner som arenakraven från ett antal kommuner. Nyligen publicerades också en rapport framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR) att skattekollektivet varje år bidrager med ca. 200 miljoner kr till Svensk elitfotboll. Kanske Stockholm stad och Solna kommun klarar detta, (trots att det kan uppfattas som ett otillbörligt stöd). Drömmen som så fint beskrivs i boken och berättelsen om Åshöjdens BK får inte hindras av fotbollens egna krav och struktur. Elitfotboll skall kunna spelas i hela landet, det är den sportsliga insatsen inte skattesubventionerade arenor som skall göra detta möjligt.

Samhället skall/får inte acceptera stora skattesubventioner i det privata näringslivet. Det finns gott om exempel där vi upprörs över hur skattemedel till privat utförd hälsa och sjukvård, skolkoncerner som lämnar utdelning i form av vinster. Detta kan till viss del liknas med hur fotbollen i sin struktur lyfter ekonomiska resurser från klubbar med skattesubventioner till bl.a. SVFF, Uefa och Fifa som används till ekonomiska ersättningar som är svåra att förstå och motivera

Frågan om arena kraven är också väckt av den dåvarande socialdemokratiska riksdagsbanken i form av en motion 2014. Vid det tillfället fanns stöd för motionens beskrivning av problemet, tyvärr har inte problematiken följts upp.

Partikongressen föreslås besluta:

C239:1 att vi som politiskt parti väcker och driver frågan om hur elitnivån inom idrotten som omsätter miljardbelopp skall stå för sina egna kostnader

C239:2 att vi som politiskt parti följer dessa frågor kopplat mot lagstiftningen om den kommunala kompetensen

C239:3 att uppdra till våra företrädare att på SKR kongresser och i SKR styrelse följa frågan

Wasa socialdemokratiska förening i Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C240

DEGERFORS ARBETAREKOMMUN

När elitidrott blir "näringsverksamhet" skall den inte skattesubventioneras

Den här motionen har som syftet att tydliggöra att elitidrotten i dag skapar motsättningar mellan olika skattefinansierade samhällsintressen. Här bli fotbollen ett exempel på hur skattemedel är med och finansiera kostnader som borde rymmas inom en idrott som i sin struktur omsätter miljardbelopp. Ett tydligt exempel är att Sveriges förbundskapten har en lön/ersättning som är drygt 100% högre än vad Sveriges statsminister har i lön. Det blir då svårt att koppla ansvar mot lön. Särskilt när det blir allt tydligare att systemet direkt och indirekt skattesubventioneras.

Idrott i alla former skapar engagemang och har bidragit till att ge oss som individer glädje och fysiska aktiviteter och gett enskilda och grupper en stor gemenskap. Idrottsrörelsen är en av Sveriges stora folkrörelser som i generationer har bildat och utvecklat vårt samhälle. Den behö-ver därför vara en naturlighet av samhället och få samhällets stöd för de delar som i stor ut-sträckning drivs av ideella krafter.

Idrotten har genom åren förändrats som mycket annat i samhället. Idrotten har blivit något mer än en viktig fritidssysselsättning, den har också blivit en "näringsverksamhet" som avlönar både ledare och utövare som kan försörja sig genom idrotten. I media kan vi med jämna mellanrum se uppgifter som spelarlöner, löner för förbundskapten och transfersummor som vida överstiger många förståelse för vad som är rimligt.

Svensk fotboll är organiserad via klubbar, distrikt, Sv.FF och övergår på internationell nivå till Uefa och Fifa. I den strukturen formas förutsättningar för sportsliga framgångar, men också hindren i t ex arenakrav. Det finns många exempel som visar hur föreningar hindras av den egna strukturen. I debatten har särskilt arenakrav blivit uppmärksammade. En klubb som klättrat till elitnivå ålägges att göra stora investeringar i anläggningens läktarkapacitet, åtgärder för att göra plan spelbar under längre period samt kostnader för belysning. Klarar man inte av åtgärderna så in-nebär det att man inom två säsonger blir nedflyttad i seriesystemet.

Ett annat skäl är att skapa en attraktiv mötesplats för besökare, utövare och företrädare för det lokala näringslivet som inte skall förringas. Det finns en konflikt mellan mötesplatsen där familjer och besökare vill uppleva sportens tjusning, men riskerar att möta beteenden som inte accepteras i samhället i övrigt i form av hot och hat från delar av supportergrupper. Läktarvåld går inte att bygga bort, här måste fotbollen själv lösa problemen.

Det uppstår ett bekymmer när fotbollsintresset inte hittar system att bära de ökande kostnaderna. Ofta "tvingas" skattebetalarna genom kommunala beslut att garant investeringen och i de flesta fall kraftigt subventionera hyran. En debatt uppstår naturligtvis om hur skattepengar som traditionellt används för utbildning vård och omsorg också skall subventionera elitfotbollens kostnader.

I ett antal artiklar och debattinlägg i bl.a. tidningen Dagens samhälle kan man läsa om de reaktioner som arenakraven från ett antal kommuner. Nyligen publicerades också en rapport framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR) att skattekollektivet varje år bidrager med ca. 200 miljoner kr till Svensk elitfotboll. Kanske Stockholm stad och Solna kommun klarar detta, (trots att det kan uppfattas som ett otillbörligt stöd). Drömmen som så fint beskrivs i boken och berättelsen om Åshöjdens BK får inte hindras av fotbollens egna krav och struktur. Elitfotboll skall kunna spelas i hela landet, det är den sportsliga insatsen inte skattesubventionerade arenor som skall göra detta möjligt.

Samhället skall/får inte acceptera stora skattesubventioner i det privata näringslivet. Det finns gott om exempel där vi upprörs över hur skattemedel till privat utförd hälsa och sjukvård, skolkoncerner som lämnar utdelning i form av vinster. Detta kan till viss del liknas med hur fotbollen i sin struktur lyfter ekonomiska resurser från klubbar med skattesubventioner till bl.a. SVFF, Uefa och Fifa som används till ekonomiska ersättningar som är svåra att förstå och motivera

Frågan om arena kraven är också väckt av den dåvarande socialdemokratiska riksdagsbanken i form av en motion 2014. Vid det tillfället fanns stöd för motionens beskrivning av problemet, tyvärr har inte problematiken följts upp.

Partikongressen föreslås besluta:

C240:1 att vi som politiskt parti väcker och driver frågan om hur elitnivån inom idrotten som omsätter miljardbelopp skall stå för sina egna kostnader

C240:2 att vi som politiskt parti följer dessa frågor kopplat mot lagstiftningen om den kommunala kompetensen

C240:3 att uppdras till våra företrädare att på SKR kongresser och i SKR styrelse följa frågan

Degerfors AK styrelse

Degerfors arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C241

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Rädda Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek – ARAB

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har i mer än hundra år samlat och hanterat de centrala arbetarrörelseorganisationerna historia. Verksamheten har tre delar som kompletterar och förutsätter varandra – arkiv, bibliotek och forskning. Ett livaktigt och resursstarkt ARAB krävs för att arbetarrörelsens kulturarv fortsättningsvis ska kunna uppfylla sin viktiga roll, inte minst idag då reaktionära krafter hotar att ”ta över” vår historia. Styrelsen för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har av ekonomiska skäl beslutat att lägga biblioteksverksamheten i malpåse. Personal har sagts upp inköpen av ny litteratur upphör och katalogiseringen avstannar.

Bibliotekets samlingar är till stor del unika och det avbräck som inletts kommer att få negativa konsekvenser för institutionen som helhet och för den forskning som är inriktad på industrisamhällets utveckling under de senaste 150 åren. Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek ägs av en stiftelse som står för huvuddelen av finansieringen av ARABs verksamhet. Huvudmännen i stiftelsen är LO, Socialdemokraterna och Staten. Dessutom är ARAB:s stödförening en viktig finansör. Under många år har anslaget inte följt med prisutvecklingen. Detta har urholkat stiftelsens ekonomi. Dessutom drar arbetet med att digitalisera samlingarna stora resurser. Sammantaget har detta lett till dagens situation som styrelsen känt sig tvungen att agera i.

I Socialdemokraternas kulturpolitiska program från 2018 uttrycks vikten av att satsa på vårt kulturarv: ”...Arbetarrörelsens kulturarv är också ett gemensamt kulturarv och det är både en uppgift för arbetarrörelsen själv och för samhället att se till att denna del av det svenska kulturarvet bevaras, görs tillgängligt, beforskas och brukas. Och för att resurser avdelas för det ändamålet.” En av punktsatserna i avslutningen slår fast: ”Ta hand om, vårda och digitalisera arbetarrörelsens eget kulturarv. Öka stödet till arbetarrörelsens egna arkiv.” Med stöd i kulturprogrammet och i det nu akuta behovet att rädda biblioteksverksamheten samt skapa resurser för att utveckla ARAB yrkar vi att kongressen beslutar enligt nedan.

Partikongressen föreslås besluta:

C241:1 att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna

C241:2 att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också räknar upp anslaget på motsvarande sätt

C241:3 att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar

C241:4 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger ett särskilt anslag för digitalisering av samlingarna

SEKO-sossen

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C242

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Rädda Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek – ARAB

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har i mer än hundra år samlat och hanterat de centrala arbetarrörelseorganisationerna historia. Verksamheten har tre delar som kompletterar och förutsätter varandra – arkiv, bibliotek och forskning. Ett livaktigt och resursstarkt ARAB krävs för att arbetarrörelsens kulturarv fortsättningsvis ska kunna uppfylla sin viktiga roll, inte minst idag då reaktionära krafter hotar att ”ta över” vår historia.

Styrelsen för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har av ekonomiska skäl beslutat att lägga biblioteksverksamheten i malpåse. Personal har sagts upp inköpen av ny litteratur upphör och katalogiseringen avstannar. Bibliotekets samlingar är till stor del unika och det avbräck som inletts kommer att få negativa konsekvenser för institutionen som helhet och för den forskning som är inriktad på industrisamhällets utveckling under de senaste 150 åren.

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek ägs av en stiftelse som står för huvuddelen av finansieringen av ARAB:s verksamhet. Huvudmännen i stiftelsen är LO, Socialdemokraterna och Staten. Dessutom är ARAB:s stödförening en viktig finansiär.

Under många år har anslaget inte följt med prisutvecklingen. Detta har urholkat stiftelsens ekonomi. Dessutom drar arbetet med att digitalisera samlingarna stora resurser. Sammantaget har detta lett till dagens situation som styrelsen känt sig tvungen att agera i.

I Socialdemokraternas kulturpolitiska program från 2018 uttrycks vikten av att satsa på vårt kulturarv:

”...Arbetarrörelsens kulturarv är också ett gemensamt kulturarv och det är både en uppgift för arbetarrörelsen själv och för samhället att se till att denna del av det svenska kulturarvet bevaras, görs tillgängligt, beforskas och brukas. Och för att resurser avdelas för det ändamålet.”

En av punktsatserna i avslutningen slår fast:

”Ta hand om, vårda och digitalisera arbetarrörelsens eget kulturarv. Öka stödet till arbetarrörelsens egna arkiv.”

Med stöd i kulturprogrammet och i det nu akuta behovet att rädda biblioteksverksamheten samt skapa resurser för att utveckla ARAB yrkar vi att kongressen beslutar att

Partikongressen föreslås besluta:

- C242:1 att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna
- C242:2 att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också räknar upp anslaget på motsvarande sätt
- C242:3 att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar

Alfred Esbjörnson

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C243

UMEÅ ARBETAREKOMMUN

Rädda Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek – ARAB

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har i mer än hundra år samlat och hanterat de centrala arbetarrörelseorganisationerna historia. Verksamheten har tre delar som kompletterar och förutsätter varandra – arkiv, bibliotek och forskning. Ett livaktigt och resursstarkt ARAB krävs för att arbetarrörelsens kulturarv fortsättningsvis ska kunna uppfylla sin viktiga roll, inte minst idag då reaktionära krafter hotar att ”ta över” vår historia.

Styrelsen för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek har av ekonomiska skäl beslutat att lägga biblioteksverksamheten i malpåse. Personal har sagts upp inköpen av ny litteratur upphör och katalogiseringen avstannar. Bibliotekets samlingar är till stor del unika och det avbräck som inletts kommer att få negativa konsekvenser för institutionen som helhet och för den forskning som är inriktad på industrisamhällets utveckling under de senaste 150 åren.

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek ägs av en stiftelse som står för huvuddelen av finansieringen av ARABs verksamhet. Huvudmännen i stiftelsen är LO, Socialdemokraterna och Staten. Dessutom är ARAB:s stödförening en viktig finansiär.

Under många år har anslaget inte följt med prisutvecklingen. Detta har urholkat stiftelsens ekonomi. Dessutom drar arbetet med att digitalisera samlingarna stora resurser. Sammantaget har detta lett till dagens situation som styrelsen känt sig tvungen att agera i.

I Socialdemokraternas kulturpolitiska program från 2018 uttrycks vikten av att satsa på vårt kulturarv:

”...Arbetarrörelsens kulturarv är också ett gemensamt kulturarv och det är både en uppgift för arbetarrörelsen själv och för samhället att se till att denna del av det svenska kulturarvet bevaras,

görs tillgängligt, beforskas och brukas. Och för att resurser avdelas för det ändamålet. ”

En av punktsatserna i avslutningen slår fast:

” Ta hand om, vårda och digitalisera arbetarrörelsens eget kulturarv. Öka stödet till arbetarrörelsens egna arkiv.”

Partikongressen föreslår besluta:

C243:1 att Socialdemokraterna ökar sin del av anslaget till ARAB så att det kompenserar för kostnadsökningarna

C243:2 att Socialdemokraterna verkar för att övriga huvudmän också räknar upp anslaget på motsvarande sätt

C243:3 att Socialdemokraterna indexreglerar sitt anslag för att motverka framtida urholkningar

C243:4 att Socialdemokraterna verkar för att staten ger ett särskilt anslag för digitalisering av samlingarna

Holmsunds S-förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C244

ÄLVSBYNS ARBETAREKOMMUN

Smartare finansiering av utgrävning

Utvecklingsbenägna och samhällsbyggare, entreprenörer och kommuner ställs ibland inför problemet att fornlämningar hindrar dem, hindrar utveckling och tillväxt. Den som vill exploatera ny mark måste vara beredd att stå för kostnaden för undersökning och utgrävning av eventuella fornminnen. Det kan medföra både stora fördyringar och ovisshet om den slutgiltiga kostnaden. Vi förstår och ser värdet i att undersöka och dokumentera vår historia. Hur detta finansieras däremot, det hindrar utveckling och tillväxt.

I vissa delar av landet där efterfrågan och pris är höga kan en fornlämningsutgrävning betraktas som en mindre fördyring. I andra delar av landet kan den kostnadsräddiga pålaga en utgrävning medför innebära att projekt blir ekonomiskt oförsvarliga. Om en kommun önskar detaljplanera ett område där det enligt en fornminnesinventering finns fornlämningar kräver länsstyrelsen en provutgrävning i området för att kunna fatta beslut om en slutgiltig utgrävning. Kostnaderna för en sådan blir betydande och det förekommer att varken utgrävningen eller exploateringen blir av.

I Älvsbyn ville vi exploatera ny mark för bygget av ett särskilt boende. Länsstyrelsen undersökte platsen och gav ett kostnadsspann mellan 10 och 20 miljoner för att gräva ut ett ca 20 000 kvm

stort område. Bara osäkerheten om den slutliga kostnaden får konsekvensen att projektet blir svårt att motivera.

Detta sätt att finansiera utgrävningar begränsar inte bara exploatören, det begränsar även de som svarar för utgrävningarna. Det är bara sådan mark som ska exploateras som kommer ifråga för utgrävning vilket gör att de riktigt intressanta platserna, kanske de platser som bäst skulle kasta nytt ljus på vår historia, riskerar att förbli outgrävda.

En annan finansieringsmodell skulle under vissa förutsättningar, också ge möjligheter till större frihet åt de som beslutar vilka platser som ska grävas ut. Ett alternativ vore att inrätta en fond som står för kostnaderna. Den skulle kunna bekostas av en exploateringsavgift som alla som exploaterar ny mark får betala till solidariskt. En sådan avgift bör kunna bli hanterbar för alla exploatörer. Ett annat alternativ vore att låta nämnda avgift gå in i statskassan och att regeringen skjuter till pengar till länsstyrelserna. Ett tredje alternativ skulle kunna vara att staten inrättar ett stöd som exploatörer kan söka. Det skulle kunna liknas vid de förhållanden som råder när en exploatör vill ta i anspråk tidigare industrimark som är förorenad. I det fallet finns pengar att söka från Naturvårdsverket för att bekosta sanering av marken.

Partikongressen föreslås besluta:

C244:1 att Socialdemokraterna verkar för en smartare och mer solidarisk finansiering av fornminnesutgrävningar

C244:2 att Socialdemokraterna verkar för att frågan utreds hur ett sånt system bäst ska utformas för att ge största möjliga nytta, både för tillväxt och utveckling och för fornminnesutgrävningar

Tomas Egmark

Älvsbyns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C245

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Sociala mediers påverkan på människa och samhälle

När sociala medier kom så var fascinationen stor och vi fick en enorm tillströmning till olika medier och hade en positiv spiral och kunde se stora möjligheter till social interaktion och såg mycket positiva effekter av sociala medier på olika sätt. När vi nu levtt tillsammans med dessa över tid så ser vi klart och tydligt att sociala medier inte enbart är positiva utan också medverkar till väldigt mycket som inte är bra.

Mer stillasittande, filterbubblor, extremism, näthat, mobbning på nätet, barn på nätet och grooming, tillgängligheten till porr, fake news och dess konsekvenser, populismens framfart och gränslösheten i uttryckssätt på nätet. De negativa effekterna är många. Det finns också mer forskning och statistik att tillgå om sociala medier och effekterna.

Det är hög tid att vi på riktigt analyserar effekterna i samhället och vad sociala medier gör med oss som människor i samhället. Vilka effekter har vi inte sett? Vilka skadeverkningar får sociala medier på samhället och människor? Och vilka mekanismer finns och utlöses kring sociala medier?

Många är frågorna och få är svaren. Men vi kan nog alla se att sociala medier är både bra och dåliga. Men det är sannerligen hög tid att se över konsekvenserna av de sociala mediernas inträde i våra liv.

Tjänstemannasossens Socialdemokratiska förening i Västerås föreslår:

Partikongressen föreslås besluta:

C245:1 att Socialdemokraterna tillsätter en nationell utredning kring sociala medier och dess påverkan på människan och samhället

Tjänstemannasossen

Västerås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C246

MARIESTADS ARBETAREKOMMUN

Statsbidrag till kommunala bibliotek för att öka tillgången till ljudböcker

Biblioteken har i uppdrag att främja läsandet bland barn, unga och vuxna. Barn och ungdomar, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt personer med funktionsnedsättningar ska prioriteras enligt statliga kulturrådet. Biblioteken ska utan avgift ge alla tillgång till litteratur oavsett publiceringsform.

Efterfrågan på e-böcker och ljudböcker ökar och ger också fler möjlighet till läsoplevelser.

Dessa böcker kostar mycket att låna ut för kommunerna i förhållande till traditionella böcker p.g.a. att det tas ut en avgift per lånetillfälle av bokförlagen. Det gör att våra kommunala bibliotek, med begränsade resurser, inte kan möta den efterfrågan som finns på bl.a. ljudböcker.

Partikongressen föreslås besluta:

C246:1 att Socialdemokraterna ska verka för att kommunerna får statsbidrag för att öka tillgången till e-och ljudböcker

Anita Olausson och Ida Ekeröth Clausson

Mariestads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C247

ÖRNSKÖLDSVIKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Stärk kunskaperna om övergreppen på Vipeholmsanstalten

Något av det värsta vi kan göra som samhälle är att glömma våra värsta misstag. När vi glömmet bäddar vi för att göra om dem. Det är varför det finns minnesplatser över Förintelsen, det är varför skolan lär ut om rasism, varför organisationer ägnar sig åt att sprida kunskap om övergrepp mot förtryckta människor. Sverige är ett land som har gått långt i att göra upp med de hemskaste delarna av vår historia. Ett gott exempel på det är regeringens vitbok som 2014 gavs ut för att belysa hur romer utsatts för övergrepp och kränkningar i Sverige under 1900-talet. Ett annat sätt att bevara historiens värsta övergrepp i folkminnet är regeringens arbete med att inrätta ett museum över Förintelsen och Sverige. Det betyder dock inte att vi som land gjort upp med hela vår historia. Det finns fortfarande skäl att stärka arbetet med att öka kunskapen om hur vi behandlat människor genom historien.

Ett av våra mörka kapitel som måste upp till ytan är det om Vipeholm. Från 1935 till 1982 låg en anstalt för så kallade "sinnesslöa" utanför Lund, det var sista anhalt för de personer ingen ville associeras med. Människorna som kom till Vipeholm hade svåra funktionsvariationer och ansågs obildbara. Det var inte ovanligt för de här personerna att bli utsuddade ur sina familjers historia. Deras historier berättas i stället genom journaler och brev. De som fortfarande minns människorna som gömdes undan i Vipeholm blir allt färre. Överläkare Hugo Fröderberg styrde Vipeholmsanstalten fram till 1963 och utvecklade en intelligensskala över sina patienter från noll till sex. De som Fröderberg ansåg ha en nolla på intelligensskalan beskrevs som lägre stående än flera arter av djur. För att forska mer om dessa människor skickade han i väg 150 hjärnor till Uppsala utan att ens informera personernas familjer om det.

Mest ökad är han och Vipeholmsanstalten nog för det kariesexperiment som genomfördes under 40- och 50-talen på anstalten. För att ta reda på hur socker påverkar tandhälsan tog man fram en särskilt klibbig kola och matade patienterna med den dag efter dag, månad efter månad, år efter år. Patienterna utvecklade karies och tänderna ruttande sönder: de tvingades lida av konstant tandvärk resten av sina liv. Studierna från Vipeholm la grunden för Folktandvården, för att lyfta upp tandläkarnas yrkesstatus och för kampanjerna om att begränsa godisätandet till lördagar.

Studierna blir fortfarande citerade utomlands. Det skär djupt i vår folkrörelsesjäl att folkhälsan förbättrats på bekostnad av undanrömda människor som blivit svikna av samhället. För att på något vis kunna ge återupprättelse till dessa av samhället vanvårdade människor är det på plats att göra plats för berättelserna från Vipeholm. Ett bra sätt att göra det på vore att inrätta ett museum över övergreppen på Vipeholmsanstalten och de människor som tvingades bo där. Det vore en tydlig signal om att vi inte accepterar de mörka sidorna av svensk historia och att vi som land vill öka kunskapen om de människor som genom historien utsatts för övergrepp i stället för att ha fått den hjälp samhället borde ha erbjudit dem. Ett museum gör dock inte hela jobbet självt. I dagsläget ingår inte övergreppen på Vipeholmsanstalten i svensk skolas läroplan och de allra flesta svenska elever tar studenten utan att ha hört talas om dessa övergrepp. I kombination med ett museum skulle ett förtydligande i läroplanen kunna rädda alla dessa förminskade och avhumaniserade människors berättelser från att glömmas bort.

Partikongressen föreslår besluta:

C247:1 att Socialdemokraterna verkar för att inrätta ett museum med syfte att bevara och berätta historierna om övergreppen på Vipeholmsanstalten

C247:2 att Socialdemokraterna verkar för att övergreppen på Vipeholmsanstalten blir en del av svensk skolas läroplan

August Lundin

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C248

MELLERUDS ARBETAREKOMMUN

Textning av lokalnyheterna i SVT

Alla människor ska ha samma rättigheter i Sverige. Tyvärr är det inte så fullt ut i dag. De som har någon form av funktionsvariation har inte samma förutsättningar att tillgodogöra sig de lokala nyhetsutsändningarna i realtid i SVT.

De textas inte. Så är du hörselskadad kan du inte veta vad de lokala nyheterna innehåller. Det ger också sämre förutsättningar att vilja delta i samhällsdebatten, än mindre att engagera dig politiskt.

Jag har varit i kontakt med Public service och det svar jag fått är att det saknas pengar att texta alla olika lokala variationer i vårt land.

Men nu med den nya avgiften för alla som deklarerar är intäkten för Public Service drygt 3 miljarder kronor år 2020.

Det är en demokratisk rätt att personer med någon form av nedsättning ska kunna tillgodogöra sig även de lokala nyheterna i realtid.

Partikongressen föreslås besluta:

C248:1 att den lokala nyhetsuppläsningen i SVT blir en försöksverksamhet i syfte att all nyhetsuppläsning ska kunna tillgodoses för alla med funktionsvariationer

C248:2 att uppdraget snarast ges till Public Service för att genomföras

C248:3 att även de lokala nyheterna i SVT ska kunna följas i realtid om du har någon form av funktionsnedsättning

Marie Dahlin

Melleruds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C249

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

TV från grannländer

Att förstå och informera sig om världen är idag viktigare än någonsin. Det är avgörande för demokratin och yttrandefriheten, ger inspiration och vägledning.

Tidigare, när det var analoga sändningar, kunde vi gratis se varandras TV-program i gränstrakterna kring varje nordiskt land.

I Skåne fungerade det bra på både den danska och den skånska sidan av Sundet. I övriga nordiska länder fungerade det ungefär på samma sätt. Genom detta ökades förståelsen för både kultur och språk från grannlandet.

Numera sker de reklamfria sändningarna via digitala plattformar/fibernät, vilket är en hämsko för att binda samman de nordiska ländernas vetskap om varandra, ge insikt om de gemensamma värderingsgrund som vi i de nordiska länderna står på.

Partiet bör ta initiativ till att driva frågan att respektive land inom Norden ska ha avgiftsfri tillgång till de nordiska grannländernas public service tv-program.

Partikongressen föreslås besluta:

C249:1 att partiet genom Riksdagen verkar för att kostnadsfria public service-kanaler ska kunna ses i alla nordiska länder

Jan G Lindhe, medlem i (S)entrumföreningen i Malmö. Sentrums S-förening har skickat motionen som egen. /Börje Viberg, ordförande

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C250

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tyst teater

Inom kulturlivet är det brist på tyst teater för hörselskadade. De behöver även få möjlighet att gå ut på världsturné och medverka på fler fortbildningar. Att ha fler tolkar för teckenspråk är också behövligt.

Härmed yrkar vi på:

Partikongressen föreslås besluta:

C250:1 att tyst teater för döva behöver bli mer tillgängligt med större utbud

C250:2 att satsa på världsturnéer

C250:3 att tyst teater behöver fler teckenspråkstolkar

C250:4 att Malmö arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar den till
partikongressen

C250:5 att partikongressen bifaller motionen

Muhamed Kaljanac Västra Innerstadens socialdemokratiska förening har inte antagit motionen. Skickas därför som enskild till partikongressen.

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C251

MALMÖ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Tyst teater

Inom kulturlivet finns det en brist på utbudet av tyst teater Crea för hörselskadade. De behöver även få möjlighet att gå ut på världsturné och medverka på fler fortbildningar. Att ha fler tolkar för teckenspråk är också behövligt.

Här och med yrkar vi på:

Partikongressen föreslås besluta:

C251:1 att satsa mer på tyst teater så att deras utbud blir fler

C251:2 att tyst teatern satsar på världsturnéer

C251:3 att tyst teater för döva blir mer tillgänglig för hörselskadade genom att satsa mer på
teckenspråkstolk

C251:4 att Malmö arbetarekommunen tar motionen som sin egen och skicka den till
Partikongressen

Motionen skrevs av Muhamed Kaljanac och blev antagen av S-förening för skola och utbildning 2021-01-26

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C252

ÖSTRA GÖINGE ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Vad innebär kommunens struktur för demokratins arbete?

Kommunerna är den del av vår politiska demokrati som är närmast medborgarna i vardagen. Förskola, skola, fritidshem, vård, omsorg, fritid, kultur mm. Vi har utvecklat ett sätt att styra kommunerna med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och ett antal nämnder.

Men vad händer när man tar bort nämnderna och ersätter dem med en enda nämnd, kommunstyrelsen? Vad händer när man vill effektivisera kommunens arbete genom att ta bort fritidspolitikernas arbete i nämnderna och från verksamheterna?

Många gånger säger man att det är för att skapa en bättre ekonomi eller för att bli effektivare. Ibland säger man att politiker inte fattar någonting därför ska de hålla sig borta från besluten och ansvara för att godkänna mål- och resultatplanen, även kallad budgeten, vart fjärde år.

I många kommuner sker ett förändringsarbete. Ett arbete som i många fall har diskuterats i termer av effektivitet, lean production, kunden i centrum. Men jag hävdar att det är sällan som det görs en kommunpolitisk och demokratisk analys.

Ett utvecklingsarbete i kommunerna behövs men vi behöver även vara medvetna om vad förändringen och utvecklingen betyder för våra medborgare och för det demokratiska arbetet.

Socialdemokraterna behöver lyfta samtalet kring hur det politiska arbetet fungerar i kommunerna. Vad betyder de strukturella förändringar som sker i kommunerna för medborgarna och det politiska arbetet? Vi behöver folkbilda oss när det gäller kommunens struktur och dess påverkan på demokratins arbete i kommunen, framförallt så behöver arbetarekommunerna vara centrum i detta folkbildningsarbete.

Partikongressen föreslås besluta:

C252:1 att kongressen ger partistyrelsen i uppdrag att ta fram ett folkbildningsprojekt

C252:2 att detta folkbildningsprojekt ska ha som mål att initiera utbildning och debatt inom partiet när det gäller kommunernas strukturer, organisation och styrnings påverkan på demokratin

Lena Dahl Wahlgren, Anders Bengtsson

Östra Göinge arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION C253

UDDEVALLA ARBETAREKOMMUN

Värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen

Staten har fyra syften med att stödja folkbildningen;

- bidra till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till en utökad mångfald där människor kan påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Studieförbundens verksamhet finansieras till större delen av bidrag från stat, regioner och kommuner. Dessa bidrag har under lång tid urholkats. Samtidigt har uppdraget, som det beskrivs i de fyra punkter ovan, aldrig varit så viktigt. Demokrati och delaktighet, jämlikhet och bildning för det stora flertalet är inte självklara värderingar att stå upp för och försvara i dagens samhälle.

Vad händer med folkbildningen om Sverigedemokraterna (SD) för bestämma? På nationell nivå vill partiet skära ner stödet till folkbildningen med över en miljard kronor. I Trelleborg, där de sitter vid makten, har stödet halverats.

Partikongressen föreslås besluta:

C253:1 att Socialdemokraternas ska verka för att värdesäkra det ekonomiska stödet till folkbildningen på nationell, regional och lokal nivå

Carina Antonsson, Skredsviks Socialdemokratiska kvinnoklubb
Uddevalla arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C254

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Värna folkbildningen och återta ledartröjan i svensk kulturpolitik!

Sveriges unika folkbildningstradition har byggt på tillit och oberoende från statlig styrning. Att värna folkbildningen är att värna fritt kunskapssökande som når människor även utanför de traditionella utbildningssystemen. Men folkbildningen ifrågasätts mer och mer. Det finns illasinnade krafter som kraftigt vill skära ner folkbildningsanslagen och som vill stryka en del av de insatser studieförbunden arbetar med – dvs styra innehållet i verksamheten.

Vi står i ett ideologiskt vägskäl i svensk kulturpolitik och anslagen till folkbildningen utgör slagträ i den debatt som förs. Vi behöver även fortsättningsvis motivera varför verksamhet ska stödjas och ta en mer aktiv roll eftersom andra vill kravställa vad som ska göras eller inte, vem som ska få del av stödet och i detalj avgränsa innehållet. Det är viktigt att återupprepa vad som är viktigt och varför för oss som parti. Om inte vi är tydliga tar någon annan initiativet. I vårt Kulturpolitiska program som togs fram 2018 står bl a att vi vill:” Lyfta fram kulturpolitiken som en strategiskt viktig del av socialdemokratisk politik både nationellt och lokalt”. Det är dags att gå från ord till handling!

Kulturpolitikens inriktning utgör en skiljelinje i svensk politik och det är dags att vi socialdemokrater återtar ledartröjan. Vi måste ta initiativ till debatt om och för en aktiv kulturpolitik, där vi tydligt står upp för principen om att politiken ska hålla sig på armlängds avstånd till kulturens innehåll samt värnar folkbildningen så att folkbildningsorganisationer kan verka fria från politisk styrning också framöver.

Partikongressen föreslås besluta:

C254:1 att partikongressen uttalar ett starkt stöd för folkbildningens självständighet och oberoende

C254:2 att partikongressen ställer sig bakom att göra kulturpolitiken till en strategiskt viktig del av socialdemokratisk politik inför valet 2022

C254:3 att partikongressen ger partistyrelsen i uppdrag att konkretisera kulturlyftet – en långsiktig kultur- och folkbildningssatsning med avstamp i valplattformen 2022

Maria Nyman Stjärnskog

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION C255

YSTADS ARBETAREKOMMUN

Återför stora sportevenemang i allmänt nyhetsflöde

Kommersiell censur av nyhetsflödet:

Det är i dag fullständigt absurt hur nyhetsflödet begränsas av kommersiella krafter: I dag kan penningstarka bolag köpa upp alla sändningsrättigheter till stora sportevenemang, så som, OS, VM och EM. Ja det är t.o.m så att bolagen kan göra så för flera år framåt. Det är t.o.m. så strikt att på arenorna ett bolag utan sändningsrätt inte ens får visa levande målsport eller göra liveintervjuer med segrare eller andra medaljörer. Det sistnämnda är ett kraftfullt ingrepp i det fria nyhetsflödet som inte skulle godtas på något annat område. En seger i ett OS-lopp är ju en förstasidesnyhet och genom förbudet kan detta alltså inte skildras med bilder eller liveportage. Pengar skall inte på detta sätt få censurera nyhetsflödet.

Minst halva Sveriges befolkning: De berörda medborgarna är många. Idrottsrörelsen engagerar många och den vid TV parkerade "svansen" lär mångdubbla antalet. Är det bara hälften av Sveriges befolkning, eller är det tvåttredjedelar som på detta sätt rånas på några av de finaste upplevelser de vet. Dessutom är TV-utbudet av toppidrotter en viktig faktor i arbetet med ungdomar, som på detta sätt "topphuggs" på förebilder.

Innebär obehörig vinst för kapitalister: De affärsbolag som på så sätt köper sig ensamrätt till idrottsmännens prestationer har inte på annat sätt än genom kapitaltillskott och har alltså inte medverkat till något mervärde genom själva sportverksamheten. Bolagen använder sig sedan av sin ensamrätt till något som borde vara allmän egendom att berika sig genom dyra månatliga Tvavgifter. Och de sätter reglerna så att man inte bara kan skaffa tv-licens på programmet den aktuella månaden utan dessa brukar innebära årsvis abonnemang. Detta innebär i praktiken att medborgare påtvingas flera 1000 kr för att exempelvis se OS. Kapitalister skall inte på detta sätt kunna råna medborgare på pengar.

KOMMERSIELLT UTNYTTJANDE AV IDROTTEN BÖR STOPPAS

Partikongressen föreslås besluta:

C255:1 att Socialdemokraterna verkar för en nationell och internationell reglering av sändningsrättigheter till stora sportevenemang så att dessa kan ses av en bred allmänhet

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

== SLUT ==

